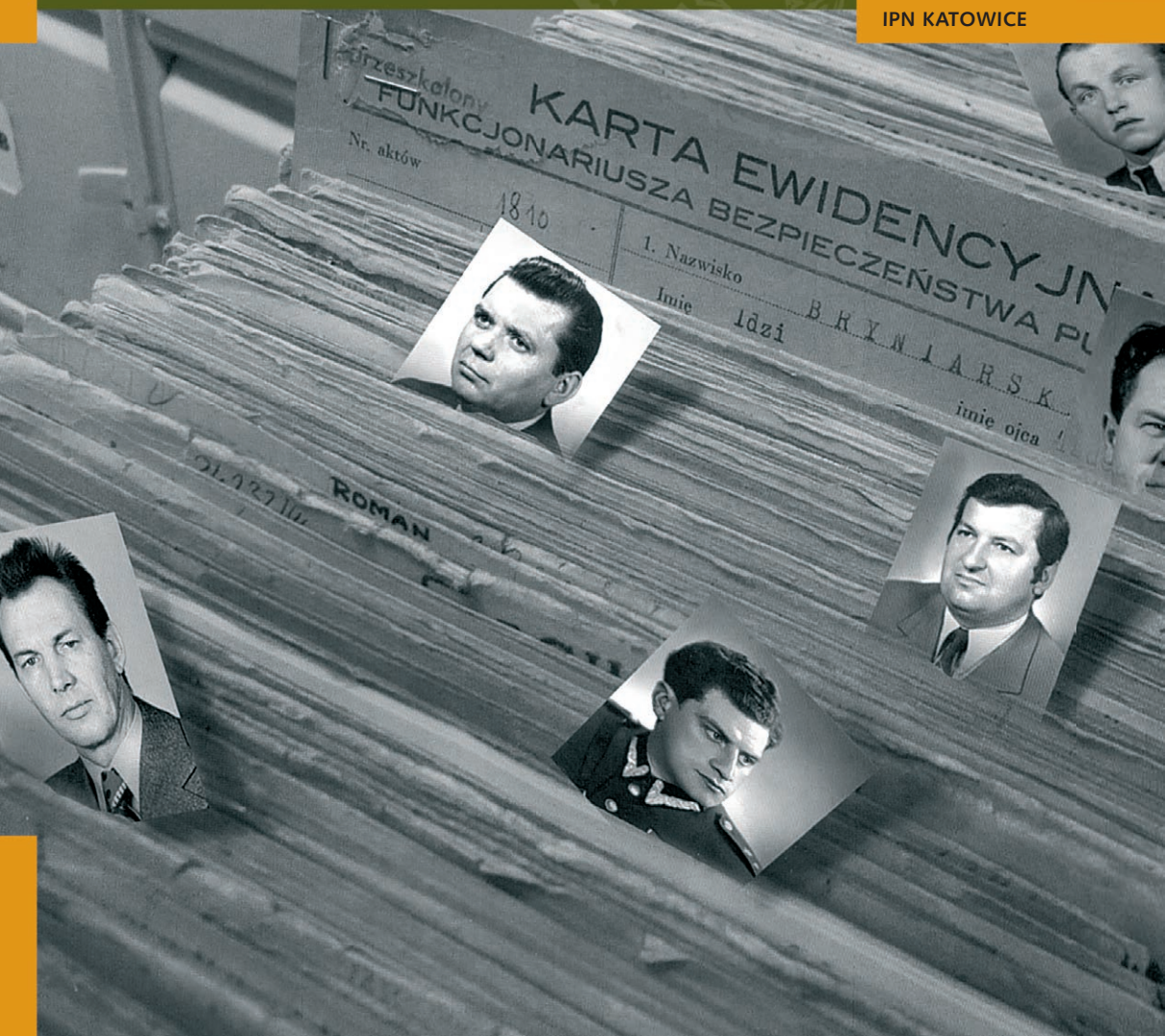

Kadra bezpieczeństwa 1945–1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa
w województwach śląskim/katowickim, bielskim
i częstochowskim

IPN KATOWICE

Kadra bezpieczeństwa 1945–1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa
w województwach śląskim/katowickim, bielskim
i częstochowskim

Wstęp i redakcja

Wacław Dubiański, Adam Dziuba i Adam Dziurok

Opracowanie

Kornelia Banaś, Beno Benczew, Małgorzata Biała, Grzegorz Celuch, Robert Ciupa, Marta Dendra, Marta Domagała, Wacław Dubiański, Adam Dziuba, Adam Dziurok, Agnieszka Grochowiec, Adam Gryman, Marcin Kania, Monika Kobyłańska, Grzegorz Kołek, Adam Kondracki, Łucja Marek, Tomasz Marszałek, Ryszard Mozgol, Marcin Niedurny, Tomasz Palkij, Marta Paszek, Jarosław Roś, Szymon Sieczka, Mirosław Sikora, Agnieszka Wałkiewicz, Dariusz Węgrzyn, Łukasz Wiecha, Karolina Wieczorek, Szymon Woźniak, Elżbieta Zajchowska

© Copyright by Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach, Katowice 2009

Recenzenci

prof. dr hab. Jan Draus

dr Filip Musiał

Opracowanie redakcyjne

Szymon Siczka

Współpraca redakcyjna

Lucyna Ciwis-Szostok

Marcin Kania

Jan Kwaśniewicz

Korekta

Bernard Poloczek

Redakcja techniczna

Małgorzata Kopec

Skład i łamanie

Bogusław Nikonowicz

Druk

PPHU Drukpol sp.j.

Tarnowskie Góry, Kochanowskiego 27

ISBN

978-83-8098-205-5

Wydawcy

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu w Katowicach

Spis treści

Wykaz skrótów	5
Wacław Dubiański, Adam Dziuba, Adam Dziurok Wstęp.....	9
Wacław Dubiański, Adam Dziuba, Adam Dziurok Struktury i kadry wojewódzkiej bezpieki	11
Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa województwa śląskiego/katowickiego, bielskiego i częstochowskiego (oprac. Wacław Dubiański)	45
Województwo śląskie/katowickie/stalinogrodzkie 1945–1956.....	46
Terenowe jednostki UB w województwie śląskim/katowickim/stalinogrodzkim.....	57
Województwo katowickie 1956–1975	74
Terenowe jednostki SB w województwie katowickim.....	79
Województwo katowickie 1975–1990.....	83
Terenowe jednostki SB w województwie katowickim.....	90
Województwo bielskie 1975–1990	93
Terenowe jednostki SB w województwie bielskim	97
Województwo częstochowskie 1975–1990	98
Terenowe jednostki SB w województwie częstochowskim	102
Stanowiska kierownicze w aparacie bezpieczeństwa w województwach śląskim/katowickim, bielskim i częstochowskim 1945–1990. Informator personalny.....	103
Indeks osób	541

Wykaz skrótów

AK	Armia Krajowa
AL	Armia Ludowa
AP Kat	Archiwum Państwowe w Katowicach
ASW	Akademia Spraw Wewnętrznych
BCP ZOMO	Batalion Centralnego Podporządkowania Zmotoryzowanych Odwodów Milicji Obywatelskiej
b.d.	brak danych
BP	Bezpieczeństwo Publiczne
ChSS	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Społeczne
CKKP	Centralna Komisja Kontroli Partyjnej
CS MBP	Centrum Szkolenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego
CS PZPR	Centralna Szkoła Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
CSRS	Czechosłowacka Republika Socjalistyczna
CW	Centrum Wyszkozenia
CW KdsBP	Centrum Wyszkozenia Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
CW MBP	Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego
CW MO	Centrum Wyszkozenia Milicji Obywatelskiej
CW MSW	Centrum Wyszkozenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
CW WW	Centrum Wyszkozenia Wojsk Wewnętrznych
CZW	Centralny Zarząd Więziennictwa
DzU	Dziennik Ustaw
GUC	Główny Urząd Cenzury
IPN	Instytut Pamięci Narodowej
IPN Bi	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku
IPN BU	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie
IPN Gd	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku
IPN Ka	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach
IPN Ki	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej Delegatura w Kielcach
IPN Kr	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie
IPN Ld	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi
IPN Lu	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie
IPN Rz	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie
IPN Sz	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie

Wykaz skrótów

IPN Wf	Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu
KBW	Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego
KC PZPR	Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
KD MO	Komenda Dzielnicowa Milicji Obywatelskiej
KD PZPR	Komitet Dzielnicowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
KdsBP	Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
KG MO	Komenda Główna Milicji Obywatelskiej
KGB	Komitet Gosudarstwiennoj Biezopastnosti (Komitet Bezpieczeństwa Państwowego)
KM MO	Komenda Miejska Milicji Obywatelskiej
KMiP MO	Komenda Miejska i Powiatowa Milicji Obywatelskiej
KMO	Komisariat Milicji Obywatelskiej
KO	Kontakt Operacyjny
KOS MBP	Krajowy Ośrodek Szkolenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego
KP MO	Komenda Powiatowa Milicji Obywatelskiej
KP PZPR	Komitet Powiatowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
KPP	Komunistyczna Partia Polski
KRG	Kontrola Ruchu Granicznego
KS MO	Komenda Stołeczna Milicji Obywatelskiej
KW MO	Komenda Wojewódzka Milicji Obywatelskiej
KW PPR	Komitet Wojewódzki Polskiej Partii Robotniczej
KW PZPR	Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
KWK	Kopalnia Węgla Kamiennego
KWP	Konspiracyjne Wojsko Polskie
KZ PZPR	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
MBP	Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego
MKO	Miejski Komitet Obrony
MO	Milicja Obywatelska
MON	Ministerstwo Obrony Narodowej
MSW	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
MSZ	Ministerstwo Spraw Zagranicznych
MUBP	Miejski Urząd Bezpieczeństwa Publicznego
MUdsBP	Miejski Urząd do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
MUSW	Miejski Urząd Spraw Wewnętrznych
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego)
NKWD	Narodnyj Komissariat Wnutriennich Diel (Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych)
NRD	Niemiecka Republika Demokratyczna
NRF	Niemiecka Republika Federalna
NSW	Najwyższy Sąd Wojskowy
NSZ	Narodowe Siły Zbrojne

NSZZ „Solidarność”	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
OBUIAD IPN	Oddziałowe Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej
ODKK MSW	Ośrodek Doskonalenia Kadr Kierowniczych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
OOP	Oddziałowa Organizacja Partyjna
OPW	Ośrodek Pracy Więźniów
OS KdsBP	Ośrodek Szkolenia Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
OS MBP	Ośrodek Szkolenia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego
OS MO	Ośrodek Szkolenia Milicji Obywatelskiej
OSO MO	Ośrodek Szkoleniowy Oficerów Milicji Obywatelskiej
PDdsBP	Powiatowa Delegatura do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
PHZ	Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego
PKO	Powiatowy Komitet Obrony
PKP	Polskie Koleje Państwowe
PKS	Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej
p.o.	pełniący obowiązki
POP	Podstawowa Organizacja Partyjna
PPR	Polska Partia Robotnicza
PPS	Polska Partia Socjalistyczna
PRL	Polska Rzeczpospolita Ludowa
PSL	Polskie Stronnictwo Ludowe
PUBP	Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego
PUDsBP	Powiatowy Urząd do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
PZPR	Polska Zjednoczona Partia Robotnicza
RBP	Resort Bezpieczeństwa Publicznego
RCI PESEL	Rządowe Centrum Informatyczne Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
RFN	Republika Federalna Niemiec
RO	Referat Ochrony
ROP	Referat Ochrony Przemysłu
RUSW	Rejonowy Urząd Spraw Wewnętrznych
SB	Służba Bezpieczeństwa
Sekcja G-H	Sekcja Górniczo-Hutnicza
SOB	Szkoła Oficerów Bezpieczeństwa
SUSW	Stołeczny Urząd Spraw Wewnętrznych
TOSBP	Tymczasowy Ośrodek Szkolenia Bezpieczeństwa Publicznego
TPPR	Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
TW	tajny współpracownik
UB	Urząd Bezpieczeństwa
UBP	Urząd Bezpieczeństwa Publicznego
UBP na MiP	Urząd Bezpieczeństwa Publicznego na Miasto i Powiat

Wykaz skrótów

WK PZPR	Wojewódzki Komitet Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
WKK	Wojewódzka Komisja Kwalifikująca
WKKP	Wojewódzka Komisja Kontroli Partyjnej
WKO	Wojewódzki Komitet Obrony
WOP	Wojska Ochrony Pogranicza
WP	Wojsko Polskie
WS KGB	Wyższa Szkoła Komitetu Gosudarstwiennoj Biezopastnosti (Komitetu Bezpieczeństwa Państwowego)
WSK	Wojewódzkie Stanowisko Kierowania
WSO	Wyższa Szkoła Oficerska
WSR	Wojewódzki Sąd Rejonowy
WUBP	Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego
WUdsBP	Wojewódzki Urząd do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
WUSW	Wojewódzki Urząd Spraw Wewnętrznych
WWCW	Wojewódzki Wydział Cenzury Wojennej
Wydział OKPP	Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa
ZBoWiD	Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
ZHP	Związek Harcerstwa Polskiego
ZK	Zakład Karny
ZMP	Związek Młodzieży Polskiej
ZOMO	Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej
ZSRR	Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich
ZSW	zasadnicza służba wojskowa

Wstęp

Komunistyczny aparat bezpieczeństwa, jako istotny element systemu zniewolenia społeczeństwa, był instytucją służebną wobec rządzącej niepodzielnie krajem partii komunistycznej PPR/PZPR. Stanowił jej tarczę, miecz, oczy i uszy. Wkład bezpieki w totalizację państwa polskiego po 1944 r. nie ulega wątpliwości. Urząd Bezpieczeństwa w pierwszym okresie swego istnienia, odwołując się do działań pozaprawnych, zniszczył antykomunistyczną opozycję zbrojną i polityczną. W kolejnych latach bezpieka tłumiała i rozbijała zaś wszelkie aspiracje wolnościowe społeczeństwa. Walczyła z Kościołem katolickim, odradzającą się wciąż opozycją, a siatka agenturalna przenikała do wszystkich sfer społecznej aktywności. Funkcjonariusze aparatu bezpieczeństwa, szczególnie w latach 1945–1956, odwoływali się do pozaprawnych metod działania, właściwych dla państw totalitarnych. W warunkach ścisłej hierarchizacji i centralizacji działań UB/SB kluczową rolę odgrywały osoby kierujące służbami, wyznaczające cele i zadania funkcjonariuszom, stąd szczególnie zainteresowanie właśnie nimi.

Od kilku lat Instytut Pamięci Narodowej przygotowuje wystawy i publikacje książkowe poświęcone funkcjonariuszom kierowniczej kadry aparatu bezpieczeństwa Polski Ludowej. Również katowicki Oddział IPN – wystawami *Twarze katowickiej bezpieki*, *Twarze częstochowskiej bezpieki* i *Twarze bezpieki Bielsko-Biała, Cieszyn, Żywiec* – podjął działania zmierzające do upublicznienia danych osób sprawujących kierownicze stanowiska w aparacie bezpieczeństwa. Logiczną kontynuacją podjętych działań wystawienniczych jest ta publikacja.

Opracowanie przygotowane przez pracowników Oddziału IPN w Katowicach prezentuje obsadę personalną kierowniczych stanowisk Urzędów Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w województwie śląskim/katowickim w latach 1945–1990 oraz województwach bielskim i częstochowskim w latach 1975–1990.

Do kadry kierowniczej prezentowanej w niniejszej publikacji zaliczono:

- kierowników/szefów WUBP/WUdsBP w Katowicach (Stalinogrodzie) z lat 1945–1956 i ich zastępców oraz kierowników/naczelników wydziałów i pionów (w randze wydziału) z ich zastępcami;
- kierowników/szefów i ich zastępców PUBP, MUBP, UBP na MiP, PUdsBP, MUdsBP, PDdsBP podległych WUBP/WUdsBP w Katowicach (Stalinogrodzie);
- komendantów wojewódzkich, zastępców komendantów wojewódzkich ds. bezpieczeństwa (SB), naczelników wydziałów i samodzielnych sekcji SB oraz ich zastępców w KW MO w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie (1957–1983);

- zastępców komendantów powiatowych/miejskich ds. bezpieczeństwa (SB) podległych KW MO w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie (1957–1975);
- szefów, zastępców szefów ds. SB, naczelników wydziałów SB oraz ich zastępców w WUSW w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie (1983–1990);
- zastępców szefów ds. SB RUSW i MUSW podległych WUSW w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie (1983–1990).

Zamieszczona w publikacji tabela obsady stanowisk kierowniczych w aparacie bezpieczeństwa w województwach śląskim/katowickim, bielskim i częstochowskim jest uaktualnioną wersją tabel prezentowanych wcześniej w trzech tomach publikacji pt. *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza*¹. Poglębiający się stan wiedzy o strukturach organów bezpieczeństwa wpłynął zwłaszcza na zmiany dokonane w tabeli dotyczącej lat 1945–1956. Szczególnie utrudnione było sprecyzowanie dokładnego okresu służby części omawianych funkcjonariuszy. Wynika to z licznych rozbieżności w daciej pomiędzy rozkazami personalnymi, kartami ewidencyjnymi, kartami przebiegu służby oraz dokumentacją w aktach personalnych funkcjonariuszy. Nieścisłości są charakterystyczne zwłaszcza dla okresu pierwszych lat funkcjonowania resortu bezpieczeństwa.

Zespołowi opracowującemu biogramy funkcjonariuszy udało się zgromadzić w informatorze 556 notek o osobach zajmujących wspomniane stanowiska kierownicze, co stanowi ponad 80 proc. składu zamieszczonego w tabelach. Nazwiska funkcjonariuszy, których akta były niedostępne, w związku z czym nie posiadają not biograficznych, w *Informatorze* zostały w tabelach dla odróżnienia zapisane kursywą.

Na poszczególne noty biograficzne funkcjonariuszy składają się:

- Informacje podstawowe obejmujące: nazwisko i imię, ewentualnie inne nazwiska i imiona, których używał funkcjonariusz; imię ojca (ewentualnie matki, jeśli ojciec był nieznan); datę i miejsce urodzenia z uwzględnieniem powiatu (ewentualnie województwa lub państwa, jeśli urodził się poza granicami Polski); narodowość (uwzględniono faktyczną narodowość funkcjonariusza, nawet gdy w ankietach deklarował inną); pochodzenie społeczne; zawód posiadany w momencie wstępowania do służby w aparacie bezpieczeństwa; wykształcenie posiadane w momencie zatrudnienia oraz odejścia ze służby.

- Fotografia funkcjonariusza (o ile zachowała się w aktach).

- Przebieg służby, określający drogę „kariery” zawodowej funkcjonariusza. Umieszczone daty w większości są datami mianowania na określone stanowisko. W przypadku daty odejścia ze służby uwzględniona została na ogół jej przyczyna.

- Stopień służbowy w momencie odejścia ze służby.

- Informacje dodatkowe na temat funkcjonariusza ujęte na ogół w formie cytatów z dokumentów załączonych do ich akt osobowych, najczęściej charakterystyk sporządzanych przez przełożonych. Zachowano oryginalną stylistykę dokumentów.

Bazę źródłową informatora stanowiły w głównej mierze akta osobowe funkcjonariuszy złożone w archiwach IPN w Katowicach i Warszawie oraz w pozostałych Oddziałach IPN. Każda nota biograficzna podpisana jest nazwiskiem opracowującego ją autora.

---

¹ *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza*, t. 1: 1944–1956, red. K. Szwańgrzyk, Warszawa 2005; *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza*, t. 2: 1956–1975, red. P. Piotrowski, Warszawa 2006; *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza*, t. 3: 1975–1990, red. P. Piotrowski, Warszawa 2008.

Struktury i kadry wojewódzkiej bezpieki

1. Stan i kierunki badań

Badania nad kierownictwem aparatu bezpieczeństwa w latach 1945–1990 wpisują się w nurt rozważań nad rolą UB/SB w powojennych dziejach Polski i stanowią jeden z najczęściej podejmowanych kierunków prac naukowych realizowanych w Instytucie Pamięci Narodowej. Najistotniejszym zadaniem historyków stało się w pierwszym etapie wstępne rozpoznanie struktur i osób kierujących rozbudowanymi jednostkami aparatu bezpieczeństwa w Polsce Ludowej na szczeblu centralnym i lokalnym. W ramach projektu badawczego „Struktury i metody działania aparatu bezpieczeństwa 1945–1989” publikowano kolejne tomy dotyczące obsady personalnej organów bezpieczeństwa¹. Równolegle badano aspekt funkcjonalny aktywności organów bezpieczeństwa; gremia kierownicze UB/SB rozpatrywano przede wszystkim na tle działalności czy to poszczególnych departamentów, czy też jednostek terenowych UB/SB².

¹ Zob. przyp. 1. Warto odnotować, że w 2000 r. M. Piotrowski wydał opracowany w 1978 r. przez Biuro „C” MSW informator personalny Centrali UB/SB w latach 1945–1978 (*Ludzie bezpieki w walce z narodem i Kościołem. Służba Bezpieczeństwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1944–1978 – Centrala*, Lublin 2000).

² Temat ten ma już bogatą bibliografię. Zob. m.in.: T. Balbus, Z. Nawrocki, *Ludzie Różańskiego. Pion śledczy rzeszowskiego UB w 1948 roku*, „Studia Rzeszowskie”, t. 9, 2002, s. 141–190; T. Balbus, *Ludzie podziemia w Urzędzie Bezpieczeństwa*, „Biuletyn IPN”, nr 4 (15), IV 2002, s. 58–65; *idem*, *Miejski Urząd Bezpieczeństwa Publicznego we Wrocławiu w okresie maj–grudzień 1945 r. na tle sytuacji na Dolnym Śląsku (geneza, kadry, kierunki działalności)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 2 (4), 2006; *idem*, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Jaworze – struktura, kadry, działalność (maj–grudzień 1945)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 6, 2008, s. 13–39; *idem*, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Legnicy (maj–grudzień 1945 r.)*. *Struktura, kadry, działalność*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 1 (5), 2007; P. Chmielowiec, *Urząd Bezpieczeństwa w Łańcucie 1944–1956*, Rzeszów 2006; *idem*, *Urząd Bezpieczeństwa w Brzozowie 1944–1956*, Rzeszów 2008; *idem*, *Struktura organizacyjna Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Łańcucie w latach 1944–1956*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 3, 2006, s. 157–190; T. Danilecki, M. Zwolski, *Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Bielsku Podlaskim (1944–1956)*, Białystok 2008; D. Iwaneczko, *Urząd Bezpieczeństwa w Przemyślu 1944–1956*, Rzeszów 2004; *idem*, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Przemyślu – ogniwo systemu represji komunistycznych 1944–1956* [w:] *Powiat przemyski w latach 1944–1956*, red. K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Przemysł–Rzeszów 2006, s. 13–31; R. Klementowski, *Urząd Bezpieczeństwa w powiecie Łowówek Śląski (1945–1956)*, Wrocław 2006; *idem*, *Urząd Bezpieczeństwa w Lubinie 1947–1956*, Wrocław 2007; B. Kopka, G. Majchrzak, *Raport o służbie bezpieczeństwa publicznego z 1946 roku*, „Pamięć i Sprawiedliwość”, nr 1, 2003, s. 251–262; M. Korkuć, „Kujbyszewiacy” – awangarda UB, „Arcana”, nr 46–47, 2002, s. 91–92; *idem*, *Wspomnienia czekisty. Służba śledcza Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (IX 1944–VIII 1945)*, „Arcana”, nr 5, 1998, s. 139–158; Z. Nawrocki, *Zamiast wolności. UB na Rzeszowszczyźnie 1944–1949*, Rzeszów 1998; *idem*, *PUBP w Krośnie w latach 1944–1956. Pierwsze lata działalności*, „Dzieje Podkarpacia”, t. 7, 2003, s. 43–72; *idem*, *PUBP w Tarnobrzegu w latach 1944–1956. Zarys problematyki* [w:] *Powiat tarnobrzeżski w latach 1944–1956*,

Problematyka lokalnych, wojewódzkich i powiatowych struktur, kadr i działalności od kilku lat jest w szerszym zakresie podejmowana w odniesieniu do województw śląskiego/katowickiego, jak i bielskiego i częstochowskiego. Przyniosła ona szereg publikacji o charakterze przyczynkarskim, ukazujących m.in. kierownicze kadry UB, agenturę, reorganizację w latach 1955–1956, strukturę, kadry i funkcjonowanie lokalnych placówek UB/SB czy przestępstw funkcjonariuszy bezpieki³.

red. Z. Nawrocki, T. Zych, Tarnobrzeg 2005, s. 29–72; *idem*, *Powstanie i rozbudowa aparatu bezpieczeństwa publicznego w woj. rzeszowskim (sierpień 1944–luty 1945)*, „Studia Rzeszowskie”, t. 2, 1995, s. 23–43; *idem*, *Kierownictwo przemysłowej bezpieki 1944–1956. Próba charakterystyki [w:] Powiat przemyski w latach 1944–1956*, red. K. Kaczmarski, M. Krzysztofinski, Przemysł–Rzeszów 2006, s. 33–58; K. Kaczmarski, *Kadra kierownicza sanockiej bezpieki w latach 1944–1956. Próba charakterystyki [w:] Powiat sanocki w latach 1944–1956*, red. K. Kaczmarski, A. Romaniak, Rzeszów–Sanok 2007, s. 93–114; J. Pisuliński, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Mielcu i jego działalność w latach 1944–1956 [w:] Mielec i powiat mielecki w latach 1944–1956*, red. Z. Nawrocki, J. Skrzypczak, s. 157–184; G. Ostasz, *Pod nadzorem UB i MO. Przyczynek do działalności organów bezpieczeństwa na Rzeszowszczyźnie*, „Czaszy Nowożytnie”, t. 6, 1999, s. 259–272; J. Pisuliński, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Lesku w latach 1944–1956 [w:] „Zwycząjny” resort. Studia o aparacie bezpieczeństwa 1944–1956*, red. K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2005, s. 88–108; A. Paczkowski, *Polski aparat bezpieczeństwa jako kanał wpływu radzieckich [w:] Elity władzy w Polsce a struktura społeczna w latach 1944–1956*, red. P. Wójcik, Warszawa 1992; *idem*, *Zydzii w UB – próba weryfikacji stereotypu [w:] Komunizm: ideologia, system, ludzie*, red. T. Szarota, Warszawa 2001; K. Szwagrzyk, *Kwestia przynależności narodowościowej i służbowej kierownictwa MBP i wrocławskiego WUBP w latach 1945–1954*, „Zeszyty Historyczne WiN-u”, nr 14, 2000, s. 283–296; „Zwycząjny resort”. *Studia o aparacie bezpieczeństwa 1944–1956*, red. K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2005; S. Poleszak, *Pion śledczy WUBP w Lublinie. Struktura i ludzie (sierpień 1944–kwiecień 1947)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 2, 2005, s. 24–61; L. Pilat, *Struktura organizacyjna i działalność Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie 1944–1945*, „Studia Rzeszowskie”, t. 6, 1999, s. 72–92; S. Poleszak, *Narodziny bezpieki. Powstawanie powiatowych urzędów bezpieczeństwa publicznego na Lubelszczyźnie od sierpnia 1944 r. do 1945 r.* [w:] „Zwycząjny” resort..., s. 33–87; K. Czubara, *Bezpieka. Urząd Bezpieczeństwa na Zamojszczyźnie 1944–1947*, Zamość 2003; M. Wenklar, *Szefowie Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego/Powiatowego Urzędu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego w Tarnowie w latach 1945–1956*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 4, 2006, s. 127–150; Z. Kachnicz, *Aparat bezpieczeństwa Publicznego na Pomorzu Zachodnim w pierwszych latach po II wojnie światowej*, „Rocznik Koszaliński”, nr 31, 2003, s. 153–164; M. Stefaniak, *Działalność aparatu represji na zachodnim pograniczu Polski w latach 1945–1950*, Szczecin 2008; W. Handke, R. Kościański, „Zwycząjny” urząd. PUBP w Kościanie 1945–1954, Kościan–Leszno 2006; *Zmagania ze społeczeństwem. Aparat bezpieczeństwa wobec Wielkopolan w latach 1945–1956*, red. A. Łuczak, A. Pietrowicz, Poznań 2008; J. Żelazko, *Kadra kierownicza Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Łodzi w latach 1945–1956 [w:] „Zwycząjny” resort...*, s. 164–188; J. Bednarek, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Kępnie (1945–1954). Wybrane problemy [w:] Kępno i ziemia kępińska w latach 1945–1956. Studia i szkice*, red. J. Bednarek, J. Żelazko, Łódź 2007, s. 49–75; M. Bechta, *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Pultusku w latach 1945–1956 (ludzie-struktury)* [w:] *Mazowsze i Podlasie w ogniu 1944–1956*, t. 2, *Powiat Pultusk. Materiały z sesji naukowej „Represje i opór przeciw rządowi komunistycznym w powiecie Pultusk po 1944 r.”*, Warszawa 2008, s. 183–275; P. Łapiński, *Kadra kierownicza Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Augustowie w latach 1944–1956*, „Biuletyn Klubu Historycznego im. Armii Krajowej w Augustowie”, nr 4, 2007.

³ W. Dubiański, A. Dziurok, *Kadra kierownicza urzędów bezpieczeństwa w województwie śląskim w latach 1945–1946 [w:] „Zwycząjny” resort...*, red. K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2005, s. 135–163; *Twarze katowickiej bezpieki. Katalog wystawy*, oprac. W. Dubiański, M. Niedurny, R. Ciupa, Katowice 2007; *Województwo katowickie, województwo opolskie, więzienia, obozy* [oprac. W. Dubiański, A. Dziurok] [w:] *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Obsada kierowniczych stanowisk*, t. 1: 1944–1956, red. K. Szwagrzyk, Warszawa 2005; D. Węgrzyn, *Struktury bezprawia. Kadry Urzędu Bezpieczeństwa w powiecie rybnickim (1945–1947)*, Katowice–Czerwonka–Leszczyny 2008; M. Korcuć, „Moje bezpiekniackie wojsko...”. *Początki władzy komunistycznej w oczach płk. Józefa Jurkowskiego*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 4, 2006, s. 459–485; Ł. Marek, *Edmund Perek (1927–1992), zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO/WUSW w Katowicach*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 4, 2006, s. 439–445; *eadem*, *Wydział IV SB KW MO/WUSW w Katowicach (1962–1989) – struktura, kierownictwo, zakres działania*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 3, 2006, s. 127–156; W. Dubiański, *Rozmieszczenie placówek aparatu bezpieczeństwa w województwie śląskim/katowickim w latach 1945–1975*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 2, 2005, s. 62–70; P. Piątek, „Niedozwolone metody postępowania” w PUBP w Zawierciu jako przejaw

Wyniki badań nad kadrami aparatu bezpieczeństwa Polski Ludowej w formie popularnej przedstawiono w cyklu wystaw pn. „Twarze bezpieki”, realizowanych przez poszczególne oddziały terenowe IPN. Przyniosły one publikacje szeregu katalogów wystaw zawierających podstawowe dane biograficzne i przebiegi służby najważniejszych funkcjonariuszy z danego terenu⁴. Wątek ten pogłębiono przez publikacje informatorów personalnych o terenowych strukturach UB/SB⁵. Niniejsza publikacja stanowi kontynuację tego cyklu wydawnictw, choć w nieco innej, rozbudowanej formule.

Kierownicze kręgi UB i SB, także te na poziomie regionalnym, jak i lokalnym, znajdowały się w wąskim kręgu peerelowskiej elity. Z takiego ujęcia roli gremiów kierowniczych katowickiej/częstochowskiej/bielskiej UB/SB wynika przede wszystkim przyjęcie zasady przedstawiania w miarę szczegółowych not biograficznych ich członków, zawierających obok przebiegu służby także podstawowe dane dotyczące pochodzenia, wykształcenia, miejsca urodzenia czy zawodu. Postanowiono także wzbogacić noty poszczególnych funkcjonariuszy fragmentami

zjawiska przestępczości śledczej funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego w Polsce [w:] Pierwsze lata komunizmu w powiecie zawierniańskim 1945–1947, red. W Dubiański, Katowice 2007, s. 117–146; A. Dziuba, Kwestia wiarygodności akt agenturalnych. Refleksje po analizie akt 150 tajnych współpracowników aparatu bezpieczeństwa w województwie śląskim i katowickim z lat 1945–1956 [w:] W kręgu „teczek”. Z badań nad zasobem i funkcjami archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, red. J. Bednarek i P. Perzyna, Łódź 2006, s. 235–262; idem, „Komitet PZPR postara się uam o pracę”. Redukcja kadr aparatu bezpieczeństwa województwa stalinogrodzkiego w 1955 roku, „Studia Śląskie”, t. 66, 2007, s. 93–116; J. Neja, „Wszelkie zmiany będą dokonywane w sposób zorganizowany – kilka uwag o zwolnieniach w aparacie bezpieczeństwa w 1956 roku (przykład województwa katowickiego)”, „Studia Śląskie”, t. 66, 2007, s. 117–130; A. Dziuba, Inspektorat Obrony Przemysłu a polityka UB wobec górnictwa w 1949 r., „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, t. 4, 2006, s. 278–297; A. Dziuba, A. Drozdowski, Walka aparatu bezpieczeństwa ze zjawiskiem sabotażu przemysłowego w województwie śląskim w 1949 r. (casus Marii Kandzi), „Studia Śląskie”, t. 55, 2006, s. 161–190; B. Tracz, Współzawodnictwo pracy w materiałach aparatu bezpieczeństwa województwa śląskiego/stalinogrodzkiego (1947–1956) [w:] Współzawodnictwo pracy w życiu gospodarczym, społeczno-politycznym i propagandzie PRL, red. B. Tracz, Katowice 2008, s. 181–199; B. Linek, „Rewizjonizm niemiecki” – skala, charakter i polityka władz bezpieczeństwa [w:] Stalinizm i rok 1956 na Górnym Śląsku, red. A. Dziurok, B. Linek, K. Tarka, Katowice–Opole–Kraków 2007, s. 209–235.

⁴ *Twarze bezpieki 1944–1990. Katalog wystawy, oprac. Ł. Kamiński, P. Rokicki, A. Rudzińska, Warszawa 2007; „Serca dla partii bijące”. Ludzie gdańskiej bezpieki 1945–1990, Gdańsk 2007; Twarze łódzkiej bezpieki – katalog wystawy, Łódź 2007; Twarze toruńskiej bezpieki, Toruń 2007; Twarze rzeszowskiej bezpieki, Rzeszów 2007; Twarze białostockiej bezpieki (katalog wystawy), Białystok 2007; Twarze kieleckiej bezpieki, Kraków 2007; Twarze lubelskiej bezpieki, Lublin 2007; Twarze sądeckiej bezpieki, Kraków 2007; Twarze szczecińskiej bezpieki, Szczecin 2008; Twarze koszalińskiej bezpieki. Informator personalny, Szczecin 2008; Twarze gorzowskiej bezpieki. Informator, Szczecin 2008; Twarze katowickiej bezpieki. Katalog wystawy, Katowice 2007; Twarze tarnowskiej bezpieki, Kraków 2007; Twarze gorlickiej bezpieki, Kraków 2007; Twarze jeleniogórskiej bezpieki, Wrocław 2008; Twarze mazowieckiej „bezpieki” (folder do wystawy), Warszawa 2007.*

⁵ *Twarze bezpieki w Polsce południowo-wschodniej 1944–1990. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa. Informator personalny, oprac. zespół, red. J. Izdebski, K. Kaczmarek, M. Krzysztofkiński, Rzeszów 2007; Twarze białostockiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Białymstoku. Informator personalny, red. P. Łapiński, Białystok 2007; Twarze gorzowskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Gorzowie Wielkopolskim. Informator personalny, oprac. P. Skubisz, Szczecin 2008; W. Frazik, F. Musiał, M. Szpytma, Twarze krakowskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Krakowie, Kraków 2006; W. Frazik, F. Musiał, M. Szpytma, M. Wenklar, Ludzie bezpieki województwa krakowskiego. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w województwie krakowskim. Informator personalny, Kraków 2007; Twarze koszalińskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa województwa koszalińskiego. Informator personalny, red. P. Knap, M. Ozga, P. Skubisz, Szczecin 2008; Twarze szczecińskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa województwa szczecińskiego, red. P. Knap, M. Ozga, M. Stefaniak, Szczecin 2008; Twarze wrocławskiej bezpieki, red. T. Balbus, P. Piotrowski, K. Swagrzyk, Warszawa 2006; Twarze olsztyńskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Olsztynie. Informator personalny, red. P. Kardela, Białystok 2007; J. Pawłowicz, Ludzie płockiej bezpieki, Warszawa 2007.*

wystawionych na ich temat opinii służbowych. Obok pogłębienia rysu biograficznego, uzyskano w ten sposób wzbogacenie prezentowanej publikacji o istotny walor źródłowy.

2. Kadra kierownicza – obraz zbiorowości

Rozległa kwerenda akt funkcjonariuszy UB/SB pozwoliła spojrzeć na grupę „aktywu kierowniczego” jako pewną specyficzną zbiorowość. Biorąc pod uwagę różnice w funkcjonowaniu samych struktur UB/SB (zarówno w ujęciu terytorialnym, jak i specyfiki pracy) oraz w polityce kadrowej, wyodrębniono trzy okresy, w ramach których dokonano analizy: 1945–1956, 1957–1975 oraz 1975–1990. Jako kryterium umieszczenia danej osoby w odpowiedniej części przyjęto okres, w którym piastowała ona kierowniczą funkcję w katowickim aparacie UB/SB. Pewna grupa funkcjonariuszy pełniła stanowiska kierownicze zarówno w latach 1945–1956, jak i 1957–1975; podobnie zdarzało się w wypadku karier pracowników pełniących służbę na stanowiskach kierowniczych w latach 1957–1975; wielu z nich stanowiło trzon SB także w ostatnim okresie funkcjonowania organów bezpieczeństwa. W kilku przypadkach funkcjonariusze szczebla kierowniczego z lat 1945–1956 pełnili nadal służbę na najwyższych stopniach hierarchii służbowej jeszcze w latach 1975–1990. Takie osoby, jeżeli zajmowały wówczas stanowiska kierownicze w katowickiej UB/SB, zostały poddane analizie dwa lub trzy razy – odrębnie dla każdego okresu. Nie odnotowano natomiast w zestawieniach statystycznych danych komendantów wojewódzkich MO, którzy sprawując nominalne zwierzchnictwo nad SB z racji pełnionej funkcji, nie mieli z nią (lub z UB) żadnych wcześniejszych związków. Noty biograficzne tych komendantów zostały jednak zamieszczone w *Informatorze*.

Pochodzenie

Niezwykle interesujące okazują się dane dotyczące pochodzenia funkcjonariuszy UB/SB w województwie śląskim w latach 1945–1990. Potwierdzają one w pełni tezę o nadreprezentacji osób pochodzących z Zagłębia Dąbrowskiego, będącego swoistym rezerwuarem kadr UB dla całego województwa, jak i niewielkim udziale Górnoszlązaków zajmujących najwyższe stanowiska w aparacie bezpieczeństwa. Dla ujęcia statystycznego posłużono się dla dwóch pierwszych okresów (1945–1956 i 1957–1975) podziałem administracyjnym z okresu międzywojennego, gdyż większość funkcjonariuszy urodziła się właśnie w tym czasie. Z kolei przy analizie pochodzenia funkcjonariuszy pełniących stanowiska kierownicze w latach 1975–1990 wykorzystano podział administracyjny z lat 1950–1975.

Na 301 funkcjonariuszy UB piastujących stanowiska kierownicze w latach 1945–1946 w województwie śląskim aż 158 pochodziło z województwa kieleckiego (53 proc.). Najwięcej kadr (101 osób – 33 proc. ogółu) dostarczyło szeroko rozumiane Zagłębie Dąbrowskie (Będzin – 66 osób, Sosnowiec – 28, Olkusz – 1, Zawiercie – 6). Na kolejnych miejscach uplasowały się województwa: krakowskie, skąd pochodziło 27 funkcjonariuszy (9 proc.), oraz lubelskie (17 – 6 proc.). W przypadku województwa krakowskiego najwięcej kadr pochodziło z sąsiadujących z województwem śląskim powiatów: Biała Krakowska (11) oraz Chrzanów (8). Z przedwojennego województwa śląskiego pochodziło zaled-

wie 16 funkcjonariuszy (ponad 5 proc.). Paradoksalnie więcej szefów UB na tym terenie pochodziło z odległych terenów wschodnich – przedwojennych województw: lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, wileńskiego i wołyńskiego (w sumie 24 – 8 proc.) oraz Rosji/ZSRR (13 osób – ponad 4 proc.). Część „napływowej” kadry trafiła tutaj wraz z grupami operacyjnymi budującymi struktury UB lub została oddelegowana na Śląsk z innych placówek UB w pierwszym okresie funkcjonowania WUBP.

Szczegóły w rozbiciu na poszczególne województwa z okresu międzywojennego oraz państwa pokazuje poniższa tabela.

Tabela nr 1. Miejsce urodzenia kadry kierowniczej UB województwa śląskiego w latach 1945–1956	
Województwo/Państwo	Liczba
białostockie	3
kieleckie	159
krakowskie	27
lubelskie	17
lwowskie	10
łódzkie	11
nowogrodzkie	0
poleskie	0
pomorskie	2
poznańskie	8
stanisławowskie	3
śląskie	16
tarnopolskie	6
warszawskie	13
wileńskie	3
wołyńskie	2
Austro-Węgry	1
Francja	1
Niemcy	1
Rosja/ZSRR	13
USA	1
b.d.	4
Razem	301

W następnym okresie (1957–1975) nie zaszły poważniejsze zmiany w strukturze pochodzenia kadr SB. Powiększył się jeszcze odsetek funkcjonariuszy pochodzących z przedwojennego województwa kieleckiego (z 53 do 56 proc.) oraz niemal niezauważalnie udział esbeków z Górnego Śląska – na 115 szefów lokalnych struktur SB jedynie 7 (6 proc.) urodziło się na terenie przedwojennego województwa śląskiego. Najliczniejsza grupa funk-

cjonariuszy pochodziła z Zagłębia Dąbrowskiego i liczyła w tym czasie 52 osoby (Będzin – 28, Sosnowiec – 19, Zawiercie – 4, Olkusz – 1), co stanowiło aż 45 proc. całej kadry kierowniczej. Zauważalny był także udział funkcjonariuszy z województwa krakowskiego (18 proc. – w tym tradycyjnie z Białej Krakowskiej i Chrzanowa) oraz należącej wówczas do województwa kieleckiego Częstochowy (8 funkcjonariuszy – 7 proc.).

Województwo/Państwo	Liczba
białostockie	1
kieleckie	65
krakowskie	21
lubelskie	3
lwowskie	3
łódzkie	3
nowogrodzkie	0
poleskie	0
pomorskie	0
poznańskie	3
stanisławowskie	0
śląskie	7
tarnopolskie	2
warszawskie	4
wileńskie	0
wołyńskie	2
Francja	1
Razem	115

Wśród zajmujących stanowiska kierownicze w latach 1975–1990 najwięcej funkcjonariuszy pochodziło z województwa katowickiego (132 osoby – 56 proc.). Obejmowało ono jednak wówczas zarówno Zagłębie Dąbrowskie, jak i Częstochowę oraz Białą Krakowską (połączoną z Bielskiem w Bielsko-Białą), czyli tereny, z których dotychczas pochodziło najwięcej funkcjonariuszy. Podobnie jak we wcześniejszych okresach, kierowniczych kadr SB dostarczało głównie Zagłębie Dąbrowskie. Łącznie z Olkuszem, należącym wówczas do województwa krakowskiego, z Zagłębia pochodziło 79 funkcjonariuszy (czyli 34 proc. ogółu), z czego najwięcej z Sosnowca (32 osoby) i Będzina (27). Odnotować należy znaczący udział funkcjonariuszy pochodzących z Częstochowy (20 osób), co wiązało się z utworzeniem tam w 1975 r. odrębnej KW MO. W dalszym ciągu utrzymywała się tendencja minimalnej reprezentacji Górnoślązaków w kierowniczych strukturach aparatu bezpieczeństwa. W sumie z Katowic, Bielska, Bytomia, Cieszyna, Mysłowic, Pszczyny, Świętochłowic, Rybnika, Tarnowskich Gór i Zabrze pochodziło 23 szefów SB. Gdyby odnieść się do wcześniej

zastosowanego podziału administracyjnego sprzed wojny, to okaże się, że na terenie byłego województwa śląskiego urodziło się 21 funkcjonariuszy, czyli 9 proc. ogółu. Można zauważyć nieznaczny wzrost udziału Górnoślązaków w strukturach aparatu bezpieczeństwa – od 5 proc. w latach 1945–1956, przez 6 proc. w latach 1957–1975, do 9 proc. w latach 1975–1990.

Tabela nr 3. Miejsce urodzenia kadry kierowniczej SB województwa śląskiego w latach 1975–1990	
Województwo/Państwo	Liczba
białostockie	1
bydgoskie	2
gdańskie	2
katowickie	132
kieleckie	17
koszalińskie	1
krakowskie	32
lubelskie	5
łódzkie	7
olsztyńskie	0
opolskie	2
poznańskie	5
rzeszowskie	7
szczecińskie	0
warszawskie	2
wrocławskie	2
zielonogórskie	1
byłe Kresy Wschodnie	7
Francja	4
Niemcy	1
Rosja/ZSRR	4
Razem	234

Narodowość

Rozpatrując narodowość kadry kierowniczej UB/SB w latach 1945–1990, można założyć, że jedynie w latach 1945–1956 pojawiają się osoby innej narodowości niż polska. Na 301 kierowników lokalnych struktur UB w tym okresie 29 było narodowości żydowskiej, co stanowiło blisko 10 proc. ogółu kadry kierowniczej⁶. Warto jednak odnotować, że

⁶ Badania kadry kierowniczej WUBP oraz PUBP/MUBP w województwie śląskim w latach 1945–1946 przyniosły nieco inne wyniki – spośród 64 funkcjonariuszy, 54 było narodowości polskiej, a 10 żydowskiej – stanowili więc 15,6 proc. ogółu przebadanej kadry (W. Dubiański, A. Dziurok, *Kadry kierownicze urzędów bezpieczeństwa...*, s. 140). Należy zatem uznać, że w późniejszych latach malał odsetek kadry kierowniczej narodowości żydowskiej.

chodziło często o bardzo prestiżowe stanowiska, np. spośród ośmiu kierowników/szefów WUBP/WUdsBP w Katowicach trzech było pochodzenia żydowskiego (Jurkowski, Kratko, Fink). Naczelnikami złowrogiego Wydziału Śledczego WUBP byli kolejno: Józef Bukar (Bik) i Markus Kac. Kierownikiem IX Sekcji Specjalnej (ds. funkcjonariuszy) WUBP Katowice był krótko Juliusz Messing. Jak raportował w marcu 1946 r. kierownik Wydziału ds. Funkcjonariuszy MBP mjr Stefan Sobczak, Messing miał fałszować dane, a „w dochodzeniach kierował się względami narodowościowymi, nie nadając właściwego biegu sprawom nadużyć popełnianych przez funkcjonariuszy narodowości żydowskiej”. Jest to o tyle interesujące, że spośród 29 osób narodowości żydowskiej aż jedenaście zostało zwolnionych dyscyplinarnie z UB.

Tabela nr 4. Narodowość kadry kierowniczej UB/SB w latach 1945–1990			
Narodowość	1945–1956	1957–1975	1975–1990
polska	266	115	234
żydowska	29	–	–
rosyjska	1	–	–
białoruska	2	–	–
ukraińska	1	–	–
b.d.	2	–	–
Razem	301	115	234

Kierownicy UB/SB pochodzili w zdecydowanej większości ze środowisk robotniczych: w latach 1945–1956 stanowili 70 proc. ogółu kadry, w latach 1956–1975 aż 81 proc., by w latach 1975–1990 osiągnąć niemal identyczny poziom jak początkowym okresie (71 proc.). W pierwszych latach po wojnie wysokie stanowiska w UB obejmowały także osoby deklarujące swoje pochodzenie jako mieszczańskie, rzemieślnicze, a nawet ziemiańskie. W ostatnim okresie funkcjonowania aparatu bezpieczeństwa (po 1975 r.) wzrosła liczba osób pochodzenia inteligenckiego. Z kolei odsetek funkcjonariuszy deklarujących pochodzenie chłopskie utrzymywał się na tym samym poziomie podczas wszystkich trzech wyszczególnionych okresów (kolejno: 16 proc., 18 proc. i 16 proc.).

Tabela nr 5. Pochodzenie kadry kierowniczej UB/SB w latach 1945–1990			
Pochodzenie	1945–1956	1957–1975	1975–1990
robotnicze	211	94	166
intelligenckie	15	–	29
chłopskie	50	21	38
rzemieślnicze	3	–	–
mieszczańskie	14	–	–
ziemiańskie	1	–	–
b.d.	7	–	1
Razem	301	115	234

Zawód

Analizując zawody wykonywane przez charakteryzowaną grupę, można dostrzec stopniową ewolucję, odbywającą się w poszczególnych okresach działalności organów bezpieczeństwa. W latach 1945–1956 na 301 funkcjonariuszy aż 146 (48 proc.) pracowało wcześniej w zawodach robotniczych (m.in. jako murarze, kolejarze, ślusarze, tokarze, malarze, traktorzyści, fryzjerzy, kierowcy itp.). Tylko 49 (16 proc.) wykonywało przed wstąpieniem do UB pracę o charakterze urzędniczym. Aż 35 osób (12 proc.) deklarowało brak jakiegokolwiek zawodu w momencie zatrudnienia w UB (przyczyną tego był najczęściej zbyt młody wiek osoby wstępującej do pracy w UB, aby mogła zdobyć jakiś zawód).

Sytuacja nieznacznie uległa zmianie w kolejnym okresie obejmującym lata 1957–1975, kiedy zauważalny stał się spadek liczby osób deklarujących zawód robotnika (na 115 osób piastujących ówczesnie stanowiska kierownicze, wskazało go tylko 36 proc. funkcjonariuszy). Na podobnym poziomie, jak w okresie poprzednim, utrzymała się proporcja osób zatrudnionych wcześniej w charakterze pracowników umysłowych (15 proc.). Zauważalny stał się natomiast wzrost liczby osób, z posiadaniem zawodem wymagającym ukończenia szkoły średniej lub wyższej technicznej, do 15 proc. (we wcześniejszym okresie zaledwie 2 proc.). Wyjątkowo chętnie zatrudniano absolwentów szkół technicznych w zawodzie radiotechnik – szczególnie cennych do wykorzystania w pionie techniki operacyjnej. W dalszym ciągu jednak aż 12 proc. przyznawało się do braku zawodu.

W ostatnim okresie 1975–1990 nastąpiła radykalna zmiana w strukturze zawodowej kadry kierowniczej. Tendencja zaobserwowana w latach 1957–1975 uległa dalszemu rozwojowi, skutkując spadkiem liczby osób reprezentujących zawody robotnicze do 13 proc. ogółu omawianej grupy. Zdecydowanie wzrosła liczba funkcjonariuszy legitymujących się zawodami techników i inżynierów – stanowili oni już 40 proc. kadry. Wzrósł również udział liczby pracowników umysłowych do 24 proc. Na prawie niezmiennym poziomie utrzymała się liczba funkcjonariuszy deklarujących brak zawodu i objęła ona 13 proc. ogółu grupy.

Tabela nr 6. Zawód funkcjonariuszy w momencie wstąpienia do służby w organach bezpieczeństwa						
Zawód	1945–1956	%	1957–1975	%	1975–1990	%
robotnik	146	48	43	36	31	13
urzędnik/pracownik umysłowy	49	16	17	15	56	24
rolnik	12	4	2	2	1	1
technik/inżynier	7	2	17	15	94	40
rzemieślnik	23	8	3	3	2	1
bez zawodu	35	12	14	12	31	13
b.d.	29	10	19	17	19	8
Ogółem	301	100	115	100	234	100

Wykształcenie

Niewątpliwie przedstawiona wyżej kwestia przygotowania zawodowego funkcjonariuszy kadry kierowniczej miała ścisły związek z wykształceniem posiadanym w momencie wstąpienia do służby w organach bezpieczeństwa oraz podnoszeniem swoich kwalifikacji poprzez zaliczanie kolejnych szczebli edukacji.

W pierwszym okresie istnienia służb aż 58 proc. wstępujących do UB przyszłych kierowników komórek bezpieczeństwa w województwie śląskim/katowickim deklaroowało wykształcenie na poziomie podstawowym, w wielu przypadkach niepełnym, ograniczonym zaledwie do kilku klas szkoły powszechnej. Tylko co czwarty funkcjonariusz miał wykształcenie średnie, a 8 proc. podało wykształcenie gimnazjalne lub niepełne średnie. Rażąco niski był udział osób z wykształceniem wyższym, który wynosił tylko 2 proc.

W okresie następnym, 1957–1975, poziom wykształcenia funkcjonariuszy zajmujących stanowiska kierownicze nie uległ zbyt wielkim zmianom. Nadal wykształceniem podstawowym legitymowało się 55 proc. osób, a średnim 29 proc. Zwiększył się natomiast udział absolwentów studiów wyższych, który wzrósł wówczas do 10 proc.

Tak jak w przypadku radykalnej zmiany poziomu zawodowego w latach 1975–1990, tak i w strukturze wykształcenia okres ten przyniósł znaczące zmiany wśród zatrudnianych funkcjonariuszy kadry kierowniczej. Wykształcenie podstawowe w momencie przyjęcia do służby deklarowało już zaledwie 15 proc. funkcjonariuszy. Do grupy tej zaliczyć można osoby, które w większości przypadków pracowały w organach bezpieczeństwa od początku ich funkcjonowania. Najbardziej dynamicznie wzrósł udział zatrudnionych z wykształceniem średnim i wynosił aż 55 proc. Znaczący wzrost udziału odnotowuje się także wśród funkcjonariuszy zatrudnianych w organach bezpieczeństwa po ukończeniu studiów wyższych. Ich odsetek zwiększył się do 28 proc. W grupie tej najczęściej znajdowali się nauczyciele (głównie historycy i poloniści), prawnicy czy ekonomiści.

Tabela nr 7. Wykształcenie funkcjonariuszy w momencie wstąpienia do służby w organach bezpieczeństwa						
Wykształcenie	1945–1956	%	1957–1975	%	1975–1990	%
podstawowe	175	58	64	55	35	15
niepełne średnie/ gimnazjalne	24	8	5	4	4	2
średnie	72	24	33	29	129	55
wyższe	6	2	11	10	66	28
zawodowe	19	6	–	–	–	–
b.d.	5	2	2	2	–	–
Ogółem	301	100	115	100	234	100

Kwestia poprawy stanu wykształcenia kadry kierowniczej nie wiązała się jednak wyłącznie z zaostreniem kryterium rekrutacyjnego do służby. Także funkcjonariusze już pracujący w organach stale podnosili swoje kwalifikacje i zdobywali kolejne szczeble edukacji. W okresie 1945–1956 na 301 członków kadry kierowniczej swoje wykształcenie podniosło 78 z nich, co stanowiło 26 proc. omawianej grupy. W kolejnym przedziale lat 1957–1975 odnotowano najwyższą dynamikę w dążeniu do podwyższania wykształcenia, gdyż aż 59 proc. ówczesnej kadry kierowniczej uzyskało wykształcenie wyższe w stosunku do tego, z jakim zostali przyjęci do służby. Na ten wzrost niewątpliwie miały wpływ wydane w 1960 r. wytyczne – zawarte w Ustawie o stosunku służbowym funkcjonariuszy MO oraz Zarządzeniu nr 91/60 ministra spraw wewnętrznych – nakazujące funkcjonariuszom SB, zajmującym stanowiska oficerskie, uzupełnienie wykształcenia minimum do poziomu średniego – do 1963 r. (mimo to w ostatnim okresie nadal pracowali funkcjonariusze posiadający tylko wykształcenie podstawowe). W okresie 1975–1990 w dalszym ciągu zauważa się stały wzrost liczby funkcjonariuszy podnoszących kwalifikacje (51 proc.). Charakterystyczne jest, że o ile w pierwszym okresie większość funkcjonariuszy zdobywających wiedzę szkolną, w czasie zatrudnienia w organach bezpieczeństwa, uzyskiwała wykształcenie średnie, o tyle latach 1957–1975 liczba absolwentów szkół średnich i wyższych rozkładała się równomiernie. W ostatnim okresie zdobywanie wykształcenia wyższego zupełnie zdominowało kierunki dokształcania funkcjonariuszy.

Warto jednak zauważyć, że gdy mówimy o wyższym wykształceniu kadry SB, należy wskazać, że jest ono jakościowo różne od przedwojennego. Po wojnie powstała nowa inteligencja, a proces jej kreacji zakładał m.in. redukcję wymagań w procesie kształcenia, ideologizację edukacji czy tworzenie szkół wieczorowych.

Tabela nr 8. Wykształcenie uzyskane przez funkcjonariuszy w czasie pełnienia służby w organach bezpieczeństwa			
Wykształcenie	1945–1956	1956–1975	1975–1990
niepełne średnie/gimnazjalne	2	–	–
średnie	52	35	14
wyższe	24	33	105
Ogółem	78	68	119

Wiek kadry kierowniczej

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące wieku, w jakim członkowie kadry kierowniczej katowickiego aparatu bezpieczeństwa wstępowali do UB/SB.

Struktury i kadry wojewódzkiej bezpieki

Tabela nr 9. Wiek funkcjonariuszy katowickiej kadry kierowniczej w chwili wstąpienia do UB/SB						
Wiek	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
16	2	34 11,3%	1	31 26,9%	0	32 13,7%
17	3		2		1	
18	7		8		9	
19	7		7		9	
20	15		13		13	
21	16	111 36,9%	7	55 47,9%	13	109 46,6%
22	16		13		25	
23	26		14		27	
24	27		8		19	
25	26		13		25	
26	25	64 21,3%	10	20 17,4%	15	59 25,2%
27	11		4		15	
28	14		2		12	
29	10		1		9	
30	4		3		8	
31	13	54 17,8%	1	4 3,5%	9	25 10,7%
32	9		0		2	
33	12		2		6	
34	14		1		6	
35	6		0		2	
36	4	22 7,2%	2	3 2,6%	0	4 1,7%
37	8		0		2	
38	2		0		1	
39	5		0		1	
40	3		1		0	
41	4	10 3,2%	0	0	0	2 0,8%
42	0		0		0	
43	5		0		0	
44	0		0		1	
45	1		0		1	

Tabela nr 9. Wiek funkcjonariuszy katowickiej kadry kierowniczej w chwili wstąpienia do UB/SB						
Wiek	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
46	3	6 2,0%	1	2 1,7%	0	3 1,3%
47	0		1		2	
48	1		0		0	
49	1		0		1	
50	0		0		0	
51	0	1 0,3%	0	0	0	0
52	1		0		0	
Razem	301		115		234	

Na podstawie umieszczonych w tabeli danych statystycznych można wskazać pewne prawidłowości dotyczące wieku, w jakim funkcjonariusze kadry kierowniczej rozpoczynali służbę w UB/SB w poszczególnych okresach istnienia organów bezpieczeństwa. Przyjęła się teza, że zwłaszcza w pierwszych latach funkcjonowania UB w służbie tej znaleźli się, od razu lub niemal od razu, ludzie bardzo młodzi, pozbawieni jakiegokolwiek doświadczenia i umiejętności. W wypadku kadry katowickiego UB należy stwierdzić, że przypadki takie, choć występowały, nie były jednak częste. Najliczniejsza grupa przyszłych szefów i naczelników wstępowała do organów bezpieki w wieku 23–26 lat (przeszło 1/3), nierzadko też podejmowały służbę osoby w zaawansowanym na owe czasy wieku (1/4 kadry kierowniczej stanowili ludzie, którzy zostali funkcjonariuszami UB jako trzydziestolatkowie). Należy przy tym podkreślić ogromne zaangażowanie PPR w tworzenie struktur organów bezpieczeństwa, także poprzez skierowanie do nich ideologicznie pewnych, dyspozycyjnych członków swej organizacji. Typowanie odpowiednich ludzi i przekazywanie ich do UB stanowiło jeden z priorytetów katowickiego Komitetu Wojewódzkiego PPR. W latach 1945–1947 Wydział Kadr KW skierował do UB licznych, wyróżniających się aktywistów. Do końca 1945 r. szeregi UB zasililo 265 funkcjonariuszy pochodzących z naboru przeprowadzonego w szeregach partii⁷. Podobne akcje organizowano także w latach następnych, np. we wrześniu 1947 r. KW PPR w Katowicach skierował do UB 126 wyselekcjonowanych członków partii, zaś w październiku zaplanował zwerbowanie do MO i UB aż 1000 członków PPR⁸.

Głównym kryterium nie był przy tym wiek, ale przede wszystkim wierność ideologii komunistycznej, dyspozycyjność oraz posłuszeństwo wobec przełożonych. Kierownikami mogły zostać nawet osoby wiekowo mocno już zaawansowane⁹.

⁷ AP Kat, KW PPR Katowice, sygn. KW PPR Kat 685, s. 26–30, Sprawozdanie wydziału personalnego KW PPR w Katowicach za okres III–XII 1945 r.

⁸ AP Kat, KW PPR Katowice, sygn. KW PPR Kat 686, s. 88, Sprawozdanie Wydziału Personalnego KW PPR w Katowicach za wrzesień 1947 r.

⁹ Najstarszym funkcjonariuszem szczebla kierowniczego był Władysław Kyzioł, ur. w 1893 r., z zawodu lakiernik. W momencie wstąpienia do UB miał już 52 lata, gdy zaś na krótko objął stanowisko zastępcy szefa PUBP Olesno, miał już 55 lat. Czesław Jasiński (Herbert Huppert), ur. w 1896 r., wstąpił do UB w 1945 r. i niemal od razu powierzono mu kierownicze stanowisko w PUBP Racibórz. Jego atutem było posiadanie wyższego wykształcenia. Nieco młodszy był Jan Szczepanik, ślusarz z Sosnowca, który w wieku 48 lat wstąpił do UB i objął od razu stanowisko p.o. szefa PUBP Katowice. Cała trójka pracowała jednak w organach bezpieczeństwa bardzo krótko.

W latach 1957–1975 w katowickiej SB funkcje kierownicze sprawowali funkcjonariusze, którzy trafili do organów bezpieczeństwa w znacznie młodszym wieku. Przeszło 50 proc. kadry kierowniczej tego okresu zaczynało pełnić służbę w wieku 20–25 lat. Chodziło zatem o ludzi, którzy wstępowali do organów bezpieczeństwa po ukończeniu szkoły i służby wojskowej, nie mających większego zawodowego doświadczenia. Grupa osób, która wstąpiła do aparatu bezpieczeństwa po ukończeniu 30 roku życia, była bardzo nieliczna – składała się z dziewięciu osób (niespełna 10 proc.), co sugeruje istnienie świadomej polityki zatrudnienia, preferującej ludzi młodych, zdobywających zawodowe doświadczenie dopiero w organach bezpieczeństwa.

W ostatnim okresie poziom wieku przyjmowanych do SB wyraźnie się podniósł. Przeszło połowa członków kadry kierowniczej wstąpiła do aparatu bezpieczeństwa mając 22–27 lat. Oznacza to, że do SB trafiały głównie osoby z ukończonymi studiami lub dłuższym stażem pracy zawodowej. Zatem w procesie werbunku coraz większą rolę zaczynało odgrywać wyższe wykształcenie (lub pewne doświadczenie zawodowe).

W kolejnej tabeli przedstawiono dane dotyczące wieku funkcjonariuszy kadry kierowniczej katowickich organów bezpieczeństwa w momencie obejmowania przez nich pierwszego kierowniczego stanowiska w miejscowym UB/SB.

Tabela nr 10. Wiek funkcjonariusza w momencie objęcia przez niego stanowiska kierowniczego w UB						
Wiek	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
17	0	2 0,7%	0	0	0	0
18	0		0		0	
19	0		0		0	
20	2		0		0	
21	4	50 16,6%	0	10 8,7%	0	3 1,3%
22	3		0		0	
23	11		1		0	
24	9		1		1	
25	23		8		2	
26	27	120 39,9%	3	33 28,7%	1	17 7,3%
27	26		9		3	
28	30		8		5	
29	25		7		1	
30	12		6		7	

Tabela nr 10. Wiek funkcjonariusza w momencie objęcia przez niego stanowiska kierowniczego w UB						
Wiek	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
31	15	78 25,8%	4	28 24,3%	4	46 19,7%
32	21		5		6	
33	14		8		16	
34	18		8		10	
35	10		3		10	
36	9	29 9,6%	7	24 20,9%	21	86 36,7%
37	9		3		15	
38	7		10		16	
39	4		3		17	
40	0		1		17	
41	4	15 5,0%	3	14 12,2%	12	48 20,5%
42	2		6		16	
43	3		3		8	
44	5		0		4	
45	1		2		8	
46	1	5 1,7%	1	6 5,2%	7	28 11,9%
47	2		3		9	
48	1		0		4	
49	1		2		5	
50	0		0		3	
51	0	2 0,7%	0	0	5	6 2,6%
52	1		0		0	
53	0		0		1	
54	0		0		0	
55	1		0		0	
Razem	301		115		234	

Jak wynika z powyżej przedstawionych danych, w latach 1945–1956 w grupie kierowniczej dominowali ludzie młodzi. Przeszło połowa z nich, obejmując stanowisko szefa czy naczelnika, miała 25–30 lat. Było to tożsame z krótkim, zaledwie kilkuletnim stażem w organach bezpieczeństwa. Nie wahano się zatem powierzyć poważnych stanowisk osobom bardzo niedoświadczonym. Do takich należeli np. Edmund Boksenbaum, który w 1945 r. w wieku 21 lat został p.o. zastępcy kierownika Wojewódzkiego

Wydziału Cenzury Zagranicznej WUBP Katowice, czy Czesław Borecki (Byk), od stycznia 1945 r. szef MUBP w Kielcach (miał wówczas niespełna 22 lata). Teza o powierzeniu ogromnej władzy ludziom bardzo młodym ma zatem pewne uzasadnienie.

W okresie późniejszym o błyskotliwe kariery w SB nie było już tak łatwo. W latach 1957–1975 stanowiska kierownicze zdominowała grupa mieszcząca się w przedziale wiekowym 27–38 lat. Byli to zatem funkcjonariusze, którzy mogli się już pochwalić kilkuletnią lub kilkunastoletnią karierą w UB/SB.

W kolejnym okresie przeciętny wiek kadry kierowniczej podniósł się jeszcze bardziej. Przeważająca część tworzących ją funkcjonariuszy obejmowała wyższe stanowiska w SB w wieku 33–42 lat. Oznacza to, że musieli przepracować w organach bezpieczeństwa nawet kilkanaście lat, przechodzić poszczególne szczeble hierarchii służbowej oraz zostać docenieni, by znaleźć się na jej szczycie.

Staż pracy

Następna tabela ilustruje czas zajmowania stanowiska kierowniczego w poszczególnych okresach funkcjonowania katowickiej służby bezpieczeństwa.

Tabela nr 11. Czas pracy na stanowisku kierowniczym						
Czas pracy	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
Poniżej roku	59	59 19,7%	2	2 1,7%	10	10 4,3%
1	32	92 30,6%	0	5 4,3%	7	37 15,8%
2	27		2		13	
3	33		3		17	
4	24	57 18,9%	6	12 10,4%	18	46 19,7%
5	22		5		19	
6	11		1		9	
7	13	30 10,0%	9	25 21,7%	22	60 25,6%
8	12		10		21	
9	5		6		17	
10	4	23 7,6%	3	28 24,4%	11	46 19,7%
11	5		4		12	
12	6		12		12	
13	3		4		6	
14	5		5		5	

Tabela nr 11. Czas pracy na stanowisku kierowniczym						
Czas pracy	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
15	8	23 7,6%	6	24 20,9%	5	18 7,7%
16	4		3		4	
17	1		3		2	
18	5		5		3	
19	5		7		4	
20	3	9 3,0%	5	11 9,6%	4	6 2,6%
21	2		3		2	
22	2		2		0	
23	1		1		0	
24	1		0		0	
25	3	7 2,3%	3	7 6,1%	3	7 3,0%
26	1		0		1	
27	1		1		1	
28	0		0		0	
29	2		3		2	
30	0	0	0	0	1	3 1,2%
31	0		0		0	
32	0		0		1	
33	0		0		1	
34	0		0		0	
35	0	1 0,3%	0	1 0,9%	0	1 0,4%
36	0		0		0	
37	1		1		1	
Razem	301		115		234	

Dane umieszczone w tabeli nr 8 pozwalają dostrzec bardzo wyraźne różnice pomiędzy czasem pełnienia najwyższych funkcji w aparacie bezpieczeństwa w kolejnych fazach jego istnienia.

W latach 1945–1956 czas piastowania stanowiska kierowniczego był bardzo krótki. Połowa członków kadry zajmowała eksponowaną funkcję nie dłużej niż trzy lata. Związane to było przede wszystkim ze specyfiką tego okresu: obejmowania kierowniczych stanowisk przez funkcjonariuszy nie mających praktyki, doświadczenia i wiedzy merytorycznej. Funkcja wyraźnie ich przerosła; ludzie ci nie radzili sobie z powierzonym im zakresem

obowiązków, często też okazywali się skłonni do nadużyć. Z drugiej strony ten „pionierski etap” istnienia UB wiązał się z ciągłym poszukiwaniem osób, które byłyby zdolne do pełnienia tak ważnych w ówczesnym systemie politycznym funkcji. Stąd nieustanna rotacja, w wyniku której pozbywano się ludzi nieudolnych, nielojalnych czy nadużywających stanowiska w rażący sposób. Najgorsi byli od pracy odsuwani (lub usuwani), najlepsi zaś awansowali, jak np. Stefan Antosiewicz czy Józef Kratko, którzy zostali dyrektorami departamentów MBP.

Okres trwający od 1957 do 1975 r. przyniósł stabilizację, którą można nawet określić mianem pewnego skostnienia. Przeciętny czas sprawowania kierowniczej funkcji znacznie się wydłużył: połowa funkcjonariuszy szczebla kierowniczego sprawowała swe funkcje przez 7–15 lat. Oznaczało to, że spory procent funkcjonariuszy, obejmujących wyższe stanowiska w latach przemian 1955–1957, miał szanse dotrzeć na nich niemal do końca omawianego okresu.

W latach 1975–1990 czas pełnienia kierowniczych funkcji uległ znacznemu skróceniu. Z jednej strony dłużej się na nie oczekiwało, co oznaczało krótszy czas pracy przed emeryturą, z drugiej zaś strony w latach 1988–1990 miała miejsce fala odejść związana bądź z osiągnięciem odpowiedniej wysługi lat, bądź z usunięciem ze służby w ramach likwidacji SB.

W tabeli nr 12 przedstawione zostały dane dotyczące ogólnego okresu zatrudnienia funkcjonariuszy kadry kierowniczej w MBP, KdsBP i MSW (również na stanowiskach poza UB/SB).

Tabela nr 12. Czas pracy kadry kierowniczej w organach MBP, KdsBP/MSW						
Czas pracy	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
Poniżej roku	10	87 28,9%	0	0	0	0
1	20		0		0	
2	26		0		0	
3	10		0		0	
4	15		0		0	
5	6		0		0	
6	17	81 26,9%	0	1 0,9%	0	5 2,1%
7	12		0		0	
8	12		0		1	
9	15		1		3	
10	25		0		1	
11	16	41 13,6%	0	6 5,3%	4	32 13,7%
12	12		1		7	
13	4		1		8	
14	5		2		8	
15	4		2		5	

Tabela nr 12. Czas pracy kadry kierowniczej w organach MBP, KdsBP/MSW						
Czas pracy	1945–1956	Liczba / %	1957–1975	Liczba / %	1975–1990	Liczba / %
16	5	23 7,6%	4	14 12,1%	12	50 21,4%
17	6		3		16	
18	5		1		10	
19	5		5		6	
20	2		1		6	
21	3	22 7,3%	4	22 19,1%	4	30 12,8%
22	5		5		9	
23	6		5		4	
24	5		4		3	
25	3		4		10	
26	6	23 7,6%	7	36 31,3%	8	61 26,0%
27	3		4		11	
28	3		6		15	
29	4		7		13	
30	7		12		14	
31	2	14 4,7%	5	18 15,7%	10	28 12,0%
32	4		4		4	
33	4		2		3	
34	2		3		3	
35	2		4		8	
36	2	5 1,7%	5	12 10,4%	9	22 9,4%
37	1		2		4	
38	1		2		4	
39	1		2		3	
40	0		1		2	
41	2	5 1,7%	1	6 5,2%	1	6 2,6%
42	2		4		4	
43	0		0		0	
44	0		0		0	
45	1		1		1	
Razem	301		115		234	

Powyższe dane potwierdzają prawidłowość zaobserwowaną w tabeli nr 11. Kadra kierownicza z lat 1945–1956 relatywnie krótko zatrudniona była w strukturach MBP/WŚW. Przeszło połowa tworzących ją funkcjonariuszy nie przepracowała nawet dziesięciu lat. Regularnie pozbywano się osób nieudolnych, politycznie „niepewnych” czy drastycznie naruszających normy postępowania przyjęte w organach bezpieczeństwa. Należy przy tym podkreślić, że dla sporego odsetka kadry cezurą był okres przemian w połowie lat pięćdziesiątych, w czasie którego wielu funkcjonariuszy UB/UdsBP zostało zwolnionych

z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Była jednak i taka grupa (nieliczna), która pozostała w służbie prawie po kres istnienia PRL.

W latach 1957–1975 doszło do odwrócenia proporcji. Kadre kierowniczą katowickiej SB tworzyli przede wszystkim ludzie, którzy łącznie przepracowali w MBP/MSW 20 lat i więcej. Tylko nieco ponad 10 proc. funkcjonariuszy szczebla kierowniczego zatrudnionych było w resorcie spraw wewnętrznych mniej niż 18 lat.

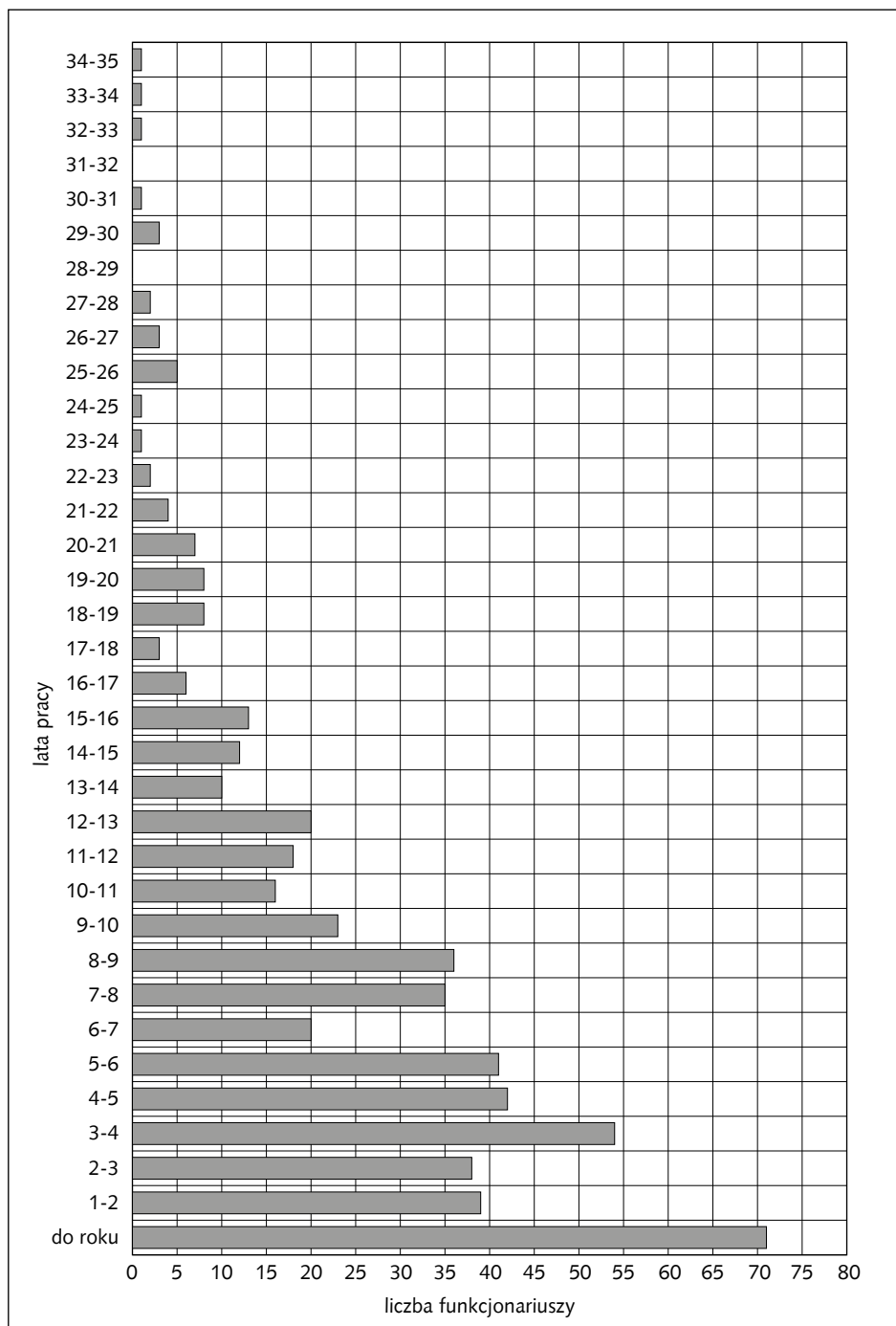
W ostatnim okresie przeciętny czas służby w MSW obniżył się. Nie były to oczywiście tak niskie liczby jak w latach 1945–1956, ale prawie 1/3 członków kadry kierowniczej nie przepracowała w resorcie spraw wewnętrznych więcej niż 18 lat (choć była też w katowickiej SB grupa funkcjonariuszy, która swą karierę zaczynała jeszcze w latach czterdziestych). Skrócenie ogólnego czasu pracy należy wiązać z odejściami z MSW w latach 1988–1990, wtedy też z emerytury skorzystały swoiste „żywe skamieliny” w rodzaju płk. Jana Jasińskiego (w służbie w latach 1949–1990) czy Karola Janoszka (w MBP/MSW pracował od 1945 do 1990 r.)

Wykres nr 1 ukazuje w syntetyczny sposób czas pozostawania funkcjonariuszy szczebla kierowniczego katowickiej UB/SB na eksponowanym stanowisku. Warto zwrócić uwagę, że kilka osób zajmowało najwyższe stanowiska powyżej 30 lat.

Na kolejnym wykresie zamieszczono dane dotyczące ogólnego czasu pracy kadry kierowniczej katowickiej bezpieki w organach MBP/MSW w latach 1945–1990. Dane szczegółowe na ten temat zawiera tabela nr 12.

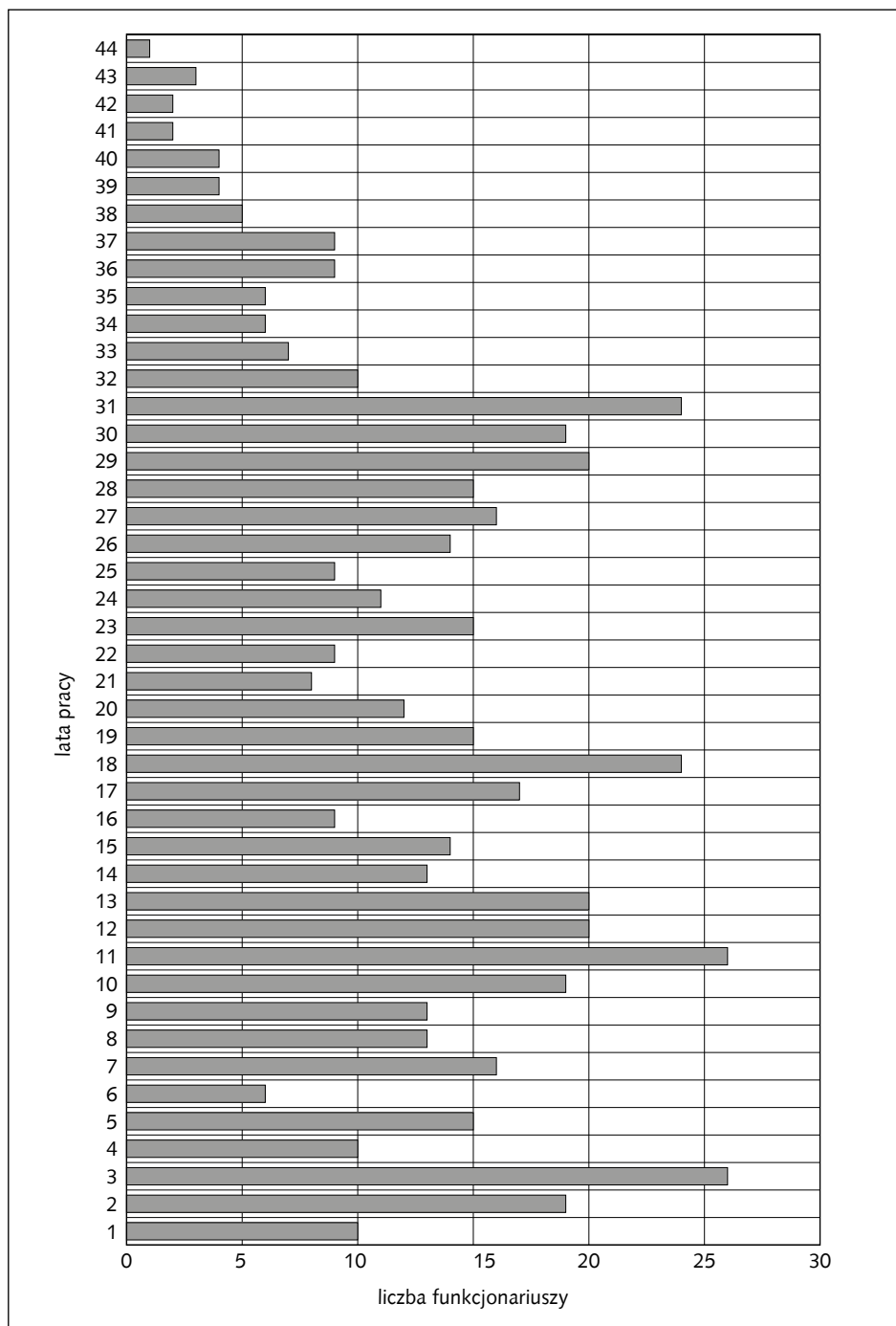
Warto zwrócić uwagę na jeszcze inną prawidłowość wynikającą z analizy akt personalnych funkcjonariuszy. O ile w pierwszym okresie funkcjonowania bezpieki funkcjonariusze obejmowali stanowiska kierownicze po krótkim okresie zatrudnienia w UB (czasem było to nawet ich pierwsze stanowisko), to w późniejszym czasie, a szczególnie w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych awans zawodowy w SB następował po kilku, kilkunastu latach pracy w aparacie bezpieczeństwa.

Wykres nr 1. Czas pracy na stanowisku kierowniczym (ogółem 545 funkcjonariuszy z grupy kierowniczej)

Wykres nr 2. Czas pracy grupy kierowniczej (ogółem 545 osób) w organach MBP/MSW

Zwolnienia dyscyplinarne

W ostatniej tabeli umieszczono dane dotyczące dyscyplinarnych zwolnień członków kadry kierowniczej katowickiej UB (także tych, którzy zostali przeniesieni do innej jednostki UB/SB i zwolnieni poza terenem mieszczącym się w zakresie zainteresowań *Informatora*).

Tabela nr 13. Członkowie kadry ukarani dyscyplinarnym zwolnieniem*			
	1945–1956	1957–1975	1975–1990
liczebność kadry kierowniczej w omawianym okresie	301	115	234
liczba zwolnionych dyscyplinarnie członków kadry	74	12	10
odsetek zwolnionych dyscyplinarnie członków kadry	24,6	10,4	4,2

* Do tej kategorii doliczono także wydalenie ze służby oraz przypadki, w których dany funkcjonariusz odchodził w trakcie prowadzonego przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego i/lub sądowego.

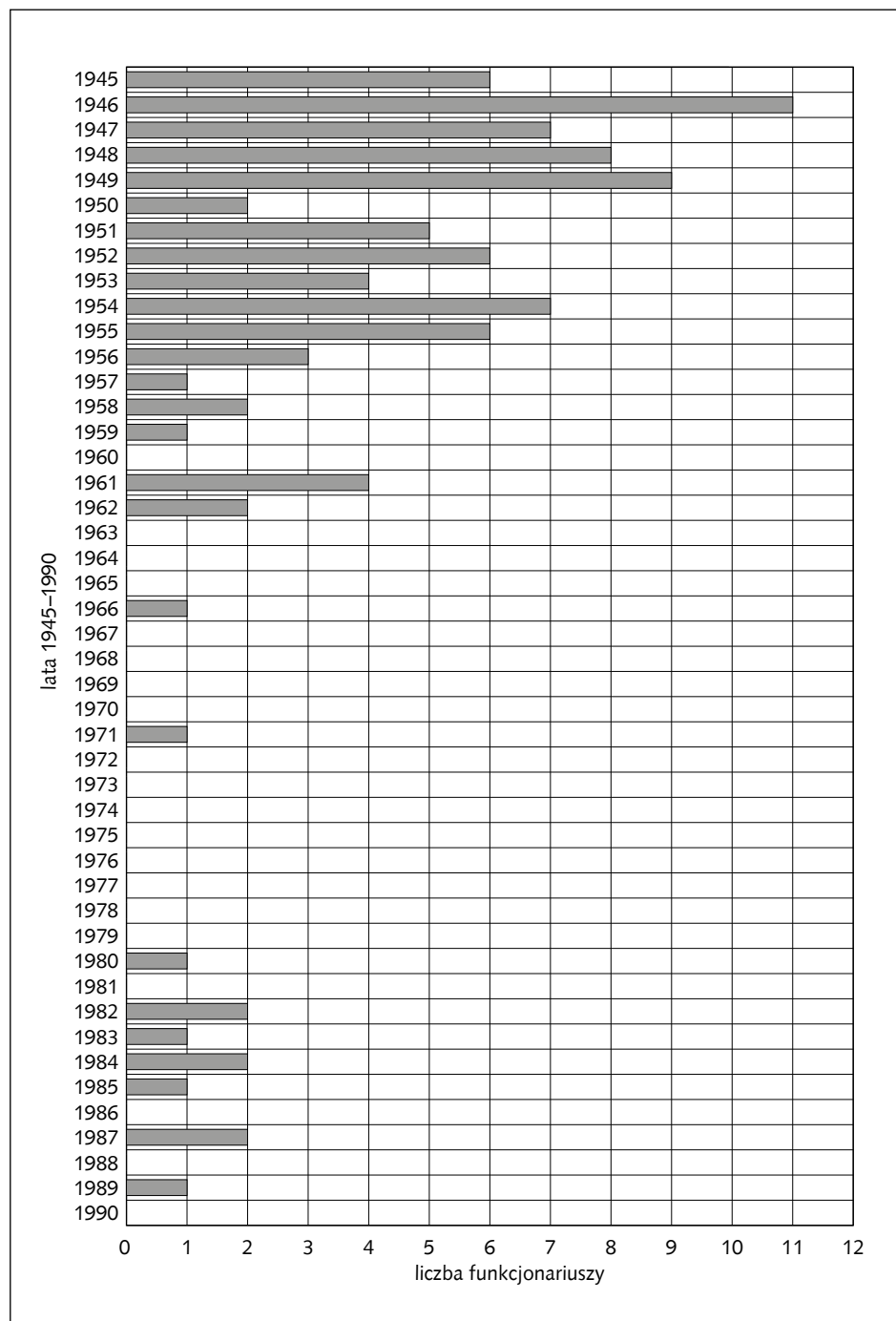
Z zamieszczonych wyżej danych wynika, że okresem, w którym największy odsetek członków kadry kierowniczej został dyscyplinarnie usunięty z organów bezpieczeństwa, są lata 1945–1956, przy czym, co warto podkreślić, 1/3 zmuszona została do odejścia w pierwszych trzech latach istnienia katowickiego WUBP. Usuwano ich z powodów zasygnalizowanych już wcześniej: lekceważenia obowiązków, notorycznego alkoholizmu, nadużyć w służbie. Zdarzały się przypadki szczególnie drastyczne, jak np. Karola Michenki, szefa PUBP w Tarnowskich Górach w 1945 r. „Wślawił się” on licznymi nadużyciami: łapownictwem, defraudacjami, bezprawnymi aresztowaniami i zwolnieniami z aresztu. Michenko niewiele miał respektu dla prawa, a nawet komunistycznych dygnitarzy. Stwierdził wręcz, że „gdy będzie trzeba, aresztuje i wojewodę”. Z powodu nadużyć służbowych pozbawiono go stanowiska, następnie osądzono i skazano na karę śmierci¹⁰. *Casus* Michenki był jedynym przypadkiem orzeczenia i wykonania kary śmierci w katowickim WUBP; jednak poczet funkcjonariuszy, których wydalono za alkoholizm, przestępstwa służbowe i kryminalne, a nawet skazano, był całkiem liczny i sięgał 1/4 składu ówczesnej kadry kierowniczej. Należy przy tym wskazać, że system totalitarnej (potem quasi-autorytarnej) dyktatury daleko odbiegał od współczesnych standardów demokratycznego państwa prawa. Nie karano zatem „nieznanych sprawców” pobić, podpaleń, a nawet mordów, o ile nie dali się schwytać i nie byli dysfunkcyjni dla resortu; można przy tym wskazać przypadki tuszowania lub ignorowania przestępstw funkcjonariuszy, nie tylko tych popełnionych w ramach bezprawnych działań organów bezpieczeństwa, ale także nadużyć dokonanych przez ubeków i esbeków „z niskich pobudek”¹¹.

Warto przy tym zasygnalizować, że autorzy *Informatora* nie zdołali dotrzeć do wszystkich teczek personalnych funkcjonariuszy stanowiących kadre kierowniczą; szczególnie duże luki występują właśnie w pierwszych latach istnienia aparatu bezpieczeństwa, a do-

¹⁰ W. Dubiański, A. Dziurok, *Kadra kierownicza urzędów bezpieczeństwa...*, s. 136, 140, 144, 152–153.

¹¹ Istnieje na ten temat obszerna literatura. Zob np. J. Borowiec, *Nadużycia funkcjonariuszy więzienia w Rzeszowie w świetle raportu naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Rzeszowie z listopada 1949 r.*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”, nr 5, 2007.

Wykres nr 3. Przypadki dyscyplinarnego usunięcia członków kadry kierowniczej w latach 1945–1990

tyczą głównie osób, których kariera była w UB nadzwyczaj krótka. Część spośród nich niewątpliwie kwalifikuje się do określenia: usunięci w trybie dyscyplinarnym (lub pokrewnym), jak np. Wiesław Jabłoński, szef PUBP w Koźlu, który w sierpniu 1946 r. zdezerterował wraz z grupą kolegów¹², czy Izydor Kobyliński, szef PUBP w Grodkowie, którego miejscowa organizacja partyjna podejrzewała o związki z PSL oraz zdradzanie tajemnic służbowych i doprowadziła w październiku 1945 r. do jego usunięcia¹³.

W latach 1957–1975 odsetek członków kadry kierowniczej ukaranych dyscyplinarnym wydaleniem z SB spadł do 10 proc., przy czym, co warto podkreślić, przez całą niemal dekadę lat siedemdziesiątych nie zdarzały się przypadki karnego odwołania funkcjonariusza szczebla kierowniczego ze służby. W latach osiemdziesiątych odsetek ukaranych był nadal niewielki i wynosił 5 proc. Niewątpliwie wzrósł zatem poziom dyscypliny, aczkolwiek funkcjonariusze SB, szczególnie zaś na eksponowanych stanowiskach, mieli spore możliwości zatuszowania swych drobniejszych wykroczeń.

*

Analiza danych statystycznych dotyczących kadry kierowniczej wojewódzkich struktur UB/SB daje ogólny obraz trzech „pokoleń” funkcjonariuszy. W latach 1945–1956 byli to ludzie pochodzący na ogół spoza granic przedwojennego województwa śląskiego, o słabym wykształceniu, przygotowaniu zawodowym i krótkim stażu pracy w UB. W tym okresie następowały największe rotacje na stanowiskach kierowniczych, co wynikało m.in. z dużej skali nadużyć. Reorganizacja z 1956 r. wywołała przemiany polegające na „profesjonalizacji” kadry. Powoli następował wzrost wykształcenia, przy znacznym zwiększeniu stażu pracy w SB, z czym wiązał się też dłuższy okres sprawowania funkcji kierowniczej. W porównaniu z okresem wcześniejszym funkcjonariusze obejmowali stanowiska kierownicze w bardziej zaawansowanym wieku. Tendencje te pogłębiły się w latach 1975–1990; wówczas o awansie decydował długi staż pracy w resorcie i wyższe wykształcenie. W całym okresie funkcjonowania bezpieki wśród kadr kierowniczych wyraźnie dominowała grupa osób pochodzących z Zagłębia Dąbrowskiego. Stanowiska kierownicze piastowali w zdecydowanej większości mężczyźni – w gronie 556 funkcjonariuszy znajdowało się zaledwie sześć kobiet.

Wspomniana grupa kadry kierowniczej nadzorowała pracę znacznie liczniejszego grona szeregowych funkcjonariuszy (katowickie struktury UB/SB należały do najliczniejszych w całym kraju). W latach 1945–1954 zatrudnienie w WUBP i podległych mu strukturach wynosiło od 1,8 do 3 tys. osób¹⁴. Z kolei w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych liczba pracowników KW MO/WUSW w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie wynosiła od 1093 w 1975 r. do 2184 w 1985 r.¹⁵

¹² AP Kat. KW PPR Katowice, sygn. KW PPR Katowice 80, k. 31, Sprawozdanie opisowe Wydziału Organizacyjnego za IX 1945 r.

¹³ AP Kat. KP PPR Grodków, sygn. KP PPR Grodków 7, s. 5–6, Sprawozdanie KP PPR za IX 1945 r., b.d.; Sprawozdanie KP PPR za X 1945 r., s. 7–8, Grodków 30 X 1945 r.

¹⁴ K. Rokicki, *Aparatu obraz własny. Analiza wykeresów porównawczych dotyczących kadry aparatu bezpieczeństwa publicznego w latach 1944–1955* [w:] „Zwyczajny” resort. *Studia o aparacie bezpieczeństwa 1944–1956*, [red.] K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2005, s. 29.

¹⁵ P. Piotrowski, *Struktury Służby Bezpieczeństwa MSW 1975–1990*, „Pamięć i Sprawiedliwość”, nr 3, 2003, s. 106–107.

3. Struktury UB/SB w województwach śląskim/katowickim, bielskim i częstochowskim

W okresie istnienia Polski Ludowej kilkakrotnie dochodziło do zmian administracyjnych, w ramach których zmieniał się kształt i nazewnictwo jednostek terytorialnych. Katowicka jednostka bezpieczeństwa operowała początkowo na terenie województwa śląskiego, obejmującego w latach 1945–1950 trzy obszary o odrębnej tradycji historycznej: przedwojenne województwo śląskie, Zagłębie Dąbrowskie (włączona w 1945 r. do województwa śląskiego część przedwojennej Kielecczyny) oraz Śląsk Opolski przed wojną znajdujący się w granicach Rzeszy Niemieckiej. W 1950 r. powstało odrębne województwo opolskie, a do pozostałej części województwa, odtąd katowickiego, przyłączono z województwa kieleckiego powiat częstochowski. W latach 1953–1956 funkcjonowała inna nazwa Katowic i województwa – Stalinogród, województwo stalinogrodzkie. Zmiany administracyjne z 1975 r. przyniosły nowy podział terytorialny omawianego obszaru. W południowej części województwa wyodrębniono nowe – bielskie (włączając do niego część byłych powiatów z województwa krakowskiego), w północnej zaś – utworzono województwo częstochowskie. W nowych granicach województwa katowickiego znalazła się część byłych powiatów z województwa krakowskiego i opolskiego.

Poniżej przedstawiono w sposób schematyczny struktury UB/SB i ich ewolucję w poszczególnych okresach funkcjonowania aparatu bezpieczeństwa.

Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego
Wojewódzki Urząd do spraw Bezpieczeństwa Publicznego
w Katowicach/Stalinogrodzie
21 I 1945–1 IV 1955–26 XII 1956

Grupa operacyjna województwa śląskiego mająca utworzyć WUBP została powołana rozkazem personalnym MBP nr 16 z 21 stycznia 1945 r. Kierownikiem tej grupy został kpt. Józef Jurkowski. W skład GO województwa śląskiego weszło 61 funkcjonariuszy podzielonych na grupę mającą założyć WUBP oraz dziewięć grup terenowych – osiem dla powiatów (katowickiego, bielskiego, cieszyńskiego, fryszackiego, lublinieckiego, pszczyńskiego, rybnickiego i tarnogórskiego) oraz jedną dla miasta Chorzowa. 2 kwietnia 1945 r. minister bezpieczeństwa publicznego w rozkazie nr 58 nakazał kierownikowi WUBP w Kielcach wskazać funkcjonariuszy z tamtejszego urzędu do obsady grupy operacyjnej Śląska Opolskiego. W jej skład weszło 17 osób, a na jej czele w charakterze pełnomocnika kierownika WUBP w Katowicach stanął mjr Henryk Połowniak.

W 1945 r. na czele WUBP/PUBP/MUBP stał kierownik urzędu. 18 marca 1946 r. rozkaz organizacyjny nr 19 MBP zmienił nazewnictwo stanowisk kierowniczych – dotychczasowi kierownicy WUBP/PUBP/MUBP otrzymali rangę szefa urzędu, zaś kierownicy wydziałów WUBP – naczelników. Po reorganizacji aparatu bezpieczeństwa od 1 kwietnia 1955 r. znie-

siono funkcję szefa i przywrócono ponownie stanowisko kierownika WUdsBP/PUdsBP/MUdsBP.

Kadra kierownicza UB szczebla wojewódzkiego, powiatowego i miejskiego, do stanowiska zastępcy kierownika/szefa/naczelnika, powoływana była na mocy rozkazów personalnych ministra bezpieczeństwa publicznego. Kandydatów na stanowiska kierownicze wskazywał kierownik/szef WUBP/WUdsBP (nie zawsze uzyskiwał akceptację ministra dla swoich propozycji). W przypadku reszty stanowisk w strukturach wojewódzkich i terenowych prawo nominacji posiadał kierownik/szef WUBP/WUdsBP (wyjątek stanowili funkcjonariusze Wydziału Personalnego WUBP).

Podstawową jednostką organizacyjną w WUBP były wydziały podzielone na sekcje. Czasem w ramach sekcji występowały referaty. Wydziały WUBP były zazwyczaj odwzorowaniem struktury departamentów w MBP.

Organizacja WUBP

W 1945 r. organizacja WUBP wyglądała następująco:

Wydział I

- Sekcja 1 – zwalczanie szpiegostwa niemieckiego i pozostałości podziemia hitlerowskiego
- Sekcja 2 – walka z „reakcyjnym podziemiem” i „elementami antypaństwowymi” w partiach i organizacjach
- Sekcja 3 – walka z „bandytyzmem politycznym” w PPR i partiach rządzących
- Sekcja 4 – inwigilacja gospodarki narodowej
- Sekcja 5 – inwigilacja legalnych organizacji politycznych przed działalnością podziemia
- Sekcja 6 – zabezpieczenie transportu i łączności
- Sekcja 7 – działalność wywiadowcza i obserwacyjna obiektów
- Sekcja 8 – śledcza

Wydział II (kwiecień 1945 r.) – technika operacyjna i ewidencja (obejmowała także Cenzurę Wojenną rozwiązana na początku września 1945 r.)

Wydział Walki z Bandytyzmem (rozpracowanie i likwidacja ugrupowań zbrojnych)

Wydział Więzień i Obozów (od 1948 r. Więziennictwa)

Wydział III (gospodarczy)

Wydział Personalny

Sekretariat

Sekcja ds. Funkcjonariuszy (od sierpnia 1945 r.). W 1946 r. zmiana nazwy na Wydział ds. Funkcjonariuszy

Na przełomie 1945/1946 r. dokonano następujących przekształceń strukturalnych Wydziału I :

- Sekcja II po połączeniu z Wydziałem Walki z Bandytyzmem od 1 lutego 1946 r. przekształciła się w Wydział VII, który 25 marca 1946 r. przekształcono w Wydział III. Po reorganizacjach w 1954 r. wyodrębniono z niego 15 lipca tr. Samodzielną Sekcję do Walki z Bandytyzmem
- Sekcja IV przekształciła się w styczniu 1946 r. w Wydział IV (ekonomiczny)
- Sekcja V przekształciła się w styczniu 1946 r. w Wydział V (społeczno-polityczny). Istniał on do 1954 r., kiedy scalono go z Wydziałem III
- Sekcja III została dołączona do Wydziału V
- Sekcja VI (transport i łączność) została podzielona. Transport został dołączony do Wydziału IV, a łączność do Wydziału II
- Sekcja VII (obserwacja zewnętrzna) w styczniu 1946 r. przekształciła się w Wydział III A, który od 1 kwietnia 1946 r. przemianowano na Wydział „A” i pod tą nazwą występował do 31 marca 1955 r.
- Sekcja VIII (śledcza) w grudniu 1945 r. przekształciła się w Wydział IV A, który w marcu 1946 r. przekształcono w Wydział Śledczy i pod tą nazwą funkcjonował do 31 marca 1955 r.

Po tej reorganizacji Wydział I skupiał się jedynie na działalności kontrwywiadowczej.

Najistotniejsze przekształcenia dotyczyły pionu gospodarczego WUBP. Wydział IV, zajmujący się inwigilacją gospodarki, w kształcie nadanym mu w 1946 r. funkcjonował do 1951 r. Od 1949 r. podlegały mu dodatkowo Referaty Ochrony Przemysłu – komórki ubeckie przy kluczowych zakładach przemysłowych województwa katowickiego. Od 1951 r. z Wydziału IV wyodrębnić zaczęto w osobne komórki kluczowe zagadnienia prowadzone w Wydziale IV:

- 1 stycznia 1951 r. wyodrębniono sprawy transportowo-komunikacyjne w Wydział Komunikacji. 1 sierpnia 1954 r. zmieniono jego nazwę na Wydział VIII
- 15 maja 1951 r. wyodrębniono kwestie przemysłu górniczego w Wydział Górnictwa. 1 lutego 1953 r. zmieniono nazwę na Wydział IX G, a od 1 września 1954 r. na Wydział IV G
- 1 lutego 1953 r. wyodrębniono kwestie przemysłu hutniczego w Wydział Hutniczy. W tym samym roku zmieniono nazwę na Wydział IX H, a od 1 września 1954 r. na Wydział IV H
- W lutym 1953 r. wyodrębniono kwestie przemysłu ciężkiego w Wydział IX, jednak już 1 września 1954 r. został on ponownie wcielony do Wydziału IV
- 1 września 1954 r. wyodrębniono kwestie gospodarki rolnej w Inspektorat Wiejski (pion funkcjonował na prawach wydziału).

Reorganizacja objęła także inne piony WUBP:

- W maju 1951 r. powołano do życia Wydział „Z” zajmujący się działalnością organizacji „Służba Polsce” oraz batalionami żołnierzy zasadniczej służby wojskowej skierowanymi do pracy w kopalniach górnośląskich. W lipcu 1951 r. doszło do zmiany nazwy na Wydział IV A. Zlikwidowany w lipcu 1952 r.
- 15 stycznia 1953 r. z Wydziału V wyodrębniono sprawy działalności Kościoła, tworząc odrębny Wydział XI.

Istniejący w 1945 r. Wydział III, zajmujący się obsługą materiałową WUBP, 15 marca 1946 r. zmienił nazwę na Wydział Gospodarczy, a w 1947 r. zaczął występować pod nazwą Wydział Zaopatrzenia. 1 stycznia 1949 r. zmienił nazwę na Kwatermistrzostwo (na jego czele w odróżnieniu od innych pionów WUBP stał kwatermistrz, natomiast stanowiska naczelników w Kwatermistrzostwie odpowiadały rangą stanowiskom kierowników sekcji w innych Wydziałach WUBP). W 1952 r. wyodrębniono z Kwatermistrzostwa w osobny pion – Służbę Uzbrojenia Kwatermistrzostwa.

Powołany w 1945 r. Wydział II, zajmujący się obsługą techniczną WUBP, realizował zadania związane z prowadzeniem ewidencji operacyjnej, szyframi, łącznością radiową i cenzurą. Wiosną 1946 r. wyodrębniono z Wydziału II kwestie związane z cenzurą i powołano do życia Wydział VIII zajmujący się głównie perlustracją korespondencji. 1 stycznia 1947 r. zmieniono jego nazwę na Wydział „B”. W tym samym roku jednak wydział został wcielony na powrót w struktury Wydziału II. Z kolei w lipcu 1950 r. z Wydziału II wyodrębniono w osobną komórkę pion łączności, tworząc Samodzielną Sekcję Łączności, która w 1951 r. została przemianowana na Wydział Łączności.

1 września 1952 r. z Wydziału II wyodrębniono także w odrębną komórkę zagadnienie łączności szyfrowej, tworząc Samodzielną Sekcję „C”.

W końcu 1951 r. w celu „dbania o czystość” szeregów PZPR powołany został Wydział X (rozwiązano go w połowie 1954 r.).

Poza wspomnianymi wydziałami w WUBP funkcjonowały:

- Sekretariat/Ogólny/Ogólno-administracyjny
- Komendantura (ochrona gmachów UB)
- Personalny/Kadr
- Finansowy
- Zdrowia
- Szkolenia
- Miejski

Po reorganizacji organów bezpieczeństwa z dniem 1 kwietnia 1955 r. wprowadzono nowe nazewnictwo dla dotychczasowych pionów, funkcjonujące do końca 1956 r. (Wojewódzki Urząd do spraw Bezpieczeństwa Publicznego)

- Kierownictwo
- Sekretariat
- Inspektorat Kierownika
- Wydział II (kontrwywiad) – wcześniej I
- Wydział III (inwigilacja przeciwników politycznych) – wcześniej III i Samodzielną Sekcja Walki z Bandytyzmem
- Wydział IV (inwigilacja gospodarki) – wcześniej IV i Inspektorat Wiejski
- Wydział V (transport) – wcześniej VIII
- Wydział VI (Kościół) – wcześniej XI
- Wydział VII – wcześniej Śledczy
- Wydział IX (technika operacyjna) – wcześniej sekcja 3 i 5 Wydziału II

- Wydział X (ewidencja) – wcześniej kartoteki Wydziału II
- Wydział „B” (obserwacja) – wcześniej „A”
- Wydział „W” (grudzień 1955 r.) – perlustracja korespondencji wyłączona z Wydziału IX
- Wydział Łączności
- Wydział Kadr i Szkolenia
- Wydział Administracyjno-Gospodarczy – wcześniej Kwatermistrzostwo
- Wydział Finansowy
- Samodzielna Sekcja „A” (łączność szyfrowa) – wcześniej Samodzielna Sekcja „C”
- Samodzielna Grupa Specjalna (wywiad)
- Komendantura (ochrona).

Struktury terenowe

W 1945 r. na terenie województwa śląskiego utworzono 35 PUBP i MUBP (w kilku miastach działały zarówno PUBP, jak i MUBP). Na przełomie 1945/1946 r. dokonano wcielenia większości MUBP do struktur powiatowych – zachowano tylko 3 MUBP (Chorzów, Sosnowiec, Zabrze). W drugiej połowie 1946 r. liczba PUBP/MUBP zmalała do 25. Gdy w 1950 r. w efekcie reformy administracyjnej kraju wyłączono do województwa opolskiego 11 PUBP, jednocześnie przejęto 1 PUBP z województwa kieleckiego (Częstochowa), w województwie katowickim pozostało 15 urzędów. Ponowna reorganizacja z 1 maja 1952 r. spowodowała wzrost liczby PUBP/MUBP do 21. Po reorganizacji struktur UB w latach 1955–1956 na terenie województwa działały 23 urzędy PUdsBP/MUdsBP/PDdsBP¹⁶. Odwzorowaniem wydziałów WUBP/WUdsBP na poziomie powiatowym/miejskim były referaty i sekcje.

Komenda Wojewódzka Milicji Obywatelskiej w Katowicach Służba Bezpieczeństwa 27 XII 1956–31 V 1975

Najważniejsza zmiana w funkcjonowaniu aparatu bezpieczeństwa nastąpiła w końcu 1956 r. Zlikwidowano wówczas odrębność Urzędów Bezpieczeństwa i jako Służbę Bezpieczeństwa włączono w struktury MSW na szczeblu centralnym oraz Milicji Obywatelskiej na szczeblu lokalnym. Nominalne zwierzchnictwo nad katowicką bezpieką sprawował komendant wojewódzki MO, a faktyczne I zastępca komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa. W niektórych komendach wojewódzkich MO, w tym w Katowicach,

---

¹⁶ P. Piotrowski, *Struktury Służby Bezpieczeństwa MSW 1975–1990*, „Pamięć i Sprawiedliwość”, nr 3, 2003, s. 106–107.

powołano jeszcze stanowisko zastępcy komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa (tzw. II zastępca). Ponadto w 1957 r. w Katowicach utworzono stanowisko III zastępcy komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa.

W 1957 r. struktura organizacyjna SB w Katowicach wyglądała następująco:

- Wydział II (kontrwywiad)
- Wydział III (działalność antypaństwowa)
- Wydział Ewidencji Operacyjnej (archiwum)
- Samodzielna Sekcja „A” (łączność szyfrowa)
- Wydział „B” (obserwacja)
- Wydział „T” (technika operacyjna)
- Wydział „W” (perlustracja korespondencji)
- Samodzielna Sekcja Śledcza
- Samodzielna Grupa Specjalna (wywiad)
- Inspektorat Kierownictwa SB.

W kolejnych latach dokonano szeregu zmian w strukturach wojewódzkich SB:

- 1 marca 1958 r. – zmiana nazwy Samodzielnej Sekcji Śledczej na Wydział Śledczy
- 1 stycznia 1960 r. – zmiana nazwy Wydziału Ewidencji Operacyjnej na Wydział „C”
- 1 lipca 1962 r. – wyodrębnienie z Wydziału III zagadnień związanych z działalnością Kościoła i utworzenie Wydziału IV
- październik 1963 r. – likwidacja Samodzielnej Grupy Specjalnej, sprawy wywiadu przeniesione do Inspektoratu Kierownictwa SB
- 15 lipca 1964 r. – włączenie w skład SB Wydziału Paszportów (od 1954 r. będącego wydziałem ogólnoresortowym jako Wydział Paszportów Zagranicznych)
- 1 kwietnia 1967 r. – zmiana nazwy na Wydział Paszportów i Dowodów Osobistych (przejęcie pracowników MO z sekcji Dowodów Osobistych)
- 1 stycznia 1975 r. – zmiana nazwy na Wydział Paszportów
- 1 listopada 1965 r. – utworzenie Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego (związane z przekazaniem WOP do MON)
- 31 marca 1972 r. – rozwiązanie Wydziału KRG (w związku z przywróceniem podległości WOP do MSW)
- W listopadzie 1973 r. utworzono Samodzielną Sekcję Operacyjno-Ochronną będącą odpowiednikiem BOR w strukturach wojewódzkich. Poza Katowicami komórki tego typu nie występowały w innych województwach.

Struktury terenowe SB

Komendantom wojewódzkim podlegały w terenie referaty ds. bezpieczeństwa w komendach powiatowych i miejskich MO. Na ich czele stali zastępcy komendantów powiatowych/miejskich MO ds. Bezpieczeństwa. W praktyce zastępca komendanta po-

wiatowego ds. bezpieczeństwa merytorycznie odpowiadał nie przed komendantem powiatowym MO, ale przed zastępcą komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa. W większych ośrodkach istniało stanowisko II zastępcy komendanta powiatowego/miejskiego MO ds. bezpieczeństwa (w województwie katowickim były to: Będzin, Bielsko-Biała, Częstochowa, Gliwice i Katowice).

Nazwa jednostek terenowych SB ulegała zmianom: w latach 1957–1967 działały referaty ds. bezpieczeństwa (do 1958 r. nieformalnie nazywane referatami ds. bezpieczeństwa publicznego), zaś od 1 kwietnia 1967 do 31 maja 1975 referaty ds. służby bezpieczeństwa. W 1957 r. przy komendach MO powstały 24 referaty ds. bezpieczeństwa. W 1958 r. liczba placówek została zredukowana do 18 (zlikwidowano referaty w Kłobucku, Mysłowicach, Myszkowie, Siemianowicach, Szopienicach i Świętochłowicach)¹⁷. W 7 komendach województwa katowickiego, w których nie istniał pion SB, pracę operacyjną organizowały najbliższe położone referaty ds. bezpieczeństwa.

**Komendy Wojewódzkie Milicji Obywatelskiej/Wojewódzkie Urzędy
Spraw Wewnętrznych
w Katowicach, Bielsku Białej i Częstochowie
Służba Bezpieczeństwa
1 VI 1975–1 VIII 1983–31 VII 1990**

Likwidacja powiatów i utworzenie nowych województw w połowie 1975 r. doprowadziły do gruntownej zmiany struktur terenowych SB. Dotychczasowe województwo katowickie zostało podzielone na województwa: katowickie, bielskie i częstochowskie; przy wszystkich teraz działały odrębne komendy wojewódzkie MO ze strukturami SB. W zasadzie zlikwidowano terenowe jednostki SB, ale w części KM MO powołano grupy operacyjne podległe poszczególnym wydziałom SB w KW MO. Jednak nieobecność SB w terenie spowodowała ograniczenie możliwości działania, co uwidoczniło się zwłaszcza po 1980 r., wraz z rozwojem organizacji kontestujących system polityczny. Toteż od kwietnia/maja 1983 r., po wprowadzeniu podziału województw na rejony, w odpowiednich komendach rejonowych i miejskich utworzono rejonowe komórki SB, którymi kierowali zastępcy komendantów ds. SB. W ślad za odtworzeniem terenowych struktur SB ustawą z 14 lipca 1983 r. wprowadzono z dniem 1 sierpnia 1983 r. nowe nazewnictwo jednostek terenowych MSW: komendy wojewódzkie MO przemianowano na Wojewódzkie Urzędy Spraw Wewnętrznych (WUSW), komendy rejonowe i miejskie MO na Rejonowe/Miejskie Urzędy Spraw Wewnętrznych (RUSW, MUSW); zmieniono także tytułaturę kierownictwa, wprowadzając funkcje szefa i zastępców szefa WUSW, RUSW, MUSW. Na poziomie terenowym zadania związane z SB realizowało 25 placówek w województwie katowickim (14 RUSW i 11 MUSW), sześć placówek w województwie bielskim oraz pięć placówek w województwie częstochowskim.

¹⁷ W 1959 r. doszło do przeniesienia referatu z komendy w Nowym Bytomiu do komendy w Rudzie Śląskiej.

Do 1989 r. nie nastąpiły istotne zmiany w pionach SB KW MO/WUSW, które do 1982 r. tworzyły cztery podstawowe wydziały operacyjne (II, III, III A, IV). Za najważniejszy pion w SB uważano kontrwywiad – Wydział II. Wydział III inwigilował środowiska naukowe, twórcze, dziennikarskie itp. oraz prowadził działania przeciwko opozycji politycznej. Szczególna ranga zagadnień ekonomicznych w województwie katowickim spowodowała, że 1 czerwca 1975 r. w Katowicach utworzono Wydział III A nadzorujący zakłady pracy (w Bielsku-Białej i Częstochowie Wydziały III A powstały dopiero 1 stycznia 1979 r.). 1 grudnia 1981 r. przekształcono go w Wydział V, a z dniem 1 lutego 1982 r. z katowickiego Wydziału V wyodrębniono osobne Wydziały V-1 i V-2. Z kolei Wydział IV zajmował się Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi (w latach 1981–1985 podporządkowano mu także zagadnienia związane z ochroną operacyjną gospodarki żywnościowej). Rozwój działalności opozycyjnej w środowiskach inteligencji spowodowały wydzielenie w lipcu 1982 r. z Wydziału III KW MO w Katowicach niezależnej nowej jednostki pod nazwą Wydział III-1, który prowadził pracę operacyjną w środowiskach wyższych uczelni. W 1982 r. w niektórych KW MO, w tym w Katowicach, powstała specjalna komórka wywiadowcza występująca pod nazwą Inspektorat I. Z kolei w lutym 1985 r. wyodrębniono z Wydziału IV zagadnienia związane z gospodarką żywnościową i powołano do życia Wydział VI. W tym samym roku rozpoczął działalność Inspektorat Ochrony Funkcjonariuszy (zlikwidowany 31 marca 1990 r.). Powołane w MSW w 1982 r. Biuro Studiów w terenie początkowo nie posiadało wyodrębnionej komórki, a przygotowane analizy były sporządzane przez Wydziały III i V. W 1988 r. zadania te przejął nowo utworzony Inspektorat II.

Poważne zmiany organizacyjne przyniósł jednak dopiero rok 1989. SB miała od tego momentu zajmować się teoretycznie jedynie ochroną struktur państwa i jego konstytucji. Zlikwidowano zatem do końca 1989 r. wszystkie dotychczasowe struktury, pozostawiając jedynie Wydział II i Wydział Śledczy. W czerwcu pozornie został rozwiązany Wydział „W”, jednak jego funkcjonariuszy przesunięto do Wydziału II, gdzie nadzorowali obrót korespondencji (czyli zajmowali się dalej jej perlustracją). 31 października (na podstawie zarządzenia ministra spraw wewnętrznych nr 075/89 z 24 sierpnia 1989 r.) rozwiązano wydziały III, IV, V, VI, Inspektorat Ochrony Przemysłu i Inspektorat II. Na bazie wydziałów III, III-1 utworzono Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa. Z kolei Wydział Ochrony Gospodarki powstał z funkcjonariuszy wydziałów V, V-1, V-2, VI. Wydział Studiów i Analiz powstał przez scalenie dotychczasowego Wydziału IV i Inspektoratu II. Ze struktur SB wydzielono piony „A”, „B”, „C”, „T”, usamodzielniono też Wydział Paszportów. Wraz z powołaniem do życia Urzędu Ochrony Państwa, od maja do 31 lipca 1990 r. przeprowadzono ostateczną likwidację Służby Bezpieczeństwa.

**Obsada stanowisk kierowniczych
aparatu bezpieczeństwa województwa śląskiego/
katowickiego, bielskiego i częstochowskiego**

Województwo śląskie/katowickie/stalinogrodzkie 1945–1956

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
WUBP/WUdsBP w Katowicach/Stalinogrodzie			
Kierownicy/szefowie			
Jurkowski Józef	Daniel	kpt./mjr	23 I–6 XII 1945
Wargin-Słomiński Józef	Jan	kpt./mjr	p.o. 7 XII 1945–19 VII 1946
Kratko Józef	Antoni	ppłk/płk	20 VII 1946–7 VI 1947
Antosiewicz Stefan	Wacław	płk	2 VI 1947–31 VIII 1948
Fink Marek	Julian	mjr	p.o. 1948–II 1949
Dowkan Eugeniusz	Adolf	ppłk	5 II 1949–28 II 1951
Punda Antoni	Szymon	płk	1 III–1 XII 1951
Jurkowski Józef	Daniel	płk	1 XII 1951–31 III 1955
Szlachcic Franciszek	Jan	płk/gen. bryg.	20 V 1955–31 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Duljasz Hipolit	Antoni	kpt.	21 I–4 II 1945
Połowniak Henryk	Jan	mjr	2 IV 1945–1 III 1946
Pluta Józef	Michał	por./kpt.	15 X 1945–31 I 1946
Fink Marek	Julian	por./ppłk	20 I 1946–20 V 1952
Kowalski Józef	Piotr	kpt./mjr	1 II 1946–10 VII 1949
Kłosowicz Mieczysław	Mikołaj	kpt.	20 VI 1948–1 I 1949
Piękniwski Daniel	Wojciech	kpt./mjr	1 XI 1951–19 V 1954
Serkowski Ludwik	Roman	ppłk	12 XI 1952–30 VI 1954
Stefańczak Jan	Jan	mjr	12 XI 1952–31 VII 1956
Morawski Eugeniusz	Ludwik	kpt./mjr	25 V 1955–28 XI 1956
Piwoński Stanisław	Franciszek	mjr/ppłk	1 VI 1955–28 XI 1956
Gajek Jan	Mieczysław	mjr/ppłk	15 XII 1955–28 XI 1956
Wydział Personalny/Kadr/Kadr i Szkolenia			
Naczelnicy			
Miedzigórska Danuta	Karol		p.o. 12 V–8 VIII 1945
Dobrowolski Wacław	Jan	kpt.	p.o. 9 VIII 1945–30 XI 1946
Weis Jerzy	Franciszek	por.	1 XII 1946–31 V 1950
Sawicki Teodor	Sergiusz	mjr	25 IV 1951–31 III 1955
Mizera Tadeusz	Franciszek	kpt./mjr	1 IV 1955–28 XI 1956
Zastępcy			
<i>Woźniak Aleksander</i>			1946
<i>Kost Adolf</i>	Ambroży		1 XII 1946–28 II 1947
Ulewicz Kazimierz	Stanisław	ppor.	1 III–31 XII 1947
Woźnica Alicja	Jakub	por./kpt.	p.o. 1 VI–31 VIII 1948 1 IX 1948–31 VII 1951
<i>Fugas Mieczysław</i>	Stefan	ppor./kpt.	15 IX 1951–1956
<i>Mika Alojzy</i>	Augustyn	por.	15 XII 1951–1952

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Forycki Stefan	Franciszek	kpt.	1 IV 1955–30 IV 1956
Kowalik Ferdynand	Piotr	kpt.	1 V–26 XII 1956
Wydział I/Wydział II			
Naczelnicy			
Duksztulski Benedykt	Ignacy	ppor./por.	21 I–26 VII 1945
<i>Kucharski Tadeusz</i>	Józef		p.o. 27 VII–28 IX 1945
<i>Huszcza Tadeusz</i>			1946
<i>Szymczyk Bolesław</i>	Henryk		p.o. I 1946
Jachno Mieczysław	Antoni	chor.	p.o. 1 III–28 VIII 1946
Cuber Marian	Adam	por./kpt.	15 II 1947–31 V 1949
<i>Wolniczek Stanisław</i>		por.	1 I 1948–
Dyszy Wacław	Stanisław	por./kpt.	1 VI 1949–31 I 1951
Baniak Stanisław	Wincenty	por./kpt.	p.o. 1 XII 1951–31 VIII 1952
<i>Kaszański Zenon</i>	Eliasz	kpt./mjr	1 IX 1952–18 IX 1955
Baszkiewicz Józef	Bronisław	kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
Mąka Paweł	Ignacy	kpt.	15 II–24 X 1945
Szer Eliasz	Salomon	ppor.	p.o. 15 XI–30 XII 1946
		ppor./por.	31 XII 1946–28 II 1948
<i>Szymczyk Bolesław</i>	Henryk		p.o. –15 XI 1946
<i>Zyl Jerzy</i>	Wolf	chor.	1947
<i>Wolniczek Stanisław</i>		por.	–31 XII 1947
<i>Zilberfaden (Zylberfaden?) Beniamin</i>	Wolf	chor./ppor.	p.o. 1947–1948
<i>Torbus Jan</i>	Marceli	por./kpt.	15 V 1949–28 II 1950
Jachowicz Jerzy	Franciszek	por.	1 VIII 1950–30 XI 1951
Dziekan Marian	Bronisław	por.	1 XI 1951–31 X 1952
Baniak Stanisław	Wincenty	por./kpt.	1 XII 1951–31 VIII 1952
Paulukiewicz Tadeusz	Józef	kpt.	20 I 1953–31 III 1954
Figiel Antoni	Szczepan	por.	1 IV 1954–31 III 1955
Baszkiewicz Józef	Bronisław	kpt.	15 VII 1954–31 III 1955
<i>Adamiec Bonawentura</i>	Paweł	por.	1 IV 1955–
Łukasik Czesław	Władysław	por.	1 IV 1955–31 XII 1956
Nosol Zdzisław	Kazimierz	kpt.	1 X 1955–26 XII 1956
Wydział II			
Naczelnicy			
<i>Fortretlich (Vortrefflich) Salomon</i>			28 VI 1945–10 III 1946
Bendek Antoni	Stanisław	chor./kpt.	p.o. 11 III 1946–30 X 1947
			1 XI 1947–6 XII 1951
<i>Złotkowski Stefan</i>		kpt.	1 II 1950–

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Bendek Antoni	Stanisław	kpt.	1 I–1 II 1953
Białas Henryk	Józef	por./kpt.	p.o. 1 II 1953–31 III 1955
Zastępcy naczelnika			
<i>Łobacz Mieczysław</i>			1946
<i>Pechalski Franciszek</i>	Franciszek		1947
<i>Szymańska Irena</i>	Stanisław	ppor.	15 V 1947–9 I 1948
<i>Skulski Mieczysław</i>	Józef	por.	10 I 1948–15 IV 1949
Jasińska Helena	Abram	por./kpt.	1 V 1949–15 I 1953
Białas Henryk	Józef	por.	15 XI 1952–31 I 1953
Kozak Marian	Bolesław	por.	10 XI 1953–31 III 1955
Sekcja/Wydział do Walki z Bandytyzmem/Samodzielna Sekcja Walki z Bandytyzmem			
Naczelnik			
Winiawski (Wajntraub) Leon	Filip	ppor.	p.o. 1945–31 I 1946
Zastępcy naczelnika – b.d.			
Wydział III			
Naczelniczy			
<i>Modrzejewski Bronisław</i>	Julian	por.	25 III 1946–15 III 1947
<i>Kubiak Zdzisław</i>	Władysław	kpt.	1 III 1947–22 II 1952
Gajek Jan	Mieczysław	por./mjr	1 V 1952–14 XII 1955
<i>Czubak Tadeusz</i>		kpt.	–31 VII 1955
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	por.	1 VI–26 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
<i>Grotte Józef (Roman Feliks)</i>	Antoni (Abram)		1946
Winiawski (Wajntraub) Leon	Filip	ppor.	1 II–31 V 1946
Filipczyk Ryszard	Stanisław	chor./ppor.	26 XI 1946–6 IX 1947
Last Edward	Izaak	kpt.	7 IX–4 XI 1947
Dyszy Wacław	Stanisław	por.	1 VI–30 IX 1948
Cios Stanisław	Ludwik	por.	1 VIII 1950–14 X 1951
Gajek Jan	Mieczysław	ppor.	15 X 1951–30 IV 1952
Zwoleński Ignacy	Chaskiel	kpt.	1 V 1952–20 XII 1953
Baskiewicz Józef	Bronisław	kpt.	15 I–14 VII 1954
Jeziorski Edward	Józef	mjr	15 VII 1954–7 II 1955
Zygmunt Eugeniusz	Karol	por.	15 VII 1954–31 XII 1955
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	ppor./por.	1 IV 1955–31 V 1956
Figiel Antoni	Szczepan	kpt.	1 I–31 XII 1956
Danielewski Walenty	Walenty	kpt.	15 VIII–27 XII 1956

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Wydział IV			
Naczelnicy			
<i>Gorczak Franciszek</i>		kpt.	1946
Lech Jan	Ignacy		p.o. 1 II 1946–30 IV 1947
Kłosowicz Mieczysław	Mikołaj	kpt.	1 V 1947–19 VI 1948
<i>Lasak Roman</i>	Marcin	ppor./mjr	15 V 1949–16 IV 1951
Opitek Stanisław	Franciszek	por./kpt.	1 VIII 1951–14 IV 1953
Syposz Henryk	Stanisław	kpt./mjr	1 II 1953–31 VIII 1954
Sikora Henryk	Jan	kpt.	1 IX 1954–31 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
Lech Jan	Ignacy		11 XII 1945–31 I 1946
Kłosowicz Mieczysław	Mikołaj		p.o. 1946–30 IV 1947
Szer Eljasz	Salomon	por.	1 III–30 VI 1948
Rumelt Abraham	Izaak	chor./ppor.	15 VII 1948–31 VII 1950
Budzyn Józef	Teofil	por./kpt.	1 VIII 1950–14 VII 1953
Opitek Stanisław	Franciszek	ppor./kpt.	1 VIII 1950–31 VII 1951
Bryniarski Idzi	Tadeusz	ppor.	15 VII 1951–31 III 1955
Syposz Henryk	Stanisław	kpt.	20 X 1951–31 I 1953
Sikora Henryk	Jan	ppor.	15 IX 1952–31 I 1953
Świerczyński Aleksander	Leon	chor./por.	15 VIII 1953–31 VIII 1955
Rosowski Zygmunt	Jan	por.	1 IX 1954–1956
Kozera Roman	Adam	ppor./por.	1 XII 1955–16 XII 1956
Wydział IV A/Wydział Śledczy/Wydział VII			
Naczelnicy			
Kasperski Aleksander	Maksymilian	por.	1 II 1946–31 III 1946
Michalik Stanisława	Piotr	por.	p.o. 1 III 1947–14 I 1948
Cebo Kazimierz	Feliks	kpt./mjr	15 I 1948–31 XII 1950
Bukar (Bik) Józef	Antoni	kpt./mjr	1 I 1951–14 IX 1953
Kac Markus	Fizel	kpt./mjr	15 IX 1953–31 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
Czerwiński Tadeusz	N.N., Anna		1 I 1946–31 III 1946
Michalik Stanisława	Piotr		1 II 1946–28 II 1947
Zębala Marian	Filip	chor.	p.o. 1 X 1946–28 II 1947
Bukar (Bik) Józef	Antoni	por./kpt.	1 III 1947–31 XII 1950
Marzec Jerzy	Mikołaj	ppor.	15 VI–13 XII 1951
Janoszek Karol	Karol	kpt.	26 IX 1953–31 XII 1956
Wydział V			
Naczelnicy			
<i>Kucharski Tadeusz</i>	Józef	kpt.	p.o. 28 IX 1945–1947
<i>Kania Jan</i>	Franciszek	chor./kpt.	p.o. 15 VIII 1947–14 IX 1948
Suszek Jerzy	Saul	por.	p.o. 15 IX 1948–14 III 1949

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Winiawski (Wajntraub) Leon	Filip	kpt.	15 III 1949–31 VII 1950
Jeziorski Edward	Józef	kpt.	1 VIII 1950–14 I 1952
Stankiewicz Czesław	Karol	por.	p.o. 1 I 1952–30 IV 1953
Szczepara Edward	Michał	ppor./por.	p.o. 1 IV 1953–31 X 1954
Zastępcy naczelnika			
Kazmierski (Kazimierski) Wacław	Jan		10 XI 1945–10 VIII 1946
<i>Kania Jan</i>	Franciszek	chor./kpt.	p.o. 15 XII 1947–14 IX 1948
Suszek Jerzy	Saul	por.	1 VI 1948–14 III 1949
Jeziorski Edward	Józef	por./kpt.	1 I 1949–31 VII 1950
Wziątek Edmund	Wacław	por./kpt.	1 VIII 1950–31 X 1951
Stankiewicz Czesław	Karol	ppor./por.	1 VI 1951–30 IV 1953
Proszowski Stanisław	Jan	por.	15 VIII 1951–19 I 1952
Pikuła Lucjan	Jan	ppor.	1 IV 1952–31 I 1953
Szczepara Edward	Michał	ppor./por.	1 IV 1953–31 X 1954
Zygmunt Eugeniusz	Karol	ppor.	15 VIII 1953–14 VII 1954
Wydział Więzień i Obozów/Więziennictwa			
Naczelnicy			
<i>Studencki Henryk (Studniberg Chaim)</i>	Henryk (Hersz)	ppor./por.	1 V 1946–31 VII 1949
Skowyra Tadeusz	Paweł	kpt.	15 III 1950–15 IX 1952
<i>Szarała Włodzimierz</i>	Benedykt	kpt./mjr	15 IX 1952–1953
Zastępcy naczelnika			
<i>Studencki Henryk (Studniberg Chaim)</i>	Henryk (Hersz)		13 II 1945–30 IV 1946
<i>Kost Adolf</i>	Ambroży	kpt.	1 III 1947–1 V 1950
Michalski Józef	Franciszek	por./kpt.	1 VI 1950–31 VIII 1954
<i>Ziarkowski Mieczysław</i>	Michał	por.	10 I–31 V 1952
Morel Salomon	Chaim	kpt.	15 VI 1953–31 III 1955
<i>Mika Alojzy</i>	Augustyn	por.	1954
Wydział IX			
Naczelnik			
Sikora Henryk	Jan	ppor./kpt.	1 II 1953–31 VIII 1954
Zastępca naczelnika			
Rosowski Zygmunt	Jan	ppor./por.	15 VII 1953–31 VIII 1954
Wydział Górnictwa/IX G/IV G			
Naczelnicy			
Wziątek Edmund	Wacław	kpt.	1 XI 1951–14 VIII 1953
Boboń Jerzy	Franciszek	kpt.	p.o. IX 1953–I 1954
Budzyn Józef	Teofil	kpt./mjr	15 VII 1953–31 III 1955

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Zastępca naczelnika			
Boboń Jerzy	Franciszek	kpt.	1 II 1953–31 III 1955
Wydział Hutniczy/IX H/IV H			
Naczelnik			
Opitek Stanisław	Franciszek	kpt.	15 IV 1953–31 III 1955
Zastępca naczelnika			
Brzytwa Stanisław	Stanisław	ppor./por.	15 IV 1953–31 III 1955
Wydział Górniczo-Hutniczy			
Naczelnik			
Budzyn Józef	Teofil	mjr	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
Wierczyński Alojzy	Jan	kpt.	1 IV 1955–31 XII 1956
Rudolf Józef	Józef	kpt.	1 X 1955–31 XII 1956
Wydział X			
Naczelnik			
Jeziorski Edward	Józef	mjr	15 I 1952–14 VII 1954
Zastępca naczelnika			
Szopa Feliks	Szczepan	por./kpt.	15 I 1952–14 XI 1954
Wydział IX (technika operacyjna)			
Naczelnik			
Białas Henryk	Józef	kpt.	1 IV 1955–28 XI 1956
Zastępcy naczelnika			
Kozak Marian	Bolesław	kpt.	1 IV–31 XII 1955
Soczawa Stanisław	Lucjan	kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Wydział X (ewidencja)			
Naczelniczy			
Trzęsimiech Wanda	Józef	por.	1 IV 1955–31 VIII 1956
Szopa Feliks	Szczepan	kpt.	1 IX–28 XI 1956
Wydział XI/Wydział VI			
Naczelnik			
Pikuła Lucjan	Jan	por./kpt.	1 II 1953–28 XI 1956
Zastępca naczelnika			
Januszewski Ryszard	Stanisław	ppor./por.	1 II 1953–31 XII 1956
Wydział Miejski			
Naczelniczy			
Dyszy Wacław	Stanisław	por.	1 X 1948–31 V 1949
Cyran Edward	Franciszek	por.	1 IV 1949–
Zastępcy naczelnika – b.d.			

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Inspektorat Wiejski			
Naczelnik			
Syposz Henryk	Stanisław	mjr	1 IX 1954–31 III 1955
Zastępca naczelnika – b.d.			
IX Sekcja Specjalna/Sekcja/Wydział ds. Funkcjonariuszy			
Naczelniczy			
Messing Juliusz	Izrael	kpt.	8 VI 1945–8 III 1946
Sowiński Bolesław	Herman	por./kpt.	p.o. 15 II 1946–31 I 1947
			1 II 1947–30 IV 1948
<i>Zakrocki Wincenty</i>	Władysław	ppor./por.	p.o. 20 IV 1948–31 VII 1950
<i>Pest Dawid</i>	Judek (Jutka)	kpt.	1 X 1952–31 V 1954
Zastępcy naczelnika			
Kanarek Beniamin	Ozjasz	chor.	10 IX–31 XII 1945
Buchacz Mieczysław	Antoni	chor.	1 IV 1946–30 III 1947
Wiśniewski Mieczysław	Michał	chor.	p.o. 1 III–31 XII 1947
Nalberski Stanisław	Józef	chor./ppor.	1 I 1948–14 VII 1949
<i>Letmanowski Edward</i>	Karol	ppor.	21 VI 1949–
<i>Pest Dawid</i>	Judek (Jutka)	por./kpt.	p.o. 1 XI 1949–31 X 1950
			1 XI 1950–30 IX 1952
Forycki Stefan	Franciszek	kpt.	1 VI 1952–31 III 1955
Wydział III A/Wydział „A”/Wydział „B”			
Naczelniczy			
Duda Michał	Jakub	ppor./por.	p.o. 6 II 1946–30 IX 1947
			1 X 1947–22 X 1948
Zelek Antoni	Szczepan	plut.	p.o. 30 XII 1948–31 I 1949
Cuber Marian	Adam	kpt.	1 VI 1949–30 XI 1952
Zelek Antoni	Franciszek	por./kpt.	15 XII 1952–31 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
Chojecki Aleksander	Franciszek	chor./ppor.	1 III 1947–30 XII 1948
Zelek Antoni	Franciszek	plut./por.	1 IX 1950–14 XII 1952
Odrzywołek August	Wawrzyniec	ppor.	1 V 1949–31 VII 1950
Siuda Zygmunt	Józef	por./kpt.	15 VIII 1953–28 II 1955
Figiel Antoni	Szczepan	por./kpt.	1 IV–31 XII 1955
Plaszczyk Kazimierz	Bolesław	chor./kpt.	1 I–31 XII 1956
Wojewódzki Wydział Cenzury Wojennej			
Naczelnik			
<i>Skulski Mieczysław</i>	Józef	chor.	1 VI 1945–

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Zastępcy naczelnika			
<i>Skulski Mieczysław</i>	Józef	chor.	5 II–31 V 1945
Balsam Ignacy	Stanisław		1 VII 1945–28 II 1946
Wojewódzki Wydział Cenzury Zagranicznej			
Naczelnik			
<i>Skulski Mieczysław</i>	Józef	chor.	–30 IV 1946
Zastępca naczelnika			
Boksenbaum Edmund (Eljasz)	Maks		p.o. 15 XI 1945–28 II 1946
Wydział VIII (cenzura)/Wydział „B”			
Naczelniczy			
<i>Myszor Mieczysława</i>	Franciszek		p.o. 1 IX–31 XII 1946
<i>Skulski Mieczysław</i>	Józef	por.	1 I 1947–10 I 1948
Zastępcy naczelnika			
Boksenbaum Edmund	Maks	ppor.	p.o. 1 III–15 IX 1946
Grodecki Tadeusz	Edward	chor.	1 VIII 1946–28 II 1947
Wydział „Z”			
Naczelnik			
Szachtej Roman	Władysław	kpt.	10 VI–31 VII 1951
Zastępca naczelnika – b.d.			
Wydział IV A			
Naczelnik			
Szachtej Roman	Władysław	kpt.	1 VIII 1951–31 VII 1952
Zastępca naczelnika			
<i>Mikuła Jerzy</i>	Stanisław	por.	1 IX 1951–1952
Wydział „W”			
Naczelnik			
Bendek Antoni	Stanisław	mjr	1 III–27 XII 1956
Zastępca naczelnika			
Kozak Marian	Bolesław	kpt.	1 I–31 XII 1956
Wydział Łączności			
Naczelniczy			
Lipski Stefan	Bolesław	kpt.	p.o. 1 VII–30 IX 1952
Zieliński Lucjan	Aleksander	ppor./kpt.	15 XI 1952–28 XI 1956
Zastępcy naczelnika			
Zieliński Lucjan	Aleksander	ppor.	1 VI 1951–14 XI 1952
Lipski Stefan	Bolesław	kpt.	1 VII–30 IX 1952
<i>Olszewski Kazimierz</i>	Jan	chor./por.	15 XI 1952–1955

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Wydział Szkolenia			
Naczelnicy			
Ulewicz Kazimierz	Stanisław	kpt.	15 III 1949–31 VIII 1952
<i>Miadowicz (Miodowicz, Miadowicz) Franciszek</i>	Franciszek	kpt.	1 IX 1952–30 IV 1953
Zastępcy naczelnika			
Mizera Tadeusz	Franciszek	por.	1 IX 1951–31 III 1953
<i>Kason (Kosson) Tadeusz</i>	Władysław	por.	1 IV–31 X 1953
Sekretariat/Wydział Ogólny/Ogólno-Administracyjny/Sekretariat Kierownictwa			
Naczelnicy			
Babecka Anna	Antoni	brak stopnia	p.o. 15 IV 1946–18 III 1947
Opalko Leonarda	Szymon	ppor.	p.o. 3 IV 1947–7 X 1948
Ulewicz Kazimierz	Stanisław	ppor./por.	1 I 1948–14 III 1949
Opalko Leonarda	Szymon	por.	24 X 1949–19 X 1951
<i>Worobiec Jerzy</i>	Józef	por.	1 XII 1951–28 II 1953
<i>Brzoza Jerzy Zbigniew</i>		por.	1 XII 1951–28 II 1953
Mizera Tadeusz	Franciszek	por./kpt.	1 IV 1953–14 X 1954
Trzęsimiech Wanda	Józef	por.	15 X 1954–31 III 1955
Grela Zdzisław	Bolesław	por.	1 IV 1955–31 VIII 1956
Trzęsimiech Wanda	Józef	por.	1 IX–28 XI 1956
Zastępcy naczelnika			
Opalko Leonarda	Szymon	ppor./por.	8 X 1948–23 X 1949
<i>Brzoza Jerzy Zbigniew</i>		por.	1 II–30 XI 1951
<i>Worobiec Jerzy</i>	Józef	ppor./por.	1 II–30 XI 1951
Trzęsimiech Wanda	Józef	chor./ppor.	15 II 1953–14 X 1954
Sekcja/Wydział Finansowy			
Naczelnicy			
Sampolski Stefan	Władysław	chor./por.	1 VI 1945–30 IV 1950
Rojewski Ryszard	Wincenty	por./kpt.	1 X 1950–14 IV 1956
<i>Caba Henryk</i>	Józef	ppor.	15 IV 1956–
Zastępcy naczelnika			
Gwóźdź Władysław	Franciszek	ppor.	1 VI 1946–30 VI 1947
Rojewski Ryszard	Wincenty	chor./ppor.	p.o. 1 X–31 XII 1948
			1 I 1949–30 IX 1950
<i>Stonawski (Stanowski) Leon</i>	Rudolf	por.	1 XI 1953–31 XII 1954
<i>Caba Henryk</i>	Józef	ppor.	1 II 1955–15 IV 1956
Wydział III/Gospodarczy/Zaopatrzenia/Kwatermistrzostwo/Wydział Administracyjno-Gospodarczy			
Naczelnicy			
Łyko Stefan	Jacenty	por.	15 IV–1 XII 1945
Wolski Witold	Józef	bez stopnia	1 X 1945–4 VI 1946

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Koziarski Wacław	Ignacy		5 VI–11 IX 1946
Magdziarz Adam	Piotr	por./kpt.	p.o. 1 X 1946–31 VIII 1947
			1 IX 1947–31 XII 1948
Sampolski Stefan	Władysław	por.	1 V 1950–5 IV 1954
Nowak Klemens	Józef	mjr/ppłk	7 XII 1954–31 V 1956
Rojewski Ryszard	Wincenty	kpt.	15 IV–31 XII 1956
Zastępcy naczelnika			
Koziarski Wacław	Ignacy		7 VII 1945–4 VI 1946
Magdziarz Adam	Piotr	por.	1 IV 1946–31 VIII 1947
Odrzywołek August	Wawrzyniec	chor./ppor.	1 IV 1947–31 I 1949
Magdziarz Adam	Piotr	kpt.	1 I 1949–30 IV 1954
<i>Małach Zygmunt</i>	Rafał	ppor.	–30 IX 1950
Witek Edward	Franciszek	kpt.	1 IX–31 XII 1954
Badura Alojzy	Stanisław	kpt.	1 IX 1956–31 I 1957
Wydział Komunikacji/Wydział VIII/Wydział V			
Naczelnicy			
<i>Szymczyk Bolesław</i>	Henryk	kpt.	1 XII 1950–9 XI 1953
<i>Senyszyn Władysław</i>	Teodor	por.	1954
Paulukiewicz Tadeusz	Józef	kpt.	1 IV 1954–31 III 1955
Opitek Stanisław	Franciszek	mjr	1 IV 1955–28 XI 1956
Zastępcy naczelnika			
<i>Osoński Henryk</i>	Feliks	chor./por.	1 X 1952–15 I 1954
Pobrotyn Tadeusz	Władysław	ppor./por.	1 II 1954–14 III 1956
<i>Szymik L.</i>		por.	1955
Gocek Tadeusz	Józef	kpt.	1 II–26 XII 1956
Girek Dionizy	Franciszek	por.	1 VI–26 XII 1956
Samodzielna Sekcja „C”/Samodzielna Sekcja „A”			
Kierownik			
Połacik Czesław	Antoni		p.o. 15 V 1953–30 IX 1954
			1 X 1954–31 III 1956
Wojewódzki Oddział Konsumów			
Naczelnicy			
Gwóźdź Władysław	Franciszek		1 I 1949–31 V 1954
Kos Henryk	Mateusz	st. sierż.	p.o. 1 IX–30 IX 1954
			1 X 1954–31 III 1955
Służba Uzbrojenia Kwatermistrzostwa			
Naczelnicy			
<i>Piekarczyk Władysław</i>	Franciszek	ppor.	–14 II 1952
Kwinta Marian	Władysław	por.	15 II 1952–30 XII 1954

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Zastępcy naczelnika – b.d.			
Wydział Służby Zdrowia			
Naczelnicy			
<i>Iwański Jerzy</i>	Mojżesz	mjr	23 II 1945–31 V 1948
<i>Stachowiak Stanisław</i>			1 IX 1948–
Stach Leon	Maksymilian	mjr/pptk	1 V 1949–31 VII 1951
<i>Łagan Jan</i>	Franciszek	mjr/pptk	1 V 1952–1954
Zastępcy naczelnika			
<i>Kaczyński Ryszard (Henryk?)</i>	Wolf		1946
Stach Leon	Maksymilian	mjr	7 VIII 1947–30 IV 1949
Łukaszewicz Julian	Paweł	kpt.	1 II 1951–7 I 1955

Terenowe jednostki UB w województwie śląskim/katowickim/ stalinogrodzkim

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
PUBP/UBP na MiP/PUdsBP w Będzinie			
Kierownicy/szefowie			
Kowalski Józef	Piotr	por./kpt.	1 II 1945–31 I 1946
Gajda Stefan	Antoni	ppor.	p.o. 17 IV 1946–31 VII 1947
			1 VIII 1947–31 I 1948
<i>Lasak Roman</i>	Marcin	ppor./mjr	p.o. 15 I–31 XII 1948
			1 I 1949–15 V 1949
Sawka Eustachy	Jan	por.	1 VII 1950–31 V 1951
Syposz Henryk	Stanisław	por./kpt.	1 VI–19 X 1951
Panek Michał	Stanisław	por./kpt.	20 X 1951–14 VI 1953
Kulka Stanisław	Piotr	kpt.	15 VI 1953–16 IX 1954
Syjota Władysław	Ludwik	kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Fink Marek	Julian	por.	1 II 1945–19 I 1946
Rak Józef	Józef	chor.	p.o. 1 II 1946–31 I 1947
<i>Lasak Roman</i>	Marcin	chor./ppor.	p.o. 1 III 1947–14 I 1948
			15 I–31 XII 1948
<i>Najderski Zygmunt</i>	Konstanty	chor.	p.o. 1948
Witkiewicz Zenon	Michał	chor./ppor.	1 III 1949–31 VII 1950
Janoska Kazimierz	Józef	ppor./por.	1 I–14 XI 1951
Krauze Zdzisław	Ludwik	kpt.	15 XI 1951–31 V 1953
Jarosiński Henryk	Franciszek	chor./ppor.	1 VII 1952–31 VIII 1953
Rudolf Józef	Józef	por./kpt.	1 VIII 1953–31 III 1955
Girek Dionizy	Franciszek	por.	1 IX 1953–31 III 1955
Szopa Feliks	Szczepan	kpt.	1 IV 1955–31 VIII 1956
Wojdas Eugeniusz	Jan	por.	1 IX–26 XII 1956
MUBP w Bielsku			
Kierownik/szef			
Świdorski Kazimierz	Bronisław	ppor.	21 I 1945–31 I 1946
Zastępca kierownika/szefa			
Badylak Zdzisław	Edward	ppor.	10 X 1945–31 III 1946
PUBP/UBP na MiP/PUdsBP w Bielsku/Bielsku-Białej			
Kierownicy/szefowie			
<i>Jóźwiak Władysław</i>	Dymitr	ppor.	18 I 1945–

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
<i>Kubica (imię nieznane)</i>		kpt.	–[V 1945]–
Łukasiewicz Kazimierz	Karol	por.	p.o. 20 VII–23 X 1945
Biegański Stanisław	Antoni	ppor./por.	p.o. 1 II–31 VII 1946
<i>Torbus Jan</i>	Marceli	ppor./kpt.	p.o. 6 VI 1946–31 XII 1947 1 I 1948–14 V 1949
<i>Wypchał Stefan</i>	Wojciech	ppor./por.	15 V 1949–31 V 1950
<i>Czapla Czesław</i>	Kazimierz	ppor.	1 VI 1950–30 XI 1951
Nanuś Marian	Józef	por./kpt.	1 XII 1951–30 XI 1953
Kubica Tadeusz	Władysław	ppor./kpt.	1 I 1954–31 III 1955
Kręgiel Stanisław	Józef	por./kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Stanisławek Szymon	Józef		10 IV–14 X 1945
Łyczko Serafin	Feliks	brak stopnia	p.o. 1–26 V 1946
Pająk Antoni	Wojciech	ppor.	p.o. 1 XI 1946–28 V 1949
Wachelko Tadeusz	Antoni	chor.	p.o. 3 VI 1949–31 I 1950
Stanisławek Szymon	Józef	ppor./por.	1 II 1950–30 XI 1951
Kaczmarczyk Jan	Józef	ppor./por.	1 XII 1951–30 XI 1953
Korepta Witold	Adam	ppor.	15 XII 1952–29 IX 1954
Marek Edward	Paweł	chor.	p.o. 1 XI 1953–30 VI 1954
Kowalski Czesław	Józef	chor./ppor.	1 XI 1954–26 XII 1956
<i>Białas Jerzy</i>	Józef	ppor.	1955–14 II 1956
Szamota Władysław	Edward	por.	15 II–26 XII 1956
MUBP/UBP na MiP/PUBP/MUdsBP w Bytomiu			
Kierownicy/szefowie			
Markowski Mirosław	Adam	chor.	1945
Rewers Bolesław	Stanisław	por.	14 XII 1945–17 III 1946
<i>Pycia Józef</i>	Jan		4 II 1946–31 I 1947
Kasperski Aleksander	Maksymilian	por./kpt.	1 IV 1946–30 VI 1948
Chmielnicki Naum	Beniamin	por.	1 VII 1948–31 VIII 1949
Michalik Bolesław	Kazimierz	por.	1 IX 1949–14 III 1951
Bartosz Roman	Józef	ppor.	1 III 1951–9 IX 1952
Kozak Marian	Bolesław	por.	1 XI 1952–9 XI 1953
Zajęc Edward	Adam	ppor./kpt.	10 XI 1953–31 VIII 1955
Kowalik Apolinary	Franciszek	por./kpt.	1 XII 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Prokopski Stefan	Michał		p.o. 15 IX 1945–31 I 1946

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Czerwiński Tadeusz	Anna	chor.	1 IV–14 VII 1946
Basiak Eustachiusz	Edward	chor.	p.o. 1 V 1947–1 X 1948
Kulka Stanisław	Piotr	ppor./por.	1 XII 1950–19 X 1951
Kozak Marian	Bolesław	ppor./por.	15 XI 1951–31 X 1952
Górniak Teofil	Andrzej	ppor./por.	1 II 1953–14 VIII 1954
Polczyk Zygmunt	Wilhelm	chor./por.	1 IX 1953–31 I 1956
Kowalik Apolinary	Franciszek	por.	15 VIII 1954–30 XI 1955
<i>Białas Jerzy</i>	Józef	por.	15 II 1956–
Łuczak Zdzisław	Walenty	por.	15 II–26 XII 1956
MUBP/MUdsBP w Chorzowie			
Kierownicy/szefowie			
Markowski Mirosław	Adam	chor.	1945
Pieszko Kazimierz	Kazimierz	por.	21 I 1945–19 I 1946
<i>Masternak Józef</i>	Agnieszka	ppor.	p.o. II–V 1945
Łobacz Władysław	Józef		p.o. IX 1945
<i>Masternak Józef</i>	Agnieszka	ppor.	p.o. 1 X 1945–
Kanarek Beniamin	Ozjasz	chor.	1 I–14 VII 1946
Rak Józef	Józef	chor./ppor.	p.o. 1 II 1947–31 V 1948
<i>Cyran Edward</i>	Franciszek	por./kpt.	15 XII 1947–31 V 1949
Tracz Czesław	Ignacy	ppor.	15 VII 1949–30 IX 1950
Martyniak Feliks	Feliks	ppor./kpt.	1 X 1950–31 III 1955
Cierpiat Ryszard	Jan	kpt.	15 IV–31 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Masternak Józef</i>	Agnieszka	ppor.	15 III–20 X 1945
Odrzywołek August	Wawrzyniec	chor.	1 I 1946–31 III 1947
Rak Józef	Józef	chor./ppor.	1 II 1947–31 V 1948
Pałys Kazimierz	Wawrzyniec	bez stopnia	p.o. 1 III–15 IX 1947
Ptak Józef	Wawrzyniec	chor.	p.o. 1 V 1948–31 III 1949
Tracz Czesław	Ignacy	chor.	1 III–14 VII 1949
Nalberski Stanisław	Józef	ppor.	15 VII 1949–28 II 1950
Martyniak Feliks	Feliks	chor./ppor.	1 III–1 X 1950
Nanuś Marian	Józef	ppor.	1 X 1950–31 V 1951
Brzytwa Stanisław	Stanisław	ppor.	1 VI 1951–31 III 1953
Krakowiak Edward	Jan	chor./por.	1 VII 1952–30 IV 1956
Kozak Jan	Stanisław	chor./ppor.	1 VII 1953–15 XII 1956
Cierpiat Ryszard	Jan	por./kpt.	1 IV 1955–14 IV 1956

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Grudziński Stanisław	Jan	ppor./por.	1 IV 1955–31 XII 1956
Samborski Feliks	Zygmunt	por.	1 X 1955–26 XII 1956
Piskorz Władysław	Ludwik	por.	1 V–26 XII 1956
PUBP/PUDsBP w Cieszynie			
Kierownicy/szefowie			
Pazio Aleksander	Edmund		21 I 1945–
Siniawski Stanisław	Antoni	kpt.	12 V 1945–17 III 1946
Świdzki Kazimierz	Bronisław	ppor.	1 II–30 VII 1946
Winiawski (Wajntraub) Leon	Filip	por./kpt.	1 VI 1946–14 III 1949
<i>Kędziora Henryk</i>	Leon	ppor.	p.o. 1 III 1949–
Królikowski Władysław	Czesław	ppor./por.	1 IX 1950–31 VII 1952
Kubica Tadeusz	Władysław	ppor.	1 XI 1952–31 XII 1953
Kręgiel Stanisław	Józef	chor./por.	15 IV 1954–31 III 1955
Gustab Ryszard	Franciszek	por./kpt.	1 IV 1955–27 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Wojarski Stanisław	Bronisława		4 VII–12 XI 1945
Kozioł Henryk	Antoni	st. sierż.	1945–10 I 1946
Zawadzki Czesław	Ignacy	ppor.	p.o. 10 I–8 VII 1946
<i>Mrozek Stanisław</i>	Jan	ppor.	15 VII 1946–30 VI 1948
<i>Kędziora Henryk</i>	Leon	st. sierż./ppor.	1 X 1948–28 II 1949
Królikowski Władysław	Czesław	ppor.	15 II–31 VIII 1950
Syjota Władysław	Ludwik	ppor.	1 X 1950–31 V 1951
Kubica Tadeusz	Władysław	ppor.	1 VII–31 X 1952
Biernacki Mieczysław	Mikołaj	chor./ppor.	15 XII 1952–14 XI 1954
Gajek Mieczysław	Wawrzyniec	por.	15 XI 1954–31 XII 1955
<i>Krzyworzeka Wiesław</i>	Józef	por.	1 X 1956–
MUBP w Czeladzi			
Kierownik/szef			
Zastępca kierownika/szefa			
<i>Kowal Józef</i>	Franciszek	chor.	9 II–10 IX 1945
MUBP w Częstochowie			
Kierownicy/szefowie			
Dziadosz Władysław	Ludwik	por./kpt.	12 I–21 VIII 1945
<i>Podlubny Wincenty</i>	Julian	por.	V–13 XI 1945
Korol Stanisław	Michał	por.	26 XI 1945–29 VI 1946
Borecki (Byk) Czesław	Bronisław	mjr	1 IX 1946–31 X 1947

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Mozal Stanisław	Władysław	por.	p.o. 1 X–31 XII 1947
Zastępcy kierownika/szefa			
Musiał Stanisław			I–III 1945
Andre (Andree) Edward	Adolf		30 III–11 VII 1945
Zborowski Kazimierz			–20 VII 1945
Brol Jan	Antoni		15 VII 1945–6 IX 1946
Gawron Józef	Tomasz		6 VIII–25 XI 1946
Mozal Stanisław	Władysław	por.	1 IX 1946–30 IX 1947
PUBP/UBP na MiP/PUDsBP w Częstochowie			
Kierownicy/szefowie			
Podlubny Wincenty	Julian	por.	I 1945–
Dąbrowski (imię nieznane)		por./kpt.	1948–1949
Klikiewicz Antoni	Antoni	kpt.	1 IX 1952–
Krauze Zdzisław	Ludwik	kpt.	1 VI 1953–30 VI 1955
Korepta Witold	Adam	por./kpt.	15 IV 1956–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Jakóbczak Jan	Stanisław	por.	p.o. 20 I–30 IV 1945
			1 V–19 XII 1945
Gajda Jan	Jan	por.	1 XI 1947–31 I 1949
Piwoński Stanisław	Franciszek	por./kpt.	1 I 1949–31 VIII 1952
Dziwerek Kazimierz	Ludwik	ppor.	15 XI 1951–30 IX 1954
Ostachowski Stanisław	Jan	chor./ppor.	1 VII 1952–31 III 1953
Kręgiel Stanisław	Józef	chor.	15 V 1953–14 IV 1954
Ostachowski Stanisław	Jan	ppor./por.	1 VI 1954–31 III 1955
Korepta Witold	Adam	ppor./por.	30 IX 1954–15 IV 1956
Nowak Antoni	Ignacy	por.	1 IV 1955–26 XII 1956
Józefowski Mieczysław	Jan	por.	15 IV–31 XII 1956
MUBP w Dąbrowie Górniczej			
Kierownicy/szefowie			
Rusinek Bronisław	Michał		p.o. 1 II–9 V 1945
Rak Józef	Józef		p.o. 1 II–7 VIII 1945
Łyczko Serafin	Feliks	brak stopnia	p.o. 5 VIII 1945–31 I 1946
Przybylski Jan	Henryk		p.o. 10 I–14 VII 1946
Zastępcy kierownika/szefa			
Bereda Lucjan	Tomasz		3 VIII 1945–31 I 1946
Siudak Euzebiusz	Jan	chor.	p.o. 5 II–14 VII 1946

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
MUBP/UBP na MiP/PUBP/PUdsBP w Gliwicach			
Kierownicy/szefowie			
<i>Ogórek Bolesław</i>	Paweł	ppor.	p.o. 12 II–6 X 1945
<i>Kubica Kazimierz</i>	Szymon	kpt.	p.o. 1945–25 I 1946
Michalik Bolesław	Kazimierz	chor.	p.o. 1 I–14 VII 1946
Kanarek Beniamin	Ozjasz	chor./ppor.	15 VII 1946–31 XII 1947
Jasiński Bronisław	Antoni	por.	p.o. 1949
Michalski Józef	Franciszek	por.	15 VII 1949–31 V 1950
Szłęk Kazimierz	Józef	kpt.	1 VI 1950–31 VIII 1952
Piwoński Stanisław	Franciszek	kpt.	1 IX 1952–31 X 1953
Loska Kazimierz	Karol	ppor./kpt.	1 XI 1953–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Ślęzak Władysław	Piotr	ppor.	p.o. 6 XI 1945–10 I 1946
Jasiński Bronisław	Antoni	por.	26 II 1946–15 VII 1949
Syjota Władysław	Ludwik	chor./ppor.	15 II–30 IX 1950
Kaczmarczyk Jan	Józef	chor.	1 X 1950–30 XI 1951
Szczepara Edward	Michał	chor./ppor.	1 XII 1951–31 III 1953
Wrona Henryk	Stefan	ppor.	15 I 1953–14 VII 1954
Zborowski Marian	Stanisław	ppor./por.	1 XI 1953–15 XII 1956
Puss Alfred	Stanisław	chor./por.	15 VII 1954–26 XII 1956
Bartosz Roman	Józef	kpt.	1 IV 1955–31 XII 1955
Pokrzywiec Jan	Miron	por.	1 IX 1955–30 VI 1956
Nikiel Zygmunt	Jan	kpt.	1 VIII–26 XII 1956
PUBP w Głubczycach			
Kierownicy/szefowie			
<i>Grynczuk W.</i>		ppor.	1945
Knieja Józef	Wawrzyniec	ppor.	1 II–8 XII 1946
Czopiński Lucjan	Franciszek		p.o. 1 III–23 XI 1947
Wojtkowski Henryk	Jan	chor.	p.o. 1 III–31 X 1947
Michalski Józef	Franciszek	chor./ppor.	p.o. 1 II 1948–31 V 1949
Wachefko Tadeusz	Stanisław	chor.	1 II 1950–31 VIII 1951
Zastępcy kierownika/szefa			
Sikora Marian	Paweł	ppor.	13 VIII–30 IX 1945
Wojtkowski Henryk	Jan	chor.	p.o. 15 VII 1946–28 II 1947
Czopiński Lucjan	Franciszek		1 III–23 XI 1947
<i>Odrobina Józef</i>	Józef	chor.	p.o. 1 V–31 X 1947

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Michalski Józef	Franciszek	chor./ppor.	1 II 1948–31 V 1949
Jasiński Bronisław	Antoni	por.	15 VII–31 X 1949
Olszewski Lucjan	Franciszek	ppor.	15 II–30 XI 1950
PUBP w Grodkowie			
Kierownicy/szefowie			
<i>Kobyliński Izidor</i>		ppor.	15 VII–X 1945
<i>Grotkiewicz Eugeniusz</i>			X 1945–1947
Dubiński Kazimierz	Michał	ppor.	1 I 1947–15 IX 1948
Grzyb Aleksander	Marceli	por.	p.o. 1 X 1948–31 I 1950
<i>Oleniak Franciszek</i>	Ignacy	ppor.	p.o. 1 II 1950–14 I 1951
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Dymitr Michał</i>			1945
<i>Masternak Józef</i>			–15 I 1946
Dubiński Kazimierz	Michał	ppor.	23 II–31 XII 1946
Kasprzyk Marian	Augustyn	sierż.	p.o. 1 II 1947–14 IX 1948
Grzyb Aleksander	Marceli	por.	1 X 1948–31 I 1950
Oleniak Franciszek	Ignacy	ppor.	1 II 1950–15 I 1951
MUBP w Katowicach/MUdsBP w Stalinogrodzie			
Kierownicy/szefowie			
Domb Józef	Dawid	plut.	p.o. 1 IV–20 IV 1945
Syposz Henryk	Stanisław	mjr	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Grotte Józef (Roman Feliks)</i>	Antoni (Abram)	por.	1946
Danel Franciszek	Wilhelm	por.	1 IV–14 X 1955
Dankowski Bolesław	Ludwik	kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Witkowski Henryk	Stefan	por.	15 X 1955–31 XII 1956
PUBP w Katowicach (z siedzibą w Świętochłowicach)			
Kierownicy/szefowie			
Domb Józef	Dawid	plut.	21 I–31 III 1945
Będlewski Józef	Adam		p.o. 15 III–31 XII 1945
<i>Kowalski (imię nieznanne)</i>		kpt.	1946
Pazio Aleksander	Edmund	por.	p.o. 1 II–10 VI 1946
Szczepanik Jan	Jan	chor.	p.o. 1 V 1946–28 II 1947
Żmijewski Henryk	Antoni	ppor./por.	1 II 1947–15 VII 1948
Michalik Bolesław	Kazimierz	por.	1 III–31 VIII 1949

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Bereda Lucjan	Tomasz	ppor.	1 IX 1949–31 I 1951
<i>Klikiewicz Antoni</i>	Antoni	por./kpt.	1951–31 VIII 1952
Zastępcy kierownika/szefa			
Smyczek Leon	Franciszek		7 VIII–31 XII 1945
Grosse Beno	Fischel		1 II–27 VIII 1946
Michalik Bolesław	Kazimierz	chor./por.	p.o. 1 II 1947–31 VII 1947
			1 VIII 1947–28 II 1949
<i>Gach Józef</i>	Apolonia	chor.	1 III–31 VIII 1949
Gęborski Czesław	Aleksander	ppor.	1 IX 1949–31 VIII 1950
Tracz Czesław	Ignacy	ppor./por.	1 X 1950–31 V 1951
Nanuś Marian	Józef	ppor.	1 VI–30 XI 1951
Jura Tadeusz	Franciszek	ppor.	1 XII 1951–30 IV 1953
PUBP w Kluczborku			
Kierownicy/szefowie			
<i>Bogdański Henryk</i>		por.	30 III 1945–II 1946
<i>Prokopski (imię nieznane)</i>		por.	1946–1947
Burzyński Kazimierz	Stanisław	por./kpt.	p.o. 1 II–16 VI 1947
			17 VI 1947–31 III 1949
<i>Grotte Józef (Roman Feliks)</i>	Antoni (Abram)	kpt.	1948
Pycia Stanisław	Wincenty	por.	p.o. 1 IV 1949–31 V 1951
			1 VI 1951–31 I 1952
Zastępcy kierownika/szefa			
Kwinta Jan	Jan	sierż.	p.o. 10 I 1946–1 II 1947
Nowacki Władysław	Marian	chor.	p.o. 1 IV–31 XII 1947
<i>Płatek Aleksander</i>	Marcin	chor./ppor.	1 III 1949–
Pycia Stanisław	Wincenty	por.	1 IV 1949–31 V 1951
PUBP/PUdsBP/PDdsBP w Kłobucku			
Kierownicy/szefowie			
Szota Julian	Franciszek	ppor.	1 XI 1952–14 VI 1953
Mazurek Ryszard	Teofil	chor./por.	p.o. 15 VI 1953–30 IX 1955
Górniak Teofil	Andrzej	por.	1 X 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Szota Julian	Franciszek	ppor.	1 IX–31 X 1952
Mazurek Ryszard	Teofil	chor.	15 XI 1952–14 VI 1953
Suchoń Bernard	Jan	ppor.	15 XI 1954–31 III 1955

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
PUBP w Koźlu			
Kierownicy/szefowie			
<i>Jabłoński Wiesław</i>		por./kpt.	16 III–VIII 1945
<i>Sidorczyk Piotr</i>		por.	IX 1945
Wojciechowski Jan	Grzegorz	por.	p.o. 1 X 1945–8 VII 1946
Dawid Stanisław	Antoni	ppor.	p.o. 15 VII–15 XII 1946
Sawka Eustachy	Jan	chor./por.	p.o. 1 II–31 III 1947
			1 IV 1947–30 VI 1950
Zastępcy kierownika/szefa			
Dawid Stanisław	Antoni		5 II–14 VII 1946
Siudak Euzebiusz	Jan	chor.	15 VII 1946–31 I 1947
Sawka Eustachy	Jan	chor./por.	1 II–31 III 1947
Rogacz Jan	Jana	sierż./chor.	15 IV 1947–30 VI 1948
Ciszek Zbigniew	Stefan	chor.	15 III 1950–31 III 1951
PUBP/PUdsBP/PDdsBP w Lublińcu			
Kierownicy/szefowie			
Rajecki Wacław	Bronisław		21 I 1945–
Siepietowski Władysław	Jan	por.	1 III 1945–31 I 1946
Prokopski Stefan	Michał		p.o. 1 II–11 X 1946
<i>Bebłot Marian</i>	Władysław	chor./por.	p.o. 15 VII 1946–9 XI 1947
			10 XI 1947–1 IX 1949
Chmielnicki Naum	Beniamin	por.	1 IX 1949–31 VIII 1950
Gustab Ryszard	Franciszek	chor./ppor.	p.o. 1 II–15 IX 1951
<i>Rap (Rap?) Mieczysław</i>	Stanisław	ppor./por.	15 XII 1951–14 VI 1953
Szota Julian	Franciszek	ppor./por.	15 VI 1953–31 III 1955
Dowgiąto Feliks	Józef	por.	1 IV 1955–30 VI 1956
Pokrzywiec Jan	Miron	por./kpt.	1 VII–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Gwóźdź Czesław</i>	Dominik (Wilhelm)	ppor.	15 VI–24 IX 1945
<i>Bielaszka Czesław</i>			p.o. –15 III 1946
<i>Szymański Stanisław</i>	Piotr		p.o. 1947
<i>Gwóźdź Czesław</i>	Dominik (Wilhelm)	ppor.	–24 V 1946–X 1947
Gustab Ryszard	Franciszek	chor./ppor.	1 II–15 IX 1951
Czechowski Bolesław	Władysław	ppor.	15 XI 1951–31 X 1952
Dowgiąto Feliks	Józef	ppor./por.	15 XII 1952–31 III 1955

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
MUBP w Mysłowicach			
Kierownicy/szefowie			
Rewers Bolesław	Stanisław	por.	28 I–13 XII 1945
Mały Kazimierz	Józef	ppor.	1 XI 1952–31 V 1954
Danel Franciszek	Wilhelm	por.	1 VI 1954–31 III 1955
Zastępcy kierownika/szefa			
Mały Kazimierz	Józef	ppor.	1 IX–31 X 1952
Suchoń Bernard	Jan	ppor.	1 IX 1952–14 XI 1954
Biernacki Mieczysław	Mikołaj	ppor.	15 XI 1954–31 III 1955
PDdsBP w Myszkowie			
Kierownik			
Maj Mieczysław	Kazimierz	ppor.	15 II–31 XII 1956
PUBP w Niemodlinie			
Kierownicy/szefowie			
<i>Filipek Jan</i>	Wojciech	por.	p.o. 11 V 1945–5 IV 1946
Dziekan Marian	Bolesław	por.	p.o. 6 IV–30 X 1946
Zastępcy kierownika/szefa			
Chmielnicki Naum	Beniamin	ppor.	13 IX 1945–5 IV 1946
<i>Martynus Marian</i>	Michał	ppor.	6 IV 1946–1949
Będlewski Józef	Adam	por.	14 II 1947–14 I 1951
MUBP w Nowym Bytomiu			
Kierownik/szef			
Olszewski Jan	Piotr	ppor./por.	1 XI 1952–31 III 1955
Zastępcy kierownika/szefa			
Olszewski Jan	Piotr	chor./ppor.	1 VIII–31 X 1952
Cierpień Ryszard	Jan	por.	15 V 1953–31 III 1955
PUBP w Nysie			
Kierownicy/szefowie			
<i>Sztoblewski (Sztobelski?) Adam</i>			24 IV 1945–
Dziekan Marian	Bolesław	ppor./por	p.o. 22 XI 1945–5 IV 1946
<i>Filipek Jan</i>	Wojciech	por.	6 IV–14 VII 1946
Radoszewski Tadeusz	Wacław	chor.	p.o. 15 VII 1946–31 I 1947
Chmielnicki Naum	Beniamin	ppor./por.	1 II 1947–30 VI 1948
<i>Mrożek Stanisław</i>	Jan	por.	1 VII 1948–18 IV 1950
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Tracz (imię nieznane)</i>			1945

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
<i>Gieroba Feliks</i>	Stanisław		22 VIII 1945–
<i>Martynus Marian</i>	Michał	ppor.	10 I–5 IV 1946
Chmielnicki Naum	Beniamin	ppor.	6 IV 1946–31 I 1947
Radoszewski Tadeusz	Wacław	chor.	15 VII 1946–31 I 1947
Bednarowicz Franciszek	Franciszek	chor.	1 II 1947–14 III 1948
<i>Swica Józef</i>	Jan	chor.	1948–
PUBP w Oleśnie			
Kierownicy/szefowie			
<i>Szymanek (imię nieznane)</i>		por.	1945
Ciesielski Józef	Stanisław	por.	14 VII 1945–14 VII 1946
<i>Szymczyk Bolesław</i>	Henryk	chor./ppor.	15 XI 1946–1 X 1948
<i>Kuszerski Emil</i>	Stefan	ppor.	p.o. 1 X 1948–
<i>Gach Józef</i>	Apolonia	ppor.	p.o. 1 IX 1949–31 VIII 1952
Zastępcy kierownika/szefa			
Michalski Józef	Franciszek	ppor.	p.o. 18 XII 1946–31 I 1948
Kyziół Władysław	Paweł	bez stopnia	p.o. 1948
<i>Kuszerski Emil</i>	Stefan	ppor.	1 X 1948–
<i>Gach Józef</i>	Apolonia	chor.	1 IX 1949–31 VIII 1952
PUBP w Opolu			
Kierownicy/szefowie			
<i>Jaworski Tadeusz</i>	Piotr	por.	10 IV 1945–19 IV 1946
Gursz Henryk	Brunon	por.	p.o. 5 II 1946–5 III 1947
Rewers Bolesław	Stanisław	por.	18 III–27 IV 1946
<i>Bebłot Marian</i>	Władysław	por.	p.o. 1 V–14 VII 1946
Napora Kazimierz	Piotr	por.	15 VII 1946–13 XI 1947
<i>Pycia Józef</i>	Jan	por.	p.o. 1947
Radoszewski Tadeusz	Wacław	chor.	p.o. 1 II–30 IX 1947
			1 X 1947–30 VI 1948
Herod Józef	Franciszek	por.	p.o. 1 IX 1949–14 I 1950
			15 I 1950–14 I 1951
Zastępcy kierownika/szefa			
Radoszewski Tadeusz	Wacław	chor.	1 II–30 IX 1947
Bereda Lucjan	Tomasz	ppor.	1 II 1947–31 VIII 1949
Herod Józef	Franciszek	por.	1 IX 1949–14 I 1950
<i>Cybulski Józef</i>	Tomasz	chor.	1 II 1950–1953

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
PUBP w Prudniku			
Kierownicy/szefowie			
<i>Rus Ber</i>		por.	11 V 1945–
<i>Filipek Jan</i>	Wojciech	por.	p.o. 1945–15 II 1947
<i>Mrozek Stanisław</i>	Jan	chor./por.	10 XII 1945–15 VII 1946
Musiał Wacław	Szczepan	ppor.	15 X 1947–13 XII 1949
Nosol Zdzisław	Kazimierz	por.	15 II 1950–14 I 1951
Zastępcy kierownika/szefa			
Łyczko Serafin	Feliks	brak stopnia	p.o. 1 II–30 IV 1946
Nosol Zdzisław	Kazimierz	chor.	p.o. 1 III–9 XI 1947
			10 XI 1947–31 V 1949
<i>Pałka Władysław</i>	Franciszek	chor.	15 III 1950–
PUBP/PUdsBP/PDdsBP w Pszczynie			
Kierownicy/szefowie			
Wilk Jan	Wojciech	ppor.	21 I 1945–15 IV 1946
Siepietowski Władysław	Jan	por.	p.o. 1 II 1946–15 III 1947
Syposz Henryk	Stanisław	chor./por.	p.o. IV–9 XI 1947
			10 XI 1947–31 V 1951
Syjota Władysław	Ludwik	ppor./por.	1 VI 1951–9 IX 1952
Sobkowiak Józef	Ignacy	por./kpt.	1 IX 1952–14 XI 1954
Panek Michał	Stanisław	kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Radoszewski Tadeusz	Wacław	bez stopnia	1 IV–14 VII 1946
Budzyn Józef	Teofil	chor./ppor.	p.o. 1 III–31 XII 1947
Kufak Seweryn	Jan	chor.	1 I 1950–30 XI 1951
Stanisławek Szymon	Józef	por.	1 XII 1951–31 XII 1952
Otrębski Zbigniew	Stanisław	st. sierż./ppor.	15 XI 1952–28 II 1955
Pokrzywiec Jan	Miron	ppor.	1 VII 1953–15 XII 1954
PUBP/UBP na MiP w Raciborzu			
Kierownicy/szefowie			
Antman Marian	Gustaw		12 IV–21 XI 1945
Jasiński Czesław	Herman	chor.	p.o. 1 XI 1945–31 V 1946
Żmijewski Henryk	Antoni	por.	p.o. 15 VII 1946–31 I 1947
<i>Rudziński Władysław</i>	Wojciech		p.o. 1947
Siudak Euzebiusz	Jan	ppor./por.	1 II 1947–31 XII 1949
<i>Śmiałek Mieczysław</i>			1950
Ziemliński Jan	Adam	kpt.	1 II 1950–31 VII 1952

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Cieślak Józef</i>	Stanisław	ppor.	1 I–22 VIII 1946
<i>Rudziński Władysław</i>	Marian		p.o. 15 IX 1946–31 I 1947
Gibała Emil	Józef		p.o. 1 III–31 VIII 1947
<i>Śmiałek Mieczysław</i>	Józef	st. sierż.	p.o. 1948
Nosol Zdzisław	Kazimierz	por.	1 VI 1949–15 II 1950
MUBP w Rudzie Śląskiej			
Kierownik/szef			
Kowalski Stefan	Bronisław	ppor.	p.o. 1 IX 1952–30 IX 1954
		ppor./por.	1 X 1954–31 III 1955
Zastępcy kierownika/szefa			
Mały Kazimierz	Józef	chor./ppor.	1 VII–31 VIII 1952
Kowalski Stefan	Bronisław	ppor.	1 IX 1952–30 IX 1954
Nowakowski Bolesław	Franciszek	chor./ppor.	15 IX 1952–31 III 1955
PUBP/PUdsBP w Rybniku			
Kierownicy/szefowie			
Łobacz Władysław	Józef		21 I–31 VII 1945
Wróbel Marian	Abram	bez stopnia	p.o. 1 VIII 1945–31 VII 1946
Szłęk Kazimierz	Józef	ppor./por.	p.o. 1 VIII 1946–31 X 1947
			1 XI 1947–31 V 1950
Panek Michał	Stanisław	ppor./por.	1 VI 1950–19 X 1951
Kulka Stanisław	Piotr	por./kpt.	20 X 1951–14 VI 1953
Bartosz Roman	Józef	kpt.	1 IX 1953–31 III 1955
Janoska Kazimierz	Józef	kpt.	1 V 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Adamczyk Paweł	Dominik	ppor.	21 I–15 III 1945
Świergała Bogusław	Piotr	ppor.	p.o. 9 II 1946–31 I 1947
Panek Michał	Stanisław	chor./ppor.	p.o. 1 II 1947–9 XI 1947
			10 XI 1947–31 V 1950
Gajek Jan	Mieczysław	ppor.	15 VIII 1950–14 X 1951
<i>Ostoński Henryk</i>	Feliks	st. sierż./chor.	1 II–30 IX 1952
Bieniek Władysław	Józef	ppor.	15 I 1953–31 III 1955
Danel Franciszek	Wilhelm	ppor./por.	1 III 1953–31 V 1954
Górniak Teofil	Andrzej	por.	15 VIII 1954–30 IX 1955
Danel Franciszek	Wilhelm	por.	15 X 1955–26 XII 1956

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
MUBP w Siemianowicach			
Kierownicy/szefowie			
Mikulski Bolesław	Piotr	por./kpt.	10 IV–18 X 1945
Demczuk Mikołaj	Maksymilian	por./kpt.	1 V–31 I 1945
Potempa Józef	Józef	ppor.	15 X 1952–28 II 1955
Zastępcy kierownika/szefa			
Potempa Józef	Józef	chor./ppor.	1 VII–14 X 1952
<i>Góra Bolesław</i>	Wawrzyniec	ppor.	1953–31 III 1955
MUBP/MUdsBP w Sosnowcu			
Kierownicy/szefowie			
Demczuk Mikołaj	Maksymilian	kpt.	12 I–30 IV 1945
Knieja Józef	Wawrzyniec	ppor.	p.o. 26 VI 1945–31 I 1946
Będlewski Józef	Adam		p.o. 1 I–14 VII 1946
Pycia Stanisław	Wincenty	ppor.	p.o. 15 VII 1946–18 IV 1947
Witkowski Julian	Mieczysław	chor./ppor.	p.o. 1 XI 1947–30 IX 1948
<i>Szymczyk Bolesław</i>	Henryk	ppor./por.	1 X 1948–30 XI 1950
<i>Bartosik Józef</i>	Józef	chor./por.	p.o. 1 II 1951–30 IV 1952 1 V 1952–9 XI 1953
Syjota Władysław	Ludwik	kpt.	1 XI 1953–31 III 1955
Kowalski Edward	Wojciech	por.	1 IV 1955–31 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Kula Józef	Michał	bez stopnia	p.o. 15 IX 1945–1 XI 1946
Stankiewicz Czesław	Karol	chor.	p.o. 1 II 1947–31 I 1948
Ciurlik Zygmunt	Wawrzyniec	st. sierż./chor.	1 VII 1948–14 VI 1949
Samiec Zygmunt	Stanisław	ppor.	15 VI 1949–31 I 1951
<i>Bartosik Józef</i>	Józef	chor.	1 II 1951–
Mały Kazimierz	Józef	chor.	15 XI 1951–30 VI 1952
Gajek Mieczysław	Wawrzyniec	chor./por.	1 VII 1952–14 XI 1954
Kowalski Edward	Wojciech	ppor./por.	15 XI 1952–31 III 1955
Szopa Feliks	Szczepan	kpt.	15 XI 1954–31 III 1955
Szczepara Edward	Michał	por.	1 IV–31 VIII 1955
Pobrotyn Tadeusz	Władysław	por.	15 III–31 XII 1956
PUBP w Strzelcach Opolskich			
Kierownicy/szefowie			
Baran Stanisław	Józef	ppor.	17 III 1945–10 X 1946
Suszek Jerzy	Saul	ppor./por.	p.o. 1 VIII–30 XI 1947 1 XII 1947–31 V 1948

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
<i>Świdorski Mieczysław</i>	Stanisław	ppor.	1 VII 1948–
Zastępcy kierownika/szefa			
<i>Strzemppek Józef</i>			1945
<i>Świdorski Mieczysław</i>	Stanisław	chor./ppor.	1 IX 1946–30 VI 1948
Rogacz Jan	Jan	chor.	1 VII 1948–31 III 1950
<i>Majdak Stefan</i>	Ludwik	ppor.	15 V 1950–
MUBP w Szopienicach			
Kierownicy/szefowie			
<i>Dubiel Tadeusz</i>	Franciszek	chor./por.	p.o. 15 VII 1952–31 X 1954
Szczepara Edward	Michał	por.	1 XI 1954–31 III 1955
Zastępcy kierownika/szefa			
Olczyk Władysław	Piotr		20 IV–10 IX 1945
Kaczorowski Tadeusz	Władysław		1 VIII–15 XII 1945
<i>Najderski Zygmunt</i>	Konstanty	ppor.	1 VII 1952–1954
<i>Dubiel Tadeusz</i>	Franciszek	chor.	15 VII 1952–
MUBP w Świętochłowicach			
Kierownicy/szefowie			
Wiecheć Bolesław	Grzegorz	ppor.	1 II 1945–18 I 1946
Paulukiewicz Tadeusz	Józef	kpt.	1 XI 1952–19 I 1953
Gustab Ryszard	Franciszek	ppor./por.	20 I 1953–31 III 1955
Zastępcy kierownika/szefa			
Grudziński Stanisław	Jan	ppor.	1 IX 1953–31 III 1955
PUBP/PUdsBP w Tarnowskich Górach			
Kierownicy/szefowie			
Wójcik Stanisław	Franciszek		21 I–8 VIII 1945
Michenko Karol	Stanisław	ppor.	12 VI–11 X 1945
Napora Kazimierz	Piotr		p.o. 1 IX 1945–14 VII 1946
Ciesielski Józef	Stanisław	por./kpt.	p.o. 15 VII 1946–28 II 1949
			1 III–30 IX 1949
<i>Cyran Edward</i>	Franciszek	por./kpt.	15 X 1949–30 IX 1950
Pendziński Bonifacy	Józef	por./kpt.	1 X 1950–16 IX 1954
Kazielski Tadeusz	Andrzej	ppor./por.	1 XI 1954–31 III 1955
Szota Julian	Franciszek	por.	1 IV 1955–31 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Syposz Henryk	Stanisław		p.o. 2 VIII 1945–15 IV 1946
Wojtkowski Henryk	Jan	chor.	p.o. 15 IV–14 VII 1946

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Ciesielski Józef	Stanisław	por.	15 VII 1946–28 II 1949
Michalik Bolesław	Kazimierz	chor.	p.o. 15 VII 1946–31 I 1947
Grzyb Aleksander	Marceli	chor.	15 XI 1947–30 IX 1948
Pendziński Bonifacy	Józef	ppor.	1 III 1949–30 IX 1950
<i>Rap (Rap?) Mieczysław</i>	Stanisław	ppor.	1 VI–14 XII 1951
<i>Jedrusik Czesław</i>	Marcin	chor.	15 XII 1952–28 II 1953
Kuryło Mieczysław	Piotr	ppor./por.	15 IV 1953–26 XII 1956
Pobrotyn Tadeusz	Władysław	ppor.	1 VI 1953–31 I 1954
Miszta Eugeniusz	Piotr	ppor.	1 XI 1954–31 III 1955
PDdsBP/PUdsBP w Tychach			
Kierownik/szef			
Wikliński Zygmunt	Roman	kpt.	1 IV 1955–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Jasiński Jan	Jan	ppor./por.	1 V 1955–26 XII 1956
Piskorz Władysław	Ludwik	por.	1 VIII 1955–30 IV 1956
PUBP/PDdsBP w Wodzisławiu Śląskim			
Kierownik/szef			
Sobkowiak Józef	Ignacy	kpt.	15 XI 1954–26 XII 1956
MUBP/MUdsBP w Zabrze			
Kierownicy/szefowie			
Adamczyk Paweł	Dominik	ppor./por.	p.o. 20 III 1945–1 II 1946
Demczuk Mikołaj	Maksymilian	por./kpt.	p.o. 1 I 1946–31 I 1948
Rak Józef	Józef	ppor./kpt.	1 VI 1948–30 VIII 1951
Paulukiewicz Tadeusz	Józef	por./kpt.	1 IX 1951–31 X 1952
Dziekian Marian	Bronisław	por./kpt.	1 XI 1952–31 III 1955
Martyniak Feliks	Feliks	kpt.	1 IV–30 V 1955
Michalik Bolesław	Kazimierz	kpt.	1 XII 1955–31 XII 1956
Dziekian Marian	Bronisław	kpt.	1 IX–26 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Smyczek Leon	Franciszek		p.o. 1 I 1946–31 I 1947
Jachimowicz Michał	Henryk	ppor.	1945–31 I 1946
<i>Szumański Stanisław</i>	Piotr		p.o. 1 III–31 X 1947
<i>Najderski Zygmunt</i>	Konstanty	chor.	1 VII 1948–28 II 1949
Herod Józef	Franciszek	chor.	1 III–31 VIII 1949
Paulukiewicz Tadeusz	Józef	chor./por.	1 II 1950–31 VIII 1951
Lorens Stanisław	Piotr	chor./por.	1 VII 1952–28 II 1955

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Gustab Ryszard	Franciszek	ppor.	1 IX 1952–19 I 1953
Michalik Bolesław	Kazimierz	por./kpt.	1 III 1953–30 XI 1955
Olszewski Jan	Piotr	por.	1 IV 1955–26 XII 1956
Kilka Alojzy	Elżbieta	chor.	1 XII 1955–15 XII 1956
PUBP/PUDsBP w Zawierciu			
Kierownicy/szefowie			
Siniawski Stanisław	Antoni	por.	12 I–18 III 1945
Jachimowicz Michał	Henryk	por.	p.o. IV–VI 1945
Świerkot Jacek	Jan	ppor.	p.o. 1 VII–11 XI 1945
Dubiński Kazimierz	Michał		p.o. 1945–22 II 1946
Proszowski Stanisław	Jan	por.	p.o. 17 IV 1946–31 I 1947
Ziemliński Jan	Adam	ppor./kpt.	p.o. 20 III 1947–28 II 1949 1 III 1949–31 I 1950
Grzyb Aleksander	Marceli	ppor.	1 II–31 VIII 1950
Wikliński Zygmunt	Roman	ppor./kpt.	1 VI 1951–31 III 1955
Brzytwa Stanisław	Stanisław	por.	1 IV 1955–15 XII 1956
Zastępcy kierownika/szefa			
Napora Kazimierz	Piotr		1 III–31 VII 1945
Dubiński Kazimierz	Michał		1 VIII 1945–22 II 1946
Ginter Stanisław	Jan	chor.	1 II 1946–31 I 1947
Tomalak Czesław	Wincenty		p.o. 1 II–30 IV 1947
Ziemliński Jan	Adam	ppor./kpt.	20 III 1947–28 II 1949
Martela Zygmunt	Szczepan	chor.	p.o. 1 IV–31 X 1947
Pycia Stanisław	Wincenty	ppor.	16 IV 1948–31 III 1949
Wikliński Zygmunt	Roman	chor./ppor.	1 IV 1949–31 V 1951
Kwećko Jan	Michał	por.	1 VI 1951–31 III 1955
<i>Kubat Stanisław</i>	Stefan	chor.	1955

Opracowanie: W. Dubiański

Województwo katowickie 1956–1975

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KW MO w Katowicach			
Komendanci			
Żmudziński Stanisław	Wacław	mjr	15 VII 1954–8 I 1957
Szlachcic Franciszek	Jan	pptk/gen. bryg.	9 I 1957–4 V 1962
Stawarz Karol	Franciszek	mjr/płk	15 VI 1962–24 I 1969
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	płk	25 I 1969–23 II 1973
Cader Benedykt	Szczepan	płk/gen. bryg.	24 II 1973–31 V 1975
I zastępcy komendanta ds. SB			
Szlachcic Franciszek	Jan	pptk	1–8 I 1957
Morawski Eugeniusz	Ludwik	mjr	1 II 1957–31 V 1959
Małkiewicz Kazimierz	Karol	pptk/płk	15 V 1959–28 II 1961
Dziekan Marian	Bronisław	pptk/płk	1 III 1961–29 II 1968
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	płk	1 III 1968–24 I 1969
Opitek Stanisław	Franciszek	płk	5 IV 1969–31 V 1975
Zastępcy komendanta ds. SB			
Stawarz Karol	Franciszek	por./mjr	28 XI 1956–14 VI 1962
Gajek Jan	Mieczysław	mjr/pptk	1 II 1957–28 II 1961
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	mjr/płk	1 III 1961–29 II 1968
Opitek Stanisław	Franciszek	pptk/płk	1 III 1968–4 IV 1969
Boboń Jerzy	Franciszek	pptk/płk	5 IV 1969–31 V 1975
Gołębiowski Stefan	Stanisław	mjr	1 IX 1972–2 IX 1974
Juszczak Piotr	Piotr	pptk/płk	25 XI 1972–31 V 1975
Sawin Kazimierz	Tichon	pptk	1 III–31 V 1975
Wydział II			
Naczelnicy			
Morawski Eugeniusz	Ludwik	mjr	28 XI 1956–31 I 1957
Budzyn Józef	Teofil	mjr	1 II 1957–31 VII 1961
Baszkiewicz Józef	Bronisław	mjr/pptk	1 X 1961–30 VI 1969
Leś Władysław	Franciszek	pptk	1 VII 1969–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
Nosol Zdzisław	Kazimierz	kpt./mjr	27 XII 1956–30 IX 1958
Baszkiewicz Józef	Bronisław	kpt./mjr	27 XII 1956–30 IX 1961
Wierczyński Alojzy	Jan	kpt./mjr	1 I 1957–15 III 1970
Sydorów Aleksander	Mikołaj	ppor./por.	1 X 1958–31 X 1961

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Feliks Adam	Franciszek	kpt./mjr	1 IX 1961–15 VI 1974
Grela Zdzisław	Bolesław	kpt./mjr	1 XI 1961–30 IV 1966
Rudolf Józef	Józef	mjr	1 XII 1966–30 VI 1969
Polczyk Zygmunt	Wilhelm	kpt./ppłk	p.o. 1 VII–30 IX 1969
			1 X 1969–31 V 1975
Reszka Wiesław	Józef	kpt./mjr	1 VI 1970–30 IV 1975
Rak Mirosław	Józef	mjr	16 VI 1974–31 V 1975
Wydział III			
Naczelnicy			
Gajek Jan	Mieczysław	mjr	28 XI 1956–31 I 1957
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	por./mjr	28 XII 1956–28 II 1961
Opitek Stanisław	Franciszek	mjr/ppłk	1 III 1961–29 II 1968
Sikora Henryk	Jan	mjr/ppłk	1 V 1968–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
<i>Kruszyński Włodzimierz</i>	Filomen	por.	27 XII 1956–25 II 1957
Opitek Stanisław	Franciszek	mjr	27 XII 1956–28 II 1961
Pikuła Lucjan	Jan	kpt./mjr	27 XII 1956–30 VI 1962
Danielewski Walenty	Walenty	mjr	15 V 1957–30 VIII 1960
Mucha Waclaw	Michał	kpt./mjr	1 I 1961–30 IV 1969
Nikiel Zygmunt	Jan	kpt./mjr	1 VI 1961–30 VI 1962
Sikora Henryk	Jan	kpt./mjr	1 VIII 1962–30 IV 1968
Cyba Stanisław	Antoni	kpt./mjr	1 V 1968–15 II 1972
Fabian Władysław	Wojciech	mjr	1 VII 1969–15 VI 1974
Skopowski Romuald	Julian	kpt.	16 II–12 XI 1972
Cilecki Eugeniusz	Stefan	kpt.	16 I–30 IV 1973
Wroński Adam	Stefan	kpt./mjr	1 VIII 1973–31 V 1975
Janus Lucjan	Jan	kpt.	16 VI 1974–31 V 1975
Wydział IV			
Naczelnik			
Pikuła Lucjan	Jan	mjr/ppłk	1 VII 1962–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
Nikiel Zygmunt	Jan	mjr	1 VII 1962–30 VI 1969
Leś Władysław	Franciszek	kpt./mjr	1 X 1962–30 XI 1965
Girek Dionizy	Franciszek	mjr	1 XII 1965–30 VI 1969
Wojdas Eugeniusz	Jan	kpt./mjr	1 VII 1969–30 IV 1971
Perek Edmund	Aleksy	kpt./ppłk	1 VII 1969–31 V 1975

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Cierpiał Tadeusz	Andrzej	kpt./mjr	16 IV 1971–15 XII 1973
Świątkowski Edward	Stanisław	por./mjr	16 XII 1973–31 V 1975
Wydział Śledczy			
Naczelnik			
Janoszek Karol	Karol	mjr/ppłk	1 III 1958–31 V 1975
Zastępca naczelnika			
Piacko Bronisław	Bronisław	kpt./mjr	1 VII 1958–31 V 1975
Wydział Paszportów i Dowodów Osobistych/Paszportów			
Naczelnik			
Kisiel Henryk	Jan	mjr/plk	15 VII 1964–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
<i>Karwacki Jerzy</i>	Edward	kpt.	15 VII–31 XII 1964
Gajek Mieczysław	Wawrzyniec	mjr	1 I 1965–14 IV 1966
Trzęsimiech Wanda	Józef	kpt./mjr	15 IV 1966–31 III 1973
Rudolf Józef	Józef	mjr	1 IV 1972–30 XI 1973
Gawron Wiktor	Józef	mjr	1 IV 1973–30 IV 1974
Drębkowski Zenon	Zygryd	mjr	16 XII 1973–31 V 1975
Kapuściński Stanisław	Antoni	kpt./mjr	16 V 1974–31 V 1975
Wydział Kontroli Ruchu Granicznego			
Naczelnik			
Połaciak Czesław	Antoni	mjr/ppłk	1 XI 1965–31 III 1972
Zastępcy naczelnika			
Wojdas Eugeniusz	Jan	kpt.	16 IX 1968–30 VI 1969
Rudolf Józef	Józef	mjr	1 VII 1969–31 III 1972
Wydział „B”			
Naczelniczy			
Birnbach Stefan	Józef	mjr/ppłk	28 XI 1956–31 X 1964
Las Daniel	Jan	mjr/ppłk	1 XI 1964–23 V 1969
Domagała Włodzimierz	Józef	mjr	p.o. 24 V–30 VI 1969
Girek Dionizy	Franciszek	mjr/ppłk	1 VII 1969–30 VI 1975
Zastępcy naczelnika			
Mizera Tadeusz	Franciszek	kpt./mjr	27 XII 1956–30 IX 1962
Las Daniel	Jan	kpt./mjr	15 IX 1961–31 X 1964
Domagała Włodzimierz	Józef	kpt./mjr	1 X 1962–31 I 1975
Maciejewski Edward	Wacław	mjr	1 VII 1965–31 I 1975
<i>Murzyn Tadeusz</i>	Franciszek	mjr	15 VII 1967–15 VI 1969

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Babiak Jerzy	Stanisław	kpt.	16 VI 1969–31 III 1971
Ociepka Jerzy	Stanisław	mjr	1 IV 1971–31 V 1975
Ragan Czesław	Stanisław	kpt.	1 II–31 V 1975
Wiekiera Tadeusz	Franciszek	por./mjr	1 II–31 V 1975
Wydział Ewidencji Operacyjnej/Wydział „C”			
Naczelnicy			
Janoszek Karol	Karol	mjr	1 I–31 VII 1957
<i>Fugas Mieczysław</i>	Stefan	kpt./ppłk	1 VIII 1957–15 VII 1973
Skopowski Romuald	Julian	kpt./mjr	1 VIII 1973–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
Woźniak Zygmunt	Franciszek	mjr	1 VII 1967–30 XI 1973
Poćacik Czesław	Antoni	ppłk	1 IV 1974–31 V 1975
Wydział „T”			
Naczelnicy			
Białas Henryk	Józef	kpt./mjr	28 XI 1956–28 II 1960
Szymoniak Edmund	Franciszek	mjr/ppłk	1 V 1960–10 IX 1970
Kotuła Henryk	Piotr	mjr/ppłk	16 XI 1970–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
<i>Soczawa Stanisław</i>	Lucjan	kpt./mjr	27 XII 1957–28 II 1962
Kotuła Henryk	Piotr	kpt./mjr	1 III 1962–15 XI 1970
Jabłoński Janusz	Jan	kpt./mjr	1 IV 1970–31 V 1975
Patoła Bogusław	Stanisław	kpt./mjr	1 XII 1970–2 II 1975
Ciućka Czesław	Jan	kpt.	1 II 1975–31 V 1975
Wydział „W”			
Naczelnicy			
Bendek Antoni	Stanisław	mjr/ppłk	27 XII 1956–31 VII 1969
Mucha Waclaw	Michał	mjr/płk	1 V 1969–31 V 1975
Zastępcy naczelnika			
Rosowski Zygmunt	Jan	por./kpt.	27 XII 1956–14 II 1960
Trzęsimiech Wanda	Józef	por.	15 II 1960–14 IV 1966
Gajek Mieczysław	Wawrzyniec	mjr	15 IV 1966–30 IX 1969
Ociepka Jerzy	Stanisław	kpt./mjr	1 II 1970–31 III 1971
Jarosiński Henryk	Franciszek	kpt./ppłk	1 IV 1971–31 V 1975

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Samodzielna Sekcja Śledcza			
Kierownicy			
Bemler Julian	Robert	por.	27 XII 1956–31 VIII 1957
Janoszek Karol	Karol	mjr	1 VIII 1957–28 II 1958
Samodzielna Sekcja „A”			
Kierownicy			
Poćalik Czesław	Antoni	por./kpt.	1 I 1957–31 X 1964
Garbarz Ryszard	Albin	mjr	1 XI 1964–31 V 1975

Terenowe jednostki SB w województwie katowickim

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KP/KMiP MO w Będzinie			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Rudolf Józef	Józef	kpt.	27 XII 1956–31 X 1958
Puchała Ryszard	Roman	kpt./mjr	1 XI 1958–14 I 1960
Girek Dionizy	Franciszek	kpt./mjr	15 I 1960–30 XI 1965
Leś Władysław	Franciszek	mjr/ppłk	1 XII 1965–30 VI 1969
Opoczyński Stanisław	Stanisław	mjr/ppłk	1 VII 1969–31 V 1975
II zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa/zastępca komendanta ds. SB			
Adamski Marian	Stanisław	kpt.	1 X 1972–31 V 1975
KM/KMiP MO w Bielsku-Białej			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Kręgiel Stanisław	Józef	kpt.	27 XII 1956–31 V 1961
Jackowski Jan	Antoni	por./ppłk	1 VI 1961–31 V 1975
II zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa/zastępca komendanta ds. SB			
Szata Zenon	Julian	kpt./mjr	1 V 1972–31 V 1975
KM MO w Bytomiu			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Kowalik Apolinary	Franciszek	kpt.	27 XII 1956–14 IX 1958
Łukasik Czesław	Władysław	kpt./ppłk	15 IX 1958–30 IX 1969
Piskorz Władysław	Ludwik	ppłk	1 X 1969–30 IV 1974
Gawron Wiktor	Józef	mjr	1 V 1974–31 V 1975
KM MO w Chorzowie			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Zając Edward	Adam	kpt.	27 XII 1956–31 VII 1957
Piskorz Władysław	Ludwik	por./ppłk	1 VIII 1957–30 IX 1969
Hudzik Stanisław	Józef	kpt./mjr	1 X 1969–31 VII 1973
Zegadło Zygmunt	Ignacy	mjr	16 X 1973–31 V 1975
KP MO w Cieszynie			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Syjota Władysław	Ludwik	kpt./mjr	27 XII 1956–31 I 1963
Szamota Władysław	Edward	por./ppłk	p.o. 1 II–30 IV 1963
			1 V 1963–31 V 1975

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KM/KMiP MO w Częstochowie			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Kulka Stanisław	Piotr	mjr	27 XII 1956–14 IX 1958
Kowalik Apolinary	Franciszek	kpt./mjr	15 IX 1958–31 I 1963
Syjota Władysław	Ludwik	mjr/ppłk	1 II 1963–28 II 1973
Cyba Stanisław	Antoni	ppłk	p.o. 20 II–30 IV 1973
			1 V 1973–31 V 1975
II zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Puchała Ryszard	Roman	mjr/ppłk	1 X 1963–31 X 1971
Cyba Stanisław	Antoni	mjr/ppłk	16 II 1972–19 II 1973
Wilczek Augustyn	Władysław	mjr	1 IV 1973–31 V 1975
KM MO w Gliwicach			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Loska Kazimierz	Karol	kpt.	27 XII 1956–30 XI 1960
Sołdyk Wiesław	Józef	kpt./ppłk	1 XII 1960–15 VI 1974
Fabian Władysław	Wojciech	mjr/ppłk	16 VI 1974–31 V 1975
II zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa/zastępca komendanta ds. SB			
Piętka Tymoteusz	Leon	por./kpt.	16 IV 1969–31 V 1975
KM MO w Katowicach			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Syposz Henryk	Stanisław	mjr/ppłk	27 XII 1956–30 XI 1964
Dankowski Bolesław	Ludwik	mjr/ppłk	1 XII 1964–30 IV 1972
Jasiński Jan	Jan	ppłk	1 VI 1972–31 V 1974
Feliks Adam	Franciszek	mjr/ppłk	16 VI 1974–31 V 1975
II zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/zastępcy komendanta ds. SB			
Zegadło Zygmunt	Ignacy	kpt./mjr	16 IV 1972–15 X 1973
Cierpiat Tadeusz	Andrzej	mjr	16 XII 1973–31 V 1975
KP MO w Kłobucku			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa			
Górniak Teofil	Andrzej	por.	27 XII 1956–28 II 1958
Nowak Antoni	Ignacy	kpt.	1 III–30 IV 1958
KP MO w Lublińcu			
Zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępca komendanta ds. SB			
Pokrzywiec Jan	Miron	por./mjr	27 XII 1956–31 V 1975
KM MO w Mysłowicach			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa			
Piskorz Władysław	Ludwik	por.	27 XII 1956–31 VII 1957
Palka Tadeusz	Antoni	kpt.	15 VII 1957–30 IV 1958

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KP MO w Myszkowie			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa			
Wojdas Eugeniusz	Jan	por.	27 XII 1956–31 VIII 1957
Girek Dionizy	Franciszek	por.	p.o. 1 VIII 1957–30 IV 1958
KM MO w Nowym Bytomiu			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa			
Samborski Feliks	Zygmunt	por.	27 XII 1956–31 I 1958
Dankowski Bolesław	Ludwik	kpt./mjr	1 II 1958–30 VI 1959
KP MO w Pszczynie			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/I zastępcy komendanta ds. SB			
Panek Michał	Stanisław	kpt./mjr	27 XII 1956–15 V 1960
Kliś Paweł	Paweł	por./mjr	1 VI 1960–31 V 1972
Połacik Czesław	Antoni	ppłk	1 VI 1972–31 III 1974
Wandzel Antoni	Ludwik	kpt./mjr	1 IV 1974–31 V 1975
KM MO w Rudzie Śląskiej			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/I zastępcy komendanta ds. SB			
Dankowski Bolesław	Ludwik	mjr	1 VII 1959–31 XII 1960
Woźniak Zygmunt	Franciszek	kpt./mjr	1 III 1961–30 VI 1967
Rak Mirosław	Józef	kpt./mjr	1 VII 1967–31 X 1969
Puss Alfred	Stanisław	kpt./mjr	1 XI 1969–31 V 1975
KP/KMiP MO w Rybniku			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/I zastępcy komendanta ds. SB			
Janoska Kazimierz	Józef	kpt./mjr	27 XII 1956–14 I 1960
Kwiecień Alfred	Wincenty	kpt./ppłk	15 I 1960–31 V 1975
KM MO w Siemianowicach			
Zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa			
Gocek Tadeusz	Józef	kpt.	27 XII 1956–30 IV 1958
KM MO w Sosnowcu			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/I zastępcy komendanta ds. SB			
Kowalik Ferdynand	Piotr	kpt./mjr	27 XII 1956–31 III 1962
Jasiński Jan	Jan	kpt./ppłk	1 IV 1962–31 V 1972
Radosz Bogusław	Jan	mjr/ppłk	1 VI 1972–31 V 1975
KM MO w Szopienicach			
Zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa			
Korepta Witold	Adam	kpt.	15 IV 1957–30 IV 1958
KM MO w Świętochłowicach			
Zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa			
Gustab Ryszard	Franciszek	kpt.	27 XII 1956–30 IV 1958

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KP MO w Tarnowskich Górach			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Michalik Bolesław	Kazimierz	kpt./mjr	27 XII 1956–31 I 1963
Drębkowski Zenon	Zygryd	por./mjr	1 II 1963–15 IV 1970
Chmielewski Zbigniew	Zenon	kpt./mjr	16 IV 1970–31 V 1975
KP/KMiP MO w Tychach			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Wikliński Zygmunt	Roman	kpt./ppłk	27 XII 1956–31 VII 1968
Kaczmarczyk Jan	Józef	mjr/ppłk	16 IX 1968–31 VII 1975
KP MO w Wodzisławiu Śląskim			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Sobkowiak Józef	Ignacy	kpt.	27 XII 1956–31 III 1960
Rosowski Zygmunt	Jan	kpt./mjr	1 IV 1960–19 IX 1968
Cyran Edward	Ignacy	kpt./mjr	p.o. 20 IX–15 X 1968
			16 X 1968–31 V 1975
Wroński Adam	Stefan	kpt.	p.o. 1 XII 1972–31 VII 1973
KM MO w Zabrze			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Dziekan Marian	Bronisław	kpt./mjr	27 XII 1956–31 VII 1957
Zajac Edward	Adam	kpt./mjr	1 VIII 1957–28 II 1962
Kalfas Marian	Józef	kpt./ppłk	1 III 1962–15 VI 1974
Sołdyk Wiesław	Józef	ppłk	16 VI 1974–31 V 1975
KP MO w Zawierciu			
Zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa/l zastępcy komendanta ds. SB			
Girek Dionizy	Franciszek	por./kpt.	27 XII 1956–14 I 1960
Janoska Kazimierz	Józef	mjr	15 I 1960–31 I 1961
Gregorczyk Mieczysław	Karol	mjr	1 IV 1961–30 VI 1966
Hudzik Stanisław	Józef	kpt.	1 VII 1966–30 IX 1969
Gajek Mieczysław	Wawrzyniec	mjr	1 X 1969–28 II 1970
Faltus Andrzej	Jan	kpt./ppłk	1 III 1970–31 V 1975

Opracowanie: W. Dubiański

Województwo katowickie 1975–1990

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KW MO/WUSW w Katowicach			
Komendanci/szefowie			
Cader Benedykt	Szczepan	ptk/gen. bryg.	1 VI 1975–10 XII 1980
Gruba Jerzy	Władysław	ptk/gen. bryg.	18 XII 1980–25 V 1983
Szuster Ryszard	Stanisław	ptk/gen. bryg.	27 V 1983–31 V 1988
Wewer Zdzisław	Stanisław	ptk	1 VI 1988–12 VI 1990
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Juszczak Piotr	Piotr	ppłk/ptk	1 VI 1975–3 III 1980
Sawin Kazimierz	Tichon	ppłk/ptk	1 VI 1975–27 III 1977
Boboń Jerzy	Franciszek	ppłk/ptk	1 VI 1975–31 VII 1983
Leś Władysław	Franciszek	ppłk/ptk	28 III 1977–30 IX 1982
Sikora Henryk	Jan	ppłk/ptk	28 III 1977–13 IV 1987
Baranowski Zygmunt	Stanisław	ptk	4 III 1980–15 XI 1984
Kasperski Edward	Stanisław	ptk	16 I 1983–25 IV 1986
Birnbach Jerzy	Stefan	ptk	1 VIII 1983–30 VI 1988
Matys Edmund	Józef	ptk	15 XII 1984–3 IV 1990
Magdziarz Zdzisław	Stanisław	mjr/ppłk	16 VI 1986–31 VII 1990
Wydział II			
Naczelnicy			
Leś Władysław	Franciszek	ppłk	1 VI 1975–27 III 1977
Rak Mirosław	Józef	mjr/ppłk	15 IV 1977–15 X 1982
Marchwicki Henryk	Aleksander	ppłk	p.o. 20 VIII–15 X 1982
			16 X 1982–4 IV 1990
<i>Zawarczyński Adam</i>	Jan	mjr	p.o. 5 IV–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Matys Edmund	Józef	kpt./mjr	1 VI 1975–15 III 1980
Rak Mirosław	Józef	mjr	1 VI 1975–14 IV 1977
Puss Alfred	Stanisław	mjr/ppłk	1 VI 1975–31 V 1980
Chmielewski Zbigniew	Zenon	mjr/ppłk	1 VI 1975–15 III 1982
Wandzel Antoni	Ludwik	mjr	1 VI 1975–30 IV 1983
Polczyk Zygmunt	Wilhelm	mjr/ppłk	1 VI 1975–30 IX 1985
Błęszyński Ryszard	Józef	kpt./mjr	1 V 1977–30 IV 1983
Mączko Stanisław	Władysław	mjr	1 XII 1980–28 II 1982
Jakubas Eugeniusz	Władysław	kpt./ppłk	16 V 1981–5 VI 1990
Maśnica Jerzy	Gertruda	kpt.	p.o. 1 I–2 III 1983

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Goraj Kazimierz	Roman	mjr	1 I–31 VII 1983
<i>Durnaś Antoni</i>	Jan	kpt./mjr	16 XI 1983–1986
<i>Zawarczyński Adam</i>	Jan	kpt./mjr	1 V 1987–4 IV 1990
Walocho Jerzy	Stanisław	ppłk	16 VI 1989–5 IV 1990
Wydział III			
Naczelnicy			
Gawron Wiktor	Józef	mjr/ppłk	1 VI 1975–10 XII 1977
Ostrowicz Zdzisław	Szczepan	kpt./mjr	1 II 1978–28 II 1981
Goraj Kazimierz	Roman	kpt./mjr	1 III 1981–23 IX 1982
Wieniewski Janusz	Władysław	mjr/ppłk	16 X 1982–15 VIII 1986
Samek Stanisław	Stanisław	kpt./mjr	16 VIII 1986–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Gajówka Ryszard	Władysław	kpt./mjr	1 VI 1975–14 IX 1977
Polak Andrzej	Julian	kpt./mjr	1 VI 1975–30 VI 1982
Szewczyk Witold	Antoni	kpt./mjr	1 IX 1975–15 IX 1979
<i>Majchrowicz Ryszard</i>	Zygmunt	kpt.	15 IX–2 X 1977
Ostrowicz Zdzisław	Szczepan	kpt.	3 X 1977–31 I 1978
Musiał Marek	Sylwester	por.	7 II 1978–6 II 1980
Wieniewski Janusz	Władysław	kpt./mjr	16 IX 1979–15 X 1982
Kłaptocz Zygmunt	Ignacy	ppor./por.	1 III 1980–15 X 1982
<i>Górski Jan</i>	Franciszek	por.	1981–14 IV 1982
Cichopek Edward	Władysław	kpt./mjr	8 V 1982–30 XI 1987
Samek Stanisław	Stanisław	kpt.	p.o. 1 IX 1984–30 XI 1985
Zarzycki Artur	Tadeusz	kpt.	p.o. 1 II–15 VII 1988
			16 VII 1988–31 X 1989
Wydział III-1			
Naczelnicy			
Kłaptocz Zygmunt	Ignacy	por./kpt.	16 X 1982–30 XI 1985
Samek Stanisław	Stanisław	kpt.	1 XII 1985–15 VIII 1986
Gałązka Eugeniusz	Stanisław	por./kpt.	16 VIII 1986–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Polak Andrzej	Julian	mjr	1 VII 1982–30 IV 1983
Gałązka Eugeniusz	Stanisław	por.	p.o. 27 XII 1982–15 V 1983
			16 V 1983–15 VIII 1986
Stachurka Jerzy	Stanisław	por.	p.o. 25 V–30 XI 1983
Fotek Wiesław	Stanisław	por./kpt.	1 XII 1983–28 II 1989

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Wydział IIIA/Wydział V			
Naczelnicy			
Sikora Henryk	Jan	ppłk	1 VI 1975–27 III 1977
Skopowski Romuald	Julian	mjr/ppłk	16 V 1977–30 IV 1981
Fabian Władysław	Wojciech	ppłk	p.o. 1 III–30 IV 1981
			1 V 1981–15 III 1982
Chmielewski Zbigniew	Zenon	ppłk	16 III 1982–15 VII 1987
Rejdak Sławomir	Roman	kpt./mjr	16 VII 1987–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Kwiecień Alfred	Wincenty	ppłk	1 VI 1975–30 IX 1978
Fabian Władysław	Wojciech	ppłk	1 VI 1975–28 II 1981
Bigaj Stanisław	Jan	ppłk	1 VI 1975–3 IV 1981
Opczyński Stanisław	Stanisław	ppłk	1 VI 1975–31 VII 1981
Zegadło Zygmunt	Ignacy	mjr/ppłk	1 VI 1975–31 I 1982
Janus Lucjan	Jan	kpt./mjr	1 VI 1975–15 III 1982
Pasek Janusz	Jan	kpt./mjr	18 XI 1977–31 I 1982
Debudaj Władysław	Franciszek	kpt./mjr	1 X 1978–31 I 1982
Mokros Mieczysław	Ignacy	por.	1 VIII 1981–31 I 1982
Wierzbicki Tadeusz	Marcin	mjr	1 VIII 1981–31 I 1982
Zawadzki Marian	Zygmunt	kpt.	1 XI 1981–31 I 1982
Szczygieł Leszek	Wacław	kpt./mjr	20 III 1982–13 IV 1986
Faron Adam	Stanisław	kpt./mjr	20 III 1982–31 X 1989
Wydział V-1			
Naczelnicy			
Janus Lucjan	Jan	mjr/ppłk	16 III 1982–31 XII 1988
Denkowski Andrzej	Herman	mjr	1 VI 1989–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Zawadzki Marian	Zygmunt	kpt./mjr	1 II 1982–30 IV 1983
Pasek Janusz	Jan	mjr	1 II 1982–30 IV 1983
Magdziarz Zdzisław	Stanisław	kpt.	20 III 1982–22 V 1983
Tutak Marian	Stefan	por./kpt.	20 III 1982–9 VII 1984
Opitek Janusz	Stanisław	por./kpt.	16 XI 1983–31 X 1989
Rejdak Sławomir	Roman	kpt.	p.o. 16 VII 1984–15 VII 1987
Wydział V-2			
Naczelnik			
Fabian Władysław	Wojciech	ppłk	16 III 1982–31 X 1989

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Zastępcy naczelnika			
Zegadło Zygmunt	Ignacy	ppłk	1 II 1982–30 XI 1983
Wierzbicki Tadeusz	Marcin	mjr	1 II 1982–15 X 1984
Mokros Mieczysław	Ignacy	por./kpt.	1 II 1982–31 VIII 1989
Debudaj Władysław	Franciszek	mjr	1 II 1982–30 IV 1983
Kołodziejski Henryk	Wincenty	kpt./mjr	20 III 1982–30 IV 1983
Ryszkiewicz Janusz	Tadeusz	por./kpt.	20 III 1982–17 V 1983
Wierzbicki Tadeusz	Marcin	mjr	1 IX–31 X 1989
Wydział IV			
Naczelnicy			
Pikuła Lucjan	Jan	mjr/ppłk	1 VI 1975–31 V 1977
Birnbach Jerzy	Stefan	kpt./ppłk	1 VI 1977–15 X 1983
Wiechno Waldemar	Stefan	mjr/ppłk	16 X 1983–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Zając Jerzy	Józef	kpt.	1 VI 1975–31 VIII 1979
Perek Edmund	Aleksy	kpt./ppłk	1 VI 1975–31 X 1989
Górny Jan	Antoni	por./kpt.	1 XII 1978–3 II 1982
Goraj Kazimierz	Roman	kpt./mjr	1 IX 1979–28 II 1981
Wiechno Waldemar	Stefan	mjr	1 IV 1980–15 X 1983
Wach Jerzy	Franciszek	kpt./mjr	16 VI 1981–30 IV 1983
Sołtysiak Teodor	Bolesław	kpt./mjr	1 IX 1981–30 IV 1983
Kopczyński Jerzy	Lucjan	por.	16 X 1983–15 X 1985
Wydział VI			
Naczelnik			
Nebelski Bogusław	Edward	por.	16 II 1985–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Garbarz Ryszard	Albin	mjr	1 XII 1985–15 IV 1986
Wierzbicki Tadeusz	Marcin	mjr	16 X 1987–23 VII 1989
Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa			
Naczelnik			
Gałązka Eugeniusz	Stanisław	kpt.	1 XI 1989–5 VII 1990
Zastępca naczelnika			
Opitek Janusz	Stanisław	kpt.	1 XI 1989–31 VII 1990
Wydział Ochrony Gospodarki			
Naczelnik			
Fabian Władysław	Wojciech	ppłk	1 XI 1989–5 IV 1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Wydział Studiów i Analiz			
Naczelnik			
Janus Lucjan	Jan	ppłk	1 XI 1989–5 IV 1990
Zastępca naczelnika			
Marszałek Janusz	August	kpt.	1 XI 1989–31 VII 1990
Wydział Śledczy			
Naczelnik			
Janoszek Karol	Karol	mjr/ppłk	1 VI 1975–31 V 1990
Zastępcy naczelnika			
Piacko Bronisław	Bronisław	kpt./mjr	1 VI 1975–15 V 1977
Maciejewski Andrzej	Jan	kpt./mjr	16 VI 1977–28 II 1990
Cesarczyk Marian	Józef	kpt./mjr	16 I 1983–30 III 1990
Wydział „B”			
Naczelniczy			
Ragan Czesław	Stanisław	kpt./ppłk	1 VI 1975–19 VIII 1982
Nowak Jerzy	Józef	mjr/ppłk	16 X 1982–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Adamski Marian	Stanisław	kpt./mjr	1 VI 1975–31 V 1977
Ociepka Jerzy	Stanisław	mjr	1 VI 1975–3 IX 1979
Wiekiera Tadeusz	Franciszek	por./mjr	1 VI 1975–15 IV 1982
Nowak Jerzy	Józef	kpt./mjr	1 VI 1977–15 X 1982
Pabiasz Zygmunt	Jan	por./mjr	16 IX 1979–30 VI 1989
Hyla Julian	Julian	kpt.	8 V 1982–15 V 1985
Jędrszczyk Winnicjusz	Stefan	kpt./mjr	16 X 1982–5 V 1990
Wydział „C”			
Naczelniczy			
Skopowski Romuald	Julian	kpt./mjr	1 VI 1975–15 V 1977
Piacko Bronisław	Bronisław	mjr/ppłk	16 V 1977–30 IV 1983
Drębkowski Zenon	Zygfryd	mjr/ppłk	1 VII 1983–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Połacik Czesław	Antoni	ppłk	1 VI–31 XII 1975
Kupczak Zygmunt	Władysław	kpt./mjr	1 V 1976–15 V 1977
Adamski Marian	Stanisław	mjr	1 VI 1977–15 V 1990
Wydział „T”			
Naczelniczy			
Kotuła Henryk	Piotr	mjr/ppłk	1 VI 1975–30 IV 1979

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Jabłoński Janusz	Jan	mjr/ppłk	1 V 1979–5 IV 1982
Kuchta Stefan	Jan	mjr/ppłk	1 IV 1982–5 IV 1990
Zastępcy naczelnika			
Ciućka Czesław	Jan	kpt./mjr	1 II 1975–31 XII 1980
Jabłoński Janusz	Jan	mjr	1 VI 1975–30 IV 1979
Kuchta Stefan	Jan	kpt./mjr	1 VI 1979–31 III 1982
Kotnis Stanisław	Stanisław	kpt.	16 VII 1981–15 VI 1985
Pawężowski Bogusław	Józef	kpt./mjr	16 V 1982–5 IV 1990
Wydział „W”			
Naczelnicy			
Kulka Stanisław	Piotr	mjr/płk	1 VI 1975–31 VIII 1981
Walocha Jerzy	Stanisław	kpt./mjr	16 IX 1981–15 VI 1989
Zastępcy naczelnika			
Jarosiński Henryk	Franciszek	kpt./ppłk	1 VI 1975–15 VI 1986
Walocha Jerzy	Stanisław	por./kpt.	1 II 1979–15 IX 1981
Gaj Lesław	Kazimierz	kpt./mjr	16 IX 1981–15 VI 1989
Wydział Paszportów			
Naczelnicy			
Kisiel Henryk	Jan	mjr/płk	1 VI 1975–30 IV 1980
Cierpiał Tadeusz	Andrzej	ppłk	1 V 1980–15 X 1982
Ragan Czesław	Stanisław	ppłk/płk	p.o. 20 VIII–15 X 1982 16 X 1982–10 VII 1983
Werner Ireneusz	Jan	mjr/ppłk	16 VII 1983–5 III 1989
Austen Adam	Kazimierz	por.	p.o. 5 I–7 III 1987
Papierniak Józef	Romuald	mjr	16 III 1989–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Kapuściński Stanisław	Antoni	kpt./mjr	1 VI 1975–30 IV 1983
Drębkowski Zenon	Zygfryd	mjr	1 VI 1975–30 VI 1983
Cierpiał Tadeusz	Andrzej	mjr	16 XI 1978–30 IV 1980
Piętka Tymoteusz	Leon	kpt./mjr	16 XI 1978–8 XI 1982
Papierniak Józef	Romuald	por./mjr	16 XI 1980–15 III 1989
Austen Adam	Kazimierz	ppor./por.	16 IV 1983–31 XII 1987
<i>Wydmańska Grażyna</i>	Mieczysław	por./kpt.	1984–1989
Piętka Tymoteusz	Leon	kpt./mjr	1 X–30 XI 1985
Samodzielna Sekcja „A”			
Kierownicy			
Garbarz Ryszard	Albin	mjr	1 VI 1975–14 VIII 1983
<i>Barecki Marian</i>	Józef	ppor.	p.o. 16 VI 1983–1989

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Inspektorat Ochrony Funkcjonariuszy			
Kierownik			
Idzik Stanisław	Władysław	ppłk/płk	1 I 1985–14 II 1990
Inspektorat I			
Kierownicy			
Magdziarz Zdzisław	Stanisław	kpt.	p.o. 23 V–31 VIII 1983
		kpt./mjr	1 IX 1983–15 VI 1986
Zastępca kierownika			
<i>Durnaś Antoni</i>	Jan	mjr/ppłk	1989
Inspektorat 2			
Kierownik			
Janus Lucjan	Jan	ppłk	1 I–31 X 1989
Zastępca kierownika			
Marszałek Janusz	August	kpt.	1 XII 1988–31 X 1989
Inspektorat Ochrony Przemysłu			
Kierownik			
<i>Cylc Jerzy</i>	Edmund	ppłk	1984–1989
Zastępca kierownika			
Machelski Zenobiusz	Hipolit	mjr	1 XI 1983–31 I 1985
Samodzielna Sekcja Operacyjno-Ochronna			
Kierownik			
<i>Karwacki Jerzy</i>	Edward	mjr	1976
Wydział Operacyjno-Ochronny			
Naczelnicy			
Idzik Stanisław	Władysław	kpt./ppłk	1 VII 1977–31 XII 1984
Hyla Julian	Julian	mjr	16 V 1985–15 I 1990
Zastępca naczelnika			
Idzik Stanisław	Władysław	kpt.	28 I–30 VI 1977

Terenowe jednostki SB w województwie katowickim

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KM MO/RUSW w Będzinie			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Zawadzki Marian	Zygmunt	mjr	1 V 1983–14 II 1984
Bałazy Euzebiusz	Tadeusz	kpt./mjr	16 V 1984–5 V 1990
KM MO/MUSW w Bytomiu			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Mistrzak Zygmunt	Antoni	mjr/ppłk	1 V 1983–31 VII 1990
KM MO/MUSW w Chorzowie			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Polak Andrzej	Julian	mjr/ppłk	1 V 1983–30 XI 1987
Podsiadło Waldemar	Roman	kpt./mjr	1 XII 1987–31 VII 1990
KM MO/RUSW w Chrzanowie			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Cichopek Adam	Józef	kpt.	p.o. 1 XII 1982–17 V 1983
		kpt./mjr	18 V 1983–15 V 1990
KM MO/MUSW/RUSW w Dąbrowie Górniczej			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Pasek Janusz	Jan	mjr	1 V 1983–15 VI 1985
Gnatowski Władysław	Kazimierz	kpt./mjr	16 VI 1985–15 VI 1990
RUSW w Gliwicach			
Zastępca szefa ds. SB			
Goraj Kazimierz	Roman	mjr/ppłk	1 VIII 1983–15 IV 1990
KM MO/RUSW w Jastrzębiu-Zdroju			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Wandzel Antoni	Ludwik	mjr/ppłk	1 V 1983–15 V 1985
Podsiadło Waldemar	Roman	kpt.	16 V 1985–30 XI 1987
Bulenda Tadeusz	Jerzy	kpt.	p.o. 1 XII 1987–31 I 1988
			1 II 1988–31 VII 1990
KM MO/MUSW w Jaworznie			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Czerkawski Zdzisław	Marcin	kpt./mjr	1 V 1983–31 III 1987
Doros Jerzy	Stanisław	por./kpt.	p.o. 26 XI 1986–15 IV 1987
			16 IV 1987–31 VII 1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KM MO/MUSW w Katowicach			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Piacko Bronisław	Bronisław	ppłk/ppłk	1 V 1983–30 XI 1985
Kłaptocz Zygmunt	Ignacy	kpt./mjr	1 XII 1985–4 IV 1990
KM MO/MUSW w Mysłowicach			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Kozak Andrzej	Zygmunt	kpt.	1 V 1983–31 X 1984
Tutak Marian	Stefan	kpt.	p.o. 10 VII–30 XI 1984
			1 XII 1984–28 II 1986
Duda Stanisław	Stanisław	por./kpt.	p.o. 24 III–31 XII 1986
			1 I 1987–31 VII 1990
KM MO/RUSW w Olkuszu			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Łebek Zdzisław	Antoni	kpt./ppłk	1 V 1983–31 V 1990
KM MO/MUSW w Piekarach Śląskich			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Wróbel Henryk	Ignacy	mjr/ppłk	1 V 1983–15 X 1985
Kopczyński Jerzy	Lucjan	por./kpt.	16 X 1985–15 XI 1987
Denkowski Andrzej	Herman	kpt./mjr	p.o. 16 XI 1987–31 I 1988
			1 II 1988–31 V 1989
Sybirski Leszek	Konrad	kpt.	1 VI 1989–5 V 1990
KM MO/RUSW w Pszczynie			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Sołtysiak Teodor	Bolesław	mjr/ppłk	1 V 1983–31 I 1990
RUSW w Raciborzu			
Zastępca szefa ds. SB			
Trojanowski Grzegorz	Edmund	kpt./mjr	1 VIII 1983–15 V 1990
KM MO/MUSW w Rudzie Śląskiej			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Kołodziejcki Henryk	Wincenty	mjr	1 V 1983–31 VII 1986
Jasik Zygmunt	Czesław	mjr/ppłk	1 VIII 1986–31 I 1990
KM MO/RUSW w Rybniku			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Debudaj Władysław	Franciszek	mjr/ppłk	1 V 1983–21 VII 1989
Wierzbicki Tadeusz	Marcin	mjr	p.o. 24 VII–31 VIII 1989
Mokros Mieczysław	Ignacy	mjr	1 IX 1989–31 I 1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
MUSW w Siemianowicach Śląskich			
Zastępca szefa ds. SB			
Peroń Jerzy	Eugeniusz	kpt.	1 XI 1988–31 VII 1990
KM MO/MUSW w Sosnowcu			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Paczyński Stanisław	Tadeusz	kpt./mjr	1 V 1983–25 IV 1990
KM MO/MUSW w Świętochłowicach			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Jasik Zygmunt	Czesław	kpt./mjr	1 V 1983–31 VII 1986
Wieniewski Janusz	Władysław	ppłk	1 XII 1986–8 III 1987
Klepuszewski Adam	Kazimierz	kpt./mjr	1 V 1987–5 IV 1990
KM MO/RUSW w Tarnowskich Górach			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Wach Jerzy	Franciszek	mjr/ppłk	1 V 1983–15 VII 1990
KM MO/RUSW w Tychach			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Błęszyński Ryszard	Józef	mjr/ppłk	1 V 1983–30 VI 1989
Kurowski Mieczysław	Julian	ppłk	1 VII 1989–31 I 1990
KM MO/RUSW w Wodzisławiu Śląskim			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Ryszkiewicz Janusz	Tadeusz	kpt.	p.o. 1 XII 1982–17 V 1983
			18 V 1983–30 VI 1987
Bulenda Tadeusz	Jerzy	por.	p.o. 13 VI–31 VII 1987
Kryszak Mieczysław	Franciszek	kpt.	1 VIII 1987–23 IV 1990
KM MO/MUSW w Zabrze			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Mączko Stanisław	Władysław	mjr/ppłk	1 V 1983–31 VII 1986
Kołodziejcki Henryk	Wincenty	mjr/ppłk	1 VIII 1986–15 VI 1990
KM MO/RUSW w Zawierciu			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Sikorski Wincenty	Wincenty	ppor./kpt.	1 V 1983–5 V 1990
RUSW w Żorach			
Zastępca szefa ds. SB			
Kryszak Mieczysław	Franciszek	por./kpt.	16 II 1986–31 VII 1987
Niedźwiedź Mieczysław	Jan	kpt./mjr	p.o. 16 IX 1987–31 I 1988
			1 II 1988–31 VII 1990

Opracowanie: W. Dubiański

Województwo bielskie 1975–1990

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KW MO/WUSW w Bielsku-Białej			
Komendanci/szefowie			
Witek Ryszard	Roman	ptk	1 VI 1975–10 XII 1980
<i>Nowak Stanisław</i>	Józef	ptk	23 XII 1980–31 III 1990
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Feliks Adam	Franciszek	ppłk/ptk	1 VI 1975–31 XII 1980
<i>Siejek Jerzy</i>	Feliks	ppłk/ptk	1 I 1981–1990
Wydział II			
Naczelnicy			
Reszka Wiesław	Józef	mjr/ptk	1 VI 1975–30 IV 1988
Lasek Stanisław	Jan	mjr	p.o. 16 II–31 VIII 1988
			1 IX 1988–15 X 1989
Dawdziuk Michał	Jan	mjr	1 XI 1989–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Styla Józef	Józef	ppor./por.	1 XI 1975–15 III 1982
Lasek Stanisław	Jan	por./mjr	1 IV 1982–15 II 1988
Dawdziuk Michał	Jan	por./kpt.	1 VIII 1982–28 II 1983
<i>Wajdzik Czesław</i>	Józef	kpt.	p.o. 16 II–15 IX 1988
			16 IX 1988–31 VII 1990
Wydział III			
Naczelnicy			
Szata Zenon	Julian	mjr/ppłk	1 VI 1975–31 X 1976
Janik Ryszard	Feliks	kpt./mjr	1 XI 1976–31 VII 1985
Sworzeń Zygmunt	Jan	kpt./mjr	1 IX 1985–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Ćwik Antoni	Jan	ppłk	1 VI 1975–31 I 1978
Benbenek Jerzy	Wacław	kpt./mjr	1 VI 1975–31 VIII 1979
Frydrych Jerzy	Włodzimierz	kpt.	1 II 1978–30 VI 1979
<i>Minkowicz Aleksander</i>	Jan	ppor.	1 IX 1979–16 VI 1980
Piórowski Jerzy	Stefan	por.	1 VII 1980–15 III 1982
Dryja Leszek	Tadeusz	por.	16 III 1982–15 II 1983
Baścik Władysław	Emil	kpt.	16 XI 1982–31 X 1983
<i>Duszyk Jan</i>	Jan	por.	1983–15 VII 1986

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
<i>Kwoczak Krzysztof</i>	Stanisław	por.	1 III–2 XII 1983
Basszaraba Władysław	Stanisław	por.	15 XII 1983–9 III 1985
Śłosarczyk Marek	Władysław	por./kpt.	p.o. 1 IV–15 VII 1985
			16 VII 1985–31 III 1986
<i>Opałka Lucjan</i>	Jan	kpt./mjr	1 IV 1986–31 X 1989
Wydział IIIA/Wydział V			
Naczelnicy			
Benbenek Jerzy	Wacław	mjr/ppłk	1 IX 1979–15 XII 1987
Brańka Kazimierz	Józef	mjr/ppłk	1 I 1988–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Frydrych Jerzy	Włodzimierz	kpt./ppłk	1 VII 1979–31 VIII 1989
Chełmecki Antoni	Antoni	ppor./por.	1 III 1982–28 II 1983
Mrozek Michał	Rajnhold	por./mjr	1 III 1982–31 X 1989
Siewniak Jacek	Józef	ppor.	p.o. 1 VIII–31 X 1989
Wydział IV			
Naczelnicy			
Cyran Edward	Ignacy	mjr/ppłk	1 VI 1975–15 XII 1977
Potocki Roman	Józef	mjr/ppłk	16 XII 1977–30 IX 1980
Kałat Stanisław	Jan	mjr/plk	1 IX 1981–15 I 1990
Zastępcy naczelnika			
Słaboń Bronisław	Jan	kpt./mjr	1 X 1975–31 VII 1979
Kałat Stanisław	Jan	kpt.	1 VIII 1979–31 VIII 1981
<i>Kwoczak Krzysztof</i>	Stanisław	por.	1 V 1981–28 II 1983
Safek Jan	Józef	kpt./mjr	1 IX 1981–29 II 1984
Sworzeń Zygmunt	Jan	por./kpt.	15 XII 1983–31 VIII 1985
Dryja Leszek	Tadeusz	kpt.	1 IV 1986–31 X 1989
Wydział VI			
Naczelnik			
Dawidziuk Michał	Jan	kpt./mjr	1 III 1985–31 X 1989
Zastępca naczelnika			
Baścik Władysław	Emil	kpt./mjr	16 IV 1985–31 X 1989
Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa			
Naczelnik			
Sworzeń Zygmunt	Jan	mjr	1 XI 1989–15 III 1990
Zastępca naczelnika			
Siewniak Jacek	Józef	ppor.	1 XI 1989–31 VII 1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Wydział Ochrony Gospodarki			
Naczelnik			
Brańka Kazimierz	Józef	ppłk	1 XI 1989–31 VII 1990
Zastępca naczelnika			
Mrozek Michał	Rajnhold	mjr	1 XI 1989–5 IV 1990
Wydział Studiów i Analiz			
Naczelnik			
Poniedziałek Grzegorz	Zygmunt	kpt.	1 XI 1989–31 VII 1990
Zastępca naczelnika			
Dryja Leszek	Tadeusz	kpt.	1 XI 1989–15 III 1990
Wydział Śledczy			
Naczelniczy			
Bogacki Leon	Adolf	kpt./mjr	1 VI 1975–28 II 1978
<i>Dudek Adrian</i>	Edward	kpt./mjr	1978–15 VI 1982
Łuszczak Henryk	Józef	st. sierż./por.	16 VI 1982–15 VIII 1986
Podczaski Jerzy	Bogdan	por./kpt.	p.o. 16 XI 1986–15 I 1988 16 I 1988–31 VII 1990
Wydział „B”			
Naczelniczy			
Jackowski Jan	Antoni	ppłk	1 VI–31 X 1975
Szlęzak Sławomir	Bolesław	kpt./mjr	1 XI 1975–30 VI 1981
Zawisza Robert	Gustaw	chor.	p.o. 1 VII 1981–15 III 1982
Styła Józef	Józef	por./mjr	16 III 1982–15 XII 1987
Rozdolski Mieczysław	Stanisław	mjr	1 I 1988–31 VII 1990
Wydział „C”			
Naczelniczy			
Reszka Zdzisław	Michał	mjr/ppłk	1 VI 1975–17 V 1983
Korzec Bronisław	Franciszek	kpt.	p.o. 16 IV–1 XII 1982
Kaczmarczyk Jan	Józef	ppłk/płk	p.o. 4 I–31 V 1983 1 VI 1983–31 I 1987
Kowalski Tadeusz	Józef	ppłk/płk	16 I 1987–31 I 1990
Łuszczak Henryk	Józef	kpt.	1 II–31 VII 1990
Wydział „T”			
Naczelniczy			
Cader Adam	Józef	por./mjr	1 VI 1975–15 VIII 1982
Kotara Jan	Józef	mjr/ppłk	16 VIII 1982–20 V 1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Zastępcy naczelnika			
Kotara Jan	Józef	kpt./mjr	1 XI 1976–15 VIII 1982
Chelmecki Antoni	Antoni	por.	1 III 1983–15 I 1985
Wydział „W”			
Naczelnicy			
Kluska Andrzej	Stanisław	por./mjr	16 X 1976–15 XII 1983
Sałek Jan	Józef	mjr	p.o. 1 III 1984–31 I 1986
			1 II 1986–15 VI 1989
Wydział Paszportów			
Naczelnicy			
Szamota Władysław	Edward	ppłk	1 VI 1975–15 II 1981
Kowalski Tadeusz	Józef	mjr/ppłk	1 V 1981–15 I 1987
Śłosarczyk Marek	Władysław	kpt.	16 I 1987–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Wystrych Romuald	Dominik	por./mjr	1 VI 1975–15 I 1983
Igras Stanisław	Paweł	kpt./mjr	16 I 1983–28 II 1986
Śłosarczyk Marek	Władysław	kpt.	1 IV 1986–15 I 1987
Brzozowski Jan	Władysław	kpt./mjr	1 II 1987–31 VII 1990
Samodzielna Sekcja „A”			
Kierownicy			
Adamiec Włodzimierz	Antoni	por./kpt.	1 VI 1975–5 II 1981
Piasecki Ryszard	Michał	por./kpt.	1 IV 1981–31 VII 1990
Inspektorat Ochrony Funkcjonariuszy			
Kierownik			
Chelmecki Antoni	Antoni	por.	16 I 1985–15 VI 1990
Inspektorat Ochrony Przemysłu			
Kierownik			
Osiński Józef	Stanisław	ppłk	15 XII 1982–31 X 1989

Terenowe jednostki SB w województwie bielskim

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KM MO/RUSW w Andrychowie			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Brańka Kazimierz	Józef	kpt./mjr	1 III 1983–31 XII 1987
Kurowski Eugeniusz	Władysław	ppor.	1 II 1988–15 I 1990
KM MO/RUSW w Cieszynie			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Dawidziuk Michał	Jan	kpt.	1 III 1983–28 II 1985
Bojda Stanisław	Karol	kpt./mjr	1 III 1985–15 I 1990
KM MO/RUSW w Oświęcimiu			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Lachendrowicz Józef	Władysław	kpt.	1 III 1983–31 V 1985
Popiołek Zygmunt	Zygmunt	ppor./por.	1 VI 1985–31 VIII 1988
Kaczmarczyk Zbigniew	Jan	kpt.	1 IX 1988–15 I 1990
KMO/RUSW w Suchoj Beskidzkiej			
Zastępcy kierownika ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Stopiak Wendelin	Wendelin	mjr	1 III–31 X 1983
Baścik Władysław	Emil	kpt.	1 XI 1983–15 IV 1985
Kencki Marek	Alojzy	ppor./por.	16 IV 1985–15 I 1990
KM MO/RUSW w Wadowicach			
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Wojna Edmund	Alfred	ppor./por.	1 III 1983–15 XII 1984
Ramenda Marian	Stanisława	por./kpt.	16 XII 1984–15 I 1990
KM MO/RUSW w Żywcu			
Zastępca komendanta ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Pytel Jerzy	Jan	kpt./mjr/ppłk	1 III 1983–15 I 1990

Opracowanie: W. Dubiański

Województwo częstochowskie 1975–1990

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
KW MO/WUSW w Częstochowie			
Komendanci/szefowie			
Długoszewski Mieczysław	Stefan	ptk	1 VI 1975–2 X 1980
Kłosowski Edward	Jan	ptk	3 X 1980–31 I 1983
Galant Bronisław	Józef	ptk	1 II 1983–30 XI 1989
Grabowski Eugeniusz		gen. bryg.	1 XII 1989–15 V 1990
Zastępcy komendanta ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Wojciechowski Henryk	Jan	ptk	1 VI 1975–30 XI 1983
Boczek Stanisław	Józef	ppłk/ptk	1 XII 1983–15 III 1989
Hanusiak Stanisław	Władysław	ppłk/ptk	1 VIII 1984–4 XII 1989
Majka Zygmunt	Wincenty	ppłk/ptk	16 III 1989–31 VII 1990
Wydział II			
Naczelnicy			
Wilczek Augustyn	Władysław	mjr/ppłk	1 VI 1975–21 III 1980
Woźniak Zygmunt	Franciszek	ppłk	1 IV 1980–15 X 1983
Jański Jerzy	Hieronim	mjr/ppłk	16 X 1983–31 X 1987
<i>Pawlik Marian</i>	Franciszek	mjr	1988–1990
Zastępcy naczelnika			
Żywiótek Zygmunt	Leon	kpt./mjr	1 VI 1975–15 I 1978
<i>Majzner Tadeusz</i>	Kazimierz	kpt.	16 I 1978–15 IV 1980
Jański Jerzy	Hieronim	kpt.	16 IV 1980–15 X 1983
Wilczek Augustyn	Władysław	ppłk	1 IX 1982–31 III 1983
<i>Pawlik Marian</i>	Franciszek	kpt./mjr	16 X 1983–1987
<i>Nowojski Henryk</i>	Józef	por./kpt.	16 III 1988–1990
Wydział III			
Naczelnicy			
Faltus Andrzej	Jan	ppłk	1 VI 1975–31 VII 1979
Szewczyk Witold	Antoni	mjr/ppłk	16 IX 1979–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Stolarczyk Aleksander	Edmund	kpt./mjr	1 VI 1975–30 VI 1979
Kwiecień Włodzimierz	Roman	kpt./ppłk	1 VI 1975–31 III 1980
Skrzypczyk Aleksander	Kazimierz	por./kpt.	1 IV 1980–15 II 1985
Bem Grzegorz	Wincenty	ppor./kpt.	1 XI 1982–31 X 1989
Wydział IIIA/Wydział V			
Naczelnicy			
Faltus Andrzej	Jan	ppłk	1 VIII 1979–30 IV 1981

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Stolarczyk Aleksander	Edmund	ppłk	7 V 1981–15 VI 1986
Pruszyński Maciej	Zygmunt	kpt./ppłk	1 VIII 1986–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Stolarczyk Aleksander	Edmund	mjr	1 VII–15 XII 1979
Pruszyński Maciej	Zygmunt	kpt./mjr	16 XII 1979–31 VII 1986
Pietrzyk Kazimierz	Piotr	por.	1 II 1981–31 III 1983
Będkowski Janusz	Kazimierz	por./kpt.	1 VII 1982–15 VIII 1989
Stęclik Szymon	Ludwik	por.	p.o. 1 VII–31 X 1989
Wydział IV			
Naczelnicy			
Cyba Stanisław	Antoni	ppłk	1 VI–30 IX 1975
Perliceusz Alojzy	Jan	ppłk	1 X 1975–30 VI 1978
Boczek Stanisław	Józef	mjr/ppłk	1 VIII 1978–30 XI 1983
Fijał Andrzej	Piotr	mjr/ppłk	1 I 1984–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Kupczyk Ryszard	Piotr	kpt./mjr	1 VI 1975–15 VI 1976
Fijał Andrzej	Piotr	kpt./mjr	16 VI 1976–31 III 1980
Boczek Stanisław	Józef	kpt./mjr	16 VI 1976–31 VII 1978
Kossakowski Ryszard	Marceli	ppor./por.	1 IV 1979–30 VI 1983
Patorski Roman	Antoni	por./kpt.	1 IV 1980–31 XII 1984
Kowalczyk Stanisław	Stefan	kpt.	1 II 1982–31 III 1983
Bebel Marian	Jan	kpt./mjr	16 VIII 1983–31 XII 1984
Gondek Zbigniew	Bolesław	kpt./mjr	1 XI 1983–31 X 1989
Bartocha Włodzimierz	Henryk	por./kpt.	p.o. 16 II 1985–15 II 1986
		kpt.	16 II 1986–31 X 1989
Wydział VI			
Naczelnik			
Skrzypczyk Aleksander	Kazimierz	kpt./ppłk	16 II 1985–31 X 1989
Zastępcy naczelnika			
Bebel Marian	Jan	mjr	1 I 1985–15 IX 1987
Antczak Zbigniew	Henryk	kpt.	1 X 1987–31 X 1989
Wydział Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa			
Naczelnik			
Bem Grzegorz	Wincenty	kpt.	1 XI 1989–31 VII 1990
Zastępca naczelnika			
Bartocha Włodzimierz	Henryk	kpt.	1 XI 1989–31 VII 1990

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Wydział Ochrony Gospodarki			
Naczelnik			
Pruszyński Maciej	Zygmunt	ppłk	1 XI 1989–31 VII 1990
Zastępca naczelnika			
Stęplik Szymon	Ludwik	por.	1 XI 1989–31 VII 1990
Wydział Studiów i Analiz			
Naczelniczy			
Fijał Andrzej	Piotr	ppłk	1 XI 1989–30 IV 1990
Pawlak Konrad	Feliks	kpt.	p.o. 1 V–31 VII 1990
Zastępca naczelnika			
Filinger Jan	Edward	kpt.	1 XI 1989–15 III 1990
Wydział Śledczy			
Naczelniczy			
Puchalski Mirosław	Franciszek	mjr/ppłk	1 VI 1975–7 XII 1979
Sutek Stanisław	Jan	mjr/ppłk	1 IV 1980–15 XII 1983
Hodowany Jan	Bolesław	por./kpt.	1 I 1984–31 VII 1990
Wydział „B”			
Naczelniczy			
Litewka Jan	Adam	mjr/ppłk	1 VI 1975–15 XI 1978
Zelmański Zbigniew	Leon	kpt./ppłk	1 IV 1979–31 I 1990
Zastępcy naczelnika			
Zelmański Zbigniew	Leon	kpt.	1 I 1977–31 III 1979
Węgrzyński Bogdan	Mieczysław	kpt./mjr	1 IV 1979–15 XII 1989
<i>Ulman Andrzej</i>	Stanisław	kpt.	16 XII 1989–31 I 1990
Musialik Leszek	Leonard	kpt.	p.o. 1 II–23 VII 1990
Wydział „C”			
Naczelniczy			
Woźniak Zygmunt	Franciszek	mjr/ppłk	1 VI 1975–31 III 1980
Kwiecień Włodzimierz	Roman	ppłk	1 IV 1980–15 III 1990
Gondek Zbigniew	Bolesław	mjr	p.o. 1 XI 1989–31 I 1990 1 II–31 VII 1990
Wydział „T”			
Naczelniczy			
Woronecki Edmund	Marian	kpt./płk	1 XI 1975–15 VI 1985
Kotnis Stanisław	Stanisław	kpt.	16 VI–26 X 1985
Gryl Lech	Tadeusz	kpt.	p.o. 1 II–31 VIII 1986
		kpt./mjr	16 V 1987–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Kontowicz Ryszard	Stanisław	por./mjr	16 IX 1976–30 IV 1987

Obsada stanowisk kierowniczych aparatu bezpieczeństwa

Nazwisko i imię	Imię ojca	Stopień służbowy	Czas pełnienia funkcji
Gryl Lech	Tadeusz	kpt.	p.o. 1 IX 1986–30 IV 1987
			1 V–15 V 1987
Łada Wojciech	Stefan	por./kpt.	16 IX 1987–31 VII 1990
Wydział „W”			
Naczelnicy			
Okwiet Teodor	Józef	mjr/plk	1 VI 1975–15 X 1980
Chład Eugeniusz Waldemar	Franciszek	kpt./ppłk	16 X 1980–15 VI 1989
Wydział Paszportów			
Naczelnicy			
Kopczyk Stanisław	Paweł	ppłk/plk	1 VI 1975–31 III 1980
Fijał Andrzej	Piotr	mjr/ppłk	1 IV 1980–31 XII 1983
Raszka Władysław	Andrzej	kpt./mjr	1 I 1984–6 IX 1988
Machura Zdzisław	Władysław	kpt./mjr	p.o. 6 IX 1988–31 I 1989
			1 II 1989–31 VII 1990
Zastępcy naczelnika			
Bartkowiak Alfons	Franciszek	por./kpt.	1 VI 1975–15 I 1978
Sulek Stanisław	Jan	mjr	16 I 1978–31 III 1980
<i>Majzner Tadeusz</i>	Kazimierz	kpt./mjr	16 IV 1980–31 III 1983
Galant Maria	Stefan	mjr	1 V 1983–31 VII 1987
Machura Zdzisław	Władysław	kpt.	1 VIII 1987–31 I 1989
Kowalik Edward	Edward	kpt.	p.o. 1–31 I 1989
			1 II 1989–31 V 1990
Samodzielna Sekcja „A”			
Kierownicy			
Betka Mieczysław	Jan	kpt./ppłk	1 VI 1975–31 VII 1980
<i>Kolman Robert</i>	Stefan	kpt./mjr	1 VIII 1980–31 XII 1984
Brzósiewicz Alojzy Marek	Kazimierz	kpt./mjr	16 V 1985–31 VII 1990
Inspektorat Ochrony Funkcjonariuszy			
Kierownicy			
<i>Kolman Robert</i>	Stefan	mjr	1 I 1985–26 II 1989
Hanczar Stanisław	Teodor	kpt.	1 V 1989–28 II 1990
Inspektorat Ochrony Przemysłu			
Kierownicy			
Knap Janusz	Piotr	kpt./ppłk	1 XII 1982–15 IX 1988
Stolarczyk Aleksander	Edmund	ppłk	p.o. 16 XI 1988–31 I 1989
			1 II–31 X 1989

Terenowe jednostki SB w województwie częstochowskim

KMO/RUSW w Kłobucku			
Zastępcy kierownika ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Kowalczyk Stanisław	Stefan	kpt.	1 IV 1983–31 VII 1985
<i>Nowojski Henryk</i>	Józef	ppor./por.	1 VIII 1985–15 III 1988
Musialik Leszek	Leonard	por.	16 III 1988–31 I 1990
KMO/RUSW w Koniecpolu			
Zastępca kierownika ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Pietrzyk Kazimierz	Piotr	por./kpt./mjr	1 IV 1983–15 II 1990
KMO/RUSW w Lublińcu			
Zastępcy kierownika ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
Wilczek Augustyn	Władysław	ppłk	1 IV 1983–30 IV 1987
Drózdź Mirosław	Jan	kpt.	1 VI 1987–31 I 1990
KMO/RUSW w Myszkowie			
Zastępca kierownika ds. SB/zastępca szefa ds. SB			
Rakowiecki Zygmunt	Zenon	kpt./mjr	1 IV 1983–31 I 1990
KMO/RUSW w Oleśnie			
Zastępcy kierownika ds. SB/zastępcy szefa ds. SB			
<i>Majzner Tadeusz</i>	Kazimierz	mjr	1 IV 1983–15 V 1984
Bożyk Marian	Andrzej	kpt./mjr	16 V 1984–31 I 1990

Opracowanie: W. Dubiański

**Stanowiska kierownicze
w aparacie bezpieczeństwa w województwach
śląskim/katowickim, bielskim i częstochowskim
1945–1990.
Informator personalny**

Opracowanie biogramów

Kornelia Banaś, Beno Benczew, Małgorzata Biała, Grzegorz Celuch,
Robert Ciupa, Marta Dendra, Marta Domagała, Wacław Dubiański, Adam Dziuba,
Adam Dziurok, Agnieszka Grochowiec, Adam Gryman, Marcin Kania,
Monika Kobylańska, Grzegorz Kolek, Adam Kondracki, Łucja Marek,
Tomasz Marszałek, Ryszard Mozgol, Marcin Niedurny, Tomasz Palkij, Marta Paszek,
Jarosław Roś, Szymon Sieczka, Mirosław Sikora, Agnieszka Walkiewicz,
Dariusz Węgrzyn, Łukasz Wiecha, Karolina Wieczorek, Szymon Woźniak,
Elżbieta Zajchowska

Adamczyk Paweł

s. Dominika

ur. 18 IX 1920 r. w Głóżyńnach, pow. Rybnik

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: murarz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

22 VIII 1944 – oficer do zleceń specjalnych w sekretariacie głównym RBP; 21 I 1945 – zastępca kierownika grupy operacyjnej powiatu rybnickiego; 20 III 1945 – p.o. kierownik MUBP Zabrze; 1 II 1946 – zwolniony na własną prośbę ze względów zdrowotnych. Ostatni uzyskany stopień w służbie: brak stopnia.

Charakterystyka wystawiona w 1945 r. przez kierownika WUBP w Katowicach, J. Jurkowskiego:

Mimo młodego wieku i wrodzonej łagodności charakteru potrafi reprezentować Urząd, nawiązując ścisły kontakt z organizacjami społecznymi, stronnictwami politycznymi i urzędami administracji ogólnej. W Urzędzie panuje bezwzględny porządek, karność i dyscyplina. W stosunku do pracowników jest sprawiedliwy i obiektywny i cieszy się autorytetem. Dużo starań i pracy poświęca pracy agenturalnej.

W 1940 r. został wcielony do armii niemieckiej. W lutym 1943 r. zdezerterował i przeszedł na stronę radziecką. Od grudnia 1943 r. po opuszczeniu obozu jenieckiego służył w armii polskiej.

IPN Ka 0172/11, Akta osobowe Pawła Adamczyka

W. Dubiański

Adamiec Włodzimierz

s. Antoniego

ur. 1 X 1936 r. w Kaniowie, pow. Biała

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: dyżurny ruchu PKP

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 IV 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Bielsko-Biała; 7 IX 1964 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – oficer Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 III 1969 – inspektor Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Bielsko-Biała; 6 II 1981 – sekretarz Komitetu Zakładowego PZPR KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1983 – zastępca naczelnika Wydziału Polityczno-Wychowawczego WUSW

Bielsko-Biała; 1 XII 1985 – naczelnik Wydziału Polityczno-Wychowawczego WUSW
Bielsko-Biała; 15 XII 1987 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

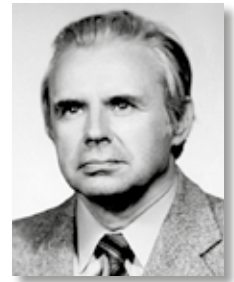
Charakterystyka z 5 XII 1985 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. polityczno-wychowawczych, Z. Nikła:

Przypisany zakres obowiązków wypełnia z zapałem, rzetelnie i starannie. Duży zasób wiedzy społeczno-politycznej, pełne i świadome identyfikowanie się z linią partii, dobra znajomość realiów służby oraz ludzi umożliwiły mu szybkie i wszechstronne włączenie się w procesy pracy ideowo-wychowawczej, organizacyjnej, jak też w rozwiązywanie konkretnych problemów ludzkich. Energicznie, choć czasem z nadmiernym pośpiechem załatwia wylaniające się sprawy.

IPN Ka 0274/370, Akta osobowe Włodzimierza Adamca
A. Walkiewicz

Adamski Marian

s. Stanisława
ur. 28 II 1934 r. w Będzinie
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: technik
wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 V 1964 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Będzin; 3 IX 1965–31 VII 1966 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – oficer Referatu ds. SB KMiP MO Będzin; 1 V 1968 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KMiP MO Będzin; 1 X 1971 – starszy inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KMiP MO Będzin; 1 X 1972 – zastępca komendanta ds. SB KMiP MO Będzin; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 VI 1977 – zastępca naczelnika Wydziału „C” KW MO Katowice; 15 V 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 19 IV 1967 r. wystawiona przez zastępcę komendanta powiatowego MO ds. Bezpieczeństwa w Będzinie:

Jest pracownikiem zdyscyplinowanym, sumiennym i wykazującym właściwą postawę wobec nałożonych na niego obowiązków. Wykazuje własną inicjatywę i nie szczędzi czasu na wykonywanie zadań. [...] Politycznie dobrze zorientowany. Bierze czynny udział w pracach tu[ejszej] P[odstawowej] O[rganizacji] P[artyjnej].

IPN Ka 0231/259, Akta osobowe Mariana Adamskiego
M. Paszek

Andre (Andree) Edward

s. Adolfa

ur. 19 III 1919 r. w Rakowie, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: walcownik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

30 III 1945 – zastępca kierownika MUBP Częstochowa; 12 VII 1945 – kierownik Sekcji II MUBP Częstochowa; I–VI 1946 – kursant Centralnej Szkoły Oficerów MBP; 1 VII 1946 – zastępca szefa PUBP Starachowice; 1946/1947 – szef PUBP Włoszczowa; 15 VIII 1950 – skierowany do dyspozycji szefa WUBP Kielce; 1 V 1951 – starszy referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Kielce; 1 III 1953 – starszy referent Sekcji III Wydziału XI WUBP Kielce; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji I Wydziału VI WUdsBP Kielce; IX 1955 – kursant Międzywojewódzkiej Szkoły Partyjnej w Łodzi; 15 VIII 1956 – skierowany do dyspozycji szefa WUdsBP Kielce; 15 VIII 1956 – oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału IX WUdsBP Kielce; 31 XII 1956 – zwolniony ze względu na zmiany w organizacji aparatu bezpieczeństwa oraz wiek funkcjonariusza.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Orzeczenie Komisji opiniodawczo-wnioskującej, Kielce 25 XI 1948 r.:

Pod względem politycznym – brak zaufania. Przyjaźni się z obcym elementem. Moralnie prowadzi się bardzo ujemnie i kompromitująco UB. Jako szef staby, na takie stanowisko nie kwalifikuje się. Kwestię dalszego pozostawienia w aparacie BP uzależnić od wyników przeprowadzonego dochodzenia, które ma być ukończony w przeciągu 3 tygodni, to jest do 15 XII 1948 r.

IPN Kr 072/3859, Akta osobowe Edwarda Andre

D. Węgrzyn

Antczak Zbigniew

s. Henryka

ur. 11 XI 1943 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XI 1971 – milicjant drużyny KMIP MO Częstochowa; 1 II 1973 – inspektor Grupy Dzielnicowych KMIP MO Częstochowa; 1 II 1974 – inspektor operacyjny Referatu

ds. SB KMIP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 X 1976 – podchorąży WSO Legionowo; 1 VII 1979 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 VI 1982 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 X 1987 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUSW Częstochowa; 30 IV 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 1 II 1973 r. wystawiona przez kierownika Komisariatu I MO w Częstochowie, kpt. A. Jaworskiego:

Z pracy wywiązuje się zadawalająco, wyróżnia się w pracy wśród funkcjonariuszy [...]. Polecenia wykonuje chętnie i sumiennie. [...] Nie liczy się z godzinami pracy gdy zajdzie ku temu potrzeba [...]. Jest funkcjonariuszem zdyscyplinowanym.

IPN Ka 0188/378, Akta osobowe Zbigniewa Antczaka

M. Paszek

Antman Marian (Martin)

s. Gustawa

ur. 8 III 1923 r. w Gnieźnie

narodowość: żydowska

pochodzenie: b.d.

zawód: hydraulik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

13 XI 1944 – słuchacz Szkoły Oficerów Bezpieczeństwa; 21 I 1945 – funkcjonariusz grupy operacyjnej województwa śląskiego; 29 I 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VII Wydziału I WUBP Katowice; 12 IV 1945 – p.o. kierownik PUBP Racibórz; 21 XI 1945 – zwolniony dyscyplinarnie za nieuczciwość i dezorganizację urzędu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Protokół zeznania referenta personalnego w PUBP w Raciborzu, S. Szlachcica, z 20 XI 1945 r.:

Byłem świadkiem jak ob[ywate]l Kierownik ubliżał funkcjonariuszom od smyków, złodziei, bijąc mł[odsze]go referenta Kurka Stanisława po twarzy i strasząc każdego oddaniem do 9 [powinno być 8] sekcji, przez co każdy najlepszy pracownik tracił otuchę do pracy. [...] Otrzymałem rozkaz odniesienia do jego [Antmana] domu z jego gabinetu futro męskie i pełny worek bielizny damskiej.

IPN Ka 0227/487, Akta osobowe Mariana Antmana

W. Dubiański

Antosiewicz Stefan

s. Waclawa

ur. 2 III 1918 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: b.d.

wykształcenie: niepełne wyższe

Przebieg służby:

8 XI 1944 – zastępca kierownika WUBP Lublin; 2 I 1945 – p.o. kierownik Wydziału Wywiadu MBP; 4 IV 1945 – p.o. kierownik WUBP Poznań; 2 VI 1947 – szef WUBP Katowice; 1 IX 1948 – dyrektor Departamentu I MBP; 10 XII 1954 – podsekretarz stanu MSW; 3 XI 1959 – zwolniony ze służby (wysługa lat).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

W latach 1942–1943 odbył przeszkolenie dywersyjne NKWD pod Moskwą. W lutym 1944 r. wraz z Janem Frey-Bieleckim (późniejszym szefem WUBP w Krakowie) został rzucony na spadochronie na Wileńszczyznę, gdzie walczył w partyzantce sowieckiej, skonfliktowanej z polskim podziemiem.

Wspomnienia Józefa Światły zamieszczone w książce Z. Błażyńskiego pt. *Mówi Józef Światło. Za kulisami bezpieki i partii 1940–1955*, Londyn 1985, s. 62:

W czasie swego pobytu w Katowicach, jako szef urzędu bezpieczeństwa w roku 1947 [...] płk. Antosiewicz stynął jako mistrz szabrownictwa. Szabrował z Ziemi Zachodnich wszystko co się dało – najcenniejsze obrazy, meble i porcelanę. Urządził sobie w ten sposób naprzód willę w Katowicach, później w Poznaniu, a teraz sześciopokojowe mieszkanie w Warszawie [...].

IPN BU 0218/2075, Akta osobowe Stefana Antosiewicza; *Rok pierwszy. Powstanie i działalność aparatu bezpieczeństwa publicznego na Lubelszczyźnie (lipiec 1944–czerwiec 1945)*, Warszawa 2004, s. 334; M. Korkuć, „Kujbyszewiacy” – awangarda UB, „Arcana”, nr 46–47, 2002, s. 74–75.

K. Wiczorek

Austen Adam

s. Kazimierza

ur. 1 V 1950 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IV 1973 – referent Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KM MO Katowice; 1 XI 1974 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KM MO Katowice; 1 IV 1975 – inspektor Wydziału Paszportów KW MO

Katowice; 1 VI 1975 – młodszy inspektor Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 9 IX 1975–19 VI 1976 – słuchacz Szkoły Chorążych SB Jednostek Operacyjno-Technicznych, Ośrodek Doskonalenia Kadr Kierowniczych MSW Łódź; 1 III 1978 – inspektor Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 IX 1981 – starszy inspektor Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 16 IV 1983 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 5 I 1987 – p.o. naczelnik Wydziału Paszportów (odwołany z p.o. 7 III 1987) WUSW Katowice; 1 I 1988 – zastępca naczelnika Wydziału Wojewódzkiego Stanowiska Kierowania WUSW Katowice; 31 XII 1988 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 11 XI 1983 r., wystawiona przez naczelnika Wydziału Paszportów WUSW w Katowicach, mjr. Ireneusza Wernera:

Stopniowo przyswaja sobie zasady pracy kierowniczej. Ma wkład w podniesieniu na wyższy stopień organizacji pracy przez określenie zakresu pracy dla każdego pracownika i konsekwentne rozliczanie pracowników z przydzielonych obowiązków. Jest pracowity, zdyscyplinowany cechuje go polityczne i klasowe spojrzenie na wykonane przez siebie obowiązki oraz dążność do obiektywnego rozpatrzenia spraw. Pełne zaangażowanie w pracy przeradza nieraz w emocjonalne podejście do sprawy, co nie zawsze przyczynia się do właściwego postępowania i trafnej oceny.

IPN Ka 0264/507, Akta osobowe Adama Austena
E. Wiecha

Babecka Anna (po mężu Rudzka)

c. Antoniego

ur. 17 II 1917 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: urzędniczka

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

27 VI 1945 – maszynistka UBP Strzemieszyce; 7 VII 1945 – referent Sekcji Miejskiej Placówki w Strzemieszycach PUBP Będzin; 20 II 1946 – sekretarka w Kierownictwie WUBP Katowice; 15 IV 1946 – p.o. naczelnik Sekretariatu WUBP Katowice; 18 III 1947 – zwolniona na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

Charakterystyka wystawiona przez kpt. W. Dobrowolskiego:

[...] pełni swoją funkcję należycie zdając sobie sprawę z odpowiedzialności nałożonej na nią. Pracy jest oddana spełniając każde nałożone na nią zadanie. Jest pracownicą pewną. Do obecnego ustroju dobrze ustosunkowana.

IPN Ka 0172/33, Akta osobowe Anny Babeckiej
B. Benczew

Babiak Jerzy

s. Stanisława

ur. 3 II 1928 r. w Rudzie Śląskiej, pow. Świętochłowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: księgowy

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

1 XII 1952 – referent KM MO Katowice; 15 VI 1953 – referent Sekcji IV KM MO Stalinogród; 15 V 1955 – starszy referent Wydziału IV KM MO Stalinogród; 1 IX 1955 – starszy referent Sekcji IV Wydziału IV KW MO Stalinogród; 1 VI 1956 – inspektor Grupy Operacyjnej do walki z przestępstwami finansowymi Wydziału IV KW MO Stalinogród; 18 II 1959 – inspektor Sekcji IV Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1961 – kierownik Sekcji IV Wydziału IV KW MO Katowice; 1 I 1966 – kierownik Sekcji VII Wydziału IV KW MO Katowice; 16 VI 1969 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 31 III 1971 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 31 XII 1964 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KW MO w Katowicach, kpt. L. Gromadkę:

Jest zrównoważonym i poważnym. Lubiany przez współpracowników i podwładnych, którym poświęca dużo czasu zarówno w przygotowaniu zawodowym jak i w wychowaniu ogólnym. Jest sprawiedliwy w ocenie, krytyczny i samokrytyczny. [...] Podnosi swój poziom czytając wydawnictwa zawodowe „Problemy Kryminalistyki” i „Służba MO”. [...] Brał czynny udział w realizacji zobowiązań dla uczczenia XX rocznicy PRL i IV Zjazdu PZPR.

IPN Ka 0227/250, Akta osobowe Jerzego Babiaka

M. Paszek

Badura Alojzy

s. Stanisława

ur. 4 VI 1922 r. w Wyrach, pow. Pszczyna

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 II 1949 – kierownik Referatu Budowlanego Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 15 VII 1949 – kierownik Referatu Kwaterunkowo-Eksploatacyjnego Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Kwatermistrzostwa WUBP

Katowice; 1 VII 1950 – starszy referent planowania zastępcy naczelnika Służby Kwaterunkowo-Budowlanej WUBP Katowice; 1 V 1955 – inspektor nadzoru WUdsBP Stalinogród; 1 IX 1956 – kierownik Służby Kwaterunkowo-Budowlanej, jednocześnie zastępca naczelnika Wydziału Administracyjno-Gospodarczego WUdsBP Stalinogród; 31 I 1957 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 19 V 1950 r. wystawiona przez zastępcę kwatermistrza WUBP w Katowicach:

Z pracy swej wywiązuje się ku ogólnemu zadowoleniu. W/w jest pracowitym, samodzielny, posiada dużo inicjatywy, szybko orientujący się, posiada duże poczucie odpowiedzialności i jest zdyscyplinowany. Żywotne zagadnienia służby posiada dobrze opanowane, do podwładnych ma przykładne podejście, zaś do pracy podchodzi socjalistycznie.

IPN Ka 0224/200, Akta osobowe Alojzego Badury

M. Paszek

Badyłak Zdzisław

s. Edwarda

ur. 5 X 1918 r. w Niebylcu, pow. Rzeszów

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

25 II 1945 – młodszy oficer śledczy PUBP Bielsko; 10 VI 1945 – starszy oficer śledczy MUBP Bielsko; 10 X 1945 – zastępca kierownika MUBP Bielsko; 1 IV 1946 – starszy referent punktu repatriacyjnego w Bielsku WUBP Katowice; 1 VI 1946 – starszy referent punktu repatriacyjnego w Dziedzicach WUBP Katowice; 3 XI 1946 – zwolniony za branie łapówek i ukrywanie nadużyć pracowników.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 28 VI 1945 r. wystawiona przez kierownika MUBP w Bielsku, K. Świderskiego:

Pracuje z entuzjazmem poświęcając maksimum czasu w kierunku opanowania spraw śledczych. Zdyscyplinowany – moralnie wytrzymały. Za swoją sumienną i wzorową pracę otrzymał 2 pochwały i 1 nagrodę pieniężną. Z swoją fachową zdolnością jak również i przekonaniem demokratycznym całkowicie odpowiada zajmowanemu stanowisku.

IPN Ka 0172/40, Akta osobowe Zdzisława Badyłaka

W. Dubiański

Balsam Ignacy (Izaak)

s. Stanisława (Szai)

ur. 11 XI 1924 r. w Częstochowie

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz-ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

11 III 1945 – cenzor Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Katowice;

24 V 1945 – referent Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Katowice;

1 VII 1945 – zastępca kierownika Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Katowice; 1 III 1946 – kierownik Sekcji I Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 VIII 1946

– zwolniony na własną prośbę (chęć wyjazdu do USA).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

Charakterystyka z VII 1945 r. wystawiona przez kierownika WWCW w Katowicach, ppor. M. Skulskiego:

Zdrowy, wykształcenie średnie. Pracuje dobrze, stara się wywiązać z nałożonych nań obowiązków. Oddany sprawie i pozytywnie ustosunkowany do rządu. Inteligentny i b. dobrze wyrobiony politycznie. Ambitny, dąży wszelkimi sposobami wybić się.

IPN Ka 0172/49, Akta osobowa Ignacego Balsama

A. Gryman

Bałazy Euzebiusz

s. Tadeusza

ur. 1 III 1946 r. w Klimontowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: brak

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1968 – referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przystępstwami Kryminalnymi KP MO Zgorzelec; 1 IX 1971 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds.

SB KP MO Zgorzelec; 1 III 1972 – inspektor Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP

MO Zgorzelec; 9 X 1972 – podchorąży WSO Legionowo; 7 VIII 1975 – starszy in-

spektor Sekcji II Wydziału III KW MO Jelenia Góra; 1 V 1977 – kierownik Sekcji V

Wydziału III KW MO Jelenia Góra; 1 X 1977 – starszy inspektor Wydziału III KW MO

Katowice; 1 XII 1978 – kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Katowice; 16 V 1984 –

zastępca szefa ds. SB RUSW Będzin; 5 V 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 17 XII 1975 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Jeleniej Górze, kpt. Ryszarda Warzechę:

Pracownik sumienny i aktywny w organizowaniu pracy operacyjnej. Cechuje go konsekwencja w wykonywaniu zadań służbowych. Pracuje po zagadnieniu mniejszości narodowych – na tym odcinku włożył dużo wysiłku i pomysłowości w realizację przedsięwzięć operacyjnych.

IPN Ka 0264/618, Akta osobowe Euzebiusza Bałazego

M. Paszek

Baniak Stanisław

s. Wincentego

ur. 15 IV 1920 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: szewc

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 III 1946 – młodszy referent Grupy Walki z Bandytyzmem PUBP Niemodlin; 13 VII 1946 – delegowany do Szkoły MBP w Katowicach; 11 IX 1946 – słuchacz Centralnej Szkoły CW MBP Łódź; 20 XII 1946 – referent PUBP Niemodlin; 15 III 1947 – oficer śledczy PUBP Niemodlin; 1 XI 1947 – starszy referent PUBP Niemodlin; 15 X 1948 – starszy referent PUBP Olesno; 1 IV 1949 – kierownik Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 VI 1949 – kierownik Sekcji VI Wydziału I WUBP Katowice; 10 VII 1950 – kierownik Sekcji III Wydziału I WUBP Katowice; 1 XII 1951 – zastępca naczelnika i p.o. naczelnik Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1952 – naczelnik Wydziału I MUBP Łódź; 1 VIII 1954 – inspektor Wydziału IX Departamentu I MBP; 1 IV 1955 – inspektor KdsBP; 1 I 1956 – kierownik Sekcji I Wydziału I KdsBP; 1 IV 1956 – zastępca naczelnika Wydziału VI Departamentu II KdsBP; 15 I 1958 – II zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. Bezpieczeństwa KW MO Gdańsk; 26 VI 1958–10 VII 1958 – delegowany służbowo do ZSRR; 1 X 1958–16 X 1958 – delegowany służbowo do ZSRR; 1 VI 1961 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek MO ds. Bezpieczeństwa KW MO Białystok; 5 II 1962 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 21 III 1956 r. wystawiona przez wicedyrektora Departamentu II KdsBP, ppłk. H. Żmijewskiego:

Pod względem zawodowym dobry pracownik, posiada dużo doświadczenia operacyjnego, pełnił za okres pracy w aparacie szereg kierowniczych stanowisk. Energiczny pracownik i kierownik. Słusznie i właściwie ocenia materiały wyciągając z tychże należyte operacyjne wnioski. Pracę z siecią

agencyjną traktuje bardzo poważnie doceniając w pełni znaczenie, sam pracuje umiejętnie i na poziomie. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym, pracowitym.

IPN BU 0193/6727, Akta osobowe Stanisława Baniaka

M. Dendra

Baran Stanisław

s. Józefa

ur. 23 XI 1908 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: b.d.

zawód: biuralista

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 V 1945 – kierownik Sekcji IV PUBP Sandomierz; 17 III 1946 – kierownik PUBP Strzelce Wielkie; 10 X 1946 – zawieszony w wykonywaniu obowiązków w celu przeprowadzenia śledztwa; 15 XII 1946 – zwolniony ze służby za nadużycia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

IPN Ka 290/43, Karta ewidencyjna Stanisława Barana

G. Kolek

Baranowski Zygmunt

s. Stanisława

ur. 29 IX 1933 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1954 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej KOS MBP Gdańsk; 1 VII 1955 – referent Sekcji VIII Wydziału II WUdsBP Gdańsk; 1 IX 1955 – referent Sekcji VII Wydziału II WUdsBP Gdańsk; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji VII Wydziału II WUdsBP Gdańsk; 1 I 1957 – oficer techniki operacyjnej Stacji „N” Wydziału „T” KW MO Gdańsk; 1 I 1958 – p.o. kierownik zmiany Stacji „N” Wydziału „T” KW MO Gdańsk; 1 I 1959 – kierownik zmiany Stacji „N” Wydziału „T” KW MO Gdańsk; 15 IV 1962 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Gdańsk; 15 VI 1966 – oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Gdańsk; 1 IV 1967 – inspektor Grupy III

Wydziału II KW MO Gdańsk; 1 VIII 1968 – inspektor Grupy IX Wydziału II KW MO Gdańsk; 1 I 1969 – kierownik grupy Wydziału II KW MO Gdańsk; 16 VI 1970 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Gdańsk; 15 I 1973 – naczelnik Wydziału II KW MO Gdańsk; 1 VI 1975 – zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. SB KW MO Szczecin; 4 III 1980 – zastępca komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Katowice; 15 XI 1984 – dyrektor Departamentu IV MSW; 15 V 1985 – skreślony z ewidencji funkcjonariuszy w związku ze zgonem.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 13 XI 1984 r. wystawiona przez szefa WUSW w Katowicach, R. Szustera:

Dobre wyniki osiągnęto pod jego kierownictwem w zakresie ochrony gospodarki narodowej, rozpoznania kleru rzymsko-katolickiego i jego aktywów świeckiego, zabezpieczenia tajemnicy państwowej oraz wrogiej działalności podziemia politycznego a także odwetowo-rewizjonistycznej w środowiskach proniemieckich.

IPN BU 604/882, Akta osobowe Zygmunta Baranowskiego

R. Ciupa

Bartkowiak Alfons

s. Franciszka

ur. 15 VIII 1927 r. w Vitry-le-François,

departament de la Marne, Francja

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: zawodowe/średnie ogólnokształcące

Przebieg służby:

1 XII 1947 – milicjant III Komisariatu KM MO Gliwice; 21 XII 1949–14 VII 1950 – słuchacz Szkoły Podoficerskiej CW MO Słupsk; 1 XI 1950 – instruktor szkoleniowo-polityczny KP MO Częstochowa; 30 IX 1951 – starszy instruktor szkoleniowo-polityczny KP MO Częstochowa; 16 IX 1952 – starszy instruktor szkoleniowo-polityczny KP MO Kłobuck; 15 IX 1953–15 VII 1954 – słuchacz rocznego kursu wykładowców OS MBP Warszawa; 1 IX 1954 – dowódca III plutonu II Kompanii Wyszkozenia Zawodowego KW MO Szczecin; 15 V 1955 – referent operacyjno-śledczy KP MO Kłobuck; 19 IV 1956 – zastępca komendanta miejskiego MO Częstochowa; 1 X 1957–1 XII 1958 – dowódca Kompanii Patrolowej KM MO Częstochowa; 1 I 1961 – starszy oficer ewidencji operacyjnej Grupy Rejestracji Cudzoziemców Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 1 IV 1972 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KM MO Częstochowa; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika

Wydziału Paszportów KW MO Częstochowa; 15 I 1978 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Częstochowa; 15 VI 1978 – zwolniony ze służby (wysługa lat pracy w organach MO).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 24 XI 1977 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Kadr KW MO w Częstochowie, mjr. R. Wojtowicza:

[...] *W czasie swojej długoletniej służby wykazał się cechami godnymi naśladowania. Zawsze zdyscyplinowany, sumienny i w pełni zaangażowany. Wniósł duży wkład w organizowanie i nadanie odpowiedniego kształtu i profilu wydziału.*

IPN Ka 0188/26, Akta osobowe Alfonsa Bartkowiaka

M. Domagała

Bartocha Włodzimierz

s. Henryka

ur. 24 II 1950 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: mgr inż. metalurg

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 I 1976 – inspektor Sekcji I „A” Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 X 1979 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 II 1985 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału IV WUSW Częstochowa; 16 II 1986 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUSW Częstochowa; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału OKPP WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony w wyniku weryfikacji.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Przez przełożonych oceniany bardzo pozytywnie. W charakterystykach podkreślano jego *dogłębną znajomość pracy operacyjnej połączoną z analitycznym podejściem do realizacji zadań.* W 1980 roku nagrodzony pieniężnie za pracę operacyjną w związku z Pieszą Warszawską Pielgrzymką na Jasną Górę.

IPN Ka 0188/448, Akta osobowe Włodzimierza Bartochy

D. Węgrzyn

Bartosz Roman (do 1967 r. Bartos)

s. Józefa

ur. 28 II 1915 r. w Rudnie Średnim, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: powszechnie/średnie

Przebieg służby:

4 V 1945 – wartownik MUBP Gliwice; 1 XI 1945 – referent gminny MUBP Gliwice; 1 VIII 1946 – referent Referatu V UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – starszy referent Sekcji IV PUBP Gliwice; 1 V 1948 – kierownik Sekcji IV PUBP Gliwice; 1 IV 1950 – kierownik Referatu Wojskowego Wydziału IV WUBP Katowice; 15 III 1951 – szef PUBP Bytom; 10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 1 IX 1953 – szef PUBP Rybnik; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Gliwice; 1 I 1956 – kierownik Delegatury Nr 17 w Łabędach WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Gliwice; 1 IV 1967 – starszy inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 31 I 1968 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 12 I 1963 r. wystawiona przez zastępcę komendanta miejskiej MO ds. Bezpieczeństwa w Gliwicach, W. Soldyka:

W pracy jest wytrwały, systematyczny, samodzielny, pozytywnie oddziałowuje na cały kolektyw i w miarę czasu pomaga słabszym pracownikom. Stale dbał o pomnażanie dorobku operacyjnego. Z agenturą pracuje dość dobrze w myśl nakreślonych kierunków pracy, [...] wykazując w toku realizacji przedsięwzięć dużo inwencji. Posiada zdolności organizatorskie, jest zdyscyplinowanym pracownikiem, pracowity, uczciwy o dużej dozie własnej inicjatywy. Do pracy ma bardzo dobre przygotowanie tak ogólne jak i zawodowe.

IPN Ka 0227/107, Akta osobowe Romana Bartosza

M. Dendra

Basiak Eustachiusz

s. Edwarda

ur. 30 XII 1905 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: walcownik spawacz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

3 VIII 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Zabrze; 22 X 1945 – kierownik Sekcji VIII MUBP Zabrze; 1 VI 1946 – oficer śledczy Sekcji Śledczej UBP na MiP Bytom; 1 VIII 1946 – starszy oficer śledczy UBP na MiP Bytom; 1 V 1947 – p.o. zastępca szefa PUBP Bytom; 1 X 1948 – przekazany do dyspozycji szefa PUBP Bytom; 9 X 1948 – zawieszony w wykonywaniu czynności służbowych; 31 III 1949 – zwolniony dyscyplinarnie (niewywiązywanie się z obowiązków służbowych, alkoholizm). Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 15 II 1947 r. wystawiona przez szefa UBP w Bytomiu, /–/ Kasperskiego: *Posiada opanowanie i umiejętność pracy[...] inicjatywę, szybką orientację i zdolność decyzji. Posiada w sobie zdolności kierownicze, zaufanie wśród pracowników, umiejętność poznawania i rozstawiania kadr. W stosunku do podwładnych jest sprawiedliwy. Pracę swą wykonuje z oddaniem i poświęceniem.*

Charakterystyka z 8 IX 1948 r. wystawiona przez szefa WUBP, E. Dowkana: *Za cały okres samodzielnej pracy nie wykazał żadnych zdolności operacyjnych. Praca operacyjna sprawia mu trudności i w związku z zadaniami jakie na obecnym etapie stoją przed naszym aparatem na zajmowane stanowisko nie nadaje się.*

IPN Ka 0189/260, Akta osobowe Eustachiusza Basiaka

M. Dendra

Bassaraba Władysław

s. Stanisława

ur. 2 VIII 1950 r. w Czechowicach-Dziedzicach, pow. Bielsko

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier mechanik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1976 – inspektor Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1979 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1979 – kierownik Sekcji IV Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1983 – zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Bielsko-Biała; 9 III 1985 – zawieszony w czynnościach służbowych; 20 V 1985 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 12 VIII 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała, mjr. Ryszarda Janika:

[...] należy stwierdzić, iż dał się poznać jako kierownik wzorowo wywiązujący się z nałożonych obowiązków służbowych, wykazując przy tym wiele inicjatywy operacyjnej, co znalazło wyraz

w wielu wartościowych pozyskaniach [...] zdecydowanie reprezentuje materialistyczny światopogląd, co potwierdza aktualne rozeznanie tak organizacji partyjnej, jak i kierownictwa służbowego [...].

IPN Ka 0238/222, t.1-2, Akta osobowe Władysława Basszaraby
A. Grochowiec

Baszkiewicz Józef

s. Bronisława

ur. 11 I 1929 r. w Zbuczynie, pow. Siedlce

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: pracownik biurowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 X 1945 – goniec Sekretariatu WUBP Katowice; 1 VII 1948 – młodszy referent Sekcji I Wydziału III WUBP Katowice; 15 II 1950 – referent Sekcji I Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1950 – referent ewidencji i statystyki Wydziału III WUBP Katowice; 1 XII 1951 – starszy referent ewidencji i statystyki Wydziału III WUBP Katowice; 1 V 1952 – starszy referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 15 I 1954 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 X 1961 – naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 1 VII 1969 – zastępca naczelnika Wydziału VIII Departamentu II MSW; 1 VI 1970 – zastępca naczelnika Wydziału I Departamentu II MSW; 15 XI 1971 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 18 II 1970 r. wystawiona przez zastępcę komendanta KM MO w Katowicach, B. Dankowskiego:

Skierowanie go do tej pracy [po zagadnieniu kleru] było pociągnięciem ze uszech miar udanym. [...] wykazuje dużo pomysłowości, jest dociekliwy, ambitny, dąży do właściwego spełnienia tych zadań jakie przed nim postawiono. Jest inteligentny, to mu pozwala na wyciągnięcie właściwych wniosków do pracy, a jednocześnie do prowadzenia na dobrym poziomie dialogów z osobami duchownymi.

IPN BU 0194/3392, t.1-2, Akta osobowe Józefa Baszkiewicza
R. Ciupa

Baścik Władysław

s. Emila

ur. 20 VI 1941 r. w Jawiszowicach, pow. Biała

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inż. mechanik

wykształcenie: wyższe techniczne

Przebieg służby:

16 III 1975 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1978 – kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1979 – kierownik Sekcji Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 16 XI 1982 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Sucha Beskidzka; 16 IV 1985 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUSW Bielsko-Biała; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka:

Pracownik sumienny i zdyscyplinowany, wykazuje dużo własnej inicjatywy, opracowane przez niego meldunki i informacje posiadają wartość operacyjną. Reprezentuje zdecydowanie marksistowski światopogląd. Wrażliwy na złe.

IPN Ka 0239/103, Akta osobowe Władysława Baścika

T. Palkij

Bebel Marian

s. Jana

ur. 4 IV 1934 r. w Cieślach, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 X 1961 – posterunkowy KP MO Włoszczowa; 1 VIII 1962 – starszy posterunkowy KP MO Włoszczowa; 1 III 1963 – kontroler Powiatowego Inspektoratu Ruchu Drogowego KP MO Włoszczowa; 1 VIII 1963 – kontroler kierowca Powiatowego Inspektoratu Ruchu Drogowego KP MO Włoszczowa; 1 I 1969 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Włoszczowa; 4 IX 1969–17 VII 1970 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 IX 1971 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Włoszczowa; 1 VI 1975 – starszy inspektor

Sekcji V Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1979 – starszy inspektor Sekcji V Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 VI 1981 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 VIII 1983 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUSW Częstochowa; 1 I 1985 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUSW Częstochowa; 15 IX 1987 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 3 XII 1966 r. wystawiona przez komendanta KP MO we Włoszczowie, mjr. F. Różalskiego:

Bierze czynny udział w szkoleniach zawodowych i politycznych, systematycznie zabiera na nich głos, postulując przedsięwzięcia zmierzające do poprawy pracy aparatu MO. Bierze również czynny udział w odczytach organizacyjnych i światopoglądowych przeprowadzanych w KP MO oraz posiada należyte rozeznanie w sytuacji politycznej i na arenie międzynarodowej. Przykłada dużą wagę w opanowaniu wiadomości specjalistycznych i ogólnych [...]. Wykazuje dużą troskę o powierzoną mu do kontroli trasę oraz o sprzęt mechaniczny będący w jego eksploatacji. W stopniu zadowalającym przyswoił sobie przepisy prawne konieczne mu do wykonywania obowiązków służbowych i prawidłowo przepisy te stosuje w codziennej służbie.

IPN Ka 0188/330, Akta osobowe Mariana Bebela

M. Paszek

Bednarowicz Franciszek

s. Franciszka

ur. 26 IX 1922 r. w Borze, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 II 1945 – słuchacz Centralnej Szkoły MBP Łódź; 16 IX 1945 – przekazany do dyspozycji Kierownictwa WUBP Katowice; 24 IX 1945 – referent Wydziału I WUBP Katowice (po kilku tygodniach delegowany do punktu przyjęć repatriantów w Dziedzicach); 1 I 1946 – wywiadowca Sekcji I Wydziału III A WUBP Katowice; 1 II 1947 – zastępca szefa PUBP Nysa; 15 III 1948 – starszy referent Sekcji I Wydziału V Departamentu I MBP; 15 III 1949 – starszy referent Sekcji III Wydziału V Departamentu I MBP; 1 VI 1953 – kierownik Sekcji II Wydziału I Departamentu I MBP; 1 X 1954 – wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjno-Śledczych Ośrodka Szkolenia MBP Warszawa; 1 IX 1955 – wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych Szkoła nr 1 MBP Warszawa; 31 I 1957 – zwolniony z trzymiesięczną odprawą, prawdopodobnie na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 5 V 1954 r. wystawiona przez wicedyrektora Departamentu I MBP:
Do pracy chętny. [...] Mimo dodatnich cech osobistych oraz posiadanej praktyki zawodowej, w okresie pracy w Wydziale I dotychczas nie wykazał się poważniejszymi osiągnięciami operacyjnymi. [...] Od czerwca 1953 do chwili obecnej nie dokonał osobiście żadnego poważniejszego werbunku, ani też nie wykazał się większymi osiągnięciami operacyjnymi na swoim odcinku pracy. Jako Kierownik Sekcji posiada odpowiedni autorytet u podwładnych, stara się maksymalnie pomóc, nie potrafi jednak czasami być dostatecznie wymagającym w stosunku do nich. Problematykę pracy Sekcji opanował w dostatecznym stopniu, nie wkłada jednak twórczego wysiłku w codziennej pracy nad przygotowaniem i realizacją pomysłów i kombinacji operacyjnych. Braki swe stara się nadrabiać sumiennością w wykonywaniu powierzanych i zleczanych prac, z tym, że rzadko wykracza z ram udzielonego mu instruktażu lub bieżących spraw. Jednak przy usilnej pracy nad sobą jest w stanie usprawnić kierownictwo Sekcji.

IPN BU 0193/6250, Akta osobowe Franciszka Bednarowicza

G. Kolek

Bem Grzegorz

s. Wincentego

ur. 10 II 1947 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XII 1977 – młodszy inspektor Sekcji II Wydziału III KW MO Częstochowa; 11 X 1978 – słuchacz Studium Podyplomowego WSO Legionowo; 16 VI 1979 – młodszy inspektor Sekcji IV Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 XI 1979 – inspektor Sekcji IV Wydziału III KW MO Częstochowa; 23 II 1981 – p.o. kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 V 1981 – kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 XI 1982 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Częstochowa; 2 II 1987 – kursant 5-miesięcznego przeszkolenia Wyższa Szkoła KGB Moskwa; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Krótką charakterystyką i oceną za 1983 rok (w ramach przeglądu kadrowego) podpisana przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Częstochowie płk. H. Wojciechowskiego:
Inteligentny. Bardzo dobry organizator. Umysł analityczny. Chłodny w decyzjach, zrównoważony. Podejmuje konstruktywne inicjatywy. Dbą o właściwe stosunki międzyludzkie w zespole, obiektywne w ocenie ludzi. Postawa ideowo-moralna bez zarzutu [...].

IPN Ka 0188/412, Akta osobowe Grzegorza Bema

M. Sikora

Bemler Julian

s. Roberta

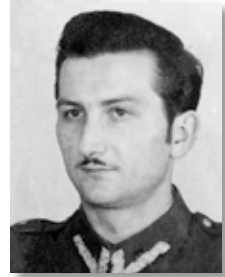
ur. 20 XII 1923 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: kierowca

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 I 1949 – młodszy oficer śledczy PUBP Opole; 1 VIII 1949 – młodszy oficer śledczy Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 15 I 1950 – oficer śledczy PUBP Bytom; 15 II 1950 – oficer śledczy MUBP Sosnowiec; 1 VIII 1950 – oficer śledczy PUBP Gliwice; 1 IV 1953 – oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 1 IX 1953 – starszy oficer śledczy Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 1 I 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji III Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer śledczy Sekcji III Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – kierownik Samodzielnej Sekcji Śledczej KW MO Katowice; 31 VII 1957 – w dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach; 1 VIII 1957 – starszy oficer śledczy Samodzielnej Sekcji Śledczej KW MO Katowice; 1 I 1964 – kierownik Grupy III Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 15 VII 1970 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa za okres od 1 I 1963 r. do 31 XII 1964 r.:

Osobiście bierze udział w prowadzeniu bardziej skomplikowanych śledztw, które wymagają dużego doświadczenia, unikliwej analizy i pracowitości. W śledztwach tych, a w szczególności w śledztwach o przestępstwach popełnianych przez kler katolicki i aktyw świecki uzyskuje dobre wyniki.

IPN Ka 0194/281, Akta osobowe Juliana Bemlera

M. Niedurny

Benbenek Jerzy

s. Wacława

ur. 1 I 1936 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1954 – słuchacz Szkoły Oficerskiej KOS MBP w Czerwieńsku; 24 VI 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV MUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony; 1 X 1957

– oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 II 1963 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 IV 1967 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 27 VII 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1979 – naczelnik Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 XII 1981 – naczelnik Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1987 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 2 VI 1975 r. wystawiona przez komendanta KW MO w Bielsku-Białej, płk. R. Witka:

Posiada długoletnią praktykę w pracy operacyjnej. Zdobyte doświadczenie umiejętnie wykorzystuje w służbie, dzięki czemu osiąga pozytywne wyniki w zwalczaniu i zapobieganiu wrogiej działalności i przestępczości. Swoim zaangażowaniem daje właściwy przykład młodym pracownikom, którym chętnie służy radą i pomocą. Jest oficerem zdyscyplinowanym i pracowitym. W Wydziale wyrobił sobie należyty autorytet i poważanie. Jako członek PZPR bierze czynny udział w pracach społecznych swojej jednostki.

IPN Ka 0239/3, Akta osobowe Jerzego Benbenka

M. Paszek

Bendek Antoni

s. Stanisława

ur. 27 I 1917 r. w Grodźcu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotniczo-chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

31 VII 1945 – referent Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 11 III 1946 – p.o. kierownik Wydziału II WUBP Katowice; 1 XI 1947 – naczelnik Wydziału II WUBP Katowice; 1 VIII 1952 – zastępca naczelnika Wydziału III Departamentu II MBP; 1 I 1953 – naczelnik Wydziału II WUBP Katowice; 1 II 1953 – starszy referent Sekcji I Obiektu BP nr 3 Huta „Baldon” WUBP Katowice; 10 XI 1953 – naczelnik Wydziału II WUBP Opole; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału IX WUdsBP Opole; 1 III 1956 – naczelnik Wydziału „W” WUdsBP Stalinogród; 31 VII 1969 – zwolniony ze względu na pogarszający się stan zdrowia.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka służbowa z 14 I 1951 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, ppłk. E. Dowkana:

Zabartowany w walkach z ustrojem kapitalistycznym. Brał czynny udział w rewolucyjnym ruchu robotniczym w szeregach K.P.P. Za swe przekonania polityczne prześladowany był przez

władze sanacyjne więzieniem, Berezą Kartuzką. Wypróbowany towarzysz. Wierny idei komunizmu. [...] wykazuje wiele wysiłku nad postawieniem pracy Wydziału na odpowiednim poziomie.

IPN Ka 0227/135, Akta osobowe Antoniego Bendka
M. Niedurny

Bereda Lucjan

s. Tomasza

ur. 13 VIII 1921 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

31 I 1945 – referent Sekcji VI PUBP Zawiercie; III 1945 – kierownik Sekcji VI PUBP Zawiercie; 5 VII 1945 – kierownik Sekcji Powiatowej PUBP Zawiercie; 3 VIII 1945 – zastępca kierownika MUBP Dąbrowa Górnicza; 1 II 1946 – p.o. kierownik Sekcji Powiatowej UBP MiP Gliwice; 1 II 1947 – zastępca szefa PUBP Opole; 1 IX 1949 – szef PUBP Katowice; 31 I 1951 – zwolniony dyscyplinarnie, sprawę skierowano do sądu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Pismo z 11 X 1954 r. do naczelnika Wydziału IV WUBP w Stalinogrodzie H. Sikory: *Z dochodzenia Biura ds. Funkcjonariuszy wynika, że w/w [Lucjan Bereda] lubił wypić, nadużywał stanowiska służbowego, dopuścił do rozluźnienia dyscypliny w Urzędzie, nakłaniał podwładnych do składania fałszywych zeznań w jego sprawie i nie reagował na popełniane przez nich wykroczenia.*

Z uwagi na to, że obywatel Bereda okazał się niepoprawny zwolniony został w styczniu 1951 r. dyscyplinarnie, a sprawę skierowano do Sądu. Wyrokiem WSR w Stalinogrodzie z dnia 26 V 1951 r. skazany został na 2 lata więzienia. Najwyższy Sąd Wojskowy wyrokiem z dnia 27 VII 1951 r. zmniejszył mu karę do 18 miesięcy więzienia.

IPN Ka 0213/345, Akta osobowe Lucjana Beredy
D. Węgrzyn

Betka Mieczysław

s. Jana

ur. 29 XI 1924 r. w Balicach, pow. Busko-Zdrój

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: brak

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

5 V 1945 – wartownik PUBP Busko Zdrój; 2 II 1946 – referent PUBP Busko Zdrój; 21 IV 1947 – referent Referatu IV MUBP Częstochowa; 1 X 1947 – młodszy referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 1 VII 1949 – referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 1 VII 1950 – starszy referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 1 V 1952 – kierownik Sekcji IV PUBP Częstochowa; II 1953 – miesięczny staż w Sekcji II Wydziału II Departamentu IV MBP; 1 VI 1953 – kierownik Sekcji IX H UBP Częstochowa; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji G-H PUdsBP Częstochowa; 1 IX 1955 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Kierowników Sekcji, Krajowy Ośrodek Szkolenia KdsBP Gdańsk; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Katowice; 27 XII 1957 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa (po linii pionu Wydziału II, a od III 1963 r. Wydziału IV) KM MO Częstochowa; 1 IV 1967 – starszy inspektor operacyjny Grupy IV KMiP MO Częstochowa; 1 III 1972 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 5 I 1973 – delegowany do pracy w MSZ do odwołania (wyjechał na placówkę PRL w Pekinie jako szyfrant); 1 VI 1975 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Częstochowa; 1 VIII 1980 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Częstochowa; 15 VIII 1980 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1 XII 1960 r. podpisana przez zastępcę komendanta miasta MO ds. Bezpieczeństwa w Częstochowie, A. Kowalika:

Za okres długoletniej pracy por. Betka wykazał, że jest pracownikiem w pełni samodzielnym i dobrze wyrobionym operacyjnie. Cechuje go obowiązkowość i zdyscyplinowanie w pracy. Chętnie pomaga i udziela praktycznej pomocy pracownikom operacyjnym słabszym, jest koleżeński i lubiany przez ogół pozostałych pracowników.

IPN Ka 0188/159, Akta osobowe Mieczysława Betki

E. Marek

Będkowski Janusz

s. Kazimierza

ur. 2 XI 1946 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier leśnictwa

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1974 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 VI 1975 – inspektor Grupie Operacyjnej w Gliwicach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XI 1975 – inspektor Sekcji III Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 X 1976 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW Świder k. Warszawy; 25 VI 1977 – inspektor Sekcji II Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1978 – starszy inspektor Sekcji II Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 XII 1978 – kierownik Sekcji II Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1979 – kierownik Sekcji III Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji III Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 VII 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 II 1985–30 VI 1985 – kursant w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 16 VIII 1989 – p.o. naczelnik Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 8 XI 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V KW MO w Częstochowie, ppłk. Aleksandra Stolarczyka:

Na wszystkich stanowiskach stojące przed Nim zadania realizował sumiennie z dużym zaangażowaniem i sumiennością. [...] Systematycznie pogłębia swą wiedzę śledzeniem wydawnictw o tematyce społeczno-politycznej. [...] Zdobyte doświadczenie i zasób wiedzy w umiejętny sposób wykorzystuje w realizacji zadań własnych oraz w kierowaniu i inicjowaniu do działań funkcjonariuszy w nadzorowanych sekcjach.

IPN Ka 0188/449, Akta osobowe Janusza Będkowskiego

M. Sikora

Będlewski Józef

s. Adama

ur. 15 III 1904 r. w Bonikowie, pow. Kościan

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: pomocnik szklarski

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

? – starszy wywiadowca PUBP Jarosław; 21 I 1945 – funkcjonariusz grupy operacyjnej powiatu frysztackiego; 15 III 1945 – p.o. kierownik PUBP Katowice; 1 I 1946 – p.o. kierownik MUBP Sosnowiec; 15 VII 1946 – przekazany do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 14 II 1947 – zastępca szefa PUBP Niemodlin; 15 I 1951 – szef PUBP Grodków; 26 XI 1952 – kierownik Sekcji II Wydziału II WUBP Opole; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji II Wydziału X WUdsBP Opole;

1 I 1957 – kierownik Sekcji Wydziału Ewidencji Operacyjnej KW MO Opole;
11 X 1958 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN Wr 0126/1278, Akta osobowe Józefa Będlewskiego

E. Zajchowska

Białas Henryk

s. Józefa

ur. 26 VI 1921 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: rolnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

29 VI 1945 – młodszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 21 XI 1945 – referent Sekcji I Wydziału II WUBP Katowice; 1 XII 1946 – zastępca kierownika Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1947 – p.o. kierownik Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 X 1947 – kierownik Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1950 – starszy referent Sekcji III Wydziału II WUBP Katowice; 15 XII 1951 – kierownik Sekcji III Wydziału II WUBP Katowice; 15 XI 1952 – zastępca naczelnika Wydziału II WUBP Katowice; 1 II 1953 – p.o. naczelnik Wydziału II WUBP Katowice; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału IX WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 III 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IV 1960 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1961 – p.o. kierownik Grupy VI Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1961 – kierownik Grupy VI Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1966 – kierownik Sekcji Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 31 VII 1969 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Fragment charakterystyki z 6 II 1950 r. sporządzonej przez szefa WUBP w Katowicach, płk. E. Dowkana:

Zagadnienia wchodzące w zakres jego pracy zna i ma je opanowane. Również praca z agenturą nie jest mu obca i potrafi z nią pracować. Jako kierownik jest na należytym poziomie intelektualnym. Podwładnych umie uczyć, wytyczając im właściwy kierunek. Zdolny pracownik, kierujący się w pracy własną inicjatywą.

Fragment charakterystyki z 10 II 1954 r. sporządzonej przez zastępcę szefa WUBP w Stalinogrodzie mjr. D. Piękniewskiego:

W zagadnieniach polityczno-społecznych orientuje się. Bierze udział w życiu partyjnym, na odcinku OOP przy Wydziale jak również jest nieetatowym instruktorem Wydziału Organizacyjnego KW

PZPR dla obsługiwanian Organizacji Partyjnej PUBP Bielsko. Linie polityczną KC naszej partii realizuje w codziennej pracy. Jako Naczelnik Wydziału II-go pracę na tym odcinku opanował dobrze, potrafi kierować tak licznym zespołem ludzi u których cieszy się autorytetem. Stosunek do pracowników posiada właściwy – partyjny, przy tym jednak jest trochę liberalny.

IPN Ka 0227/134, Akta osobowe Henryka Bialasa

R. Mozgol

Biegański Stanisław

s. Antoniego

ur. 27 V 1902 r. w Łodzi

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tkacz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 II 1945 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Łódź; 5 VIII 1945 – kierownik Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1946 – p.o. szef UB na MiP Bielsko; 1 VIII 1946 – do dyspozycji Szefostwa Zaopatrzenia MBP; 10 X 1946 – p.o. kierownik Sekcji III Wydziału III WUBP Łódź; 1 VI 1947 – kierownik Sekcji III Wydziału V WUBP Łódź; 10 X 1947 – zastępca kierownika Ekspozytury Kolejowej Wydziału IV WUBP Łódź; 1 I 1949 – starszy referent Sekcji VIII Wydziału IV WUBP Łódź; 15 XII 1949 – starszy referent Sekcji V Wydziału IV WUBP Łódź; 30 IX 1951 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Fragment podania o przyjęcie do pracy w aparacie bezpieczeństwa:

Do UB w Łodzi. Mam zaszczyt prosić szanownych Panów o udzielenie mi jakiej pracy według uznania Panów. [...] W nadziei, iż Panowie prośbę moją uwzględnią pozostaje z szacunkiem.

W 1920 r. w wojnie polsko-bolszewickiej walczył po stronie polskiej.

IPN Ld 025/17, Akta osobowe Stanisława Biegańskiego

W. Dubiański

Bieniek Władysław

s. Józefa

ur. 3 I 1924 r. w Biskupicach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: brak

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

28 VI 1945 – młodszy referent PUBP Tarnowskie Góry; 1 I 1946 – referent gminny PUBP Tarnowskie Góry; 26 IV 1946 – słuchacz IX Kursu Bezpieczeństwa Publicznego w Szkole przy WUBP Katowice; 16 VI 1946 – p.o. starszy referent PUBP Tarnowskie Góry; 1 XII 1947 – starszy referent Placówki w Radzionkowie PUBP Tarnowskie Góry; 1 X 1949 – starszy referent Referatu IV PUBP Tarnowskie Góry; 1 V 1952 – kierownik Sekcji IV PUBP Tarnowskie Góry; 15 I 1953 – zastępca szefa PUBP Rybnik; 31 III 1955 – przekazany do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 30 IV 1955 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 27 IX 1946 r. wystawiona przez szefa PUBP Tarnowskie Góry, Józefa Ciesielskiego:

Z pracy mu powierzonej wywiązuje się dobrze i sumiennie, z czego jest zadowolone Urzędu. Jest cennym pracownikiem i odważnym, zdyscyplinowanym i karnym. Z agenturą potrafi dobrze pracować, jednak posiada mało własnej inicjatywy, wykształcenie posiada niepełne powszechnie, ale przez czytanie prasy i dzienników dokształca się i uświadamia. Nie posiada żadnych nałogów, charakter jego jest w większości wypadków wybuchowy, ze względu na swój niski stopień inteligencji oraz wymowy.

IPN Ka 0183/43, Akta osobowe Władysława Bieńka

G. Kolek

Biernacki Mieczysław

s. Mikołaja

ur. 18 VII 1921 r. w Łukawie, pow. Sandomierz

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: malarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IV 1946 – wartownik PUBP Katowice; 15 VI 1946 – młodszy referent gminny na gminę Brenna PUBP Cieszyn; 1 XI 1947 – referent Placówki w Wiśle PUBP Cieszyn; 1 V 1949 – referent Referatu III PUBP Cieszyn; 1 X 1950 – referent Referatu V PUBP Cieszyn; 1 VII 1951 – starszy referent Placówki w Ustroniu PUBP Cieszyn; 1 III 1952 – starszy referent Referatu V PUBP Cieszyn; 15 XII 1952 – zastępca szefa PUBP Cieszyn; 15 XI 1954 – zastępca szefa MUBP Mysłowice; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 V 1955 – kierownik Grupy Operacyjnej w Czechowicach PUdsBP Bielsko-Biała; 1 I 1956 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 30 VI 1956 – zwolniony z powodu nieprzydatności do służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Wniosek o przeniesienie z 17 XI 1952 r. podpisany przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Jurkowskiego:

Według charakterystyki Szefa PUBP Cieszyn wymieniony jest jednym z lepszych pracowników tam[ejszego] Urzędu, posiadający doświadczenie w pracy operacyjnej, własną inicjatywę i zmysł organizacyjny. Wyróżnia się w pracy z siecią agencyjną, umie werbować i wychowywać agenturę. Obecnie sam na swoim kontakcie posiada 8 informatorów i jednego rezydenta. W codziennej pracy nie ogranicza się do ilości godzin, ale pracuje tak długo jak długo wymaga to dobro pracy operacyjnej i tym samym mobilizuje podległych mu pracowników.

IPN Ka 0236/65, Akta osobowe Mieczysława Biernackiego

W: Dubiański

Bigaj Stanisław

s. Jana

ur. 15 VI 1923 r. w Fenain, departament Nord, Francja

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: technik górnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

26 I 1945 – oficer śledczy PUBP Chrzanów; 7 VI 1945 – sekretarz PUBP Chrzanów; 1 XI 1945 – referent personalny PUBP Chrzanów; 1 VIII 1946 – referent Sekcji I Wydziału Personalnego WUBP Kraków; 1 II 1947 – starszy referent Sekcji I Wydziału Personalnego WUBP Kraków; 1 VI 1948 – kierownik Sekcji I Wydziału Personalnego WUBP Kraków; 1 VII 1948 – kierownik Sekcji II Wydziału Personalnego WUBP Kraków; 15 VI 1950 – zastępca naczelnika Wydziału Personalnego WUBP Szczecin; 20 X 1950 – zastępca naczelnika i p.o. naczelnik Wydziału Personalnego WUBP Szczecin; 1 V 1951 – naczelnik Wydziału Personalnego WUBP Szczecin; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Szczecin; 31 I 1957 – zwolniony w związku ze zmianami w organizacji aparatu bezpieczeństwa; 15 II 1963 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Jaworzno; 1 III 1963 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Kraków; 15 VIII 1963 – zastępca komendanta miasta ds. bezpieczeństwa KM MO Jaworzno; 1 IV 1972 – I zastępca komendanta powiatowego ds. SB KP MO Chrzanów; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice; 3 IV 1981 – zwolniony na własną prośbę w związku z nabyciem praw emerytalnych. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa za okres 25 XII 1974 do 30 VI 1978 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. P. Juszczyka:

Uczestniczył w typowaniu, opracowywaniu i pozyskiwaniu wartościowych źródeł informacji. Szczególnie wiele wysiłku włożył [...] w zorganizowanie systemu dopływu informacji wyprzedzających

o zagrożeniach, ich źródłach i zjawiskach mogących być ich przyczyną. Aktualnie [...] posiada na kontroli 3 tajnych współpracowników, prowadzi 1 sprawę operacyjnego sprawdzenia, dysponuje 1 L[okalem] K[ontaktowym].

IPN Ka 0229/220, Akta osobowe Stanisława Bigaja

M. Sikora

Birnbach Jerzy

s. Stefana

ur. 19 XI 1937 r. w Opolu Lubelskim, pow. Puławy

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: brak

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

6 XII 1957 – technik Sekcji Urządzeń Nośnych Wydziału Łączności KW MO Katowice; 15 VIII 1958 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – oficer operacyjny Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji I Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1977 – naczelnik Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Katowice; 1 VII 1988 – zastępca szefa ds. SB WUSW Kielce; 20 III 1990 – zwolniony w wyniku reorganizacji resortu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Wniosek personalny z 27 IX 1976 r. w sprawie podwyższenia uposażenia:

[...] uzyskał znaczące efekty operacyjne, szczególnie na odcinku organizowania zadań o charakterze dezintegracyjnym oraz uzyskiwania informacji wyprzedzających umożliwiających podejmowanie określonych działań administracyjno-politycznych. [...] Jest aktywnie zaangażowany w realizację zadań o charakterze specjalnym.

Przez wiele lat odpowiadał za inwigilację Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie. Pozyskiwał do współpracy z SB wartościowe i „perspektywiczne” osobowe źródła informacji. Opiniowany był bardzo pozytywnie, a za osiągnięte wyniki nagradzany specjalnymi nagrodami pieniężnymi.

IPN BU 0604/1382, Akta osobowe Jerzego Birnbacha

E. Marek

Birnbach Stefan

s. Józefa

ur. 28 VIII 1909 r. w Leoninie, pow. Nowa Aleksandria

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: czeladnik masarski

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

16 VI 1945 – komendant gmachu PUBP Świecie; 23 I 1946 – starszy referent PUBP Świecie; 15 IX 1946 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Bydgoszcz; 1 V 1948 – zastępca naczelnika i p.o. naczelnik Wydziału IV WUBP Bydgoszcz; 1 X 1949 – naczelnik Wydziału IV WUBP Bydgoszcz; 15 X 1950 – inspektor Kierownictwa WUBP Gdańsk; 25 XI 1951 – inspektor Kierownictwa WUBP Katowice; 1 IV 1955 starszy inspektor Kierownictwa WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Katowice; 31 X 1964 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka za 1960 r.:

W roku 1960 Wydział kierowany przez mjr. Birnbacha osiągnął dobre wyniki w pracy. Na 120 zamówień otrzymanych z Wydziałów tut. Komendy wykonał 110, ustalił 184 kontakty, 73 adresy oraz wykonano 1 600 zdjęć nie licząc już pracy zabezpieczającej z okazji pobytu delegacji rządowych i innych prac. [...] W 1959 r. Wydział „B” przeprowadził wiele obserwacji, z których przeważająca część przyniosła poważne wyniki w pracy operacyjnej i jednostek operacyjnych.

IPN Ka 0227/29, Akta osobowe Stefana Birnbacha

M. Niedurny

Błęszyński Ryszard

s. Józefa

ur. 1 I 1941 r. w Wielgomłynach, pow. Radomsko

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: inżynier urządzeń sanitarnych

wykształcenie: niepełne wyższe/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

16 XII 1964 – oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 4 IX 1967–20 VII 1968 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej Służby Bezpieczeństwa CW MSW Legionowo; 1 II 1975 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji IIIa Wydziału II KW MO Katowice; 1 V 1977 – zastępca naczelnika Wydziału II

KW MO Katowice; 1 IX 1978–30 VI 1979 – kursant w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 V 1983 – zastępca komendanta miejskiego ds. SB KM MO Tychy; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Tychy; 30 VI 1989 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1983 r.:

[...] realizuje linię ideowo-polityczną partii; sprawdził się w okresie stanu wojennego.

Charakterystyka z 1989 r.:

[...] pracując na różnego rodzaju stanowiskach kierowniczych wykazał dużą odpowiedzialność, wysokie umiejętności organizatorskie i kierownicze. Cechuje go duża kultura pracy z ludźmi, pracowitość oraz odpowiednie aspiracje zawodowe.

IPN Ka 0231/82, Akta osobowe Ryszarda Bleszyńskiego

A. Kondracki

Boboń Jerzy

s. Franciszka

ur. 27 VII 1928 r. w Strzemieszycach Małych, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

2 VII 1945 – wartownik PUBP Pszczyna; 25 IX 1945 – pracownik kartoteki PUBP Pszczyna; 15 I 1946 – referent ewidencji operacyjnej PUBP Pszczyna; 15 V 1947 – sekretarz PUBP Pszczyna; 15 III 1948 – referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IX 1948 – referent Referatu Węglowego Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 V 1949 – starszy referent Referatu Węglowego Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VI 1951 – starszy referent Sekcji III Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 1 IV 1952 – kierownik Sekcji I Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 1 II 1953 – zastępca naczelnika Wydziału IX G (w okresie od IX 1953 do I 1954 p.o. naczelnik, bez mianowania) WUBP Katowice; 1 IV 1955 – inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 X 1955 – inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej WUdsBP Stalinogród; 1 VI 1956 – starszy inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – starszy inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 XI 1963 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek SB KW MO Katowice (pełnił również funkcję zastępcy kierownika Stałego Sztabu Operacyjnego Wojewódzkiej Służby Bezpieczeństwa, zajmującego się ochroną delegacji partyjno-rządowych); 5 IV 1969 – zastępca komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 31 I 1984 – zwolniony ze służby (formalnie ze względu na stan zdrowia, w rzeczywistości odwo-

łany w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w gospodarowaniu funduszem operacyjnym).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Z charakterystyki kpt. Bobonia, napisanej 4 III 1955 r., przez zastępcę naczelnika Wydziału IV „G” WUdsBP w Stalinogrodzie:

Brał udział w szeregu rozpracowaniach i likwidacjach band i nielegalnych organizacji na terenie Pszczyzny, przy jednej z likwidacji był ciężko ranny.

IPN BU 0604/746, Akta osobowe Jerzego Bobonia

M. Niedurny

Boczek Stanisław

s. Józefa

ur. 5 III 1940 r. w Koćmierzowie, pow. Sandomierz

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: brak

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1963 – oficer operacyjny Grupy „W” Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 1 IV 1966 – oficer operacyjny Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XII 1966 – oficer operacyjny Grupy IV Referatu ds. Bezpieczeństwa KMiP MO Częstochowa; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Grupy IV Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 16 XII 1973 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji I Wydziału IV; 1 IX 1977–13 VI 1978 – kursant Wyższej Szkoły KGB Moskwa; 16 VI 1976 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 VIII 1978 – naczelnik Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 XII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Częstochowa; 15 III 1989 – zwolniony na własną prośbę (bezpośrednie przyczyny odejścia: toczące się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne, dotyczące spowodowania kolizji drogowej pod wpływem alkoholu, oraz podejrzenia o nadużycia w związku z zajmowanym stanowiskiem).

Ostatni uzyskany stopień służbowy: pułkownik.

Wniosek personalny z 4 VIII 1971 r. w sprawie podwyższenia dodatku kwalifikacyjnego, podpisany przez zastępcę komendanta MiP MO ds. SB w Częstochowie, ppłk. R. Puchałę: *[...] jest pracownikiem zdyscyplinowanym, obowiązkowym i sumiennym. Zarówno poprzednio, jak i w okresie dwóch lat wykazywał się zawsze dobrymi wynikami w pracy. W jego operacyjnym zainteresowaniu pozostaje parafia św. Barbary, bp Fr[anciszek] Musiel, Towarz[ystwo] Przyjaciół „KUL, Sąd Biskupi, Referat] Nauczania Wiary.*

Wcześniej odpowiadał m.in. za inwigilację Częstochowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie, Niższego Seminarium Duchownego w Częstochowie, klasztoru

oo. Paulinów oraz Instytutu Prymasowskiego na Jasnej Górze. Prowadził teczki ewidencji operacyjnej na księży i alumnów oraz zakonników.

IPN BU 0604/1168, t. 1–2, Akta osobowe Stanisława Boczka

Ł. Marek

Bogacki Leon

s. Adolfa

ur. 15 VIII 1938 r. w Piekarach Śląskich, pow. Tarnowskie Góry

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: student

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 X 1960 – oficer śledczy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 I 1967 – starszy oficer śledczy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 XI 1972 – kierownik grupy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 28 II 1978 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 24 XII 1974 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Katowicach, K. Janoszka:

Jest pracownikiem samodzielnym, o dobrym przygotowaniu teoretycznym i praktycznym. [...] Prowadzone przez podległych mu inspektorów postępowania przygotowawcze są wyjaśniane wszechstronnie, obiektywnie i terminowo z zachowaniem wszelkich przepisów proceduralnych. [...] W pracy codziennej chętnie służy radą i pomocą podległym pracownikom oraz pracownikom z pionów operacyjnych.

IPN Ka 0236/31, Akta osobowe Leona Bogackiego

A. Walkiewicz

Bojda Stanisław

s. Karola

ur. 5 IV 1950 r. w Ustroniu, pow. Cieszyn

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: włókiennik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 II 1975 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1975 – inspektor Sekcji III Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1981 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 IV 1982 – kierownik Sekcji IV Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1985 – zastępca szefa ds. SB RUSW Cieszyn; 15 I 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 1 II 1990 – inspektor ds. prewencji Grupy Inspektorów RUSW Cieszyn; 30 IV 1990 – zwolniony na własną prośbę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 16 VII 1982 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału II KW MO w Bielsku-Białej, ppłk. W. Reszkę:

Na swoim kontakcie posiada 14 jednostek osobowych źródeł informacji i jednego rezydenta. Prowadzi 2 sprawy kategorii operacyjnej i 18 czynnych zainteresowań. Cechuje go pracowitość i konsekwencja w działaniu i dzięki tym przymiotom wyjaśnił kilka spraw i uzyskał wartościowe pozycje operacyjne. Dobrze organizuje pracę w sekcji i swoją. Za prezentowany stosunek do obowiązków służbowych i pozasłużbowych cieszy się poważaniem w kolektywie. Zajmuje pryncypialne stanowisko w ocenach postaw ludzkich bez względu na wcześniejsze zasługi. Cechuje go właściwy stosunek do podwładnych. Polecenia przełożonych wykonuje bez zastrzeżeń. Przestrzega tajemnicy służbowej i państwowej. Pracuje nad podnoszeniem swojej wiedzy ogólnej i światopoglądu.

IPN Ka 0239/102, Akta osobowe Stanisława Bojdy
A. Gryman

Boksenbaum Edmund (Eljasz)

s. Maksa

ur. 21 VI 1924 r. w Biłgoraju

narodowość: żydowska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 XII 1944 – cenzor Oddziału Cenzury Wojskowej, numer 40; 15 I 1945 – starszy cenzor Oddziału Cenzury Wojskowej, numer 40; 1 VIII 1945 – referent Oddziału Cenzury Wojskowej numer 40; 15 XI 1945 – referent Sekcji III, p.o. zastępca kierownika Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Zagranicznej WUBP Katowice; 1 III 1946 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału VIII WUBP Katowice; 15 IX 1946 – zwolniony na własną prośbę (otrzymanie papierów emigracyjnych dla funkcjonariusza oraz jego rodziców i siostry).
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 15 I 1945 r.:

Bardzo inteligentny, umysł lotny, żywy. Pomimo młodego wieku zagadnienia ujmuje głęboko i poważnie. Orientacja szybka, zdyscyplinowany. Materiał teoretyczny i praktykę szybko

i dobrze opanował. Koleżeński, cieszy się dużym autorytetem wśród towarzyszy. Lubi pracę społeczną. W pracy organizacyjnej często roztargniony. Całkowicie odpowiedzialny za swój odcinek pracy.

Charakterystyka z 22 I 1946 r., wystawiona przez kierownika Wydziału I GUC, Szpaka: *Inteligentny, zdolny, dobry organizator, politycznie wyrobiony. Przeniesiony z Oddziału Wojskowego Nr 40 do Wydziału Cenzury Zagranicznej w Katowicach przyczynił się wybitnie do podniesienia poziomu Wydziału. Szczery demokrata, całkowicie oddany pracy.*

IPN Ka 0172/195, Akta osobowe Eljasza Boksenbauma

L. Wiecha

Borecki (Byk) Czesław (w XII 1947 r. zmienił nazwisko z **Byk na Borecki**)

s. Bronisława

ur. 6 VII 1922 r. w Małachowie, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

25 I 1945 – kierownik MUBP Kielce; 28 VIII 1945 – kierownik MUBP Radom; 1 IX 1946 – szef MUBP Częstochowa; 1 XI 1947 – skierowany do dyspozycji szefa WUBP Kielce; 1 III 1948 – zastępca szefa WUBP Kielce; 5 II 1950 – p.o. szef WUBP Kielce; 1 XII 1951 – szef WUBP Łódź; 15 IV 1954–9 XI 1955 – szef/kierownik WUBP/WUdsBP Zielona Góra; 1 VIII 1956 – naczelnik Wydziału V Departamentu II KdsBP; 28 XI 1956 – naczelnik Wydziału III Departamentu II KdsBP; 31 I 1957 – zwolniony z uwagi na stan zdrowia; 10 VI 1957 – inspektor Departamentu III MSW; 1 V 1959 – naczelnik Wydziału VI Departamentu III MSW; 15 XII 1962 – starszy inspektor Departamentu II MSW; 1 X 1965 – kierownik Grupy nr 3 Departamentu II MSW; 1 IX 1967 – skierowany do dyspozycji dyrektora Wydziału Kadry MSW; 9 X 1967 – zastępca kierownika Głównego Inspektoratu MSW; 15 XI 1971 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 18 X 1945 r. z WUBP w Kielcach:

Młody, inteligentny, wyrobiony politycznie, umie zorganizować pracę, jest całkowicie oddany pracy, przedstawia tym człowieka wysoce uspołecznionego, z obowiązków wywiązuje się dobrze. Ma jedną wadę to jest skłonność do wódki.

Potem oceniany bardzo pozytywnie przez przełożonych.

IPN BU 0194/3406, Akta osobowe Czesława Byka Boreckiego

D. Węgrzyn

Bożyk Marian

s. Andrzeja

ur. 22 VII 1942 r. w Kolonii Rękawiec, pow. Rawa Mazowiecka

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: studium nauczycielskie

Przebieg służby:

1 V 1968 – oficer operacyjny Referatu ds. SB KP MO Olesno; 1 I 1975 – referent Referatu ds. SB KP MO Olesno; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 XII 1979 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 V 1984 – zastępca szefa ds. SB RUSW Olesno; 1 II 1990 – starszy inspektor ds. kadr-szkolenia-wychowania WUSW Częstochowa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia o M. Bożyku w związku z nadaniem mu stopnia plutonowego, wystawiona 13 VI 1969 r. przez zastępcę komendanta ds. SB KP MO w Oleśnie, M. Marczewskiego: [...] *nie liczy się z godzinami pracy, starając się w miarę swych możliwości wykonywać ją ku zadowoleniu przełożonych.*

IPN Ka 0188/455, Akta osobowe Mariana Bożyka

J. Roś

Brańka Kazimierz

s. Józefa

ur. 4 III 1949 r. w Przyborowie, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 II 1971 – inspektor Grupy Operacyjnej Wydziału II KW MO Kraków; 9 X 1972–1 IX 1975 – podchorąży WSO MSW Legionowo; 1 IX 1975 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Nowy Sącz; 1 III 1977 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 V 1978 – kierownik Sekcji Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Andrychów; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Andrychów; 1 I 1988 – naczelnik Wydziału V WUSW Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony ze służby z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Fragment z wniosku personalnego z 28 III 1989 r. o przyznanie dodatku operacyjnego, podpisanego przez szefa WUSW w Bielsku-Białej, płk. S. Nowaka, oraz zastępcę szefa ds. polityczno-wychowawczych, mjr. K. Kwoczaka:

Płk Brańka Kazimierz osobiście prowadzi pracę operacyjną z 4 osobowymi źródłami informacji. Jako Naczelnik Wydziału V WUSW aktywnie nadzoruje pracę operacyjną podległych funkcjonariuszy, przez co uzyskał on szereg wymiernych efektów w zakresie ochrony przemysłu oraz rozpracowania i kontroli miejscowych źródeł opozycyjnych. Dzięki osobistemu zaangażowaniu w nadzór nad pracą operacyjną kierowany przez niego wydział osiągnął jeden z najwyższych wskaźników obciążenia funkcjonariuszy siecią TW. [...].

IPN Ka 0239/177, Akta osobowe Kazimierza Brańki

T. Palkij

Brol Jan

s. Antoniego

ur. 2 VII 1910 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: szofer

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

14 IX 1944 – referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Białystok; 17 X 1944 – kierownik Sekcji VIII Wydziału I WUBP Białystok; 1944/1945 – kierownik Sekcji VII Wydziału I WUBP Białystok; 28 V 1945 – zwolniony na własną prośbę; 15 VII 1945 – zastępca kierownika MUBP Częstochowa; 10 I 1946 – kursant Centralnej Szkoły MBP Łódź; 6 IX 1946 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Busko Zdrój; 1 X 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Kozenice; 1 IX 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Kielce; 27 IX 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Szczecin; 1 III 1949 – zastępca naczelnika Więzienia Goleniów; 15 IX 1949 – naczelnik Więzienia Przemysł; 31 X 1954 – zwolniony dyscyplinarnie (zły stosunek do podwładnych, nadużycia).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik/inspektor.

Pismo Biura ds. Funkcjonariuszy MBP do wiceministra Bezpieczeństwa Publicznego, gen. Konrada Świetlika, Warszawa 14 X 1954 r.:

Inspektora Broła cechowało pyszałkowane usposobienie i mania wyższości, a wielu wypadkach arogancko i obelżywie odnosił się do podwładnych mu pracowników, nie udzielał im w pracy dostatecznej pomocy, wykazał brak troski o ich partyjne wychowanie i warunki bytowe. Wyrażał się wobec podwładnych w sposób uwłaczający o pracownikach Komitetu Miejskiego PZPR oraz o pracownikach MBP i WUBP, nie respektował zarządzeń władz nadrzędnych i niewłaściwie ustosunkowywał się do

nałożonych nań kar dyscyplinarnych. Poza tym wykorzystywał zajmowane stanowisko służbowe dla celów osobistych [...].

IPN Rz 54/544, Akta osobowe Jana Broła

D. Węgrzyn

Brzozowski Jan

s. Władysława

ur. 23 VI 1947 r. w Śniadce, pow. Kielce

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: nauczyciel historii

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 IX 1974 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Żywiec; 1 VI 1975 – inspektor Sekcji I Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1978 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1979 – kierownik Sekcji I Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1987 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 1975 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Bielsku-Białej, pplk. W. Reszkę:

Obowiązki służbowe wypełnia w sposób dokładny, terminowy, przy czym cechuje tow[arzysza] Brzozowskiego cenna zaleta tj. dociekliwość i wytrwałość.

Charakterystyka z 1982 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału II KW MO w Bielsku-Białej, pplk. W. Reszkę:

W kolektywie jest lubiany i poważany m.in. za posiadanie dużej wiedzy ogólnej, szczególnie z zakresu historii. Jest szczery w wypowiedziach na różne tematy go nurtujące. [...] Cechuje go właściwy stosunek do przełożonych. Polecenia służbowe wykonuje bez zastrzeżeń.

IPN Ka 0239/154, Akta osobowe Jana Brzozowskiego

M. Paszek

Brzósiewicz Alojzy Marek

(w materiałach archiwalnych występuje też jako **Brzósiewicz Marek Alojzy** lub **Marek**)

s. Kazimierza

ur. 16 XII 1946 r. w Gdańsku

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: mgr inż. mechanik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1973 – inspektor operacyjny Grupy IV Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa;
1 VI 1975 – inspektor Sekcji III Wydziału III KW MO Częstochowa; 11 X 1975 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW Świder; 1 VIII 1977 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VI 1980 – kierownik Sekcji IV Wydziału III KW MO Częstochowa; 16 V 1985 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony w związku z reorganizacją resortu bezpieczeństwa.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wniosek personalny w sprawie przyznania dodatku specjalnego z 18 IV 1978 r. podpisany przez naczelnika Wydziału III KW MO w Częstochowie ppłk. A. Faltusa:

Ppor. Alojzy Brzósiewicz organizuje pracę operacyjną w środowisku młodzieży akademickiej i pracowników dydaktyczno-naukowych WSP. Z ciężących na nim obowiązków wywiązuje się należycie, wykazując wiele własnej inicjatywy. Dowodem tego jest zorganizowanie przez niego szeregu osobowych źródeł informacji, przy pomocy których uzyskuje cenne informacje wyprzedzające, dzięki którym w porę likwidowane są zagrożenia.

IPN Ka 0188/447, Akta osobowe Alojzego Brzósiewicza

M. Niedurny

Brzytwa Stanisław

s. Stanisława

ur. 10 XII 1923 r. we Włochach, pow. Pińczów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: robotnik niewykwalifikowany

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

30 III 1945 – wartownik MUBP Chorzów; 8 VIII 1945 – wywiadowca Sekcji VII MUBP Chorzów; 1 IV 1946 – młodszy referent Referatu IV MUBP Chorzów; 1 X 1946 – referent Referatu IV MUBP Chorzów; 1 XI 1947 – starszy referent Sekcji IV MUBP Chorzów;

1 VIII 1948 – kierownik Sekcji IV MUBP Chorzów; 1 III 1949 – starszy referent Referatu IV PUBP Niemodlin; 1 II 1950 – kierownik Sekcji IV MUBP Chorzów; 1 VI 1951 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 1 IV 1953 – zastępca naczelnika Wydziału IX H WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Zawiercie; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Katowice; 31 XII 1956 – zwolniony ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 30 XI 1952 r. wystawiona przez szefa MUBP w Chorzowie, F. Martyniaka:

Pracę zawodową jako długoletni pracownik aparatu BP i Zastępca Szefa Urzędu ma bardzo dobrze opanowaną, posiada duże osiągnięcia w pracy zawodowej, szczególnie jako opiekun Referatu Ochrony przy Hucie Kościuszko, mając nadzór nad prowadzeniem poważnych spraw przy budowie Wielkiego Pieca „C”, jak również innych poważnych spraw dywersji. Jest w pracy ofiarny, ma wielkie poczucie odpowiedzialności, nie ogranicza się w pracy, jest raczej pochłonięty obowiązkami ciężącymi na nim. Posiada własną inicjatywę, zdolności organizatorskie, jak również umiejętność wysuwania nowych kadr. Swym zapalem do pracy podciąga podwładnych mu pracowników i zachęca ich do intensywnej pracy.

IPN Ka 0224/123, Akta osobowe Stanisława Brzytwy

R. Mozgol

Buchacz Mieczysław

s. Antoniego

ur. 18 XI 1912 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

7 VIII 1945 – referent MUBP Katowice; 20 X 1945 – oficer śledczy MUBP Katowice; 19 XII 1945 – oficer śledczy WUBP Katowice; 1 IV 1946 – zastępca naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 31 III 1947 – zwolniony na własną prośbę w związku z uzyskaniem negatywnej opinii służbowej.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka:

Jest pracowity i w pracy był zdyscyplinowany. Mimo długiego okresu pracy, nie opanował dostatecznie, popełniając często karygodne błędy, przez wydawanie nieodpowiednich zarządzeń lub złe pokierowanie sprawy. [...] na kierownicze stanowisko nie nadaje się.

IPN Ka 0172/251, Akta osobowe Mieczysława Buchacza

J. Roś

Budzyn Józef

s. Teofila

ur. 23 I 1923 r. w Krakowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

3 VII 1945 – wartownik PUBP Bielsko; 1 I 1946 – młodszy referent PUBP Bielsko; 1 X 1946 – referent Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 1 III 1947 – p.o. szef PUBP Pszczyna; 1 I 1948 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 III 1949 – kierownik Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VII 1953 – naczelnik Wydziału IX G WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – sekretarz operacyjny KW MO Katowice; 1 II 1957 – naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1961 – zastępca naczelnika Wydziału IX Departamentu II MSW; 1 II 1965 – naczelnik Wydziału IX Departamentu II MSW; 1 VII 1965 – naczelnik Wydziału VIII Departamentu II MSW; 1 II 1968 – naczelnik Wydziału VI Departamentu II MSW; 30 IV 1971 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Wniosek dyrektora Departamentu II MSW, płk. M. Krupskiego, o zawieszenie w czynnościach służbowych; sprawozdanie z przeprowadzonego postępowania dyscyplinarnego z 6 IV 1971 r.:

19 marca 1971 roku Józef Budzyn został zawieszony w pełnieniu obowiązków w związku z prowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym. Zarzuty dotyczyły wykorzystywania pracowników kolei – załogi konduktorskiej filii warszawskiej Międzynarodowego Towarzystwa Wagonów Sypialnych (linie międzynarodowe) figurujący jednocześnie jako tajni współpracownicy i osobowe źródła informacji do przemytu złota, dewiz oraz przedmiotów ówczynie uważanych za luksusowe.

Zarzuty stały się przyczyną przejścia Józefa Budzyna na emeryturę.

IPN BU 0604/31, Akta osobowe Józefa Budzyna

R. Ciupa

Bukar (Bik) Józef

s. Antoniego

ur. 24 IV 1922 r. w Łańcucie, pow. Rzeszów

narodowość: żydowska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: buchalter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

8 V 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII Wydziału I WUBP Gdańsk; 16 VII 1945 – zastępca kierownika Sekcji VIII Wydziału I WUBP Gdańsk; 12 XI 1945 – p.o. kierownik Sekcji VIII Wydziału I WUBP Gdańsk; 1 I 1946 – naczelnik Wydziału IV A WUBP Gdańsk; 3 IX 1946 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego MBP; 1 III 1947 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 I 1951 – naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 15 IX 1953 – zwolniony dyscyplinarnie za sfałszowanie swojego życiorysu oraz próby zorganizowania swojego wyjazdu do Palestyny.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka sporządzona przez naczelnika Wydziału Śledczego, K. Cebo w 1949 r.: *Dzięki wrodzonej inteligencji, bardzo żywemu umysłowi i dużym zdolnościom stał się fachowym pracownikiem w służbie bezpieczeństwa. Cechuje go szybki i logiczny sposób myślenia. Skrupulatny i dokładny w codziennej pracy. Energiczny, posiada dobrze rozwinięty zmysł organizacyjny. Pracuje samodzielnie i innych uczy. Dobry wychowawca ludzi. [...] Lubiany przez otoczenie za swój bezpośredni stosunek i pogodne usposobienie. Lubi się bawić, lecz nie zapomina, że jest przede wszystkim człowiekiem.*

Wstępując w 1945 r. do służby w aparacie bezpieczeństwa, podał fałszywą datę urodzenia (14 III 1909) oraz niezgodne z prawdą fakty dotyczące jego życia. Pojawiające się w następnych latach nieścisłości w jego deklarowanym życiorysie spowodowały, że w 1952 r. złożył wyjaśnienia, dotyczące okoliczności i przyczyn składania nieprawdziwych informacji. Fałszerstwo to miało wpływ na jego zwolnienie z pracy.

IPN Ka 0189/388, Akta osobowe Józefa Bukara

W. Dubiański

Bulenda Tadeusz Jan

s. Jerzego

ur. 15 IX 1949 r. w Rydułtowach, pow. Rybnik

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ekonomista

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 IX 1972 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM i P MO Rybnik; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej Rybnik Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej w Rybniku Wydziału V KW MO Katowice; 1 V 1982 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Rybniku Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 IV 1983 – starszy inspektor Sekcji V KM MO Rybnik; 1 VI 1983 – kierownik Sekcji V KM MO Wodzisław Śląski; 13 VI 1987 – p.o. szef ds. SB RUSW Wodzisław

Śląski; 1 VIII 1987 – kierownik Sekcji V RUSW Wodzisław Śląski; 1 XII 1987 – p.o. zastępca szefa ds. SB RUSW Jastrzębie Zdrój; 1 II 1988 – zastępca szefa ds. SB RUSW Jastrzębie Zdrój; 31 VII 1990 – zwolniony ze służby z powodu reorganizacji struktur aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 5 VII 1979 r. wystawiona przez sekretarza OOP W. Szczepanika oraz przez naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice, ppłk. R. Skopowskiego:

W pracy z TW jest systematyczny i wykazuje odpowiedni stopień odpowiedzialności za realizację stawianych przed nim zadań przez przełożonych. W bieżącej pracy operacyjnej z własnej inicjatywy konsultuje się z przełożonym i ustalone zadania wykonuje starannie. W pracy zawodowej i życiu osobistym przestrzega przepisy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej. [...] W stosunku do przełożonych jest szczerzy i prawdomówny. Wśród kolektynu posiada odpowiedni autorytet osobisty, dlatego też został wybrany grupowym partyjnym.

IPN Ka 0231/387, Akta osobowe Tadeusza Bulendy

G. Kolek

Burzyński Kazimierz

s. Stanisława

ur. 18 VI 1909 r. w Burlyniu (Rosja)

narodowość: rosyjska/od 1945 r. deklarowana polska

pochodzenie: robotniczo-chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

18 VI 1945 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 27 X 1945 – komendant powiatowy KP MO Kluczbork; 1 II 1947 – p. o. szef PUBP Kluczbork; 17 VI 1947–31 III 1949 – szef PUBP Kluczbork; 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Olsztyn, kierownik Sekcji I Wydziału III WUBP Olsztyn; 16 V 1949 – szef PUBP Iława; 25 IX 1950 – szef PUBP Działdowo; 1 XII 1951 – starszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Olsztyn; 31 III 1952 – zwolniony ze służby ze względu na nadużycia służbowe.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 1951 r. wystawiona przez szefa WUBP Olsztyn, F. Szlachcica:

W pracy wydajny dzięki planowości i zainteresowaniem się pracą. Do przełożonych posłuszny i zdyscyplinowany

IPN Bi 052/50, Akta osobowe Kazimierza Burzyńskiego

A. Gryman

Cader Adam

s. Józefa

ur. 20 XII 1941 r. w Buczkowicach, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik-elektryk

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

1 X 1965 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Opolo; 1 V 1966 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Opolo; 1 IX 1967 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I B Wydziału „T” KW MO Opolo; 1 I 1975 – referent techniki operacyjnej Sekcji I B Wydziału „T” KW MO Opolo; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 15 VIII 1982 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Fragmety charakterystyk (1965–1979):

Inteligentny, kulturalny, zdyscyplinowany i chętny. Politycznie na średnim poziomie. Jako członek PZPR za mało aktywny na zebraniach. Przez współpracowników lubiany i koleżeński, z charakteru zrównoważony i spokojny. Realizuje linię partii. W pracy wykazuje zdolności organizatorskie i kierownicze. Do podwładnych jest uprzejmy ale stanowczy i konsekwentny. Do kleru i religii ustosunkowany negatywnie.

Charakterystyka z 1982 r.:

Należy do miernych przełożonych, niewłaściwie realizuje postawione zadania, nie dba o stworzenie właściwej atmosfery w pracy. Brak w jego działaniu obiektywizmu. Jest mało inteligentnym i słabym fachowcem. Wykazuje małostkowy i wręcz sadystyczny stosunek do podwładnych. Nieprzydatny do pracy na zajmowanym stanowisku.

IPN Ka 0238/170, Akta osobowe Adama Cadera

T. Palkij

Cader Benedykt

s. Szczepana

ur. 13 V 1925 r. w Łodygowicach, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

8 IV 1945 – milicjant posterunku MO Sośnicowice KP MO Gliwice; 10 XII 1946 – komendant posterunku MO Łabędy KP MO Gliwice; 17 II 1947 – kursant CW MO

Słupsk; 21 XII 1947 – inspektor służby zewnętrznej KW MO Gdańsk; 20 II 1948 – p.o. kierownik komisariatu MO w Sopocie KW MO Gdańsk; 10 IX 1948 – zastępca komendanta ds. operacyjnych KM MO Gdańsk; 3 I 1950 – komendant KM MO Gdańsk; 24 XI 1950 – naczelnik Wydziału Szkolenia Zawodowego Oddziału IV KG MO; 6 XII 1951 – kurs aktywu MBP; 28 VI 1952 – do dyspozycji KG MO; 22 IX 1952 – naczelnik Wydziału Szkolenia Zawodowego Oddziału Szkolenia KG MO; 6 X 1952 – zastępca szefa Oddziału Szkolenia Politycznego KG MO; 1 XII 1953 – komendant wojewódzki MO Rzeszów; 20 XII 1956 – komendant wojewódzki MO Poznań; 1 X 1965 – komendant wojewódzki KW MO Opole; 15 VII 1971 – dyrektor Departamentu Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego MSW; 24 VII 1972 – delegowany do służby w ZSRR; 24 II 1973 – komendant wojewódzki KW MO Katowice; 10 XII 1980 – do dyspozycji Departamentu Kadr MSW; 31 I 1981 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: generał brygady.

Opinia z 10 XII 1947 r. z CW MO w Słupsku:

Zdolności organizacyjne i inicjatywę własną posiada wysoko rozwinięte. Wiadomości fachowe i wojskowe przyswajają sobie bardzo łatwo, posiada dobrą pamięć i wymowę. Jest pilny i pracowity, uczy się bardzo łatwo. Posiada duże poczucie odpowiedzialności i duży poziom dyscypliny.

Charakterystyka służbowa z 29 XII 1952 r.:

W wyniku ukończenia Kursu Aktywu Kier[owniczego] MBP znacznie podniósł poziom wyrobienia politycznego i lepiej rozumie problematykę naszej walki i budownictwa socjalizmu. [...] W życiu partyjnym bierze aktywny udział, jest nieetatowym lektorem Wydziału Propagandy KC PZPR.

IPN BU 710/302, Akta osobowe Benedykta Cadera

A. Dziuba

Cebo Kazimierz

s. Feliksa

ur. 15 I 1916 r. w Łosieniu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: szewc

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 II 1945 – młodszy oficer śledczy Sekcji VIII MBP; 6 IX 1945 – oficer śledczy Wydziału IV A MBP; 21 III 1946 – p.o. naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Łódź; 15 I 1948 – naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 I 1951 – naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Poznań; 1 VIII 1955 – inspektor Inspektoratu Przewodniczącego KdsBP; 28 XI 1956 – zastępca naczelnika Wydziału I Biura Ewidencji Operacyjnej MSW; 1 IX 1961 – zastępca naczelnika Wydziału III Biura „C” MSW;

1 XII 1963 – zastępca naczelnika Wydziału II Biura „C” MSW; 4 IV 1968 – przeniesiony na rentę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka naczelnika Wydziału Śledczego, Kazimierza Cebo, sporządzona 11 IX 1953 r. przez szefa WUBP w Poznaniu, ppłk. J. Góreckiego:

Towarzysz Cebo dał się poznać jako dobry, zdolny i posiadający duże doświadczenie w pracy śledczej pracownik. Jego postawa partyjna nie budzi zastrzeżeń. Jest pewny i oddany sprawie. Można na niego liczyć w każdej sytuacji. [...] Braki w pracy wydziału powstają między innymi dlatego, że towarzysz Cebo osobiście mało przestuchuje, niedostatecznie kontroluje prace oficerów śledczych, nie zawsze czyta protokołu przestuchań opierając się głównie na tzw. referowaniu sprawy stąd niedostateczna znajomość szeregu spraw i brak konkretnych wytycznych dla pracy oficerów śledczych.

IPN BU 0194/2453, Akta osobowe Kazimierza Cebo

D. Węgrzyn

Cesarczyk Marian

s. Józefa

ur. 17 VII 1938 r. w Starym Sączu, pow. Nowy Sącz

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VII 1963 – starszy referent kulturalno-oświatowy Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępczością Kryminalną KM MO Szopienice; 1 VI 1965 – starszy referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępczością Kryminalną KM MO Katowice; 1 IV 1967 – referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępczością Kryminalną KM MO Szopienice; 15 VII 1968 – inspektor Sekcji Kryminalnej KM MO Szopienice; 1 IX 1970 – kierownik Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Szopienice; 16 III 1971 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 VI 1981 – kierownik Sekcji Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 I 1983 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 31 V 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 24 XII 1973 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO Katowice, K. Janoszka:

Posiada umiejętność organizowania sobie pracy, wykazuje w niej dużo samodzielności i inicjatywy własnej. Jego postawa moralno-etyczna nie budzi zastrzeżeń. Jest pracownikiem współpracującym

w kolektywie, lubianym przez ten kolektyw, cieszącym się jego uznaniem. Systematycznie pogłębia swoje wiadomości ogólne i zawodowe [...]. Z obowiązków wykładowcy szkolenia partyjnego wywiązuje się w sposób należyty. Ostatnio wyróżniony pochwałą z wpisaniem do akt partyjnych.

IPN Ka 0231/644, Akta osobowe Mariana Cesarczyka

A. Walkiewicz

Chelmecki Antoni

s. Antoniego

ur. 5 VII 1946 r. w Jaworznie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik górnik

wykształcenie: średnie techniczne/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1972 – referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępstwami Kryminalnymi KP MO Chrzanów; 16 XI 1972 – oficer Grupy Inspektorów Operacyjnych i Oficerów SB KM MO Jaworzno; 1 X 1974 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Jaworzno; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej w Chrzanowie Wydziału III A KW MO Katowice; 1 X 1977–VI 1980 – słuchacz WSO Legionowo; 1 IX 1980 – kierownik Sekcji VI Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji VI Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1983 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 16 I 1985 – kierownik Inspektoratu Ochrony Funkcjonariuszy WUSW Bielsko-Biała; 15 VI 1990 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek z 26 II 1977 r. o umieszczenie Antoniego Chelmeckiego na tablicy wzorowych funkcjonariuszy, podpisany przez naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice, ppłk. Henryka Sikorę:

Jest pracownikiem samodzielnym i zaangażowanym, wykazującym podczas realizacji zadań służbowych dużo własnej inicjatywy. W oparciu o uzyskane informacje od obsługiwanych TW założył 6 spraw operacyjnych i wyjaśnił 9 spraw [...]. Na koncie posiada 4 TW, z którymi pracuje aktywnie [...].

Krótką charakterystyką i oceną za 1982 r. (w ramach przeglądu kadrowego), podpisana przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Bielsku-Białej, ppłk. Jerzego Siejka:

Dobry organizator, wymagający w stosunku do podwładnych. Posiada umiejętność kierowania zespołem [...]. Jest w pełni zaangażowany w pracy zawodowej, nie liczy się z własnym czasem wolnym. Jest oficerem zdyscyplinowanym i koleżeńskim.

IPN Ka 0239/194, Akta osobowe Antoniego Chelmeckiego

M. Sikora

Chład Eugeniusz

s. Franciszka

ur. 16 VI 1937 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 XII 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 7 IX 1964–21 VII 1965 – Roczna Oficerska Szkoła Operacyjna SB CW MSW Legionowo; 1 IV 1966 – oficer techniki operacyjnej Grupy „W” Referatu ds. Bezpieczeństwa KMIP MO Częstochowa; 1 III 1974 – starszy oficer Grupy „W” Referatu ds. SB KMIP MO Częstochowa; 1 I 1975 – starszy referent Grupy „W” Referatu ds. SB KMIP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – starszy kontroler Wydziału „W” KW MO Częstochowa; 16 X 1975 – kierownik zmiany Wydziału „W” KW MO Częstochowa; 16 X 1980 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Częstochowa; 15 VI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 1 IX 1989 – starszy inspektor Grupy ds. Obrotu w Komunikacji Wydziału II WUSW Częstochowa; 31 I 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1964 r.:

[...] jest pracownikiem zdolnym, inteligentnym i czyniącym w pracy operacyjnej stałe postępy, dowodem tego może posłużyć fakt, że z przekazaną jednostką TW pracuje już zupełnie dobrze. [...] w życiu organizacji partyjnej bierze aktywny udział. Jest niewierzącym i w tym też duchu wychowuje swą najbliższą rodzinę.

Charakterystyka z 1980 r.:

[...] funkcjonariusz doświadczony z dużym zasobem wiedzy teoretycznej i praktycznej. [...] jest funkcjonariuszem kulturalnym, zaangażowanym społecznie i politycznie, dba o swoją osobowość i prezencję.

Charakterystyka z 1984 r.:

[...] konsekwentna troska o poprawę organizacji pracy, wprowadzenie metod współzawodnictwa i zwiększone w ostatnim czasie wymagania wobec podwładnych z jego strony, spowodowały znaczny postęp w uzyskiwanych przez wydział wynikach. Pewne trudności w kształtowaniu stosunków z podwładnymi, głównie na tle zwiększonych wymagań jakie im postawił, miały charakter przejściowy i ustąpiły wskutek konsekwencji w obiektywizowaniu ocen”.

IPN Ka 0188/359, Akta osobowe Eugeniusza Chłada

A. Kondracki

Chmielewski Zbigniew

s. Zenona

ur. 1 VII 1933 r. w Legionowie, pow. Warszawa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

20 III 1956 – referent Sekcji III MUdsBP Bytom; 1 IX 1956 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej MBP Czerwieńsk; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji resortu; 1 IV 1958 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 III 1959 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 XII 1962 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 3 IX 1965–31 VII 1966 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – inspektor Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 16 IV 1970 – I zastępca komendanta powiatowego MO ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału II (Grupa Operacyjna w Bytomiu) KW MO Katowice; 16 III 1982 – naczelnik Wydziału V KW MO Katowice; 15 VII 1987 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Z charakterystyki służbowej, XII 1960 r.:

Ważną cechą jest szybka orientacja i wycucie jak należy z kim prowadzić rozmowę. Pod tym względem należało by go wyróżnić wśród pracowników Służby Bezpieczeństwa, gdyż posiada on bardzo lekką wymowę, jest inteligentnym, na każde tematy potrafi prowadzić dyskusję, przez to też sporządzone przez niego dokumenty z prowadzonych rozmów są pełne i jasno obrazują sytuację nad jaką on dyskutował. Cechuje go duża pamięć, co wyraża się w tym, że z przeprowadzonych rozmów z obywatelami, gdzie nie ma możliwości opisać tego na miejscu odtworzy to z dokładnością.

IPN Ka 0229/400, Akta osobowe Zbigniewa Chmielewskiego

M. Niedurny

Chmielnicki Naum

s. Beniamina

ur. 1 I 1914 r. w Kamionce, Rosja

narodowość: żydowska

pochodzenie: chłopskie

zawód: wykładowca literatury

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

13 IX 1945 – zastępca kierownika PUBP Niemodlin; 6 IV 1946 – zastępca kierownika PUBP Nysa; 1 II 1947 – szef PUBP Nysa; 1 VII 1948 – szef PUBP Bytom;

1 IX 1949 – szef PUBP Lubliniec; 1 IX 1950 – komendant Szkoły Międzywojewódzkiej przy WUBP Katowice; 31 VIII 1954 – zwolniony ze służby z odszkodowaniem z powodu zaniedbań.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 26 VIII 1954 r. wystawiona przez wicedyrektora Departamentu Szkolenia MBP, H. Piaseckiego:

Tow. Chmielnickiego – człowieka o dużym zasobie wiedzy politycznej, pedagogicznej i operacyjnej cechował niewłaściwy stosunek do organizacji partyjnej i krytyki. Były z jego strony próby tłumienia krytyki i komenderowania organizacją partyjną. To wszystko wpłynęło na nieodpowiednią atmosferę jaka zapanowała w szkole. Sytuacja wynikła w szkole stalinogrodzkiej była przedmiotem rozważań w Sektorze Specjalnym KC. Sektor stanął na stanowisku, że tow. Chmielnickiego należy zdjąć z roboty po zakończeniu roku szkolnego, żeby na razie nie zakłócać w większym stopniu normalnej pracy szkoły.

IPN Ka 0189/414, Akta osobowe Nauma Chmielnickiego

T. Marszałek

Chojecki Aleksander

s. Franciszka

ur. 3 V 1912 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektryk

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

5 IV 1945 – kierownik Sekcji VII MUBP Katowice; 1 I 1946 – p.o. kierownik Sekcji II Wydziału III A WUBP Katowice; 1 I 1947 – kierownik Sekcji II Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 III 1947 – zastępca naczelnika Wydziału „A” WUBP Katowice; 31 XII 1948 – zwolniony z powodu postępowania karnego za ujawnienie tajemnicy służbowej.

12 IV 1949 r. wyrokiem WSR w Katowicach skazany na 5 lat więzienia. 27 IX 1949 r. NSW w Warszawie złagodził wyrok do dwóch lat więzienia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 18 XII 1946 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „A” w Katowicach, ppor. M. Dudę:

Z pracy wywiązuje się należycie, okazuje inicjatywę, jest inteligentny, zrównowagony, oraz dzięki odpowiedniemu postępowaniu utrzymuje swój prestiż wśród podwładnych. Pod względem moralnym bez zarzutu.

IPN Ka 0172/321, Akta osobowe Aleksandra Chojeckiego

M. Paszek

Cichopek Adam

s. Józefa

ur. 28 XI 1943 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik hutnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 III 1966 – starszy referent Wydziału Operacyjno-Dochodzeniowego do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMiP MO Będzin; 21 III 1967–18 XI 1967 – zaliczony do słuchaczy Szkoły Referentów Operacyjno-Dochodzeniowych Szkoły Podoficerskiej MO w Pile; 1 XII 1967 – referent Wydziału Operacyjno-Dochodzeniowego do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMiP MO Będzin; 1 XI 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Będzin; 2 IX 1971–18 VII 1972 – słuchacz Szkoły Oficerskiej nr 1 CW MSW Legionowo; 1 IX 1974 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Będzin; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej w Będzinie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Będzinie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1975 – słuchacz ASW Legionowo; 1 VII 1978 – kierownik Grupy Operacyjnej w Będzinie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji VI Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XII 1982 – p.o. zastępca komendanta ds. SB KM MO Chrzanów; 18 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Chrzanów; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Chrzanów; 15 V 1990 – zwolniony, na własną prośbę przeszedł na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 26 XI 1982 r. podpisana przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, ppłk. J. Birnbaucha:

[...] zajmuje stanowisko Kierownika Sekcji VI zabezpieczającej operacyjnie środowisko młodzieży akademickiej skupionej w D[duszpasterstwie] A[akademickim] oraz ruch oazowy. W zakresie obowiązków wchodzi ponadto działania o charakterze specjalnym nadzorowane bezpośrednio przez Z-cę Naczelnika mjr Edmunda Perka. Do niedawna kpt. A. Cichopek aktywnie uczestniczył w działaniach Grupy Operacyjno-Interwencyjnej powołanej rozkazem Komendanta Wojewódzkiego MO, której zadaniem jest przeciwdziałanie zakłóceniom porządku i bezpieczeństwa publicznego przez siły wrogie państwu.

Opinia służbowa z 21 XI 1983 r. podpisana przez szefa RUSW w Chrzanowie, mjr. Z. Bytomskiego:

[...] pozyskał do współpracy kilka jednostek TW spośród kleru rzymskokatolickiego, m.in. dziekana, wicedziekana i kurialistę oraz przyczynił się do usunięcia przez biskupa ordynariusza od pełnienia obowiązków, diecezjalnego duszpasterza akademickiego, znanego z wrogich postaw i poglądów.

IPN Ka 0231/300, Akta osobowe Adama Cichopka

E. Marek

Cichopek Edward

s. Władysława

ur. 6 V 1938 r. w Dębianach, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: elektrotechnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 XI 1960 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 XII 1961–31 VII 1962 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 3 VIII 1962 – do dyspozycji zastępcy komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Katowice; 1 X 1962 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1966 – starszy oficer Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 III 1975 – kierownik Grupy Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji II Wydziału III KW MO Katowice; 8 V 1982 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 30 XI 1987 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia z 11 XI 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Katowicach, pplk. J. Wieniewskiego:

Do 1982 r. jako kierownik Sekcji II Wydziału III organizował pracę w zakresie zwalczania aktów wrogiej propagandy pisanej oraz operacyjnej oraz kontroli środowisk mniejszości narodowych ukraińskiej i żydowskiej.

IPN Ka 0229/427, Akta osobowe Edwarda Cichopka

M. Kobyłańska

Cierpiał Ryszard

s. Jana

ur. 27 I 1922 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

28 V 1945 – referent Sekcji II MUBP Chorzów; 20 II 1946 – referent Sekcji III Wydziału VII WUBP Katowice; 1 VII 1948 – referent Referatu „C” Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1950 – starszy referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 15 V 1953 – zastępca szefa MUBP Nowy Bytom; 1 IV 1955 – zastępca kierownika

MUdsBP Chorzów; 15 IV 1956 – kierownik MUdsBP Chorzów; 31 XII 1956 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 10 I 1947 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Kratkę:

Politycznie zorientowany i całkowicie oddany dla demokracji ludowej i jej Rządu. Jest wrogo nastawiony do nacjonalizmu i średnio aktywny w życiu politycznym. Pod względem politycznym zupełnie pewny. Pracę już opanował całkowicie, z agenturą pracuje średnio. W pracy wykazuje dużo samodzielności i własnej inicjatywy. W każdej sytuacji umie powziąć własną decyzję. Za pracę swą posiada poczucie odpowiedzialności, jest pracowitym i średnio zdyscyplinowanym. Potrafi zachować i dotrzymać tajemnicy służbowej. Jest inteligentnym i wyrobionym i stara się indywidualnie samokształcić. Posiada dużo godności osobistej i dąży do urzeczywistnienia swych idei.

Fragm. charakterystyki na wniosku awansowym z 3 III 1953 r. sporządzonym przez szefa WUBP, płk. J. Jurkowskiego:

Na koncie swym posiada kilka zrealizowanych spraw o podłożu dywersyjno-szpiegowskim. Obecnie przy pomocy kierownika Wydziału prowadzi 2 sprawy agencyjnego rozpracowania pod krypt. „Baza” i „Wisła” o zabarwieniu endeckim, w których to uzyskuje pozytywne wyniki.

IPN Ka 0224/194, Akta osobowe Ryszarda Cierpiała

R. Mozgol

Cierpień Tadeusz

s. Andrzej

ur. 1 I 1932 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik księgowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP; 25 IX 1952 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Międzywojewódzkiej Krajowego Ośrodka Szkolenia MBP Gdańsk; 10 VIII 1953 – referent Sekcji IV Wydziału XI WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji IV Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy III Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1967 – kierownik Grupy III Wydziału IV KW MO Katowice; 16 IV 1971 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 16 XII 1973 – II zastępca komendanta ds. SB KM MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Terenowej Wy-

działu Paszportów KW MO Katowice; 16 XI 1978 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 V 1980 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 15 X 1982 – zwolniony i skierowany na emeryturę (faktycznym powodem zwolnienia było postępowanie służbowe w sprawie protekcyjnego załatwiania spraw paszportowych).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny z 9 XII 1970 r. w sprawie uposażenia podpisany przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, ppłk. L. Pikulę:

Kpt. Cierpiał Tadeusz jako Kier. Grupy III Wydziału IV-go organizuje pracę po zagadnieniu stowarzyszeń katolickich. Osobiście organizuje pracę operacyjną po zagadnieniu Stowarzyszenia PAX i ChSS. Posiada dokładną znajomość problemów i zagadnień całej grupy III. W pracy cechuje go skrupulatność, dyscyplina i wzorowe prowadzenie dokumentacji operacyjnej. Jako długoletni funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa odznacza się dużym doświadczeniem i świadomym zaangażowaniem w pracy.

W opiniach służbowych przełożeni bardzo często podkreślali, że Tadeusz Cierpiał w sposób estetyczny i bardzo uporządkowany prowadził dokumentację operacyjną.

IPN Ka 0229/39, Akta osobowe Tadeusza Cierpiała

E. Marek

Ciesielski Józef

s. Stanisława

ur. 16 VI 1908 r. w Granicach, pow. Błonie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz mechanik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

14 VII 1945 – p.o. kierownik PUBP Olesno; 15 VII 1946 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Tarnowskie Góry; 1 X 1950 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Nowogard; 9 IX 1950 – do dyspozycji Departamentu Kadry MBP, zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa z 7 II 1949 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, ppłk. E. Dowkana:

[...] Stara się o podniesienie wiedzy podległych mu pracowników z zakresu pracy operatywnej, udzielając im odpowiednich wskazówek. W stosunku do poduładnych w niektórych wypadkach nie stosuje odpowiedniego podejścia, a to z powodu nerwowego wyczerpania, w wyniku czego nie uzyskuje zaufania u pracowników. Intelktualnie stoi na poziomie, cechuje go godność osobista, jest energiczny,

wybuchowy, tak że często do swych podwładnych używa wulgarnych słów. Natógowym alkoholikiem nie jest lecz przejawia pewne skłonności do alkoholu. [...].

IPN BU 0193/1581, Akta osobowe Józefa Ciesielskiego
W. Dubiański

Cilecki Eugeniusz

s. Stefana

ur. 17 VIII 1935 r. w Przemysłu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ekonomista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

28 XI 1958 – starszy referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej KD MO Katowice-Ligota; 30 IX 1961 – zwolniony ze służby; 1 VI 1962 – oficer ewidencji operacyjnej Samodzielnej Sekcji Rejestracji Cudzoziemców KW MO Katowice; 15 XI 1965 – oficer ewidencji operacyjnej Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 14 XII 1966–22 XII 1967 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Operacyjnej Nr 2 CW MSW Legionowo; 1 IV 1968 – inspektor Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 1 VIII 1969 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 16 XI 1970 – kierownik Grupy II Wydziału III KW MO Katowice; 16 I 1973 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 30 IV 1973 – przeniesiony służbowo do dyspozycji komendanta ASW Warszawa; 1 V 1973 – adiunkt V Zakładu Metodyki Ochrony Gospodarki Narodowej Instytutu I Kryminalistyki i Kryminologii ASW Warszawa; 1 I 1977 – kierownik Zakładu V Instytutu I ASW Warszawa; 15 IV 1986 – zastępca dyrektora Instytutu I ASW Warszawa; 22 V 1989 – komendant WSO MSW Legionowo; 1 X 1989 – komendant Wydziału Bezpieczeństwa Państwa ASW Legionowo (dawniej WSO MSW im. F. Dzierżyńskiego Legionowo); 3 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa o pplk. Eugeniuszu Cileckim, kierowniku Zakładu V Instytutu I Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie, z 30 VI 1982 r., podpisana przez zastępcę komendanta ds. polityczno-wychowawczych ASW, płk. dr. Józefa Tomasika:

Organizuje i prowadzi działalność naukowo-dydaktyczną; wielokrotnie uczestniczył w zespołach naukowych, które zajmowały się badaniami określonych problemów specjalistycznych, społeczno-politycznych i ekonomicznych ważnych z punktu widzenia potrzeb resortowych i państwowych. Systematycznie pracuje nad rozwojem własnym. Opublikował w sumie 33 prace, w tym 5 monografii, 4 skrypty oraz 24 artykuły i recenzje. Przygotował rozprawę habilitacyjną na temat „Przestępstwa przemysłnicze w PRL”, której obrona odbędzie się w Wyższej Szkole Bezpieczeństwa Państwowego w Moskwie.

IPN BU 0604/1793, Akta osobowe Eugeniusza Cileckiego
M. Sikora

Cios Stanisław

s. Ludwika

ur. 1 X 1914 r. w Hajdanku, pow. Pińczów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: piekarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

5 III 1945 – wartownik WUBP Katowice; 5 VI 1945 – młodszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1946 – referent Sekcji III Wydziału VII WUBP Katowice; 1 VII 1948 – starszy referent Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 VI 1949 – kierownik Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Katowice; 15 X 1951 – kierownik Sekcji I Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 VIII 1953 – starszy instruktor Grupy Instruktorów ds. Szkolenia Zawodowego WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy instruktor Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer szkoleniowy Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy I Wydziału III KW MO Katowice; 1 IX 1961 – kierownik Grupy V Wydziału III KW MO Katowice; 31 X 1967 – zwolniony (renta).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 30 V 1966 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III, pplk. S. Opitka:

Pełniąc funkcję kierownika Grupy IV odpowiedzialny jest za organizację pracy operacyjnej mającej na celu zabezpieczenie wyższych uczelni, ujawnianie i zwalczanie dywersji ideologiczno-politycznej, oraz organizacja pracy operacyjno-rozpoznawczej wśród niektórych grup inteligencji twórczej. [...] Jako kierownik Grupy za mało wykazuje własnej inicjatywy w kierowaniu pracą Grupy w szczególności w nakierunkowywaniu na najaktualniejsze w danym czasie problemy. Niemniej posiada autorytet w Grupie, jest zdyscyplinowany i wymagający w stosunku do podległych pracowników.

IPN Ka 0227/93, Akta osobowe Stanisława Ciosa

A. Gryman

Ciszek Zbigniew

s. Stefana

ur. 28 V 1923 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IV 1946 – młodszy referent Referatu IV MUBP Dąbrowa Górnicza; 15 VII 1946 – młodszy referent gminny PUBP Cieszyn; 17 V 1947 – referent PUBP Cieszyn; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Cieszyn; 22 VII 1948 – starszy referent Referatu IV PUBP Cieszyn; 15 XI 1948 – kierownik Sekcji I PUBP Cieszyn; 15 III 1950 – zastępca szefa PUBP Koźle; 1 IV 1951 – do dyspozycji szefa WUBP Opole; 26 IX 1951 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Opole; 1 XI 1954 – zastępca szefa PUBP Prudnik; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Prudnik; 31 VII 1955 – przekazany do dyspozycji kierownika WUdsBP Opole w związku z prowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym; 1 IX 1955 – starszy referent Sekcji III Wydziału II WUdsBP Opole; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału II WUdsBP Opole; 1 IX 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji III Wydziału II WUdsBP Opole; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka:

Za niemoralne prowadzenie się w miejscu pracy w 1955 r. zdegradowany z funkcji zastępcy kierownika PUdsBP w Prudniku do funkcji referenta oraz ze stopnia porucznika do stopnia podporucznika. W odpowiedzi na prośbę Ciszka, skierowaną do przewodniczącego KdsBP w Warszawie, pozostawiony na stanowisku starszego referenta ze względów ekonomicznych. Na nowym stanowisku oceniany pozytywnie.

IPN Wr 0126/1215, Akta osobowe Zbigniewa Ciszka

K. Banaś

Ciućka Czesław

s. Jana

ur. 20 V 1938 r. w Juszczyńcu, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

15 VIII 1960 – oficer techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IX 1961 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 10 IX 1962 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Techniki Operacyjnej CW MSW Legionowo; 12 VII 1963 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 XII 1963 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1965 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I A Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VIII 1969 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji I A Wydziału „T” KW MO

Katowice; 1 XI 1969 – p.o. kierownik Sekcji I A Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1970 – kierownik Sekcji I A Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 II 1975 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IX 1975–20 VI 1976 – słuchacz Kursu Specjalnego w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 I 1981 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Koszalin; 5 VI 1990 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Twarze koszalińskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa województwa koszalińskiego. Informator personalny, red. P. Knap, M. Ozga, P. Skubisz, Szczecin 2008, s. 72. Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Sz 0116/1801, Akta osobowe Czesława Ciucki, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Ciurlik Zygmunt

s. Wawrzyńca

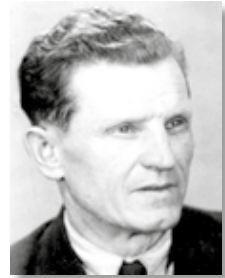
ur. 14 I 1911 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: formierz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 XI 1945 – młodszy referent Sekcji Walki z Bandytyzmem PUBP Zawiercie; 1 VI 1946 – referent Referatu III PUBP Zawiercie; 21 IV 1947 – kurs kierowniczy w Centralnej Szkole MBP w Łodzi; 24 XI 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 XII 1947 – starszy referent MUBP Sosnowiec; 1 VII 1948 – zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 15 VI 1949 – starszy referent Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1950 – starszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 15 VII 1952 – kierownik Sekcji II Wydziału „A” WUBP Katowice; 31 III 1954 – do dyspozycji szefa WUBP Stalinogród; 30 IV 1954 – zwolniony za niewywiązywanie się z nałożonych obowiązków, niesubordynację i nadużywanie alkoholu. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Raport naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy MBP do ministra MB z 30 V 1949 r.: *Chor. Cierlik Zygmunt w dniu 2 maja 1949 r. podczas ostrego pogotowia uprawił się wraz z podległymi pracownikami w stan nietrzeźwy. W tymże dniu postępując wbrew rozkazowi przyjął od podległych sobie pracowników jako prezent papierosnicę. W dniu 26 maja 1948 r. wywołał awanturę z chor. P. i dopuścił się jego pobicia.*

IPN Ka 0190/43, Akta osobowe Zygmunta Ciurlika

M. Biała

Cuber Marian

s. Adama

ur. 5 X 1914 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

27 I 1945 – zastępca kierownika III Komisariatu KM MO Sosnowiec; 11 V 1945 – zastępca komendanta ds. polityczno-wychowawczych KM MO Sosnowiec; 13 I 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 15 II 1947 – naczelnik Wydziału I WUBP Katowice; 1 VI 1949 – naczelnik Wydziału „A” WUBP Katowice; 30 XI 1952 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wyciąg z raportu szefa Wydziału Polityczno-Wychowawczego sporządzony 27 VI 1945 r.: *Cuber Marian, Z-ca Kom. miasta Sosnowca, aktywista, lewicowiec, łatwo przyswaja zagadnienia polityczne.*

Fragment z wyciągu raportu sytuacyjnego za okres 20 X 1945–10 XI 1945 r. sporządzony przez ppłk. J. Kratkę:

Politycznie pewny, świadomy, uczciwy. Poziom inteligencji wysoki, zdobył sobie sympatię w szeregach Milicji Obywatelskiej i społeczeństwie. Przejawia dużą inicjatywę, duży udział bierze w życiu polityczno-społecznym.

IPN Ka 0148/221, Akta osobowe Mariana Cubera

R. Mozgol

Cyba Stanisław

s. Antoniego

ur. 8 V 1929 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: zawodowe/wyższe

Przebieg służby:

21 IX 1949 – aplikant śledczy Wydziału Śledczego WUBP Bydgoszcz; 1 VII 1950 – oficer śledczy Referatu Śledczego PUBP Toruń; 1 IV 1951 – oficer śledczy Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Bydgoszcz; 1 IX 1953 – starszy oficer śledczy Sekcji III Wydziału Śledczego WUBP Bydgoszcz; 1 IV 1955 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału VII WUdsBP Bydgoszcz; 1 IX 1956 – starszy oficer śledczy-brygadier Sekcji II Wydziału VII

WUdsBP Bydgoszcz; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Bydgoszcz; 1 XII 1957 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 III 1960 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1961 – kierownik grupy Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1968 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 16 II 1972 – II zastępca komendanta MO ds. SB KMiP MO Częstochowa; 20 II 1973 – p.o. I zastępca komendanta MO ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 V 1973 – I zastępca komendanta MO ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 X 1975 – naczelnik Wydziału Inspekcji KW MO Częstochowa; 14 IV 1978 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa za okres 1972–1974 z 23 VII 1974 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. Stanisława Opitka:

Obowiązki kierownika jednostki częstochowskiej ppłk Cyba właściwie spełnia. W czasie różnych imprez kościelnych umiejętnie koordynuje pracę. Wyniki uzyskiwane przez niego w pracy po tym zagadnieniu należy uznać jako dobre. [...] Wraz z podległymi pracownikami realizuje coraz bardziej przemyślane przedsięwzięcia w związku z czym Służba Bezpieczeństwa uzyskuje coraz ciekawsze informacje o zamierzeniach i działaniach reakcyjnej części kleru częstochowskiego.

IPN Ka 0188/21, Akta osobowe Stanisława Cyby

M. Sikora

Cyran Edward

s. Ignacego

ur. 6 IX 1934 r. w Bieździedzy, pow. Jasło

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

10 IX 1952 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 27 VII 1954 – referent Sekcji I Wydziału III WUBP Rzeszów; 1 IV 1955 – referent Sekcji II Wydziału III WUdsBP Rzeszów; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji II Wydziału III WUdsBP Rzeszów; 1 I 1957 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KPIM MO Przeworsk; 1 I 1959 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KPIM MO Przeworsk; 1 XII 1960 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Zabrze; 1 X 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 20 IX 1968 – p.o. I zastępca komendanta ds. SB KP MO Wodzisław Śląski; 16 X 1968 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Wodzisław Śląski; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1977 – odwołany z zajmowanego stanowiska i przekazany do dyspozycji komendanta woje-

wódzkiego KW MO Bielsko-Biała; 30 XI 1978 – zwolniony ze służby ze względu na zły stan zdrowia, przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 31 XII 1959 r. wystawiona przez zastępcę komendanta powiatowego MO ds. Bezpieczeństwa w Przeworsku, kpt. M. Pasierba:

Jest pracownikiem uczciwym i zdyscyplinowanym, do pracy, którą wykonuje wykazuje chęci i zamiłowanie. [...] Z praktycznego postępowania jego wynika, że jest oddanym członkiem partii i bliskie mu są sprawy budownictwa socjalistycznego kraju. W życiu rodzinnym jest przykładnym mężem – ojcem, dużo osiągnął na odcinku wychowania swej żony w duchu ideologii marksistowskiej i w tym też duchu wychowuje swoje dzieci.

IPN Ka 0236/30, Akta osobowe Edwarda Cyrana
G. Kolek

Czechowski Bolesław

s. Władysława

ur. 29 VI 1925 r. w Klimontowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: gimnazjalne

Przebieg służby:

18 VII 1945 – referent gminny PUBP Katowice; 1 XI 1947 – referent Sekcji V PUBP Katowice; 1 II 1950 – starszy referent Sekcji V PUBP Katowice; 20 IX 1950–20 VII 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1951 – starszy referent PUBP Lubliniec; 15 XI 1951 – zastępca szefa PUBP Lubliniec; 1 XI 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 30 XI 1952 – zwolniony z powodu nadużywania stanowiska służbowego.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 20 X 1952 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Jurkowskiego:

[...] Nadużywał stanowiska służbowego, przyjmował różne prezenty. [...] do podległych pracowników odnosił się niewłaściwie, ordynarnie, dlatego też u nich nie cieszył się należyty autorytetem.

IPN Ka 0190/64, Akta osobowe Bolesława Czechowskiego
M. Domagała

Czerkawski Zdzisław

s. Marcina

ur. 22 VI 1941 r. w Buczaczu, ZSRR

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 III 1965 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Bytom; 1 IV 1967 – referent dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Bytom; 1 XII 1967 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Bytom; 1 XII 1969 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Bytom; 2 X 1974–30 VI 1977 – słuchacz ASW Warszawa; 1 VII 1977 – kierownik Sekcji Wydziału II KM MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Jaworzno; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Jaworzno; 1 IV 1987 – szef MUSW Jaworzno; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 30 I 1987 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Katowicach, plk. H. Sikorę:

Posiadane kwalifikacje zawodowe, duże doświadczenie, znajomość zasad pracy oraz ideowość i polityczne zaangażowanie pozwoliły pokonać w stosunkowo szybkim czasie istniejące trudności i uczynienie pracy SB na terenie miasta Jaworzno wydajną i efektywną. Mjr Z. Czerkawski osobiście pracuje z 2 jednostkami TW, z którymi odbywa regularne spotkania uzyskując cenne informacje. Umiejętność organizowania pracy, zdolność do podejmowania decyzji, samodzielność i inicjatywa w/w zapewniają prawidłową realizację stawianych przed SB MUSW zadań. [...] Jako przełożony jest zdyscyplinowany i wymagający, w ocenie podwładnych obiektywny. W stosunku do stron jest stanowczy, lecz kulturalny.

IPN Ka 0264/591, t.1-2, Akta osobowe Zdzisława Czerkawskiego

T. Marszałek

Czerwiński Tadeusz

s. Anny

ur. 8 VIII 1918 r. w Jaworznie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: fryzjer

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

7 III 1945 – referent Sekcji II MUBP Katowice; 6 IV 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Katowice; 18 VIII 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Katowice; 8 X 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 12 X 1945 – zastępca kierownika Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1946 – zastępca kierownika Wydziału IVA WUBP Katowice; 1 IV 1946 – zastępca szefa UB na MiP Bytom; 15 VII 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 31 XII 1946 – zwolniony ze służby na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka wystawiona w 1946 r. przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Kratkę: *Wymaga przeszkolenia teoretycznego po linii UB. Dobrze zorientowany w pracy śledczej w pozostałej słaby, inteligentny – lecz ulega wpływom przyjaciół [...]. Charakter spokojny, flegmatyczny, odważny. [na marginesie odręczny dopisek szefa WUBP: na szefa PUBP nie nadaje się, ponieważ robi wrażenie całkowicie mało samodzielnego].*

IPN Ka 0172/394, Akta osobowe Tadeusza Czerwińskiego

W. Dubiański

Czopiński Lucjan

s. Franciszka

ur. 1 V 1921 r. w Łazach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz-mechanik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

23 VII 1945 – kursant WUBP Katowice; 16 VIII 1945 – referent PUBP Głubczyce; 1 XI 1946 – referent gminny PUBP Głubczyce; 1 III 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Głubczyce; 24 XI 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 XII 1947 – starszy referent PUBP Zawiercie; 15 III 1949 – referent Sekcji Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IX 1950 – kierownik Referatu Ochrony Przemysłu przy Fabryce Urządzeń Mechanicznych w Porębie PUBP Zawiercie; 31 XII 1952 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby. Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 13 XII 1948 r. wystawiona przez szefa PUBP w Zawierciu (podpis nieczytelny):

Posiada wrodzona inteligencję, jest prawdomówny, zdyscyplinowany, uczciwy i pracowity.

IPN Ka 0190/75, Akta osobowe Lucjana Czopińskiego

A. Gryman

Ćwik Antoni

s. Jana

ur. 7 I 1924 r. w Troksie, pow. Olkusz

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

23 V 1945 – wartownik PUBP Olkusz; 1 IX 1945 – referent gminny PUBP Olkusz; 1 X 1947 – referent Referatu I PUBP Olkusz; 1 IX 1948 – referent Placówki Bezpieczeństwa Publicznego w Wollbromiu PUBP Olkusz; 1 IV 1949 – starszy referent Referatu V PUBP Olkusz; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 1 XI 1950 – starszy referent Referatu V PUBP Bochnia; 1 III 1952 – zastępca szefa PUBP Bochnia; 1 VII 1952 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Myślenice; 1 X 1953 – szef PUBP Myślenice; 15 V 1954 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Kraków; 1 IX 1954 – zastępca naczelnika Inspektoratu Wiejskiego WUBP Kraków; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUdsBP Kraków; 1 VII 1955 – p.o. kierownik PUdsBP Chrzanów; 1 IV 1956 – kierownik PUdsBP Chrzanów; 1 I 1957 – zastępca komendanta ds. Bezpieczeństwa KP MO Chrzanów; 1 IV 1972 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Jaworzno; 15 I 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Kraków; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1978 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji KW MO Bielsko-Biała; 31 VII 1981 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 30 XII 1957 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO w Krakowie, mjr. J. Koperka:

W pracy zawodowej jako kierownik jednostki z obowiązków na niego nałożonych wywiązuje się zadowalająco. Posiada wiele doświadczeń w pracy operacyjnej, które stara się przekazywać podległym pracownikom. Jednostką mu powierzoną kieruje dobrze. Wykazuje dużą troskę o bezpieczeństwo terenu, o należyte wyniki pracy pracując z poczuciem odpowiedzialności za powierzony odcinek służby. Potrafi we właściwy sposób i na czasie oceniać sytuację polityczną w środowiskach wrogich i dostrzegać zjawiska działalności wroga w terenie. Sam osobiście pracuje również wydajnie. [...] Wykazuje duże zdyscyplinowanie i wymaga tego również od innych. Jest bardzo ambitnym, prawdomównym i oddanym pracownikiem wykazującym duże przywiązanie do pracy w organach MO-SB.

IPN Ka 0238/189, Akta osobowe Antoniego Ćwika

M. Paszek

Danel Franciszek

s. Wilhelma

ur. 13 VIII 1920 r. w Popielowie, pow. Rybnik

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: blacharz

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

14 VII 1945 – referent PUBP Rybnik; 15 I 1946 – referent gminny PUBP Rybnik; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Rybnik; 15 XII 1950 – starszy referent Placówki Bezpieczeństwa Publicznego w Rydułtowach PUBP Rybnik; 1 VII 1951 – starszy referent Referatu Górnictwa PUBP Rybnik; 1 V 1952 – kierownik Sekcji Górnictwa PUBP Rybnik; 1 III 1953 – zastępca szefa PUBP Rybnik; 1 VI 1954 – szef MUBP Mysłowice; 1 IV 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Stalinoogród; 15 X 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Rybnik; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Rybnik; 12 XII 1966 – zwolniony ze służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 18 XII 1952 r. wystawiona przez szefa PUBP w Rybniku, kpt. S. Kulkę: *Od samego początku pracy w organach B[ezpieczeństwa] P[ublicznego] brał aktywny udział w likwidacji band grasujących na terenie powiatu rybnickiego, a następnie likwidował różnego rodzaju sprawy sabotażowe jak: na kop. Rymer spr. „Oskar”, na kop. „Marcel” spr. pod krypt. „Kotłownia”, w hucie „Silesia” spr. pod krypt. „Beczka” a ostatnio na kop. „Anna” spr. pod krypt. „Ogień” [...] Ostatnio prowadzi poważne rozpracowanie pod krypt. „Advokat”, gdzie figuranci podejrzani są o przynależność i działalność w nielegalnej organizacji pod nazwą „Wiara i Ojczyzna” [...] W roku 1951 przyczynił się do ujęcia 2-ch członków bandy terrorystycznej bandy „Idziaka” w akcji pościgowej.*

IPN Ka 0227/84, Akta osobowe Franciszka Danela

R. Ciupa

Danielewski Walenty

s. Walentego

ur. 7 V 1920 r. w Kiszkwie, pow. Wągrowiec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: fryzjer

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

5 IX 1945 – wartownik PUBP Rybnik; 20 XI 1945 – kurier specjalnej poczty MUBP Gliwice; 1 III 1946 – młodszy referent gminny PUBP Rybnik; 1 III 1947 – referent gminny

PUBP Rybnik; 1 XI 1947 – referent Referatu III PUBP Rybnik; 15 IV 1949 – referent Sekcji I Wydziału III WUBP Katowice; 22 VII 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1953 – kierownik Sekcji III Wydziału III WUBP Stalinogród; 15 VIII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 15 V 1957 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 IX 1960 – kierownik Samodzielnej Sekcji Rejestracji Cudzoziemców KW MO Katowice; 2 XI 1960 – zgon.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka:

W pracy z agenturą dobry, w walce z bandytami wykazuje dużą odwagę – ostatnio przyczynił się do zlikwidowania bandy Karwota (Rybnik). Prawie w każdej akcji operacyjnej bierze bezpośredni udział. Odważny. Charakter ma wybuchowy co ujemnie wpływa na otoczenie, ale jest lubiany. Posłuszny do swych przełożonych.

IPN Ka 0225/163, Akta osobowe Walentego Danielewskiego

T. Palkij

Dankowski Bolesław

s. Ludwika

ur. 3 V 1924 r. w Bogucicach, pow. Katowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

IV 1945 – słuchacz CW WW w Andrzejowie; 21 X 1945 – słuchacz CS MBP w Łodzi; 3 I 1946 – młodszy oficer śledczy Wydziału IV MBP; 1 V 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1946 – starszy referent-kierownik kursu Sekcji II Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 I 1948 – starszy instruktor Sekcji II Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 VI 1948 – kierownik Szkoły Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 IX 1950 – kierownik Sekcji Kultury Fizycznej i Sportu Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 16 XI 1950 – wykładowca w Tymczasowym Ośrodku Szkolenia BP w Pleszewie; 1 VIII 1953 – kierownik Samodzielnej Sekcji Kultury Fizycznej WUBP Stalinogród; 1 II 1954 – starszy instruktor ds. szkolenia zawodowego Grupy Instruktorskiej ds. Szkolenia WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 II 1958 – zastępca komendanta ds. Bezpieczeństwa KM MO Nowy Bytom; 1 VII 1959 – zastępca komendanta ds. Bezpieczeństwa KM MO Ruda Śląska; 1 I 1961 – kierownik Samodzielnej Sekcji Rejestracji Cudzoziemców KW MO Katowice; 31 X 1964 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice;

1 XII 1964 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Katowice; 1 V 1972 – komendant miejski MO Katowice; 12 V 1979 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Notatka z 9 III 1972 r. podpisana przez mjr. M. Słusznika:

Jest dobrym organizatorem pracy, w wyniku czego kierowane przez niego jednostki osiągały pozytywne wyniki. Od 1964 r. z tytułu pełnionego stanowiska we właściwy sposób układa współpracę z miejscowymi czynnikami partyjnymi i organami administracji państwowej. Ponadto pełni kilka funkcji społecznych. Wchodzi w skład zarządu Koła ZBOWiD oraz jest lektorem szkoleń społeczno-politycznych przy KD PZPR „Zachód” w Katowicach.

IPN Ka 0262/5, Akta osobowe Bolesława Dankowskiego
M. Kobyłańska

Dawid Stanisław

s. Antoniego

ur. 19 IV 1919 r. w Liszce Dolnej, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: maszynista parowy

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

8 II 1945 – starszy oficer śledczy PUBP Lubliniec; 12 X 1945 – słuchacz CS MBP Łódź; 29 I 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 5 II 1946 – zastępca kierownika PUBP Koźle; 15 VII 1946 – p.o. szef PUBP Koźle; 15 XII 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 15 II 1947 – zwolniony z powodu kompromitowania UB.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka Stanisława Dawida, Katowice 1947 r.:

Ob. Dawid na którego są pewne materiały obciążające co do zachowania się i pijaństwa, okazał się nadal człowiekiem nieodpowiadającym na stanowisko Szefa Urzędu. Zbytnią mądrością nie może się poszczycić. Żadnego odpowiedniego nastawienia referentom i innym podwładnym nie może dać, gdyż sam słabo się orientuje w pracy w aparacie BP. [...] Wśród pracowników żadnym autorytetem się nie cieszy. Nie ma powagi ani posłuchu. Urząd jest w wielkim stopniu rozpuszczony. [...]. Charakter jego jest niejasny i jego oświadczenia są niemiarodajne. Krótko mówiąc, chcąc otrzymać prawdę trzeba najpierw sprawdzić, gdyż często kłamie. Zastrzeżeń politycznych nie ma. Na stanowisku Szefa nie nadaje się. Mógłby ewentualnie pracować jako referent WUBP.

IPN Wt 0126/1541, Akta osobowe Stanisława Dawida
D. Węgrzyn

Dawidziuk Michał

s. Jana

ur. 30 X 1942 r. w miejscowości Pieszczatka, ZSRR

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik trakcji elektrycznych

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VI 1968 – referent Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMiP MO Rybnik; 26 VII 1968–3 IV 1969 – słuchacz Szkoły Podoficerskiej przy Wojewódzkim Ośrodku Szkolenia MO Katowice; 4 IV 1969 – referent Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMiP MO Rybnik; 1 X 1969 – referent operacyjno-dochodzeniowy Wydziału do Walki z Przestępstwami Kryminalnymi KMiP MO Rybnik; 1 XI 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Rybnik; 9 X 1972–30 VI 1975 – słuchacz WSO Legionowo; 1 IX 1975 – starszy inspektor Grupy III Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 V 1976 – kierownik Sekcji III Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1982 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Cieszyn; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Cieszyn; 1 III 1985 – naczelnik Wydziału VI WUSW Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału II WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony (emerytura).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 16 II 1985 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Bielsku-Białej, plk. Jerzego Siejka:

Z nałożonych obowiązków służbowych wywiązuje się wzorowo. Dysponuje bardzo dużym doświadczeniem w pracy operacyjnej, które wykorzystuje w bieżącej służbie. Przydzielone zadania służbowe rozwija i wzbogaca o nowe jakościowo treści służące efektywniejszej ich realizacji. Wiele uwagi zwraca na stałe i wszechstronne doskonalenie form i metod działania. W stosunku do podwładnych jest wymagający i obiektywny. Prowadzi prawidłową politykę kadrową w aspekcie doboru funkcjonariuszy na wakujące stanowiska. Swoim zaangażowaniem i właściwą postawą potrafi zmobilizować podwładnych do sumiennego wykonywania zadań służbowych. Polecenia przełożonych wykonuje sumiennie. Przestrzega zasad zachowania tajemnicy państwowej i służbowej. Cechuje go elokwencja, dar przekonywania i umiejętność znalezienia się w różnych sytuacjach.

IPN Ka 0239/164, Akta osobowe Michała Dawidziuka

E. Wiecha

Debudaj Władysław

s. Franciszka

ur. 29 VIII 1936 r. w Żerdzinie, pow. Kłobuck

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik górnik-mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 VI 1959 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 IX 1961–31 VII 1962 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 3 VIII 1962 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 X 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 IV 1967 – oficer Referatu ds. SB KP MO Tychy; 1 IV 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Tychy; 1 V 1973 – starszy inspektor pionu III Referatu ds. SB KM i P MO Tychy; 1 VI 1975 – kierownik Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 X 1978 – zastępca naczelnika Wydziału III A (Grupa Operacyjna w Rybniku) KW MO Katowice; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V (Grupa Operacyjna w Rybniku) KW MO Katowice; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 (Grupa Operacyjna w Rybniku) KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Rybnik; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Rybnik; 21 VII 1989 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 27 IV 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V-2 KW MO w Katowicach, ppłk. W. Fabiana:

[...] *Udzielając pomocy egzekwuje realizację bieżących czynności, dba o dyscyplinę i rzetelne wypełnianie obowiązków służbowych przez każdego pracownika na swoim stanowisku pracy. Wykazał się zdolnościami organizatorskimi, właściwie planuje zadania, dba o równomierne obciążanie poszczególnych pracowników, przywiązuje dużo uwagi do problemów wychowawczych oraz właściwych stosunków międzyludzkich. Aktywnie uczestniczył w rozbudowie wartościowej sieci agenturalnej na obiektach zabezpieczanych przez podległych mu pracowników, w wyniku czego zapewniony został dobry dopływ informacji o zagrożeniach i ich źródłach [...]. Cechuje go właściwy stosunek do przełożonych i podwładnych.*

IPN Ka 0231/72, Akta osobowe Władysława Debudaja

E. Wiecha

Demczuk Mikołaj

s. Maksyma

ur. 9 IX 1916 r. w Achtyrcze, Rosja

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: rolnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

VII 1944 – zastępca komendanta KP MO Lubartów; 5 VIII 1944 – do dyspozycji kierownika Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego RBP Lublin, skierowany na stanowisko kierownika Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w powiecie lubartowskim; 12 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej na miasto Sosnowiec; 1 II 1945 – kierownik MUBP Sosnowiec; 1 V 1945 – kierownik MUBP Siemianowice; 1 I 1946 – p.o. kierownik MUBP Zabrze; 1 II 1948 – zawieszony w czynnościach służbowych i przekazany do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 VIII 1948 – zwolniony dyscyplinarnie za zaniebdywanie obowiązków służbowych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Raport naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy, płk. J. Siedleckiego, z 15 VI 1948 r. do ministra MBP:

Przeprowadzone dochodzenie przeciwko kapitanowi Demczukowi i sierżantowi Zającowi nie potwierdziły ich współpracy z WiN-em. Niemniej jednak przytoczone powyżej fakty świadczą o braku czujności w/w w doborze towarzystwa, co w konsekwencji przyniosło szkody Organom Bezpieczeństwa Publicznego. Ponadto kpt. Demczuk postępowaniem swoim skompromitował się jako oficer służby Bezpieczeństwa Publicznego [...] oraz jak wykazała przeprowadzona kontrola podległego mu Urzędu, dopuścił się systematycznego zaniebdywania obowiązków służbowych. Reasumując powyższe proszę ob. Ministra o zgodę na dyscyplinarne ukaranie kpt. Demczuka Mikołaja 21 dniowym aresztem zwykłym, oraz wydaleniem z Organów Bezpieczeństwa Publicznego.

IPN Ka 0173/4, Akta osobowe Mikołaja Demczuka

D. Węgrzyn

Denkowski Andrzej Jan

s. Hermana

ur. 11 V 1951 r. w Katowicach

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inż. elektryk

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 X 1975 – inspektor Sekcji VII Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – inspektor Sekcji VII Wydziału V KW MO Katowice; 1 V 1982 – starszy inspektor Sekcji VII Wydziału V KW MO Katowice; 1 VI 1983 – kierownik Sekcji VI Wydziału V KW MO Katowice; 1 VIII 1985 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji WUSW Katowice; 16 XI 1987 – p.o. zastępca szefa ds. SB MUSW Piekary Śląskie; 1 II 1988 – zastępca szefa ds. SB MUSW Piekary Śląskie; 1 VI 1989 – naczelnik Wydziału V-1 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 18 I 1988 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Inspekcji WUSW Katowice, ppłk. H. Jankowskiego:

Posiada znaczne doświadczenie zawodowe w pracy SB zdobyte w okresie 13 lat służby na kolejnych, coraz bardziej odpowiedzialnych stanowiskach, szczególnie w zakresie ochrony gospodarki narodowej.[...] Zaangażowany w prawidłowym wykonawstwie zleconych mu zadań. Wnikliwy i pryncypialny w ocenie stanu faktycznego. Zdyscyplinowany w stosunku do przełożonych. Ambitny – z aspiracjami do awansów. Wyróżnia się inteligencją i kulturą pracy.

IPN Ka 0231/465, Akta osobowe Andrzeja Denkowskiego

M. Domagała

Długoszewski Mieczysław

s. Stefana

ur. 13 VII 1926 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 X 1948 – młodszy referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 1 VII 1949 – referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 1 XI 1949 – referent Sekcji VIII Wydziału IV WUBP Kielce; 1 I 1950 – referent Sekcji X Wydziału IV WUBP Kielce; 1 VI 1950 – strażnik Więzienia Częstochowa; 12 VII 1950 – strażnik Więzienia Kielce; 1 II 1951 – referent Sekcji V Wydziału IV WUBP Kielce; 1 VI 1952 – instruktor ds. polityczno-wychowawczych w Kierownictwie Szpitala z Polikliniką WUBP Kielce; 1 IV 1954 – instruktor w Kierownictwie WUBP Kielce; 1 IX 1954 – kierownik Sekcji Administracyjnej Wydziału Ogólnego WUBP Kielce; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału III WUdsBP Kielce; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji I Wydziału III WUdsBP Kielce; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Kielce; 1 IX 1959 – słuchacz 2-letniej

szkoły SB CW MSW Legionowo; 25 VII 1961 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Kielce; 1 IX 1961 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Kielce; 1 XII 1967 – naczelnik Wydziału II KW MO Kielce; 1 VI 1970 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Kielce; 1 VI 1975 – komendant wojewódzki MO Częstochowa; 3 X 1980 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 20 II 1970 r. wystawiona przez komendanta wojewódzkiego MO w Kielcach, płk. inż. A. Borysiewicza, oraz I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Kielcach, płk. J. Wojtusika:

W pracy jest bardzo aktywny, przejawia dużo troski i inicjatywy na odcinku podniesienia poziomu pracy operacyjnej w Wydziale. Dzięki czemu kierowany przez niego kolektyw systematycznie osiąga coraz lepsze wyniki. Podobnie stara się oddziaływać na jednostki terenowe [...]. Jest pracowity, obowiązkowy i zdyscyplinowany. Wobec pracowników jest wymagający i konsekwentny. Przejawia dużo troski o właściwy klimat i dyscyplinę wśród podległych mu pracowników. Na tym odcinku ściśle współdziała z miejscową organizacją partyjną. Wśród kolektywu Komendy cieszy się dobrą opinią.

IPN BU 710/289, t. 1–2, Akta osobowe Mieczysława Długoszewskiego

A. Gryman

Dobrowolski Waław

s. Jana

ur. 29 VI 1910 r. w Małogoszczy, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

25 IX 1944 – sekretarz Wydziału Personalnego WUBP Lublin; 13 II 1945 – starszy referent ds. aparatu wojewódzkiego Wydziału Personalnego WUBP Lublin; 9 VIII 1945 – p.o. kierownik Wydziału Kadr WUBP Katowice; 1 XII 1946 – zwolniony ze służby na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 21 X 1946 r. wystawiona przez dyrektora Biura Personalnego MBP ppłk. M. Orechwę:

Kpt. Dobrowolski na zajmowanym stanowisku w służbie BP wykazał się pilnością i dokładnością. Za swe rzetelne i uczciwe ustosunkowanie do pracy przeniesiony został ze stanowiska starszego referenta Wydziału Personalnego WUBP w Lublinie na stanowisko p.o. Naczelnika Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach. W podległym mu Wydziale postawił na dość

wysokim poziomie pracę organizacyjno-biurową. W poznaniu, ocenie i rozstawieniu ludzi ma dość duże braki. Brakuje mu potrzebnej stanowczości przy politycznej ocenie kadr BP i odpowiedniego ustosunkowania się do nich, zależnie od tych momentów. Jednak instrukcje i wskazówki MBP w tym zakresie wykonywał. Świadomego zniekształcania polityki kadr MBP nie stwierdzono.

IPN Ka 0173/22, Akta osobowe Wacława Dobrowolskiego

D. Węgrzyn

Domagała Włodzimierz

s. Józefa

ur. 8 VI 1928 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: pomocnik elektromontera

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VI 1946 – wartownik MUBP Sosnowiec; 15 VII 1947 – młodszy wywiadowca Sekcji V Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 VI 1948 – młodszy wywiadowca Sekcji I Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 V 1949 – wywiadowca Sekcji I Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 VII 1951 – starszy wywiadowca Sekcji I Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 IV 1955 – brygadier Sekcji I Wydziału „B” WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer wywiadowca Sekcji I Wydziału „B” WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer wywiadowca Sekcji II Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 I 1957 – kierownik Sekcji II Wydziału „B” KW MO Katowice; 16 IX 1960 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Funkcjonariuszy SB CW MSW Legionowo; 3 VIII 1962 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. SB KW MO Katowice; 1 X 1962 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 24 V 1969–30 VI 1969 – p.o. naczelnik Wydziału „B” KW MO Katowice; 31 I 1975 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 11 VII 1974 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Posiada duże doświadczenie w prowadzeniu obserwacji oraz dobre rozeznanie kolektywu z którym pracuje. Ogólna ilość wykonanych zadań przez sekcje, którymi kieruje mjr Domagała jest nieporównywalnie większa w stosunku do poprzedniego okresu opiniodawczego. [...] Mimo zwiększonej wydajności pracy starano się zachować wszelkie środki ostrożności gwarantujące pełną konspirację pracy. [...] Mjr Domagała jest Kierownikiem pracowitym i zdyscyplinowanym. Jemu i jego podopiecznym najczęściej powierza się zadania prowadzenia obserwacji i różnego rodzaju ustalenia podczas organizowanych uroczystości kościelnych jak: Częstochowa, Piekary Śląskie itp. [...] Poziom polityczny dobry, egzamin z przedmiotów zawodowych i politycznych

zdał z wynikiem pozytywnym. Jako członek partii przejawia aktywność w ramach organizacji do której należy.

IPN Ka 0227/506, Akta osobowe Włodzimierza Domagaly
T. Marszałek

Domb (Dąb) Józef

s. Dawida
ur. 25 IV 1906 r. w Berlinie (Niemcy)
narodowość: żydowska
pochodzenie: inteligenckie
zawód: muzyk
wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej na powiat Katowice, 1 IV 1945 – p.o. kierownik MUBP Katowice; 20 IV 1945 – zwolniony (nie nadawał się do służby w organach bezpieczeństwa).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: plutonowy.

Pismo kierownika WUBP w Katowicach, kpt. J. Jurkowskiego do Wydziału Personalnego MBP Katowice IV 1945 r.:

Domb okazał się absolutnie niezdolnym do operacyjnej pracy. Dominuje u niego wybitnie wkład gospodarczy i jeśli będziecie uważali za stosowne wykorzystajcie go w tym kierunku. Za cały czas pracy, za wyjątkiem dotychczasowych aresztów na podstawie doniesień, nie ma ani jednego agenta, a informatorzy u niego są też pod znakiem zapytania. Niezależnie od powyższego niemożliwym [jest] wykorzystać Domba na naszym terenie, gdzie Domb znany jest jako Żyd i fabrykant.

IPN Ka 0182/63, Akta osobowe Józefa Domba
D. Węgrzyn

Doros Jerzy

s. Stanisława
ur. 18 VII 1946 r. w Sosnowcu
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: technik mechanik
wykształcenie: średnie techniczne/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

16 V 1973 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Sosnowiec; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1980 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 16 X 1981 – kierownik Sekcji Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – kierownik Sekcji Grupy Operacyjnej w Chrzanowie Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 IV 1983 – kierownik Sekcji Wydziału V-2 SB KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – kierownik Sekcji V MUSW Jaworzno; 26 XI 1986 – p.o. zastępca szefa ds. SB MUSW Jaworzno; 16 IV 1987 – zastępca szefa ds. SB MUSW Jaworzno; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 1 IV 1986 r. podpisana przez zastępcę szefa ds. polityczno-wychowawczych MUSW w Jaworznie, por. J. Janasza, oraz zastępcę szefa ds. SB MUSW w Jaworznie, mjr. Z. Czerkawskiego:

W pracy na wyznaczonym stanowisku służbowym wykazuje się sumiennością i wysokim zaangażowaniem. Z powodzeniem wykorzystuje bogate doświadczenie zawodowe i operacyjne w kierowaniu powierzonym mu zespołem pracowników. Cechuje go wysoka samodzielność, odpowiedzialność oraz zdolność dokonywania właściwych ocen i podejmowania trafnych decyzji. [...] Jest zwierzchnikiem wymagającym lecz równocześnie koleżeńskim, chętnie służącym pomocą fachową w zakresie prawidłowej realizacji prowadzonych przez podległych mu funkcjonariuszy spraw ewidencji operacyjnej. [...] Wykazuje nienaganną postawę etycznie-moralną i obywatelską.

IPN Ka 0231/678, Akta osobowe Jerzego Dorosa

T. Palkij

Dowgiąło Feliks

s. Józefa

ur. 15 XI 1914 r. w Łoźnikach Zarzecznich, Rosja

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: telegrafista

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 I 1946 – referent ewidencji operatywnej Referatu II PUBP Cieszyn; 1 VIII 1947 – referent gminny PUBP Cieszyn; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Cieszyn; 1 I 1949 – starszy referent Referatu IV PUBP Cieszyn; 1 VI 1952 – kierownik Sekcji IV PUBP Cieszyn; 15 XII 1952 – zastępca szefa PUBP Lubliniec; 1 IV 1955 – kierownik PDdsBP Lubliniec; 1 VII 1956 – starszy oficer śledczy Sekcji Filtracyjnej Wy-

działu II WUdsBP Stalinogród; 31 X 1956 – zwolniony z powodu nieprzydatności do służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka:

Stosunek do Demokracji Ludowej bezwzględnie dobry, ale nie wynika on z jego świadomości klasowej, z jego przekonań politycznych, ale z jego ślepej wiary i posłuszeństwa wojskowego do Rządu któremu służy. Jego horyzont polityczny to obóz jeńców wojennych w czasie okupacji w którym przybywał i bezwzględny wstręt i nienawiść do Niemców. Jest żołnierzem w całym tego słowa znaczeniu, ma zadowolenie z musztry wojskowej, po godzinach pracy prowadzi wykłady lub ćwiczenia wojskowe z pracownikami. Nie jest pijakiem.

IPN Ka 0236/86, Akta osobowe Feliksa Dowgiało

T. Palkij

Dowkan Eugeniusz

s. Adolfa

ur. 25 XII 1912 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: mierniczy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

20 VIII 1944 – funkcjonariusz posterunku MO Świder; 28 VIII 1944 – szkoła polityczno-wychowawcza Otwock; 10 IX 1944 – zastępca kierownika do spraw polityczno-wychowawczych XI Komisariatu KS MO Warszawa; 1 X 1944 – wykładowca polityczno-wychowawczy XI Komisariatu KS MO Warszawa; 15 X 1944 – starszy inspektor XI Komisariatu KS MO Warszawa; 15 XII 1944 – zastępca komendanta do spraw polityczno-wychowawczych KW MO Warszawa; 28 III 1945 – komendant wojewódzki MO Warszawa; 25 X 1945 – zastępca komendanta ds. polityczno-wychowawczych KW MO Wrocław; 5 II 1946 – p.o. komendant wojewódzki MO Wrocław; 10 IV 1946 – komendant wojewódzki MO Wrocław; 15 IV 1948 – komendant wojewódzki MO Gdańsk; 5 II 1949 – szef WUBP Katowice; 1 III 1951 – do dyspozycji MBP; 15 III 1951 – p.o. szef WUBP Wrocław; 20 I 1953 – dyrektor Departamentu Ogólnego MBP; 30 IV 1954 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 24 I 1949 r. podpisana przez dyrektora Departamentu Kadr, M. Orechwę:

Jest człowiekiem [...] jeszcze niedostatecznie rozgryzionym. Jeśli go sądzić na podstawie praktyki jego codziennej w służbie MO, można powiedzieć, że jest to człowiek nieobiektywny, nie lubiący, żeby jego podwładni mieli odmienne od niego zdanie. Jeżeli stwierdzi, że człowiek

ustosunkowuje się do niego krytycznie, nie przebaczy takiemu i postara się go wykończyć. Jest on mądry i politycznie niezłe wyrobiony, ale daleki jest od marksistowskiego pojmowania zjawisk.

IPN BU 0154/50, Akta osobowe Eugeniusza Dowkana
W. Dubiański

Drębkowski Zenon

s. Zygfryda

ur. 14 II 1928 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: niepełne średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 VII 1953 – referent RO Kopalni „Rokitnica” MUBP Zabrze; 1 II 1954 – starszy referent Sekcji IX G MUBP Zabrze; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji Górniczo-Hutniczej MUdsBP Zabrze; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji Górniczo-Hutniczej MUdsBP Zabrze; 1 IX 1956 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW KdsBP Legionowo; 5 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 2 I 1957 – starszy oficer operacyjny KM MO Zabrze; 1 IV 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1962 – starszy oficer operacyjny do specjalnych zadań Samodzielnej Sekcji Ogólnoorganizacyjnej KW MO Katowice; 1 II 1963 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Tarnowskie Góry; 16 IV 1970 – kierownik sekcji Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 16 XII 1973 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 VII 1983 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Raport mjr. Z. Drębkowskiego do płk. W. Kruszyńskiego, komendanta MO województwa katowickiego z 7 II 1970 r.:

Uprzejmie informuję tow. Pułkownika, że na przestrzeni pewnego okresu czasu mam trudności w ułożeniu właściwych stosunków współpracy nie tylko z kolektywem jednostki lecz także i na zewnątrz. [...] W tej sytuacji dla dobra służby – uprzejmie proszę tow. Pułkownika o powierzenie mi innego odcinka pracy, gdzie będę mógł sumiennie realizować postawione zadania.

IPN Ka 0231/641, Akta osobowe Zenona Drębkowskiego
K. Banaś

Dróżdź Mirosław

s. Jana

ur. 6 IX 1953 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inż. hutnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 VII 1978 – inspektor Wydziału Paszportów KW MO Częstochowa; 1 I 1984 – inspektor Wydziału II WUSW Częstochowa; 1 V 1984 – starszy inspektor Wydziału II WUSW Częstochowa; 1 IX 1986 – starszy inspektor Wydziału II, równocześnie p.o. kierownik Sekcji Wydziału II WUSW Częstochowa; 1 VI 1987 – zastępca szefa ds. SB RUSW Lubliniec; 1 II 1990 – przeniesiony do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 20 V 1987 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II WUSW w Częstochowie, mjr. J. Jańskiego:

Tou: kpt. Mirosław Dróżdź [...] przez okres pięciu lat pracował w Wydziale Paszportów. W tym czasie oprócz wykazywanych takich cech jak pracowitość, umiejętność kontaktów z ludźmi, wrażliwość, stanowczość i pryncypialność, stawiających go w rzędzie wyróżniających się funkcjonariuszy zdobył również umiejętność pracy operacyjnej. [...] Posiada skryształizowany światopogląd materialistyczny.

IPN Ka 0188/463, Akta osobowe Mirosława Dróżdźa

T. Palkij

Dryja Leszek

s. Tadeusza

ur. 6 II 1948 r. w Kętach, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier mechanik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1973 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMIP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – inspektor Sekcji VI Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1976 – starszy inspektor Sekcji VI Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1977 – inspektor Sekcji I Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1978 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1981 – kierownik Sekcji II Wydziału III KW MO Bielsko-Biała;

16 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 29 XII 1982 – zawieszony dyscyplinarnie w obowiązkach zastępcy naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 16 II 1983 – inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 I 1985 – starszy inspektor Wydziału IV WUSW Bielsko-Biała; 1 IV 1986 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUSW Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Studiów i Analiz WUSW Bielsko-Biała; 15 III 1990 – zwolniony ze służby na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 2 II 1989 r. – za okres od 6 III 1986 do 31 XII 1988 r. – podpisana przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Bielsku-Białej, płk. J. Siejka:

Jako Z-ca N-ka Wydz[iału] IV WUSW nadzoruje i kontroluje pracę na odcinku mniejszości wyznaniowych oraz stowarzyszeń świeckich i zakonnych. Z nałożonych obowiązków służbowych wywiązuje się bardzo dobrze. Osiągnięte wyniki pracy za okres 1986–1989, ocenione zostały przez Kierownictwo Dep[artamentu] IV MSW wysoko, które plasowały Wydział IV w czołówce krajowej.

IPN Ka 0239/99, Akta osobowe Leszka Dryji

E. Marek

Dubiński Kazimierz

s. Michała

ur. 24 X 1916 r. w Skale Podolskiej, pow. Borszczów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: szofer

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

18 V 1945 – sekretarz urzędu MUBP Zawiercie; 1 VIII 1945 – zastępca kierownika, równocześnie p.o. kierownik PUBP Zawiercie; 23 II 1946 – zastępca kierownika PUBP Grodków; 1 I 1947 – szef PUBP Grodków; 15 IX 1948 – zwolniony w związku z pijaństwem i zaniedbywaniem obowiązków służbowych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

W 1944 r. służył jako kierowca w „Istriebitelnym Batalionie” NKWD zwalczającym zbrojne ugrupowania ukraińskie na terenie byłego województwa tarnopolskiego.

13 VI 1949 r. aresztowany. Sądzony w 1950 r. przez WSR za nadużycia władzy dla uzyskania korzyści osobistej. Nadużycia miały miejsce po odejściu z PUBP Zawiercie do PUBP Grodków. 23 II 1950 r. skazany na 6 lat więzienia i degradację z podporucznika do szeregowca. W lipcu 1950 r. wyrok zmniejszono do 4 lat. Karę odbywał w więzieniu w Katowicach. Zwolniony po odbyciu 3,5 roku więzienia w XII 1952 r.

Pismo Kazimierza Dubińskiego z 18 V 1951 r. do WSR w Katowicach o warunkowe zwolnienie z więzienia:

Obejmując tak poważne stanowisko [szefa PUBP Zawiercie] nie przeszedłem jednak żadnego przeszkolenia w zakresie służby w organach BP. Nic też dziwnego, że jako niedoświadczony pracownik spotkałem się z wieloma problemami, które były mi zupełnie obce i trudne do rozwiązania w rezultacie czego nie obyło się bez błędów [...]. Podstawą mej pracy było częściowe tylko doświadczenie uzyskane podczas służby w organach NKWD, lecz było ono jednokierunkowe. Służąc bowiem w organach radzieckich przydzielony byłem do grupy operacyjnej powołanej do zwalczania dywersji uprawianej przez bandy nacjonalistyczno-ukraińskie.

AP Kat, Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach, Sr 28/50, Akta sprawy przeciwko Kazimierzowi Dubińskiemu i innym

W: Dubiański

Duda Michał (Morser Daniel)

s. Eugeniusza (Jakuba)

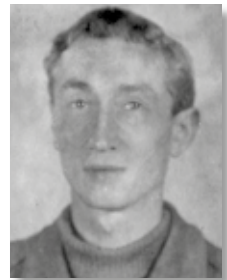
ur. 6 III 1924 r. w Cieszynie

narodowość: żydowska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: urzędnik, szlifierz kryształów

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

6 IV 1945 – młodszy wywiadowca Sekcji VII Wydziału I WUBP Katowice; 15 VII 1945 – starszy wywiadowca Sekcji VII Wydziału I WUBP Katowice; 19 IX 1945 – starszy referent Sekcji III Wydziału I WUBP Katowice; 13 XI 1945 – p.o. kierownik Sekcji VII Wydziału I WUBP Katowice; 6 II 1946 – p.o. kierownik Wydziału III A WUBP Katowice; 1 X 1947 – naczelnik Wydziału „A” WUBP Katowice; 22 X 1948 – zwolniony i przekazany do dyspozycji szefa MON ze względu na stan zdrowia i chęć podjęcia studiów. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 12 XI 1945 r. wystawiona przez kierownika Wydziału V WUBP w Katowicach, T. Kucharskiego:

Z pracy swojej nie wywiązuje się zadowolająco. Jest dobrym wykonawcą, ale słabym pracownikiem samodzielnym. Więcej oddaje się pracy partyjnej jako członek PPR, a mniej zajmuje się pracą po linii Bezpieczeństwa. Jest dobrym uczciwym pracownikiem i towarzyszem partyjnym, dobrym wykonawcą polecanych mu zadań, lecz o słabym instynkcie bezpiecznika i małej inicjatywie.

Fragment wniosku personalnego z 30 IX 1948 r. podpisanego przez p.o. kierownika Sekcji I Wydziału II Biura Personalnego MBP w Warszawie, por. Szczechura:

Szef WUBP Katowice przysyłając raport o zwolnienie porucznika Dudy charakteryzuje go jako element przypadkowy i bezwartościowy w naszym aparacie. Raport w/w świadczy o chęci

usunięcia się na bok w obliczu wzmożonych zadań w aparacie bezpieczeństwa na obecnym etapie.

IPN Ka 0173/57, Akta osobowe Michała Dudy

R. Mozgol

Duda Stanisław

s. Stanisława

ur. 16 VI 1944 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik metalurg

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 V 1972 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Katowice; 18 I–25 VIII 1973 – słuchacz Rocznej Szkoły Służby Bezpieczeństwa Ośrodka Szkolenia Rezerw Nadwiślańskiej Brygady MSW im. Czwartaków AL; 1 VI 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 IX 1975 – inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 16 VIII 1976 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 X 1976 – podchorąży WSO Legionowo; 1 VII 1979 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 20 IV 1982 – kierownik sekcji Wydziału V KW MO Katowice; 24 III 1986 – p.o. zastępca szefa ds. SB MUSW Mysłowice; 1 I 1987 – zastępca szefa ds. SB MUSW Mysłowice; 31 VII 1990 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek personalny z 15 XI 1982 r. wystawiony przez naczelnika Wydziału V KW MO w Katowicach, Z. Chmielewskiego:

Organizuje i kieruje pracą funkcjonariuszy zajmujących się operacyjną ochroną obiektów resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych. [...] Przyniósł się do zlikwidowania nielegalnej grupy b.[yłych] członków „Solidarności” zajmującej się produkcją i kolportażem ulotek.

IPN Ka 0231/677, Akta osobowe Stanisława Dudy

W. Dubiański

Duksztulski Benedykt

s. Ignacego

ur. 10 I 1916 r.

Przebieg służby:

22 VIII 1944 – funkcjonariusz Sekcji I WUBP Lublin;
12 I 1945 – kierownik Wydziału II WUBP Kielce; 21 I 1945
– kierownik Kontrwywiadu Grupy Operacyjnej woj. śląskiego;
19 VII 1945 – do dyspozycji Wydziału Personalnego MBP;
22 X 1945 – do dyspozycji kierownika UBK Koszalin; 18 XII 1945 – p.o. kierownik
Wydziału IV UBK Koszalin; 9 VIII 1946 – p.o. naczelnik Wydziału II WUBP Szczecin;
7 XI 1947 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału II WUBP
Szczecin; 10 I 1948 – zastępca naczelnika Wydziału II WUBP Szczecin; 31 VII 1950
– zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN BU 0990/2, t.1, Rozkaz Personalny nr 16 z dnia 21 I 1945 r. dla obsady grup operacyjnych województwa śląskiego, k. 43; *Towarze koszańskijskiej bezpiecze. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa województwa koszańskijskiego. Informator personalny*, red. P. Knap, M. Ozga, P. Skubisz, Szczecin 2008, s. 78.

W. Dubiański

Duljasz Hipolit

s. Antoniego

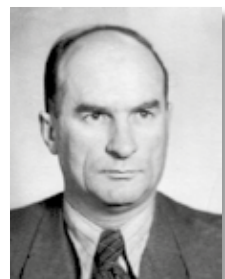
ur. 10 XI 1911 r. w Radomiu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz-mechanik

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

22 VIII 1944 – kierownik WUBP Kielce; 21 I 1945 – zastępca kierownika Grupy Operacyjnej UBK na województwo śląskie/zastępca kierownika WUBP Katowice; 5 II 1945 – p.o. kierownik WUBP Bydgoszcz; 7 XII 1945 – do dyspozycji MBP; 9 I 1946 – kierownik Sekcji I Wydziału I Departamentu V MBP; 15 II 1947 – naczelnik Wydziału Polityczno-Wychowawczego Departamentu Więziennictwa MBP; 1 I 1950 – zastępca dyrektora Departamentu Więziennictwa MBP; 22 III 1951 – dyrektor Departamentu Więziennictwa MBP; 24 I 1955 – przekazany do MSW; 1 IV 1955 – dyrektor Centralnego Zarządu Więziennictwa MSW; 26 IX 1956 – odwołany ze stanowiska w związku ze skierowaniem do Centralnej Szkoły Partyjnej; 24 XII 1956 – przekazany do dyspozycji Departamentu Kadr i Szkolenia MSW; 1 II 1957 – skierowany na 7-miesięczny kurs do Centralnej Szkoły Partyjnej im. J. Marchlewskiego; 15 X 1957 – starszy inspektor

Inspektoratu Dowódcy MSW; 27 VIII 1958 – do dyspozycji dowódcy J.W. 2000 MSW; 27 V 1960 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry i Szkolenia MSW; 1 X 1960 – naczelnik Wydziału V Biura Paszportów MSW; 15 X 1961 – naczelnik Wydziału III Biura Paszportów MSW; 31 V 1962 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Pismo z 17 I 1947 r. dyrektora Departamentu V, J. Brystygier, do dyrektora Biura Personalnego, M. Orechwy:

W czasie swojej pracy w Departamencie V mjr Duljasz źle wywiązywał się ze swych zadań i dał się poznać jako człowiek nieodpowiedzialny, ze skłonnościami do matactwa, wprowadzający w błąd przełożonych, intrygant i leniwy. Ponadto jest to człowiek niezrównoważony psychicznie i histeryk. Dalszą jego pracę w organach bezpieczeństwa publicznego uważam za niedopuszczalną i szkodliwą.

IPN BU 0194/1346, Akta osobowe Hipolita Duljasza

W. Dubiański

Dyszy Waclaw

s. Stanisława

ur. 8 XI 1922 r. w Bobrownikach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

28 VI 1945 – młodszy referent Wydziału do Walki z Bandytyzmem WUBP Katowice; 1 I 1946 – referent Wydziału do Walki z Bandytyzmem WUBP Katowice; 1 II 1946 – zastępca kierownika Sekcji I Wydziału VII WUBP Katowice; 1 IX 1946 – zastępca kierownika Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 1 VI 1948 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Katowice; 1 X 1948 – naczelnik Wydziału Miejskiego WUBP Katowice; 1 VI 1949 – naczelnik Wydziału I WUBP Katowice; 31 I 1951 – zwolniony dyscyplinarnie w związku ze skierowaniem sprawy do sądu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 8 I 1946 r. sporządzona przez kierownika Wydziału do Walki z Bandytyzmem, L. Wajntrauba:

Za cały okres swojej pracy nie miał żadnych wykroczeń dyscyplinarnych, w pracy był pilny, nie liczył się z godzinami pracy, poświęcając często noce na wykonanie swoich zadań.

6 XII 1951 r. skazany przez WSR w Warszawie za przyjęcie (styczeń 1948 r.) 70 tys. zł w zamian za zwolnienie informatorki ze współpracy z MUBP w Sosnowcu oraz za nielegalne posiadanie broni. Przechowywał także tajne dokumenty w swoim prywatnym mieszka-

niu. Za popełnione czyny skazany na 7 lat pozbawienia wolności i zdegradowany do stopnia szeregowca.

IPN Ka 0190/169, Akta osobowe Wacława Dyszy
W. Dubiański

Dziodosz Władysław

s. Ludwika

ur. 22 I 1918 r. w Tartakowie, pow. Sokal

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: leśnik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

IV–VIII 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; 22 VIII 1944 – zastępca kierownika Sekcji II WUBP Lublin; 12 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej/kierownik MUBP Częstochowa; 22 VIII 1945 – kierownik Sekcji II Wydziału I WUBP Kielce; 13 II 1946 – kierownik Sekcji IV Wydziału I WUBP Kielce; 18 IV 1946 – kierownik Sekcji III Wydziału III WUBP Kielce; 13 VI 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Kielce; 1 VIII 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Rzeszów; 13 VIII 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Przemyśl; 1 VI 1948 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Sanok; 1 VII 1949 – popełnił samobójstwo.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 19 VIII 1945 r. sporządzona przez WUBP w Kielcach:

Obywatel Dziodosz w urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego pracuje od VIII 1944 roku w WUBP w Lublinie. Następnie oddelegowany na kierownika Grupy Operacyjnej na miasto Częstochowa. Z pracy tej nie wywiązywał się lecz posiada cenne doświadczenie w pracy operacyjnej. Proponowany jest na kierownika Sekcji II WUBP Kielce.

IPN Rz 0045/1115, Akta osobowe Władysława Dziodosza
D. Węgrzyn

Dziekan Marian

s. Bronisława

ur. 5 I 1919 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: malarz-lakiernik/wyższe

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 III 1945 – młodszy referent Sekcji VI Wydziału I WUBP Katowice; 22 XI 1945 – p.o. kierownik PUBP Nysa; 6 IV 1946 – p.o. szef PUBP Niemodlin; 1 XI 1946 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 VI 1948 – kierownik Sekcji IV Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1950 – kierownik Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1951 – słuchacz Kursu Aktywu Kierowniczego przy KC PZPR; 1 XI 1951 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Katowice; 1 XI 1952 – szef MUBP Zabrze; 1 IV 1955 – inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 VII 1955 – słuchacz Kursu Specjalnego w Wyższej Szkole KGB w Moskwie; 1 IX 1956 – kierownik MUdsBP Zabrze; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 VIII 1957 – komendant KM MO Zabrze; 1 III 1961 – I zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 29 II 1968 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 15 IV 1968 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka:

[...] pełnił kolejno funkcje Szefa UB w Niemodlinie, a potem w Nysie i wszędzie tam posiadał szerokie znajomości z ludźmi nieodpowiadającymi naszym przekonaniom przez co Urzędy nie stały na odpowiednim poziomie na jakim powinny znajdować się Urzędy BP [...]. Urząd zaniedbywał, a sam uległ pewnej demoralizacji.

IPN BU 0194/2433, Akta osobowe Mariana Dziekana

M. Niedurny

Fabian Władysław

s. Wojciecha

ur. 18 XI 1933 r. w Zaborzu, pow. Cieszyn

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik hutnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1953 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej KOS MBP Gdańsk; 22 VIII 1954 – referent Sekcji I Wydziału IV H WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji III Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1959 – starszy oficer operacyjny Sekcji III Wydziału III KW MO Katowice; 1 IX 1962 – kierownik Grupy VIa Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1969 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 16 VI 1974 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Gliwice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice;

1 III 1981 – p.o. naczelnik Wydziału III A KW MO Katowice; 1 V 1981 – naczelnik Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – naczelnik Wydziału V KW MO Katowice; 16 III 1982 – naczelnik Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW Katowice; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka:

Płtk Fabian wraz z podległym mu kolektywem wykazuje się szczególnym zaangażowaniem w zwalczaniu działalności grup antysocjalistycznych. W wyniku realizowanych działań operacyjnych odzyskano znaczne ilości literatury bezdebitowej, a tym samym zapobieżono dalszemu jej kolportowaniu. Realizował przedsięwzięcia operacyjne z zakresu ochrony gospodarki narodowej, wyjaśniając szereg spraw operacyjnych różnej kategorii, uczestniczył też w działaniach zapobiegawczych mających na celu neutralizację znanych figurantów reprezentujących postawy antysocjalistyczne.

IPN Ka 0231/193, Akta osobowe Władysława Fabiana

M. Niedurny

Faltus Andrzej

s. Jana

ur. 23 IX 1927 r. w Jawiszowicach, pow. Oświęcim

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter, oficer operacyjny

Informacji Wojskowej WP i WSW WP

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1947–1948 – podchorąży Oficerskiej Szkoły Politycznej w Łodzi; 1948–1949 – podchorąży Oficerskiej Szkoły Piechoty nr 2 w Jeleniej Górze; 1 IX 1949 – skierowany do Organów Informacji MON; 1949–1950 – kursant i dowódca plutonu Oficerskiej Szkoły Informacji MON WP Wesoła k. Warszawy; 1950–1951 – oficer informacji Oficerskiej Szkoły Inżyniersko-Saperskiej Wrocław; 1951–1952 – oficer Informacji Oficerskiej Szkoły Piechoty nr 1 Wrocław; 1952–1953 – oficer Informacji 6. pułku Czołgów Ciężkich Wrocław; 1953–1955 – starszy oficer Informacji Wydziału Informacji Garnizonu Łódź; 1955–1957 – kursant Kursu Doskonalenia Oficerów Informacji w Mińsku Mazowieckim, Jednostka Wojskowa 3516; 20 VII 1957 – zwolniony na skutek redukcji kadrowych; 1 VIII 1957 – starszy oficer operacyjny Grupa VII/VI Wydziału II KMO Łódź; 15 XI 1959 – p.o. kierownik Sekcji do Zadań Specjalnych Wydziału „B” KMO Łódź; 15 IX 1960 – starszy oficer operacyjny Grupy II Wydziału III KW MO Kraków; 15 VIII 1962 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpie-

czeństwa KM MO Sosnowiec; 1 IV 1967 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Sosnowiec; 1 III 1970 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Zawiercie; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VIII 1979 – naczelnik Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 V 1981 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej Departamentu III A MSW w Uści n/Łabą (CSRS); 1 IV 1985 – zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Częstochowa; 31 VIII 1986 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia za okres służby w Grupie Operacyjnej SB zabezpieczającej pobyt pracowników polskich na terenie CSRS (1 V 1981–30 III 1985 r.), z 26 II 1985 r., wystawiona przez naczelnika Wydziału VII Departamentu V MSW, plk. J. Makockiego:

Na szczególną uwagę zasługują działania charakteru rozpoznawczego i profilaktycznego w 1981 r., które przyczyniły się do udaremnienia próby infiltracji i przenoszenia idei antysocjalistycznych i anarchizujących b. „Solidarności” na załogi polskie zatrudnione w przemyśle CSRS województwa usteckiego. Płk Faltus Andrzej przekazał do Centrali szereg informacji operacyjnie wartościowych, które w większości zostały wykorzystane przez Wydziały V w kraju. Należał do przodujących pracowników Grupy Operacyjnej Dep[artamentu] V pod względem pozyskiwania osobowych źródeł informacji (osobiście pozyskał 21 TW).

IPN Ka 0188/312, Akta osobowe Andrzeja Faltusa

M. Sikora

Faron Adam

s. Stanisława

ur. 14 VIII 1941 r. we wsi Kraczkowa, pow. Łącut

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik górnik-eksploatator

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1964 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy VIa Wydziału III KW MO Katowice; 11 VI 1953 – inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 16 X 1975 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 18 XI 1977 – kierownik Sekcji V Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Katowice; 20 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice, oddelegowany do pracy w Wydziale Ochrony Gospodarki; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 5 III 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V-2 KW MO Katowice, ppłk. W. Fabiana:

Kierowany przez niego zespół pracowników osiąga dobre wyniki w pracy zawodowej, szczególnie na odcinku neutralizacji nastrojów do niezadowolenia w ochranianych obiektach. Pracę w zakresie swych obowiązków służbowych wykonuje samodzielnie, planowo i rzetelnie. Wykazuje dużą operatywność w planowej organizacji pracy podległych mu pracowników, w wyniku czego systematycznie podnosi się ich poziom pracy i racjonalne wykorzystanie źródeł informacji. W czasie pracy i poza nią przestrzega zasad tajemnicy państwowej i służbowej. W stosunku do przełożonych jest taktowny, lubiany przez współpracowników w stosunku do których jest wymagający i obiektywny [...]. Po ogłoszeniu stanu wojennego aktywnie uczestniczył w realizacji akcji „Jodła” i „Klon” – przyczyniając się m.in. do zatrzymania i internowania wielu ekstremalnych działaczy „Solidarności”.

IPN Ka 0231/464, Akta osobowe Adama Farona

Ł. Wiecha

Feliks Adam

s. Franciszka

ur. 3 I 1923 r. w Libiążu Małym, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: fryzjer

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

10 VI 1945 – referent gminny PUBP Strzelce Opolskie; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Strzelce Opolskie; 1 XI 1948 – starszy referent Referatu IV PUBP Strzelce Opolskie; 1 IX 1949 – słuchacz Wyższej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 24 X 1950 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji IV Wydziału I WUBP Opole; 15 II 1951 – kierownik Sekcji I Wydziału I WUBP Opole; 12 IV 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału I Departamentu II KdsBP; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji Z Wydziału VII Departamentu II KdsBP; 30 XI 1956 – zwolniony; 15 X 1958 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1959 – p.o. kierownik Grupy Wydziału II KW MO Katowice; 1 III 1960 – kierownik Grupy Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1961 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 16 VI 1974 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Bielsko-Biała; 31 XII 1980 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

IPN Ka 292/54, Karta ewidencyjna Adama Feliksa

M. Sikora

Figiel Antoni

s. Szczepana

ur. 26 V 1920 r. w Kromolowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe, 2 klasy szkoły

dokształcająco-zawodowej przy PZL

Przebieg służby:

25 VIII 1945 – kursant Szkoły przy WUBP Katowice; 27 IX 1945 – referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 XI 1946 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1947 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 VII 1948 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1951 – kierownik Sekcji V Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1954 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału „B” WUdsBP Stalinogród; 1 I 1956 – zastępca naczelnika Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa z 10 IX 1953 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału I WUBP w Stalinogrodzie, kpt. Z. Kaszańskiego:

Prowadzi samodzielnie rozpracowanie związane z ośrodkiem wywiadu amerykańskiego w Niemczech Zachodnich. Posiada na swoim kontakcie cenną agenturę, werbowaną osobiście przez niego. Posiada dobry zmysł operacyjny i dobrą operacyjną orientację. [...]

Tow. Figiel jest pracownikiem pewnym politycznie, o średnim wyrobieniu politycznym. [...]

Przez samokształcenie podnosi systematycznie swój poziom ideologiczny. Dbą o poziom polityczny swoich pracowników. [...] Dzięki wysokiej świadomości nie ulega żadnym obcym wpływom ideologicznym.

IPN Ka 0224/248, Akta osobowe Antoniego Figiela

T. Palkij

Fijał Andrzej

s. Piotra

ur. 31 III 1935 r. w Borzętowie, pow. Myślenice

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik finansowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Niemodlin; 9 IX 1963 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 27 VII 1964 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Opole; 1 IX 1964 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Niemodlin; 1 IV 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Niemodlin; 16 XII 1971 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Opole; 3 X 1972 – słuchacz Wydziału Polityczno-Prawnego ASW Warszawa; 3 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Częstochowa; 1 IX 1975 – kierownik sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 VI 1976 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Częstochowa; 1 I 1984 – naczelnik Wydziału IV WUSW Częstochowa; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Studiów i Analiz WUSW Częstochowa; 30 IV 1990 – zwolniony, skierowany na emeryturę w związku z reorganizacją resortu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 31 I 1980 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Częstochowie, S. Boczka:

Cechuje go zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji. Wykazuje również pomysłowość i inicjatywę w realizowaniu przedsięwzięć operacyjnych. Jest staranny, dokładny i ambitny w wykonywaniu nałożonych na niego obowiązków.

IPN Ka 0188/369, Akta osobowe Andrzeja Fijała

Ł. Marek

Filinger Jan

s. Edwarda

ur. 24 VI 1956 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: filolog polski

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 VIII 1979 – młodszy inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 VII 1981 – inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 VI 1982 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 VI 1983 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Studiów i Analiz WUSW Częstochowa; 15 III 1990 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 2 V 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V KW MO w Częstochowie, płk. Aleksandra Stolarczyka:

W okresie dotychczasowej pracy wykazał się dużą samodzielnością i odpowiedzialnością oraz predyspozycjami do pracy operacyjnej. Jego zaangażowanie i cechy osobiste skłoniły w czerwcu 1982 roku kierownictwo Wydziału do podjęcia decyzji o awansowaniu go na stanowisko st[arszego] inspektora oraz powierzenie ppor. Filingerowi obowiązków kierowania Sekcją III. Z obowiązków tych ppor. Filinger wywiązuje się wzorowo za co był kilkakrotnie wyróżniany nagrodą Ministra Spraw Wewnętrznych i Komendanta Wojewódzkiego MO w Częstochowie. [...] Jest równocześnie pracownikiem zdyscyplinowanym, sumiennym, odznacza się dużą kulturą osobistą.

IPN Ka 0188/371, Akta osobowe Jana Filingera
T. Palkij

Filipczyk Ryszard

s. Stanisława

ur. 31 VIII 1917 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

29 III 1945 – zastępca komendanta KP MO Będzin; 7 V 1945 – komendant KP MO Bielsko; 26 XI 1946 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Katowice; 7 IX 1947 – referent Wydziału III Departamentu III MBP; 1 VII 1948 – słuchacz Kursu Oficerów Służby Bezpieczeństwa CW MBP Legionowo; 17 IV 1949 – do dyspozycji MBP; 21 IV 1949 – starszy referent Sekcji I Wydziału II Departamentu III MBP; 1 VI 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV Departamentu III MBP; 1 IX 1951 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału III WUBP Rzeszów; 1 VI 1953 – naczelnik Wydziału III WUBP Rzeszów; 15 VIII 1954 – inspektor Kierownictwa WUBP Rzeszów; 1 IV 1955 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Rzeszów; 28 XI 1956 – naczelnik Wydziału III KW MO Rzeszów; 1 VII 1962 – naczelnik Wydziału IV KW MO Rzeszów; 30 XI 1964 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Rz 0056/3854, Akta osobowe Ryszarda Filipczyka, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Fink (Finkienberg) Marek

s. Jury

ur. 15 VIII 1911 r. w Zamościu

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: radio-monter

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

22 IX 1944 – do dyspozycji kierownika WUBP Lublin; 1 X 1944 – kierownik kontrwywiadu PUBP Lublin; 12 I 1945 – wywiadowca PUBP Będzin; 1 II 1945 – zastępca kierownika PUBP Będzin; 20 I 1946 – zastępca kierownika WUBP Katowice; 21 V 1952 – wicedyrektor Departamentu VII MBP; 1 I 1955 – wicedyrektor Departamentu I KdsBP; 1 I 1957 – starszy inspektor Departamentu I MSW; 1 VII 1958 – naczelnik Wydziału VII Departamentu I MSW; 18 I 1961 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 17 III 1947 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Kratkę:

Pracuje z dużym poświęceniem i ofiarnością.

Charakterystyka z 18 VII 1950 r. wystawiona przez dyrektora Departamentu Kadr MBP, płk. M. Orechwę:

Pozytywna, owocna praca ppłk. Finka wyływa z jego wysokiego poziomu uświadomienia politycznego, z nienawiści jaką pała do obozu ustępczości i reakcji. Pracując z poświęceniem sam jednocześnie uczy drugich, jak należy skutecznie bić wroga klasowego.

IPN BU 01737/96, Akta osobowe Marka Finka

E. Zajchowska

Forycki Stefan

s. Franciszka

ur. 25 VIII 1921 r. w Twardowie, pow. Jarocin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: traktorzysta

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 X 1945 – młodszy referent PUBP Bartoszyce; 6 VIII 1946 – oficer śledczy WUBP Olsztyn; 1 I 1947 – referent Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Olsztyn; 1 VII 1948 – starszy referent Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Olsztyn; 1 II 1951 – kierownik Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Olsztyn; 1 IV 1951 – kierownik Sekcji II

Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 VI 1952 – zastępca naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 V 1956 – naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Poznań; 1 I 1957 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Poznań ze skierowaniem na stanowisko sekretarza operacyjnego kierownictwa jednostek bezpieczeństwa KW MO Poznań; 1 III 1958 – naczelnik Wydziału Ewidencji Operacyjnej KW MO Poznań; 1 IX 1961 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Poznań; 30 VI 1977 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka wystawiona przez szefa WUBP Katowice/Stalinogród (b.d., lata 1952–1955):

Za okres swej pracy w Wydz[iałe] ds. Funkcjonariuszy przyczynił się do usunięcia z aparatu BP elementu przypadkowego i przestępczego, szeroko rozwinął pracę profilaktyczną w terenie. W dużym stopniu przyczynił się do wychowania wartościowych kadr w Wydziale. Dba o czystość aparatu BP i natychmiast reaguje na sygnały z terenu. Wśród podległych pracowników cieszy się szacunkiem i autorytetem [...].

Charakterystyka z 1958 r.:

Dużo pracuje nad podnoszeniem swych kwalifikacji. Wyzbyty wszelkich naleciałości religijnych i w tym samym duchu wychowuje swą rodzinę.

IPN BU 0604/235, Akta osobowe Stefana Foryckiego

A. Dziuba

Fotek Wiesław

s. Stanisława

ur. 18 V 1952 r. w Bytomiu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: brak

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

2 XI 1971–6 VII 1972 – kursant Ośrodka Szkolenia MO przy ZOMO KW MO Katowice; 1 XII 1971 – milicjant plutonu liniowego kompanii III ZOMO KW MO Katowice; 1 III 1972 – milicjant kompanii II pododdziału wojewódzkiego KW MO Katowice; 1 VIII 1972 – oficer techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 1 I 1975 – referent techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – inspektor grupy operacyjnej w Chorzowie Wydziału III KW MO Katowice; 16 IX 1975 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1976 – starszy inspektor Inspektoratu Analityczno-Informacyjnego zastępcy komendanta wojewódzkiego MO ds. SB KW MO Katowice; 1 XI 1981 – zastępca naczelnika Wy-

działu Ogólnego KW MO Katowice; 1 XII 1983 – zastępca naczelnika Wydziału III-1 WUSW Katowice; 1 III 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice z jednoczesnym delegowaniem do służby w zespole analityczno-informacyjnym WSK WUSW Katowice; 16 VII 1989 – starszy inspektor Wydziału III-1 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – starszy inspektor Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW Katowice; 18 I 1990 – zawieszony w czynnościach służbowych; 2 II 1990 – uchylenie zawieszenia w czynnościach służbowych; 5 IV 1990 – zwolniony.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Krótką charakterystyką i oceną za 1987 r. – w ramach przeglądu kadrowego – podpisana przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Katowicach, plk. J. Birnbacha:
Oficer sumienny i zdyscyplinowany. Z obowiązków służbowych wywiązuje się dobrze. Doświadczenie operacyjne umiejętnie wykorzystuje w pracy. Kierowane przez niego sekcje osiągają dobre wyniki. Jest konsekwentny i stanowczy w realizacji egzekwowania wydanych poleceń. Dobry organizator pracy własnej i kolektywu, którym kieruje.

IPN Ka, 0231/223, Akta osobowe Wiesława Forka

M. Sikora

Frydrych Jerzy

s. Włodzimierza

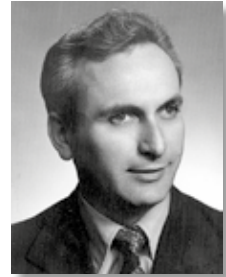
ur. 23 III 1938 r. w Białozórcze, pow. Krzemieniec

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

22 XII 1958 – milicjant Kompanii Służbowej KM MO Jelenia Góra; 1 VII 1959 – referent Sekcji Operacyjnej KM MO Jelenia Góra; 1 I 1960 – do dyspozycji komendanta KW MO Kraków; 1 II 1960 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Kraków; 15 VII 1962 – oficer operacyjny Wydziału IV KW MO Kraków; 9 IX 1963 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 27 VII 1964 – do dyspozycji komendanta KW MO Kraków; 1 IX 1964 – oficer Wydziału IV KW MO Kraków; 1 IV 1967 – oficer operacyjny Grupy Inspektorów Operacyjnych KP MO Oświęcim; 1 VII 1972 – inspektor operacyjny Grupy Inspektorów i Oficerów Operacyjnych SB KP MO Oświęcim; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1978 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1979 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 31 VIII 1989 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 18 VI 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V KW MO Bielsko-Biała, pplk. J. Benbenka:

Nadzoruje pracę sekcji operacyjnych ochraniających obiektów przemysłowych. Dysponuje dużym doświadczeniem w pracy operacyjnej, które wykorzystuje w bieżącej pracy. Dużo czasu poświęca na instruktaż i kontrolę działalności podległych mu sekcji. W okresie trwania stanu wojennego wykazał się szczególnym zaangażowaniem w realizowaniu zadań przez Wydział V w trudnych warunkach polityczno-gospodarczych i społecznych. Nie szczędził sił i czasu [...] mając na uwadze zabezpieczenie porządku i bezpieczeństwa publicznego.

IPN Ka 0239/70, Akta osobowe Jerzego Frydrycha

G. Kolek

Gaj Lesław

s. Kazimierza

ur. 12 XI 1942 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: żołnierz zawodowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1976 – krótkoterminowy kurs specjalistyczny w Biurze „W” MSW; 16 IX 1976 – starszy kontroler Grupy „W” w Gliwicach Wydziału „W” KW MO Katowice; 15 V 1980 – starszy referent techniki operacyjnej Grupy „W” w Gliwicach Wydziału „W” KW MO Katowice; 16 VII 1980 – starszy inspektor Wydziału „W” KW MO Katowice; 16 IX 1981 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 16 VI 1989 – starszy inspektor Inspektoratu Ochrony Funkcjonariuszy WUSW Katowice; 16 III 1990 – skierowany do pracy przy archiwizowaniu akt operacyjnych Wydziału „C” WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 4 XI 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „W” KW MO w Katowicach, kpt. J. Waloche:

Jako długoletni pracownik posiada dobre przygotowanie zawodowe i ogólne, które umiejętnie wykorzystuje w pracy zawodowej oraz przejawia pełną odpowiedzialność za całokształt zadań wynikających z jego zakresu obowiązków. Trafnie i w porę dostrzega problemy wymagające rozwiązania. Swoją postawą i zaangażowaniem daje dobry przykład młodym stażem funkcjonariuszom, kształtując nawyki należytego realizowania zadań i poleceń służbowych oraz postaw ideowo-moralnych. Jest funkcjonariuszem zdyscyplinowanym, sumiennym i pracowitym.

IPN Ka 0231/562, Akta osobowe Lesława Gaja

E. Wiecha

Gajda Jan

s. Jana

ur. 28 X 1910 r. w Częstocicach, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 I 1945 – komendant warty PUBP Ostrowiec; 15 I 1946 – oficer śledczy PUBP Ostrowiec; 11 VIII 1946–28 III 1947 – skierowany do CS MBP; 1 XI 1947 – zastępca szefa PUBP Częstochowa; 1 II 1949 – zastępca szefa PUBP Pińczów; 1 VIII 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Kielce; 31 III 1950 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 6 II 1947 r. wystawiona przez szefa PUBP w Pińczowie, ppor. Nowaka: *Gajda Jan przybył do tutejszego Urzędu dn. 2 stycznia 1947 r. W pierwszych dniach pobytu przesłuchiwał zatrzymanych członków PSL, ponieważ w tym okresie przebywało dużo zatrzymanych PSL-ców”. [...] W dniu 16 stycznia 1947 r. według planu przeznaczony został na cztery obwody [wyborcze – przyp. G.K.] [...]. Na poszczególnych mu obwodach wywiązał się dobrze, pomimo, że w/w obwody były zaliczane do niepewnych, jednak zorganizował sobie inicjatorów, którzy prowadzili ludność do jawnego głosowania. Frekwencja była w tym obwodzie od 80% do 90%.*

IPN Kr 072/2351, Akta osobowe Jana Gajdy

G. Kolek

Gajda Stefan

s. Antoniego

ur. 20 IV 1913 r. w Porąbce, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: stolarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

3 II 1945 – referent gminny MUBP Będzin; 1 IV 1945 – kierownik Sekcji IV MUBP Będzin; 17 IV 1946 – p.o. szef UBP MiP Będzin; 1 VIII 1947 – szef UBP MiP Będzin; 1 II 1948 – zastępca szefa WUBP Szczecin; 5 VIII 1948 – zastępca szefa WUBP Rzeszów; 8 VI 1949 – aresztowany. Oskarżony o to, że przed II wojną światową był agentem Policji Państwowej w Sosnowcu i donosił na działaczy ruchu komunistycznego. W 1951 roku skazany przez Sąd Wojewódzki dla Miasta Stołecznego Warszawy na 7 lat więzienia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z XII 1947 r. wystawiona przez referenta personalnego Sekcji II Wydziału II Biura Personalnego MBP, por. Kowala:

Politycznie uświadomiony i wyrobiony. Poziom inteligencji dobry. Jako Szef Urzędu zdobył sobie autorytet u podwładnych, dobry organizator i wychowawca.

IPN BU 0193/6978, Akta osobowe Stefana Gajdy

D. Węgrzyn

Gajek Jan

s. Mieczysława

ur. 5 VIII 1920 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: brak zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

10 VII 1945 – referent MUBP Gliwice; 1 XI 1947 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Gliwice; 15 XI 1948 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Koźle; 15 IV 1950 – kierownik RO Fabryki Azotów Kędzierzyn; 15 VIII 1950 – zastępca szefa PUBP Rybnik; 15 X 1951 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Katowice; 1 V 1952 – naczelnik Wydziału III WUBP Katowice; 15 XII 1955 – zastępca kierownika WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 31 III 1961 – zwolniony. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, J. Jurkowskiego:

Bierze osobiście udział w agencyjnych rozpracowaniach, w wyniku czego zlikwidowana została organizacja K[onspiracyjne] W[ojsko] P[olskie] w ilości przeszło 100 ludzi. Następne rozpracowania pod bezpośrednim jego kierownictwem to sprawa „Liga walki z komunizmem”, gdzie zlikwidowano grupę 18 osób [...] W wydziale zauważa się jeszcze dużo wypadków pijaństwa i wybryków ze strony pracowników, co niewątpliwie świadczy o tym, że wychowawczo-moralna strona aparatu nie została postawiona na odpowiednim poziomie – za ten stan do pewnego stopnia ponosi winę por. Gajek. Moralnie prowadzi się dobrze, nie stwierdzono żadnych usterek [...].

IPN BU 0194/1074, Akta osobowe Jana Gajka

R. Ciupa

Gajek Mieczysław

s. Wawrzyńca

ur. 7 VIII 1925 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pomoc ślusarska

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 IV 1945 – kursant Specjalnego Kursu Nauk Wojskowych i Fachowych Szkoły Podchorążych WUBP Katowice; 7 VI 1945 – referent PUBP Cieszyn; 1 V 1947 – referent gminny PUBP Gliwice; 1 XI 1947 – referent Placówki w Sońnicy PUBP Gliwice; 5 IV 1948 – referent Sekcji V PUBP Gliwice; 20 IX 1950 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1951 – starszy referent MUBP Sosnowiec; 1 VII 1952 – zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 15 XI 1954 – zastępca szefa PUBP Cieszyn; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Cieszyn; 1 I 1956 – inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 XI 1963 – starszy oficer operacyjny Wydziału IV KW MO Katowice; 1 I 1965 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 15 IV 1967 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 1 X 1969 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Zawiercie; 28 II 1970 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 22 XII 1967 r. wystawiona przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, K. Stawarza:

M. Gajek od kilku lat pracuje na różnych stanowiskach kierowniczych, z których wywiązuje się dobrze. Obecnie jako zastępca Naczelnika koordynuje i nadzoruje pracę operacyjną przy zabezpieczeniu obiektów i dba o należyte funkcjonowanie komórek „W” przy doborze materiałów do pracy. Posiadając na kontakcie 11 tajnych współpracowników, z którymi pracuje dobrze a niezależnie od tego osobiście włącza się do realizacji poważniejszych przedsięwzięć. [...] Wśród podległych pracowników cieszy się zaufaniem i udziela im pomocy w rozwiązywaniu napotykanych trudności.

IPN Ka 0227/180, t. 1–2, Akta osobowe Mieczysława Gajka

A. Walkiewicz

Gajówka Ryszard

s. Władysława

ur. 2 I 1932 r. w Dańdówce, pow. Sosnowiec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: rachmistrz, technik górniczy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

10 IX 1951–10 VII 1953 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MBP; 11 VIII 1953 – młodszy referent Sekcji II Wydziału V WUBP Stalinogród; 1 I 1954 – referent Sekcji II Wydziału V WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – referent Sekcji I Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Referatu II Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1955 – oddelegowany na 2 miesiące do służby w Wydziale X; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 VII 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 XI 1971 – kierownik Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 15 IX 1977 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 2 XI 1977–21 II 1980 – szyfrant w placówce dyplomatycznej PRL w Hawanie (Kuba); 1 III 1980 – kierownik Sekcji Paszportów w Chorzowie KW MO Katowice; 30 IX 1981 – zwolniony na własną prośbę, nabycie praw emerytalnych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka słuchacza z 16 VII 1953 r. z pobytu na szkoleniu w latach 1951–1953 r.: *W nauce nie jest systematyczny, uczył się skokami. [...] Przy rozwiązywaniu założeń operacyjnych wykazał brak sprytu operacyjnego i głębszej myśli. [...] Zdradzał skłonności do picia alkoholu, za co został ukarany przez Zarząd Szkolny ZMP. [...] W pracy operacyjnej należy zwracać uwagę na wykonanie powierzonych mu zadań oraz interesować się jego warunkami bytowymi i życiem poza pracą ze względu na skłonności do alkoholu.*

Opinia służbowa z 29 XII 1973 r. z okresu 1972–1973, sygnowana m.in. przez naczelnika Wydziału III pplk. Henryka Sikorę:

Kpt. Gajówka kieruje pracą grupy zabezpieczającej operacyjnie ośrodki masowego przekazu i środowisko syjonistyczne. Wykazuje dobry zmysł organizacyjny i umiejętność w kształtowaniu dobrych stosunków międzyludzkich. [...] Posiada na kontakcie 2 TW i prowadzi 5 spraw ewidencji operacyjnej. [...] Jest pracownikiem samodzielnym, posiadającym dużo własnej inicjatywy. Zaangażowany w pracy wydziałowej organizacji partyjnej.

IPN Ka 0228/190, Akta osobowe Ryszarda Gajówki

M. Sikora

Galant Bronisław

s. Józefa

ur. 22 III 1929 r. w Bugaju, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie ogólne

Przebieg służby:

23 XI 1945 – milicjant KP MO Kołobrzeg; 1 VI 1946 – dyżurny IV Komisariatu KP MO Kołobrzeg; 28 V 1948 – zastępca dowódcy plutonu Szkoły Podoficerskiej CW MO Słupsk; 1 XII 1949 – wykładowca Służby Zewnętrznej CW MO Słupsk; 12 IX 1951 – starszy wykładowca CW MO Słupsk; 1 II 1956 – zastępca naczelnika Wydziału II WUdsBP Koszalin; 31 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Koszalin; 25 IX 1957 – słuchacz 2-letniej Szkoły Oficerskiej Legionowo; 25 VIII 1959 – kierownik grupy Wydziału II KW MO Koszalin; 25 VI 1960 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Koszalin; 1 VI 1962 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Koszalin; 14 VII 1971 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Koszalin; VI 1973–X 1973 – szyfrant w ambasadzie PRL w Chile; I 1974–VII 1976 – szyfrant w placówce dyplomatycznej PRL w Dakarze (Senegal); 1 VII 1976 – naczelnik Wydziału II KW MO Koszalin; 1 I 1981 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Rzeszów; 1 II 1983 – komendant wojewódzki MO Częstochowa; 1 VIII 1983 – szef WUSW Częstochowa; 1 XII 1989 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 31 I 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 22 XI 1960 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO w Koszalinie, plk. M. Cieślaka:

Z powierzonej pracy wywiązuje się należyście. Jest dobrym organizatorem, śmiały w przedsięwzięciach w wyniku czego osiąga sam, jak i podlegli mu pracownicy dobre rezultaty w pracy zawodowej. Do takich zaliczyć należy aresztowanie w końcu ub. roku agenta obcego wywiadu Ob. NRF i dokonanie szeregu udanych werbunków tajnych współpracowników.

Charakterystyka z 2 IV 1979 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. SB KW MO w Koszalinie, plk. J. Pytla:

Kierowane przez niego jednostki i zespoły ludzkie uzyskiwały i uzyskują bardzo dobre wyniki w pracy partyjnej, zawodowej i społecznej [...] Ppłk. Bronisław Galant po objęciu stanowiska Naczelnika Wydziału II w 1976 roku podniósł na wyższy poziom prace zawodową na odcinku prowadzenia spraw operacyjnych i pozyskania osobowych źródeł informacji (nastąpił wzrost o 50% TW). Dzięki intensyfikowaniu pracy operacyjnej Wydziału II i współdziałaniu z innymi służbami uzyskano lepsze efekty na odcinku kontrwywiadowczego zabezpieczenia województwa koszalińskiego. [...] Działa również aktywnie w organizacjach społecznych, jest przewodniczącym Zarządu Koła TPPR przy KWMO, członkiem ZBOWiD i łowczym Koła Łowieckiego skupiającym myśliwych spośród pracowników KW PZPR i KWMO.

IPN BU 0604/1260, Akta osobowe Bronisława Galanta

T. Marszałek

Galant Maria

c. Stefana

ur. 2 II 1932 r. w Borowej Górze, pow. Lubaczów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VIII 1951 – telefonistka Kancelarii Ogólnej CW MO Słupsk; 15 XII 1951 – bibliotekarka Sekcji Kulturalno-Oświatowej Wydziału Szkolenia CW MO Słupsk; 15 XII 1953 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Koszalin; 1 II 1954 – bibliotekarka Sekcji II Wydziału Szkolenia Politycznego KW MO Koszalin; 1 VII 1954 – bibliotekarka Sekcji Kulturalno-Oświatowej Wydziału Szkolenia KW MO Koszalin; 15 V 1955 – bibliotekarka Samodzielnej Sekcji Kulturalno-Oświatowej KW MO Koszalin; 31 VIII 1955 – zwolniona ze służby w MO; 8 X 1958 – powtórnie przyjęta na stanowisko starszej maszynistki Wydziału III (milicyjnego) KW MO Koszalin; 15 II 1959 – sekretarka Wydziału Ewidencji Operacyjnej KW MO Koszalin; 1 XII 1961 – podoficer ewidencji operacyjnej Wydziału „C” KW MO Koszalin; 1 II 1962 – oficer Ewidencji Operacyjnej Sekcji II Wydziału „C” KW MO Koszalin; 1 I 1966 – oficer Ewidencji Operacyjnej Sekcji I Wydziału „C” KW MO Koszalin; 31 V 1973 – zwolniona z MO; 1 VIII 1976 – kontroler Wydziału „W” KW MO Koszalin; 1 XI 1976 – inspektor Wydziału Paszportów KW MO Koszalin; 31 I 1981 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego KW MO Rzeszów; 16 IV 1981 – starszy inspektor do spraw organizacyjnych Kierownictwa Wydziału Kadr KW MO Rzeszów; 15 VIII 1982 – starszy inspektor zespołu do spraw organizacyjno-prawnych przy Kierownictwie KW MO Rzeszów; 15 IV 1983 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego KW MO Częstochowa; 1 V 1983 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Częstochowa; 31 VII 1987 – zwolniona dyscyplinarnie ze służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 30 V 1987 r. sporządzona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Częstochowie, płk. S. Hanusiaka:

Wysokie kwalifikacje ogólne i zawodowe, a także cechy charakteru osobistego jak: wyjątkowa pracowitość, solidność, zdyscyplinowanie, konsekwencja, chęć pomocy i życzliwość dla innych, a także zdolności organizatorskie i konsolidacyjne w środowisku, w którym pracuje powodują, że na wszystkich zajmowanych dotąd stanowiskach osiągnęła wyróżniające wyniki.

IPN Ka 0188/336, Akta osobowe Marii Galant

W. Dubiański

Gałązka Eugeniusz

s. Stanisława

ur. 20 VI 1949 r. w Międzychodzie

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: nauczyciel historii

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 VIII 1976 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 9 X 1978–16 VI 1979 – słuchacz ASW Świder; 1 VIII 1981 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1982 – kierownik Sekcji Wydziału III-1 KW MO Katowice; 27 XII 1982 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału III-1 KW MO Katowice; 16 V 1983 – zastępca naczelnika Wydziału III-1 KW MO Katowice; 26 I 1984–3 VII 1984 – kursant WS KGB Moskwa; 16 VIII 1986 – naczelnik Wydziału III-1 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Katowice; 5 VII 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 28 VII 1986 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III-1 WUSW w Katowicach, kpt. S. Samka:

W 1984 r. ukończył Wyższą Szkołę KGB w ZSRR. Posiada szeroką wiedzę ogólną i przygotowanie zawodowe, które umiejętnie wykorzystuje w rozwiązaniu konkretnych problemów na zajmowanym stanowisku. Nadzorowane przez niego sekcje osiągają wartościowe wyniki w pracy operacyjnej. Por. E. Gałązka bierze czynny udział w życiu społeczno-politycznym Wydziału. [...] Jest aktywnym członkiem PZPR. Był wybrany delegatem na Konferencję Zakładową PZPR.

IPN Ka 0231/639, Akta osobowe Eugeniusza Gałązki

M. Kobyłańska

Garbarz Ryszard

s. Albina

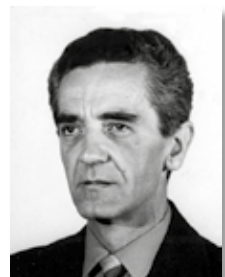
ur. 14 XII 1934 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1953 – słuchacz Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów Bezpieczeństwa Publicznego w Stalinogrodzie; 15 III 1954 – słuchacz KOS MBP Czerwieńsk; 27 VII 1954 – referent Sekcji V Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 III 1955 – referent

Samodzielnej Sekcji „C” WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Samodzielnej Sekcji „A” WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 1 III 1959 – starszy oficer techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 1 XI 1964 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 15 VIII 1983 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 22 VIII 1983 – starszy inspektor Wydziału II WUSW Katowice, równocześnie oddelegowany do MSZ i skierowany w charakterze szyfranta do pracy w przedstawicielstwie dyplomatycznym PRL w Paryżu; 8 XI 1985 – odwołany z delegacji i przekazany do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 1 XII 1985 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUSW Katowice; 15 IV 1986 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa za okres 1968–1970 wystawiona 15 III 1971 r. przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Do pracy tej posiada odpowiednie przygotowanie teoretyczne i praktyczne, ponieważ wcześniej przez okres kilkunastu lat pracował jako szyfrant. Znajomość zasad, na których opiera się organizacja łączności szyfrowej i kodowej w kraju, potwierdzona była przez niego kilkakrotnie w różnych złożonych sytuacjach, mających miejsce w województwie i kraju. Wymienić tu należałoby także zabezpieczenie różnego rodzaju doraźnych akcji MO i SB w środki utajniane rozmowy oraz organizację komórek szyfrowo-kodowych dla potrzeb WKO i PKO /MKO/ [Wojewódzki, Powiatowe i Miejskie Komitety Obrony] i szkolenie dla tych celów personelu. Duża wiedza z zakresu szyfrów przyczyniła się w paru wypadkach do deszyfracji dokumentów – szyfrowanych nieznanymi szyframi. [...] jako kierownik właściwie układa pracę z podległymi mu pracownikami. Dobry organizator [...] Dużą wagę przykładają do szkolenia pracowników Sekcji „A” i jednostek terenowych MO i SB. Na tym odcinku ma bardzo duże wyniki i odpowiednio przygotowaną kadrę rezerwową.

IPN Ka 0229/253, Akta osobowe Ryszarda Garbarza

W: Dubiański, M. Kania

Gawron Wiktor

s. Józefa

ur. 30 XI 1931 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie techniczne

Przebieg służby:

15 IX 1949 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo;
23 VII 1951 – referent Sekcji I Wydziału V WUBP Kielce; 1 II 1952 – starszy refe-

rent Wydziału X WUBP Kielce; 1 VII 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału X WUBP Kielce; 15 VI 1954 – starszy referent Sekcji I Wydziału V WUBP Kielce; 15 VII 1954 – starszy referent Sekcji II Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji IIIa Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IIIa Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 X 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 X 1962 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1964 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 16 V 1965 – kierownik Sekcji III Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 XII 1966 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy III-b Wydziału II KW MO Katowice; 16 VIII 1970 – kierownik Grupy II Wydziału II KW MO Katowice; 16 VI 1972 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 IV 1973 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 V 1974 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Bytom; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 10 XII 1977 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 30 V 1969 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II, ppłk. J. Baszkiewicza: *W wypadkach marcowych w 1968 r. był delegowany do grupy operacyjnej w Bytomiu w związku z pojawieniem się w tym mieście antypaństwowych i antykomunistycznych ulotek. Przyczynił się do ujawnienia grupy młodzieżowej, która sporządzała i rozpowszechniała te ulotki za co otrzymał nagrodę pieniężną.*

IPN Ka 0228/39, Akta osobowe Wiktora Gawrona

M. Niedurny

Gęborski Czesław

s. Aleksandra

ur. 5 VI 1929 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: zegarmistrz

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1945 – milicjant Komisariatu w Świętochłowicach KP MO Katowice; 26 IV 1945 – komendant Posterunku MO KP MO Niemodlin (w tym czasie także naczelnik obozu w Łambinowicach); 10 II 1946 – referent Sekcji I Wydziału VII WUBP Katowice; 1 VII 1948 – starszy referent Referatu „A” Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1949 – zastępca szefa PUBP Katowice; 1 IX 1950 – starszy wykładowca Szkoły przy WUBP Katowice; 1 VI 1951 – kierownik Katedry Operacyjnej Międzywojewódz-

kiej Szkoły BP Katowice; 1 VIII 1953 – kierownik Katedry Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 X 1954 – kierownik Katedry Przedmiotów Operacyjno-Śledczych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 IX 1955 – inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Stalinogrod; 27 XII 1956 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VI 1957 – oficer operacyjny tymczasowego etatu ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 2 VII 1957 – zawieszony w czynnościach służbowych (areszt); 31 XII 1957 – zwolniony w związku z przedłużającym się pobytem w areszcie; 1 I 1960 – inspektor szkolenia operacyjnego SB Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 III 1962 – inspektor szkolenia zawodowego Samodzielnej Sekcji Kadr i Szkolenia KW MO Katowice; 1 III 1967 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Inspektoratu Szkolenia Zawodowego KW MO Katowice; 2 III 1970 – słuchacz kursu starszych inspektorów i inspektorów szkolenia zawodowego KW MO Katowice; 1 I 1973 – inspektor Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego KW MO Katowice; 1 XII 1973 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach; 15 IV 1974 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia z II 1946 r.:

Kierownikiem obozu [w Łambinowicach] był w owym czasie niejaki Czesław Gemborski, który nieludzko znęcał się nad więźniami. On też jest winowajcą zamordowania 46 Polaków w obozie w październiku ub. r. oraz własnoręcznie zastrzelił znanego w powiecie działacza związku Polaków w Niemczech. [...] Aresztowany przez UBP. Gemborski siedział krótki czas w więzieniu, jednak dzięki znajomościom oraz pokrewieństwu z zastępcą komendanta powiatowego MO [...] udało mu się w krótkim czasie uzyskać doskonałe warunki w UBP i przysłuchiwał oskarżonych oraz oprowadzał komisję radziecką, która przebywała w obozie w Łambinowicach.

Źródło: *Sprawozdanie komisji PPR i MBP z wyjazdu do Niemodlina (14–18 lutego 1946 r.) o sytuacji w powiecie niemodlińskim i w obozie w Łambinowicach [w:] Niemcy w Polsce 1945–1950. Wybór dokumentów, red. W. Boro-dziej, H. Lemberg, t. 2, Polska centralna. Województwo śląskie, wybór i oprac. dokumentów I. Eser, J. Kocha-nowski, Warszawa 2000, s. 405.*

Charakterystyka z 27 III 1972 r. wystawiona przez zastępcę komendanta KW MO ds. SB w Katowicach, plk. J. Bobonia:

Wymieniony jest samodzielnym pracownikiem i jako inspektor szkolenia posiada wieloletnie doświadczenie. Organizacja pracy mjr. Gęborskiego w tym zagadnieniu nie budzi zastrzeżeń. Dba o terminowe sporządzanie planów szkolenia oraz dobór właściwych tematów i wykładowców. W większości wypadkach osobiście uczestniczy w wykładach-szkoleniach funkcjonariuszy poszczególnych jednostek SB aby móc odnotować uwagi i spostrzeżenia, które miały wpływ na usprawnienie dalszej pracy szkoleniowej. [...] Aktywnie uczestniczy w życiu społeczno-politycznym. Jako lektor KZ PZPR dużo czasu poświęca na prace społeczną. Sprawując pieczę z ramienia KZ PZPR nad

Kolęm ZMS przy KWMO Katowice wykazuje wiele inicjatywy nad urozmaicaniem form działania i wychowania młodzieży w tej organizacji.

IPN Ka 0260/639, Akta osobowe Czesława Gęborskiego
T. Marszałek

Gibała Emil

s. Józefa

ur. 10 IV 1922 r. w Jaworznie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 IX 1946 – referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 III 1947 – p.o. zastępca szefa PUBP Racibórz; 1 IX 1947 – referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 VII 1948 – referent Sekcji VI Wydziału I WUBP Katowice; 1 X 1948 – referent, równocześnie p.o. szef Referatu I Wydziału Miejskiego WUBP Katowice; 1 V 1949 – starszy referent Referatu I Wydziału Miejskiego WUBP Katowice; 15 IX 1949 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji dyrektora Departamentu I MBP; 11 XI 1952 – referent Sekcji I Wydziału IV Departamentu I MBP; 25 XI 1953 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 24 XII 1953 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Staliność; 30 XI 1954 – zwolniony ze względu na brak przydatności do służby (m.in. zdrada tajemnicy służbowej, pijaństwo).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 10 XI 1954 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału I WUBP w Staliność, mjr. Z. Kasztańskiego:

W początkowym okresie wykazał pewne zainteresowania w pracy, ale trwało to bardzo krótko. Biorąc pod uwagę staż pracy w aparacie i jego doświadczenia w pracy operacyjnej przydzielono mu kilka spraw do prowadzenia. Sprawy powyższe zostały przez niego zaniedbane, nie wykazał żadnej inicjatywy w kierunku uaktywnienia tych spraw. [...] Po linii partyjnej nigdy nie był aktywny i nie pracował nad sobą, – o czym świadczy chociażby fakt, że od 3-ch miesięcy nie płacił składek partyjnych.

IPN Ka 0182/134, Akta osobowe Emila Gibały
G. Kolek

Ginter Stanisław

s. Jana

ur. 2 V 1902 r. w Jaronowicach, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: szewc

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

19 V 1945 – referent personalny PUBP Zawiercie; 1 II 1946 – zastępca kierownika PUBP Zawiercie; 1 II 1947 – referent Sekcji V Wydziału IV WUBP Katowice; 26 III 1947 – agent zaopatrzenia Wydziału Konsumów WUBP Katowice; 1 VII 1947 – mechanik-hydraulik Służby Pomocniczej Szkoły przy WUBP Katowice; 1 XII 1947 – agent zaopatrzenia Wydziału Konsumów WUBP Katowice; 1 VII 1948 – inspektor przeciwpożarowy Sekcji Kwaterunkowo-Budowlanej Wydziału Zaopatrzenia WUBP Katowice; 10 II 1949 – inspektor przeciwpożarowy Referatu Kwaterunkowo-Eksploatacyjnego Służby Kwaterunkowo-Budowlanej WUBP Katowice; 1 VIII 1952 – inspektor Inspektoratu Pożarnictwa Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 1 IV 1955 – inspektor przeciwpożarowy-administrator gmachu Służby Kwaterunkowo-Budowlanej Wydziału Administracyjno-Gospodarczego WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – referent Wydziału „W” KW MO Katowice; 4 III 1957 – oficer techniki operacyjnej Wydziału „W” KW MO Katowice; 30 XI 1964 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Wniosek z 12 IV 1946 r. o przeniesienie S. Gintera na stanowisko zastępcy kierownika PUBP w Zawierciu wystawiony przez referenta Wydziału Personalnego, A. Woźnicę: *Z pracy wywiązuje się dobrze. Jest dobrze zorientowany w pracy operatywnej. Energiczny, odważny w akcjach. Zna całokształt naszych zadań i pracy. Potrafi utrzymać ład i porządek w Urzędzie. W pierwszym rządzie całkowicie oddany sprawie demokracji. Bierze udział w każdej wyprawie przeciwko bandom grasującym w powiecie. Z pracy jako referent personalny od maja ub. roku wywiązywał się ku zadowoleniu. Odnacza się sumiennym wykonywaniem obowiązków służbowych.*

IPN Ka 0227/36, Akta osobowe Stanisława Gintera

W. Dubiański

Girek Dionizy

s. Franciszka

ur. 29 XI 1925 r. w Szycach, pow. Olkusz

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

20 IV 1945 – referent Sekcji ds. Walki z Bandytyzmem PUBP Olkusz; 1 IX 1945 – referent PUBP Olkusz; 1 X 1947 – referent Referatu IV PUBP Żywiec; 30 IV 1948 – zwolniony; 15 X 1950 – referent Referatu IV PUBP Zawiercie; 1 IX 1951 – starszy referent Placówki w Koziegłowach PUBP Zawiercie; 1 III 1952 – starszy referent Referatu III PUBP Zawiercie; 1 V 1952 – kierownik Sekcji III PUBP Zawiercie; 10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 1 IX 1953 – zastępca szefa UB P Będzin; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału V WUdsBP Stalinogród; 1 VI 1956 – zastępca naczelnika Wydziału V WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Zawiercie, równocześnie w okresie 1 VIII 1957–30 IV 1958 – także p.o. zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Myszków; 15 I 1960 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Będzin; 1 XII 1965 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VII 1969 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Katowice; 30 VI 1975 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka:

Dużą uwagę ppłk Girek zwracał swym podopiecznym na przestrzeganie ścisłej konspiracji wywiadów nie tylko podczas obserwacji lecz także w ich miejscu zamieszkania. Przewyciężono niechęć wywiadów do częstej wymiany garderoby, charakteryzowania się podczas prowadzonej obserwacji.

IPN Ka 0228/40, Akta osobowe Dionizego Girka

M. Niedurny

Gnatowski Władysław

s. Kazimierza

ur. 11 III 1943 r. w Niwach, pow. Kielce

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IV 1973 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Katowice; 22 X 1973 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW Warszawa; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 XI 1980 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1983 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji WUSW Katowice; 16 VI 1985 – zastępca szefa ds. SB RUSW Dąbrowa Górnicza; 2 XI 1987 – 3-miesięczne przeszkolenie w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 26 I 1988 – odwołany do jednostki macierzystej; 15 VI 1990 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 30 VIII 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II WUSW w Katowicach, ppłk. H. Marchwickiego:

Umie współżyć z kolektywem, który darzy go zaufaniem i uznaniem. [...] Jego postawa ideowa i społeczno – polityczna jest właściwa. Reprezentuje w teorii i praktyce marksistowski pogląd materialistyczny.

Opinia służbowa z 30 IV 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II WUSW w Katowicach, ppłk. M. Raka:

Sekcja, którą kieruje kpt. W. Gnatowski działając w ramach akcji krypt. „Jodła” internowała 17 pracowników PKP i PKS – wywodzących się spośród elementów antysocjalistycznych. Wymieniony osobiście posiada na kontakcie 18 tajnych współpracowników, z tego 2 pozyskał w br. w tym 1 były działacz „Solidarności”.

IPN Ka 0231/316, Akta osobowe Władysława Gnatowskiego

M. Kobyłańska

Gocek Tadeusz

s. Józefa

ur. 5 II 1925 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

9 VI 1945 – referent PUBP Strzelce; 20 XI 1945–11 XII 1945 – słuchacz VI Kursu w Szkole przy WUBP Katowice; 15 II 1946 – referent gminny PUBP Strzelce; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu I PUBP Strzelce; 15 III 1949 – referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 15 II 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1950 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1950 – kierownik Sekcji V Wydziału I WUBP Opole; 20 III 1953 – starszy referent Sekcji III Wydziału VIII WUBP Opole; 4 VIII 1953 – kierownik Sekcji III Wydziału VIII WUBP Opole; 1 IX 1954 – kierownik Oddziału VIII Opole Wydziału VIII WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Oddziału V Opole Wydziału V WUdsBP Stalinogród; 1 II 1956 – zastępca naczelnika Wydziału V WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Siemianowice; 1 V 1958 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 V 1959 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 VI 1959 – naczelnik Wydziału Paszportów Zagranicznych KW MO Katowice; 24 II 1961 – zawieszony; 15 VI 1961 – wydalony ze służby na skutek podejrzenia o pobieranie korzyści majątkowych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek personalny z 14 II 1950 r. wystawiony przez naczelnika Wydziału I WUBP w Katowicach (podpis nieczytelny):

[...] *dał się poznać jako pracownik zdyscyplinowany [...] z pracy z agenturą wywiązuje się dobrze, w pracy operacyjnej wykazuje samodzielność i inicjatywę.*

Charakterystyka z 13 I 1954 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału VIII WUBP w Opolu, por. A. Grzyba:

[...] *dał się poznać jako pracownik zorientowany dobrze w zagadnieniach pracy operacyjnej, zdyscyplinowany, systematyczny i dokładny, posiadający właściwe cechy organizacyjne i kierownicze.*

IPN Ka 0180/37, Akta osobowe Tadeusza Gocka

A. Dziuba

Gołębiowski Stefan

s. Stanisława

ur. 14 II 1925 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: mgr inż. górnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1972 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Katowice; 13 XI 1972 – oddelegowany służbowo na 10-miesięczne przeszkolenie operacyjne w Wyższej Szkole KGB w Moskwie; 1 VII 1973 – odwołany ze szkoły i przekazany do dyspozycji Departamentu Kadr MSW; 31 VIII 1973 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Katowice; 3 IX 1974 – I zastępca komendanta ds. SB KW MO Kraków; 5 VI 1975 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Kraków; 20 II 1981 – do dyspozycji Departamentu Kadr MSW; 31 V 1981 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia komendanta KW MO w Katowicach, B. Cadera (brak daty, ok. 1973 r. lub 1974 r.):

W pracy zawodowej opiniowany nadzoruje Wydział III oraz bierze czynny udział w kierownictwie sztabów organizujących zabezpieczenie ważnych akcji i kampanii. W stosunkowo krótkim okresie czasu pracy w naszym aparacie dał się poznać jako pracownik zrównoważony, zdyscyplinowany i koleżeński.

IPN BU 0218/2591, t. 1–2, Akta osobowe Stefana Gołębiowskiego

W. Dubiański

Gondek Zbigniew

s. Bolesława

ur. 14 IX 1943 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 III 1974 – inspektor Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 XI 1976 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IX 1978 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 XI 1983 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUSW Częstochowa; 1 XI 1989 – p.o. naczelnik Wydziału „C” WUSW Częstochowa; 1 II 1990 – naczelnik Wydziału „C” WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka:

Charakteryzuje go umiejętność współżycia w kolektywie, które układa na zasadach wzajemnego szacunku [...] ideowo związany z aparatem.

IPN Ka 0188/410, Akta osobowe Zbigniewa Gondka

J. Roś

Goraj Kazimierz

s. Romana

ur. 4 III 1940 r. w Sławkowie, pow. Olkusz

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik hutnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 VII 1962 – oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 15 II 1963 – zwolniony w związku z powołaniem do odbycia pozostałego okresu zasadniczej służby wojskowej; 15 VII 1964 – oficer operacyjny Grupy VII Wydziału II (w marcu 1965 skierowany do Grupy III) KW MO Katowice; 5 IX 1966 – słuchacz CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1973 – kierownik Grupy VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1979 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 III 1981 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice (23 IX 1982 zdjęty ze stanowiska w związku z prowadzonym postępowaniem dys-

cyplinarnym); 1 I 1983 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Gliwice; 6 VI 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Z wniosku z 12 V 1983 r. o zatarcie kary dyscyplinarnej:

W okresie od 1 IV do 3 V 1983 r. podjął wielopłaszczyznowe działania operacyjno-prewencyjne, w wyniku których ujawnił i zlikwidował nielegalne struktury na terenie miasta Gliwic aresztując przy tym 8 osób, przejęto poligrafię, maszyny do pisania oraz materiały nawołujące do zorganizowania kontrmanifestacji.

IPN Ka 0231/304, Akta osobowe Kazimierza Goraja

M. Niedurny

Górniak Teofil

s. Andrzeja

ur. 8 VIII 1915 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

25 X 1945 – referent Sekcji Powiatowej MUBP Gliwice; 20 XII 1946 – referent Referatu IV UBP na MiP Bytom; 1 XI 1947 – referent Sekcji IV PUBP Bytom; 15 IV 1950 – starszy referent Sekcji IV PUBP Bytom; 1 IX 1950 – kierownik ROP Kopalni „Bobrek” PUBP Bytom; 1 VII 1951 – kierownik Sekcji Górnictwa PUBP Bytom; 1 II 1953 – zastępca szefa UBP Bytom; 15 VIII 1954 – zastępca szefa PUBP Rybnik; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Rybnik; 1 X 1955 – kierownik PDdsBP Kłobuck; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Kłobuck; 28 II 1958 – wydalony dyscyplinarnie ze służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 30 X 1952 r. wystawiona przez zastępcę szefa UBP na MiP Bytom, M. Kozaka:

Jako pracownik jest zdolny, prawdomówny, oddany i zdyscyplinowany. Od czasu rozpoczęcia pracy w organach do chwili obecnej robi stałe znaczące postępy. [...] Jest zdolnym w opracowywaniu kandydatów na werbunek, agentura na jego kontakcie była dobrze obsługiwana i dawała ciekawe materiały zaczepne. W stosunku do podległych mu pracowników był wymagający i systematycznie kontrolował ich prace, starając się u każdego z nich podnieść kwalifikacje zawodowe.

IPN Ka 0188/76, Akta osobowe Teofila Górniaka

A. Walkiewicz

Górny Jan

s. Antoniego

ur. 23 IX 1941 r. w Rybarzowicach, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik ekonomista

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 II 1964 – referent operacyjno-dochodzeniowy KM MO Bielsko-Biała; 1 II 1965 – referent operacyjno-dochodzeniowy Sekcji Kryminalnej KM MO Bielsko-Biała; 15 VII 1965 – starszy referent operacyjno-dochodzeniowy Wydziału Służby Kryminalnej KMIP MO Bielsko-Biała; 3 IX 1965 – słuchacz 9-miesięcznego kursu referentów operacyjno-dochodzeniowych Służby Kryminalnej w Szkole Podoficerskiej OSO MO Łódź; 30 VI 1966 – starszy referent operacyjno-dochodzeniowy Wydziału Służby Kryminalnej KMIP MO Bielsko-Biała; 1 V 1967 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Katowice; 1 VI 1967 – starszy wywiadowca Brygady II Wydziału Służby Kryminalnej KM MO Katowice; 1 VI 1968 – referent Sekcji ds. Zabójstw i Rozbojów Wydziału Kryminalnego KM MO Katowice; 1 II 1970 – inspektor Grupy I Wydziału IV KW MO Katowice; 1 V 1971 – starszy inspektor Grupy I Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1972 – urlopowany do pracy w KW PZPR w Katowicach; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Rybniku Wydziału IV KW MO Katowice; 1 III 1976 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału IV KW MO Katowice; 16 VI 1977 – kierownik Sekcji I Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XII 1978 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 3 II 1980 – sekretarz Komitetu Zakładowego PZPR przy KW MO Katowice; 31 VII 1981 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 3 II 1982 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 18 XI 1978 r. – za okres 25 IV 1977–15 XI 1978 – sporządzona przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, mjr. J. Birnbacha:

Organizuje pracę na odcinku działalności ogniw koncepcyjnych katowickiej kurii. Na tym trudnym odcinku pracy z nałożonych zadań wywiązuje się w sposób bardzo dobry. Stosuje formy i metody pozwalające osiągać wysokie wyniki operacyjne. Jest pracownikiem samodzielnym, przejawiającym wiele własnej inicjatywy. Obecnie współpracuje z pięcioma osobowymi źródłami informacji, z których dwa posiadające duże perspektywiczne możliwości pozyskał w roku bieżącym. Jako kierownik wykazał się dużymi zdolnościami organizacyjnymi. Kierowana przez niego Sekcja charakteryzuje się wysoką dynamiką efektów operacyjnych. Wynika to z dużych walorów osobistych por. Górnego, który jest inteligentny, energiczny.

IPN Ka 0264/288, Akta osobowe Jana Górnego

E. Marek

Grabowski Eugeniusz

s. Stanisława

ur. 9 XI 1933 r. w Wólce Przybójejskiej, pow. Płońsk

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1953 – słuchacz Roczego Kursu Wykładowców OS MBP Warszawa; 15 VIII 1954 – wykładowca Cyklu Politycznego Ośrodka Szkolenia Aktywu Kierowniczego MO Warszawa; 1 XI 1954 – wykładowca Katedry Szkolenia Politycznego WSO MO Warszawa (Legionowo); 1 XI 1957 – inspektor Wydziału Szkół Oddziałów Szkolenia Oddziału Szkolenia KG MO; 1 I 1962 – inspektor Wydziału (IV) Szkolenia Politycznego Oddziału Szkolenia KG MO; 1 VII 1962 – starszy inspektor Wydziału (IV) Szkolenia Politycznego Oddziału Szkolenia KG MO; 1 XI 1964 – naczelnik Wydziału III Inspektoratu Ruchu Drogowego KG MO; 1 VIII 1967 – naczelnik Wydziału IX Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KG MO; 1 VIII 1968 – redaktor naczelny „W Służbie Narodu” Departament Szkolenia i Wydawnictw MSW; 1 VII 1971 – redaktor naczelny „W Służbie Narodu” Departament Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego MSW; 1 XI 1971 – redaktor naczelny „W Służbie Narodu” KG MO; 15 IV 1980 – dyrektor Biura Prewencji KG MO; 1 XII 1981 – dyrektor, równocześnie zastępca szefa Służby Polityczno-Wychowawczej Zarządu Polityczno-Wychowawczego MSW; 1 XII 1989 – szef WUSW Częstochowa; 15 V 1990 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 31 VII 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień: generał brygady.

Charakterystyka z 7 VII 1984 r. wystawiona przez gen. dyw. Stanisława Kowalczyka:

Posiada skryształizowany światopogląd i dużą wiedzę polityczną, którą systematyczną pracą samokształceniową pogłębia. Umiejętnie oddziałyduje na młodych ludzi kształtując ich postawy i wpajając oddanie idei socjalizmu [...]. W swej działalności zawodowej przejawia dużą troskę o budowanie właściwych, partyjnych stosunków międzyludzkich.

IPN BU 710/471, Akta osobowe Eugeniusza Grabowskiego

A. Gryman

Gregorczyk Mieczysław

s. Karola

ur. 27 VII 1925 r. w Młoszowej, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

4 VIII 1945 – referent gminny PUBP Wałbrzych; 1 X 1947 – referent Sekcji V PUBP Wałbrzych; 1 I 1949 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji V PUBP Wałbrzych; 1 X 1950 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Wołów; 10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły CW MBP Legionowo; 1 IX 1953 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Wrocław; 15 VII 1954 – szef PUBP Jelenia Góra; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Jelenia Góra; 1 I 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Jelenia Góra; 28 II 1957 – zwolniony ze służby; przyjęty ponownie 10 X 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Złotoryja; 1 VI 1959 – oficer operacyjny Wydziału II KW MO Wrocław; 1 XI 1959 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach; 23 XII 1959 – starszy oficer do zadań specjalnych Kierownictwa Jednostek ds. Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 I 1960 – sekretarz operacyjny Kierownictwa Jednostek ds. Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 15 III 1960 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1961 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Zawiercie; 30 VI 1966 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 31 VII 1966 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Przyczyny zwolnienia w 1957 r.:

W ostatnim czasie pomiędzy mjr. Gregorczykiem, a Komendantem KP MO por. Wołowskim dochodziło do nieporozumień na tle podziału ich kompetencji. W dalszej fazie tychże nieporozumień dochodziło do wzajemnego wyszukiwania na siebie „materiałów” kompromitujących, a co za tym idzie – wysyłania petycji do władz zwierzchnich o zdjęcie ze stanowiska [...]. Zmuszeni byliśmy proponować im przeniesienie na inny teren. Mjr Gregorczyk odmówił przeniesienia na inny teren w ogóle, sugerując zwolnienie go z pracy.

IPN Ka 0227/61, Akta osobowe Mieczysława Gregorczyka

J. Roś

Grela Zdzisław

s. Bolesława

ur. 8 IX 1922 r. w Grodźcu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

27 VII 1945 – młodszy referent Sekcji VI MUBP Chorzów; 1 I 1946 – młodszy referent Referatu I MUBP Chorzów; 1 II 1946 – słuchacz V Kursu Kontrwywiadowczego CS MBP Łódź; 22 V 1946 – starszy referent Referatu IV UBP na MiP Bielsko; 21 IV 1948

– referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 15 IX 1948 – starszy referent Referatu Węglowego Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1950 – kierownik Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IV 1952 – starszy referent Referatu Miejskiego Wydziału I WUBP Katowice; 1 VI 1953 – kierownik Sekretariatu Kierownictwa WUBP Staliność; 1 XI 1954 – kierownik Sekcji Administracyjnej Wydziału Ogólnego; 1 IV 1955 – naczelnik Sekretariatu WUdsBP Staliność; 1 IX 1956 – sekretarz Sekretariatu WUdsBP Staliność; 27 XII 1956 – starszy oficer do specjalnych zadań Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VII 1958 – starszy oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 XI 1961 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 V 1966 – kierownik Samodzielnej Sekcji Ogólnorganizacyjnej KW MO Katowice; 1 III 1967 – kierownik Samodzielnej Sekcji Informacji i Sprawozdawczości KW MO Katowice; 1 X 1967 – zastępca naczelnika Wydziału Ogólnego KW MO Katowice; 16 XII 1971 – naczelnik Wydziału Ogólnego KW MO Katowice; 31 I 1973 – zwolniony na własną prośbę ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka:

W pierwszych latach po wyzwoleniu brał bezpośredni udział w zwalczaniu band reakcyjnego podziemia, tym samym przyczynił się do utrwalenia władzy ludowej. Zdyscyplinowany, posiada zmysł organizatorski, umiejętność kierowania większym zespołem ludzi. Umie pracować z agenturą, nałogów nie posiada, charakter ma spokojny i zrównoważony. Politycznie wyrobiony i bezwzględnie pewny. Prowadzi się nienagannie, obcuje tylko z pracownikami UB. Bezgranicznie oddany członek Partii i sprawie socjalizmu. Cechuje go własna inicjatywa, spostrzegawczość. Jest zdecydowanym ateistą i w tym duchu wychowuje swoją rodzinę.

IPN Ka 0260/563, Akta osobowe Zdzisława Greli

T. Palkij

Grodecki Tadeusz

s. Edwarda

ur. 29 XI 1920 r. we Lwowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

14 XII 1945 – cenzor Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Katowice; 1 III 1946 – kontroler Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 VI 1946 – kierownik Sekcji IV Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 VIII 1946 – zastępca naczelnika Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 III 1947 – zwolniony z powodu nadużycia stanowiska służbowego.

Wyrokiem WSR w Warszawie z 22 VIII 1947 r. skazany na 4 lata więzienia i degradację do stopnia szeregowca.

Ostatni uzyskany stopień: chorąży.

Charakterystyka z 1 III 1946 r. wystawiona przez kierownika Wojewódzkiego Wydziału Cenzury, ppor. M. Skalskiego:

Pracowity, energiczny i sumienny. Inteligentny i oddany pracownik. Dobrze uświadomiony politycznie, oddany sprawie demokracji. Zachowanie i dyscyplina bardzo dobre.

Raport naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy MBP do ministra BP z 19 IV 1947 r.:
W dniu 24 II 1947 r. funkcjonariuszka WUBP w Katowicach ob. Szumowska Anna zauważyła Grodeckiego Tadeusza w towarzystwie niewiast w lokalu nocnym „Bagatela”. Wystąpiła [!] patrol, składająca się z funkcyj[onariuszy] Urzędu ustaliła [!], że Grodecki wraz z R. (oboje w stanie pijanym) przebywają w wyżej wymienionym lokalu. Ponieważ Grodecki był mocno upity, więc ob. Kortas chciał zabrać mu broń. Sięgnąwszy do kieszeni natrafił na plik marek, które zabrał ze sobą, gdyż pracując w jednym Wydziale rzuciło mu się podejrzenie, iż pochodzenie ich może być nielegalne. [...] Ob. Grodecki przeglądając je [listy], przyznaje się, iż spośród 100 listów przywłaszczył sobie około 25, z których po uprzednim wyjęciu marek w sumie 1020 przywłaszczył sobie – listy zaś spalił.

IPN Ka 0191/78, Akta osobowe Tadeusza Grodeckiego

M. Domagała

Grosse Beno (Dymant Benek)

s. Fischela

ur. 5 I 1919 r. w Janowie, pow. Częstochowa

narodowość: żydowska

pochodzenie: drobnomieszczańskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

17 III 1945 – starszy referent Sekcji IV MUBP Katowice; 1 VI 1945 – kierownik Sekcji IV MUBP Katowice; 1 I 1946 – starszy referent Referatu IV PUBP Katowice; 1 II 1946 – zastępca kierownika PUBP Katowice; 27 VIII 1946 – zdezerterował.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 12 VII 1946 r. sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, mjr. J. Wargina-Słomińskiego:

Kierował akcją likwidacyjną organizacji „Lasy”. Zlikwidował 39 członków organizacji, przyczem zdjęto broń. Grosse wykazał w tej akcji bojowość i umiejętność w rozpracowaniu.

Raport szefa PUBP w Katowicach, J. Szczepanika, do Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach z 19 IX 1946 r.:

Dnia 27.8.46 r. ppor. Grosse Beno z-ca szefa Urzędu PUBP w Świętochłowicach [Katowicach] zameldował Szefowi Urzędu że od dnia 27.08 bm. do dnia 9.9.46 otrzymał urlop jednak karty urlopowej nie przedłożył, mówiąc że doręczy jutro. Szef Urzędu przyjął oświadczenie ppor. Grossego oczekując dalszego załatwienia co do urlopu. Ppor. Grosse na następnym dniu do Urzędu się nie wstawił uważając że ma urlop. Szef Urzędu wracając z pracy wstąpił do jego rodziny aby się z nim porozumieć, jednak go już nie zastał i otrzymał odpowiedź od matki jego żony Roczna Reginy że wyjechał na urlop do Jeleniej Góry. Po minionym terminie urlopu ppor. Grosse nie powrócił do pracy. Szef Urzędu ponownie zwrócił się do rodziny z zapytaniem gdzie się znajduje na to jego teściowa oświadczyła, że mimo poszukiwań nie ma żadnej wiadomości o nim dodając że jeśli do tej pory nie powrócił to na pewno nie wróci, gdyż skarżył się w domu że ma duże przykrości z tytułu służby i na podstawie pogroźek skierowanych pod jego adresem jako żyd otrzymanych od różnych osób, bał się o swoje życie i możliwym jest, że wyjechał do swego wujka, który znajduje się w Palestynie i od którego otrzymywał listy, aby do niego przyjechał.

IPN Ka 0191/89, Akta osobowe Beno Grosse
W. Dubiański

Gruba Jerzy

s. Władysława

ur. 29 III 1935 r. w Psarach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1953 – słuchacz KOS MBP Czerwieńsk; 27 VII 1954 – referent Sekcji II Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji II Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji II Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 VII 1957 – dowódca plutonu kompanii I ZOMO KW MO Katowice; 1 VIII 1957 – inspektor Sekcji I Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 IV 1961 – kierownik Sekcji I Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 XI 1961 – zastępca naczelnika Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 V 1971 – naczelnik Wydziału Operacyjnego ds. krypt. „Anna” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca komendanta wojewódzkiego ds. Służby Milicji KW MO Katowice; 18 XII 1980 – komendant wojewódzki MO Katowice; 25 V 1983 – zastępca komendanta głównego KG MO Warszawa; 16 IV 1985 – szef WUSW Kraków; 15 I 1990 – złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska; 3 V 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: generał.

Fragment relacji z przełomu 1990/1991 r. zebranej przez Jana Dziadulę:

Proszę przyjąć, powtarzam do wiadomości, że o 90 proc. tego co robiła SB, ja nie wiedziałem. Tam gdzie nie było konieczności, aby komendant o czymś wiedział, to mnie nie informowali. Np. cała

łączność była poza moją kontrolą. Poszczególne wydziały i departamenty bezpośrednio kontaktowały się z wiceministrami MSW. [...] Kiszczak robił awanturę: jak to, komendant nie wie? Wtedy mu powiedziałem, że komendanci wojewódzcy dzielą się na dwie kategorie. Pierwsza, mająca zaufanie służb, to ci, którzy pochodzili z SB, i druga, z ograniczonym zaufaniem, to ci którzy szli po linii MO.

Źródło: J. Dziadul, M. Kempski, *Zanim padły strzały. Między zdradą a wolnością. Śląsk i Zagłębie 1980–1981*, Siemianowice Śl. 2006, s. 231.

15 XII 1981 r. w czasie posiedzenia Wojewódzkiego Komitetu Obrony w Katowicach Gruba referował działania MO, SB i wojska przeciwko strajkującym. Przedstawił również plany akcji w dniu 16 XII:

[...] oczyścić KW[K] „Wujek”, „Andaluzja”, „Julian”. We wszystkich obiektach przygotowano dobrze zorganizowany opór – rozbudowane barykady oraz przygotowane środki walki. Położenie KW[K] „Wujek” w zabudowie wielkomiejskiej stwarza dodatkowe niebezpieczeństwo, natomiast KW[K] Julian ma załogę wewnątrznie rozbitą i stąd nie należy liczyć na silny opór.

IPN Ka, Akta główne prokuratora, sygn. 83/04/ZK, t. 1, Protokół posiedzenia Wojewódzkiego Komitetu Obrony – Katowice odbytego dnia 15 grudnia 1981 r. o godz. 19.00 w sali telekonferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, k. 15.

IPN BU 710/418, Akta osobowe Jerzego Gruby

M. Niedurny

Grudziński Stanisław

s. Jana

ur. 1 III 1924 r. w Czechowie, pow. Lublin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik, elektryk

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

7 I 1950 – referent ROP kopalni „Chorzów” MUBP Chorzów; 1 IX 1950 – referent ROP kopalni „Prezydent” MUBP Chorzów; 1 VII 1951 – referent Referatu Górnictwa MUBP Chorzów; 1 II 1952 – starszy referent Referatu Górnictwa MUBP Chorzów; 1 IX 1953 – zastępca szefa MUBP Świętochłowice; 1 IV 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Chorzów; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 22 I 1952 r. napisana przez szefa MUBP w Chorzowie (maszynopis nieczytelnie podpisany):

Wymieniony jest politycznie dość dobrze uświadomiony, przykłada dużo wagi do szkolenia polityczno-wychowawczego, jest chętnym słuchaczem wykładów, oraz zabiera często głos w dyskusjach. Interesuje się zagadnieniami doby obecnej, czyta chętnie i regularnie prasę i nad przeczytanymi zagadnieniami lubi dyskutować ze współpracownikami. Jest przychylnie ustosunkowany do uchwał Komitetu Centralnego.

IPN Ka 0224/195, Akta osobowe Stanisława Grudzińskiego

R. Mozgol

Gryl Lech

s. Tadeusza

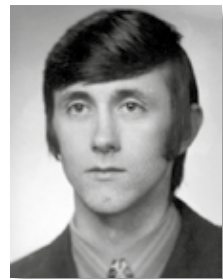
ur. 17 XII 1949 r. w Częstochowie

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: inżynier

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 II 1974 – inspektor Grupy IV Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – referent techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 1 I 1976 – inspektor Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 1 IX 1976 – inspektor Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 1 III 1979 – kierownik Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 1 II 1986 – p.o. naczelnik Wydziału „T” WUSW Częstochowa; 1 IX 1986 – zastępca naczelnika Wydziału „T” WUSW Częstochowa; 16 V 1987 – naczelnik Wydziału „T” WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 13 V 1987 r. wystawiona przez szefa WUSW w Częstochowie, płk. B. Galanta:

Od 1 listopada 1985 r. [...] faktycznie kierował wydziałem [„T”] samodzielnie kpt. Lech Gryl. Sprawdził się w tym charakterze jako dobry organizator, inicjujący usprawnienia natury technicznej, a także podejmujący trafne rozwiązania kadrowe i organizacyjne. Właściwie kierował powierzonym mu kolektywem. Pracę zawodową łączy umiejętnie z aktywną działalnością partyjną i społeczną – jest członkiem Egzekutywy KZ PZPR, przewodniczącym Zakładowej Komisji Kontrolno-Rewizyjnej PZPR. Prezentuje właściwą postawę ideową i moralną.

IPN Ka 0188/436, Akta osobowe Lecha Gryla

M. Paszek

Grzyb Aleksander

s. Marcellego

ur. 26 II 1923 r. w Ostrowach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: szofer

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 V 1945 – referent gminny PUBP Lubliniec; 1 XI 1945 – referent Sekcji do Walki z Bandytyzmem PUBP Lubliniec; 15 II 1946 – starszy referent PUBP Pszczyna; 15 XI 1947 – zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 X 1948 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Grodków; 1 II 1950–31 VIII 1950 – szef PUBP Zawiercie; 1 I 1951 – zastępca naczelnika Wydziału Komunikacji WUBP Opolo; 1 XII 1952 – p.o. naczelnik Wydziału VIII WUBP Opolo; 1 VI 1954 – do dyspozycji Biura ds. Funkcjonariuszy; 1 VI 1954 – kierownik Sekcji III Wydziału VIIIA WUBP Gdańsk; 1 IX 1954 – kierownik Sekcji I Wydziału VIIIA WUBP Gdańsk; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału VA WUdsBP Gdańsk; 15 V 1955 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 1951 r.:

Kontrola i organizacja pracy z siecią zorganizowana dostatecznie, na kontrolne spotkania chodzi, lecz za mało, to samo dotyczy pracy nad doniesieniami, lecz na zwróconą mu uwagę na to zagadnienie stara się wprowadzić w codzienną pracę. [...] Jeśli chodzi o organizację pracy Wydziału to trzeba stwierdzić przy organizowaniu się nowego Wydziału włożył dużo pracy i wykazał się od dobrej strony [...].

IPN Gd 0214/676, Akta osobowe Aleksandra Grzyba

R. Ciupa

Gursz Henryk (Bołasz Augustyn, Górski Franciszek, Kubicki Jan)

s. Brunona

ur. 11 IV 1914 r. w Świętochłowicach, pow. Katowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: krawiec

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

10 III 1945 – starszy referent Sekcji IV MUBP Szopienice; 12 X 1945 – słuchacz CS MBP Łódź; 5 II 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik UBK na MiP Opolo; 5 III 1947 – zwolniony jako nie nadający się do służby w organach BP. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Wniosek personalny do WUBP Katowice z 18 II 1946 r.:

Za czas pracy w Szopienicach uchodził za jednego z najlepszych pracowników Urzędu. Był wzorem dla reszty w zachowaniu się. Zdolny, pracowity, politycznie dobrze wyrobiony.

IPN Ka 0173/178, Akta osobowe Henryka Gursza

A. Dziuba

Gustab Ryszard

s. Franciszka

ur. 11 IV 1922 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: modelarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

19 IV 1945 – referent Sekcji II MUBP Zabrze; 16 VII 1945 – referent PUBP Niemodlin; 1 II 1946 – referent gminny PUBP Niemodlin; 1 XI 1947 – starszy referent Placówki w Łambinowicach PUBP Niemodlin; 15 IV 1948 – starszy referent Referatu V PUBP Niemodlin; 10 III 1949 – kierownik Sekcji V PUBP Katowice; 1 II 1951 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Lubliniec; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Kierownictwa CW MBP Legionowo (nie ukończył z powodów zdrowotnych); 1 IX 1952 – zastępca szefa MUBP Zabrze; 20 I 1953 – szef MUBP Świętochłowice; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Cieszyn; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Świętochłowice; 1 V 1958 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 XII 1958 – komendant KP MO Cieszyn; 30 IV 1972 – zwolniony na własną prośbę ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 9 IV 1956 r. wystawiona przez I sekretarza KP PZPR w Cieszynie, E. Kowala:

Aparat Urzędu [PUBP Cieszyn] [...] był w dość poważnym stopniu niezdyscyplinowany z czym w stosunkowo krótkim czasie tow. Gustab potrafił się uporać i obecnie w zasadzie aparat ten na ogół spełnia swoje zadania.

IPN Ka 0271/230, Akta osobowe Ryszarda Gustaba

A. Kondracki

Gwóźdź Władysław

s. Franciszka

ur. 15 I 1899 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: buchalter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

2 II 1945 – referent budżetowy WUBP Katowice/Kielce; 1 I 1946 – do dyspozycji kierownika WUBP Bydgoszcz; 1 VI 1946 – zastępca naczelnika Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 1 VII 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice, skierowany do pracy na stanowisku kierownika Konsumu WUBP Katowice; 1 I 1949 – naczelnik Wojewódzkiego Oddziału Konsumów MBP Katowice; 31 V 1954 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

Charakterystyka z 20 VIII 1948 r. [brak podpisu pod opinią służbową]:

Prace swe należyście opanował. Jest pracownikiem samodzielnym, posiadającym zdolności decyzji, szybkości orientacji i w dużym stopniu poczucie odpowiedzialności. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym, tajemnicze służbową potrafi należyście utrzymać.

IPN Ka 0191/177, Akta osobowe Władysława Gwoźdźcia

A. Gryman

Hanczar Stanisław

s. Teodora

ur. 3 IX 1947 r. w Pszczynie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: energetyk

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

18 X 1976 – młodszy inspektor operacyjny Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 IX 1979 – inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 VII 1981 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 VI 1982 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 III 1985 – starszy inspektor Inspektoratu Ochrony Funkcjonariuszy WUSW Częstochowa; 1 V 1989 – kierownik Inspektoratu Ochrony Funkcjonariuszy WUSW Częstochowa; 1 III 1990 – starszy inspektor Sekcji Kryminalnej Wydziału Dochodzenio-

wo-Śledczego WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 30 XI 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V WUSW w Częstochowie, ppłk. Aleksandra Stolarczyka:

Umiejętnie rozkłada czas pracy na realizację przypadających Mu zadań służbowych, adaptację i wdrożenie do pracy funkcjonariuszy nowoprzyjętych. Ponadto wykorzystywany jest do wygłaszania zleczonych tematów jako lektor KZ PZPR, oraz prowadzenia szkoleń politycznych

IPN Ka 0188/489, Akta osobowe Stanisława Hanczara

A. Gryman

Hanusiak Stanisław

s. Władysława

ur. 11 I 1935 r. w Więciórcie, pow. Myślenice

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1954 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej MBP w Czerwieńsku; 1 IX 1955 – referent Sekcji VII Wydziału II WUdsBP Kraków; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji VII Wydziału II WUdsBP Kraków; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Sekcji IV Wydziału II KW MO Kraków; 1 IV 1963 – kierownik grupy operacyjnej Wydziału II KW MO Kraków; 1 V 1974 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Kraków; 1 VIII 1974 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Kraków; 1 I 1975 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Kraków; 16 XI 1976 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Kraków; 1 IX 1980 – naczelnik Wydziału II KW MO Kraków; 1 VIII 1984 – zastępca szefa ds. SB WUSW Częstochowa; 5 XII 1989 – główny specjalista w Kierownictwie WUSW Częstochowa; 5 IV 1990 – zwolniony na własną prośbę, przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 4 XI 1969 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Krakowie, ppłk. J. Sztukę:

Człowiek inteligentny i kulturalny o dostatecznym wyrobieniu życiowym i właściwie ułożonym życiu osobistym. Ambitny o dużym poczuciu godności osobistej. Pracuje nad podniesieniem swojego poziomu intelektualnego [...]. Jako pracownik operacyjny zdyscyplinowany, chętny, skromny i szczery. [...]

Dobrze przeprowadza analizę i ocenę materiałów uzyskiwanych przez zespół wyciągając z nich realne i słuszne wnioski.

IPN Ka 0188/539, Akta osobowe Stanisława Hanusiaka

T. Palkij

Herod Józef

s. Franciszka

ur. 29 IX 1925 r. w Brzezince, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: maszynista motorowy

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

10 IX 1945 – referent gminny PUBP Kluczbork; 1 VII 1947 – referent PUBP Tarnowskie Góry; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu V PUBP Tarnowskie Góry; 1 VII 1948 – starszy referent w Kierownictwie MUBP Zabrze; 1 III 1949 – zastępca szefa MUBP Zabrze; 1 IX 1949 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Opole; 15 I 1950 – szef PUBP Opole; 15 I 1951 – naczelnik Wydziału V WUBP Opole; 16 IV 1951–16 X 1951 – kurs Aktywu Kierowniczego MBP; 1 XI 1951 – naczelnik Wydziału V WUBP Opole; 15 VII 1954 – p.o. naczelnik Wydziału III WUBP Opole; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału III WUdsBP Opole; 1 IV 1956 – zastępca naczelnika Wydziału III Departamentu III KdsBP; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału III Departamentu III MSW; 1 IX 1959 – naczelnik Wydziału III KW MO Szczecin; 25 V 1965 – naczelnik Wydziału II KW MO Szczecin; 1 IV 1967 – naczelnik Wydziału II KW MO Szczecin; 1 VI 1968 – naczelnik Wydziału III KW MO Szczecin; 30 VI 1971 – zwolniony, przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 31 III 1971 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. Służby Bezpieczeństwa KW MO w Szczecinie, płk. R. Głowackiego:

Posiada bogaty zasób doświadczenia zawodowego. W sposób odpowiednio kieruje pracą podległego Wydziału osiągając dobre wyniki w pracy operacyjnej. Pracę operacyjno-agenturalną organizuje prawidłowo, dzięki czemu polepszyło się rozpracowanie spraw i ogólne rozpoznanie elementów wrogich i wicherzycielskich. Skrupulatny i obiektywny, przedstawiane wnioski są staranne i na ogół przemyślane. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym i tego wymaga od innych. Aktywnie angażuje się do prowadzenia zajęć szkolenia zawodowego.

IPN Po 0065/980, Akta osobowe Józefa Heroda

E. Wiecha

Hodowany Jan

s. Bolesława

ur. 10 III 1954 r. w Wadowicach

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1978 – młodszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Częstochowa; 2 X 1979 – słuchacz Studium Poddyplomowego ASW Warszawa; 1 X 1980 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Częstochowa; 1 I 1984 – naczelnik Wydziału Śledczego WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 1 IX 1981 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Częstochowie, pplk. S. Sulka:

Od początku swojej pracy dał się poznać jako pracownik umiejący wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w praktyce. Cechuje go duża samodzielność i inwencja w prowadzonych sprawach. Potwierdza to fakt, że jego okres adaptacji zawodowej w Wydziale był stosunkowo krótki. Po półrocznym okresie wdrożeniowym Jan Hodowany samodzielnie prowadził postępowania karne, wykazując w nich duże zaangażowanie. W posiadanych sprawach wykazał, że potrafi odpowiednio kierować pracą z podejrzanymi w celu realizacji zamierzonych czynności procesowych, co jest rzeczą niezmiernie ważną w pracy śledczej. Jego osiągnięcia zawodowe były wysoko ocenione przez Prokuraturę Wojewódzką i kierownictwo służbowe komendy. Jest aktywnym członkiem PZPR i pełni funkcje lektora Komitetu Wojewódzkiego.

IPN Ka 0188/460, Akta osobowe Jana Hodowanego

G. Celuch

Hudzik Stanisław

s. Józefa

ur. 9 IX 1932 r. w Dwornowicach, pow. Wieluń

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: polonista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1956 – kursant w KdsBP Warszawa; 1956–1957 – zastępca kierownika Domu Kultury przy Kopalni „Kościuszko” w Jaworznie; 1957–1966 – służba w pionie SB w Katowicach; 1 VII 1966 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Zawiercie; 1 X 1969 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Chorzów; 1 VIII 1973 – służ-

ba w pionie SB w Sosnowcu i Katowicach; 30 IV 1981 – przeniesiony na emeryturę; 1 IX 1981 – zatrudniony na 1/2 etatu jako inspektor Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 IV 1984 – inspektor cywilny Wydziału V-2 WUSW Katowice; 31 X 1986 – rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

IPN Ka 0266/52, Akta osobowe Stanisława Hudzika; *Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza*, t. 2: 1956–1975, red. P. Piotrowski, Warszawa 2006.

M. Biała

Hyla Julian

s. Juliana

ur. 17 VIII 1944 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik chemik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 I 1968 – wywiadowca Sekcji V Wydziału „B” KW MO Katowice; 4 IX 1970–2 VII 1971 – słuchacz CW MSW Legionowo; 1 I 1975 – starszy wywiadowca Sekcji V Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik zmiany Wydziału „B” KW MO Katowice; 3 X 1977–18 VI 1980 – student ASW Warszawa; 1 VII 1980 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 VIII 1980 – kierownik Sekcji IV Wydziału „B” KW MO Katowice; 8 V 1982 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 16 V 1985 – naczelnik Wydziału Operacyjno-Ochronnego WUSW Katowice; 16 I 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 31 XII 1969 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „B” KW MO w Katowicach, pplk. D. Girka:

W miesiącu marcu 1968 r. ukończył miesięczny kurs przeszkolenia w Legionowie, gdzie jednocześnie brał udział w utrzymaniu porządku publicznego w okresie wypadków marcowych na terenie Warszawy. W pracy zawodowej uchodzi za pracownika o przeciętnych zdolnościach.

Opinia służbowa z 9 XI 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „B” WUSW w Katowicach, mjr. J. Nowaka:

Zawsze cechuje go troska o jakość i efektywność wykonywanego zadania. Należy mu dbać o konspirację obserwacji. [...] Aktywny członek partii. W obecnej kadencji pełni funkcję członka Komitetu Zakładowego.

IPN Ka 0231/687, Akta osobowe Juliana Hyla

M. Kobyłańska

Idzik Stanisław

s. Władysława

ur. 2 VIII 1942 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik górnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 V 1965 – oficer operacyjny Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 5 IX 1966 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Operacyjnej SB CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – inspektor Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1972 – starszy inspektor Sekcji III Wydziału III KW MO Katowice; 28 I 1977 – zastępca naczelnika Wydziału Operacyjno-Ochronnego KW MO Katowice; 1 VII 1977 – naczelnik Wydziału Operacyjno-Ochronnego KW MO Katowice; 1 I 1985 – kierownik Inspektoratu Ochrony Funkcjonariuszy WUSW Katowice; 15 II 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 III 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 27 XII 1984 r. wystawiona przez szefa WUSW w Katowicach, R. Szustera:

Należy do oficerów aktywnie angażujących się w pracy zawodowej, o dużej operatywności i inwencji. Decyzje podejmuje szybko lecz rozważnie wykazując w działaniach wiele inicjatywy i pomysłowości. W codziennej służbie cechuje go poczucie odpowiedzialności i sumienności w wykonywaniu powierzonych mu zadań. Posiada zdolności organizacyjne. Jest przelozonym wymagającym i konsekwentnym w postępowaniu.

IPN Ka 0231/196, Akta osobowe Stanisława Idzika

A. Walkiewicz

Igras Stanisław

s. Pawła

ur. 26 VI 1943 r. w Sulowie, pow. Kraśnik

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik ruchu i przewozów kolejowych

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

16 XII 1968 – referent Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMiP MO Tychy; 1 VI 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Tychy; 2 IX 1971–18 VII 1972 – słuchacz Szkoły Oficerskiej SB CW MSW Legionowo; 3 X 1973 – student

ASW Warszawa; 1 IX 1976 – starszy inspektor Wydziału Paszportów KW MO Bielsko-Biała; 16 I 1983 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1986 – kierownik Sekcji Wydziału III WUSW Bielsko-Biała; 31 XII 1989 – starszy inspektor Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Bielsko-Biała; 15 II 1990 – zwolniony ze służby na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Krótką charakterystyką i oceną za 1989 r. sporządzoną przez naczelnika Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW w Bielsku-Białej:

Funkcjonariusz posiadający duży zasób wiedzy ogólnej i zawodowej, jednakże w organizowaniu pracy sekcji wykazuje zbyt mało inwencji w podejmowaniu skutecznych działań operacyjnych. Zdyscyplinowany, taktowny, posiada poczucie odpowiedzialności i sprawiedliwości. W kolektywie lubiany i szanowany.

IPN Ka 0239/60, Akta osobowe Stanisława Igrasa

K. Wiczorek

Jabłoński Janusz

s. Jana

ur. 27 VIII 1932 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: radiotechnik

wykształcenie: średnie techniczne/studium zawodowe

Przebieg służby:

1 VII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1952 – technik Sekcji TKN i Łączności Wewnętrznej Wydziału Łączności WUBP Katowice; 10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej KOS MBP Gdańsk; 10 VIII 1953 – referent Sekcji III B Wydziału IX WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – referent Sekcji III B Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji IIIa Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IIIa Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy technik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1958 – kierownik Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1970 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 V 1979 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Katowice; 5 IV 1982 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Z opinii służbowej, 31 XII 1961 r.:

Posiada [...] tendencje do zbyt szerokiego rozciągania niektórych spraw w związku z czym niejednokrotnie ważniejsze i pilniejsze sprawy w danym czasie – załatwiane są z pewnym opóźnieniem

[...] posiada duży zasób wiadomości technicznych i mógłby je odpowiednio wykorzystać w pracy [...] jednak pewne niedocenianie właściwego udokumentowania tychże nie pozwala na to. Po prostu posiada niezrozumiały wstręt do pisania i udokumentowywania.

IPN Ka 0229/5, Akta osobowe Janusza Jabłońskiego

M. Niedurny

Jachimowicz Michał

s. Henryka (Hersza)

ur. 17 VIII 1919 r. w Kutnie

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 XII 1944 – starszy wywiadowca Sekcji IV PUBP Siedlce; 12 I 1945 – starszy wywiadowca PUBP Zawiercie; IV–VI 1945 – p.o. zastępcza kierownika PUBP Zawiercie; 1945 – referent Punktu Przyjęcia Repatriantów w Dziedzicach WUBP Katowice; 1945–31 I 1946 – p.o. zastępcza kierownika MUBP Zabrze; 31 I 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Poznań; 15 II 1946 – p.o. kierownik PUBP Szamotuły; 1 XII 1946 – zastępcza naczelnika Wydziału IV WUBP Poznań; 25 X 1948 – naczelnik Wydziału V WUBP Łódź; 1 III 1950 – zastępcza naczelnika Wydziału V Departamentu V MBP; 1 VII 1951 – naczelnik Wydziału VII Departamentu V MBP; 1 I 1952 – naczelnik Wydziału I Departamentu V MBP; 15 VI 1954 – naczelnik Wydziału II Departamentu III MBP; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału I Departamentu III KdsBP; 10 XII 1955 – zastępcza dyrektora Departamentu III KdsBP; 1 I 1957 – naczelnik Wydziału I Departamentu III MSW; 20 II 1961 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN BU 0194/1071, Akta osobowe Michała Jachimowicza, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Jachno Mieczysław

s. Antoniego

ur. 7 X 1919 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

17 III 1945 – wywiadowca Sekcji VII MUBP Katowice; 1 VI 1945 – kierownik Sekcji II MUBP Katowice; 1 I 1946 – kierownik Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 III 1946 – p.o. kierownik Wydziału I WUBP Katowice; 28 VIII 1946 – aresztowany i zawieszony w pełnieniu funkcji; 14 XII 1946 – zwolniony z powodu łapownictwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Fragment charakterystyki z 25 IX 1945 r. sporządzonej przez kierownika MUBP w Katowicach, J. Przybylskiego:

Uświadomiony i wyrobiony politycznie orientujący się w sytuacji politycznej towarzysz zasługujący za dotychczasową pracę na wyróżnienie, cieszący się dobrą opinią i zaufaniem u swoich podwładnych.

Fragment raportu dyscyplinarnego z 2 XI 1946 r. sporządzonego przez mjr. J. Siedleckiego, skierowanego do ministra bezpieczeństwa publicznego:

Pozatym z zeznań wynika, że ob. Jachno był opryskliwy i odnosił się lekceważąco[!] do swoich pracowników, co ujemnie wpływało na pracę Wydziału oraz ogólne niezadowolenie wśród pracowników.

IPN Ka 0198/334, Akta osobowe Mieczysława Jachno

R. Mozgol

Jachowicz Jerzy (Stanicki Andrzej [1940–1941], Skrzydlewski Kazimierz [1941–1942])

s. Franciszka

ur. 2 I 1922 r. w Łodzi

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 IV 1945 – oficer śledczy PUBP Kartuzy; 9 XI 1945 – p.o. zastępca szefa PUBP Kartuzy; 1 XII 1945 – starszy oficer śledczy Wydziału IV A WUBP Gdańsk; 1 X 1947 – kie-

rownik Sekcji II Wydziału I WUBP Gdańsk; 1 VII 1948 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Gdańsk; 1 VI 1950 – do dyspozycji Departamentu Kadry MBP; 1 VIII 1950 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Katowice; 30 XI 1951 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyki:

Młody, energiczny, zdyscyplinowany, [...] pracę oficera śledczego opanował b. dobrze, najlepszy oficer śledczy w wydziale, [...] posiada zdolności kierownicze, intelektualista, [...] posiada wybitne zdolności w pracy z agenturą, [...] w porównaniu z innymi Naczelnikami wybija się na czoło jako najzdolniejszy operacyjny kierownik, [...] specjalny nacisk kładzie na werbunek cennej i wysoko-wartościowej agentury.

W raporcie o zwolnienie pisano: *kompromitujące powiązania rodzinne Jachowicza przy uwzględnieniu jego niewyraźnej sylwetki i oblicza politycznego z okresu okupacji, wskazują wyraźnie na to, że jeżeli dotychczas nie jest on wykorzystywany przez wrogów Polski Ludowej, to ci mają bardzo łatwy dostęp do niego i w każdej chwili mogą go wykorzystać ze szkodą dla obecnego ustroju, a szczególnie ze szkodą dla aparatu BP.*

IPN Ka 0173/196, Akta osobowe Jerzego Jachowicza

T. Palkij

Jackowski Jan

s. Antoniego

ur. 24 V 1925 r. w Kunkach, pow. Gostynin

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

7 X 1949 – wartownik PUBP Nysa; 1 VII 1950 – młodszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 1 X 1951 – referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 1 X 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału III WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – starszy referent w Kierownictwie Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy referent Referatu VII Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Referatu VII Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 X 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu VII Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 XII 1959 – starszy oficer operacyjny Grupy IX Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1961 – kierownik Grupy II Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1961 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Bielsko-Biała; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Bielsko-

Biała; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 31 X 1975 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 6 VI 1968 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta ds. SB KW MO w Katowicach, ppłk. W. Kruszyńskiego:

Własnym przykładem i zaangażowaniem w wykonawstwo poważniejszych przedsięwzięć, aktywizuje pracowników do wydajniejszej pracy. Pod jego kierownictwem jednostka ta została wypróbowana z zaniedbań lat ubiegłych i obecnie oceniana jest jako jedna z lepszych w województwie. [...] Szczególną opieką otacza funkcjonariuszy młodych i mniej doświadczonych, uczy ich właściwej pracy, pomaga w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, ale jednocześnie jest wymagający w przestrzeganiu przez pracowników świadomej dyscypliny pracy. Postawą swą wyrobił sobie szacunek i zaufanie u swych pracowników jak i całego swego otoczenia.

IPN Ka 0236/5, Akta osobowe Jana Jackowskiego

M. Paszek

Jakóbczak Jan

s. Stanisława

ur. 22 XII 1921 r. w Anielinie, pow. Kraśnik

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IX 1944 – kierownik Sekcji II PUBP Kraśnik; 20 I 1945 – p.o. zastępca kierownika PUBP Częstochowa; 1 V 1945 – kierownik PUBP Częstochowa; 20 XII 1945 – kierownik Sekcji Powiatowej MUBP Częstochowa; 1 I 1948 – starszy referent Sekcji I Wydziału III WUBP Kielce; 30 VI 1948 – zwolniony dyscyplinarnie za nadużycia, sprawę skierowano do prokuratury.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Pismo naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy, por. Lechowskiego, z 12 VIII 1948 r. do szefa WUBP w Kielcach:

Jakóbczak Jan jest pracownikiem [z]demoralizowanym i niezdyscyplinowanym, mającym poza sobą szereg popełnionych przestępstw i wskutek zbiegu okoliczności uszedł wymiarowi sprawiedliwości sądowej [7 VIII 1948 roku prokuratura zwróciła akta w sprawie Jakóbczaka do WUBP w Katowicach, uznając, że czyny, jakie popełnił, podlegają przepisom amnestyjnym] proponuje odbyty areszt uznać za wystarczającą represję karną i z dniem 30 VI 1948 r. zwolnić z pracy z aparatu bezpieczeństwa publicznego bez odszkodowania i prawa powrotu.

W świetle najnowszych ustaleń Jan Jakóbczak przekazywał informacje na temat planowanych działań PUBP w Częstochowie członkowi Konspiracyjnego Wojska Polskiego Stanisławowi Lisieckiemu ps. „Jaguar”.

Źródło: T. Toborek, *Stanisław Sojczyński i Konspiracyjne Wojsko Polskie*, Łódź 2007, s. 124.

IPN Kr 07/590, Akta osobowe Jana Jakóbczaka

D. Węgrzyn

Jakubas Eugeniusz (do 1965 r. Jakubas Gedeon)

s. Władysława

ur. 23 VII 1930 r. w Łazach, pow. Zawiercie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 II 1949 – młodszy wywiadowca Sekcji I Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 VIII 1949 – młodszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 V 1953 – referent Sekcji I Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 VIII 1953 – referent Sekcji III Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji IV Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1959 – starszy oficer operacyjny Grupy IV Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1966 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice (z przeznaczeniem do pracy na stanowisku oficera dyżurnego Służby Bezpieczeństwa KW MO Katowice); 1 IV 1967 – inspektor Wydziału III, równocześnie p.o. oficer dyżurny SB KW MO Katowice; 1 VI 1968 – inspektor Wydziału Śledczego (oddelegowany do pełnienia obowiązków oficera dyżurnego SB) KW MO Katowice; 16 VI 1970 – inspektor Grupy IV Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji IV Wydziału II KW MO Katowice; 16 V 1981 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 5 VI 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa za okres 1 IV 1981–30 XI 1981 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. W. Lesia:

Długoletnia praca operacyjna i stopniowe awansowanie na stanowiskach służbowych pozwoliły mjr. E. Jakubasowi poznać dogłębnie problematykę działań kontrwywiadowczych. Zdobyte tą drogą bogate doświadczenie umie w prawidłowy sposób wykorzystać w działaniach własnych oraz podległych mu bezpośrednio Sekcji. Istotnym elementem w ocenie jego osoby jest fakt, że nie stroni od podejmowania świadomego ryzyka oraz realizowania przedsięwzięć złożonych czy specjalnych. Potrafi równocześnie umiejętnie wykorzystać inicjatywę pracowników, którym upaja zaangażowanie i ofiarność

[...] jako Z-ca Naczelnika nadzoruje Sekcje IV, VI i VII oraz G[rupę] O[peracyjną] Cbrzanów, a nadto odpowiedzialny jest z ramienia Kierownictwa za problem adaptacji nowo przyjętych funkcjonariuszy. Na obecnym stanowisku daje dowody umiejętnego kierowania podległymi zespołami oraz podporządkowywania realizowanych przedsięwzięć wytyczonym celom operacyjno-politycznym. Jako przełożony mjr E. Jakubas jest wymagający i konsekwentnie dąży do wytkniętego celu.

IPN Ka 0231/636, Akta osobowe Eugeniusza Jakubasa
W. Dubiański, M. Kania

Janik Ryszard

s. Feliksa

ur. 22 III 1944 r. w Rudolstadt, Turyngia (Niemcy)

narodowość: polska

pochozenie: inteligentkie

zawód: socjolog

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 IV 1970 – inspektor Wydziału III KW MO Lublin; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Lublin; 16 XII 1971 – kierownik grupy Wydziału III KW MO Lublin; 16 VI 1974 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Lublin; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału III KW MO Zamość; 1 XI 1976 – naczelnik Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1985 – zastępca naczelnika Wydziału IV Departamentu III MSW; 1 IV 1988 – zastępca naczelnika Wydziału XII Departamentu III MSW; 16 VII 1988 – komendant Ośrodka Nauczania Języków Obcych MSW Sosnowiec; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 31 XII 1979 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. SB KW MO w Bielsku-Białej, płk. Adama Feliksa:

Osobiście nadzoruje pracę operacyjną nowoorganizowanego Wydziału III. W pracy z osobowymi źródłami informacji wykazuje duże zainteresowanie, posiada na swoim kontakcie 3 TW, z którymi pracę ocenia się pozytywnie, nie tylko nadzoruje, ale pomaga szczególnie pracownikom o krótkim stażu pracy, jak też egzekwuje swoje polecenia. Pod nadzorem kpt. R. Janika i przy jego osobistym udziale opanowano operacyjnie problem zorganizowanej antysocjalistycznej działalności na terenie województwa bielskiego. Również z udziałem opiniowanego pracownicy Wydziału III w 1979 roku zlikwidowali dużą ilość wrogiej literatury z wyprzedzeniem – nie dopuszczając w ten sposób do kolportażu.

IPN BU 710/453, Akta osobowe Ryszarda Janika
T. Marszałek

Janoska Kazimierz

s. Józefa

ur. 15 III 1924 r. w Bzowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ogrodnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

8 IX 1947 – młodszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 1 VII 1948 – referent Referatu „A” Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 21 VIII 1950 – do dyspozycji dyrektora Departamentu VII MBP; 21 IX 1950 – referent Sekcji VI Wydziału IV Departamentu VII MBP; 25 IX 1950 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 I 1951 – zastępca szefa PUBP Będzin; 15 XI 1951 – kierownik Sekcji I Wydziału III WUBP Katowice; 15 VII 1954 – kierownik Sekcji III Wydziału III WUBP Stalino- gród; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalino- gród; 5 IV–30 IV 1955 – delegowany do prac specjalnych w PUdsBP Rybnik; 1 V 1955 – kierownik PUdsBP Rybnik; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Rybnik; 15 I 1960 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Zawiercie; 31 I 1961 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka służbowa za 1959 rok, wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. bezpieczeństwa w Katowicach, płk. K. Małkiewicza:

Mjr Janoska jest zdolnym pracownikiem operacyjnym, umie pracować z agenturą, umie realizować sprawy, wyciągać właściwe wnioski. Pracując w Rybniku umiejętności tych w pełni nie wykorzystał.

W pierwszym okresie pracy w Rybniku odnosiło się wrażenie, że tow[arzysz] Janoska podniesie pracę na wyższy poziom. Uwidaczniało się to we właściwym kierowaniu ludźmi, przystąpieniu do właściwych problemów operacyjnych i ostatecznie wyegzekwowaniu od pracowników poleconych zadań. Stan ten jednak uległ stopniowemu pogorszeniu. Wpłynął na to taki fakt, że tow[arzysz] Janoska nie umie współżyć z ludźmi, zraża ich szybko. Jego osobiste wady charakteru, jak: zupełny brak samokrytycyzmu, zachłanność i podejrzliwość, nie mogły wpłynąć na dobre partyjne i służbowe stosunki między podwładnymi i przełożonymi. Ten stan wytworzył wzajemną nieufność i „rozrabianie” się, co z kolei odbijało się ujemnie na wynikach pracy. Dalej nastąpiło wykorzystywanie stanowiska służbowego dla osiągnięcia osobistych korzyści, które to sprawy były przedmiotem badań komisji w czerwcu 1959 r. To doprowadziło między tow[arzystem] Janoską, a pracownikami i komendantem powiatowym MO do zwykłej nienawiści i antagonizmów. W tych warunkach tow[arzysz] Janoska nie mógł dłużej pracować w Rybniku i z konieczności został przeniesiony do Zawiercia.

Biorąc pod uwagę fakt, że tow[arzysz] Janoska jest na dość dobrym poziomie intelektualnym, studiuje nauki społeczne, operacyjnie jest również dobrze przygotowany – gdyby zrozumiał swoje błę-

dy wynikię z zarozumialstwa i trudnego charakteru, byłby dobrym pracownikiem i kierownikiem jednostki.

IPN Ka 0225/173, Akta osobowe Kazimierza Janoski
W. Dubiański, M. Kania

Janoszek Karol

s. Karola

ur. 7 XI 1925 r. w Choczni, pow. Wadowice

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: elektryk

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

10 VI 1945 – komendant warty MUBP Bytom; 1 I 1946 – wartownik UBP na MiP Bytom; 25 IV 1946 – słuchacz IX Kursu BP w Szkole przy WUBP Katowice; 16 VI 1946 – młodszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 IX 1946 – młodszy oficer śledczy Grupy Śledczej PUBP Nysa; 1 XI 1947 – oficer śledczy Referatu Śledczego PUBP Głubczyce; 20 V 1948 – słuchacz Kursu Śledczego CW MBP Legionowo; 1 XII 1948 – do dyspozycji Biura Personalnego MBP; 15 XII 1948 – młodszy oficer śledczy Sekcji III Wydziału II Departamentu Śledczego MBP; 1 VIII 1950 – oficer śledczy Sekcji II Wydziału II Departamentu Śledczego MBP; 1 VIII 1952 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału II Departamentu Śledczego MBP; 1 IX 1952 – kierownik Sekcji III Wydziału IV Departamentu Śledczego MBP; 12 VIII 1953 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Śledczego MBP; 26 IX 1953 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 I 1957 – naczelnik Wydziału Ewidencji Operacyjnej KW MO Katowice; 1 VIII 1957 – kierownik Samodzielnej Sekcji Śledczej KW MO Katowice; 1 III 1958 – naczelnik Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 31 V 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 21 VII 1978 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. SB KW MO w Katowicach, plk. P. Juszczyka:

Jest jednym z długoletnich i doświadczonych naczelników. W okresie pracy w wydziale śledczym przygotował do samodzielnej pracy wielu oficerów Służby Bezpieczeństwa. Duży zasób wiedzy politycznej i zawodowej inspektorów, którymi w/wym. kieruje znajduje potwierdzenie w dowodowym dokumentowaniu prowadzonych spraw, świadczy to o właściwym przygotowaniu młodych oficerów do odpowiedzialnej pracy śledczej. [...] Jako przełożony jest wysoce wymagający, ale obiektywny w ocenie podległych mu pracowników, z którymi chętnie dzieli się posiadanymi doświadczeniami. Ceni nade wszystko zdyscyplinowanie i osobiste zaangażowanie w pracy, nie toleruje natomiast nieróbstwa i cwaniactwa.

IPN Ka 0231/278, Akta osobowe Karola Janoszka
W. Dubiański

Janus Lucjan

s. Jana

ur. 15 X 1938 r. w Słaboszowie, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik energetyk

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

15 VII 1961 – oficer operacyjny Grupy VI Wydziału III KW MO Katowice; 10 IX 1962 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 25 VII 1963 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VIII 1963 – oficer operacyjny Grupy VI Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy VI B Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy VI B Wydziału III KW MO Katowice; 16 V 1973 – kierownik Grupy VI B Wydziału III KW MO Katowice; 16 VI 1974 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Katowice; 16 III 1982 – naczelnik Wydziału V-1 KW MO Katowice; 1 I 1989 – kierownik Inspektoratu 2 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Studiów i Analiz WUSW Katowice; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 4 III 1982 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. SB KW MO w Katowicach, plk. H. Sikorę:

Od września 1981 r. przejął także obowiązki związane z koordynacją i nadzorem pracy operacyjnej w zakresie operacyjnej ochrony NSZZ „Solidarność”. Bezpośrednio realizował przedsięwzięcia związane z rozpracowaniem ekstremalnych działaczy Zarządu Regionalnego „Solidarności”. Pod jego nadzorem Wydz. V osiągnął w tym zakresie dobre wyniki. Inicjowane przez niego działania przyczyniły się do skompromitowania i wyeliminowania niektórych działaczy „Solidarności” reprezentujących ekstremalne postawy.

IPN Ka 0231/216, Akta osobowe Lucjana Janusa

M. Niedurny

Januszewski Ryszard

s. Stanisława

ur. 17 VII 1924 w Ząbkowicach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IX 1948 – młodszy referent Sekcji V PUBP Będzin; 1 I 1950 – referent Sekcji V PUBP Będzin; 1 IV 1950 – starszy referent Sekcji V PUBP Będzin; 1 X 1951 – kierownik Sekcji V PUBP Będzin; 1 VI 1952 – kierownik sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 II 1953 – zastępca naczelnika Wydziału XI WUBP Katowice; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony.
Ostatni stopień uzyskany w służbie: porucznik.

Opinia z 4 VII 1953 r. wystawiona przez płk. Józefa Jurkowskiego, szefa WUBP w Stalinogrodzie:

Pracę operacyjną po linii kleru zna i potrafi nią odpowiednio kierować oraz uczyć podległych mu pracowników. Sam osobiście prowadzi 2 sprawy wstępno agencyjne pod krypt. „Sygnał” i „Szerszenie” po linii kleru świeckiego i związanych z nim zakonów. Politycznie jest dobrze zorientowany, pewny członek partii.

IPN Ka 0224/259, Akta osobowe Ryszarda Januszewskiego

A. Dziurok

Jański Jerzy

s. Hieronima

ur. 1 IV 1942 r. w Tarnowskich Górach

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 II 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 2 IX 1971 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 3 X 1972 – słuchacz studiów magisterskich ASW Warszawa; 3 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 1 IX 1975 – kierownik sekcji Wydziału II KW MO Częstochowa; 16 IV 1980 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Częstochowa; 16 X 1983 – naczelnik Wydziału II WUSW Częstochowa; 30 VIII 1984–27 I 1985 – słuchacz pięciomiesięcznego przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 XI 1987 – zastępca szefa ds. polityczno-wychowawczych WUSW Legnica; 22 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Legnica; 15 XII 1989 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Wr 057/853, Akta osobowe Jerzego Jańskiego, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Jarosiński Henryk

s. Franciszka

ur. 25 V 1924 r. w Dańdówce, pow. Sosnowiec

narodowość: polska

pochodzenie: chłopsko-robotnicze

zawód: brak zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

17 III 1948 – wartownik WUBP Łódź; 1 IV 1949 – młodszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Łódź; 9 VII 1949 – do dyspozycji szefa WUBP w Katowicach; 10 VIII 1949 – młodszy referent Sekcji I PUBP Będzin; 1 IV 1950 – referent Sekcji I PUBP Będzin; 20 IX 1950 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1951 – kierownik Sekcji IV PUBP Będzin; 1 VII 1952 – zastępca szefa UB P Będzin; 1 IX 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału V WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – kierownik Sekcji II Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji IIIa Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji IIIa Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1960 – kierownik Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1971 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 15 VI 1986 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny z III 1971 r. w sprawie mianowania Jarosińskiego zastępcą naczelnika Wydziału „W”, podpisany przez zastępcę naczelnika Wydziału Kadry KW MO w Katowicach, mjr. H. Thala:

Kpt. Jarosiński w Służbie Bezpieczeństwa pracuje od marca 1948 r. Wcześniej przebywał przez okres 2,5 lat w wojsku i brał bezpośredni udział w wykrywaniu i likwidowaniu band reakcyjnych i terrorystycznych na terenie woj. lubelskiego, warszawskiego, łódzkiego i rzeszowskiego. [...] Praca jego koncentruje się na rozpoznaniu i rozpracowaniu niektórych osób narodowości żydowskiej oraz nacjonalistów innych narodowości. Posiada duże doświadczenie w pracy operacyjnej oraz w kierowaniu zespołem, szkoleniu i wychowaniu pracowników. Służbę w wojsku oraz organach Bezpieczeństwa przyczynił się do rozwoju woj. katowickiego i utrwalania zdobyczy władzy ludowej. Kandydatura jego na stanowisko Z-cy Naczelnika Wydziału „W” jest uzasadniona.

IPN Ka 0229/280, Akta osobowe Henryka Jarosińskiego

E. Marek

Jasik Zygmunt

s. Czesława

ur. 1 I 1932 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik administracyjno-gospodarczy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej Krajowy Ośrodek Szkolenia MBP Gdańsk; 10 VIII 1953 – referent Sekcji III Wydziału XI WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji III Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby w wyniku reorganizacji resortu; 14 II 1959 – ponownie przyjęty do służby na stanowisko oficera operacyjnego Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – starszy oficer operacyjny Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1969 – kierownik Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Terenowej Wydziału IV KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Świętochłowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Świętochłowice; 1 VIII 1986 – zastępca szefa ds. SB MUSW Ruda Śląska; 1 II 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 15 V 1990 – skierowany na emeryturę w związku z reorganizacją resortu. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny z 26 VII 1967 r. w sprawie podwyższenia uposażenia, podpisany przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, płk. K. Stawarza, oraz jego zastępcę ds. SB, płk. M. Dziekana:

[...] organizuje pracę po zagadnieniu zakonów męskich. Jest pracownikiem samodzielnym mającym dobrze opanowane zagadnienia, które zostały mu powierzone. Ponadto cechuje go operatywność i obowiązkowość w zakresie realizacji postawionych mu zadań. Jest dobrym organizatorem i posiada wiele inicjatyw wyrażającej się w umiejętnościach zdobywania sobie nowych źródeł dopływu informacji.

IPN Ka 0225/40, Akta osobowe Zygmunta Jasika

E. Marek

Jasińska Helena

c. Abrama

ur. 11 V 1905 w Warszawie

narodowość: żydowska

pochodzenie: b.d.

zawód: urzędniczka

wykształcenie: gimnazjalne

Przebieg służby:

20 X 1944 – cenzor Oddziału Cenzury Wojskowej nr 40; 1 VIII 1945 – referent Oddziału Cenzury Wojskowej nr 40; 15 XI 1945 – referent Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojskowej WUBP Katowice; 1 III 1946 – kierownik Sekcji III Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 I 1947 – kierownik Sekcji IV Wydziału „B” WUBP Katowice; 10 I 1948 – kierownik Sekcji III Wydziału II WUBP Katowice; 1 V 1949 – zastępca naczelnika Wydziału II WUBP Katowice; 15 I 1953 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry MBP Warszawa.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Karta ewidencyjna Heleny Jasińskiej w zasobie OBUiAD IPN Katowice

M. Kania

Jasiński Bronisław

s. Antoniego

ur. 2 X 1919 r. w Potoku Złotym, pow. Buczacz

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: krawiec

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

9 X 1944 – Funkcjonariusz Cenzury RBP; 21 I 1945 – funkcjonariusz Grupy Operacyjnej województwa śląskiego; 26 II 1946 – zastępca kierownika UB na MiP Gliwice; 15 VII 1949 – zastępca szefa PUBP Głubczyce; 1 XI 1949 – funkcjonariusz WUBP Olsztyn; 1 III 1950 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Olsztyn; 1 XII 1951–1957 – funkcjonariusz KW MO Olsztyn.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

W okresie służby w UB w Gliwicach został ukarany 5 dniami aresztu domowego za pobicie – wspólnie z szefem urzędu B. Kanarkiem – wartownika, który upił się na służbie i został na tym przyłapany.

W listopadzie 1948 r. przyjął łapówkę 200 dolarów za wypuszczenie 10 Żydów złapanych na nielegalnym przekroczeniu granicy z Czechosłowacją i przekazanych do PUBP przez WOP.

IPN BU 698/1373, Akta osobowa Bronisława Jasińskiego

W: Dubiański

Jasiński Czesław (Huppert Herbert)

s. Hermana

ur. 12 II 1896 r. w Lanckoronie, pow. Wadowice

narodowość: żydowska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: urzędnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

2 V 1945 – kierownik Sekcji II PUBP Olesno; 25 VIII 1945 – referent PUBP Olesno; 1 XI 1945 – p.o. kierownik PUBP Racibórz; 1 VI 1946 – kierownik Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 15 X 1946 – zwolniony na własną prośbę z przyczyn zdrowotnych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: brak stopnia.

Charakterystyka z 1945 r. wystawiona przez szefa PUBP w Oleśnie (podpis nieczytelny): *Jasiński Czesław jest człowiekiem poważnym, zrównoważonym o zapatrywaniach ściśle demokratycznych. Pracuje bardzo dobrze jest podporą naszego Urzędu.*

IPN Ka 0192/86, Akta osobowe Czesława Jasińskiego

W. Dubiański

Jasiński Jan

s. Jana

ur. 7 VI 1930 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

15 IX 1949 – słuchacz Dwuletniej Szkoły CW MBP Legionowo; 23 VII 1951 – młodszy referent Sekcji II Wydziału V WUBP Katowice; 1 XI 1951 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału V WUBP Katowice; 1 VI 1952 – referent Sekcji IV Wydziału V WUBP Katowice; 1 I 1953 – starszy referent Sekcji IV Wydziału V WUBP Katowice; 15 X 1953 – kierownik Sekcji II Wydziału V WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – kierownik Sekcji I Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 V 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Tychy; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy SB KW MO Katowice; 1 IV 1962 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Sosnowiec; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Sosnowiec; 1 VI 1972 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Katowice; 1 VI 1974 – I zastępca komendanta

ds. SB KW MO Łódź; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Łódź; 15 III 1990 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Ld 0100/330, Akta osobowe Jana Jasińskiego, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucji Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Jeziorski (Jezierski) Edward

s. Józefa

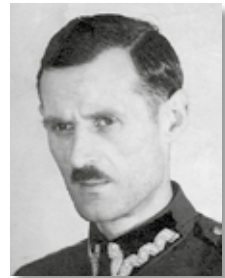
ur. 5 VIII 1911 r. w Wysokiej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

30 XI 1945 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1946 – młodszy referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 II 1946 – referent Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 XI 1946 – p.o. kierownik Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 VII 1948 – kierownik Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 I 1949 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – naczelnik Wydziału V WUBP Katowice; 15 I 1952 – naczelnik Wydziału X WUBP Katowice; 15 VII 1954 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Stalinogród; 7 II 1955 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Fragment charakterystyki z 15 III 1951 r. podpisanej przez szefa WUBP w Katowicach, płk. A. Pundę:

Za okres swojej służby w aparacie bezpieczeństwa, z całym poświęceniem i oddaniem zwalczał wrogie elementy w legalnych ugrupowaniach politycznych, a szczególnie w PPS i PSL, gdzie kierował Sekcjami ochrony ruchu robotniczego i ruchu chłopskiego. Wzmozżona praca w okresie wyborów i walki z elementami bandyckimi wyczerpała go fizycznie, podkopała jego zdrowie i zachorował na gruźlicę. Pomimo tego nie zrezygnował z pracy, a wręcz przeciwnie uporczywie pracował nad sobą kiedy leżał w szpitalu czy w sanatorium, by po wyjściu w dalszym ciągu kontynuować walkę z wrogiem.

IPN Ka 0189/16, Akta osobowe Edwarda Jeziorskiego

R. Mozgol

Jędrszczyk Winnicjusz

s. Stefana

ur. 20 IV 1936 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 VI 1964 – wywiadowca Sekcji III Wydziału „B” KW MO Katowice; 12 IX 1966–15 VII 1967 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 VIII 1967 – p.o. kierownik zmiany Sekcji I Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 I 1968 – kierownik zmiany Sekcji I Wydziału „B” KW MO Katowice; 16 IV 1970 – inspektor Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1971 – starszy inspektor Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 5 I 1975 – kierownik Sekcji II Wydziału „B” KW MO Katowice; 16 X 1982 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 5 V 1990 – zwolniony na własną prośbę z tytułu nabycia praw emerytalnych.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 5 VII 1974 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II SB KW MO w Katowicach, pplk. W. Lesia:

W sprawie obiektowej krypt. „Baza” prowadzi pracę operacyjną skupiającą się wokół ambasady NRF w Warszawie i jej kontaktów z terenu wojew[ództwa] katowickiego, a także organizuje i wysyła z zadaniem osobowe źródła informacji do rozpoznania pracowników tej placówki, mających związki z B[undes]N[achrichten]D[ienst].

Opinia służbowa za okres 15 XI 1981–21 IX 1982 r., wystawiona 20 IX 1982 r. przez p.o. naczelnika Wydziału „B” KW MO w Katowicach, mjr. J. Nowaka:

Odważny w działaniu służbowym. W trakcie łamania strajków w KWK „Wujek” i Hucie „Katowice” w grudniu 1981 r. jako jedyny z kierowników sekcji wraz z podległym mu zespołem znajdował się na pierwszej linii działania sił zwartych MO, dokumentując przebieg zajęć, prowadzących i inne polecenia [sic!]. Za powyższe rozkazem Ministra Spraw Wewnętrznych wyróżniony został dodatkowym urlopem oraz bezpłatnymi wczasami, a kilku podległych mu funkcjonariuszy awansowano na wyższe stopnie służbowe.

IPN Ka 0231/256, Akta osobowe Winnicjusza Jędrszczyka

M. Sikora

Jędrusik Czesław

s. Marcina

ur. 22 VII 1914 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 VII 1949 – starszy referent PUBP Będzin; 15 VIII 1950 – starszy referent Placówki Janów PUBP Katowice; 15 VII 1951 – starszy referent Sekcji Górnictwa PUBP Katowice; 1 V 1952 – starszy referent Referatu Górnictwa MUBP Szopienice; 1 IX 1952 – starszy referent-kierownik Referatu Górnictwa MUBP Bytom; 15 XII 1952 – zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 III 1953 – starszy referent Sekcji IV Wydziału IV WUBP Katowice; 31 V 1953 – zwolniony dyscyplinarnie i aresztowany pod zarzutem łapownictwa

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 10 VI 1952 r. wystawiona przez szefa PUBP w Katowicach, por. A. Klikiewicza:

Pod względem zawodowym jest to jeden z lepszych pracowników tut. Urzędu. Zdyscyplinowany i obowiązkowy. Posiada dużą wiedzę i praktykę z dziedziny górnictwa i w tym kierunku daje sobie radę w pracy całkowicie. Jest energicznym i wymagającym w stosunku do podległych sobie pracowników. W pracy nie ogranicza się do godzin służbowych. Czuje się całkowicie odpowiedzialny, za swój odcinek pracy. Potrafi pokierować pracownikami Sekcji i Referatami Ochrony i organizować tam pracę. Jest czasem wybuchowy, jednak umie się opanować. Nie jest egoistą, koleżeński, udziela pracownikom rad i wskazówek. Przeprowadza osobiście werbunki agentury i zausze stara się o nową sieć.

IPN Ka 0192/123, Akta osobowe Czesława Jędrusika

A. Gryman

Józefowski Mieczysław

s. Jana

ur. 1 II 1924 r. w Zagórzcu, pow. Włoszczowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

25 V 1945 – wartownik PUBP Kielce; 20 IX 1945 – kursant Centralnej Szkoły MBP w Łodzi; 21 XII 1945 – do dyspozycji szefa WUBP Kielce; 1 I 1946 – referent Sekcji

III Wydziału V WUBP Kielce; 8 IX 1947 – młodszy referent Sekcji I Wydziału „B” WUBP Kielce; 1 III 1948 – referent Sekcji II Wydziału II WUBP Kielce; 1 X 1948 – starszy referent Sekcji II PUBP Radom; 25 II 1949 – starszy referent Sekcji II PUBP Częstochowa; 1 VII 1951 – kierownik Sekcji II PUBP Częstochowa; 1 III 1952 – kierownik Sekcji I PUBP Częstochowa; 1 IV 1955 – starszy referent Referatu II PUdsBP Częstochowa; 21 III 1956 – delegowany do pracy w PDdsBP Kłobuck; 15 IV 1956 – zastępca kierownika PUdsBP Częstochowa; 31 XII 1956 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Początkowo oceniany jako przeciętny pracownik, który nie opanował do końca zawilosci pracy w aparacie bezpieczeństwa. Z biegiem czasu charakterystyki przedstawiają go w coraz lepszym świetle. W 1956 roku nie zgodził się na dalszą służbę w SB.

IPN Ka 0188/108, Akta osobowe Mieczysława Józefowskiego

D. Węgrzyn

Jura Tadeusz

s. Franciszka

ur. 19 IX 1925 r. w Bujakowie, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: brak zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 IV 1945 – referent gminny PUBP Bielsko; 15 X 1945 – referent gminny sekcji powiatowej MUBP Bielsko; 1 I 1946 – wartownik MUBP Bielsko; 1 III 1947 – referent sekcji powiatowej PUBP Bielsko; 1 XI 1947 – referent Referatu I PUBP Bielsko; 8 VIII 1951 – starszy referent placówki UBP Szopienice PUBP Katowice; 1 XII 1951 – zastępca szefa PUBP Katowice; 1 V 1953 – szef UBP Obiektu przy hucie „Batory” w Chorzowie WUBP Stalinogród; 30 VI 1954 – zwolniony ze służby i przekazany do rezerwy MBP.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka:

Wyrobiecie polityczne bardzo słabe, jak również orientacja w życiu politycznym całkowicie nie opanowana. Odczuwa się u niego brak zainteresowania wydarzeniami polit. na arenie międzynarodowej. Prasy codziennej prawie nie czyta. W pracy z agenturą nie wykazuje zdolności i umiejętności. Samodzielnie pracować nie potrafi. Posiada pewne słabości w stosunku do kobiet.

Okazał się nieudolnym kierownikiem jednostki, kontrola wykazała poważne niedociągnięcia i braki w pracy z agenturą, brak kontroli nad podległymi mu pracownikami. Ponadto ujauniono nie-

właściwy i opryskliwy stosunek do pracowników. Ponadto w maju 1954 r. ukarany ostrzeżeniem za upicie pracowników, którzy byli na służbie.

IPN Ka 0192/156, Akta osobowe Tadeusza Jury

T. Palkij

Jurkowski (Jungman) Józef

s. Daniela (Dawida)

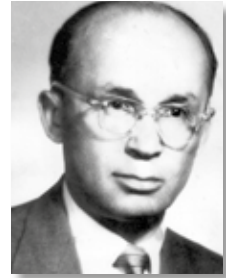
ur. 30 III 1913 r. w Lublinie

narodowość: żydowska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: traktorzysta

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VIII 1944 – oficer do zleceń specjalnych RBP; 12 X 1944 – przeniesiony do dyspozycji dowódcy Wojska Polskiego; 23 I–6 XII 1945 – p.o. kierownik Grupy Operacyjnej na Górny Śląsk/WUBP Katowice; 25 XII 1945 – kierownik WUBP Bydgoszcz; 15 III 1948 – szef WUBP Gdańsk; 15 VIII 1950 – do dyspozycji wiceministra MBP; 1 IX 1951 – starszy inspektor Inspektoratu Ministra MBP; 1 XII 1951–31 III 1955 – szef WUBP Katowice; 1 VI 1955 – dyrektor Departamentu V KdsBP; 1 VI 1956 – do dyspozycji Departamentu Kadr i Szkolenia KdsBP; 12 VI 1956 – oddelegowany do Jednostki Wojskowej nr JW 2000 Zarząd II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego Warszawa; 11 XII 1956 – do dyspozycji Departamentu Kadr MSW; 31 V 1958 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 3 V 1955 r. wystawiona przez dyrektora Departamentu Kadr i Szkolenia KdsBP, M. Orechwę:

Jest on [Jurkowski] jednym z mocniejszych kierowników, jednak na tym ostatnim województwie [stalinogrodzkim] pracuje za długo. Ponadto zachodzi konieczność wzmocnienia obsady Departamentu V (kolejowego) i tym odcinkiem pracy płk Jurkowski może pokierować.

IPN BU 0154/54, Akta osobowe Józefa Jurkowskiego

W. Dubiański

Juszczuk Piotr

s. Piotra

ur. 23 V 1926 r. w Grodźcu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IX 1957 – oficer operacyjny Wydziału VII Departamentu II MSW; 1 I 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału VII Departamentu II MSW; 1 X 1965 – inspektor Wydziału VII Departamentu II MSW; 1 VIII 1971 – inspektor Wydziału VI Departamentu II MSW; 25 XI 1972 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Katowice; 3 III 1980 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 15 VI 1980 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Z charakterystyki służbowej z I 1961 r.:

Nie cieszy się popularnością w kolektywie, ze względu na takie cechy charakteru jak upartość, wybuchowość i brak samokrytycyzmu.

IPN BU 0604/518, t. 1–2, Akta osobowe Piotra Juszczuka

M. Niedurny

Kac Markus

s. Fiszela

ur. 30 XI 1918 r. w Świlczy, pow. Rzeszów

narodowość: żydowska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

12 XI 1945 – młodszy oficer śledczy WUBP Katowice; 1 VIII 1946 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 19 VI 1948 – kierownik Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 V 1949 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego WUBP Gdańsk; 1 IV 1951 – naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Gdańsk; 15 IX 1953 – naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby; 24 XI 1958 – przyjęty ponownie do służby w MO na stanowisko inspektora Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 30 VI 1962 – zwolniony z powodu negatywnej oceny przełożonych (niepewny politycznie). Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia z 11 XI 1948 r. wydana przez naczelnika Wydziału Śledczego WUBP w Gdańsku, E. Kwaska:

Posiada własną inicjatywę, jest bardzo zdolny, szybki w orientacji, ma podejście do aresztowanych, umie ich załamywać i wydobywać potrzebne materiały, jest pracowity i zdyscyplinowany, stawia dobro pracy nad dobro osobiste, pracuje wieczorami, nie liczy się z czasem pracy, jest zupełnie oddany wydziałowi.

IPN Ka 0198/340, Akta osobowe Markusa Kaca

W. Dubiański

Kaczmarczyk Jan

s. Józefa

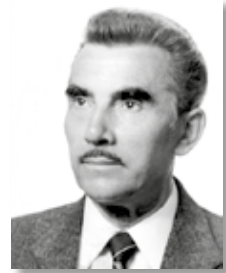
ur. 6 VI 1926 r. w Bujakowie, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

8 V 1945 – wartownik PUBP Bielsko; 1 XI 1946 – młodszy referent Sekcji V UBP na MiP Bielsko; 11 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Bielsko; 1 X 1950 – zastępca szefa PUBP Gliwice; 1 XII 1951 – zastępca szefa PUBP Bielsko-Biała; 1 XII 1953 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IX 1955 – kierownik Sekcji VI Wydziału I WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 15 XI 1966 – inspektor w Kierownictwie SB KW MO Katowice; 16 IX 1968 – I zastępca komendanta ds. SB KMIP MO Tychy; 31 VII 1975 – przeniesiony na emeryturę; ponownie przyjęty 1 VI 1981 – inspektor Sekcji Analitycznej Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 IV 1982 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 15 IV 1982 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 4 I 1983 – p.o. naczelnik Wydziału „C” KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1983 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Bielsko-Biała; 31 I 1987 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 19 VII 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Bielsku-Białej, płk. W. Reszkę:

Wymieniony w organach Służby Bezpieczeństwa pracuje od 08.05.1945 r. Z wysługi lat przeszedł na emeryturę dnia 31.07.1975 r. W okresie tym pełni szereg odpowiedzialnych i kierowniczych funkcji. [...] Ponownie przyjęty do pracy dnia 01.04.1982 r. [...]. Posiada duże doświadczenie i wiedzę operacyjną. Wykazuje bardzo wartościowe umiejętności analityczne i organizacyjne. Pracowity, konsekwentny i skromny. [...]. Opracował wartościowe analizy problemowe mające istotne znaczenie dla organizowania działań kontrwywiadowczych. Bierze aktywny udział w działalności społeczno-politycznej. Jest członkiem Zarządu Koła ZBoWiD przy KWMO oraz przewodniczącym Komisji Rewizyjnej i Odznaczeń.

IPN Ka 0238/250, Akta osobowe Jana Kaczmarczyka

A. Gryman

Kaczmarczyk Zbigniew

s. Jana

ur. 13 IV 1953 r. w Bielsku-Białej

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja pracująca

zawód: technik-elektryk, mgr techniki

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 IX 1977 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1980 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1982 – starszy inspektor Sekcji Kadrowej Wydziału Kadr KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1986 – starszy inspektor Wydziału VI WUSW Bielsko-Biała; 1 IX 1988 – zastępca szefa ds. SB RUSW Oświęcim; 15 I 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 2 II 1990 – starszy inspektor Wydziału II WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 14 VII 1984 r. – za lata 1980–1984 r.– podpisana przez naczelnika Wydziału Kadr WUSW w Bielsku-Białej, ppłk. Józefa Batelta:

W codziennej służbie wykazuje się dużym zaangażowaniem, zdyscyplinowaniem i poczuciem pełnej odpowiedzialności. Wszystkie zlecone zadania realizuje rytmicznie, dokładnie i wnikliwie. Przejawia wiele własnej inicjatywy i pomysłowości. Posiada umiejętność organizowania pracy własnej oraz podejmowania trafnych decyzji i wniosków. Ścisłe przestrzega tajemnicy państwowej i służbowej. [...] Jest oficerem taktownym, życzliwym dla otoczenia, koleżeńskim lecz wymagającym, tak w stosunku do siebie jak i do innych. [...] Jest głęboko zaangażowany ideowo.

IPN Ka 0239/129, Akta osobowe Zbigniewa Kaczmarczyka

T. Palkij

Kaczorowski Tadeusz

s. Władysława

ur. 20 XII 1916 r. w Pradze (Austro-Węgry)

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

8 V 1945 – referent personalny MUBP Szopienice; 1 VIII 1945 – zastępca kierownika MUBP Szopienice; 15 XII 1945 – zwolniony za złą pracę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: brak stopnia.

Podanie o pracę w organach bezpieczeństwa z 23 IV 1945 r.:

Proszę o przyjęcie mnie do Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego w Szopienicach. Prośbę moją motywuję tym, że stając na straży bezpieczeństwa publicznego zawsze uważałem za punkt honoru i ambicji. Moje starania przed wojną o poświęcenie się tej służbie napotkały na przeszkody w postaci nie odbytej służby wojskowej. Znam tutejsze tereny, gdyż tu się wychowałem, tu chodziłem do gimnazjum i tu rozpocząłem mą pracę zawodową. Poznałem też i ludzi – ich zmienność polityczną i przewrotność. Poznałem gorycz opuszczenia mnie przez bliskich, gdy jako Polaka zwolniono mnie z pracy, a następnie wyrzucono z mieszkania. Chciałbym się tej służbie trudnej i ciężkiej poświęcić z całym zapalem mych sił i mych zdolności. Jestem żonaty. Żona moja pracuje w tutejszym Wydziale Bezp. Publ. jako maszynistka.

IPN Ka 0192/192, Akta osobowe Tadeusza Kaczorowskiego

W. Dubiański

Kalfas Marian

s. Józefa

ur. 4 VI 1927 r. w Pietrzykowicach, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ekonomista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 III 1954 – starszy referent Sekcji IIIa Wydziału IX WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 XII 1955 – starszy referent Samodzielnej Grupy Specjalnej WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 X 1958 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej Departamentu I MSW; 1 VII 1960 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VIII 1960 – starszy oficer operacyjny Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 III 1962 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Zabrze; 16 VI 1974 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor przy zastępcy komendanta ds. SB KW MO Katowice; 31 VII 1977 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 10 VII 1974 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Płk Kalfas wykonywał swe obowiązki dobrze, w równym stopniu interesował się ilością i jakością pracy podwładnych. Posiadał cechy dobrego organizatora pracy, dał temu wyraz jako wielokrotnie odpowiedzialny za zabezpieczenie operacyjne wyjątkowo poważnych uroczystości organizowanych

na terenie Zabrza. [...] dbał o należyte przygotowanie do zawodu młodych stażem pracowników zwracając szczególną uwagę na ścisłe łączenie szkolenia teoretycznego z praktycznym.

IPN Ka 0229/282, Akta osobowe Mariana Kalfasa

M. Domagała

Kałat Stanisław

s. Jana

ur. 29 IV 1939 r. w Dziekanowicach, pow. Kazimierza Wielka

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 VIII 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 9 IX 1963 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 X 1964 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 IV 1967 – oficer Referatu ds. SB KMiP MO Tychy; 1 III 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Tychy; 16 X 1970 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 30 IX 1975 – na własną prośbę przeniesiony do dyspozycji komendanta KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1975 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1979 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1981 – naczelnik Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 15 I 1990 – zwolniony z powodów zdrowotnych.

W 1993 r. Sąd Wojewódzki w Bielsku-Białej uznał S. Kałata winnym przekroczenia uprawnień podczas działań operacyjnych podejmowanych wobec ks. Adolfa Chojnackiego, jednak na mocy przepisów ustawy o amnestii umorzył prowadzone postępowanie, gdyż orzeczona kara nie przekroczyłaby dwu lat pozbawienia wolności. 17 lutego 1994 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach – mając świadomość, że zaskarżony wyrok *nie odpowiada społecznemu poczuciu sprawiedliwości* – utrzymał go jednak w mocy. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1986 r. wystawiona przez szefa WUSW w Bielsku-Białej, płk. Stanisława Nowaka:

Dzięki jego osobistemu zaangażowaniu udało się zneutralizować wrogie poczynania kleru. [...] Ppłk Kałat Stanisław cieszy się wysoką oceną Departamentu IV.

IPN Ka 0239/97, Akta osobowe Stanisława Kałata

K. Banaś

Kanarek Benjamin

s. Ozjasza

ur. 7 II 1917 r. w Tarnowie

narodowość: żydowska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

7 V 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 30 VII 1945 – starszy referent Sekcji IX Wydziału I WUBP Katowice; 10 IX 1945 – zastępca kierownika Sekcji ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 I 1946 – kierownik MUBP Chorzów; 15 VII 1946 – szef UBP na MiP Gliwice; 1 I 1948 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Katowice; 21 XII 1951 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Gdańsk; 1 II 1952 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Raport B. Kanarka z 3 I 1952 r. skierowany do dyrektora Departamentu Kadry MBP: *W 1950 r., kiedy próbowałem nieco mniej pracować, zwłaszcza wieczorami nie wracałem do biura, spotkałem się z zarzutami ówczesnego szefa płk. Dowkana i z-cy płk. Finka, że mało pracuję wieczorami, że inni pracują po nocach, a ja nie itd. Po kolejnym wyjściu ze szpitala w 1950 r., uważając, że się już do niczego nie nadaję, próbowali nawet „pozbyć” się mnie z Bezpieczeństwa proponując mi funkcję naczelnika Wydz[iału] Paszportowego WMMO.*

IPN Ka 0173/230, Akta osobowe Beniamina Kanarka

R. Ciupa

Kapuściński Stanisław

s. Antoniego

ur. 18 II 1929 r. w Kalino, pow. Łódź

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ekonomista planista

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1954 – referent Sekcji I Wydziału VI Departamentu I MBP; 1 IV 1955 – referent Sekcji III Wydziału VII Departamentu II KdsBP; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału VII Departamentu II KdsBP; 28 XI 1956 – oficer operacyjny Wydziału VII Departamentu II MSW; 1 XII 1958 – oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1959 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Zawodowej CW MSW Legionowo; 22 VII 1960 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW

MO Katowice; 1 IX 1960 – oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1963 – starszy oficer operacyjny Grupy II Wydziału II KW MO Katowice; 1 XI 1964 – starszy inspektor Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 II 1966 – starszy oficer Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 V 1972 – starszy inspektor Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 II 1973 – kierownik sekcji Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 16 V 1974 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 30 IV 1983 – zwolniony ze względu na stan zdrowia; przyjęty ponownie 1 II 1989–30 IV 1989 – starszy referent Wydziału Paszportów WUSW Katowice; 15 VIII – starszy referent Wydziału Paszportów WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony ze służby. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 8 I 1974 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO w Katowicach, ppłk. H. Kisiela:

Koordynując pracę podległych mu pracowników, sam pracuje ze źródłami informacji. Wniósł wiele na odcinku rozpoznania sytuacji kadrowej w biurach turystycznych, przyczyniają się do ujawnienia licznych nieprawidłowości i niedociągnięć. Kierując podległym zespołem uniósł osobisty wkład w podniesienie się ogólnego poziomu pracy operacyjnej. Mimo niewielkiemu doświadczeniu w kierowaniu podległymi pracownikami, dzięki osobistemu przykładowi potrafi zmobilizować cały kolektyw do rzetelnej pracy. Jest zdyscyplinowany, sumienny, przejawia własną inicjatywę i zapał do pracy.

IPN Ka 0229/36, Akta osobowe Stanisława Kapuścińskiego; IPN Ka 0266/126, Akta osobowe Stanisława Kapuścińskiego

Ł. Wiecha

Kasperski Aleksander

s. Maksymiliana

ur. 13 VI 1921 r. we Włodawie

narodowość: polska

pochodzenie: ziemiańskie

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

30 VI 1945 – oficer śledczy Wydziału VIII Departamentu I MBP; 30 VII 1945 – kierownik Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1946 – kierownik Wydziału IV A WUBP Katowice; 1 IV 1946 – szef UBP na MiP Bytom; 1 VII 1948 – szef PUBP Wałbrzych; 15 X 1950 – wykładowca Wydziału Wyszkołenia CW MBP Legionowo; 30 IX 1952 – zwolniony ze służby (zatajenie kontaktów rodzinnych za granicą).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek z 28 I 1946 r. o przeniesienie Aleksandra Kasperskiego wystawiony przez kierownika WUBP Katowice, Józefa Wargina-Słomińskiego:

Zna całokształt pracy śledczej, jest zdyscyplinowany i oddany służbie. Wymagający od pracowników, o poglądach demokratycznych, godny zaufania.

IPN Ka 0193/2433, Akta osobowe Aleksandra Kasperskiego

R. Ciupa

Kasperski Edward

s. Stanisława

ur. 6 IX 1931 r. w Tuszkwach, pow. Kościerzyna

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1958 – oficer operacyjny Grupy III Wydziału III KW MO Opole; 1 VIII 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Opole; 1 X 1963 – słuchacz CW MSW Legionowo; 1 III 1964 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Opole; 1 IV 1970 – naczelnik Wydziału III KW MO Opole; 1 V 1971 – naczelnik Wydziału I Departamentu III MSW; 15 IX 1974 – naczelnik Wydziału III Departamentu III MSW; 1 VII 1975 – zastępca komendanta MO ds. SB KS MO; 25 II 1979 – zastępca dyrektora Biura Eksploatacji i Rozwoju Systemu w Rządowym Centrum Informatycznym PESEL [RCI PESEL]; 16 I 1983 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Katowice; 25 IV 1986 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 16 VI 1987 – zastępca szefa ds. SB WUSW Słupsk; 15 XII 1989 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 15 II 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka:

Na powierzonej mu, w WUSW w Katowicach, odcinku działania ma wymierne osiągnięcia:

- liczba szkół, gdzie są jeszcze krzyże, spadła poniżej 10% ,
- z kadr kierowniczych ZHP w woj. katowickim wyeliminowano elementy klerykalne,
- we wskazanym województwie nie było żadnych poważniejszych incydentów z Kościołem
- z jego udziałem powstały dwa telewizyjne reportaże, dot. stosunków Państwo-Kościół (Piekary – „korony” i konflikt parafian z proboszczem w Bolesławcu), uznane chyba – jak dotąd – za najlepsze,
- jest dobra sytuacja na wyższych uczelniach woj. katowickiego zwłaszcza na Politechnice w Gliwicach.

IPN BU 0604/2011, Akta osobowe Edwarda Kasperskiego

M. Niedurny

Kasprzyk Marian

s. Augustyna

ur. 25 III 1914 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: kelner

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 V 1945 – referent MUBP Dąbrowa Górnicza; 10 VII 1945 – młodszy referent PUBP Niemodlin; 16 VII 1945 – starszy referent gminny PUBP Grodków; 1 II 1947 – p.o. zastępca szefa PUBP Grodków; 15 IX 1948 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 VII 1949 – zwolniony dyscyplinarnie z jednoczesnym przekazaniem jego sprawy do postępowania sądowego (zarzuty obejmowały m.in. przywłaszczenie mienia, bezprawne aresztowania, stosowanie niedozwolonych metod w śledztwie).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: sierżant.

Charakterystyka z 21 I 1947 r. sporządzona przez szefa PUBP w Grodkowie:

W czasie akcji wyborczej [przed wyborami do Sejmu Ustawodawczego] dokładał wszelkich starań nie licząc się z godzinami pracy celem osiągnięcia wyniku na korzyść ludu pracującego, przez umiejętne rozstawianie agentury oraz wskazówki jakie dawał referentom gminnym przyczynił się do rozwiązania kilku kół PSL w poszczególnych gromadach...

Wniosek z 8 IX 1948 r. do dyrektora Biura Personalnego MBP:

Nie posiada żadnego autorytetu zarówno w Urzędzie jak i w powiecie. Uległ demoralizacji i sam demoralizuje kolektyw pracowniczy. Zatrudniony zostanie w aparacie woj[ewódzkim BP] do czasu zakończenia dochodzenia.

IPN Ka 0192/298, Akta osobowe Mariana Kasprzyka

A. Dziuba

Kazielski Tadeusz

s. Andrzeja

ur. 16 IX 1929 r. w Makiejewce, obw. Stalino (ZSRR)

narodowość: rosyjska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

23 X 1945 – wartownik PUBP Zawiercie; 1 VII 1948 – młodszy referent Referatu V PUBP Zawiercie; 22 VII 1949 – referent Referatu V PUBP Zawiercie; 22 VII 1950 –

starszy referent Referatu V PUBP Zawiercie; 1 X 1951 – starszy referent Kierownictwa PUBP Zawiercie; 30 IV 1952 – starszy referent Sekcji I Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 15 IX 1953 – słuchacz Szkoły Oficerskiej MBP Legionowo; 26 VII 1954 – kierownik ROP przy kopalni „Andaluzja” w Piekarach Śląskich PUBP Tarnowskie Góry; 1 XI 1954 – szef PUBP Tarnowskie Góry; 1 IV 1955 – inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Opole; 31 I 1957 – zwolniony; przyjęty ponownie 15 I 1959 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Opole; 1 II 1959 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Nysa; 1 IX 1968 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Prudnik; 23 XII 1969 – delegowany do Wydziału IV KW MO Opole; 3 II 1969 – inspektor Wydziału III KW MO Opole; 31 V 1969 – zwolniony ze służby (renta).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wniosek o przekazanie T. Kazielskiego do dyspozycji WUdsBP w Opolu, Katowice 1955 r.:

Tow. Kazielski wprost po Szkole Centralnej jako jeden z wyróżnionych słuchaczy tego kursu skierowany został na Kierownika zdemoralizowanego Urzędu po b[ylym] szefie Pędzińskim. Z tego też względu oraz z braku doświadczenia kierowniczego nie sprostął zadaniom Kierownika. Mimo to jednak tow. Kazielski jest dobrym pracownikiem i jeżeli postawiony zostanie na kierownika dobrego kolektywu to wywiąże się z obowiązków.

IPN Wr 0126/1438, Akta osobowe Tadeusza Kazielskiego

A. Dziuba

Kazmierski (Kazimierski) Waclaw (Hartglass Jakub)

s. Jana

ur. 2 I 1910 r. (lub 1912) w Warszawie

narodowość: b.d.

pochodzenie: b.d.

zawód: b.d.

wykształcenie: b.d.

Przebieg służby:

b.d. – kierownik Sekcji IV MUBP Radom; 24 IV 1945 – funkcjonariusz Grupy Operacyjnej Dolny Śląsk PUBP Opole; 10 XI 1945 – zastępca kierownika Wydziału V WUBP Katowice; 10 VIII 1946 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

Karta ewidencyjna funkcjonariusza w zasobie OBUiAD IPN Katowice

A. Dziuba

Kencki Marek

s. Alojzego

ur. 25 VI 1955 r. w Choczni, pow. Wadowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inż. budownictwa

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 XI 1981 – inspektor Grupy Operacyjnej Wadowice Wydziału IV KM MO Bielsko-Biała; 1 III 1983 – inspektor Grupy IV KMO Sucha Beskidzka; 1 I 1985 – inspektor Grupy V RUSW Sucha Beskidzka; 16 IV 1985 – zastępca szefa ds. SB RUSW Sucha Beskidzka; 15 I 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 1 II 1990 – inspektor Sekcji Kryminalnej RUSW Sucha Beskidzka; 31 VII 1990 – zwolniony w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Wniosek WUSW w Bielsko-Białej o zatwierdzenie Marka Kenckiego na stanowisko zastępcy szefa RUSW ds. SB w Suchej Beskidzkiej, skierowany do Komitetu Miejskiego PZPR w Suchej Beskidzkiej (Bielsko-Biała 1 IV 1985 r.):

Ppor. Kencki Marek wyróżnia się sumiennością, zdyscyplinowaniem i prawcowością. Dobry organizator pracy, utrzymuje należytą dyscyplinę. Potrafi właściwie kierować zespołem zyskując autorytet.

IPN Ka 0240/22, Akta osobowe Marka Kenckiego

D. Węgrzyn

Kilka Alojzy

s. Elżbiety

ur. 15 VII 1928 r. w Kochłowicach, pow. Katowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 X 1955 – słuchacz przeszkolenia operacyjnego w CW KdsBP Legionowo; 1 XII 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Zabrze; 15 XII 1956 – zwolniony na własną prośbę, umotywowaną chęcią pójścia do szkoły górniczej i kontynuowania pracy w górnictwie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Opinia z 24 XI 1955 r. za czas pobytu A. Kilki na Kursie Przeszkolenia Aktywu Kierowniczego, wystawiona przez Kierownika Kursu Nr 1 KdsBP w Legionowie (podpis nieczytelny): *Zachowywał się raczej biernie. Nie tylko, że nie zabierał głosu z własnej inicjatywy, ale nawet pytany nie potrafił prawidłowo odpowiadać, w związku z czym nie dał się poznać. Zżył się z jednak kolektywem i był lubiany.*

IPN Ka 0224/182, Akta osobowe Alojzego Kilki

T. Palkij

Kisiel Henryk

s. Jana

ur. 19 IX 1922 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 II 1945 – wartownik MUBP Zawiercie; 10 IX 1945 – słuchacz Centralnej Szkoły CS MBP Łódź; 2 I 1946 – referent PUBP Zawiercie; 1 VI 1946 – starszy referent polityczno-społeczny PUBP Zawiercie; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu V PUBP Kluczbork; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 1 IX 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 15 IX 1952 – kierownik Sekcji I Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 XI 1954 – I sekretarz POP PZPR pionu operacyjnego nr 1 WUBP Stalinogród; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1961 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 VII 1961 – naczelnik Wydziału Paszportów Zagranicznych KW MO Katowice; 1 VIII 1964 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 VIII 1967 – naczelnik Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 I 1975 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 30 IV 1980 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 15 II 1952 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Katowicach (podpis nieczytelny):

Z pracy zawodowej wywiązuje się dość dobrze wykonuje sumiennie otrzymane polecenia służbowe, lecz poważnym niedostatkim w jego pracy jest brak głębokiej analizy materiałów rozpracowania i brak decyzji. Wykazane mu słusznie niedociągnięcia i braki przyjmuje samokrytycznie starając się je usunąć w dalszej pracy. Posiada mało inicjatywy co stanowi poważną przeszkodę w podniesieniu przez niego poziomu zawodowego. Jest bardzo pracowity.

IPN Ka 0229/64, Akta osobowe Henryka Kisiela

W. Dubiański

Klepuszewski Adam

s. Kazimierza

ur. 1 II 1937 r. w Potasznii (ZSRR)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

5 VIII 1955 – milicjant kompanii operacyjnej KW MO Koszalin; 1 X 1956 – starszy referent Sekcji Operacyjno-Śledczej KW MO Koszalin; 28 VI 1958 – starszy oficer dochodzeniowy KW MO Koszalin; 12 X 1960 – inspektor ds. dzielnicowych KW MO Koszalin; 1 X 1965 – inspektor Inspektoratu ds. Porządku i Bezpieczeństwa Wydziału Służby Zewnętrznej KW MO Koszalin; 24 V 1966 – starszy inspektor Inspektoratu ds. Nietletnich KW MO Koszalin; 1 X 1967 – oficer operacyjny Referatu ds. SB KM MO Chorzów; 1 I 1971 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Chorzów; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału II KW MO Katowice; 1 V 1980 – starszy inspektor Sekcji VIII Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1983 – kierownik Sekcji VIII Wydziału SB KW MO Katowice; 1 V 1987 – zastępca szefa ds. SB MUSW Świętochłowice; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 20 V 1987 r. wystawiona przez szefa WUSW w Katowicach, gen. bryg. R. Szustera oraz zastępcę szefa WUSW w Katowicach ds. polityczno-wychowawczych: *Cechuje go upór w podejmowaniu i konsekwencja w działaniu. Wszelkie problemy zawodowe rozwiązuje terminowo, wykazując duże zaangażowanie godne długoletniego członka partii. Swoją mienaganną postawą wielokrotnie udowodnił, iż jest oficerem, na którym można polegać w każdej, nawet najtrudniejszej sytuacji.*

IPN Ka 0231/239, Akta osobowe Adama Klepuszewskiego

A. Gryman

Kliś Paweł

s. Pawła

ur. 2 VII 1922 r. w Czechowicach, pow. Bielsko

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pomoc biurowa

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 I 1948 – młodszy referent Placówki w Tychach PUBP Pszczyzna; 30 VIII 1948 – słuchacz Kursu Międzywojewódzkiego Szkoła przy WUBP Katowice; 27 XII 1948 – młod-

szy referent Placówki w Tychach PUBP Pszczyna; 1 V 1949 – referent Referatu V PUBP Pszczyna; 1 IX 1951 – starszy referent Referatu III PUBP Pszczyna; 1 V 1952 – kierownik Sekcji III PUBP Pszczyna; 1 V 1955 – kierownik Sekcji G-H PUdsBP Tychy; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji G-H PUdsBP Tychy; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 VI 1960 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Pszczyna; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Pszczyna; 31 V 1972 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 17 V 1968 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta KW MO ds. SB w Katowicach, ppłk. W. Kruszyńskiego:

Mjr Klis jest aktywnym członkiem partii, dużo pracuje społecznie, za co cieszy się uznaniem ze strony władz partyjnych i administracyjnych powiatu pszczyńskiego. Mimo pozytywnych cech jakie wykazuje mjr Klis wskazane jest by więcej uwagi poświęcał na podnoszenie poziomu ogólnego i operacyjnego.

IPN Ka 0227/400, Akta osobowe Pawła Klisia

M. Kobyłańska

Kluska Andrzej

s. Stanisława

ur. 31 X 1936 r. w Prokocimiu, pow. Kraków

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja pracująca

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

15 IX 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Oświęcim;
10 IX 1962 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo;
25 VII 1963 – do dyspozycji zastępcy komendanta KW MO Kraków; 15 VIII 1963 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Oświęcim; 1 IV 1967 – oficer operacyjny Grupy Inspektorów Operacyjnych Referatu ds. SB KP MO Oświęcim; 1 IV 1969 – oficer Grupy „W” Referatu ds. SB KP MO Oświęcim; 1 IV 1973 – starszy oficer Grupy „W” Referatu ds. SB KP MO Oświęcim; 15 III 1974 – inspektor Grupy Śledczej Wydziału Śledczego KW MO Kraków; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 16 X 1976 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1983 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 19 VII 1976 r. zatwierdzona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Bielsku-Białej, ppłk. W. Reszkę:

Z agenturą pracuje systematycznie, a przekazywane informacje mają wartość operacyjną, zwłaszcza z zabezpieczenia grup „Pokutników” z RFN w Muzeum w Oświęcimiu.

Opinia z 10 VI 1982 r. zatwierdzona przez komendanta wojewódzkiego MO w Bielsku-Białej, płk. S. Nowaka:

Kpt. Andrzej Kluska z obowiązków zawodowych wywiązuje się wzorowo. Doceniając jego aktywny udział i osiągnięcia w działalności służbowej i społecznej dla umocnienia bezpieczeństwa państwa, został wyróżniony I nagrodą Ministra Spraw Wewnętrznych oraz listem pochwalnym Podsekretarza Stanu w MSW. Kierowany przez niego Wydział w dużej mierze przyczynia się do pogłębiania rozpoznawania działalności niektórych figurantów spraw prowadzonych przez inne wydziały operacyjne, jak też ujawnia nowe przejawy i zamiary elementów opozycyjnych. W okresie stanu wojennego wniósł duży wkład pracy i osobistego zaangażowania w likwidowanie zagrożeń godzących bezpośrednio w sferę bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie województwa bielskiego, realizując wraz z pracownikami Wydziału zadania wynikające z postanowień Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego.

IPN Ka 0238/184, Akta osobowe Andrzeja Kluski

G. Celuch

Kłaptocz Zygmunt

s. Ignacego

ur. 25 IX 1949 r. w Czechowicach-Dziedzicach, pow. Bielsko

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1973 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału III KW MO Katowice; 16 VI 1978–10 X 1978 – słuchacz WSO MSW Legionowo; 1 I 1980 – kierownik Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału III KW MO Katowice; 1 III 1980 – zastępca naczelnika Wydziału III Grupy Operacyjnej w Gliwicach KW MO Katowice; 16 X 1982 – naczelnik Wydziału III-1 KW MO Katowice; 25 VII 1985–6 VIII 1985 – delegowany do ZSRR w ramach grupy operacyjnej „Moskwa 85”; 1 XII 1985 – zastępca szefa ds. SB MUSW Katowice; 4 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa za okres 25 VIII 1978–25 XI 1979 r.:

Ppor. Kłaptocz organizuje pracę operacyjną w środowisku kadry naukowo-dydaktycznej i młodzieży akademickiej Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Posiada na kontakcie 12 tajnych współpracowników, spośród których 11 pozyskał do współpracy osobiście. Ponadto zlikwidował 23 zagrożenia w ramach prowadzonych spraw ewidencji operacyjnej, co wpłynęło na poprawę stanu

bezpieczeństwa na ochranianym obiekcie. Zarówno w pracy z osobowymi źródłami informacji jak i w prowadzonych sprawach cechuje go samodzielność, systematyczność i dokładność, co stawia go w rzędzie wyróżniających się pracowników Wydziału III.

IPN Ka 0231/199, Akta osobowe Zygmunta Kłaptocza

M. Sikora

Kłosowicz Mieczysław

s. Mikołaja

ur. 14 I 1910 r. w Miechowie

narodowość: polska

pochodzenie: b.d.

zawód: inżynier górnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1946 – p.o. zastępcą naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 1 V 1947 – naczelnik Wydziału IV WUBP Katowice; 20 VI 1948 – zastępca szefa WUBP Katowice; 1 I 1949 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Karta ewidencyjna funkcjonariusza w zasobie BUiAD IPN

W: Dubiański

Kłowski Edward

s. Jana

ur. 9 V 1936 r. w Hrankach, pow. Bóbrka

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 IV 1959 – referent Referatu Operacyjno-Dochodzeniowego KP MO Lwówek Śląski; 15 IX 1959 – kursant Szkoły Oficerskiej MO w Szczytnie; 1 VII 1961 – starszy oficer dochodzeniowy Sekcji II Wydziału Dochodzeniowego MO KM MO Gdańsk; 1 XII 1962 – zastępca komendanta powiatowego MO Kościerzyna; 1 IV 1965 – komendant powiatowy MO Kościerzyna; 1 VII 1966 – komendant powiatowy i miejski MO Tczew; 16 XII 1971 – komendant powiatowy i miejski MO Elbląg; 1 VI 1975 – zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. Służby Milicji KW MO Elbląg; 3 X 1980 – komendant wojewódzki MO Częstochowa; 1 II 1983 – komendant KS MO Warszawa;

1 VIII 1983 – szef SUSW Warszawa; 14 II 1989 – zastępca komendanta głównego KG MO Warszawa; 5 III 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: generał brygady.

Z wniosku z 1981 r. o nadanie Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski:

Pod jego kierownictwem KWMO Częstochowa osiąga dobre wyniki w pracy. Wypracowane przez niego koncepcje i konkretna ich realizacja powodują coraz lepsze wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa ładu i porządku publicznego w województwie. Swoją postawą i zaangażowaniem wpływa pozytywnie na podwładnych. Jest inicjatorem wielu czynów społecznych. Niezależnie od pracy zawodowej przejawia aktywną działalność społeczno-polityczną. [...] Jest oficerem sumiennym i zrównoważonym. Swą postawą, zaangażowaniem i ofiarnością właściwie oddziałowuje na funkcjonariuszy obu służb. Cechuje go dobry zmysł organizacyjny, inicjatywa i umiejętność pracy z ludźmi. Cieszy się autorytetem i zaufaniem.

IPN BU 0242/1614, Akta osobowe Edwarda Kłosowskiego

W. Dubiański

Knap Janusz (do 1961 r. Knop)

s. Piotra

ur. 1 IX 1935 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 V 1960 – starszy referent Wydziału IV (milicyjnego) KM MO Chorzów; 1 V 1966 – starszy referent Sekcji III Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Chorzów; 1 XI 1969 – inspektor Sekcji II Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Chorzów; 1 I 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Chorzów; 1 III 1971 – kierownik Sekcji IV Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Chorzów; 16 II 1972 – kierownik Sekcji III Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Chorzów; 1 II 1973 – zastępca naczelnika Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Chorzów; 1 I 1975 – naczelnik Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Ruda Śląska; 1 III 1982 – naczelnik Wydziału Inspekcji KW MO Częstochowa; 1 XII 1982 – kierownik Inspektoratu Ochrony Przemysłu KW MO Częstochowa; 15 IX 1988 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 7 IX 1987 r. wystawiona przez szefa WUSW w Częstochowie, płk. B. Galanta:

Aktywny członek PZPR. W służbie i życiu prywatnym prezentuje światopogląd materialistyczny. Posiada dużą wiedzę z zakresu ideologii i polityki Partii.

IPN Ka 0235/550, Akta osobowe Janusza Knapa
M. Kobyłańska

Knieja Józef

s. Wawrzyńca
ur. 14 XI 1902 r. w Niemcach, pow. Będzin
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: ślusarz
wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

14 II 1945 – zastępca kierownika Sekcji IV Wydziału I WUBP Katowice; 26 VI 1945 – p.o. kierownik MUBP Sosnowiec; 1 II 1946 – kierownik PUBP Głubczyce; 9 XII 1946 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 21 XI 1946 – p.o. zastępca dowódcy kompanii operacyjnej KW MO Katowice; 29 I 1947 – zwolniony z powodu braku nadzoru nad pracownikami oraz udziału w handlu poniemieckim mieniem.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Opinia z pisma szefa WUBP z 9 XI 1946 r. do komendanta KW MO w Katowicach: *[...] politycznie pewny i wypróbowany demokrata. Wymaga kontroli i może pracować pod kierownictwem.*

IPN Ka 0192/422, Akta osobowe Józefa Kniei
A. Dziuba

Kołodziejski Henryk

s. Wincentego
ur. 22 IX 1939 r. w Sosnowcu
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: traser
wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1961 – milicjant Inspektoratu Kontroli Ruchu Drogowego KM MO Gliwice; 1 II 1962 – kontroler Inspektoratu Ruchu Drogowego KM MO Gliwice; 1 IV 1967 – mili-

cjant kontroler Miejskiego Inspektoratu Ruchu Drogowego KM MO Gliwice; 15 VII 1968 – inspektor Sekcji ds. Włamań i Kradzieży Wydziału Kryminalnego KM MO Gliwice; 16 VIII 1969 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 XII 1969 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 VI 1976 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – starszy Inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 20 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 Grupa Operacyjna w Bytomiu KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Ruda Śląska; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Ruda Śląska; 1 VIII 1986 – zastępca szefa ds. SB MUSW Zabrze; 15 VI 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 26 II 1977 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III A KW MO w Katowicach, H. Sikorę:

Kpt. H. Kołodziejski jest pracownikiem samodzielnym, zdyscyplinowanym, koleżeńskim o skrytali-zowanym światopoglądzie materialistycznym. Wykazuje dużą aktywność zawodową o czym świadczą dokonane pozyskania, założone i zakończone sprawy z wynikami pozytywnymi. Na szczególne podkreślenie w jego pracy zasługuje umiejętność doboru, pozyskania i pracy z osobowymi źródłami informacji.

IPN Ka 0231/397, Akta osobowe Henryka Kołodziejskiego

M. Dendra

Kontowicz Ryszard

s. Stanisława

ur. 6 VII 1940 r. w Świerczynie, pow. Aleksandrów Kujawski

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

15 IV 1963 – technik zaopatrzenia Stacji Obsługi Sprzętu Łączności KM MO Łódź; 1 V 1967 – technik Sekcji VI Wydziału Łączności KM MO Łódź; 16 XII 1968 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I B Wydziału „T” KM MO Łódź; 1 X 1971 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji I A Wydziału „T” KM MO Łódź; 1 I 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Wydziału „T” KM MO Łódź; 1 VI 1975 – starszy referent Sekcji I A Wydziału „T” KM MO Łódź; 1 VI 1976 – starszy inspektor Sekcji I A Wydziału „T” KM MO Łódź; 31 VIII 1976 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 16 IX 1976 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 30 IV 1987 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Z pisma R. Kontowicza z 2 IV 1985 r. do szefa WUSW w Częstochowie:

Z mojej inicjatywy i pomysłu powstało rozwiązanie stałego zabezpieczenia uroczystości na placu Jasnogórskim. Organizowałem zabezpieczenie techniką operacyjną obu wizyt Jana Pawła II-go oraz pobytu etapowego dziennikarzy i uczestników 35 Wysięgu Pokoju.

IPN Ka 0188/323, Akta osobowe Ryszarda Kontowicza

M. Niedurny

Kopczyk Stanisław

s. Pawła

ur. 5 XI 1923 r. w Myślachowicach, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: zawodowe/wyższe

Przebieg służby:

17 VI 1945 – młodszy referent Sekcji I PUBP Jelenia Góra; 31 I 1946 – referent Referatu I PUBP Jelenia Góra; 1 III 1946 – referent Referatu III PUBP Jelenia Góra; 1 X 1947 – starszy referent Referatu I PUBP Jelenia Góra; 1 IV 1950 – kierownik Sekcji I PUBP Jelenia Góra; 1 X 1950 – szef PUBP Złotoryja; 1 II 1952 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Wrocław; 1 VIII 1953 – starszy referent Sekcji VI Wydziału I WUBP Wrocław; 27 II 1954 – kierownik Sekcji VI Wydziału I WUBP Wrocław; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji II Wydziału II WUdsBP Wrocław; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji II Wydziału II WUdsBP Wrocław; 1 I 1957 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Wrocław; 1 XI 1965 – naczelnik Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Wrocław; 8 X 1968 – kierownik Grupy II Wydziału II KW MO Wrocław, delegowany do pracy w MSZ jako szyfrant w ambasadzie PRL w Paryżu; 1 II 1971 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Wrocław; 1 XII 1971 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Wrocław; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 30 IV 1980 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik

Charakterystyka z 3 XI 1971 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB we Wrocławiu, T. Kukulę:

Z powierzonych zadań wywiązywał się należycie wkładając w ich realizację wiele własnej inwencji i inicjatywy. W prowadzonych kontrolach stanu pracy jednostek SB potrafił dostrzec i właściwie naświetlić te elementy, które posiadają istotny a negatywny wpływ na jakość i efektywność pracy operacyjnej. W formułowanych ocenach i wnioskach jest obiektywny. Wykazuje umiejętności organi-

zatorskie, samodzielność w podejmowaniu decyzji, chęć do pracy, wytrwałość, poczucie odpowiedzialności za realizację zadań, dobrą orientację w ocenie sytuacji.

IPN Ka 0188/262, Akta osobowe Stanisława Kopczyka

A. Walkiewicz

Kopczyński Jerzy

s. Lucjana

ur. 24 III 1951 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

16 VI 1973 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMIP MO Będzin; 19 X 1973–VI 1974 – słuchacz nieetatowy Kursu SB przy Wyższej Szkole Oficerskiej MSW w Szczytnie; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej w Będzinie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1980 – starszy inspektor Sekcji II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1981 – kierownik Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VII 1983 – kierownik Sekcji II Wydziału IV KW MO Katowice; 16 X 1983 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 16 X 1985 – zastępca szefa ds. SB MUSW Piekary Śląskie; 16 XI 1987 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 1 XII 1987 – kierownik Sekcji Wydziału IV w dyspozycji szefa WUSW Katowice; 16 XII 1989 – p.o. zastępca komendanta VII Komisariatu MO MUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony ze służby w związku z reorganizacją resortu. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek z 10 V 1982 r. w sprawie nadania J. Kopczyńskiemu stopnia porucznika, podpisany przez komendanta wojewódzkiego, płk. J. Grubę:

Ppor. Jerzy Kopczyński pracuje jako kierownik sekcji zabezpieczającej operacyjnie środowisko katolików świeckich. Z chwilą objęcia przez niego stanowiska kierownika tej sekcji jej praca uległa radykalnej poprawie. Poprawiło się rozpoznanie tego środowiska, co uwiidoczyło się w uzyskiwaniu przez sekcję szeregu informacji wyprzedzających. Jest dobrym organizatorem, stosuje w pracy wielowariantowe rozwiązania przynoszące konkretne efekty operacyjne.

IPN Ka 0231/707, Akta osobowe Jerzego Kopczyńskiego

E. Marek

Korepta Witold

s. Adama

ur. 25 VIII 1918 r. w Niwce, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: stolarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

5 IV 1945 – starszy referent Sekcji II MUBP Gliwice; 1 I 1946 – starszy referent Referatu I UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – kierownik Sekcji I PUBP Gliwice; 20 IX 1950 – starszy referent Referatu I PUBP Bielsko; 1 XI 1951 – kierownik Referatu Ochrony Przemysłu przy Śląskich Zakładach Wytwórczych Materiałów Elektrotechnicznych K-5 w Czechowicach PUBP Bielsko; 15 XII 1952 – zastępca szefa UBP Bielsko; 30 IX 1954 – zastępca szefa UBP Częstochowa; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Częstochowa; 15 IV 1956 – kierownik PUdsBP Częstochowa; 27 XII 1956 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 15 IV 1957 – zastępca komendanta ds. Bezpieczeństwa KM MO Szopienice; 1 V 1958 – starszy oficer operacyjny Grupy Specjalnej w Częstochowie Wydziału III KW MO Katowice; 15 IX 1958 – starszy oficer operacyjny Grupy VI Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IV 1960 – komendant KP MO Kłobuck; 13 V 1968 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 12 VII 1946 r. wystawiona przez szefa UBP na Miasto i Powiat Gliwice:

Jest pracownikiem godnym, który naprawdę rozumie cel i zadania swej pracy, to też wykonuje ją jak tylko można najsumienniejszy, z poczuciem obowiązkowości. Nadto jest bardzo pilny, zdyscyplinowany i punktualny. W każdej ważniejszej pracy bierze czynny udział. Referat swój prowadzi energicznie i bez najmniejszego zarzutu.

IPN Ka 0235/430, Akta osobowe Witolda Korepty

M. Paszek

Korol Stanisław

s. Michała

ur. 28 III 1921 r. w Karolizkach (Łotwa)

narodowość: białoruska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik huty szkła

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

IV–VIII 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; 25 VIII 1944 – oficer do zleceń specjalnych (obserwacja i aresztowania) RBP; X 1944 – zastępca kierownika MUBP Warszawa z siedzibą na Pradze; 17 XII 1944 – kierownik Sekcji IV Wydziału I WUBP Warszawa z siedzibą w Otwocku; 20 I 1945 – szef PUBP Błoń z siedzibą w Pruszkowie; 15 IV 1945 – kierownik Sekcji VII Wydziału I WUBP Warszawa; 23 IV 1945 – p.o. kierownik PUBP Mińsk Mazowiecki; 26 XI 1945 – szef MUBP Częstochowa; 29 VI 1946 – popełnił samobójstwo.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 22 II 1948 r.:

Korol Stanisław syn Michała, kierownik Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Częstochowie. W/w w okresie swej pracy w MUBP Częstochowa dał się poznać jako człowiek skryty, mało mówny, stosunek jego do pracowników był despotyczny arogancki i odstręczający. Nie odpowiadał na ukłony pracowników, zdawało się, że ich nie dostrzega. Jego wymówki w stosunku do pracowników miały bardzo często charakter ordynarnych wyzwelek, co nie licowało z jego stanowiskiem.

Szef Urzędu Bezpieczeństwa na Miasto i Powiat Częstochowa por. Stanisław Korol współpracował z Konspiracyjnym Wojskiem Polskim i po aresztowaniu Stanisława Sojczyńskiego ps. „Warszyc” popełnił samobójstwo 29 VI 1946 r. Źródło: T. Toborek, *Stanisław Sojczyński i Konspiracyjne Wojsko Polskie*, Łódź 2007, s. 124.

IPN Kr 072/1732, Akta osobowe Stanisława Korola

D. Węgrzyn

Korzec Bronisław

s. Franciszka

ur. 16 XI 1940 r. w Buczkowicach, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ekonomista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 IV 1972 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji VI Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 16 IV 1978 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 16 XII 1979 – starszy inspektor Wydziału „C” KW MO Bielsko-Biała; 16 IV 1982–1 XII 1982 – p.o. naczelnik Wydziału „C” KW MO Bielsko-Biała; 31 III 1983 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 6 XII 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „C” KW MO w Bielsku-Białej, pplk. Z. Reszkę:

Kpt Bronisław Korzec – pracując na poszczególnych odcinkach pracy, jak też w Wydziale „C” dał się poznać jako funkcjonariusz zdyscyplinowany, sumienny, koleżeński i uczynny. Swoim doświadczeniem i zdobytą wiedzą służy chętnie młodszemu pracownikom [...].

Był wielokrotnie nagradzany nagrodami pieniężnymi. W roku 1982 został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Srebrną Odznaką w Służbie Narodu.

IPN Ka 0238/183, Akta osobowe Bronisława Korzca

T. Palkij

Kos Henryk

s. Mateusza

ur. 4 III 1925 r. w Myszkowie, pow. Będzin

narodowość: polska

poходzenie: robotniczo-chłopskie

zawód: pomocnik ślusarski

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

25 IV 1945 – milicjant II Komisariatu KM MO Zabrze; 2 XI 1945 – wywiadowca KM MO Bytom; 20 VI 1947 – dyżurny II Komisariatu KM MO Bytom; 1 VI 1952 – kierownik Referatu III Komisariatu KM MO Bytom; 1 III 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 1 II 1954 – kierownik Sekcji III Wydziału Finansowego WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – p.o. naczelnik Wojewódzkiego Oddziału Konsumów MBP przy WUBP Stalinogród; 1 X 1954 – naczelnik Wojewódzkiego Oddziału Konsumów MBP przy WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – oddelegowany na stanowisko dyrektora Państwowego Przedsiębiorstwa Handlowego „Konsum” w Stalinogrodzie; 31 XII 1956 – odwołany ze służby w organach bezpieczeństwa państwa; 1 IV 1972 – dowódca Plutonu Kompanii Szkolnej Ośrodka Szkolenia Rezerw Nadwiślańskiej Brygady MSW; 30 IV 1972 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 28 VI 1954 r. wystawiona przez szefa WUBP w Stalinogrodzie, J. Jurkowskiego:

Za okres jego pracy w Wydz[iale] Finansowym okazał się pracownikiem wartościowym, co za tym idzie szybko wyrósł na Kierownika Sekcji. Posiada własną inicjatywę i zdolności kierownicze. Politycznie dobrze uświadomiony, cieszy się autorytetem i poważaniem wśród pracowników. [...] mobilizuje pracowników po linii partyjnej do wydajnej pracy.

IPN Ka 0260/319, Akta osobowe Henryka Kosa

A. Walkiewicz

Kossakowski Ryszard

s. Marcelego

ur. 20 VII 1940 r. w Puchalach, pow. Łomża

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja pracująca

zawód: technik łączności

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1970 – milicjant plutonu konwojowo-ochronnego kompanii służbowej KMiP MO Częstochowa; 1 II 1970 – referent Sekcji III Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMiP MO Częstochowa; 1 X 1973 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji IV Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 V 1976 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IV 1979 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 VII 1983 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji WUSW Częstochowa; 1 XI 1985 – inspektor Wydziału VI WUSW Częstochowa; 30 IX 1986 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka:

Zdyscyplinowany, przejawia dużo własnej inicjatywy. Wyróżnia się w pracy operacyjnej. Nie ogranicza się do osmiogodzinnego dnia pracy. Musi zwiększyć somodyscyplinę.

Charakterystyka z 1984 r.:

Rażące zaniedbania i nieprawidłowości w pracy zawodowej, samowolne opuszczanie miejsca pracy. Nieracjonalny sposób postępowania wynika z jego skłonności do alkoholu i są obawy, iż mamy do czynienia z przypadkiem alkoholizmu.

IPN Ka 0188/318, Akta osobowe Ryszarda Kossakowskiego

T. Palkij

Kotara Jan

s. Józefa

ur. 21 VIII 1930 r. w Mysłowicach, pow. Katowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz, technik górnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

5 IV 1952 – referent Sekcji VI Wydziału IV WUBP Katowice; 10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Międzywojewódzkiej w Katowicach; 8 VII 1953 – referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Staliność; 1 IX 1954 – referent Sekcji VI Wydziału IV WUBP Stali-

nogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji VII Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji II Wydziału II KW MO Katowice; 12 II 1959 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IX 1960–18 VII 1961 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Techniki Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 I 1963 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1965 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 V 1966 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 V 1973 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 III 1975 – p.o. kierownik Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 III 1976 – referent techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 V 1976 – starszy referent techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 30 IX 1976 – do dyspozycji komendanta KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1976 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 16 VIII 1982 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 20 V 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 1969 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „T” KW MO w Katowicach, ppłk. E. Szymoniaka:

Swą postawą i zachowaniem ujemnie wpływał na proces ich [pracowników] wychowania i ugruntowywania odpowiednich zasad etyczno-moralnych obowiązujących Oficerów Służby Bezpieczeństwa.

Charakterystyka z 1973 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „T” KW MO w Katowicach, H. Kotulę:

Jest pracownikiem o skryzalizowanych poglądach, uznającym bez zastrzeżeń nadrzędność zadań służbowych nad sprawami osobistymi, nie ogranicza się do obowiązkowych godzin pracy, ale zawsze pracuje według zaistniałych potrzeb często w godzinach nocnych, w niedziele i święta.

IPN Ka 0239/101, Akta osobowe Jana Kotary

M. Paszek

Kotnis Stanisław

s. Stanisława

ur. 14 II 1946 r. w Udorzu, pow. Olkusz

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik radiowo-telewizyjny

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1968 – referent Sekcji III Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Katowice; 16 V 1970 – oficer techniki operacyjnej Sekcji III Wydziału „T”

KW MO Katowice; 1 XI 1972 – oficer techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1975 – referent techniki operacyjnej Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 V 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1976 – starszy inspektor Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 XII 1978 – kierownik Sekcji I a Wydziału „T” KW MO Katowice; 16 VII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 16 VI 1985 – naczelnik Wydziału „T” WUSW Częstochowa; 26 X 1985 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 6 III 1985 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „T” WUSW w Katowicach, ppłk. S. Kuchtę:

Wykazując odpowiednie predyspozycje psychiczno-fizyczne i zainteresowanie pracą instalacyjną, w 1973 r. przeszedł do pracy w Sekcji instalacji „PP”. Na tym odcinku pracy, w bardzo krótkim czasie stał się przodującym pracownikiem [...] i od 1978 r. objął stanowisko kierownicze. [...] Nadzorowane i kierowane przez niego zespoły Wydziału przyczyniły się niejednokrotnie do uzyskania wielu wartościowych informacji, a także dostarczenia dowodów świadczących o urogięj działalności osób oraz grup godzących w podstawowe interesy państwa i społeczeństwa.

IPN Ka 0188/301, Akta osobowe Stanisława Kotnisa

M. Kobyłańska

Kotula Henryk

s. Piotra

ur. 1 IX 1924 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter-radiotechnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VII 1951 – młodszy referent Referatu Ochrony Dyrekcji Okręgowej Państwowego Przedsiębiorstwa Radiofonizacji Kraju w Gliwicach, Wydział II WUBP Katowice; 1 I 1953 – referent Sekcji II Wydziału II WUBP Katowice; 1 VI 1953 – starszy technik stacji TKN Wydziału Łączności WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Stacji TKN Wydziału Łączności WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer łączności stacji TKN Wydziału Łączności WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – kierownik Sekcji Urządzeń Nośnych Wydziału Łączności KW MO Katowice; 1 XI 1957 – kierownik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 III 1962 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 16 XI 1970 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Katowice; 30 IV 1979 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 9 IV 1979 r. zastępcy komendanta ds. SB KW MO w Katowicach, P. Juszczyka:

Jest funkcjonariuszem, który na przestrzeni długich lat pracy dowiódł, że jest pracownikiem oddanym.

IPN Ka 0228/54, Akta osobowe Henryka Kotuly

W. Dubiański

Kowalczyk Stanisław

s. Stefana

ur. 12 XII 1941 r. w Bąkowicach, pow. Namysłów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technolog obróbki drzewa

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1965 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Kłobuck; 1 III 1965 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KMiP MO Częstochowa; 5 IX 1966–22 VII 1967 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 III 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji V Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 III 1979 – kierownik Sekcji II Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IV 1983 – zastępca kierownika ds. SB Komisariatu MO Kłobuck; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Kłobuck; 31 VII 1985 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 2 I 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Częstochowie, mjr. S. Boczka:

Cechuje go [...] zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji oraz umiejętność kierowania zespołami ludzkimi co znalazło potwierdzenie podczas pełnienia przez niego obowiązków kierownika sekcji. Wykazuje również pomysłowość i inicjatywę w realizowaniu przedsięwzięć operacyjnych. Jest staranny, dokładny i ambitny w wykonywaniu nałożonych na niego obowiązków. Chętnie też dzieli się swoim bogatym doświadczeniem z młodszymi i mniej doświadczonymi kolegami.

IPN Ka 0188/300, Akta osobowe Stanisława Kowalczyka

G. Kolek

Kowalik Apolinary

s. Franciszka

ur. 4 IX 1921 r. w Trzepizurach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: tokarz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

27 IX 1946 – referent gminy PUBP Olesno; 23 X 1946 – słuchacz II Dwumiesięcznego Kursu w Szkole przy WUBP Katowice; 21 II 1947 – referent gminny PUBP Olesno; 1 XI 1947 – oficer śledczy Referatu Śledczego PUBP Olesno; 10 IX 1949 – oficer śledczy Sekcji Śledczej PUBP Bytom; 1 V 1950 – starszy oficer śledczy Sekcji Śledczej PUBP Bytom; 1 V 1951 – kierownik Sekcji Śledczej PUBP Bytom; 6 VII 1951–1 VIII 1951 – delegowany do pracy w Wydziale ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 II 1952 – starszy referent Sekcji I Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 V 1952 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 15 VIII 1954 – zastępca szefa UBP Bytom; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Bytom; 1 XII 1955 – kierownik MUdsBP Bytom; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Bytom; 15 IX 1958 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 1 II 1963 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 15 II 1963 – kierownik Grupy III Wydziału IV KW MO Katowice; 30 IV 1967 – zwolniony ze służby z przyczyn zdrowotnych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Ocena funkcjonariusza była na ogół pozytywna, podkreślano samodzielność, własną inicjatywę oraz pewność polityczną pracownika, co potwierdzane było jego zaangażowaniem w działalność partyjną. Spotykane w charakterystykach zarzuty to z reguły brak stanowczości i chęci dokształcania się.

IPN Ka 0235/509, Akta osobowe Apolinarego Kowalika

R. Ciupa

Kowalik Edward

s. Edwarda

ur. 10 XII 1953 r. w Bielsku-Białej

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik ogrodnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

16 XI 1974 – wywiadowca Sekcji III Wydziału „B” KW MO Katowice; 30 IX 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 16 X 1975 – młodszy inspektor Wydziału „B” KW MO Częstochowa; 1 X 1976 – podchorąży WSO MSW Legionowo; 1 VII 1979 – inspektor Wydziału „B” KW MO Częstochowa; 1 VII 1980 – starszy inspektor Wydziału „B” KW MO Katowice; 31 XII 1988 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 1 I 1989 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Częstochowa; 1 II 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Częstochowa; 31 V 1990 – zwolniony na własną prośbę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 27 IX 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „B” KW MO w Częstochowie, ppłk. Zbigniewa Zelmańskiego:

Z obowiązków służbowych polegających na operacyjnym zabezpieczeniu obiektu wywiązuje się dobrze. Właściwie układa współpracę z osobowymi źródłami informacji i kontaktami służbowymi. W tym czasie dokonał uzupełniających pozyskań TW i KO. Pracę z osobowymi źródłami informacji prowadzi na bieżąco, osiągając wiele informacji z zakresu zabezpieczenia międzynarodowego ruchu osobowego, opozycji politycznej oraz przeciwdziałania penetracji dyplomatów państw kapitalistycznych.

IPN Ka 0188/560 Akta osobowe Edwarda Kowalika

A. Gryman

Kowalik Ferdynand

s. Piotra

ur. 3 VI 1920 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 VII 1945 – referent Sekcji Miejskiej PUBP Zawiercie; 1 I 1946 – referent gminy PUBP Zawiercie; 20 II 1946 – kursant VII Kursu w Szkole przy WUBP Katowice; 1 IV 1946 – referent gminny PUBP Zawiercie; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Zawiercie; 5 II 1948 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 15 IV 1949 – starszy referent Referatu IV PUBP Olesno; 1 I 1950 – starszy referent Kierownictwa PUBP Olesno; 15 III 1950 – wykładowca Szkoły Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 VI 1951 – wykładowca Katedry Operacyjnej Szkoły Międzywojewódzkiej MBP w Katowicach; 1 X 1953 – starszy wykładowca Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów Bezpieczeństwa Publicznego w Stalinogrodzie; 1 X 1954 – starszy wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjno-Śledczych Międzywojewódzkiego Kursu

Przeszkolenia Oficerów Bezpieczeństwa Publicznego w Stalinogrodzie; 1 VIII 1955 – kierownik Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 V 1956 – zastępca naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Sosnowiec; 1 IV 1962 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 V 1962 – kierownik Grupy IV Wydziału II KW MO Katowice; 1 XI 1966 – kierownik Sekcji I Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 IV 1967 – kierownik Sekcji I Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych; 18 VII 1987 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa wystawiona 24 II 1976 przez naczelnika Wydziału Paszportów KW MO w Katowicach, ppłk. H. Kisiela:

Obecnie od 9 lat jest kierownikiem sekcji inspekcji i analiz w Wydziale Paszportów. [...] Z nałożonych obowiązków mjr Ferdynand Kowalik wywiązuje się dobrze. W czasie przeprowadzanych kontroli wykazuje dużo taktu i potrafi obiektywnie oceniać stan faktyczny. W pracy nie ogranicza się tylko do prowadzenia kontroli, ale równocześnie uczy i pomaga we właściwym wykonywaniu pracy i stosowaniu polityki paszportowej zwłaszcza w okresie szczytu turystycznego. Mjr Ferdynand Kowalik wyróżnia się pracowitością i operatywnością, pracując często poza ustalonymi godzinami pracy. Posiadając duży zasób wiedzy zawodowej, tak techniczno-administracyjnej, jak i operacyjnej, angażuje się chętnie jako wykładowca szkolenia zawodowego i nauczyciel młodszej kadry pracowników Wydziału Paszportów.

IPN Ka 0229/390, Akta osobowe Ferdynanda Kowalika

W. Dubiański, M. Kania

Kowalski Czesław

s. Józefa

ur. 3 VIII 1926 r. w Trzcińcu, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

15 VII 1949 – młodszy referent Referatu III PUBP Tarnowskie Góry; 17 II 1950 – kursant Czteromiesięcznego Kursu Bezpieczeństwa Publicznego Szkoły przy WUBP Katowice; 1 VII 1950 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1951 – referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 1 VII 1953 – starszy referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Stalinogród; 15 IX 1953 – słuchacz Roczne-go Kursu Przeszkolenia Oficerów Bezpieczeństwa Publicznego CW MBP Legionowo; 26 VII 1954 – kierownik Referatu Ochrony Wytwórni „A” 43 W w Czechowicach UBP Bielsko-Biała; 1 XI 1954 – zastępca szefa UBP Bielsko-Biała; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Bielsko-Biała; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds.

Bezpieczeństwa KP MO Bielsko-Biała; 28 VI 1960 – zawieszony w czynnościach służbowych; 1 II 1961 – oficer ewidencji operacyjnej Sekcji I Wydziału „C” KW MO Katowice; 31 VII 1961 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby z powodu przyjmowania łapówek i nadużywania stanowiska dla własnych korzyści.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 1951 r.:

Z pracy zawodowej wywiązuje się należycie, powierzoną pracę stara się wykonać ku zadowoleniu przełożonych.

Charakterystyka z 1960 r.:

Ciągły dopływ informacji w sprawie ppor. Kowalskiego przekonuje nas, że wykorzystuje on swoje stanowisko funkcjonariusza służby bezpieczeństwa do osiągnięcia osobistych korzyści.

IPN Ka 0225/276, Akta osobowe Czesława Kowalskiego

E. Zajchowska

Kowalski Edward

s. Wojciecha

ur. 29 IX 1919 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: spawacz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

4 VII 1945 – wartownik MUBP Sosnowiec; 15 I 1946 – słuchacz VII Kursu w Szkole przy WUBP Katowice; 20 XI 1946 – młodszy referent Referatu IV MUBP Sosnowiec; 1 XI 1947 – referent Referatu IV MUBP Sosnowiec; 1 II 1950 – starszy referent Referatu IV MUBP Sosnowiec; 1 VII 1951 – funkcjonariusz Referatu Górnictwa MUBP Sosnowiec; 15 XI 1952 – zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 1 IV 1955 – kierownik MUdsBP Sosnowiec; 31 XII 1956 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 1947 r.:

W pracy zawodowej robi dobre postępy, silnie się angażuje, z agenturą pracuje dobrze. Jest zdolny, zdyscyplinowany, za mało pracuje nad uświadomieniem politycznym.

Charakterystyka z 1952 r.:

Otrzymane doniesienia potrafi dobrze wykorzystać, dobrze pracuje z agenturą. W pracy nie ogranicza się do ilości godzin, pracuje tyle ile wymaga tego dobro służby.

IPN Ka 0224/186, Akta osobowe Edwarda Kowalskiego

E. Zajchowska

Kowalski Józef

s. Piotra

ur. 6 I 1908 r. w Dworze Krupa, pow. Krasnystaw

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: kowal

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

25 IX 1944 – kierownik PUBP Zamość; 12 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej na powiat Będzin; 1 II 1945 – kierownik PUBP Będzin; 1 II 1946 – zastępca kierownika (nast. szefa) WUBP Katowice; 11 VII 1949 – zastępca szefa WUBP Olsztyn; 15 II 1955 – do dyspozycji Departamentu Kadr i Szkolenia KdsBP; 1 V 1955 – zastępca kierownika delegatury Centralnego Zarządu Więziennictwa w Stalinogrodzie; 1 XII 1955 – kierownik Domu Wypoczynkowego Kowary WUdsBP Wrocław; 31 XII 1956 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 28 I 1946 r. sporządzona przez kierownika WUBP w Katowicach, J. Wargina-Słomińskiego:

Przez długi okres pobytu w Będzinie okazał się jednym z najlepszych kierowników Urzędów jako dobry gospodarz i organizator. Energiczny, umiejący sobie zaskarbić zaufanie i poważanie społeczeństwa przyczynił się do tego iż praca PUBP w Będzinie była najbardziej owocna.

IPN BU 0193/8875, Akta osobowe Józefa Kowalskiego

W. Dubiański

Kowalski Stefan

s. Bronisława

ur. 1 XI 1922 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

23 IV 1945 – kursant Wojewódzkiej Szkoły BP Katowice; 7 VI 1945 – młodszy referent PUBP Cieszyn; 1 I 1946 – referent gminny PUBP Cieszyn; 1 XI 1947 – referent Referatu V PUBP Cieszyn; 1 VII 1949 – starszy referent Placówki w Wiśle PUBP Cieszyn; 1 I 1950 – starszy referent Referatu V PUBP Cieszyn; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Kierowników CW MBP; 1 IX 1952 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef MUBP Ruda Śląska; 1 X 1954 – szef MUBP Ruda Śląska; 31 III 1955 – do dyspozycji

kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 VI 1955 – kierownik Sekcji na etacie niejawnym nr 060/3 Departament V KdsBP; 29 II 1956 – zwolniony z przyczyn organizacyjnych. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Z wniosku z 27 IX 1954 r. o zatwierdzenie na stanowisku szefa MUBP w Rudzie Śląskiej w IV grupie uposażenia:

Wykazał zdolności organizacyjne i operacyjne w kierowaniu powierzoną mu jedn. Urzędu. Szczególnie przy obsadzie Urzędu słabo kwalifik[owanymi] prac[ownikami] operac[yjnymi], potrafi do obecnej chwili w poważnym stopniu podnieść ich pracę zawodową i polityczną na wyższy poziom. Ostatnio na przestrzeni roku czasu Urząd dokonał 26 aresztów, w wyniku czego zrealizowano kilka spraw o charakterze probitlerowskim i bandyckim, gdzie zapadły poważne wyroki.

IPN BU 0604/149, Akta osobowe Stefana Kowalskiego

M. Niedurny

Kowalski Tadeusz

s. Józefa

ur. 7 VII 1939 r. w Pętkowicach, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: radiotelegrafista, prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

15 I 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Trzebnica; 9 IX 1963 – 21 VII 1964 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 VIII 1964 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Oleśnica; 15 IX 1964 – oficer operacyjny Grupy I Wydziału II KW MO Wrocław; 1 IV 1967 – inspektor Grupy I Wydziału II KW MO Wrocław; 1 XI 1970 – starszy inspektor Grupy I Wydziału II KW MO Wrocław; 26 X 1972–7 VII 1975 – student prawa administracyjnego, ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego ASW Warszawa; 1 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Wrocław; 1 IX 1975 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Wrocław; 1 IV 1976 – starszy inspektor przy zastępcy komendanta ds. SB KW MO Wrocław; 1 VIII 1980 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Wrocław; 1 V 1981 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Bielsko-Biała; 16 I 1987 – naczelnik Wydziału „C” WUSW Bielsko-Biała; 31 I 1990 – zwolniony na własną prośbę, nabycie praw emerytalnych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka służbowa za okres od 20 VII 1964 r., wystawiona 24 II 1967 r. przez naczelnika Wydziału II KWMO we Wrocławiu, ppłk. M. Miklasa:

[...] *Od chwili ukończenia przeszkolenia operacyjnego w CW MSW w 1964 r. organizuje pracę po zagadnieniu walki z wywiadem amerykańskim. Swoją odcinek pracy prowadzi dobrze. [...] Ma dobre wyniki w pozyskaniu tajnych współpracowników. Z nałożonych obowiązków wywiązuje się zadowalająco. [...] Jest zdyscyplinowany, o wyrobionym, wewnętrznym poczuciu odpowiedzialności za powierzony mu odcinek pracy. Posiada dar zjednywania sobie sympatii, co dodatnio wpływa na pracę ze źródłami informacji. Dzięki temu uzyskuje często ciekawe pod względem operacyjnym informacje. Jest niezwykle przedsiębiorczy, bystry, o szybkim refleksie, inteligentny, o żywym temperamencie. Wykazuje inicjatywę i dużo pomysłowości w nieprzewidywanych sytuacjach.*

Podziękowania Zarządu II Sztabu Generalnego MON (podpisał – płk inż. Stefan Starzemski), skierowane 26 XI 1976 r. na ręce zastępcy komendanta ds. SB KW MO we Wrocławiu, płk. mgr. Czesława Błażejewskiego:

Za okres bieżącego roku mjr mgr Tadeusz Kowalski udzielił tutejszej komórce aktywnej pomocy w postaci materiałów i informacji dotyczących obiektów wojsk NATO. Informacje te ocenione zostały przez Zarząd II Sztabu Generalnego bardzo pozytywnie. Okazana pomoc i należyta współpraca z Tow. mjr Kowalskim przyczynia się do umacniania obronności naszego kraju.

W 1977 r. jako kurier MSZ odwiedził Syrię, Irak, Iran, Afganistan oraz Pakistan, a w 1979 r. w tym samym charakterze Angolę, Zair, Nigerię, Ghane, Liberię, Senegal i Francję.

IPN Ka 0239/93, Akta osobowe Tadeusza Kowalskiego

M. Sikora

Kozak Andrzej Jan

s. Zygmunta

ur. 17 XII 1945 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: prawnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1968 – milicjant Kompanii Służbowej KD MO Katowice; 1 II 1969 – oficer Referatu ds. SB KM MO Katowice; 1 VIII 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Katowice; 3 IX 1970–16 VII 1971 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 16 V 1972 – inspektor operacyjny KM i P MO Będzin; 1 VII 1973 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 3 X 1977–27 VI 1980 – student ASW Warszawa; 1 VII 1980 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 VIII 1980 – kierownik Sekcji II Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Mysłowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Mysłowice; 31 X 1984 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 30 XI 1981 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Katowicach, pplk. K. Janoszka:

Pracownik inteligentny i ambitny, cechuje go znaczna samodzielność i pomysłowość w prowadzonych sprawach. Skromny, życzliwy, mający szacunek dla otoczenia w miejscu pracy, tak do przełożonych jak i do podwładnych. Zalety te przyczyniają się do utrwalenia w sekcji właściwego klimatu [stosunków] międzyludzkich, co jest niezbędne do dobrego wykonywania obowiązków służbowych.

IPN Ka 0229/106, Akta osobowe Andrzeja Kozaka

M. Domagała

Kozak Jan

s. Stanisława

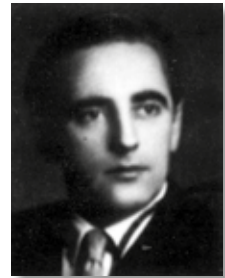
ur. 28 XI 1923 r. w Chlewskiej Woli, pow. Włoszczowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

27 IV 1950 – młodszy referent Sekcji I MUBP Chorzów; 1 VI 1951 – referent Sekcji I MUBP Chorzów; 1 XII 1951 – kierownik Sekcji I MUBP Chorzów; 1 VII 1953 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 1 IV 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Chorzów; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Katowice; 31 XII 1956 – zwolniony na własną prośbę w celu kontynuowania nauki; 12 II 1959 – starszy oficer operacyjny Grupy VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1959 – zastępca kierownika Grupy VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1959 – p.o. kierownik Grupy VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 III 1960 – kierownik Grupy VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 VII 1962 – zgon. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 24 V 1954 r. wystawiona przez szefa WUBP w Stalinogrodzie, płk. J. Jurkowskiego:

Z pracy zawodowej wywiązuje się dobrze, jest ofiarny, ma poczucie odpowiedzialności za nałożone na niego obowiązki, dlatego nie ogranicza się nigdy w godzinach pracy, systematycznie podnosi swój poziom zawodowy, posiada na swym koncie 3-ch informatorów, przejawia duże zdolności w obsłudze agentury jak również przy przeprowadzaniu poważnych werbunków, dlatego też agentura werbowana przez w/w jest cenna i pomaga w rozpracowaniu poważnych spraw, obecnie prowadzi trzy sprawy, a to „Dyspozytor”, „Marynarz” i sprawę „Er” są to sprawy prowadzone pod bezpośrednią kontrolą Wydziału I-szego tutejszego Urzędu [MUBP w Chorzowie]. Stara się otoczyć opieką pracowników Sekcji i Referatów Ochrony, które ma na kontroli, wśród pracowników cieszy się dobrym autorytetem.

IPN Ka 0225/314, Akta osobowe Jana Kozaka

R. Mozgol

Kozak Marian

s. Bolesława

ur. 26 VIII 1923 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 X 1945 – wartownik PUBP Tarnowskie Góry; 3 VI 1947 – kursant IV Kursu Dwumiesięcznego Szkoły przy WUBP Katowice; 4 VIII 1947 – młodszy referent Referatu IV PUBP Tarnowskie Góry; 1 XI 1947 – młodszy referent Placówki w Piekarach Śląskich PUBP Tarnowskie Góry; 1 V 1950 – referent Placówki w Piekarach Śląskich PUBP Tarnowskie Góry; 20 IX 1950–31 VII 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1951 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Bytom; 15 XI 1951 – zastępca szefa PUBP Bytom; 1 XI 1952 – szef UBP Bytom; 10 XI 1953 – zastępca naczelnika Wydziału II WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału IX WUdsBP Stalinogród; 1 I 1956 – zastępca naczelnika Wydziału „W” WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 25 III 1954 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUBP w Stalinogrodzie, mjr. D. Piękniewskiego:

[...] *interesuje się pracą całego Wydziału, widać że leży mu na sercu sprawa poprawy stylu pracy. Sam zdyscyplinowany, żąda również dyscypliny od pracowników i wywiązywania się z powierzonych im obowiązków. W stosunku do pracowników stanowczy i wymagający. Ambitny i uparty, co było powodem szczególnie w początkowym okresie, kiedy jeszcze nie był dokładnie zapoznany z pracą, parokrotnych starć. Nie brał mianowicie pod uwagę opinii i wypowiedzi pracowników znających dokładnie specyfikę swej pracy. Pracuje w zasadzie planowo, ale jeszcze trochę mało konsekwentnie [...]. Uczy w bezpośredniej pracy, podając każdorazowo sposób wykonania wydanych poleceń. Wskazuje na istniejące braki i sposób ich likwidacji. Interesuje się pracą, odbywa spotkania kontrolne, inspekcje w terenie. Prowadzi szkolenia zawodowe po linii ogólno-operacyjnej w Wydziale II i Wydziale Śledczym.*

IPN Ka 0224/276, Akta osobowe Mariana Kozaka

E. Wiecha

Kozera Roman Adam

s. Adama

ur. 20 VIII 1921 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik hutnik

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

1 X 1955 – funkcjonariusz WUdsBP Stalinogród; 1955 – słuchacz Kursu Przeszkolenia Aktywu Kierowniczego Bezpieczeństwa Publicznego CW KdsBP Legionowo; 1 XII 1955 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa publicznego.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 10 X 1955 r. wystawiona przez zastępcę Wydziału Hutniczego KW PZPR, P. Podbiała:

[...] *Tow. Kozera jest od miesiąca lutego 1953 r. pracownikiem Wydziału Hutniczego KW. W pracy jest obowiązkowym i sumiennym. Politycznie wyrobiony, cechuje go bystrość organizacyjna [...]. W okresie swej pracy dał się poznać jako zdyscyplinowany towarzysz i pracownik, w życiu uczynny i chętnie służący pomocą.*

IPN Ka 0224/247, Akta osobowe Romana Kozery

M. Domagała

Koziarski Waclaw

s. Ignacego

ur. 31 XII 1910 r. w Koprzywnicy, pow. Sandomierz

narodowość: polska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: urzędnik

wykształcenie: b.d.

Przebieg służby:

4 VI 1945 – księgowy Sekcji Gospodarczej WUBP Katowice; 7 VII 1945 – zastępca kierownika Wydziału III WUBP Katowice; 1 VI 1946 – naczelnik Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 11 IX 1946 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Prośba o wyдалenie z pracy z 11 VIII 1946 r., sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, plk. J. Kratkę:

Zwracamy się z prośbą o wyдалenie z pracy z Organów Bezpieczeństwa ob. Koziarskiego Waclawa Naczelnika Wydziału Gospodarczego Wój[ewódzkiego] Urz[ędu] Bezp[ieczeństwa] Publ[iczn-

nego] w Katowicach, ponieważ w pracy zupełnie się zaniedbał, nie dba o pracowników, prowadzi manipulacje handlowe dla własnych korzyści, podszywa się pod imię Urzędu.

IPN Ka 0193/181, Akta osobowe Wacława Koziarskiego
K. Wieczorek

Koziół Henryk

s. Antoniego

ur. 31 VII 1916 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: buchalter

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

10 II 1945 – starszy oficer śledczy MUBP Zawiercie; 12 V 1945 – starszy oficer śledczy PUBP Cieszyn; 1945 – zastępca kierownika PUBP Cieszyn; 10 I 1946 – zginął podczas akcji przeciwko oddziałowi Józefa Borkały.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: starszy sierżant.

Charakterystyka z 26 II 1945 r. sporządzona przez szefa PUBP w Cieszynie, kpt. Siniawskiego:

Z pracy swej wywiązuje się bardzo dobrze i zadowalająco, jest punktualny i nie szczędzi sobie godzin pracy. Z powierzonych zadań i obowiązków [...] wywiązuje się bardzo dobrze. Przez co służy przykładem innym pracownikom.

IPN Ka 0193/186, Akta osobowe Henryka Koziola
W. Dubiański

Krakowiak Edward

s. Jana

ur. 23 VIII 1929 r. w Nowych Hajdukach, pow. Świętochłowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 I 1948 – woźnica Referatu Gospodarczego MUBP Chorzów; 1 V 1949 – młodszy referent Sekcji I MUBP Chorzów; 1 VIII 1950 – referent Sekcji I MUBP Chorzów; 1 II 1951 – starszy referent Sekcji I MUBP Chorzów; 1 VI 1951 – starszy referent w Kierownictwie

MUBP Chorzów; 1 VII 1952 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 30 IV 1956 – zwolniony ze służby na skutek reorganizacji (przyczyny zdrowotne).
Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Fragment charakterystyki, z wniosku o awans z 3 XI 1950 r., sporządzonej przez naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Katowicach:

W/w w pracy swej wywiązuje się bardzo dobrze, z agenturą pracuje również bardzo dobrze, potrafi ją należycie obsłużyć, przez to otrzymuje cenne materiały, które powodują rozpracowanie poważnych środowisk wrogich i sprawy te realizuje. Posiada szybkość orientacji i zdolność decyzji, ma poczucie odpowiedzialności i nie szczędzi swych sił, by wykonać powierzoną pracę należycie i ku realniejszemu wykryciu wroga na naszym terenie.

Fragment przesłuchania Szulima Zangi z 9 VI 1986 r., byłego pracownika MUBP w Chorzowie, w sprawie przyznania Edwardowi Krakowiakowi wyższej emerytury resortowej i wyższych uprawnień kombatanckich w ZBoWiD:

Pragnę również dodać, że Tow. E. Krakowiak pracując pod moim kierownictwem w Sekcji – uczestniczył prawie we wszystkich poważniejszych operacjach prowadzonych przez MUBP w Chorzowie a mających związek w zwalczaniu niedobitków z b[yłych] band podziemia zbrojnego ale przede wszystkim – niemieckiego. Pragnę również dodać, że w/w [...] był wzorowym funkcjonariuszem Organów BP i był bez reszty oddany w działaniach na rzecz obrony i utrwalenia władzy ludowej w bezkompromisowym zwalczaniu niedobitków bandyckich z b[ylego] zbrojnego podziemia a zwłaszcza podziemia niemieckiego.

IPN Ka 0223/63, Akta osobowe Edwarda Krakowiaka
R. Mozgol

Kratko Józef (Josif)

s. Antoniego (Azriela)
ur. 16 IX 1914 r. w Pińsku
narodowość: żydowska
pochodzenie: drobnomieszczańskie
zawód: traktorzysta
wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 VIII 1944 – zastępca komendanta m. st. Warszawy ds. polityczno-wychowawczych KMO m. st. Otwock; 3 XI 1944 – do dyspozycji komendanta KG MO; 15 XI 1944 – oficer inspekcyjny KG MO; 1 VI 1945 – szef Inspektoratu KG MO; 13 VII 1945 – komendant wojewódzki MO Katowice; 20 VII 1946 – szef WUBP Katowice; 7 VI 1947 – do dyspozycji MBP; 20 VI 1947 – dyrektor Departamentu IV MBP; 15 I 1953 – dyrektor Departamentu Szkolenia MBP; 1 I 1955 – wicedyrektor, równocześnie p.o. dyrektor Departamentu VII KdsBP; 1 VI 1956 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr i Szkolenia KdsBP; 12 VI 1956 – oddelegowany do jednostki wojskowej JW 2000;

26 I 1957 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry i Szkolenia MSW; 30 IV 1957 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Z wniosku z 17 XII 1952 r. o mianowanie J. Kratki na stanowisko dyrektora Departamentu Szkolenia MBP:

Płk Kratko od roku 1946 pracował jako Szef WUBP w Katowicach. Następnie w 1947 r. jako jeden z lepszych szefów WUBP z terenu o problematyce przemysłowej został mianowany na stanowisko Dyrektora Departamentu IV MBP.

IPN BU 0193/6976, Akta osobowe Józefa Kratki

M. Niedurny

Krauze Zdzisław

s. Ludwika

ur. 23 VIII 1923 r. w Czeladzi-Piaskach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/niepełne średnie

Przebieg służby:

10 IV 1945 – referent MUBP Czeladź; 2 I 1946 – starszy referent PUBP Będzin; 22 IV 1947 – referent Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 I 1948 – starszy instruktor Wydziału Szkoleniowego WUBP Katowice; 1 XI 1948 – kierownik Sekcji I Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 25 VII 1951 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 15 XI 1951 – zastępca szefa PUBP Będzin; 1 VI 1953 – szef UBK Częstochowa; 1 VII 1955 – do dyspozycji dyrektora Departamentu I KdsBP; 1 IV 1956 – zastępca naczelnika Wydziału VII Departamentu I KdsBP; 28 XI 1956 – p.o. naczelnik Wydziału VII Departamentu I MSW; 15 I 1957 – naczelnik Wydziału VII Departamentu I MSW; 12 XII 1957 – zastępca naczelnika Wydziału VII Departamentu I MSW; 1 V 1961 – zwolniony ze służby i przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 1947 r.:

[...] dobry pracownik służby bezpieczeństwa, posiada umiejętność pracy z agenturą, samodzielny o dość dużej inicjatywie, jako wykładowca posiada dar wykładania i nauczania.

Charakterystyka z 24 XI 1955 r. (jako słuchacza kursu wywiadowczego):

W zajęciach praktycznych w mieście wykazał, że zdobytą wiedzę teoretyczną z tematyki wywiadowczej potrafi dość dobrze stosować w życiu. [...] Jest spostrzegawczy, opanowany i posiada zdolność podejmowania szybkiej decyzji. W czasie kursu uczył się języka angielskiego.

IPN BU 01753/59, Akta osobowe Zdzisława Krauzego

A. Dziuba

Kręgiel Stanisław

s. Józefa

ur. 8 I 1927 r. w Obiechowie, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik ekonomista

wykształcenie: niepełne średnie/średnie zawodowe

Przebieg służby:

15 V 1945 – wartownik PUBP Włoszczowa; 1 X 1946 – młodszy referent Sekcji I Wydziału VIII WUBP Kielce; 21 X 1946 – młodszy referent Referatu VIII MUBP Częstochowa; 1 X 1947 – młodszy referent Sekcji „B” MUBP Częstochowa; 1 IV 1948 – młodszy referent Sekcji II PUBP Częstochowa; 1949 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu CW MBP Legionowo; 1 III 1950 – referent Sekcji II PUBP Częstochowa; 1 XI 1950 – starszy referent Sekcji V PUBP Częstochowa; 1 V 1952 – kierownik Sekcji V PUBP Częstochowa; 15 V 1953 – zastępca szefa UBP Częstochowa; 15 IV 1954 – szef PUBP Cieszyn; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Bielsko-Biała; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1961 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 28 VI 1961 – zawieszony w czynnościach służbowych; 3 VIII 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 15 XI 1961 – zwolniony dyscyplinarnie. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 24 XII 1952 r. sporządzona przez szefa UBP w Częstochowie, ppor. S. Ostachowskiego:

W roku 1947 bierze udział w likwidacji bandy pod kryt[onimem] „Zagończyk”, gdzie likwidowane było około 40 bandytów. Następnie bierze udział w rozpracowaniu i likwidacji II-giej grupy bandytów liczącej około 20 ludzi. W roku 1949 prowadził sprawę nielegalnej organizacji pod nazwą „Król Duch”, gdzie zlikwidował kilku bandytów z bronią w ręku, gdzie po otrzymaniu wyroków do 10 lat siedzą bandyci ci do obecnej chwili w więzieniu. Następnie w roku 1950 i 1951 z chwilą przeniesienia jego do Sekcji V-tej oddaje się bezgranicznie przy rozpracowaniach kleru i osób związanych z klerem, werbując księży i osób świeckich w ilości 12.

IPN Ka 0225/281, Akta osobowe Stanisława Kręgiela

A. Kondracki

Królikowski Władysław

s. Czesława

ur. 15 VI 1919 r. w Stupsku, pow. Mława

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/niepełne średnie

Przebieg służby:

10 I 1947 – młodszy referent Referatu V UBP na MiP Bielsko; 1 XI 1947 – referent Referatu V PUBP Bielsko; 5 II 1948 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 15 IV 1949 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Cieszyn; 15 II 1950 – zastępca szefa PUBP Cieszyn; 1 IX 1950 – szef PUBP Cieszyn; 1 VIII 1952 – starszy referent Sekcji ds. Referatów Ochrony Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 31 VI 1953 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 12 VII 1949 r. sporządzona przez szefa PUBP w Cieszynie, ppor. H. Kędziorek:

Wykazał, że potrafi pracować z agenturą, umie agenturę werbować, oraz kierować nie tylko rozpracowaniem spraw Referatu IV [...]. Należy tutaj dodać że nie tylko umie pracować i pracuje, ale widocznym jest, że pracę tę wykonuje z zamilowaniem.

IPN Ka 0193/261, Akta osobowe Władysława Królikowskiego

A. Kondracki

Kryszak Mieczysław

s. Franciszka

ur. 1 I 1950 r. w Międzyrzeczu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: sanitariusz

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1973 – oficer Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1975 – referent techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 X 1975–26 VI 1978 – słuchacz WSO MSW Legionowo; 1 VII 1978 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Rybniku Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1983 – starszy inspektor operacyjny Grupy II KM MO Wodzisław Śląski; 16 II 1986 – zastępca szefa ds. SB RUSW Zory; 1 VIII 1987 – zastępca szefa ds. SB RUSW Wodzisław Śląski; 23 IV 1990 – praca w pionach podstawowych RUSW Rybnik; 22 VII 1990 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 10 VII 1987 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału Kadr WUSW w Katowicach, kpt. R. Skoniecznego:

Jest oficerem zdyscyplinowanym, odpowiedzialnym za rzetelne i terminowe wykonanie powierzonych zadań. Cechuje go wysoki stopień samodzielności oraz inicjatywy własnej w rozwiązywaniu problemów.

Posiada umiejętność koncentrowania się na problemach zasadniczych, a w konkretnych sytuacjach zawodowych umiejętnie wykorzystuje zdobyte doświadczenie praktyczne, analizuje uzyskane informacje, podejmując trafne decyzje. Nadzorowany przez niego pion uzyskuje bardzo dobre wyniki służbowe. Posiada dobre rozpoznanie operacyjne i środowiskowe.

IPN Ka 0231/649, Akta osobowe Mieczysława Kryszaka

E. Wiecha

Kubica Tadeusz

s. Władysława

ur. 29 IX 1925 r. w Buczkowicach, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: niepełne średnie/średnie

Przebieg służby:

1 VI 1945 – wartownik PUBP Bielsko; 15 X 1945 – wartownik MUBP Bielsko; 23 X 1946 – kursant II Kursu Szkoły przy WUBP Katowice; 21 II 1947 – młodszy referent Referatu III PUBP Kluczbork; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Kluczbork; 7 IX 1950–7 VIII 1951 – Roczna Szkoła Oficerska CW MBP Legionowo; 1 IX 1951 – zastępca szefa PUBP Prudnik; 1 VII 1952 – zastępca szefa PUBP Cieszyn; 1 XI 1952 – szef PUBP Cieszyn; 1 I 1954 – szef UBP Bielsko–Biała; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 30 IV 1955 – zwolniony ze względów organizacyjnych. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan

Charakterystyka z 22 IX 1953 r. wystawiona przez szefa WUBP w Stalinogrodzie, płk. J. Jurkowskiego:

Dbą o autorytet partyjnej org[anizacji] przy urzędzie BP podnosząc dyscyplinę i poczucie odpowiedzialności wśród członków partii na wyższy poziom. Pracę z siecią agenturalną zna, ostatnio poczynił starania w kierunku podniesienia poziomu pracy z siecią agenturalno-informacyjną i polepszenia jakości jej stanu osobowego. W codziennej pracy wykazuje dużo ofiarności, jest pracowitym. Zleczone zadania stara się wykonywać sumiennie. Potrafi mobilizować podległy sobie aparat do wykonania zadań operacyjnych. Stosunek do pracowników posiada właściwy, wymagający i na ogół dobrze organizuje pracę podległego sobie aparatu.

IPN Ka 0183/326, Akta osobowe Tadeusza Kubicy

E. Wiecha

Kuchta Stefan

s. Jana

ur. 29 VII 1934 r. w Kazimierzu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik elektryk

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1953 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej KOS MBP Gdańsk; 22 VIII 1954 – referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji VII Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 VIII 1955 – referent Sekcji III Wydziału IX WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – technik Sekcji III Wydziału IX WUdsBP Stalinogród; 1 VII 1956 – starszy technik Sekcji III Wydziału IX WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy technik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 III 1959 – oficer techniki operacyjnej Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1962 – kierownik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1979 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1982 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Katowice; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 2 VI 1983 r. wystawiona przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, plk. R. Szustera:

W ostatnich latach kolektyw kierowany przez niego przyczynił się wielokrotnie do uzyskania wartościowych informacji, a także dostarczania dowodów świadczących o uprawianiu przez niektóre osoby szpiegostwa, działalności antysocjalistycznej i innych czynów szkodzących gospodarce narodowej. W wyniku umiejętnej eksploatacji urządzeń techniki operacyjnej w obiektach byłego NSZZ „Solidarność” uzyskano bardzo dużo ważnych operacyjnie materiałów dotyczących zamierzeń byłych ekstremalnych działaczy tegoż związku. Po wprowadzeniu stanu wojennego powierzono mu organizację a następnie nadzór nad cenzurą rozmów telefonicznych i telegraficznych. Szczególnie wyróżnił się w uzyskaniu cennych informacji z jednoczesnym niedopuszczeniem do ich dalszego rozpowszechniania.

IPN Ka 0231/203, Akta osobowe Stefana Kuchty

T. Marszałek

Kula Józef

s. Michała

ur. 24 II 1911 r. w Abramowie, pow. Lubartów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 X 1944 – wywiadowca Sekcji I PUBP Lubartów; 12 I 1945 – funkcjonariusz grupy operacyjnej województwa kieleckiego; 19 I 1945 – referent personalny WUBP Kielce; 29 I 1945 – referent personalny MUBP Sosnowiec; 15 IX 1945 – p.o. zastępca kierownika MUBP Sosnowiec; 1 XI 1946 – zwolniony na własną prośbę z przyczyn rodzinnych. Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Charakterystyka z 13 IX 1945 r. sporządzona przez szefa MUBP w Sosnowcu, ppor. J. Knieję:

Ob. Kula Józef na stanowisku referenta personalnego okazał się jako sumienny i wartościowy pracownik jest zrównoważony i stanowczy, do ludzi podchodzi z taktem, jest przez pracowników lubiany i poważany.

Charakterystyka z 26 VI 1946 r. sporządzona przez szefa MUBP w Sosnowcu, J. Będlewskiego:

Jest to człowiek b. cichy, uczciwy, obowiązkowy i punktualny. Jednak na stanowisko zastępcy Szefa nie nadaje się a to ze względu że nie zna pracy operatywnej.

IPN Ka 0193/355, Akta osobowe Józefa Kuli

W. Dubiański

Kulka Stanisław

s. Piotra

ur. 24 VIII 1923 r. w Siedlcu, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz maszynowy

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

9 VIII 1945 – młodszy oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Szopienice; 2 I 1946 – młodszy referent PUBP Katowice; 15 III 1946 – referent gminny PUBP Katowice; 1 X 1946 – młodszy oficer śledczy Grupy Śledczej PUBP Katowice; 1 XI 1947 – kierownik Sekcji I PUBP Katowice; 15 IX 1949 – kierownik Sekcji I PUBP Bytom; 1 XII 1950 – zastępca szefa PUBP Bytom; 20 X 1951 – szef PUBP Rybnik; 15 VI 1953 – szef UB P Będzin; 17 IX 1954 – słuchacz Dwuletniego Wyższego Kursu Przeszkolenia Oficerów Bezpieczeństwa Publicznego OS MBP Warszawa; 16 VII 1956 – inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 15 IX 1958 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Służby Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Katowice; 31 VIII 1981 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Informacja z wniosku personalnego z 13 XII 1969 r. sporządzonego przez zastępcę naczelnika Wydziału Kadr KW MO w Katowicach, mjr. H. Thala:

W stosunkach międzyludzkich jest rzeczowy i opanowany. [...] Swym zachowaniem i postępowaniem oraz kulturą bycia, wychowawczo oddziałowuje na pracowników. Potrafi ułożyć właściwe stosunki z kierownikami jednostek na płaszczyźnie współpracy.

IPN Ka, 0228/180, Akta osobowe Stanisława Kulki

W. Dubiański

Kułąk Seweryn

s. Jana

ur. 8 XII 1906 r. w Woli Przewłockiej, pow. Włodawa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

26 VI 1945 – referent PUBP Pszczyna; 15 I 1946 – referent gminny PUBP Pszczyna; 15 X 1947 – starszy referent PUBP Pszczyna; 1 I 1950 – zastępca szefa PUBP Pszczyna; 30 XI 1951 – zwolniony uchwałą KW PZPR w Katowicach z 17 X 1951 r. za antypartyjną postawę, oderwanie się od partii i udział w intrygach.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 19 XII 1949 r. wystawiona przez szefa PUBP Pszczyna (podpis nieczytelny): *W pracy swojej jest opanowany, potrafi pracować z agenturą. Posiada własną inicjatywę i orientuje się w powierzonych mu pracy. Ma poczucie odpowiedzialności za swe czyny, jest pracowity. Jako kierownik Ref. V daje sobie radę i rozdziela pracę umiejętnie między swych pracowników podwładnych. Rozkazy przełożonych wykonuje chętnie i sprawnie. Tajemnicy służbowej dotrzymuje[...]. Żona jego jest klerykałna, jednak Kułąk pracuje nad tym, by ją uświadomić i naprowadzić na właściwą [drogę].*

IPN Ka 0173/297, Akta osobowe Seweryna Kułąka

A. Gryman

Kupczak Zygmunt

s. Władysława

ur. 8 VI 1930 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik górnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 II 1949 – strażnik Więzienia w Koszalinie; 1 XII 1949 – aplikant Wydziału Śledczego WUBP Szczecin; 1 VIII 1950 – młodszy oficer śledczy Sekcji Ekonomicznej Wydziału Śledczego WUBP Szczecin; 22 IX 1951 – młodszy oficer śledczy Wydziału Śledczego Sekcji III WUBP Katowice; 1 III 1952 – oficer śledczy Sekcji III Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 VII 1954 – starszy oficer śledczy Sekcji III Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 1 I 1956 – starszy oficer śledczy-brygadier Sekcji II Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer śledczy Samodzielnej Sekcji Śledczej KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 V 1971 – kierownik Grupy III Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 VI 1975 – kierownik Sekcji Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 V 1976 – zastępca naczelnika Wydziału „C” KW MO Katowice; 15 V 1977 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Oświadczenie z 3 XII 1985 r. wystawione przez naczelnika Wydziału Śledczego WUSW w Katowicach, płk. Karola Janoszka:

W czasie służby jako Oficer Śledczy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Katowicach uczestniczył w likwidacji następujących band i nielegalnych organizacji działających w latach 1950–1954 na terenie województwa katowickiego : „Deutsche Volkische Freicheistpartei”, „Deutsche Radikal Partei”, „Schwarze Wolf von Huberus” [właściwie: Schwarzer Wolf von Hubertus], „Narodowe Siły Zbrojne” (pow. częstochowski i innymi). Brał też udział w walce ze szpiegostwem i sabotażem na terenie tego województwa. Zaświadczenie niniejsze wydaje się, celem ustąpienia do ZBoWiD-u i otrzymania karty kombatanckiej.

IPN Ka 0229/161, Akta osobowe Zygmunta Kupczaka

M. Kobylańska

Kupczyk Ryszard

s. Piotra

ur. 5 IV 1929 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 I 1950 – młodszy referent ROP przy Elektrowni „Częstochowa” PUBP Częstochowa; 1 IX 1950 – referent ROP przy Elektrowni „Częstochowa” PUBP Częstochowa; 12 IX 1950 – słuchacz Pięciomiesięcznego Kursu Bezpieczeństwa Publicznego w Szkole przy WUBP w Katowicach; 10 III 1951 – kierownik ROP przy Elektrowni „Częstochowa”

wa” PUBP Częstochowa; 1 II 1952 – starszy referent RO przy Hucie „Częstochowa” PUBP Częstochowa; 1 VIII 1952 – kierownik RO przy Hucie im. B. Bieruta w Częstochowie PUBP Częstochowa; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji III PUdsBP Częstochowa; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji III PUdsBP Częstochowa; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny grupy operacyjnej Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 1 VIII 1958 – oficer operacyjny Grupy Specjalnej w Częstochowie Wydziału III KW MO Katowice; 1 III 1959 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1960 – starszy oficer operacyjny Grupy Specjalnej w Częstochowie Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – starszy oficer operacyjny Grupy Operacyjnej w Częstochowie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1963 – kierownik Grupy Operacyjnej w Częstochowie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XII 1966 – kierownik Grupy IV Referatu ds. Bezpieczeństwa KMiP MO Częstochowa; 29 I 1973 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Częstochowa; 15 VI 1976 – zwolniony ze względu na stan zdrowia i przeniesiony na emeryturę; 16 IV 1981 – ponownie przyjęty na stanowisko inspektora Wydziału IV KW MO Częstochowa; 31 I 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Ocena z kursu BP w WUBP w Katowicach (Karta Egzaminacyjna, Katowice 26 II 1951 r.):
Na szkole był zdyscyplinowanym kursantem. Uczył się chętnie, jest zdolny, lubi pogłębiać swą wiedzę. Natogów żadnych nie posiada.

IPN Ka 0188/8, Akta osobowe Ryszarda Kupczyka

E. Marek

Kurowski Eugeniusz

s. Władysława

ur. 30 IX 1949 r. w Suszce, pow. Ząbkowice Śląskie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik ekonomista

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

30 XII 1976 – milicjant dyżurny patrolu pieszego KMO Środa Śląska; 15 V 1979 – inspektor Grupy Techniki Kryminalistycznej KMO Środa Śląska; 1982–1986 – student Wyższej Szkoły Oficerskiej MSW w Budapeszcie; 26 VI 1986 – do dyspozycji szefa WUSW Wrocław; 25 VII 1986 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 1 VIII 1986 – inspektor Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej RUSW Andrychów; 1 II 1988 – zastępca szefa ds. SB RUSW Andrychów; 15 I 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 2 II 1990 – starszy inspektor Wydziału Studiów i Ana-

liz WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony w wyniku reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka:

Cechuje go socjalistyczna ideowość i patriotyzm, ukształtowany w materialistycznym poglądzie. Jest aktywnym członkiem partii – lektor organizacji partyjnej.

IPN Ka 0239/151, Akta osobowe Eugeniusza Kurowskiego

D. Węgrzyn

Kurowski Mieczysław

s. Juliana

ur. 6 XI 1941 r. w Malunach, Litewska SRR (ZSRR)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 XI 1972 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Olsztyn; 16 XII 1973 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Olsztyn; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji II Wydziału Śledczego KW MO Olsztyn; 16 III 1980 – starszy inspektor przy zastępcy komendanta ds. SB KW MO Olsztyn; 1 IX 1981–31 III 1982 – słuchacz Kursu Specjalnego w Wyższej Szkole KGB w Moskwie; 1 X 1982 – starszy inspektor przy zastępcy komendanta ds. SB KW MO Olsztyn; 15 I 1984 – starszy inspektor przy zastępcy szefa ds. SB WUSW Olsztyn; 16 II 1984 – kierownik Inspektoratu I WUSW Olsztyn; 1 I 1989 – starszy inspektor ds. organizacyjnych Zespołu ds. Organizacyjno-Prawnych przy Kierownictwie WUSW Katowice; 1 VII 1989 – zastępca szefa ds. SB RUSW Tychy; 1 II 1990 – p.o. starszy inspektor ds. organizacyjnych Zespołu ds. Organizacyjno-Prawnych przy Kierownictwie WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1973 r.:

[...] jest inspektorem uzdolnionym, o głębokiej wiedzy prawniczej, przejawiający dużo własnej inicjatywy i pomysłowości.

Charakterystyka z 1983 r.:

[...] osiąga dobre wyniki w pracy, wysoko oceniane przez Departament I MSW. [...] wykazuje głębokie przywiązanie do ideologii marksistowsko-leninowskiej. [...] w okresie burzliwych wydarzeń politycznych ostatnich lat uzewnętrzniał bezkompromisowe, pryncypialne poglądy.

IPN Ka 0231/583, Akta osobowe Mieczysława Kurowskiego

A. Kondracki

Kuryło Mieczysław

s. Piotra

ur. 1 IX 1921 r. w Żuklinie, pow. Przeworsk

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: kowal-ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

10 III 1945 – cenzor Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Rzeszów;
16 VIII 1945 – pomoc biurowa Wydziału I Departamentu I MBP z przydziałem na punkt repatriacyjny w Żaganiu; 4 III 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Wrocław z przydziałem na punkt repatriacyjny w Żaganiu; 4 III 1946 – starszy referent Punktu Przyjęcia Repatriantów w Żaganiu WUBP Wrocław; 25 IV 1946 – starszy referent PUBP Żagań; 1 VIII 1946 – referent Punktu Repatriacyjnego w Gubinie; 1 XI 1947 – referent Punktu Repatriacyjnego w Dąbroszynie; 15 III 1949 – referent Sekcji VI Wydziału I WUBP Poznań; 30 V 1949 – referent Sekcji I PUBP Cieszyn; 1 V 1951 – starszy referent Sekcji I PUBP Cieszyn; 1 V 1952 – kierownik Sekcji I PUBP Cieszyn; 15 IV 1953 – zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Tarnowskie Góry; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tarnowskie Góry; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 1 V 1968 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 30 IX 1968 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa z 25 VI 1951 r. wystawiona przez szefa PUBP w Cieszynie, W. Królikowskiego:

Posiada dużo własnej inicjatywy w wykonywaniu swych obowiązków, jak również zamiętowanie do naszej pracy. Uwidacznia się to w poświęceniu z jakim pracuje i wysokim zdyscyplinowaniem pod każdym względem. Jedynym poważniejszym brakiem jaki może mu częściowo utrudniać pracę, jest niedostatecznie opanowany w piśmie język polski, a szczególnie formułowanie zdań, co jednak w poważniejszym stopniu nie oddziałuje na wyniki w pracy, gdyż wie o tej słabości, chętnie przyjmuje uwagi i pracą nad sobą stara się to wyeliminować, czyniąc w tym kierunku duże postępy.

IPN Ka 0227/169, Akta osobowe Mieczysława Kuryły

K. Banaś

Kwećko Jan

s. Michała

ur. 12 V 1915 r. w Radostowie, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: szewc

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

6 IX 1945 – młodszy referent MUBP Częstochowa; 5 II 1947 – referent MUBP Częstochowa; 1 X 1947 – referent PUBP Częstochowa; 1 VII 1949 – starszy referent PUBP Częstochowa; 1 V 1950 – kierownik Sekcji PUBP Częstochowa; 1 VI 1951 – zastępca szefa PUBP Zawiercie; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 30 IV 1955 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka:

Wyrobiony i zorientowany politycznie, oddany bez reszty dla demokracji ludowej. [...] Mimo słabego zdrowia pracuje ofiarnie, jest wyjątkowo pracowity i zdyscyplinowany.

IPN Ka 0183/79, Akta osobowe Jana Kwećko

J. Roś

Kwiecień Alfred

s. Wincentego

ur. 23 VIII 1922 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: gimnazjalne

Przebieg służby:

28 IV 1945 – wartownik PUBP Lubliniec; 26 X 1945 – młodszy referent Sekcji do Walki z Bandytyzmem PUBP Lubliniec; 1 II 1946 – referent Sekcji do Walki z Bandytyzmem PUBP Lubliniec; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu III PUBP Lubliniec; 1 IX 1950 – starszy referent Referatu V PUBP Lubliniec; 20 XI 1951 – wykładowca Katedry Operacyjnej Szkoły Międzywojewódzkiej w Katowicach; 1 VIII 1953 – wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych na Międzywojewódzkim Kursie Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 X 1954 – wykładowca Katedry Operacyjno-Śledczej na Międzywojewódzkim Kursie Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 VIII 1955 – starszy instruktor Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer szkoleniowy Sekcji

II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 VIII 1956 – starszy oficer szkoleniowy Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – starszy referent Sekcji Kadr KW MO Katowice; 1 V 1957 – inspektor Szkolenia Operacyjnego SB KW MO Katowice; 15 I 1960 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Rybnik; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Rybnik; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III A Grupa Operacyjna w Rybniku KW MO Katowice 30 IX 1978 – przeniesiony na emeryturę; 1 XII 1981 – zatrudniony ponownie na stanowisku inspektora Wydziału III KW MO Katowice; 22 III 1988 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka służbowa wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału Kadr KW MO: w Katowicach, mjr. H. Thala:

Pplk Kwiecień Alfred należycie wywiązuje się z nałożonych na niego obowiązków służbowych. Odpowiedni poziom intelektualny oraz długoletnie doświadczenie w pracy zawodowej pozwalają na trafne podejmowanie decyzji w wielu skomplikowanych sprawach, nad którymi pracują podlegli mu funkcjonariusze. Umiejętnie i z pełną odpowiedzialnością kieruje jednostką. Bezpośredni i konsekwentny, służy radą i pomocą mniej doświadczonym pracownikom.

IPN Ka 0229/338, Akta osobowe Alfreda Kwietnia; IPN Ka 0266/55, Akta osobowe Alfreda Kwietnia M. Domagała

Kwiecień Włodzimierz

s. Romana

ur. 14 VI 1933 r. w Myszkowie, pow. Zawiercie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik handlowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

28 XII 1953 – referent Sekcji IV PUBP Zawiercie; 1 IX 1954–30 VI 1955 – słuchacz Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Szkole Międzywojewódzkiej w Stalinogrodzie; 1 VII 1955 – referent terenowy PUdsBP Zawiercie; 1 II 1956 – referent PDdsBP Myszków; 1 IV 1956 – oficer operacyjny PDdsBP Myszków; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Myszków; 1 VII 1961 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Zawiercie; 1 IV 1967 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Zawiercie; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Częstochowa; 15 III 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Podanie o przyjęcie do pracy z 22 X 1955 r.:

Patrząc na szybki rozwój życia gosp[odarczego] i kulturalnego w Polsce, pragnę pracować w UB, aby swoją pracą przyczynić się do ugruntowania hasel głoszonych przez Lenina i Stalina. Mimo rozwoju życia gosp[odarczego] i kulturalnego, da się zauważyć w Polsce wrogą robotę imperialistów anglo-amerykańskich, jak również elementów kulackich, aby zapobiec wrogiej robocie i czuwać nad rozwojem socjalizmu pragnę pracować w UB.

Krótką charakterystyką i oceną za okres 1981–1982 podpisana przez komendanta KW MO w Częstochowie, płk. E. Kłosowskiego:

Należy realizować stawiane przed nim zadania służbowe. Posiada długoletnie doświadczenie zawodowe, które wykorzystuje w codziennej służbie. Właściwie kieruje pracą podległych mu funkcyj[onariuszy] i dąży do osiągnięcia coraz lepszych wyników w ich pracy. Potrafi wytworzyć właściwą atmosferę pracy wśród podwładnych. Dobry organizator. Cechuje go poczucie odpowiedzialności w wykonywaniu zadań. Zaangażowany społecznie. Zdyscyplinowany.

IPN Ka 0188/356, Akta osobowe Włodzimierza Kwietnia

M. Sikora

Kwinta Jan

s. Jana

ur. 11 V 1905 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: brukarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 X 1945 – młodszy referent Wydziału I Departamentu I MBP; 10 I 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca kierownika PUBP Kluczbork; 1 II 1947 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby.

Ostatni uzyskany stopień: sierżant.

Charakterystyka z 4 I 1946 r. wystawiona przez przewodniczącego Komisji Centralnej Szkoły MBP w Warszawie:

Politycznie pewny, pracowity i energiczny, materiał opanował słabo z powodu małego wykształcenia, zachowywał się wzorowo.

IPN Ka 0194/46, Akta osobowe Jana Kwinty

M. Dendra

Kwinta Marian

s. Władysława

ur. 2 I 1924 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

23 IX 1947 – rusznikarz kontraktowy Sekcji Uzbrojenia Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 1 VII 1948 – inspektor Sekcji Uzbrojenia Wydziału Zaopatrzenia WUBP Katowice; 1 II 1949 – starszy referent-technik rusznikarski Służby Uzbrojenia Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 1 I 1951 – kierownik warsztatu rusznikarskiego Służby Uzbrojenia Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 15 II 1952 – naczelnik Służby Uzbrojenia Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 31 XII 1954 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Stalinogród; 15 V 1955 – naczelnik Służby Uzbrojenia Kwatermistrzostwa KW MO Stalinogród; 1 I 1957 – naczelnik Służby Uzbrojenia Kwatermistrzostwa KW MO Katowice; 1 XII 1961 – starszy referent Sekcji Kryminalnej KM MO Katowice; 1 VIII 1962 – oficer dyżurny KM MO Katowice; 1 IV 1967 – oficer dyżurny KD MO Katowice-Ligota; 1 I 1975 – oficer dyżurny Komisariatu VI Katowice-Piotrowice KM MO Katowice; 1 VI 1975 – oficer dyżurny Komisariatu VI Katowice-Piotrowice KM MO Katowice; 15 XI 1977 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 13 II 1958 r. wystawiona przez kwatermistrza Komendy Milicji Obywatelskiej województwa katowickiego mjr. H. Symba:

[Por. Kwinta Marian] ma dość długą praktykę zawodową, zagadnienia wchodzące w zakres pracy Służby Uzbrojenia ma opanowane bardzo dobrze, przejawia też odpowiednią troskę o systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych podległych mu pracowników. Jest niezłym organizatorem, z inicjatywą, cieszy się autorytetem i posłuchem u pracowników Służby.

IPN Ka 0260/988, Akta osobowe Mariana Kwinty

M. Domagała

Kyziół Władysław

s. Pawła

ur. 7 I 1893 r. w Szreniawie, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: malarz-lakiernik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 II 1945 – referent Sekcji IV WUBP Katowice; 20 III 1945 – referent Referatu Walki z Bandytyzmem PUBP Olesno; 15 XI 1945 – starszy referent Referatu Walki z Bandytyzmem PUBP Olesno; 1 XI 1947 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Olesno (przez pewien czas w 1948 r. pełnił także obowiązki zastępcy szefa urzędu); 30 X 1948 – zwolniony dyscyplinarnie ze służby.

Ostatni uzyskany stopień: brak stopnia.

Charakterystyka z 22 I 1947 r. wystawiona przez Eustachego Sawkę z WUBP w Katowicach:

[...] w okresie pracy przedwyborczej, mimo że nie pracował na obwodzie, wybitnie odznaczył się przy rzetelnym wywiązywaniu się ze swych obowiązków jako kierownik grupy wypadowej, jak również przy przeprowadzaniu rewizji i aresztów prewencyjnych, oraz swą wzorową i rzetelną pracą. Jako kierownik III referatu stanął na wysokości swojego zadania i w dużej mierze przyczynili się do całkowitego spokoju w okresie wyborów. Należy podkreślić, że specjalnie odznaczył się przy likwidacji bandy Pilarskiego.

IPN Ka 0194/48, Akta osobowe Władysława Kyzioła

G. Kólek

Lachendrowicz Józef

s. Władysława

ur. 6 III 1941 r. w Czechowicach, pow. Bielsko

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik eksploatacji pocztowej, spawacz

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1964 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Bielsko-Biała; 1966–1967 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – oficer operacyjny Referatu ds. SB KM MO Bielsko-Biała; 1 IV 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – starszy inspektor operacyjny Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 16 XII 1975 – kierownik Sekcji IV Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1981 – starszy inspektor operacyjny Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 XII 1981 – starszy inspektor operacyjny Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1982 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Oświęcim; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Oświęcim; 1 VIII 1985 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji WUSW Bielsko-Biała; 15 V 1988 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka:

Pracownik zdyscyplinowany i sumienny, pod względem moralnym prowadzi się nienagannie. Osiąga dobre rezultaty na odcinku dopływu informacji i pozyskiwania nowych TW. Ma ambicje systematycznego podnoszenia poziomu ogólnego-zawodowego. Posiada duży zmysł organizacyjny oraz autorytet. Posiada skłonności do alkoholu co wiąże się również z częstymi spóźnieniami do pracy i łamaniem dyscypliny, w pracy wymaga jeszcze dużo pomocy oraz nadzoru i kontroli.

IPN Ka 0239/31, Akta osobowe Józefa Lachendrowicza

T. Palkij

Las Daniel

s. Jana

ur. 19 XI 1928 r. w Łazach, pow. Zawiercie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

15 III 1947 – kurier Ekspozytury Kolejowej Wydziału IV WUBP Katowice; 1 X 1948 – młodszy referent Ekspozytury Kolejowej Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1949 – młodszy referent Referatu Komunikacji Wydziału Miejskiego WUBP Katowice; 1 IX 1949 – młodszy referent Referatu Komunikacji Wydziału IV WUBP Katowice; 15 II 1950 – referent Sekcji VIII Wydziału IV WUBP Katowice; 1 I 1951 – referent sprawozdawczości Wydziału Komunikacji WUBP Katowice; 15 VIII 1951 – referent Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 I 1953 – starszy referent Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji III Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 III 1956 – kierownik Sekcji III Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer dochodzeniowy Sekcji III Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – inspektor Sekcji Kadr ds. Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VIII 1957 – kierownik Sekcji Kadr ds. Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 XI 1958 – zastępca naczelnika Wydziału Kadr KW MO Katowice; 1 IV 1960 – sekretarz operacyjny Jednostek ds. Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 15 IX 1961 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 XI 1964 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Katowice; 24 V 1969 – zastępca komendanta ds. administracyjno-gospodarczych KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. administracyjno-gospodarczych WUSW Katowice; 16 VIII 1985 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 1 V 1986 – zwolniony ze służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

IPN BU 0242/543, Akta osobowe Daniela Lasa

R. Ciupa

Lasek Stanisław

s. Jana

ur. 24 VIII 1950 r. w Hucisku, pow. Kielce

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: filolog rosyjski

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1973 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Sucha Beskidzka; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji IV Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1978 – kierownik Sekcji IV Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 IV 1982 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 16 II 1988 – p.o. naczelnik Wydziału II WUSW Bielsko-Biała; 1 IX 1988 – naczelnik Wydziału II WUSW Bielsko-Biała; 15 X 1989 – zwolniony na własną prośbę z powodu braku satysfakcji z pracy. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major

Charakterystyka z 29 II 1980 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Bielsku-Białej, pplk. W. Reszkę:

W pracy wykazuje wiele samodzielności. Posiada rozwinięte zdolności organizatorskie, które w pełni wykorzystuje w kierowaniu powierzonym mu zespołem. W pracy cechuje go sumienność, dociekliwość i zdyscyplinowanie, co uwidacznia się w efektach codziennej pracy. Właściwie i umiejętnie prowadzona praca operacyjna pozwoliła mu na wypracowanie wartościowych operacyjnie pozycji tak po stronie osobowych źródeł informacji jak też w prowadzonych sprawach. [...] Wielokrotnie nagradzany [...] aktywnie udziela się w pracy wydziałowej organizacji partyjnej, w której pełni rolę członka Egzekutywy. Pracuje również społecznie w komisjach problemowych.

IPN Ka 0239/50, Akta osobowe Stanisława Laska

M. Paszek

Last Edward

s. Izaaka

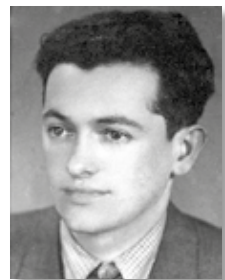
ur. 29 IX 1922 r. w Stanisławowie

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: cukiernik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

12 IV 1945 – starszy referent Służby Mundurowej Wydziału Intendentury Departamentu III MBP; 1 VII 1945 – kierownik Sekcji Mundurowej Wydziału Administracyjno-Gospodarczego Departamentu III MBP; 3 X 1945 – do dyspozycji kierownika WUBP Legnica;

12 X 1945 – zastępca kierownika PUBP Dzierżoniów; 1 II 1946 – kierownik Wydziału III A WUBP Wrocław; 1 X 1946 – naczelnik Wydziału III WUBP Wrocław; 7 IX 1947 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Katowice (dyscyplinarne zdjęty ze stanowiska); 4 XI 1947 – starszy referent Sekcji Metodyczno-Programowej Wydziału I Departamentu Szkolenia MBP; 1 V 1949 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV Departamentu I MBP; 17 XI 1950 – odkomenderowany na stanowisko wykładowcy TOS BP w Pleszewie; 15 III 1951 – starszy referent Sekcji II Wydziału IV Departamentu I MBP; 1 III 1952 – kierownik Sekcji III Wydziału IV Departamentu I MBP; 1 VI 1953 – kierownik Sekcji IV Wydziału VII Departamentu I MBP; 15 VIII 1954 – kierownik Sekcji V Wydziału VII Departamentu I MBP; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji VI Wydziału VIII Departamentu II KdsBP; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału VIII Departamentu II KdsBP; 1 X 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału IX Departamentu II KdsBP; 28 XII 1956 – starszy oficer techniki operacyjnej Wydziału XI Departamentu II MSW; 1 I 1957 – kierownik Sekcji Gospodarczej Wydziału XI Departamentu II MSW; 31 V 1957 – zwolniony ze służby na skutek reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 30 XII 1953 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału VII Departamentu I MBP w Warszawie, kpt. Stanisława Bejma:

Pracownik o dużym doświadczeniu operacyjnym – z agenturą pracuje dobrze, ma pewne osiągnięcia na tym odcinku. [...] wykazuje dużo pomysłowości i odpowiedzialności oraz uporczywości w realizowaniu nakreślonych planów. Potrafi słusznie oceniać sytuację w rozpracowaniu, lecz za słabo kontroluje wykonanie, za mało pracuje z pracownikami na co dzień, łatwo zraża się do mniej pojętego pracownika i rezygnuje z jego doszkalania – większość poważnych przedsięwzięć wykonuje sam. [...] Inteligentny, szczerzy, przez otoczenie lubiany, lecz koniecznego autorytetu nie ma u wszystkich współpracowników.

IPN BU 0604/1, Akta osobowe Edwarda Lasta

E. Wiecha

Lech Jan

s. Ignacego

ur. 4 I 1917 r. w Podzamczu

narodowość: polska

pochodzenie: rzemieślnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

10 V 1945 – referent gminny PUBP Będzin; 14 VII 1945 – zastępca kierownika Sekcji IV Wydziału I WUBP Katowice; 11 XII 1945 – zastępca kierownika Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1946 – p.o. kierownik Wydziału IV WUBP Katowice; 1 V 1947 – kierownik Ekspozytury Kolejowej Wydziału IV WUBP Katowice; 1 X 1947 – kierownik Sekcji

I Wydziału Ogólnego Departamentu IV MBP; 1 IV 1948 – naczelnik Wydziału Ogólnego Departamentu IV MBP; 15 V 1949 – zastępca dyrektora Departamentu IV MBP; 15 IX 1951 – naczelnik Wydziału Ogólno-Organizacyjnego Szefostwa Zaopatrzenia MBP; 20 I 1953 – zastępca dyrektora Szefostwa Zaopatrzenia MBP; 1 VI 1953 – zastępca dyrektora, równocześnie p.o. dyrektor Departamentu Zaopatrzenia MBP; 17 XII 1954 – p.o. dyrektor Departamentu Administracyjno-Gospodarczego KdsBP; 1 VI 1955 – dyrektor Departamentu Administracyjno-Gospodarczego KdsBP; 28 XI 1956 – zwolniony. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN BU 0218/652, Akta osobowe Jana Lecha, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucji Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Leś Władysław

s. Franciszka

ur. 15 IV 1929 r. w Byszynie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

9 IX 1948 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Kraków; 1 X 1950 – referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Kraków; 1 I 1951 – starszy referent Referatu I UBP Nowa Huta; 1 V 1952 – starszy referent Sekcji IV UBP Nowa Huta; 1 X 1952 – starszy referent Sekcji IV A UBP Nowa Huta; 1 XII 1952 – starszy referent powiatowy PUBP Oświęcim; 1 III 1953 – starszy referent Sekcji III UBP Obiekt Dwory; 15 IX 1953 – słuchacz kursu wykładowców Szkoły Oficerskiej MBP Warszawa; 15 VIII 1954 – wykładowca w Katedrze Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzki Kurs Przeszkolenia Oficerów BP Stalinogród z siedzibą w Chorzowie; 1 VIII 1955 – starszy referent Sekcji V Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV A Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1961 – kierownik Grupy Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – kierownik Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1962 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XII 1965 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KMIP MO Będzin; 1 VII 1969 – naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 28 III 1977 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Katowice; 30 IX 1982 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 30 IV 1984 – oficjalnie zwolniony ze względu na stan zdrowia, w rzeczywistości odwołany w związku ze stwierdzonymi przypadkami pijaństwa i korupcji w podlegającym mu Wydziale Paszportów. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 31 III 1965 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO w Katowicach, płk. M. Dziekana:

Wydział IV-ty w roku 1964 przekazał około 170 informacji do instancji partyjnych, jest w tym znaczny wkład składu osobowego nadzorowanego i kierowanego przez kpt. Lesia.

W roku 1963/64 w wyniku rozpracowania ujawniono i zlikwidowano nielegalnie istniejącą redakcję świadków Jechowy w Gliwicach. Osoby kolportujące materiały i odpowiedzialne za rozprowadzanie zostały aresztowane i skazane prawomocnymi wyrokami sądowymi. Przeprowadzono około 50 rewizji mieszkaniowych członków św[wiadków] Jechowy i zdeponowano różnego rodzaju kolportowane materiały. Poważnie posunięto pracę operacyjną w kierunku okiełznania zakonu Franciszkanów w Panewnikach. Osobiście posiada na kontakcie TW z którymi utrzymuje stały kontakt.

IPN BU 0604/747, Akta osobowe Władysława Lesia

M. Niedurny

Lipski Stefan

s. Bolesława

ur. 22 VI 1921 r. we Włocławku

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 VII 1947 – starszy operator Węzła Radiowego Departamentu II MBP; 1 II 1948 – starszy operator radiowy Stacji Specjalnej Departamentu II MBP; 28 IV 1948 – starszy referent Sekcji I Stacji Specjalnej Departamentu II MBP; 28 VIII 1948 – dyżurny łączności Centrum Odbiorczego Centralnego Węzła Radiowego Wydziału III Departamentu II MBP; 4 VII 1950 – kierownik Grupy Pelengacyjnej Sekcji III Wydziału III Departamentu II MBP; 1 VII 1951 – inspektor Wydziału V Departamentu Łączności MBP; 1 VII 1952 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału Łączności WUBP Katowice; 30 IX 1952 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 17 VI 1950 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III Departamentu Łączności MBP, Anatola Jeglińskiego:

Jest samodzielny i wykazuje inicjatywę. Poczyna się do odpowiedzialności. Jest pracowitym i zdyscyplinowanym. Posiada dość szybką orientację i zdolność powzięcia decyzji.

IPN Ka 0194/134, Akta osobowe Stefana Lipskiego

M. Domagała

Litewka Jan

s. Adama

ur. 17 V 1922 r. w Łazach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

25 II 1950 – wywiadowca Sekcji II Wydziału „A” WUBP Wrocław; 1 III 1951 – referent Sekcji III Wydziału „A” WUBP Wrocław; 1 VII 1951 – starszy referent Sekcji III Wydziału „A” WUBP Wrocław; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – starszy referent Sekcji IV Wydziału IV WUBP Wrocław; 1 XII 1952 – kierownik Sekcji IV Wydziału IV WUBP Wrocław; 1 VII 1953 – kierownik Sekcji I Wydziału IV WUBP Wrocław; 1 IX 1954 – kierownik Sekcji VII b Wydziału IV WUBP Wrocław; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji V Wydziału IV WUdsBP Wrocław; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji V Wydziału IV WUdsBP Wrocław; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Wrocław; 1 I 1959 – kierownik Sekcji I Wydziału „B” KW MO Wrocław; 1 I 1960 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Wrocław; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Wydziału III KW MO Wrocław; 1 XI 1969 – kierownik Grupy III Wydziału III KW MO Wrocław; 1 VIII 1971 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Wrocław; 1 I 1975 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Wrocław; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Częstochowa; 15 XI 1978 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 20 VII 1971 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO we Wrocławiu, S. Pikulskiego:

Spośród zasadniczych cech charakteru kpt Litewki należy wymienić: obowiązkowość, terminowość i zdyscyplinowanie. W tych sprawach zawsze był przykładem dla młodych pracowników. [...] W sprawach polityki wewnętrznej i międzynarodowej zajmuje zawsze prawidłowe stanowisko co wynika z jego przekonań światopoglądowych, ideowych i dużej wiedzy politycznej. Właściwie organizował pracę zespołu, potrafił mobilizować pracowników do realizacji zadań i rozwijać u nich poczucie odpowiedzialności za ich właściwe wykonywanie.

IPN Ka 0231/530, Akta osobowe Jana Litewki

M. Dendra

Lorens Stanisław

s. Piotra

ur. 21 III 1925 r. w Kawęczynie, pow. Lublin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

12 VI 1945 – milicjant KP MO Racibórz; 11 VI 1946 – wywiadowca KMO Zabrze; 1947–1948 – przewodnik psa KMO Zabrze; koniec 1948 – wywiadowca KM MO Zabrze; 1 IX 1949 – referent Referatu V MUBP Zabrze; 1 I 1950 – starszy referent Referatu V MUBP Zabrze; 1 VII 1952 – zastępca szefa MUBP Zabrze; 28 II 1955 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka:

Politycznie dobrze uświadomiony, do obecnego ustroju i władz oddany, do ZSRR przyjazny, politycznie pewny, do kleru ustosunkowany wrogo. Zdyscyplinowany, posiada umiejętności pracy z agenturą.

IPN Ka 0189/29, Akta osobowe Stanisława Lorensa

T. Palkij

Loska Kazimierz

s. Karola

ur. 27 II 1924 r. w Łaziskach Górnych, pow. Pszczyna

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

16 XII 1949 – kierownik Referatu Ochrony Przemysłu Rybnickiej Fabryki Maszyn PUBP Rybnik; 1 IX 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VI 1951 – starszy referent Sekcji III Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 30 VII 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 1 IX 1953 – kierownik Referatu Ochrony Fabryki Sprzętu Ratunkowego WUBP Stalinogród; 1 XI 1953 – szef UB P Gliwice; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Gliwice; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Gliwice; 1 XII 1960 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 I 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik

Grupy Operacyjnej Wydziału II w Tychach KW MO Katowice; 3 II 1982 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 28 IV 1979 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Katowicach, ppłk. M. Raka:

Zespół, którym kieruje osiąga dobre wyniki w działaniach związanych z kontrwywiadowczym zabezpieczeniem terenu. W ostatnim okresie poczyniono duże postępy nad rozbudową i podniesieniem poziomu pracy z osobowymi źródłami informacji. Kpt. K. Loska osobistym zaangażowaniem, dyscypliną i właściwą postawą polityczno-moralną daje dobry, wychowawczy przykład kierowanemu przez siebie kolektywowi. Sam posiada na kontakcie 18 tajnych współpracowników, z którymi dobrze układa współpracę i uzyskuje informacje wyprzedzające dot. kontrwywiadowczych zagrożeń. [...] Ogólnie posiada opinię pracowitego i konsekwentnego oficera SB o bogatym doświadczeniu operacyjnym.

IPN Ka 0264/431, Akta osobowe Kazimierza Loski

T. Marszałek

Łada Wojciech

s. Stefana

ur. 30 IV 1954 r. w Poznaniu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja pracująca

zawód: inżynier elektryk

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

25 VIII 1979 – młodszy inspektor Departamentu I MSW; 31 VII 1980 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 1 IX 1980 – młodszy inspektor Wydziału II KW MO Częstochowa; 16 I 1981 – inspektor Wydziału II KW MO Częstochowa; 1 XII 1982 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Częstochowa; 31 III 1983 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 1 X 1983 – inspektor Wydziału II WUSW Częstochowa; 1 XII 1983 – starszy inspektor Wydziału II WUSW Częstochowa; 1 XII 1985 – kierownik Sekcji Wydziału II WUSW Częstochowa; 16 IX 1987 – zastępca naczelnika Wydziału „T” WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 6 IX 1985 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II WUSW w Częstochowie, mjr. J. Jańskiego:

Dobre przygotowanie zawodowe i ogólne oraz właściwy stosunek do wykonywanych obowiązków sprawia, że tow. Łada należy do wyróżniających się pracowników Wydziału II. Przeprowadza w pracy operacyjnej, realizuje złożone przedsięwzięcia operacyjne rzutujące w istotny sposób na oce-

nę pracy całego Wydziału. W pracy samodzielny, wykazuje dużo własnej inicjatywy i osobistego zaangażowania.

IPN Ka 0188/491, Akta osobowe Wojciecha Łady

A. Gryman

Łebek Zdzisław

s. Antoniego

ur. 1 I 1936 r. w Olkuszu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XI 1960 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Olkusz; 1 XII 1961 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 3 VIII 1962 – do dyspozycji komendanta KW MO Kraków; 1 IX 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Olkusz; 1 IV 1967 – oficer Grupy Inspektorów Operacyjnych i Oficerów KP MO Olkusz; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Grupy Inspektorów Operacyjnych i Oficerów KP MO Olkusz; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej Wydziału III A w Będzinie KW MO Katowice; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej Wydziału V-1 w Będzinie KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Olkusz; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Olkusz; 31 V 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa wystawiona 13 X 1969 r. przez zastępcę komendanta powiatowego ds. SB KP MO w Olkuszu, ppłk. A. Wilka:

Jest pracownikiem zdolnym i stać go na lepsze wyniki. Prowadzi zaledwie jedną sprawę [kwestionariusz ewidencyjny], do którego ciekawszych materiałów nie uzyskuje. [...] Spotkania z t[ajnymi] w[spółpracownikami] odbywa nadal na wolnym powietrzu pomimo, że w listopadzie 1967 r. na terenie miasta Olkusza zorganizował L[okal] K[ontaktowy].

Opinia służbowa wystawiona 27 II 1978 r. przez naczelnika Wydziału III A KW MO w Katowicach, mjr. R. Skopowskiego:

Zabezpiecza operacyjnie w sposób prawidłowy Olkuską Fabrykę Naczyń Emaliowanych. Posiada na łączności pozyskanych przez siebie 11-stu tajnych współpracowników, z którymi pracuje aktywnie i systematycznie. Uzyskane informacje o źródłach zagrożenia wyjaśnia aktywnie w ramach spraw operacyjnych. W wyniku wszechstronnego rozpoznania na zakładzie nie dopuścił do powstania konfliktów podczas wydarzeń w czerwcu 1976 r., a ostatnio zapobiegł powstaniu wielomilionowych strat przez spowodowanie upłynięcia niezbędnej produkcji ulegającej zniszczeniu. Jest pracowni-

kiem doświadczonym, obowiązkowym, systematycznym, o dużym zapale do pracy, przejawiającym dużo własnej inicjatywy w realizacji zadań służbowych.

IPN Ka 0231/337, Akta osobowe Zdzisława Łebka

W. Dubiański, M. Kania

Łobacz Władysław

s. Józefa

ur. 22 III 1919 r. w Wasioskach, pow. Oszmiana

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: krawiec

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

13 IV 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; VIII 1944 – starszy cenzor cenzury wojennej RBP; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej PUBP Rybnik; p.o. kierownik PUBP Rybnik; IX 1945 – p.o. kierownik MUBP Chorzów; 18 XII 1945 – zastępca szefa Oddziału Informacji KBW i MO województwa śląsko-dąbrowskiego; 1 VI 1946 – starszy oficer Oddziału Informacji KBW województwa śląsko-dąbrowskiego; 25 VIII 1949 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MBP; 28 VIII 1950 – szef Wydziału Informacji Wojskowej 11 Pułku KBW Jelenia Góra; 1 X 1953 – do dyspozycji szefa Zarządu Informacji Wojsk Wewnętrznych; 26 II 1954 – zwolniony do rezerwy. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyki Władysława Łobacza z początkowego okresu jego służby w organach bezpieczeństwa były bardzo pozytywne. W 1946 r. zapisano:

Wyżej wymieniony na swoim stanowisku wywiązuje się bardzo dobrze, pracy oddaje się z całym poświęceniem, posiada wiedzę fachową w swoim zawodzie. Dość energiczny, inteligentny, zdyscyplinowany, posiada własną inicjatywę, politycznie i moralnie dobrze wyrobiony, koleżeński, cieszy się autorytetem i zaufaniem wśród oficerów a także przełożonych o poglądach czysto demokratycznych.

W 1950 r. podkreślano jego dużą wiedzę teoretyczną z zakresu pracy służb specjalnych, której jednak nie potrafił zastosować w praktyce. Podstawowymi zarzutami stawianymi mu były słaby nadzór nad podwładnymi i pobłażliwość.

IPN BU 0902/462, Akta osobowe Władysława Łobacza

D. Węgrzyn

Łuczak Zdzisław

s. Walentego

ur. 11 VIII 1922 r. w Łodzi

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pomoc ślusarska

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

5 VII 1948 – referent Referatu I PUBP Racibórz; 18 I 1949 – 4-miesięczny kurs BP WUBP Katowice; 7 VI 1949 – referent Referatu I PUBP Racibórz; 15 III 1950 – referent Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 15 VIII 1951 – starszy referent Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Kierownictwa CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1952 – kierownik Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji III Wydziału Kadry i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 29 XI 1955 – delegowany do pracy w MUdsBP Bytom; 15 II 1956 – zastępca kierownika MUdsBP Bytom; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Bytom; 1 IV 1958 – zastępca komendanta (ds. Milicji) KM MO Bytom; 1 VII 1971 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 30 IV 1972 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 8 V 1953 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Stalinogrodzie, D. Pesta:

Z powierzonych obowiązków Kierownika Sekcji wywiązuje się dostatecznie. Jest pracownikiem cętym, posiada poczucie odpowiedzialności oraz dba o wychowanie podległych mu pracowników. [...] Posiada również szereg braków, szczególnie na odcinku organizacyjnym i kontroli wykonywanej pracy przez podległych mu pracowników. Na ogół jest pracownikiem zdolnym i przy udzielanej mu pomocy wyrośnie na dobrego Kierownika Sekcji.

IPN Ka 0260/584, Akta osobowe Zdzisława Łuczaka

A. Walkiewicz

Łukasiewicz Kazimierz

s. Karola

ur. 3 III 1910 r. w Ćmielowie, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: malarz porcelany

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 IX 1944 – referent Sekcji IV MUBP Kielce; 1944/1945 – p.o. kierownik Działu Personalnego PUBP Radom; 2 IV 1945 – grupa operacyjna Śląsk Opolski (jako kierownik sekretariatu); 20 IV 1945 – p.o. kierownik Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 20 VII 1945 – p.o. kierownik PUBP Bielsko; 24 X 1945 – słuchacz kursu przy MBP; 8 I 1946 – do dyspozycji kierownika WUBP Poznań; 1 II 1946 – p.o. kierownik PUBP Koło; 1 VII 1947 – zastępca szefa urzędu, równocześnie p.o. szef PUBP Żnin; X 1947 – szef PUBP Żnin; 15 VIII 1953 – kierownik RO Warsztaty Drogowe WUBP Bydgoszcz; 15 IX 1954 – kierownik RO typ „A” z siedzibą w elektrowni PUBP Starachowice; 20 VII 1954 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, J. Jurkowskiego w 1945 r.: *Łukasiewicz Kazimierz pełnił obowiązki kierownika Sekretariatu Ogólnego WUBP w Katowicach od dnia 20 IV 1945. Mimo małego wykształcenia z obowiązków swoich wywiązywał się dobrze. Jest oddany pracy, pod każdym względem można mu ufać, ale ma poważne braki fachowe i jest mało energiczny. W związku z brakiem kierowniczych sił został przeniesiony na p.o. kierownika PUBP Bielsko gdzie od 20 VII 1945 pełni w/wymienioną funkcję. Ze swych obowiązków zaledwie wywiązuje się.*

IPN Kr 072/286, Akta osobowe Kazimierza Łukasiewicza

W. Dubiański

Łukasik Czesław

s. Władysława

ur. 3 VIII 1923 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: czeladnik blacharski

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

7 III 1945 – strażnik Więzienia w Bielsku; 16 XI 1945 – pracownik Działu Specjalnego Więzienia Karno-Śledczego w Cieszynie; 1 IV 1946 – kierownik Działu Specjalnego Więzienia Karno-Śledczego w Cieszynie; 20 IX 1946 – kierownik Działu Specjalnego Więzienia Sosnowiec-Radocha; 1 X 1946 – kierownik Działu Specjalnego Więzienia w Gliwicach; 15 III 1948 – kierownik Działu Specjalnego Więzienia w Bytomiu; 1 III 1949 – starszy referent Sekcji Specjalnej Wydziału Więziennictwa WUBP Katowice; 1 XI 1951 – kierownik Sekcji Specjalnej Wydziału Więziennictwa WUBP Katowice; 31 X 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 I 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1954 – kierownik Sekcji V Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 15 IX 1958 –

zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Bytom; 1 X 1969 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 II 1970 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 13 III 1963 r. podpisana przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO w Katowicach, ppłk. M. Dziekana, oraz starszego inspektora SB, ppłk. S. Piwońskiego: *Major Łukasik Czesław w ostatnich dwóch latach kierował jednostką dobrze. Umie on prawidłowo ocenić sytuację operacyjną, wysnuć trafne wnioski i właściwie je realizować. Podległymi kadrami kieruje dobrze, umiejętnie rozdziela zadania, kontroluje wykonanie pracy, a w razie potrzeby udziela efektywnej pomocy. [...] Dzięki tak organizowanej pracy jednostka w Bytomiu [KM MO] pracuje dobrze i posiada osiągnięcia.*

IPN Ka 0227/191, Akta osobowe Czesława Łukasika
T. Palkij

Łukaszewicz Julian

s. Pawła

ur. 30 I 1899 r. w Czymkencie (Rosja)

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: lekarz

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VII 1945 – szef Samodzielnej Grupy Operacyjno-Ochronnej KW MO Katowice; 31 III 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IV 1949 – szef Sekcji Sanitarnej Wydziału Zdrowia WUBP Katowice; 15 II 1950 – inspektor Wydziału Służby Zdrowia WUBP Katowice; 1 II 1951 – zastępca naczelnika Wydziału Zdrowia WUBP Katowice; 8 I 1955 – do dyspozycji MSW; 1 V 1955 – wyznaczony do służby w Centralnym Zarządzie Służby Zdrowia MSW; 1 VI 1956 – kierownik Gabinetu Fizykoterapii Wojewódzkiego Zarządu Służby Zdrowia MSW Katowice; 1 IX 1957 – kierownik Gabinetu Fizykoterapii Wojewódzkiego Szpitala MSW Katowice; brak danych dotyczących daty zwolnienia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia z 24 II 1953 r. wystawiona przez kierownika Sekcji I Wydziału IV Departamentu Kadry MBP, por. M. Cichonia:

Analizując przebieg pracy zawodowej mjr Łukasiewicza należy stwierdzić, że jest on dobrym administratorem – lekarzem, uczciwym i sumiennym w wykonywaniu obowiązków służbowych. Dotychczas jest bezpartyjnym, prawdopodobnie wierzącym katolikiem i uważam, że także nie jest przyjacielem ustroju socjalistycznego.

IPN Ka 0265/75, Akta osobowe Juliana Łukaszewicza
G. Kolek

Łuszczak Henryk

s. Józefa

ur. 25 II 1946 r. w Nysie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VI 1982 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 16 VI 1982 – naczelnik Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 16 VIII 1986 – naczelnik Wydziału Szkolenia WUSW Bielsko-Biała; 22 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 1 II 1990 – naczelnik Wydziału „C” WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia z 15 VI 1985 r.:

Wykazując inicjatywę, operatywność i wysokie zaangażowanie w działaniach operacyjno-śledczych doprowadził do ostatecznego rozpracowania i likwidacji wewnętrznej struktury R[egionalny] K[omitety] W[ykonawczy] Trzeci Szereg „Solidarności”, a także przyczynił się do aresztowania i skazania dwóch agentów CIA.

Krótką charakterystyką i oceną za 1985 r. podpisana przez szefa WUSW w Bielsku-Białej, płk. Stanisława Nowaka:

Dzięki praktyce nabytej w prokuraturze posiada duże doświadczenie w postępowaniu procesowym. Osiąga bardzo dobre wyniki w pracy zawodowej. Zdyscyplinowany, konsekwentny i wymagający. Przyniósł należytą wagę do udzielania pomocy prawnej poszczególnym Wydziałom. Bardzo dobry organizator. Jest zaangażowanym i odpowiedzialnym przewodniczącym Kom[isji] Kontroli Partyjnej.

IPN Ka 0239/136, Akta osobowe Henryka Łuszczaka

M. Sikora

Łyczko Serafin

s. Feliksa

ur. 3 X 1912 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 II 1945 – referent gminny PUBP Będzin; 5 VIII 1945 – p.o. kierownik MUBP Dąbrowa Górnicza; 1 II 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępcą kierownika

PUBP Prudnik; 1 V 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Bielsko; 26 V 1946 – zwolniony dyscyplinarnie.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: brak stopnia.

Charakterystyka z 4 VII 1946 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, mjr. J. Wargina-Słomińskiego:

Za niemoralne prowadzenie się przeniesiony został z UB w Dąbrowie Górniczej do Prądnika, poczem wskutek czasowo okazanej poprawy przeniesiony został do UB w Bielsku. Ciągłe upominania nie odnoszą żadnego skutku. Po długiej obserwacji stwierdzić należy, że jest zupełnie zdemoralizowanym i niepoprawnym. Przez chorobliwy pociąg do kobiet i wódki wystawia Urząd na kompromitację wśród społeczeństwa. Pracuje bezplanowo, w akcji odważny. Oddany sprawie demokracji.

IPN Ka 0194/214, Akta osobowe Serafina Łyczko
M. Paszek

Łyko Stefan (Kaczmarski Bogusław)

s. Jacentego

ur. 4 XII 1906 r. w Kocinie, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: monter-mechanik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

22 IX 1944 wywiadowca Sekcji IV WUBP Kielce; 19 I 1945 – oficer żywnościowy Wydziału Gospodarczego WUBP Kielce; 7 IV 1945 – funkcjonariusz Grupy Operacyjnej na Śląsk Opolski; 15 IV 1945 – p.o. kierownik Wydziału III WUBP Katowice; 1 XII 1945 – zwolniony z powodu niewywiązywania się z powierzonych zadań.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: sierżant.

IPN Ka 0229/431, Akta osobowe Stefana Łyko
M. Biała

Machelski Zenobiusz

s. Hipolita

ur. 15 X 1933 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1953–1954 – słuchacz Szkoły Oficerskiej Krajowy Ośrodek Szkolenia MBP w Czerwieńsku; 1 IV 1955 – referent Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby; 20 VIII 1957 – zatrudniony ponownie na stanowisku oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Szopienice; 1 V 1958 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 VI 1962 – kierownik Sekcji Wydziału IV KM MO Katowice; 1 V 1963 – inspektor ds. szkolenia KM MO Katowice; 1 VII 1971 – inspektor doskonalenia zawodowego KM MO Katowice; 1 II 1973 – dowódca kompanii OS MO Katowice; 4 IX 1975 – dowódca kompanii ZOMO Katowice; 1 VIII 1978 – zastępca dowódcy batalionu ds. polityczno-wychowawczych ZOMO Katowice; 26 II 1980 – kierownik cyklu szkolenia OS MO Katowice; 15 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału Polityczno-Wychowawczego KW MO Katowice; 1 XI 1983 – zastępca kierownika Inspektoratu Ochrony Przemysłu WUSW Katowice; 31 I 1985 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka:

Uczuciowo związany z aparatem partyjnym i milicyjnym. Cechuje go rzeczowy stosunek do otaczającej rzeczywistości, którą na co dzień ocenia z pozycji marksistowsko-leninowskich. W ocenie zjawisk politycznych i społecznych jest pryncypialny i na pierwszym miejscu stawia zawsze dobro państwa, całego społeczeństwa i ustroju socjalistycznego.

IPN Ka 0264/414, Akta osobowe Zenobiusza Machelskiego

J. Roś

Machura Zdzisław

s. Władysława

ur. 5 VIII 1949 r. w Myszkowie, pow. Zawiercie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier metalurg

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1976 – inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 X 1976 – inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 X 1977–24 VI 1978 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW Świder; 1 VI 1980 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 II 1982 – kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Częstochowa; 16 XII 1982 – starszy inspektor Inspektoratu Analityczno-Informacyjnego zastępcy komendanta ds. SB KW MO Częstochowa; 1 VIII 1987 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Częstochowa; 6 IX 1988 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału

Paszportów WUSW Częstochowa; 1 II 1989 – naczelnik Wydziału Paszportów WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 3 XII 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Częstochowie, W. Szewczyka:

W całokształcie dotychczasowej pracy dał się poznać jako pracownik sumienny, zdyscyplinowany oraz posiadający wysokie umiejętności organizatorskie i kwalifikacje zawodowe, co bezpośrednio przyczynia się do uzyskiwania przez niego dobrych efektów pracy. Będąc pracownikiem, a ostatnio kierownikiem Sekcji Analitycznej prowadzi jednocześnie prace operacyjną, uzyskując od obsługiwanych źródeł wartościowe operacyjnie informacje. Jego zaangażowanie, właściwa postawa oraz posiadane cechy osobowościowe zyskały mu autorytet i zaufanie kolektywu oraz Kierownictwa Wydziału.

IPN Ka 0188/405, Akta osobowe Zdzisława Machury
T. Marszałek

Maciejewski Andrzej

s. Jana

ur. 7 V 1939 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 III 1964 – oficer śledczy Wydziału Śledczego KW MO Wrocław; 1 XI 1965 – oficer śledczy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VII 1972 – kierownik Grupy I Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji I Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 VI 1977 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 28 II 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 20 III 1979 r. wystawiona przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, B. Cadera:

Dał się poznać jako jeden z lepszych funkcjonariuszy, w wyniku czego awansował kolejno na coraz wyższe stanowiska. Jako Zastępca Naczelnika jest przełożonym wymagającym i konsekwentnym w postępowaniu. Kierowany przez niego zespół osiąga dobre wyniki w udowadnianiu wrogiej działalności zwłaszcza szpiegowskiej i antysocjalistycznej.

IPN Ka 0231/204, Akta osobowe Andrzeja Maciejewskiego
A. Walkiewicz

Maciejewski Edward (do 1951 r. Drapich Edward)

s. Waclawa

ur. 24 XII 1921 r. w Krakowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: fryzjer

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

20 IX 1947 – referent PUBP Chełmno; 11 X 1947 – młodszy referent Referatu IV PUBP Chełmno; 1 IX 1948 – referent Referatu IV PUBP Chełmno; 1 XII 1948 – starszy referent Referatu IV PUBP Chełmno; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 21 VII 1950 – do dyspozycji szefa WUBP Bydgoszcz; 16 IX 1950 – zastępca szefa PUBP Wąbrzeźno; 20 XI 1951 – wykładowca Katedry Operacyjnej Szkoła Międzywojewódzka BP Poznań; 1 VIII 1953 – wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzki Kurs Przeszkolenia Oficerów BP Poznań; 15 III 1954 – wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzki Kurs Przeszkolenia Oficerów BP Stalinogród; 15 VIII 1955 – starszy instruktor Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Poznań; 1 IV 1956 – oficer szkoleniowy Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Poznań; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Poznań; 1 V 1957 – inspektor szkolenia operacyjnego Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Poznań; 1 III 1962 – inspektor szkolenia zawodowego Samodzielnej Sekcji Kadr i Szkolenia KW MO Poznań; 30 VI 1965 – do dyspozycji I zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VII 1965 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 31 I 1975 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa zastępcy naczelnika Wydziału „B” KW MO w Katowicach za okres 1972–1973 wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Mjr Maciejewski w podziale pracy kierownictwa Wydziału „B” przejął pod bezpośredni nadzór pracę Sekcji IV oraz uczyniono go odpowiedzialnym za organizowanie szkoleń dla pracowników tegoż wydziału. Pracę Sekcji IV należy określić jako dobrze pracującą i posiadającą wyniki. [...] Dużą uwagę mjr Maciejewski zwracał na przestrzeganie ścisłej konspiracji wywiadowców nie tylko podczas prowadzenia obserwacji, lecz także w miejscu zamieszkania. [...] Operatywność wywiadowców znacznie wzrosła, a tym samym wyniki pracy są lepsze, jest w tym zasługa mjr. Maciejewskiego, który na te sprawy wciąż zwraca uwagę. [...] Powodzenie prowadzonej obserwacji w dużym stopniu zależne było od odpowiednio przygotowanego terenu, na którym miały być realizowane zadania – w tych przypadkach mjr Maciejewski osobiście uczestniczył. Brał udział w organizowaniu punktów zakrytych oraz omówieniu z wywiadowcami zadań.

IPN Ka 0227/511, Akta osobowe Edwarda Maciejewskiego

W. Dubiański, M. Kania

Magdziarz Adam

s. Piotra

ur. 2 VII 1913 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 IV 1946 – zastępca naczelnika Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 1 X 1946 – zastępca naczelnika Wydziału Gospodarczego, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 1 IX 1947 – naczelnik Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 1 I 1949 – zastępca kwatermistrza Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 30 IV 1954 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka:

Życzliwie i szczerze ustosunkowany do obecnej rzeczywistości w Polsce, odpowiedzialny, inteligentny i dobrze ułożony, uczciwy, natógów nie posiada. Do podwładnych w niektórych momentach za bardzo tolerancyjny.

IPN Ka 0194/251, Akta osobowe Adama Magdziarza

T. Palkij

Magdziarz Zdzisław

s. Stanisława

ur. 2 VII 1942 r. w Przyrowie, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 II 1973 – starszy inspektor etatu „N” Wydziału III KW MO Katowice; 1 XI 1973 – starszy inspektor Grupy VI Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji VIa Wydziału III A KW MO Katowice; 1 I 1978 – kierownik Sekcji VII Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji VII Wydziału V KW MO Katowice; 20 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-1 KW MO Katowice; 23 V 1983 – p.o. kierownik Inspektoratu I KW MO Katowice; 1 IX 1983 – kierownik Inspektoratu I WUSW Katowice; 16 VI 1986 – zastępca szefa ds. SB WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia z 29 XII 1973 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Katowicach, pplk. H. Sikorę:

Jest zdyscyplinowany, sumienny, obowiązkowy, koleżeński. Do przełożonych i współpracowników odnosi się właściwie. Posiada duży zasób wiedzy ogólnej i politycznej. Ma skryształowany światopogląd materialistyczny.

Opinia z 8 XII 1977 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III A KW MO w Katowicach, mjr. R. Skopowskiego:

Od lutego do listopada 1977 r. oddelegowany był do Radomia do pracy w specjalnej grupie operacyjnej, gdzie osiągnął szczególnie dobre wyniki z tajnymi współpracownikami. Był za to nagradzany oraz został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

IPN Ka 0231/626, Akta osobowe Zdzisława Magdziarza

M. Kobylańska

Maj Mieczysław Ludwik

s. Kazimierza

ur. 21 VIII 1927 r. w Piaskach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 VII 1945 – wartownik MUBP Siemianowice; 2 I 1946 – oddziałowy Więzienie Bytom; 15 I 1948 – oddziałowy Więzienie Cieszyn; 16 VIII 1949 – słuchacz 4-miesięczny kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 23 XII 1949 – młodszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 X 1950 – referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Krajowy Ośrodek Szkolenia BP Gdańsk; 31 VII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 6 VIII 1952 – starszy referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 1 III 1953 – starszy referent Sekcji IV Wydziału V WUBP Katowice; 15 VII 1954 – starszy referent Sekcji VI Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji IIIa Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 15 II 1956 – kierownik PDdsBP Myszków; 31 XII 1956 – zwolniony ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa publicznego.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 13 VI 1951 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału I, J. Jachowicza: *W organach BP pracuje od 1945 r., początkowo pracował w więziennictwie. Z powierzonych mu obowiązków służbowych wywiązuje się dobrze, pracę operacyjną opanował w dostatecznym stopniu, lecz brak mu jest samodzielności i własnej inicjatywy. [...] Jest chętny do pracy, cechuje go poczucie odpowiedzialności w wykonywaniu obowiązków służbowych. Braki, które*

posiada w pracy operacyjnej stara się uzupełnić poprzez systematyczne uczęszczanie na szkolenia zawodowe.

IPN Ka 0224/138, Akta osobowe Mieczysława Maja

M. Domagała

Majka Zygmunt

s. Wincentego

ur. 19 III 1939 r. w Książnicach Wielkich, pow. Proszowice

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VII 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Proszowice; 10 IX 1962 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej nr 1 CW MSW Legionowo; 25 VII 1963 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Kraków; 15 VIII 1963 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Nowy Targ; 1 X 1963 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Nowy Targ; 1 VIII 1966 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Nowy Targ; 1 IV 1967 – inspektor Grupy Inspektorów Operacyjnych KP MO Nowy Targ; 1 XII 1969 – inspektor Grupy Inspektorów Operacyjnych Wydziału IV KW MO Kraków; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy Inspektorów Operacyjnych Wydziału IV KW MO Kraków; 3 X 1972 – student ASW Warszawa; 3 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta KM MO Kraków; 4 VIII 1975 – kierownik Sekcji Wydziału IV KM MO Kraków; 16 VII 1976 – zastępca naczelnika Wydziału IV KM/KW MO Kraków; 24 VII 1978–23 VI 1979 – kursant 10-miesięcznego przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 16 XII 1981 – naczelnik Wydziału IV KW MO Kraków; 1 VIII 1983 – naczelnik Wydziału IV WUSW Kraków; 22 XII 1987 – sekretarz KZ PZPR WUSW Kraków; 16 III 1989 – zastępca szefa ds. SB WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – przeniesiony na emeryturę w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Wniosek personalny z 24 IV 1976 r. w sprawie uposażenia podpisany przez naczelnika Wydziału IV KM MO w Krakowie:

Kpt. Zygmunt Majka samodzielnie realizuje b[ardzo] odpowiedzialne, wymagające dużej wiedzy i doświadczenia zadania operacyjne. Jest pracownikiem koncepcyjnym, podejmującym śmiało inicjatywy. Obciążony maksymalną ilością zadań, które wykonuje ambitnie i osiąga widoczne postępy. Dobry organizator pracy, ideowo zaangażowany w realizację postawionych celów. Wyróżniany premiami pieniężnymi przez tu[ej]sz[e] Kierownictwo.

Opinia służbowa z 7 I 1988 r. – za okres 1982–1987 r. – podpisana w zastępstwie (podpis nieczytelny) za szefa WUSW w Krakowie, gen. bryg. Jerzego Grubę:

Zajmując stanowisko naczelnika Wydziału IV w sposób bardzo dobry organizuje pracę operacyjną w nadzorowanych sekcjach. Angażuje się bezpośrednio w skomplikowane działania operacyjne. Jako kierownik jednostki wychował wielu oficerów, którzy obecnie stanowią trzon kadry kierowniczej ogniw SB Dzielnicowych i Rejonowych Urzędów Spraw Wewnętrznych. W grupie naczelników wydziałów wyróżnia się pracowitością i ideowym zaangażowaniem w realizacji zadań służbowych.

IPN Ka 0235/601, Akta osobowe Zygmunta Majki

E. Marek

Malkiewicz Kazimierz

s. Karola

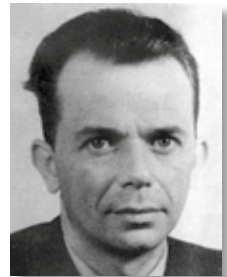
ur. 24 VIII 1922 r. w Pułtusku

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

25 XI 1945 – referent PUBP Lipiany; 15 VII 1946 – starszy referent PUBP Lipiany; IX 1946 – słuchacz CW MBP Łódź; 10 IV 1947 – zastępca szefa PUBP Świnoujście; 1 III 1948 – p.o. szef PUBP Gryfice; 1 III 1949 – szef PUBP Gryfice; 4 XII 1950 – zastępca szefa WUBP Koszalin; 10 IX 1951 – p.o. szef WUBP Koszalin; 6 I 1953 – szef WUBP Zielona Góra; 12 IV 1954 – słuchacz Kursu Specjalnego Moskwa; 25 V 1955 – kierownik WUdsBP Gdańsk; 15 IX 1956 – kierownik WUdsBP Szczecin; 1 I 1957 – zastępca komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa KW MO Szczecin; 15 V 1959 – I zastępca komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 III 1961 – II zastępca komendanta wojewódzkiego ds. bezpieczeństwa KW MO Olsztyn; 31 VII 1966 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka służbowa z 1 IX 1965 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO w Olsztynie, płk. E. Wziątka:

Na ogół stara się, by podległe mu jednostki organizacyjne pracowały możliwie dobrze, z tym jednak, że styl jego pracy jako kierownika jest chaotyczny. Brak w nim systematyczności, planowania, myślenia w sensie perspektywicznym oraz brak sugerowania, bądź narzucenia kierowanym jednostkom nowych koncepcji organizacyjno-operacyjnych. Po prostu pracuje nad tym i załatwia to co dzień przyniesie, nie myśląc o jutrze. W poważniejszych sprawach – [opinia aktywu kierowniczego] – ucieka od wydawania konkretnych decyzji. Stosunkowo często zapomina załatwiać to, co uprzednio obiecał lub zdecydował, że załatwi.

IPN BU 0194/2060, Akta osobowe Kazimierza Malkiewicza

M. Niedurny

Mały Kazimierz

s. Józefa

ur. 31 VII 1917 r. w Nakle, pow. Włoszczowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 II 1945 – referent Sekcji II MUBP Dąbrowa Górnicza; 27 IX 1945 – referent PUBP Kluczbork; 25 XII 1945 – referent Referatu V MUBP Gliwice; 1 IV 1946 – referent gminny na gminy Halemba i Kłodnica PUBP Katowice; 1 XI 1947 – referent Referatu V MUBP Sosnowiec; 1 IX 1949 – starszy referent Referatu V MUBP Sosnowiec; 1 VIII 1951 – starszy referent w Kierownictwie MUBP Sosnowiec; 15 XI 1951 – zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 1 VII 1952 – zastępca szefa MUBP Ruda Śląska; 1 IX 1952 – zastępca szefa MUBP Myslowice; 1 XI 1952 – szef MUBP Myslowice; 31 V 1954 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka 1946 r.:

Mało inteligentny przez co w obcowaniu z ludźmi zraża ich do siebie. Przez całe 3 miesięczny okres praca jego nie dała żadnego choćby minimalnego wyniku. Poza tym w pracy niepunktualny, nieobowiązkowy i niezdyscyplinowany. Nie jest pracownikiem ideowym, na względzie ma tylko własne dobro materialne.

IPN Ka 0198/51, Akta osobowe Kazimierza Małego

R. Ciupa

Marchwicki Henryk

s. Aleksandra

ur. 23 XI 1941 r. w Zagórz, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik walcownik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 II 1963 – oficer operacyjny Grupy II Wydziału II KW MO Katowice; 7 IX 1964 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 VIII 1968 – oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1969 – inspektor Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 1 XII 1970 – starszy inspektor Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 16 V 1972 – starszy inspektor Gru-

py II Wydziału II KW MO Katowice; 16 IV 1973 – kierownik Grupy II Wydziału II KW MO Katowice; 1 V 1975 – naczelnik Wydziału Inwestycji i Remontów KW MO Katowice; 20 VIII 1982 – p.o. naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 16 X 1982 – naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 4 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 2 IX 1969 r. sporządzona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Katowicach, ppłk. W. Lesia:

Niezależnie od pracy rozpoznawczej brał udział w dokonywanych penetracjach u cudzoziemców i dyplomatów przebywających na terenie hoteli katowickich. [...] [1967–1968] sporządzał wykaz obiektów z terenu województwa, którymi interesuje się wywiad NATO.

IPN Ka 0231/205, Akta osobowe Henryka Marchwickiego
W. Dubiański

Marek Edward

s. Pawła

ur. 22 I 1923 r. w Hermanicach, pow. Cieszyn

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

15 IX 1946 – młodszy referent Referatu I UBP na MiP Bytom; 1 X 1946 – młodszy referent gminny UBP na MiP Bytom; 3 VI 1947 – słuchacz IV 2-miesięcznego Kursu BP Szkoła przy WUBP Katowice; 4 VIII 1947 – młodszy referent UBP na MiP Bytom; 1 XI 1947 – młodszy referent placówki Bobrek-Karb PUBP Bytom; 29 V 1948 – referent Sekcji III PUBP Bytom; 31 V 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 21 VIII 1950 – starszy referent PUBP Rybnik; 1 V 1952 – kierownik RO przy Rybnickiej Fabryce Maszyn PUBP Rybnik; 1 XI 1953 – p.o. zastępca szefa UBP Bielsko-Biała; 30 VI 1954 – zwolniony dyscyplinarnie. Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 24 IV 1948 r. wystawiona przez szefa PUBP w Bytomiu, chor. A. Kasperskiego:

Posiada dość dobre wyrobienie polityczne, wykazuje dobry stosunek do demokracji i obecnego Rządu, zwalcza naleciałości nacjonalistyczne. Wykazuje swą aktywność w życiu politycznym w indywidualnych rozmowach jak i też przez dokształcanie się politycznie. Politycznie pewny.

IPN Ka 0198/75, Akta osobowe Edwarda Marka
M. Kobyłańska

Markowski Mirosław

s. Adama

ur. 12 XII 1919 r. w Klepaczewie, pow. Łuck

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie niepełne

Przebieg służby:

IV–VII 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; 1 IX 1944 – pracownik buchalterii RBP; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej Frysztat MBP; 1945 – kierownik MUBP Chorzów; 1945 – kierownik MUBP Bytom; 8 V 1946 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 31 VII 1944 r. sporządzona przez naczelnika kursu NKWD w Kujbyszewie, Dragunowa:

W nauce osiągnął zadowalające postępy. W pracy niedostatecznie gorliwy, nie przejawiał dostatecznej wytrwałości w walce o wyższe oceny. Zdyscyplinowany. Charakter uparty. Może być wykorzystany do prostych prac w kontrwywiadzie [tłumaczenie własne z j. rosyjskiego – R.M.]

Fragment wniosku z 15 III 1946 r. wystawionego przez kierownika WUBP w Katowicach, mjr. J. Wargina-Słomińskiego, i kierownika Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach, kpt. W. Dobrowolskiego:

Za okres pracy jako kierownik doprowadził Urząd do zupełnego rozkładu. Wiecznie schorowany, dużo czasu poświęcał leczeniu, przebywając poza Urzędem nie miał kontroli nad pracownikami, jakoteż nie przykładał wagi do pracy Urzędu.

IPN Ka 0198/83, Akta osobowe Mirosława Markowskiego

R. Mozgol

Marszałek Janusz

s. Augusta

ur. 10 I 1952 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: mgr inżynier

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

14 XII 1977 – młodszy inspektor Grupy Operacyjnej Wydziału III A w Gliwicach KW MO Katowice; 1 VII 1978 – młodszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 10 X 1978–16 VI 1979 – słuchacz Studium Podyplomowego WSO MSW Legionowo;

1 XII 1980 – inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – inspektor Wydziału V-1 KW MO Katowice; 1 V 1982 – starszy inspektor Wydziału V-1 KW MO Katowice; 1 VIII 1982 – kierownik Sekcji Wydziału V-1 KW MO Katowice; 1 XII 1988 – zastępca kierownika Inspektoratu 2 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Studiów i Analiz WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 15 IV 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V KW MO w Katowicach, mjr. L. Janusa:

Od sierpnia 1980 r. zajmuje się operacyjną ochroną NSZZ „Solidarność” przed wpływami elementów antysocjalistycznych. Dobra znajomość tego zagadnienia, samodzielność, zdyscyplinowanie i pracowitość oraz posiadane przez niego zdolności organizatorskie przyczyniły się do rozpracowania ekstremalnych działaczy Zarządu Regionalnego „Solidarność”. Uzyskiwał wyprzedzające informacje co pozwoliło na przeciwdziałanie negatywnym inicjatywom ze strony tych działaczy.

IPN Ka 0231/629, Akta osobowe Janusza Marszałka

T. Marszałek

Martela Zygmunt

s. Szczepana

ur. 21 III 1917 r. w Porąbce, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie zawodowe

Przebieg służby:

1 II 1945 – funkcjonariusz MUBP Zabrze; 20 III 1945 – kierownik Sekcji IV MUBP Zabrze; 1 I 1946 – starszy referent Referatu IV MUBP Zabrze; 11 VIII 1946 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu CS MBP; 1 IV 1947 – p.o. zastępca szefa PUBP Zawiercie; 1 XI 1947 – referent Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 XII 1947 – starszy referent WUBP Lublin; 4 IV 1952 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka:

[...] energiczny, zdolny, posiada inicjatywę i samodzielność, do pracy operatywnej ogólnie ma dobre podejście.

IPN Lu 028/1006, Akta osobowe Zygmunta Marteli

J. Roś

Martyniak Feliks

s. Feliksa

ur. 12 I 1922 r. w Międzybrodziu, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rzeźnik

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

16 VIII 1945 – młodszy referent Sekcji II PUBP Gliwice; 1 XI 1947 – starszy referent Sekcji I PUBP Gliwice; 15 X 1948 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Kluczbork; 1 VI 1949 – starszy referent w Kierownictwie MUBP Chorzów; 15 III 1950 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 1 X 1950 – szef MUBP Chorzów; 1 IV 1955 – kierownik MUdsBP Zabrze; 30 V 1955 – słuchacz Kursu Specjalnego przy Departamencie Kadr i Szkolenia KdsBP; 1 I 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 29 II 1956 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Fragment charakterystyki z 18 XII 1949 r. wystawionej przez szefa MUBP w Chorzowie, S. Nalbierskiego:

Z pracy na stanowisku starszego referenta w kierownictwie wywiązuje się dobrze. Powierzone jego opiece Sekcje operatywne, zasięgiem swojej wiedzy, znajomością techniki operatywnej i doświadczeniem w pracy podnosi z dodatnimi wynikami na wyższy poziom. Z agenturą, sam pracuje dobrze. Jest pracowitym i zdyscyplinowanym.

Fragment wniosku z 1 VIII 1951 r., dotyczącego przeszerogowania w uposażeniu F. Martyniaka, skierowanego do dyrektora Departamentu Kadr MBP w Warszawie, sporządzonego przez szefa WUBP w Katowicach, plk. A. Pundę:

Por. Martyniak od 10-ciu miesięcy pracuje jako Szef poważnego pod względem ciężkiego przemysłu Urzędu, jakim jest MUBP Chorzów. Ponieważ w pracy swej z tego okresu uzyskał już pozytywne wyniki, niestosownym byłoby pozostawiać go w dalszym ciągu w grupie V-tej, zasłużył na to dlatego, że usilnie stara się by praca zawodowa w powierzonym mu Urzędzie stała lepiej od innych. Jest rewolucyjnym w realizowaniu nałożonych nań zadań przez Partię i przelożonych w walce z wrogiem klasowym.

IPN Ka 0224/201, Akta osobowe Feliksa Martyniaka

R. Mozgol

Marzec Jerzy

s. Mikołaja

ur. 26 X 1925 r. w Nowym Sączu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

25 X 1945 – młodszy oficer śledczy PUBP Oława; 9 I 1946 – oficer śledczy PUBP Oława; 3 IX 1946 – oficer śledczy Wydziału Śledczego WUBP Wrocław; 1 V 1949 – oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Wrocław; 15 VI 1951 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 6 XII 1951 – kursant Kursu Kadry Kierowniczej MBP; 1 VII 1952 – kierownik Sekcji I Wydziału IV Departamentu Śledczego MBP; 1 IV 1955 – kierownik Grupy Śledczej Wydziału III Departamentu VII KdsBP; 31 XII 1956 – zwolniony; 10 VII 1957 – ponownie przyjęty, oficer śledczy Wydziału II Biura Śledczego MSW; 1 IX 1958 – słuchacz Szkoły Oficerskiej SB MSW; 1 VIII 1960 – oficer śledczy Wydziału II Biura Śledczego MSW; 1 XII 1960 – oficer ewidencji operacyjnej Sekcji II Wydziału II Biura „C” MSW; 1 VI 1966 – oficer ewidencji operacyjnej Wydziału V Biura „C” MSW; 1 IV 1968 – oficer ewidencji operacyjnej Wydziału IV Biura „C” MSW; 1 IV 1972 – inspektor Grupy Analiz i Informacji Biura „C” MSW; 5 II 1973 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 29 IX 1951 r. sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. A. Pundę: *W pracy zawodowej jest dobrze zorientowany, potrafi umiejętnie pokierować pracą, jak również i sam pracować. W tym wszystkim cechuje go jednak pewnego rodzaju brak powagi, chciałby robić wszystko bardzo szybko, bez zastanowienia się, co niekiedy może narazić go na szwank w pracy. Należy przypisać to jego wiekowi, jest młody przy tym jest porywczy, brak w nim spokoju operacyjnego, który powinien cechować każdego pracownika śledczego. Należy tu jeszcze raz podkreślić, że bezwzględnie pracę śledczą zna, orientuje się w każdej sytuacji, bardzo dobrze przesłuchuje, zna koordynację pracy terenowej.*

IPN BU 0218/315, Akta osobowe Jerzego Marca

D. Węgrzyn

Maśnica Jerzy (Ginter)

s. Gertrudy

ur. 11 V 1936 r. w Zabrze-Biskupicach

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik technolog

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 VII 1955 – milicjant II plutonu I Kompanii KW MO Zielona Góra; 1 IX 1955 – Oficerska Szkoła OS MO Szczytno; 1 X 1956 – starszy dzielnicowy Komisariatu I, równocześnie p.o. starszy oficer dochodzeniowy Wydziału III KM MO Zabrze; 1 XI 1956 – starszy oficer operacyjno-dochodzeniowy Wydziału III KM MO Zabrze; 1 I 1957 – starszy dzielnicowy Komisariatu I KM MO Zabrze; 1 X 1957 – starszy dzielnicowy Komisariatu III KM MO Zabrze; 1 I 1958 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Zabrze; 1 XI 1960 – oficer ewidencji operacyjnej Grupy Rejestracji Cudzoziemców Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 IX 1962 – oficer ewidencji operacyjnej Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 7 IX 1964 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 26 VII 1965 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 VIII 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Zabrze; 1 VI 1971 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Zabrze; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1983 – kierownik sekcji, równocześnie p.o. zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 3 III 1983 – kierownik sekcji Wydziału II KW MO Katowice; 31 VIII 1985 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 15 IX 1979 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO Katowice, M. Raka:

W styczniu br. jako kierownik Sekcji ukarany został I ujemną opinią służbową, podstawą której było nie wywiązywanie się z obowiązków i pobłażliwość w stosunku do pracowników. Ten stosunek do pracy był powodem, że kierowana przez niego Sekcja nie osiągała zakładanych wyników, zwłaszcza na odcinku spraw i agentury. [...] Oceniając postawę i zaangażowanie w okresie trwania kary należy stwierdzić, że nastąpiła widoczna poprawa w stylu i efektach pracy podległej mu Sekcji. [...] Widać również wzmożenie inspiracji pracowników Sekcji do bardziej przemyślanej i efektywnej pracy oraz zaostrenie w stosunku do nich wymagań.

IPN Ka 0229/133, Akta osobowe Jerzego Mańnicy

A. Walkiewicz

Matys Edmund

s. Józefa

ur. 18 I 1936 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik walcownik

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

1 IX 1954 – słuchacz KOS MBP Czerwieńsk; 24 VI 1956 – do dyspozycji szefa WUdsBP Stalinogród; 1 IX 1956 – oficer operacyjny Sekcji III MUdsBP Chorzów; 31 XII 1956 – zwolniony w związku z reorganizacją resortu; 1 IX 1957 – zatrudniony ponownie jako oficer operacyjny Wydziału II (od IV 1958 r. w Sekcji VI, w 1961 r. w Grupie III) KW MO Katowice; 1 I 1963 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 16 XI 1970 – kierownik Grupy VI Wydziału II (od XII 1972 r. kierował Grupą III) KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 16 III 1981 – naczelnik Wydziału Kadr KW MO Katowice; 15 XII 1984 – zastępca szefa ds. SB WUSW Katowice; 3 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 29 II 1972 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Katowicach, pplk. W. Lesia:

Kpt. Matys jest kierownikiem Grupy VI Wydziału II od października 1970 r. Kierowany przez niego zespół zajmuje się operacyjną ochroną obiektów wojskowych specjalnego znaczenia, międzynarodowego transportu, zorganizowanego ruchu turystycznego oraz prowadzi rozpoznanie uciekinierów i kontroluje wyjazdy penetracyjne na teren województwa katowickiego attache wojskowych akredytowanych w Warszawie z państw kapitalistycznych.

IPN BU 710/391, Akta osobowe Edmunda Matysa
M. Niedurny

Mazurek Ryszard

s. Teofila

ur. 29 III 1924 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

5 VII 1945 – wartownik PUBP Częstochowa; 4 II 1946 – wartownik MUBP Częstochowa; 1 III 1947 – kurier poczty specjalnej MUBP Częstochowa; 1 X 1947 – kurier poczty specjalnej Referatu II MUBP Częstochowa; 13 IX 1948 – słuchacz czteromiesięcznego kursu w Szkole przy WUBP Kielce; 1 I 1949 – młodszy referent Sekcji III PUBP Częstochowa; 1 VII 1950 – referent Sekcji III PUBP Częstochowa; 1 III 1952 – starszy referent PUBP Częstochowa; 15 XI 1952 – zastępca szefa PUBP Kłobuck; 15 VI 1953 – p.o. szef PUBP Kłobuck; 1 IV 1955 – kierownik PDdsBP Kłobuck; 1 X 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 31 X 1955 – zwolniony na skutek stwierdzenia nieprzydatności funkcjonariusza w służbie. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z XII 1947 r.:

Zachodzi nieraz potrzeba żeby załatwił niektóre sprawy, co czyni bardzo niechętnie, stara się za wszelką cenę wykręcić, woli siedzieć jak komus' pomóc.

IPN Ka 0215/125, Akta osobowe Ryszarda Mazurka

E. Zajchowska

Mączko Stanisław

s. Władysława

ur. 15 XI 1934 r. w Zabawie, pow. Brzesko

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie pedagogiczne/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Ruda Śląska; 7 IX 1964–21 VII 1965 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – oficer Referatu ds. SB KM MO Ruda Śląska; 1 III 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Ruda Śląska; 1 XII 1971 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Ruda Śląska; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji III Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1979 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji KW MO Katowice; 1 XII 1980 – zastępca naczelnika Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału II KW MO Katowice; 1 III 1982 – kierownik Sekcji Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału II KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Zabrze; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Zabrze; 31 VII 1986 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni stopień uzyskany w służbie: podpułkownik.

Fragment z wniosku – z 1 VI 1984 r. o nadanie S. Mączce stopnia podpułkownika – podpisane przez szefa WUSW w Katowicach, płk. R. Szustera, oraz zastępcę szefa ds. polityczno-wychowawczych, płk. C. Ragana:

Jest przelożonym wymagającym i konsekwentnym w działaniu. Kierowany przez niego kolektywy osiąga dobre wyniki w ujawnianiu i likwidacji działalności nielegalnych struktur opozycji. W realizacji codziennych zadań przejawia dużo zaangażowania i wykazuje wiele własnej inicjatywy. Konsekwentnym działaniem i zdolnością podejmowania trafnych decyzji dał dowody, iż można na nim polegać w najtrudniejszych okresach. Aktywny członek PZPR.

IPN Ka 0229/287, Akta osobowe Stanisława Mączki

T. Palkij

Mąka Paweł (Pinek)

s. Ignacego (Izraela)
ur. 23 IX 1920 r. w Będzinie
narodowość: żydowska
pochodzenie: chłopskie
zawód: technik budowy maszyn
wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 II 1945 – zastępca kierownika Wydziału I WUBP Katowice; 24 X 1945 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

Opis przewinienia Pawła Mąki z 2 XI 1945 r. wystawiony przez kierownika Sekcji dla spraw funkcjonariuszy WUBP w Katowicach, kpt. J. Messinga:

Mąka Paweł nie wykonując czynności służbowych w okresie swego długotrwałego urlopu zdrowotnego, nadużywał władzy posługując się przytem legitymacją służbową.

IPN Ka 0198/169, Akta osobowe Pawła Mąki

Ł. Wiecha

Messing Juliusz

s. Izraela
ur. 13 III 1908 r. w Bóbrce, woj. łwowskie
narodowość: żydowska
pochodzenie: robotnicze
zawód: elektromonter
wykształcenie: gimnazjalne

Przebieg służby:

8 VI 1945 – kierownik IX Sekcji Specjalnej (ds. funkcjonariuszy) WUBP Katowice;

8 III 1946 – zwolniony w związku z aresztowaniem i przekazaniem sprawy do prokuratora Sądu Wojskowego.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Raport kierownika Wydziału ds. Funkcjonariuszy MBP, mjr. Stefana Sobczaka, z 5 III 1946 r. skierowany do ministra bezpieczeństwa publicznego, gen. Stanisława Radkiewicza:

Falszywie informował nasz Wydział, podając fałszywe dane o sprawach prowadzonych przez Sekcję. [...] W dochodzeniach kierował się względami narodowościowymi, nie nadając właściwego biegu sprawom nadużyć popełnianych przez funkcjonariuszy narodowości żydowskiej. [...]. Nie rozpracowywał doniesień, a rozpoczęte sprawy leżały po kilka miesięcy bez gruntownego dochodzenia. [...] Przy

przesłuchaniach stosowano w Sekcji metodę bicia, a w jednym przypadku bito z polecenia kpt. Messinga. [...]. Zaniechywanie pracy oraz złe prowadzenie się kierownika Sekcji powołanej do walki o czystość Aparatu Bezpieczeństwa doprowadziło do rozprężenia wśród funkcjonariuszy Wój[ewódzkiego] U[rzędu] B[ezpieczeństwa] P[ublicznego] w Katowicach i podległych mu powiatach. [...]. Sam kpt. Messing ma na terenie Katowic opinię handlarza walutą i człowieka utrzymującego stosunki z handlarzami złota i brylantów. [...] Reasumując całość proszę Ob[ywatela] Ministra o zgodę na zaareztowanie kpt. Messinga i skierowanie niniejszej sprawy do Prokuratury Sądu Wojskowego.

IPN Ka 0213/428, Akta osobowe Juliusza Messinga

M. Kania

Michalik Bolesław

s. Kazimierza

ur. 11 VII 1912 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: pomoc biurowa

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

5 II 1945 – młodszy oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Sosnowiec; 11 VI 1945 – kierownik Sekcji VIII MUBP Sosnowiec; 10 IX 1945 – słuchacz CS MBP Łódź; 1 I 1946 – p.o. kierownik UBП na MiP Gliwice; 15 VII 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 II 1947 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Katowice; 1 VIII 1947 – zastępca szefa PUBP Katowice; 1 III 1949 – szef PUBP Katowice; 1 IX 1949 – szef PUBP Bytom; 15 III 1951 – kierownik Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 1 III 1953 – zastępca szefa MUBP Zabrze; 1 XII 1955 – kierownik MUdsBP Zabrze; 1 IX 1956 – słuchacz Dwuletniej Wyższej Szkoły Aktywu Kierowniczego OS KdsBP Warszawa; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinoгród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Tarnowskie Góry; 31 I 1963 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 1946 r.:

Nie wywiązuje się z zadań. Chroniczny brak inicjatywy. Nieśmiały, inteligentny, rozsądny. Nadaje się do pracy politycznej.

Charakterystyka z 1951 r.:

Wskutek braku odpowiednich zdolności kierowania pracą Urzędu, nie potrafi wykonać zadań operacyjnych... Do pracy zupełnie samodzielnej niezdolny.

IPN Ka 0225/331, Akta osobowe Bolesława Michalika

E. Zajchowska

Michalik Stanisława

c. Piotra

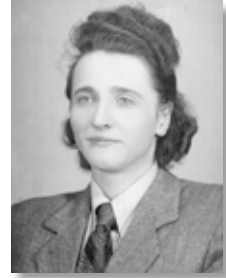
ur. 19 VI 1919 r. w Drohobyczu, pow. Stanisławów

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: stenotypistka

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

10 II 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Będzin; 1 II 1946 – zastępca kierownika Wydziału IV A WUBP Katowice; 1 III 1947 – naczelnik Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 15 I 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 I 1949 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Katowice; 1 IV 1949 – zwolniona z powodu braku przydatności do pracy w UB.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 1949 r. sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, E. Dowkana: *Ulega wpływowi ludzi o urogich – reakcyjnych poglądach. [...] Brak taktu w postępowaniu i w utrzymywaniu kontaktu z innymi pracownikami [...]. Lubi mieć władzę – sięgając po nią nie przebiera w środkach. Nie posiada godności osobistej. Ludzi traktuje w zależności od tego jakie jej mogą przynieść korzyści osobiste. W stosunku do przełożonych b. uprzejma, zdolna do ofiar, w stosunku do podwładnych przybiera inne oblicze. Umie wyciągać korzyści z każdej sytuacji. Szuka towarzystwa ludzi mogących jej zaimponować. Nie lubiana przez ogół pracowników. Pracuje dla efektu. Próżna, o płytkim sposobie myślenia.*

IPN Ka 0173/358, Akta osobowe Stanisławy Michalik

W. Dubiański

Michalski Józef

s. Franciszka

ur. 10 III 1923 r. w Poznaniu

narodowość: polska

pochodzenie: b.d.

zawód: robotnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 II 1945 – kierownik Kontrwywiadu PUBP Katowice; 9 I 1946 – oficer Kontrwywiadu MUBP Sosnowiec; 18 XII 1946 – zastępca szefa PUBP Olesno; 1 II 1948 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Głubczyce; 1 VI 1949 – szef PUBP Głubczyce;

15 VII 1949 – szef PUBP Gliwice; 1 VI 1950 – zastępca naczelnika Wydziału Więziennictwa WUBP Katowice; 31 VIII 1954 – zwolniony.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN Ka 290/1382, Karta ewidencyjna Józefa Michalskiego
G. Kołek

Michenko Karol

s. Stanisława
ur. 19 VIII 1920 r. w Sanoku
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: tokarz metalowy
wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

23 X 1944 – kierownik Sekcji IV PUBP Sanok; 21 I 1945 – funkcjonariusz grupy operacyjnej na powiat Tarnowskie Góry; 12 VI 1945 – kierownik PUBP Tarnowskie Góry; 11 X 1945 – zwolniony. Skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na karę śmierci za defraudację, łapownictwo, nieprawne zwolnienia z aresztu i nieprawne aresztowania. Wyrok wykonano w Katowicach.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Opinia z 2 XI 1944 r. sporządzona przez władze PPR w Sanoku:

Michenko Karol jest nam znany już od dawna jako szczerzy demokrata i antyfaszysta. Politycznie uświadomiony i bojowy. Rozumie konieczność jednolitego frontu narodowego. Michenko Karol jest pracowity i skierowujemy go do pracy w PUBP jako znanego i szczerego demokratę.

Po wkroczeniu w 1939 r. Armii Czerwonej do Polski zgłosił się do władz sowieckich i uzyskał zatrudnienie w NKWD w Ustrzykach Dolnych. Po rozpoczęciu wojny niemiecko-radzieckiej w 1941 r. wrócił do Sanoka i rozpoczął pracę w przedsiębiorstwie transportowym. Wkrótce musiał wyjechać z Sanoka, ponieważ władze niemieckie poszukiwały go z powodu współpracy z Sowietami.

IPN Ka 0198/226, Akta osobowe Karola Michenki
W: Dubiański

Miedzigórska (Cwifeld) Danuta

c. Karola (Kadysza)

ur. 24 XII 1912 r. w Radomiu

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: freblarka

wykształcenie: bez wykształcenia

Przebieg służby:

22 IX 1944 – kierownik Oddziału Personalnego Wydziału Cenzury Wojennej RBP; 20 I 1945 – do dyspozycji MBP; 22 I 1945 – referent grupy operacyjnej Wydziału Personalnego WUBP Łódź; 1 IV 1945 – p.o. kierownik Wydziału Personalnego WUBP Łódź; 12 V 1945 – p.o. kierownik Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 9 VIII 1945 – zastępca kierownika Wydziału Personalnego WUBP Lublin; 3 X 1945 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Łódź; 15 X 1945 – zwolniona na własne żądanie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

24 IV 1945 r. przedstawiona przez kierownika WUBP w Łodzi do odznaczenia za wykonywaną pracę. W ciągu okresu swej pracy przyjęła do pracy ponad 2000 ludzi.

IPN Ld 099/201, Akta osobowe Danuty Miedzigórskiej

S. Woźniak

Mikulski Bolesław

s. Piotra

ur. 16 XI 1924 r. w Kupczynie, pow. Tarnopol

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: gimnazjalne

Przebieg służby:

10 IV–18 X 1945 – kierownik MUBP Siemianowice; 29 XI 1945 – starszy referent Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 10 II 1946 – delegowany do CS MBP Łódź; 29 IX 1946 – p.o. szef PUBP Gubin; 3 III 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Poznań; [brak daty] – zwolniony dyscyplinarnie za nadużycia materialne.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia z 1947 r.: *Pracę opanował słabo, nie zna pracy agenturalnej i nie umie z nią pracować.*

IPN Po 061/1777, Akta osobowe Bolesława Mikulskiego

E. Zajchowska

Mistrzak Zygmunt

s. Antoniego

ur. 14 II 1937 r. w Górkach Dąbskich, pow. Żnin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1963 – starszy referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępstwami Kryminalnymi KD MO Szopienice; 1 IX 1963–26 VI 1965 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej MO Szczytno; 1 IV 1967 – inspektor Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępstwami Kryminalnymi KD MO Szopienice; 1 III 1968 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 V 1976 – kierownik Sekcji Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 V 1981 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Bytom; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Bytom; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 7 IV 1977 r., za lata 1975–1977, wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Katowicach, ppłk. K. Janoszka:

Kpt. mgr Zygmunt Mistrzak jest pracownikiem samodzielnym, posiada dobre przygotowanie do pracy tak teoretyczne jak i praktyczne. Duże zdyscyplinowanie, sumiennosc i pracowitość poparte wiedzą i znajomością organizacji pracy pozwalają na uzyskiwanie przez podległą mu Sekcję dobrych wyników. Osobiste zaangażowanie w wykonywaniu czynności służbowych, nie liczenie się z czasem i warunkami pracy wpływają na terminowe, sprawne, wszechstronne, obiektywne i dobre przeprowadzenie postępowań karnych przez podległą mu Sekcję [...].

Stosunek kpt. Mistrzaka do podwładnych i przełożonych cechuje wysoka kultura i zdyscyplinowanie. Wykonując zadania służbowe dba o dobro Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Jest aktywnym członkiem Partii.

IPN Ka 0231/456, Akta osobowe Zygmunta Mistrzaka

T. Palkij

Miszta Eugeniusz

s. Piotra

ur. 27 III 1927 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: księgowy

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 I 1950 – młodszy referent Referatu Ochrony typu „A” przy Państwowych Zakładach Przemysłu Lniarskiego nr 3 w Częstochowie PUBP Częstochowa; 1 IX 1950 – referent Referatu Ochrony typu „A” przy Państwowych Zakładach Przemysłu Lniarskiego nr 3 w Częstochowie PUBP Częstochowa; 12 IX 1950 – słuchacz Pięćmiesięcznego Kursu BP Szkoła przy WUBP Katowice; 1 III 1951 – kierownik Referatu Ochrony Przemysłu przy Zakładach Przemysłu Wełnianego im. P. Findera w Bielsku PUBP Bielsko-Biała; 1 III 1953 – kierownik Referatu Ochrony przy Zakładach Przemysłu Lniarskiego „Lenko” UBP Bielsko-Biała; 15 IX 1953 – słuchacz Roczego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP CW MBP Legionowo; 26 VII 1954 – kierownik Referatu Ochrony przy Zakładach Przemysłu Wełnianego im. J. Kluski UBP Bielsko-Biała; 1 XI 1954 – zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji I Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 31 VIII 1956 – zwolniony w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 23 III 1956 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II WUdsBP Stalinogród, kpt. J. Baszkiewicza:

Jest on na dość dobrym poziomie politycznym ostatnio uczęszcza na szkolenie ideologiczne przy wydziale. Od kilku miesięcy pełni funkcję partyjną grupowego w sekcji I. W pracy tej nie przejawia większej inicjatywy, raczej ogranicza się do przynoszenia na grupę nastawień. Pracę grupowego traktuje do pewnego stopnia formalnie. Poziom intelektualny posiada stosunkowo wysoki mimo posiadanych 7 klas szkoły podstawowej.

IPN Ka 0223/103, Akta osobowe Eugeniusza Miszty

G. Kolek

Mizera Tadeusz

s. Franciszka

ur. 31 III 1923 r. w Buczkowicach, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

8 II 1946 – młodszy referent Referatu I UBP na MiP Bielsko; 11 X 1946 – słuchacz Kursu Śledczego CS MPB Łódź; 20 XII 1946 – referent Referatu I UBP na MiP Bielsko; 21 IV 1947 – słuchacz Kursu Kierowniczego CS MBP Łódź; 24 XI 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 I 1948 – starszy referent w Kierownictwie MUBP Zabrze; 15 IV 1948 – starszy instruktor Sekcji I Wydziału Szkolenia WUBP Katowice;

1 VI 1948 – kierownik Sekcji II Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 IX 1951 – zastępca naczelnika Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 IV 1953 – naczelnik Wydziału Ogólnego WUBP Stalinogród; 15 X 1954 – inspektor ds. szkolenia zawodowego w Kierownictwie WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – do dyspozycji komendanta KW MO Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 X 1962 – inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 XI 1963 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 30 XI 1963 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 13 VI 1951 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Szkoleniowego, kpt. K. Ulewicza:

Sprawie Polski Ludowej szczerze oddany. Dobrze wyrobiony politycznie, zagadnieniami polityki żywo zainteresowany. Swój poziom ideologiczny stale podnosi przez studiowanie dzieł klasyków marksizmu. Zdolny i pracowity. Na kursach wyróżnia się zdolnością i szybką orientacją.

IPN Ka 0227/2, Akta osobowe Tadeusza Mizery

G. Kolek

Mokros Mieczysław

s. Ignacego

ur. 23 II 1945 r. w Dankowicach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: metalurg

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XII 1973 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KM MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 X 1978 – kierownik Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 VIII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału III A Grupa Operacyjna w Będzinie KW MO Katowice; 1 XI 1981 – zastępca naczelnika Wydziału III A Grupa Operacyjna w Gliwicach KW MO Katowice; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 Grupa Operacyjna w Tychach KW MO Katowice; 16 VIII 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 IX 1989 – zastępca szefa ds. SB RUSW Rybnik; 1 II 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wniosek personalny z 23 IX 1978 r. sporządzony przez naczelnika Wydziału III A, mjr. R. Skopowskiego:

Jest jednym z najwydajniejszych pracowników Wydziału III A. Swoje obowiązki wykonuje samodzielnie, planowo i rzetelnie. Posiada na łączności 11 TW z których 3 pozyskał w br. Ze źródłami tymi pracuje aktywnie uzyskując szereg informacji wyprzedzających o źródłach zagrożeń. Wynikiem tego jest założenie w br. 6 spraw operacyjnych i zakończenie 6.

Opinia służbowa z 7 XI 1983 r. sporządzona przez naczelnika Wydziału V-2 WUSW w Katowicach, ppłk. W. Fabiana:

W okresie pracy w Wydziale na stanowisku Zastępcy Naczelnika w 1982 r. brał aktywny udział w rozpracowaniu i likwidacji nielegalnej struktury działającej na terenie Mysłowic, Chrzanowa i Jaworzna. Likwidacja nielegalnej struktury była wynikiem właściwej oceny informacji, zaplanowania i zrealizowania ofensywnych działań operacyjnych. Podobnie duży udział posiadał w przejęciu kanału przerzutowego nielegalnej literatury z Krakowa na nasz teren, co w końcowym efekcie w 1983 r. doprowadziło do likwidacji nielegalnej grupy na terenie Tych.

IPN Ka 0231/390, Akta osobowe Mieczysława Mokrosa

W. Dubiański

Morawski Eugeniusz

s. Ludwika

ur. 5 IV 1925 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: stolarz maszynowy

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

27 VIII 1947 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału III Departamentu IV MBP; 1 VII 1948 – referent Sekcji IV Wydziału III Departamentu IV MBP; 1 XII 1949 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji IV Wydziału III Departamentu IV MBP; 1 IV 1950 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji II Wydziału I Departamentu IV MBP; 1 VII 1951 – kierownik Sekcji II Wydziału I Departamentu IV MBP; 15 I 1953 – zastępca naczelnika Wydziału IV Departamentu IX MBP; 15 II 1954 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MBP; 9 IV 1954–12 IV 1955 – słuchacz Kursu Specjalnego; 25 V 1955 – zastępca kierownika WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 1 II 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 31 V 1959 – zwolniony dyscyplinarnie za defraudacje finansowe w latach 1956–1959.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 13 X 1950 r. sporządzona przez dyrektora Departamentu IV MBP, J. Kratkę:

Zdyscyplinowany, polecenia wykonuje sumiennie, stosunek do pracy poważny, nie liczy się z czasem. W pracy zawodowej ma osiągnięcia, sam prowadzi rozpracowania, umiejętnie pracuje z agenturą. Posiada zmysł organizacyjny oraz duże poczucie odpowiedzialności.

IPN BU 0194/415, Akta osobowe Eugeniusza Morawskiego

W. Dubiański

Morel Salomon

s. Chaima

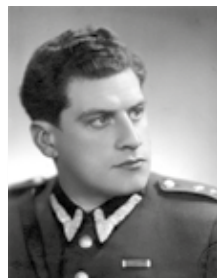
ur. 15 XI 1919 r. w Garbowie, pow. Puławy

narodowość: żydowska

pochodzenie: rzemieślnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

9 XI 1944 – strażnik Więzienia w Lublinie; XII 1945 – strażnik Więzienia w Tarnobrzegu; II 1945 – zastępca naczelnika Obozu Pracy w Świętochłowicach; 15 VI 1945 – naczelnik Obozu Pracy w Świętochłowicach; 17 XII 1945 – naczelnik Więzienia w Opolu; 10 IX 1946 – naczelnik Więzienia w Katowicach; 31 I 1948 – naczelnik Więzienia w Raciborzu; 1 I 1949 – naczelnik Obozu Pracy w Jaworznie; 20 XI 1951 – naczelnik Więzienia w Ilawie; 15 VI 1953 – zastępca naczelnika Wydziału Więziennictwa WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału Polityczno-Wychowawczego Delegatury CZW w Chorzowie; 1 I 1956 – zastępca kierownika Delegatury CZW w Chorzowie; 1 V 1957 – p.o. kierownik Delegatury CZW w Chorzowie; 1 I 1958 – naczelnik Centralnego Więzienia w Katowicach; 31 V 1968 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: starszy komisarz.

Fragment wniosku o aresztowanie i ekstradycję Salomona Morela skierowanego 24 II 1998 r. przez minister sprawiedliwości Hannę Suchocką do Ministerstwa Sprawiedliwości Izraela:

[...] zeznania świadków stanowią dowody na to, że komendant obozu Salomon Morel wielokrotnie osobiście bił więźniów i to niekiedy bardzo dotkliwie, powodując uszkodzenia ciała, a nawet częściowo kalectwo, jak na przykład utrata słuchu. Nadto, dowody te, w sposób nie podlegający wątpliwości, świadczą że w obozie stosowano nagminnie bicie więźniów oraz różnego rodzaju metody znęcania się nad uwięzionymi, jak chociażby długotrwałe, ciągnące się przez kilkadziesiąt godzin, stanie na placu bez żadnych posiłków ani napojów.

Trudne, wręcz głodowe warunki bytowe, brak elementarnych warunków sanitarnych, prowadzących do wybuchu epidemii, której nie przeciwdziałano, nadto brak właściwej opieki zdrowotnej tworzą obraz martyrologii więźniów obozu świętochłowickiego i obciążają niewątpliwie bezpośrednio komendanta obozu Salomona Morela, który niezależnie od

indywidualnej odpowiedzialności poszczególnych funkcjonariuszy, odpowiada za narażenie oraz dopuszczenie do masowej śmierci co najmniej 1583 osób, których zgon został zarejestrowany w Urzędzie Stanu Cywilnego Świętochłowice w wyniku zgłoszenia przez komendanta oraz dopuszczenie się szeregu przestępstw wobec ustalonych w toku śledztwa osób.

CZSW, Akta osobowe Salomona Morela; IPN Ka, Akta śledztwa w sprawie zbrodni popełnionych w obozie pracy w Świętochłowicach-Zgodzie, S 61/01/ZK

A. Dziurok

Mozal Stanisław

s. Władysława

ur. 17 I 1924 r. w Mierzanowicach, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik planista

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

30 I 1945 – zastępca kierownika PUBP Ostrowiec; 1 VII 1945 – p.o. kierownik Sekcji IV Wydziału I WUBP Kielce; 20 X 1945 – p.o. kierownik PUBP Busko; 2 XI 1945 – kierownik PUBP Busko; 1 IX 1946 – zastępca szefa MUBP Częstochowa; 1 X 1947 – p.o. szef MUBP Częstochowa; 1 I 1948 – szef PUBP Radom; 15 III 1949 – naczelnik Wydziału I WUBP Kielce; 1 I 1950 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Kielce; XII 1951 – słuchacz Kursu Aktywu Kierowniczego MBP; 1 VIII 1952 – kierownik Sekcji IV Wydziału II Departamentu VII MBP; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji Departamentu I KdsBP; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Departamentu I KdsBP; 5 VII 1957 – starszy radca Wydziału III Biura Paszportów Zagranicznych MSW; 1 XII 1958 – inspektor Wydziału V Biura Paszportów Zagranicznych MSW; 1 II 1963 – inspektor Wydziału II Departamentu IV MSW; 15 VI 1964 – zastępca naczelnika Wydziału I Departamentu IV MSW; 1966 – słuchacz Kursu Doskonalenia Kadry Kierowniczej SB MSW; 15 III 1972 – naczelnik Wydziału V Departamentu IV MSW; 1 XI 1976 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej Departamentu II MSW „Wisła” w Moskwie; 1 XI 1980 – skierowany do dyspozycji Departamentu Kadr MSW; 17 I 1981 – przeniesiony na emeryturę; 1 IV 1984 – zatrudniony ponownie jako naczelnik Wydziału Ogólnego Departamentu IV MSW; 26 VIII 1985 – zgon. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 1981 r. sporządzona przez dyrektora Departamentu IV MSW, gen. bryg. Konrada Straszewskiego:

Towarzysz płk. Stanisław Mozal w ciągu całego okresu służby wyróżniał się ogromnym zaangażowaniem w wypełnianiu swoich obowiązków, oraz poczuciem odpowiedzialności za realizowane zadania i zdyscyplinowanym. Posiada duży dorobek operacyjny. Wydział V [Departamentu IV

MSW}, którym kierował osiągnął dobre rezultaty w realizacji zadań operacyjnych. Posiada dużą wiedzę ogólną i zawodową. W roku 1966 ukończył z wynikiem bardzo dobrym Kurs Doskonalenia Kadry Kierowniczej.

IPN BU 0604/768, Akta osobowe Stanisława Mozala

D. Węgrzyn

Mrozek Michał

s. Rajnholda

ur. 10 IX 1947 r. w Kochłowicach, pow. Katowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 X 1970 – referent Wydziału Dochodzeniowego KM MO Ruda Śląska; 16 XI 1971 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Ruda Śląska; 9 X 1972 – podchorąży WSO MSW Legionowo; 7 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1975 – starszy inspektor Sekcji V Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1977 – kierownik Sekcji V Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1979 – kierownik Sekcji V Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW Bielsko-Biała; 5 IV 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 16 II 1981 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V KW MO w Bielsku-Białej, J. Benbenka:

Na zajmowanym stanowisku wykazuje odpowiednie predyspozycje polityczne, zawodowe i ogólne, co pozwala osiągać bardzo dobre wyniki przez pracowników kierowanych przez niego. Przyczynia się między innymi do tego ukierunkowywanie ich w prowadzonych sprawach jak i właściwa kontrola ze strony por. Mrozka. Niezależnie od powyższych obowiązków sam prowadzi sprawy operacyjne i pozyskuje wartościowe źródła informacji. W efekcie przekazanych informacji oraz zainspirowanych przez w/w działań usunięto szereg nieprawidłowości z zakresu niegospodarności, marnotrawstwa i złego wykorzystywania urzędzeń.

IPN Ka 0239/98, Akta osobowe Michała Mrozka

A. Gryman

Mucha Waclaw

s. Michała

ur. 2 II 1927 r. w Miłkowie, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 X 1945 – wartownik MUBP Siemianowice; 1 I 1946 – wartownik MUBP Zabrze; 1 IX 1946 – młodszy referent Referatu III MUBP Zabrze; 23 X 1946–20 II 1947 – słuchacz Czteromiesięcznego Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 1 I 1950 – referent Referatu III MUBP Zabrze; 1 I 1951 – starszy referent Referatu III MUBP Zabrze; 31 I 1951 – referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 1 VIII 1952 – starszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 15 VII 1954 – kierownik Sekcji V Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji III Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji III Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Grupy III Wydziału III (grupowy – nieformalny kierownik grupy) KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1960 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice (objął funkcję kierownika Grupy Specjalnej przy Wydziale III utworzonej w celu wykrycia sprawców wybuchu w Zagórz); 1 I 1961 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1969 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 31 X 1975 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny z 23 V 1975 r. o odwołanie z zajmowanego stanowiska sporządzony przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, gen. bryg. B. Cadera:

O ile w początkowym okresie pracy na tym stanowisku nie było do niego większych uwag to w miarę upływu czasu coraz bardziej zaniedbywał ciężące nim obowiązki służbowe. Wobec wzrostu wymagań i konieczności pełniejszej mobilizacji dla sprawnego wypełnienia nałożonych zadań – istnieje przekonanie że ppłk Mucha nie sprostą temu – tak na obecnym etapie, jak i na przyszłość. Mając na uwadze zmiany organizacyjne – odwołanie ppłk. Muchy i przekazanie do mojej dyspozycji z możliwością wykorzystania go na innym stanowisku jest konieczne dla dobra służby.

IPN Ka 0229/299, Akta osobowe Waclawa Muchy

W. Dubiański

Musialik Leszek

s. Leonarda

ur. 22 IX 1946 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja pracująca

zawód: inżynier metalurg

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 V 1980 – młodszy inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1981 – młodszy inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 VI 1983 – inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 IX 1984 – starszy inspektor Wydziału V WUSW Częstochowa; 16 XII 1985 – kierownik Sekcji IV Wydziału V WUSW Częstochowa; 16 III 1988 – zastępca szefa ds. SB RUSW Kłobuck; 1 II 1990 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału „B” WUSW Częstochowa; 23 VII 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 1983 r.:

W drugiej połowie 1981 r. w wyniku skomplikowanej sytuacji społeczno-politycznej oraz sugestii rodziny podjął decyzję o odejściu z organów SB. Było to również przyczyną uzyskiwania słabych wyników w pracy zawodowej.

Charakterystyka z 1988 r.:

Uzyskuje bardzo dobre wyniki w pracy zawodowej, jednocześnie wzorowo wywiązuje się z przydzielonych mu zadań partyjnych.

IPN Ka 0167/6, Akta osobowe Leszka Musialika

E. Zajchowska

Musiał Marek

s. Sylwestra

ur. 25 VI 1939 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja pracująca/robotnicze

zawód: ekonomista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 V 1968 – inspektor Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 6 I 1970–22 XII 1970 – słuchacz Studium Podyplomowego CW MSW Legionowo; 1 XII 1973 – starszy inspektor Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1974 – kierownik Grupy IV

Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji V Wydziału III A KW MO Katowice; 25 XI 1977 – kierownik Sekcji III Wydziału III KW MO Katowice; 7 II 1978 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 6 II 1980 – zwolniony na własną prośbę w związku z jego wykroczeniami dyscyplinarnymi i konfliktami personalnymi.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Opinia służbowa z 11 I 1978 r. – za okres od 1 III 1977 do 10 I 1978 r. – wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału III SB KW MO w Katowicach, kpt. Z. Ostrowicza: *Por. M. Musiał cechuje się dużymi umiejętnościami organizacyjnymi. Wynika to zarówno z dobrej organizacji pracy w prowadzonych sprawach, pracy z osobowymi źródłami informacji – od których uzyskuje wartościowe informacje, jak i odpowiedniej organizacji działań prowadzonych w podległym mu kolektywie. Trafnie ocenia sytuację organizacyjną, z której wyciąga logiczne i słuszne wnioski. Wykazuje w pracy duży zapał, śmiałość w rozwiązywaniu problemów operacyjnych. [...] Wiele czyta uzupełniając m. in. w ten sposób swoją wiedzę ogólną i zawodową. W kontakcie z innymi potrafi stworzyć atmosferę bezpośrednią, umiejętnie prowadząc dialog, co ułatwia mu nawiązywanie kontaktów z interesującymi nas osobami.*

IPN Ka 0229/245, Akta osobowe Marka Musiała

M. Sikora

Musiał Stanisław

s. Józefa

ur. 27 IV 1913 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

I–III 1945 – zastępca kierownika MUBP Częstochowa.

Przyczyna zwolnienia: b.d.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapral Wojska Polskiego.

Organizował MO w Częstochowie po wkroczeniu Armii Czerwonej, skierowany do pracy w UB przez PPR w Częstochowie. Brak charakterystyk i ocen jego pracy.

IPN Kr 072/1952, Akta osobowe Stanisława Musiała; IPN Ka 011/36, k. 4–7

D. Węgrzyn

Musiał Waclaw

s. Szczepana

ur. 25 IX 1915 r. w Pieczonogach, pow. Busko-Zdrój

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz mechanik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

27 III 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 8 VIII 1945 – kierownik Sekcji Walki z Bandytyzmem MUBP Bytom; 15 II 1946 – kierownik Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 11 VIII 1946 – słuchacz Sześciomiesięcznego Kursu CS MBP; 17 I 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 3 VIII 1947 – słuchacz Kursu Szefów PUBP; 15 X 1947 – szef PUBP Prudnik; 14 XII 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 I 1950 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Nysa; 1 X 1950 – starszy referent Sekcji IV Wydziału IV WUBP Opole; 31 VIII 1951 – zwolniony ze służby w organach bezpieczeństwa na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

List Waclawa Musiała do prezydenta Bolesława Bieruta z 25 VII 1951 r.:

[...] zwracam się z wielką prośbą, do Ob[ywatela] Prezydenta RP jako do ojca i opiekuna narodu by zechciał ułatwić mi moje zwolnienie z org[anów] Bezp[ieczeństwa] Publ[icznego] przez swój wpływ na MBP w Warszawie, a ja bym mógł się dalej uczyć i być użytecznym ku chwale i potędze naszej ukochanej Ojczyźnie – Polsce Ludowej.

IPN Wr 0126/412, Akta osobowe Waclawa Musiała

K. Banaś

Nalberski Stanisław

s. Józefa

ur. 7 XII 1911 r. w Pawłowie, pow. Końskie

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: szewc, zawodowy żołnierz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

16 II 1945 – kierownik Sekcji VIII MUBP Chorzów; 1 I 1946 – starszy oficer śledczy Grupy Śledczej MUBP Chorzów; 1 I 1948 – zastępca naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 15 VII 1949 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 28 II 1950 – przeniesiony do rezerwy MON.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Fragm. charakterystyki z 1 V 1946 r. wystawionej przez szefa MUBP w Chorzowie, J. Raka:

W wykonaniu pracy śledczej i w obowiązkach służbowych, wywiązuje się bardzo dobrze. Pełne zdolności wykazuje w prowadzeniu dochodzeń zwłaszcza w sprawach podlegających właściwości sądów wojskowych, które muszą być opracowane, bardzo wyczerpująco i dokładnie.

Fragm. charakterystyki z 27 IX 1946 r. sporządzonej przez szefa MUBP w Chorzowie:
1. Wartość pod względem politycznym – zupełnie pewien, członek PPR. [...] Wartość w pracy – w pracy śledczej wywiązuje się b. dobrze, jest konkretny, szczegółowy, sumienny i stanowczy, oraz pracę wykonuje z zapałem i chęcią.

IPN Ka 0204/64, Akta osobowe Stanisława Nalberskiego
R. Mozgol

Nanuś Marian

s. Józefa

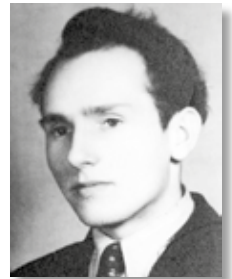
ur. 3 II 1927 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 IV 1945 – słuchacz Specjalnego Kursu Nauk Wojskowych i Fachowych Szkoły Podchorążych WUBP Katowice; 7 VI 1945 – młodszy referent Sekcji IV PUBP Cieszyn; 8 I 1946 – młodszy referent Referatu I UB na MiP Gliwice; 1 XI 1946 – referent Referatu I UB na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – referent Oddziału Ekspozytury Kolejowej PUBP Gliwice; 1 VII 1949 – starszy referent Sekcji III PUBP Gliwice; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 21 VIII 1950 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 X 1950 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 1 VI 1951 – zastępca szefa PUBP Katowice; 1 XII 1951 – szef PUBP Bielsko-Biała; 1 XII 1953 – do dyspozycji szefa WUBP Stalinogród; 31 XII 1953 – zwolniony dyscyplinarnie.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 23 X 1946 r. wystawiona przez referenta personalnego, Kopia, i szefa UB na Miasto i Powiat Gliwice, B. Kanarka:

Moralnie prowadzi się dobrze. Z pracy wywiązuje się bez zarzutu i stara się utrzymywać ścisły kontakt z agenturą, przy tym okazuje dużo chęci i odwagę. Skłonności żadnych nie posiada. Jest zdyscyplinowany, o charakterze spokojnym i zrównoważonym. W otoczeniu świeci dobrym przykładem, jest lubiany. Jest pracownikiem posłusznym i lojalnym.

Fragm. raportu z 29 I 1954 r. sporządzonego przez kierownika Sekcji II, por. Z Łuczaka, oraz kpt. D. Pesta:

Przy rozpatrywaniu sprawy kpt. Nanusia Mariana zabierało w dyskusji głos 15-tu towarzyszy, którzy ostro potępili złe postępowanie kpt. Nanusia Mariana, podając na to fakty, jak nieodpowiednie podejście do pracowników, nie udzielanie im pomocy, używanie samochodu służbowego do celów prywatnych, jego rozkład moralny itp.

IPN Ka 0204/74, Akta osobowe Mariana Nanusia
R. Mozgol

Napora Kazimierz

s. Piotra

ur. 4 IX 1916 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 III–31 VII 1945 – zastępca kierownika PUBP Zawiercie; 1 IX 1945 – p.o. kierownik PUBP Tarnowskie Góry; 15 VII 1946 – szef PUBP Opole; 13 XI 1947 – zwolniony, przeniesiony do Wojskowej Służby Sprawiedliwości w Wojsku Polskim.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Archiwum Wojsk Lądowych w Toruniu, sygn. 103/55, Akta osobowe Kazimierza Napory
W. Dubiański

Nebelski Bogusław

s. Edwarda

ur. 21 VII 1939 r. w Stanisławowie

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1965 – starszy referent Sekcji IX Wydziału IV (milicyjnego) KM MO Katowice; 2 IX 1965–10 VI 1966 – słuchacz kursu przeszkolenia dla referentów operacyjno-dochodzeniowych SP MO Piła; 1 IV 1967 – referent Sekcji III Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Katowice; 1 V 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Katowice; 16 XII 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Katowice; 1 XI 1974 – zastępca naczelnika Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KMIP MO Będzin; 1 VI 1975 – zastępca

naczelnika Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Ruda Śląska; 1 XII 1978 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1980 – starszy inspektor Sekcji Analityczno-Informacyjnej Wydziału IV KW MO Katowice; 7 IX 1980–2 VI 1981 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW w Warszawie; 16 VI 1981 – kierownik Sekcji VII Wydziału IV KW MO Katowice; 1 V 1984 – starszy inspektor ds. organizacyjnych Zespołu ds. Organizacyjno-Prawnych WUSW Katowice; 16 II 1985 – naczelnik Wydziału VI WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 5 VI 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 18 II 1970 r. wystawiona przez zastępcę komendanta KM MO w Katowicach, B. Dankowskiego:

Skierowanie go do tej pracy [po zagadnieniu kleru] było pociągnięciem ze wszelkich miar udanym. [...] wykazuje dużo pomysłowości, jest dociekliwy, ambitny, dąży do właściwego spełnienia tych zadań jakie przed nim postawiono. Jest inteligentny to mu pozwala na wyciągnięcie właściwych wniosków do pracy, a jednocześnie do prowadzenia na dobrym poziomie dialogów z osobami duchownymi.

IPN Ka 0231/616, t. 1–2, Akta osobowe Bogusława Nebelskiego

W. Dubiański

Niedźwiedź Mieczysław

s. Jana

ur. 24 VIII 1949 r. w Rydułtowach, pow. Rybnik

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ekonomista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 X 1974 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM i P MO Rybnik; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej w Rybniku Wydziału III A KW MO Katowice; 11 X 1975–28 VI 1976 – słuchacz Studiów Podyplomowych ASW Warszawa; 1 XII 1981 – inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – inspektor Grupy Operacyjnej w Jastrzębiu Zdroju Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 V 1982 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Jastrzębiu Zdroju Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 IV 1983 – starszy inspektor Sekcji V KM MO Jastrzębie Zdrój; 16 VI 1983 – kierownik Sekcji V KM MO Jastrzębie Zdrój; 16 IX 1987 – p.o. zastępca szefa ds. SB RUSW Żory; 1 II 1988 – zastępca szefa ds. SB RUSW Żory; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 19 I 1988 r. wystawiona przez szefa RUSW w Jastrzębiu Zdroju, ppłk. F. Burego:

Jest funkcjonariuszem wykazującym duże umiejętności w organizowaniu pracy operacyjnej, właściwie wykonując powierzone mu zadania służbowe. W stosunku do podlegających mu pracowników jest wymagający, czego dowodem są osiągnięte bardzo dobre wyniki w pracy operacyjnej. Jest samodzielny i zdyscyplinowany, posiada duże poczucie odpowiedzialności za realizację powierzonych mu zadań służbowych. [...] Bezwzględnie neguje naruszanie norm prawnych przez funkcjonariuszy podległych mu, w swoim postępowaniu jest kulturalny i stanowczy. Natychmiastowo reaguje na łamanie i nieprzestrzeganie dyscypliny służbowej. Prawidłowo rozwija stosunki międzyludzkie w kolektywie pracowniczym, jest szanowany za dużą wiedzę zawodową i przyjacielski stosunek do podwładnych. [...] Polecenie przełożonych wykonuje w terminie i prawidłowo. Jest funkcjonariuszem, na którym można polegać.

IPN Ka 0231/520, Akta osobowe Mieczysława Niedźwiedzia

E. Wiecha

Nikiel Zygmunt

s. Jana

ur. 17 IV 1928 r. w Mesznej, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 XI 1946 – młodszy referent WUBP Kraków; 11 III 1947 – młodszy referent PUBP Tarnów; 1 IX 1948 – referent Referatu V PUBP Tarnów; 8 VII 1949 – starszy referent Referatu V PUBP Dąbrowa Tarnowska; 1 XII 1950 – referent Wydziału I Departamentu Szkolenia w Tymczasowym Ośrodku Szkolenia MBP w Pleszewie; 1 IX 1951 – wykładowca, równocześnie p.o. kierownik Katedry Politycznej Szkoły Międzywojewódzkiej BP Katowice; 1 I 1952 – kierownik Katedry Politycznej Międzywojewódzkiej Szkoły BP w Katowicach; 1 VIII 1953 – kierownik Katedry Przedmiotów Politycznych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 IX 1955 – starszy inspektor Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer szkoleniowy Sekcji II Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 VIII 1956 – zastępca kierownika PUdsBP Gliwice; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji III Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1958 – starszy oficer Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy V Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1961 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VII 1969 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor przy zastępcy komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Katowice; 1 XI 1981 – zastępca komendanta wojewódzkiego ds. polityczno-wychowaw-

czych, równocześnie naczelnik Wydziału Polityczno-Wychowawczego KW MO Katowice; 11 VII 1983 – zastępca komendanta wojewódzkiego ds. polityczno-wychowawczych KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. polityczno-wychowawczych WUSW Bielsko-Biała; 16 II 1988 – skreślony z ewidencji funkcjonariuszy.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 31 III 1965 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. Bezpieczeństwa w Katowicach, płk. M. Dziekana:

*W roku 1963/1964 organizował pracę po zagadnieniu grupy I Wydziału IV-go [tu] [e]jszej Komen-
dy. W okresie tym uzyskano znaczny postęp na odcinku zabezpieczenia odpowiedniego dopływu infor-
macji o aktualnej działalności i zamiarach reakcyjnej części kleru katolickiego, a szczególnie z kurii
katowickiej. Wydział IV-ty w roku 1964 przekazał około 170 informacji do instancji partyjnych,
jest w tym znaczny wkład składu osobowego nadzorowanego i kierowanego przez mjr. Nikła.*

IPN BU 604/1060, Akta osobowe Zygmunta Nikła

R. Ciupa

Nosol Zdzisław

s. Kazimierza

ur. 22 I 1922 r. w Miłowicach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

1 IX 1946 – młodszy referent Referatu V UBP na MiP Będzin; 1 XII 1946 – referent Re-
feratu V UBP na MiP Będzin; 1 III 1947 – p.o. zastępca szefa PUBP Prudnik; 10 XI 1947
– zastępca szefa PUBP Prudnik; 1 VI 1949 – zastępca szefa PUBP Racibórz; 15 II 1950 –
szef PUBP Prudnik; 15 I 1951 – szef PUBP Opole; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły
Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – kierownik Kursu Wydziału Wyszkolenia
CW MBP Legionowo; 15 X 1953 – kierownik Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legio-
nowo; 1 X 1954 – kierownik Grupy Szkoleniowej CW MBP Legionowo; 1 IX 1955 – do
dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 X 1955 – zastępca naczelnika Wydziału
II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Kato-
wice; 1 X 1958 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 XI 1958 – inspektor
Kierownictwa Jednostek SB KW MO Katowice; 1 XI 1966 – oficer Ewidencji Operacyj-
nej Sekcji I Wydziału „C” KW MO Katowice; 1 IV 1967 – oficer Ewidencji Operacyjnej
Sekcji II Wydziału „C” KW MO Katowice; 1 VII 1969 – inspektor Wydziału III KW MO
Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 31 I 1973 –
przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wniosek o przeniesienie z 21 X 1958 r. sporządzony przez przez naczelnika Wydziału II, J. Budzyna:

W toku kontroli pracy przeprowadzonej przez grupę kontrolną Dep[artamentu] II zostały ujawnione w pracy mjr. Nosola zasadnicze braki natury operacyjno-organizacyjnej. W szczególności braki te sprowadzają się do niewłaściwego kierowania podległymi mu pracownikami. Na skutek niewłaściwego ułożenia pracy z pracownikami utracił on autorytet przełożonego.

IPN Ka 0227/458, Akta osobowe Zdzisława Nosola

M. Biała

Nowacki Władysław

s. Mariana

ur. 29 IV 1920 r. w Świdowej, pow. Czortków

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

5 V 1945 – milicjant Posterunku w Zebrzydowicach KP MO Cieszyn; 27 V 1945 – referent PUBP Cieszyn; 20 I 1946 – słuchacz V Kursu Kontrwywiadowczego CS MBP Łódź; 22 V 1946 – starszy referent PUBP Prudnik; 1 IV 1947 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Kluczbork; 1 I 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 8 I 1948 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 30 IV 1948 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 20 XI 1946 r. wystawiona przez szefa PUBP w Prudniku [podpis nieczytelny]:

Pracuje chętnie, lecz dotychczas nie ma żadnych wyników z tej pracy. Daje się odczuć brak doświadczenia praktycznego w pracy agenturalnej. Jest mało przedsiębiorczy i brak mu inicjatywy. Będąc na stanowisku kierowniczym nie umie być wymagający od swych podwładnych i którzy to nie czują do niego respektu. Charakter powolny, zrównowagony. W życiu prywatnym zachowuje się nienagannie. Skłonności do upijania się alkoholem nie zdradza.

Charakterystyka z 2 XI 1947 r. podpisana przez naczelnika Wydziału Personalnego [podpis nieczytelny]:

Z całokształtem pracy zapoznany, zdolny, posiada możliwości pracy operatywnej, lecz musi być pod kontrolą. W Kluczborku rozpił się. W miejscach publicznych w stanie nietrzeźwym skompromitował się i poderwał sobie autorytet. [...] Przez upijanie się zaniedbał swe obowiązki służbowe, nie interesował się Urzędem ani pracą.

IPN Ka 0173/398, Akta osobowe Władysława Nowackiego

M. Paszek

Nowak Antoni

s. Ignacego

ur. 17 X 1926 r. w Strzyżowicach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: betoniarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 II 1946 – młodszy referent Sekcji II Wydziału V WUBP Katowice; 1 IV 1946 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału V WUBP Katowice; 1 IX 1947 – referent PUBP Zawiercie; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Zawiercie; 1 I 1949 – starszy referent Referatu I PUBP Zawiercie; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 1 IX 1950 – starszy referent Sekcji II Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 III 1952 – referent Sekcji I Wydziału II Biura ds. Funkcjonariuszy MBP; 15 XII 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału II Biura ds. Funkcjonariuszy MBP; 1 XI 1954 – kierownik Sekcji I Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Częstochowa; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Częstochowa; 1 III 1958 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Kłobuck; 1 V 1958 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 15 III 1960 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 IV 1960 – zastępca komendanta KM MO Będzin; 1 II 1965 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 31 VII 1965 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia z 1947 r.:

O wysokim samopoczuciu odpowiedzialności, jest pracowitym zdyscyplinowanym. Intelktualnie słaby, nie przejawia zainteresowania w kierunku samokształcenia się.

Opinia z 1953 r.:

Okazał się pracownikiem b. ofiarnym. Posiadane trudności na odcinku opanowania zadań stojących przed referentem Wydz. II i opanowania jęz. polskiego w piśmie, pokonywał wielogodzinną pracą. Posiada najlepsze wyniki w Wydz. II w likwidacji starych spraw.

Opinia z 1960 r.:

Pracuje po zagadnieniu kleru, które w Częstochowie stanowi zagadnienie centralne. Posiada na swoim kontakcie 5 jednostek agentury, w tym 3 jednostki agentury księżowskiej.

IPN Ka 0196/178, Akta osobowe Antoniego Nowaka

E. Zajchowska

Nowak Jerzy

s. Józefa

ur. 12 IV 1943 r. w Stalowej Woli, pow. Tarnobrzeg

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1965 – wywiadowca Sekcji I Wydziału „B” KW MO Katowice; 6 IX 1967–13 VII 1968 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej Obserwacji Zewnętrznej CW MSW Legionowo; 1 V 1970 – kierownik zmiany Sekcji I Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 VII 1976 – kierownik Sekcji Wydziału „B” KW MO Katowice; 3 X 1973 – student ASW Warszawa; 24 VI 1976 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 VII 1976 – kierownik sekcji Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 VI 1977 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 16 X 1982 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Katowice; 14 I–16 III 1985 – słuchacz Dwumiesięcznego Przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB Lenin-grad; 31 VII 1990 – zwolniony ze służby z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 29 VIII 1972 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

[...] *Za dobre wyniki w pracy został wytypowany w 1967 r. na Roczną Oficerską Szkołę Biura „B” w Warszawie, którą ukończył w 1968 roku z wynikiem ogólnie dobrym. W okresie tym z obowiązków służbowych wywiązywał się dobrze. Kierowana przez niego grupa wywiadowców osiąga dobre wyniki w pracy i należy do przodujących grup. Przestrzega zasad konspiracji, oraz podlegli pracownicy korzystali ze środków maskowania.*

IPN Ka 0231/568, Akta osobowe Jerzego Nowaka

R. Ciupa

Nowak Klemens

s. Józefa

ur. 15 IX 1919 r. w Macewie, pow. Inowrocław

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: handlowiec

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

19 V 1945 – oficer mundurowy WUBP Bydgoszcz; 26 X 1945 – kierownik Sekcji Gospodarczej WUBP Bydgoszcz; 1 VIII 1947 – zastępca naczelnika Wydziału Gospo-

darczego WUBP Bydgoszcz; 1 I 1949 – zastępca kwatermistrza WUBP Bydgoszcz; 1 III 1950 – kwatermistrz Kwatermistrzostwa WUBP Bydgoszcz; 7 XII 1954 – kwatermistrz Kwatermistrzostwa WUBP Stalinogród; 1 VI 1956 – naczelnik Wydziału Socjalnego Departamentu Administracyjno-Gospodarczego KdsBP; 1 II 1957 – zastępca dyrektora Zarządu Administracyjno-Gospodarczego MSW; 31 VII 1972 – starszy inspektor Grupy Rezerwowej Departamentu Kadr MSW (oddelegowany do pracy w Klubie Sportowym „Gwardia”); 15 I 1976 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 11 II 1976 r. wystawiona przez naczelnika Departamentu I MSW, M. Parola:

Płk Klemens Nowak przez okres służby był funkcjonariuszem zdyscyplinowanym, pracowitym, sumiennym i kulturalnym. Pracował na odcinku gospodarczym przez co zdobył duże doświadczenie jak również kwalifikacje. Jest człowiekiem energicznym, przedsiębiorczym w pełni sprawny fizycznie i umysłowo.

IPN BU 0193/4473, Akta osobowe Klemensa Nowaka

E. Zajchowska

Nowakowski Bolesław

s. Franciszka

ur. 11 XII 1919 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: formierz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

25 VI 1945 – młodszy referent Sekcji IV MUBP Sosnowiec; 1 I 1946 – młodszy referent Referatu IV MUBP Sosnowiec; 20 I 1946 – słuchacz CS MBP Łódź; 20 V 1946 – młodszy referent Referatu V MUBP Sosnowiec; 1 XII 1946 – referent Referatu V MUBP Sosnowiec; 1 XI 1947 – referent Sekcji III PUBP Katowice; 15 II 1950 – referent Referatu „A” Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1950 – referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 1 I 1951 – starszy referent Referatu III PUBP Zawiercie; 15 XI 1951 – starszy referent Referatu III MUBP Chorzów; 1 V 1952 – kierownik Sekcji III MUBP Chorzów; 15 IX 1952 – zastępca szefa MUBP Ruda Śląska; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 15 VI 1955 – kierownik Sekcji na etacie niejawnym 060/3 Departamentu V KdsBP (etat operacyjny w Polskiej Żegludzie Morskiej w Szczecinie); 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny na etacie niejawnym 060/12 Departamentu V KdsBP; 31 III 1957 – zwolniony w związku z reorganizacją resortu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 29 I 1953 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Jurkowskiego:

[...] *W okresie pracy w tut[ejszym] Urzędzie zwerbował 2-ch informatorów, jak również pomaga przy werbunku słabszym pracownikom. Posiada duże zdolności organizatorskie w kierunku właściwego wykorzystania poszczególnych pracowników, jak również nie szczędzi czasu na szkolenie zawodowe pracowników słabszych i na tym odcinku ma dość duże wyniki.*

IPN BU 0193/8583, Akta osobowe Bolesława Nowakowskiego

M. Niedurny

Ociepka Jerzy

s. Stanisława

ur. 13 VIII 1927 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz, tokarz

wykształcenie: zawodowe/wyższe

Przebieg służby:

7 V 1951 – młodszy referent Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 IX 1951 – referent Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 XII 1951 – referent Sekcji IV Wydziału V WUBP Katowice; 1 VIII 1952 – referent Wydziału X WUBP Katowice; 15 VIII 1953 – starszy referent Sekcji III Wydziału X WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – starszy referent Sekcji II Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji VI Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1955 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW KdsBP Legionowo; 8 VII 1956 – oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1959 – starszy oficer operacyjny Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 XI 1967 – kierownik Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1970 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 1 IV 1971 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 3 IX 1979 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 3 IX 1969 r. zatwierdzona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB płk. S. Opitka:

Kpt. J. Ociepka od września 1968 r. pracuje jako Kierownik Grupy IV, która organizuje pracę operacyjną na wyższych uczelniach wojew[ództwa] katowickiego oraz w środowiskach inteligencji twórczej i dziennikarzy. Kierowana przez niego grupa posiada dostateczne rozpoznanie wśród omawianych środowisk w wyniku systematycznej pracy ze źródłami informacji. Osobiście kpt. J. Ociepka posiada na łączności 9 tajnych współpracowników spośród personelu naukowego i pomocniczego Politechniki Śląskiej, gdzie organizuje pracę operacyjną przy udziale dwóch pracowników operacyjnych.

Uzasadnienie wniosku o wyróżnienie z 16 IV 1976 r. podpisane przez naczelnika Wydziału „B”, mjr. C. Ragana:

Mjr J. Ociepka jako wieloletni pracownik Służby Bezpieczeństwa zna bardzo dobrze teoretyczne i praktyczne tajniki pracy operacyjno-obszerniczej. Posiadana wiedza i umiejętności z dużym pożytkiem wykorzystuje w codziennej służbie. [...] Często angażuje się w czynności służbowe w godzinach ponadnormatywnych i w dni wolne od pracy. Szczególnie dużo czasu poświęca na polepszenie poziomu pracy obserwacyjnej. Sekcje obserwacji zewnętrznej nadzorowane przez mjr. Ociepkę należą do najlepszych pod względem osiągniętych wyników i dyscypliny służbowej.

IPN Ka 0229/67, Akta osobowe Jerzego Ociepki

M. Sikora

Odrzywołek August

s. Wawrzyńca

ur. 22 V 1913 r. w Jaworznie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: spawacz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 III 1945 – dyżurny pomocnik Komendatury WUBP Katowice; 8 VII 1945 – komendant Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 1 IX 1945 – starszy referent Wydziału Walki z Bandytyzmem WUBP Katowice; 1 I 1946 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 1 IV 1947 – zastępca naczelnika Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 23 IV 1949 – zastępca dyrektora ds. admiministracji Szpitala WUBP Katowice; 1 V 1949 – zastępca naczelnika Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – naczelnik Wydziału „A” WUBP Opole; 31 III 1955 – zwolniony, uznany za nieprzydatnego do służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN Wr 0126/817, Akta osobowe Augusta Odrzywołka

E. Zajchowska

Ogórek Bolesław

s. Pawła

ur. 19 XII 1920 r. w Kotlicy, pow. Zamość

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: robotnik kolejowy

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

4 XI 1944 – referent PUBP Rembertów; 1944/1945 – kursant Szkoły Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie; 21 I 1945 – referent Grupy Operacyjnej Górny Śląsk; 12 II 1945 – p.o. szef MUBP Gliwice; 6 X 1945 – referent Wydziału do Walki z Bandytyzmem WUBP Katowice; 15 IV 1946 – starszy referent Punktu Repatriacyjnego Dziedzice WUBP Katowice; 1 III 1948 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 VIII 1948 – referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Katowice; 1 X 1948 – referent Referatu I Wydziału Miejskiego WUBP Katowice; 1 IX 1949 – referent Referatu Miejskiego Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1950 – do dyspozycji szefa WUBP Opole; 1 XI 1950 – referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Opole; 1 IX 1951 – referent Wydziału Ogólnego WUBP Opole; 1 VI 1953 – referent Sekcji Administracyjnej Wydziału Ogólnego WUBP Opole; 31 III 1954 – zwolniony (nie nadawał się do pracy w organach bezpieczeństwa).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Wniosek WUBP w Opolu z 1954 r. o zwolnienie z organów bezpieczeństwa publicznego ppor. Bolesława Ogórka:

Ppor. Ogórek w Organach BP pracuje od lutego 1945 roku. Politycznie na średnim poziomie, aktywności w życiu partii nie przejawia. Jest jej biernym członkiem. Do roku 1951 pracował operacyjnie. Jednak w ostatnim okresie czasu zaniedbywał się w pracy, co też spowodowało przeniesie go do pracy nieoperacyjnej.

Przebieg pracy w Organach BP świadczy o tym, że ob. Ogórek zamiast rosnąć i podnosić swoje kwalifikacje rzecz dzieje się odwrotnie. Tak jak na pracy operacyjnej, tak i obecnie nie rokuje perspektywy wzrostu [awansu]. Jest pracownikiem mało obowiązkowym, trzeba go w pracy pilnować, gdyż przeważnym wypadku zaniedbuje się. Brak u niego operatywności w pracy, jest powolny, bez własnej inicjatywy. Posiada bardzo krótką pamięć – co robi wczoraj dzisiaj nie pamięta. Obowiązki swoje wykonuje niedokładnie, nie przywiązuje do nich wagi, robi aby robić. Jest pracownikiem nieprawdomównym, w ogóle nie dba o podniesienie swego poziomu ogólnego. Do pracy w Organach BP z jego kwalifikacjami i stosunkiem do pracy nie nadaje się. Ponadto rodzina jego jest mocno wierząca. Biorąc pod uwagę powyższe proponuje zwolnić z pracy w Organach BP w ramach redukcji.

IPN Wr 00222/14, Akta osobowe Bolesława Ogórka

D. Węgrzyn

Okwiet Teodor

s. Józefa

ur. 1 IV 1924 w Wielkim Borze, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 VII 1945 – telefonista PUBP Jelenia Góra; 11 XII 1945 – referent gminny PUBP Jelenia Góra; 15 III 1946 – referent Referatu IV PUBP Jelenia Góra; 1 IV 1946 – starszy referent Sekcji IV PUBP Jelenia Góra; 1 X 1947 – kierownik Sekcji IV PUBP Jelenia Góra; 1 III 1949 – starszy referent Referatu IV PUBP Kamienna Góra; 1 XII 1950 – zastępca szefa PUBP Środa Śląska; 1 I 1951 – zastępca szefa PUBP Bystrzyca; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Wrocław; 1 IX 1952 – szef PUBP Oleśnica; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Wołów; 1 I 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Wołów; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Częstochowa; 15 X 1980 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 31 X 1980 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 9 I 1952 r. wystawiona przez szefa PUBP w Łukowie [podpis nieczytelny]: *W czasie akcji „S” [przymusowego skupu] delegowany był na gminę Łysobyki – teren wyjątkowo ciężki z uwagi na grasujące bandy. Pod względem politycznym wykazał się jako pracownik całkowicie oddany sprawie socjalizmu i Polsce Ludowej. Pod względem moralnym nie budził żadnych zastrzeżeń. Z nałożonych na niego obowiązków wywiązywał się należycie, zdecydowanie tępił wrogą działalność elementów kulackich i wrogich obecnej rzeczywistości [...].*

Wniosek personalny z 5 IX 1980 r. podpisany przez zastępcę komendanta KW MO w Częstochowie, plk. H. Wojciechowskiego:

[...] Jest długoletnim funkcjonariuszem Służby Bezpieczeństwa. W okresie służby zajmował wiele odpowiedzialnych stanowisk. Wykazuje duże zaangażowanie w wykonywaniu obowiązków służbowych. Dobry organizator i wychowawca młodych kadr. Konsekwentny w działaniu. Szanowany w kolektywie pracowniczej. Działacz partyjny i społeczny [...].

IPN Ka 0188/157, Akta osobowe Teodora Okwieta

A. Kondracki

Olczyk Władysław

s. Piotra

ur. 20 XI 1908 r. w Moczydłach, pow. Opatów

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: maszynista parowozowy

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

5 II 1945 – wywiadowca Sekcji II MUBP Kielce; 20 IV 1945 – zastępca kierownika MUBP Szopienice; 10 IX 1945 – słuchacz CS MBP Łódź; XI 1945 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: starszy sierżant.

Podanie Olczyka o przyjęcie do pracy w aparacie bezpieczeństwa z 5 II 1945 r.:

Do UBP w Kielcach. Proszę o przyjęcie mnie do pracy w Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego do niniejszej pracy jestem przygotowany z powołania, moje poglądy tylko budować nową Ojczyznę Demokratyczną.

W dokumentach wspomina się o nalogowym pijaństwie Olczyka. Pismo dowódcy szkoły MBP do wydziału personalnego MBP z 15 XI 1945 r. sugeruje zwolnienie go ze służb bezpieczeństwa. Uderzenie w twarz oficera inspekcyjnego przez pijanego Olczyka było bezpośrednią przyczyną jego zwolnienia z aparatu bezpieczeństwa.

IPN Ka 0204/180, Akta osobowe Władysława Olczyka

W. Dubiański

Olszewski Jan

s. Piotra

ur. 24 VI 1925 r. w Modrzejowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 VIII 1945 – wartownik MUBP Chorzów; 16 III 1948 – słuchacz I Trzymiesięcznego Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 1 VII 1948 – młodszy referent Placówki w Piotrowicach PUBP Katowice; 1 III 1950 – referent Placówki w Piotrowicach PUBP Katowice; 22 VII 1950 – referent Sekcji IV PUBP Katowice; 1 IX 1950 – kierownik ROP przy Hucie „Wielowiec” PUBP Katowice; 1 II 1951 – starszy referent Sekcji IV PUBP Katowice; 15 VI 1951 – kierownik Sekcji IV PUBP Katowice; 1 V 1952 – starszy referent Referatu IV MUBP Mysłowice; 1 VIII 1952 – zastępca szefa MUBP Nowy Bytom; 1 XI 1952 – szef MUBP Nowy Bytom; 1 IV 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Zabrze; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 IV 1967 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 V 1967 – starszy inspektor operacyjny KM MO Zabrze; 30 XI 1970 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia oraz wysługę lat.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 4 VI 1952 r. wystawiona przez szefa PUBP w Katowicach, por. A. Klikiewicza:

[...] Przy przesłuchiowaniu podejrzanych w różnych sprawach operacyjnych, kładzie duży nacisk, ażeby wydobyć jak najwięcej danych o wrogiej robocie klasowego.[...].

IPN Ka 0227/237, Akta osobowe Jana Olszewskiego

M. Niedurny

Olszewski Lucjan

s. Franciszka

ur. 29 IV 1921 r. w Ostrowach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: formierz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

16 I 1945 – milicjant Posterunku w Ostrowach KP MO Częstochowa; 1 V 1945 – referent PUBP Lubliniec; 1 VI 1945 – starszy referent PUBP Lubliniec; 15 III 1947 – starszy referent Sekcji III Wydziału I WUBP Katowice; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu I PUBP Lubliniec; 15 II 1950 – zastępca szefa PUBP Głubczyce; 1 XII 1950 – zastępca szefa PUBP Olesno; 29 II 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Opole; 1 V 1952 – sekretarz Sekretariatu PUBP Olesno; 1 IV 1955 – sekretarz Sekretariatu PUsBP Olesno; 1 I 1957 – sekretarz Sekretariatu Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Olesno; 1 III 1957 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Olesno; 1 III 1960 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Olesno; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Olesno; 15 XII 1967 – zgon.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 21 I 1963 r. wystawiona przez zastępcę komendanta powiatowego MO ds. bezpieczeństwa w Oleśnie, Feliksa Michnika:

Pracuje po zagadnieniach Wydziału II-go. Wjazdy, przyjazdy, uciekinierzy i repatrianci, jako zadanie dodatkowe ma przydzielony odcinek linii tranzytowej PKP [...] Mimo poważnych zadań operacyjnych jakie należą do jego obowiązku w trudnych warunkach podnosi swą wiedzę ogólną w zakresie uzupełnienia średniego wykształcenia. [...] W pracy operacyjnej wykazuje dużo inicjatywy i pomysłowości, chętnie służy pomocą pracownikom.

IPN Ka 0188/133, Akta osobowe Lucjana Olszewskiego

A. Walkiewicz

Opalko Leonarda (Nadler Lorka)

c. Szymona

ur. 28 XI 1908 r.

narodowość: żydowska

pochodzenie: b.d.

zawód: b.d.

wykształcenie: b.d.

Przebieg służby:

28 VIII 1944 – sekretarka dyrektora Departamentu I RBP; 18 VI 1945 – p.o. kierownik Wydziału Personalnego WUBP Wrocław; 19 V 1946 – zastępca naczelnika Wydziału

Personalnego WUBP Szczecin; 3 IV 1947 – p.o. naczelnik Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 8 X 1948 – zastępca naczelnika Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 24 X 1949 – naczelnik Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 20 X 1951 – naczelnik Wydziału Ewidencji Ludności Wojewódzkiego Biura Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności KW MO Warszawa; 7 III 1953 – zwolniona.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Twarze wrocławskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa we Wrocławiu. Informator personalny, red. T. Balbus, P. Piotrowski, K. Szwaagrzyk, Wrocław 2006, s. 140.

W. Dubiański

Opitek Janusz

s. Stanisława

ur. 26 VIII 1950 r. w Katowicach

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: technik elektronik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IV 1973 – oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KM MO Łódź; 16 X 1974 – starszy oficer Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 X 1976 – starszy referent techniki operacyjnej Sekcji III KW MO Katowice; 1 V 1980 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – starszy inspektor Wydziału V-1 KW MO Katowice; 1 V 1982 – kierownik Sekcji VI Wydziału V-1 KW MO Katowice; 16 XI 1983 – zastępca naczelnika Wydziału V-1 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 16 IX 1986 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V-1, ppłk. L. Janusa:

Jako Kierownik Sekcji por. J. Opitek zajmuje się organizowaniem ochrony operacyjnej obiektów stanowiących nadbudowę czarnej metalurgii resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Cechuje go duże poczucie odpowiedzialności, pryncypialność i zaangażowanie.

IPN Ka 0231/477, Akta osobowe Janusza Opitka

K. Banaś

Opitek Stanisław

s. Franciszka

ur. 28 IV 1923 r. w Jęzorze, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

18 IV 1945 – wartownik MUBP Katowice; 16 VIII 1945 – młodszy referent Sekcji IV MUBP Katowice; 1 I 1946 – młodszy referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 15 XI 1946 – referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 18 IX 1948 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VI 1950 – kierownik Sekcji VIII Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VIII 1951 – naczelnik Wydziału IV WUBP Katowice; 15 IV 1953 – naczelnik Wydziału IX H WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału V WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 27 XII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 III 1961 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 1 III 1968 – II zastępca komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Katowice; 5 IV 1969 – I zastępca komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Katowice; 31 V 1975 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 15 XI 1975 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Wniosek o mianowanie S. Opitka na stanowisko naczelnika Wydziału III z lutego 1961 r. podpisany przez komendanta KW MO w Katowicach, płk. F. Szlachcica:

Z bezpośredniej pracy nad sprawami wykazuje wiele własnej inicjatywy oraz samodzielnie potrafi rozstrzygać niekiedy skomplikowane zagadnienia, jakich nastęrcza praca operacyjna. W ostatnim okresie Grupa, którą nadzoruje przeprowadziła kilka likwidacji, m.in. zlikwidowano sprawę kryptonim „Krach”, w której zostało zatrzymanych ponad 50 osób.

IPN BU 0193/5073, Akta osobowe Stanisława Opitka

M. Niedurny

Opoczyński Stanisław

s. Stanisława

ur. 23 X 1927 r. w Gołonogu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier górnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

7 XI 1950 – młodszy referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej KOS MBP Gdańsk; 1 VII 1952 – referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 1 V 1953 – starszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji I Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji I Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1961 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VII 1969 – I zastępca komendanta ds. SB KM i P MO Będzin; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III A Grupa Operacyjna w Będzinie KW MO Katowice; 31 VII 1981 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny z 27 VII 1967 r. podpisany m. in. przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. M. Dziekana:

Jest członkiem stałego Sztabu Operacyjnego Służby Bezpieczeństwa i z tego tytułu w okresach napiętych sytuacji politycznych, pobytu delegacji partyjno-rządowych, bierze bezpośredni udział w opracowaniu planu działań i jego realizacji.

IPN Ka 0229/332, Akta osobowe Stanisława Opoczyńskiego

M. Sikora

Osiński Józef

s. Stanisława

ur. 9 I 1935 r. w Porębach, pow. Opoczno

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

22 I 1957 – milicjant Kompanii I Grupy Operacyjnej ZOMO Katowice; 1 I 1958 – strzelec Plutonu AW II (armatka wodna) ZOMO Katowice; 1 VIII 1958–14 II 1959 – Szkoła Podoficerska przy ZOMO Katowice; 1 VII 1961 – starszy referent Referatu ds. Przestępstw Gospodarczych KM MO Czeladź; 1 XI 1961 – starszy referent Referatu IV do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Czeladź; 1 VII 1962 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KW MO Katowice; 1 IX 1963–26 VI 1965 – słuchacz 2-letniej Szkoły Oficerskiej MO Szczytno; 1 VIII 1965 – inspektor Sekcji III Wydziału Dochodzeniowego KW MO Katowice; 1 V 1966 – starszy inspektor Sekcji II Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Sekcji III Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KW MO Katowice; 1 VII 1969 – zastęp-

ca naczelnika Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KW MO Katowice; 16 X 1973 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 II 1974 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Służby MO KW MO Katowice; 1 I 1975 – kierownik Inspektoratu Kierownictwa Służby MO KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału Inspekcji KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1982 – kierownik Inspektoratu Ochrony Przemysłu KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 31 XII 1989 – starszy inspektor Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW Bielsko-Biała; 28 II 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 2 II 1989 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Bielsku-Białej, płk. J. Siejka:

Jest bardzo dobrym organizatorem pracy, zdyscyplinowany i dokładny w realizacji zadań. Przejawia wiele inicjatywy w zakresie prawidłowej ochrony i zabezpieczenia zakładów przemysłowych. [...] Realizuje z pełnym zaangażowaniem funkcje organizatorsko-szkoleniowe i kontrolno-nadzorcze [...]. Reprezentuje wysoce odpowiedzialną postawę wobec potrzeb służby [...]. Jest oficerem uczciwym, rzetelnym, samokrytycznym, wrażliwym na zło.

IPN Ka 0239/77, Akta osobowe Józefa Osińskiego

E. Wiecha

Ostachowski Stanisław

s. Jana

ur. 1 XI 1918 r. w Czatkowicach, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: blacharz-dekarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 XII 1949 – referent Referatu Ochrony Przemysłu przy Hucie „Zawiercie” PUBP Zawiercie; 17 II 1950 – słuchacz V Czteromiesięcznego Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 1 VII 1950 – starszy referent Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 15 I 1951 – kierownik Referatu Ochrony Przemysłu przy Hucie „Kościuszko” MUBP Chorzów; 10 XI 1951 – starszy referent PUBP Katowice; 1 VII 1952 – zastępca szefa UBP na MiP Częstochowa; 1 IV 1953 – szef UBP – Obiektu nr 1 w Nowym Bytomiu (Obiekt: Huta „Pokój”) WUBP Staliność; 1 VI 1954 – zastępca szefa UBP na MiP Częstochowa; 31 III 1955 – zwolniony ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa publicznego. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 30 I 1953 r. wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Jurkowskiego:

Tow[arzysz] Ostachowski w pracy jest ofiarny, energiczny, nie ogranicza się do ilości godzin, pracuje tyle ile wymaga dobro służby. Jako pracownik jest zdyscyplinowany, oddanym pracy w aparacie BP. W stosunku do podległych mu pracowników żąda od nich konkretnej pracy. [...].

Do ujemnych stron tow[arzysza] Ostachowskiego należy zaliczyć to, że w stosunku do ludzi za mało inteligentny i kulturalny. Tłumaczy się to tym, że szybko był awansowany, nie przechodził żadnego przeszkolenia politycznego i zawodowego w naszym aparacie, które by mu dało ogólną ogładę. Niemniej jednak tow[arzysz] Ostachowski w pracy posiada dobre zacięcie operacyjne i po przeszkoleniu będzie niewątpliwie dobrym pracownikiem.

IPN Ka 0183/157, Akta osobowe Stanisława Ostachowskiego

M. Paszek

Ostrowicz Zdzisław

s. Szczepana

ur. 25 I 1944 r. w Świerczynie, pow. Kalisz

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 XI 1965 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Chorzów; 1 IV 1967 – referent dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Chorzów; 1 III 1968 – inspektor Grupy II i IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy IV i VI Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1974 – kierownik Grupy III Wydziału III KW MO Katowice; 3 X 1977 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1978 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 28 II 1981 – zwolniony na własną prośbę z powodów zdrowotnych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 29 XII 1973 r. sporządzona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Katowicach, H. Sikorę:

Aktualnie [Ostrowicz] prowadzi 12 spraw i posiada na kontakcie 6 t[ajnych] w[s]półpracowników. W okresie 1972–1973 pozyskał 3 wartościowych TW oraz założył 6 spraw, z których 2 wyjaśnił. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym, sumiennym i obowiązkowym. W prowadzonych sprawach przejawia dużo własnej koncepcji, przedsięwzięcia realizuje systematycznie i aktywnie. Z tajnymi współpracownikami pracuje właściwie, w wyniku czego uzyskał ciekawe informacje, które zostały wykorzystane. W codziennym życiu jest koleżeński, do przełożonych odnosi się z szacunkiem. Nabytym doświadczeniem i wiedzą dzieli się chętnie z młodymi pracownikami.

IPN Ka 0229/246, Akta osobowe Zdzisława Ostrowicza

W. Dubiański

Otrębski Zbigniew

s. Stanisława

ur. 27 XII 1929 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 XI 1947 – szofer Aparatu Gospodarczego PUBP Bytom; 15 II 1948 – wartownik PUBP Bytom; 15 X 1948 – kurier poczty specjalnej Referatu II PUBP Bytom; 1 V 1949 – młodszy referent Sekcji V PUBP Bytom; 1 I 1951 – młodszy referent Sekcji I PUBP Bytom; 1 V 1951 – referent Sekcji I PUBP Bytom; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły w KOS MBP Gdańsk; 1 VIII 1952 – starszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 15 XI 1952 – zastępca szefa PUBP Pszczyna; 28 II 1955 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 1955 r. wystawiona przez kierownika PDdsBP w Tychach, Z. Wiklińskiego:

Tow[arzystwo] Otrębski Zbigniew wśród pracowników nie ma autorytetu, w oczach pracowników uchodzi za kolegę. Sam Otrębski jest do przesady zarozumiały. Uważa on, że nie ma mądrzejszego człowieka od niego.

Otrębski lubi dużo mówić, mało natomiast wykazuje chęci do zajęcia się konkretną pracą.

IPN Ka 0189/36, Akta osobowe Zbigniewa Otrębskiego

M. Domagała

Pabiasz Zygmunt

s. Jana

ur. 10 IV 1942 r. w Pabianicach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 9 X 1972 – podchorąży WSO Legionowo; 1 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 7 VIII 1975 – starszy inspektor Sekcji IIIa Wydziału II KW MO Katowice; I 1977 – starszy inspektor Sekcji VII Wydziału II KW MO Katowice; 16 IX 1979 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 30 VI 1989 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa za okres od 13 IX 1979 r. do 30 XII 1981 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „B” KW MO w Katowicach, ppłk. C. Ragana:

Jest pracownikiem zdyscyplinowanym. Cechuje go wysoki stopień odpowiedzialności przy realizowaniu przydzielonych mu zadań służbowych. Wiele wysiłku włożył m.in. w rozpoznawanie działalności grup antysocjalistycznych w województwie katowickim i ostatnio – w przygotowanie realizacji sprawy kryptonim „Jodła”. Wielokrotnie nagradzany.

IPN Ka 0231/150, Akta osobowe Zygmunta Pabiasza

K. Banaś

Paczyński Stanisław

s. Tadeusza

ur. 10 I 1946 r. w Ziębicach, pow. Ząbkowice Śląskie

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: inżynier górniczy

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XII 1973 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM i P MO Będzin; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Będzinie Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Sosnowcu Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 V 1982 – kierownik Grupy Operacyjnej w Sosnowcu Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Sosnowiec; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Sosnowiec; 30 X 1986 – słuchacz 3-miesięcznego przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB w Moskwie; 25 IV 1990 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 9 IV 1986 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB, Henryka Sikorę:

Jest oficerem sumiennym i zdyscyplinowanym, z zaangażowaniem wykonującym nałożone zadania. Wysoki poziom wiedzy ogólnej i zawodowej pozwala mu na właściwe kierowanie podległymi funkcjonariuszami. Jest dobrym organizatorem pracy własnej i podwładnych. Oficer o dużym poczuciu odpowiedzialności za wykonawstwo powierzonych mu zadań. Cieszy się powszechnym autorytetem wśród funkcjonariuszy jednostki oraz poważaniem u przełożonych i władz partyjno-administracyjnych miasta.

IPN Ka 0264/551, Akta osobowe Stanisława Paczyńskiego

M. Dendra

Pająk Antoni

s. Wojciecha

ur. 6 VI 1922 r. w Ville Conde sur Escan (Francja)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz, piekarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

12 II 1945 – wartownik MUBP Bielsko; 21 III 1945 – referent Sekcji II MUBP Bielsko; 1 V 1945 – starszy referent Sekcji II MUBP Bielsko; 15 X 1945 – kierownik Sekcji II MUBP Bielsko; 1 I 1946 – starszy referent Grupy do Walki z Bandytyzmem UBP na MiP Bielsko; 1 XI 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Bielsko; 28 V 1949 – zwolniony dyscyplinarnie za przynależność do Narodowej Organizacji Wojskowej.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Prośba o zwolnienie z 7 V 1946 r. wystosowana do Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach: *[...] mój zawód i kwalifikacje idą w innym kierunku. Dzisiaj nie jestem sam, a za parę miesięcy spodziewam się powiększenia rodziny. Moje warunki materialne w danej chwili temu zupełnie nie sprzyjają, gdyż przy swojej pensji mogę utrzymać tylko sam siebie, nie mówiąc o żonie i dziecku. Zaznaczyć muszę, że praca dotychczasowa odbiła się ujemnie na moim systemie nerwowym, czuję się źle, po całych nocach nie mogę spać, mam nerwicę serca.*

W 1949 r. w wyniku dochodzenia prowadzonego przez Wydział ds. Funkcjonariuszy MBP w związku z jego niejasną przeszłością w czasie okupacji, ustalono jednoczesną przynależność do AK i PPR. Ponadto podejrzewano go o to, że w aparacie bezpieczeństwa umieszczony został jako informator NOW i utrzymywał kontakty z Józefem Homą ps. „Konrad” oraz kontaktował się ze Zdzisławem Krausem ps. „Andrus”, dowódcą oddziału w zgrupowaniu Henryka Flamego „Bartka”. Antoni Pająk miał w V 1947 r. napisać raport o zwolnienie go z pracy, motywując je tym, iż do organów bezpieczeństwa wstąpił z rozkazu AK (z raportu do ministra bezpieczeństwa publicznego miało wynikać, iż napisał tak w obawie o życie, wobec częstych zabójstw pracowników aparatu bezpieczeństwa).

IPN Ka 0204/213, Akta osobowe Antoniego Pająka

T. Palkij

Palka Tadeusz

s. Antoniego

ur. 12 V 1920 r. w Byczynie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pomocnik ślusarza

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

6 VI 1945 – referent Sekcji I WUBP Legnica; 27 II 1946 – wywiadowca Sekcji I Wydziału III A WUBP Wrocław; 2 VIII 1946 – starszy wywiadowca Sekcji II Wydziału „A” WUBP Wrocław; 1 VI 1948 – starszy referent Sekcji III Wydziału „A” WUBP Wrocław; 20 IX 1950 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 15 VI 1951 – starszy referent Referatu I PUBP Włodawa; 1 II 1952 – szef PUBP Lubartów; 1 VI 1954 – szef PUBP Biłgoraj; 1 II 1957 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 15 VII 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Mysłówice; 1 V 1958 – starszy referent operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 IX 1961 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 VI 1964 – oficer ewidencji operacyjnej Sekcji I Wydziału „C” KW MO Katowice; 30 IX 1967 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 15 XII 1959 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO w Katowicach, mjr. H. Syposza:

Jest pracownikiem operacyjnym, doświadczonego, pracował na różnych stanowiskach kierowniczych, nie obce mu są zagadnienia, którymi zajmuje się S[łużba] Bezp[ieczeństwa]. Z obowiązków nałożonych wywiązuje się. Zastrzeżeń w stosunku do wymienionego odnośnie pracy nie ma. W codziennym życiu skromny, wśród pracowników lubiany. [...] Interesuje się życiem naszej organizacji partyjnej. Pod względem moralnym bez zastrzeżeń.

IPN Ka 0227/80, Akta osobowe Tadeusza Palki

M. Paszek

Pałys Kazimierz

s. Wawrzyńca

ur. 11 IV 1921 r. w Piaskach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: urzędnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 XI 1945 – referent Sekcji V Wydziału IV WUBP Katowice; 15 XI 1946 – referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 III 1947 – p.o. szef MUBP Chorzów; 15 IX 1947 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Charakterystyka z 5 X 1946 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV WUBP w Katowicach, J. Lecha:

Wykazuje w pracy operatywnej inicjatywę, posiada szybką orientację. [...] Politycznie średnio wyrobiony, lecz szczerzy demokrata. Bezpartyjny. Przy wszystkich swoich zaletach jest niekiedy porywczy i impulsywny – co tłumaczy się małym wyrobieniem życiowym. Posiada wszelkie dane wzorowego pracownika i wywiązuje się ze swoich obowiązków.

Fragment raportu K. Pałysa z 29 VIII 1947 r. dotyczącego zwolnienia z pracy, skierowanego do Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach:

Proszę o wyrażenie zgody na zwolnienie mnie z Organów Bezpieczeństwa Publicznego gdyż brak zaufania do mnie dotyka boleśnie mój honor, tym bardziej iż wciągu całego mojego życia nie popełniłem nic takiego co mogłoby kogokolwiek upoważnić do czynienia mi nawet najdrobniejszych zarzutów. Jestem dotknięty tym bardziej, że pracując blisko 2 lata w Organach MBP nie zostałem oceniony jako jednostka szczerze oddana Demokracji mimo tego, że postępowałem do tego stopnia zgodnie z zasadami socjalnymi, że wyzbyłem się nawet osobistego majątku, którego brak w związku z zamiarami dalszego kontynuowania przerwanej nauki da mi się odczuć, a ponadto pracę w Organach Bezpieczeństwa Publicznego będę zmuszony traktować jako tylko niepotrzebną stratę czasu.

IPN Ka 0204/230, Akta osobowe Kazimierza Pałysa

R. Mozgol

Panek Michał

s. Stanisława

ur. 21 IX 1900 r. w Borzęcinie, pow. Brzesko

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 V 1946 – referent gminny PUBP Będzin; 1 IX 1946 – referent gminny PUBP Rybnik; 1 I 1947 – referent personalny PUBP Rybnik; 1 II 1947 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Rybnik; 10 XI 1947 – zastępca szefa PUBP Rybnik; 1 VI 1950 – szef PUBP Rybnik; 20 X 1951 – szef PUBP Będzin; 15 VI 1953 – szef UBP Obiekt nr 3 (Obiekt Huta „Baildon”) WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik PDdsBP Pszczyna; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Pszczyna; 15 V 1960 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 9 V 1947 r. wystawiona przez szefa PUBP Rybnik, ppor. K. Szłęka:

W pracy swej opanowany, stara się podciągnąć innych do żywszej i aktywniejszej pracy, posiada samopoczucie w pracy i w walce o demokrację.

IPN Ka 0225/156, Akta osobowe Michała Panka

A. Gryman

Papierniak Józef

s. Romualda

ur. 8 X 1948 r. w Strzemieszycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik ruchu i przewozów kolejowych

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IV 1970 – wywiadowca Sekcji II Wydziału „B” KW MO Katowice; 16 VIII 1974 – oficer Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 I 1975 – referent techniki operacyjnej Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 VII 1979 – starszy inspektor Wydziału Paszportów – Sekcja w Zabrze KW MO Katowice; 16 XI 1980 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 16 III 1989 – naczelnik Wydziału Paszportów WUSW Katowice; 16 IV–18 VII 1990 – delegowany do pracy w Wydziale Konsularnym Ambasady RP w Kolonii w RFN; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z IX 1987 r. wystawiona przez szefa WUSW w Katowicach, Ryszarda Szustera:

W uznaniu za aktywność i zaangażowanie w pracy zawodowej awansował na coraz to wyższe stanowiska służbowe. Jest przełożonym wymagającym i konsekwentnym w działaniu. Swą postawą i zaangażowaniem przyczynił się do osiągnięcia wraz z podległym kolektywem wartościowych wyników, które były wysoko oceniane przez kierownictwo służbowe. Jako długoletni członek PZPR aktywnie uczestniczył w życiu społeczno-politycznym.

Karta z przeglądu kadrowego za 1987 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW w Katowicach, Jerzego Birnbacha:

Oficer sumienny i zdyscyplinowany. Rzetelnie wykonuje obowiązki służbowe. Energiczny i stanowczy w egzekwowaniu realizacji poleceń służbowych. Przełożony, który potrafi kierować zespołem ludzkim, podejmując trafne decyzje. Prawidłowo nadzoruje i kontroluje wykonawstwo spraw.

IPN Ka 0231/612, Akta osobowe Józefa Papierniaka

M. Dendra

Pasek Janusz

s. Jana

ur. 25 VI 1946 r. w Grodźcu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik teletransmisji

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1967 – oficer techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 II 1969 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 4 IX 1969 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 16 VIII 1976 – kierownik sekcji Wydziału III A KW MO Katowice; 18 XI 1977 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice; 30 VIII 1979 – słuchacz przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB w Moskwie; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-1 Grupa Operacyjna w Dąbrowie Górniczej KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Dąbrowa Górnicza; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Dąbrowa Górnicza; 16 VI 1985 – szef RUSW Dąbrowa Górnicza; 4 VI 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 10 IV 1985 r. sporządzona przez szefa RUSW w Dąbrowie Górniczej, J. Biedermanna:

Kierowany przez J. Paska zespół pracowników Służby Bezpieczeństwa osiąga dobre wyniki w prowadzonym rozpoznaniu operacyjnym, a uzyskiwane informacje umożliwiają neutralizację szeregu zagrożeń. Zespół pracowników SB z roku na rok uzyskuje znaczny przyrost tajnych współpracowników. Dzięki własnemu nadzorowi nad pracą operacyjną poziom tej pracy ulega systematycznemu polepszeniu oraz w konsekwencji następuje poprawa jakości osiągniętych informacji. [...] Jako przełożony jest kulturalny, życzliwy i konsekwentny, wykazuje przy tym pełne predyspozycje do kierowania zespołami.

IPN Ka 0231/319, Akta osobowe Janusza Paska

A. Walkiewicz

Patoła Bogusław

s. Stanisława

ur. 18 XII 1921 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: kreślarz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 II 1949 – referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IV 1949 – referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 27 XII 1949 – referent Sekcji ds. Referatów Ochrony Wydziału IV WUBP Katowice; 1 III 1951 – referent sprawozdawczy Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IV 1952 – starszy referent Referatu Wojskowego Wydziału IV WUBP Katowice; 15 XII 1952 – kierownik Sekcji IV Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – kierownik Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji V Wydziału IV WUdsBP Staliność; 1 IV 1956 – starszy oficer Sekcji V

Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 VII 1956 – kierownik Sekcji III Wydziału IX WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – kierownik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1957 – p.o. kierownik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 XI 1957 – starszy oficer techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IX 1961 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji II KW MO Katowice; 1 VI 1962 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1965 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 XII 1970 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 2 II 1975 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 2 VII 1974 r. – za okres 1971–1973 r. – wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Dużo uwagi poświęcał na kontrole dokumentów bieżących. Mjr Patola jest z natury spokojnego usposobienia i opanowany w działaniach operacyjnych. Obowiązki służbowe spełnia w sposób odpowiedzialny i obowiązkowy.

IPN Ka, 0227/525, Akta osobowe Bogusława Patoly

K. Wiczorek

Patorski Roman

s. Antoniego

ur. 9 VII 1946 r. w Pawłowej, pow. Łask

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 III 1974 – oficer Grupy „W” Referatu ds. SB KMIP MO Częstochowa; 21 I 1975 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW; 1 VI 1975 – inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 XI 1976 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 IX 1979 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 I 1985 – do dyspozycji szefa WUSW Piotrków Trybunalski; 16 I 1985 – zastępca szefa ds. SB RUSW Bełchatów; 1 II 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Piotrków Trybunalski; 31 III 1990 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

IPN Ld 0104/327, Akta osobowe Romana Patorskiego

E. Zajchowska

Paulukiewicz Tadeusz

s. Józefa

ur. 5 IV 1924 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: zdun

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 II 1945 – oficer śledczy i starszy oficer śledczy PUBP Koźle, WUBP Katowice i MUBP Zabrze; 28 X 1949 – starszy referent w Kierownictwie MUBP Zabrze; 1 II 1950 – zastępca szefa MUBP Zabrze; 1 IX 1951 – szef MUBP Zabrze; 1 XI 1952 – szef MUBP Świętochłowice; 20 I 1953 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1954 – naczelnik Wydziału VIII WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Sanok; 1 I 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Sanok; 1 VI 1958 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Lesko; 1 IX 1960 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 25 VII 1961 – kierownik grupy Wydziału II KW MO Rzeszów; 1 XI 1970 – p.o. I zastępca komendanta ds. SB KP MO Brzozów; 16 XI 1970 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Brzozów; 1 I 1972 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Lesko; 31 V 1974 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 28 XI 1947 r. – za okres od 31 I 1982 r. do 31 I 1985 r. – wystawiona przez szefa PUBP w Koźlu, chor. Sawkę:

Poziom intelektualny średni, poczuwa się do samokształcenia, następnie zainteresowany czytaniem książek i prasą, jest zrównoważony, w rozmowie z obcymi śmiały, natomiast posiada pewne wady osobiste na przykład, zarozumiały, przecenia swoje zdolności i lekceważąco odnosi się do kierownictwa urzędu. Tryb życia prywatnego prowadzi umiarkowany, stosunki towarzyskie utrzymuje z pracownikami Urzędu.

IPN Rz 00157/1133, Akta osobowe Tadeusza Paulukiewicza

K. Wiczorek

Pawęzowski Bogusław

s. Józefa

ur. 27 III 1939 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik, ślusarz

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IV 1962 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 10 IX 1962 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Techniki Operacyjnej CW MSW Legionowo; 25 VII 1963 – do dyspozycji zastępcy ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 XII 1963 – oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1968 – oficer techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 16 III 1970 – oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1970 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1976 – starszy inspektor Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1979 – kierownik Sekcji III Wydziału „T” KW MO Katowice; 16 V 1982 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Katowice; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 18 V 1973 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału „T” KW MO w Katowicach, J. Jabłońskiego:

Z dużym zapalem i zaangażowaniem przystąpił do realizacji postawionych przed nim zadań i w okresie dwóch lat uzyskał bardzo dobre wyniki w pracy, dzięki czemu dał się zauważyć duży postęp w zakresie pracy operacyjno-technicznej. Nagrody i awanse pobudziły jego ambicje i zapal do pracy, dzięki czemu starał się skracać wykonanie dokumentacji i przyspieszyć realizację budowy urządzeń specjalnych, powiększając jednocześnie liczbę tajnych współpracowników niezbędną do realizacji zadań na tym odcinku [...]. W krótkim czasie stał się samodzielnym pracownikiem obdarzonym zaufaniem zarówno tajnych współpracowników, z którymi utrzymywał kontakt jak i wśród kolegów, z którymi pracował. Systematycznie doskonalili swe umiejętności i podnosi wiedzę operacyjno-techniczną na wyższy poziom.

IPN Ka 0231/207, Akta osobowe Bogusława Pawężowskiego

M. Dendra

Pawlak Konrad

s. Feliksa

ur. 1 II 1951 r. w Łęczycy

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: mgr administracji

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1978 – milicjant KW MO Piotrków Trybunalski; 28 II 1979 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 1 V 1979 – młodszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 XII 1979 – inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 11 IX 1980–28 V 1981 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW Świder; 1 VI 1983 –

starszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 16 II 1984 – starszy inspektor Wydziału Śledczego WUSW Częstochowa; 1 VI 1987 – starszy inspektor Sekcji Informacji, Sprawozdawczości i Statystyki Wydziału Ogólnego, równocześnie p.o. starszy inspektor Zespołu Informacyjno-Analitycznego, Sprawozdawczości i Statystyki Tymczasowej Eksperymentalnej Struktury WSK WUSW Częstochowa; 1 VIII 1987 – starszy inspektor Inspektoratu Analityczno-Informacyjnego zastępcy szefa ds. SB, równocześnie p.o. starszy inspektor Zespołu Informacyjno-Analitycznego, Sprawozdawczości i Statystyki Tymczasowej Eksperymentalnej Struktury WSK WUSW Częstochowa; 31 X 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 1 I 1990 – starszy inspektor Wydziału Studiów i Analiz WUSW Częstochowa; 1 V 1990 – p.o. naczelnik Wydziału Studiów i Analiz WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 5 XII 1986 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego WUSW w Częstochowie, por. J. Hodowanego:

W dotychczasowym okresie pracy w Wydz[iałe] Śledczym dał się poznać jako pracownik o dużym poczuciu odpowiedzialności i zdyscyplinowania. Posiadaną wiedzę teoretyczną i zawodową wykorzystuje w codziennej praktyce. Zajmuje się samodzielnym prowadzeniem postępowań przygotowawczych, zwraca uwagę tzw. „politycznych” [...].

Stanowisko Wojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej w Częstochowie, podpisane przez przewodniczącego WKK [podpis nieczytelny, brak daty], umieszczone na odwołaniu K. Pawlaka od decyzji WKK z 31 VII 1990 r.:

Jako wieloletni funkcjonariusz byłego Wydz[iału] IV SB przyczyniał się do ograniczenia swobód w zakresie usług duszpasterskich duchowieństwa. Według opinii środowisk, sposób prowadzenia spraw operacyjnych prowadzonych przez kpt. K. Pawlaka naruszał prawo. Dokumenty operacyjne prowadzonych spraw zostały zniszczone.

IPN Ka 0188/417, Akta osobowe Konrada Pawlaka

A. Kondracki

Pazio Aleksander

s. Edmunda

ur. 7 I 1916 r. w Konstantinowce (Rosja)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

9 IX 1944 – kierownik Poczty Specjalnej RBP; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej PUBP Cieszyn; 28 IX 1945 – p.o. kierownik Sekcji IV Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1946 – p.o. szef PUBP Katowice; 11 VI 1946 – referent Sekcji II Wydziału Personalnego WUBP

Lublin; 1 X 1947 – referent Sekcji II Wydziału Personalnego WUBP Lublin; 1 XII 1947 – kierownik Szkoły WUBP, równocześnie p.o. zastępca naczelnika Wydziału Szkolenia MBP; 9 VIII 1949 – starszy referent Wydziału I Departamentu I MBP; 1 VI 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału II MBP; 1 IV 1951 – tłumacz Wydziału II Departamentu III MBP; 15 VI 1954 – tłumacz Wydziału X Departamentu I MBP; 1 V 1955 – starszy technik instalacji c.o. sekcji wykonawstwa Służby Remontowej Kwatermistrzostwo Centralnych Jednostek KdsBP; 28 XI 1956 – inżynier referatu Remontów i Konserwacji Sekcji Kwaterunkowo-Remontowej CW MSW Legionowo; 1 IV 1958 – kierownik Sekcji Kwaterunkowo-Remontowej Kwatermistrzostwa CW MSW Legionowo; 29 II 1964 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wniosek z 7 V 1948 r. do dyrektora Biura Personalnego MBP wystawiony przez szefa WUBP w Lublinie, F. Zalewskiego:

Por. Pazio p.o. Naczelnika Wydziału Szkolenia ze swych obowiązków wywiązuje się w/g. możliwości – brak mu jednak zmysłu organizacyjnego i nie może być wysunięty na Naczelnika Wydziału, natomiast na z-cę zupełnie odpowiada. Zna prace operatywną i może prowadzić szkolenie zawodowe.

IPN BU 0194/1664, Akta osobowe Aleksandra Pazio

R. Ciupa

Pendziński (Pędziński) Bonifacy

s. Józefa

ur. 13 V 1919 r. w Nekli, pow. Środa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: handlowiec

wykształcenie: niepełne średnie/średnie

Przebieg służby:

19 VI 1945 – referent Sekcji IV MUBP Bytom; 1 I 1946 – referent Referatu IV UBP na MiP Bytom; 1 II 1946 – słuchacz V Kursu CS MBP Łódź; 8 VII 1946 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 1 XI 1946 – zastępca kierownika Sekcji IV Wydziału IV WUBP Katowice; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu IV PUBP Nysa; 1 III 1949 – zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 X 1950 – szef PUBP Tarnowskie Góry; 17 IX 1954 – słuchacz Dwuletniego Wyższego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP OS MBP Warszawa; 2 XII 1954 – do dyspozycji szefa WUBP Stalinogród; 31 I 1955 – wydalony ze służby w organach bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Notatka służbowa z 12 I 1955 r. podpisana przez kpt. S. Foryckiego:

[...] por. Pędziński jako Kierownik PU d/s. BP postępowaniem swoim przyczynił się do rozkadu moralnego pracowników podległego mu Urzędowi. Na skutek powiązania się z ludźmi klasowo nam

obcymi por. Pędziński zatracił czujność rewolucyjną, zaniedbał pracę operacyjną, polityczną i wychowawczą, w Urzędzie wykazał się mało wartościowym pracownikiem i przypadkowym w aparacie BP.

IPN Ka 0182/238, Akta osobowe Bonifacego Pędzińskiego

K. Banaś

Perek Edmund

s. Aleksego

ur. 21 IX 1927 r. w Gnieźnie

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

16 XI 1948 – młodszy referent Referatu V Wydziału Miejskiego WUBP Kraków; 1 I 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Kraków; 15 I–31 VIII 1949 – słuchacz XIV Kursu Szkoła Specjalna przy WUBP w Krakowie; 1 IX 1950 – do dyspozycji szefa WUBP Opole; 1 XI 1950 – referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Opole; 20 XI 1951 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 XII 1951 – referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 1 IV 1952 – starszy referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 1 II 1953 – kierownik Sekcji I Wydziału XI WUBP Katowice; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji I Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1961 – kierownik Grupy V Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – kierownik Grupy I Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VII 1969 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 5 V 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 21 VII 1978 r. podpisana przez I zastępcę komendanta KW MO ds. SB w Katowicach, płk. P. Juszczyka:

Rozwiązując skomplikowane problemy operacyjne stosuje wielokierunkowe, nieszablonowe inicjatywy zapewniając tym samym dopływ informacji wyprzedzających o dużym znaczeniu polityczno-operacyjnym oraz uzyskując dobre rezultaty w przeciwdziałaniu ujemnym zjawiskom. Realizując zadania wynikające z rozwoju sytuacji i potrzeb często pracuje do godzin późno wieczornych wykazując przy tym wiele własnej inwencji jak również energii i odwagi. [...] Wśród kolektynu pracowników Wydziału IV posiada duży autorytet. Jest sumienny, cechuje go duża dyscyplina wewnętrzna i formalna. Swoją postawą oddziałowuje na młodszych funkcjonariuszy wpływając na kształtowanie właściwej atmosfery pracy.

Wniosek z 3 XI 1983 r. o wyróżnienie E. Perka nagrodą specjalną, podpisany przez szefa WUSW w Katowicach, plk. R. Szustera:

Począwszy od 1981 r. mjr Edmund Perka dowodzi grupą funkcjonariuszy, która wykonywała działania o charakterze specjalnym na odcinku zwalczania, bądź neutralizowania ekstremalnej działalności b. NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Zaangażowanie, żarliwość, osobista odwaga jaką wykazał w odblokowaniu huty „Katowice” po ogłoszeniu stanu wojennego pozwoliły zapobiec wielomilionowym stratom w gospodarce Narodowej, jak również ofiarom w ludziach. Także w sposób istotny przyczynił się do bezkonfliktowego przebiegu wizyty Jana Pawła II w Katowicach i Opolu.

IPN Ka 0231/287, Akta osobowe Edmunda Perka

E. Marek

Perliceusz Alojzy

s. Jana

ur. 25 IX 1928 r. w Popowicach, pow. Wieluń

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

15 XI 1951 – młodszy referent Referatu III PUBP Wieluń; 1 XII 1951 – kursant Szkoły Międzywojewódzkiej BP w Katowicach; 1 VII 1952 – referent Referatu Ochrony przy PZPW im. Andrzeja Struga UBP na miasto Łódź; 1 IX 1954 – słuchacz Dwuletniego Kursu Pracowników Operacyjnych BP CW MBP Legionowo; 1 IX 1955 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Kierowników Sekcji Szkoły nr 2 KdsBP Gdańsk; 7 VII 1956 – do dyspozycji Kierownika WUdsBP Łódź; 1 IX 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji III PUdsBP Łask; 1 I 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Łask; 1 IV 1963 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KMiP MO Piotrków Trybunalski; 1 VIII 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KMiP MO Piotrków Trybunalski; 31 VIII 1974 – słuchacz 10-miesięcznego przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 VI 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Piotrków Trybunalski; 1 X 1975 – naczelnik Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 VII 1978 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Przemyśl; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Przemyśl; 21 XI 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Piotrków Trybunalski; 1 VIII 1989 – szef WUSW Piotrków Trybunalski; 3 V 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni stopień uzyskany w służbie: pułkownik.

Opinia z 7 I 1980 r. podpisana przez gen. dyw. Stanisława Kowalczyka z MSW:

Jest oficerem zdyscyplinowanym, sumiennym i doświadczonym, co pozwoliło mu wyrobić duży autorytet u podwładnych. Doświadczenie pracy na samodzielnych stanowiskach oraz głęboka wie-

dza operacyjna uwidaczniają się we właściwym układaniu stosunków na zewnątrz. Plk Perliceusz w pełnieniu obowiązków służbowych wykazuje wiele zaangażowania, inicjatywy i samodzielności. Za całokształt pracy partyjno-społecznej i zawodowej wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami państwowymi i resortowymi.

IPN Ld 0237/72, Akta osobowe Alojzego Perliceusza

L. Marek

Peroń Jerzy

s. Eugeniusza

ur. 8 X 1947 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik elektryk

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 X 1972 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Będzin; 1 X 1974 – podchorąży WSO Legionowo; 21 VI 1977 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 VII 1977 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Dąbrowie Górniczej Wydziału III A KW MO Katowice; 1 II 1982 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Dąbrowie Górniczej Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 V 1982 – kierownik Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 VII 1983 – naczelnik Wydziału V KM MO Katowice; 1 VIII 1983 – naczelnik Wydziału V MUSW Katowice; 1 XI 1988 – zastępca szefa ds. SB MUSW Siemianowice Śląskie; 1 III 1990 – p.o. kierownik Referatu Dochodzeniowego MUSW Siemianowice Śląskie; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji resortu.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 16 IV 1988 r. wystawiona przez zastępcę szefa MUSW w Katowicach, kpt. Z. Kłaptocza:

Jest funkcjonariuszem odpowiedzialnym, przejawiającym inicjatywę na odcinku poprawy efektów służbowych. Posiada uzdolnienia na kierunku organizowania i kierowania zespołami ludzkimi. Wymagający w stosunku do podwładnych. Właściwie kształtuje stosunki i współdziała z pionem MO [...] Znaczące wyniki osiąga w zakresie rozpoznania i rozbudowy stanu osobowych źródeł informacji.

IPN Ka 0231/415, Akta osobowe Jerzego Peronia

A. Grochowiec

Piacko Bronisław

s. Bronisława

ur. 15 II 1926 r. w Sarnach, woj. wołyńskie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik górnik

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

5 III 1945 – młodszy referent WUBP Katowice; 1 IV 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 1 IV 1946 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 20 XII 1947 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII PUBP Katowice; 1 VI 1949 – oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 15 III 1950 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 15 VII 1952 – kierownik Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 X 1953 – starszy inspektor Grupy Instruktorskiej ds. Szkolenia Zawodowego WUBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji III Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 1 VII 1958 – zastępca naczelnika Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 V 1977 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta miejskiego ds. SB KM MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Katowice; 30 XI 1985 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 X 1987 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 10 XI 1983 r. wystawiona przez szefa MUSW w Katowicach, plk. M. Ziubrzyckiego:

Bogate doświadczenie życiowe, przygotowanie zawodowe i osobiste predyspozycje stawiają go w rzędzie wartościowych i przodujących oficerów naszego resortu. Walory te w powiązaniu z codziennym zaangażowaniem w służbie oraz umiejętnością realnych ocen występujących zjawisk społeczno-politycznych w mieście zezwalają mu na podejmowanie właściwych decyzji [...] kierowany przez niego wydział SB osiąga dobre wyniki, skutkiem czego stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście uległ znacznej poprawie.

IPN Ka 0198/341, Akta osobowe Bronisława Piacko

A. Grochowiec

Piasecki Ryszard

s. Michała

ur. 10 VI 1944 r. w Zatorze, pow. Wadowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1965 – milicjant plutonu konwojowo-patrolowego KP MO Oświęcim; 10 I 1966–12 XII 1966 – słuchacz Wojewódzkiego Ośrodka Szkolenia MO Kraków; 1 III 1966 – milicjant plutonu liniowego ZOMO KP MO Oświęcim; 1 I 1968 – referent Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przeszypstwami Gospodarczymi KP MO Oświęcim; 1 IX 1969–5 VII 1969 – słuchacz Szkoły Oficerskiej MO Szczytno; 1 VIII 1970 – inspektor Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przeszypstwami Gospodarczymi KP MO Oświęcim; 1 XI 1972 – inspektor Powiatowego Inspektoratu Ruchu Drogowego KP MO Oświęcim; 1 I 1973 – inspektor Inspektoratu Kontroli Ruchu Drogowego KP MO Oświęcim; 1 XI 1974 – inspektor Referatu Operacyjno-Dochodzeniowego do Walki z Przeszypczością Kryminalną KP MO Wadowice; 1 III 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – inspektor Referatu Operacyjno-Dochodzeniowego do Walki z Przeszypczością Kryminalną KP MO Wadowice; 1 IX 1975 – inspektor Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Bielsko-Biała; 1 IV 1981 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 14 IV 1986 r. wystawiona przez szefa WUSW w Bielsku-Białej, płk. S. Nowaka:

Wykazuje duże umiejętności w przekazywaniu posiadanych wiadomości z zakresu pracy szyfrowo-kodowej, które wykorzystuje w trakcie prowadzonych z tego zakresu szkoleń. [...] Jest wymagającym i troskliwym wobec podwładnych, których uczy rzetelnej systematycznej pracy [...] Aktywny działacz Komisji Rewizyjnej KZ PZPR oraz Rady Funkcjonariuszy. [...] Planowane i realizowane przez niego przedsięwzięcia miały znaczny wpływ na rzecz obrony socjalistycznego ustroju i utrzymania bezpieczeństwa publicznego w okresie wzmożonych napięć społecznych i stanu wojennego.

IPN Ka 0268/11, Akta osobowe Ryszarda Piaseckiego

T. Marszałek

Pieszko Kazimierz

s. Kazimierza

ur. 1 I 1915 r. w Wilnie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: metaloznawca

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

IV 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD Kujbyszew; VIII 1944 – oficer żywniowy RBP; 1 XII 1944 – kierownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego SOB Lublin; 21 I 1945 – kierownik grupy operacyjnej i kierownik MUBP Chorzów; 20 I 1945 –

do dyspozycji kierownika WUBP Wrocław; 24 I 1946 – kierownik PUBP Trzebnica; 14 V 1946 – zwolniony dyscyplinarnie za pijaństwo i rozluźnienie dyscypliny w urzędzie. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Raport z 18 IV 1946 r. dla ministra bezpieczeństwa publicznego po dochodzeniu przeprowadzonym przeciwko K. Pieszce:

W toku dochodzenia ustalono, że upijał się do takiego stopnia, iż wartownicy wynosili go z samochodu. W towarzystwie osób obcych urządzał częste libacje w Urzędzie. Rozdawał swoim znajomym rzeczy należące do depozytu. [...] Postępowaniem swoim doprowadził Urząd do takiego rozluźnienia, że sprawa pijaństwa i szabrownictwa uprawianego przez funkcjonariuszy Urzędu była omawiana na posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej w Chorzowie oraz poruszana w jednym z tamtejszych dzienników.

IPN Ka 0174/203, Akta osobowe Kazimierza Pieszki

W. Dubiański

Pietrzyk Kazimierz

s. Piotra

ur. 1 III 1936 r. w Okołowicach, pow. Włoszczowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotniczo-chłopskie

zawód: mechanik samochodowy-kierowca

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 VII 1961 – milicjant Posterunku MO Moskorzew KP MO Włoszczowa; 8 VIII 1961–3 IV 1962 – słuchacz SP MO Słupsk; 1 V 1962 – posterunkowy Posterunku MO Moskorzew KP MO Włoszczowa; 1 III 1963 – kontroler Powiatowego Inspektoratu Ruchu Drogowego KP MO Włoszczowa; 1 V 1970 – inspektor Referatu Operacyjno-Dochodzeniowego do Walki z Przeszypstwami Gospodarczymi KP MO Włoszczowa; 1 IX 1970–10 VII 1971 – słuchacz rocznej Szkoły Oficerskiej MO Szczytno; 16 III 1973 – kierownik Referatu Operacyjno-Dochodzeniowego do Walki z Przeszypstwami Gospodarczymi KP MO Włoszczowa; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1979 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1979 – kierownik sekcji Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 II 1981 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 IV 1983 – zastępca kierownika Komisariatu ds. SB KMO Koniecpol; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Koniecpol; 15 II 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 27 I 1981 r. podpisana przez naczelnika Wydziału III A KW MO w Częstochowie, płk. A. Faltusa:

W okresie pracy w Organach Bezpieczeństwa realizował zadania operacyjne na odcinku zapobiegania, rozpoznania i wykrywania zagrożeń, które wpływałyby na stan bezpieczeństwa państwa. W pracy wykazuje zdolności do właściwego planowania pracy operacyjnej, a przy realizacji zadań operacyjnych wykazuje dużo własnej inicjatywy i samodzielności. [...] Przestrzega zasad zachowania tajemnicy państwowej i służbowej. Wykazuje troskę o mienie społeczne. [...] Posiada umiejętności dostosowania się do środowiska i zdobycia sobie u niego zaufania.

IPN Ka 0188/361, Akta osobowe Kazimierza Pietrzyka
T. Marszałek

Piękniewski Daniel

s. Wojciecha

ur. 3 I 1921 r. w Łodzi

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: buchalter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

6 VI 1945 – buchalter Wydziału Gospodarczego PUBP Lipno; 20 XII 1945 – młodszy oficer śledczy PUBP Lipno; 3 IV 1946 – starszy oficer śledczy PUBP Lipno; 10 IV 1947 – szef PUBP Drawsk; 1 I 1948 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Szczecin; 28 XII 1949 – p.o. zastępcza szefa WUBP Szczecin; 1 XII 1950 – zastępcza szefa WUBP Szczecin; 1 XI 1951 – zastępcza szefa WUBP Katowice; 20 V 1954 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MBP; 7 VI 1954 – zastępcza naczelnika Wydziału Kultury Fizycznej MBP; 1 IV 1955 – do dyspozycji Departamentu Kadr i Szkolenia KdsBP; 30 IV 1955 – przekazany do MSW; 1 VII 1955 [4 VIII 1955] – do dyspozycji dowódcy KBW; 1 VII 1955 [5 VIII 1955] – wyznaczony do pełnienia służby w ZS Gwardia; 17 VII 1956 – przeniesiony do rezerwy; 21 VII 1956 – przyjęty do pracy na stanowisko starszego inspektora Głównego Inspektoratu Ministra MSW; 1 X 1958 – oficer ewidencji operacyjnej Sekcji III Wydziału IV Biura Ewidencji Operacyjnej MSW; 20 X 1959 – zwolniony, uznany za nieprzydatnego do służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 28 XI 1949 r. sporządzona przez szefa WUBP w Szczecinie, J. Olkowskiego:

Ma całkowicie opanowaną pracę, wykazał wnikliwość, właściwe podejście, zdolności kierownicze i organizacyjne [...] cieszy się autorytetem wśród pracowników. Poziom intelektualny bardzo wysoki.

W 1954 r. WKKP przy KW PZPR Katowice zarzucała Piękniewskiemu nadużywanie stanowiska oraz maltretowanie pomocy domowych. W maju 1954 r. zarzuty rozpa-

trywał Sekretariat KW PZPR Katowice. Ponieważ wina była bezsporna, a Piękniewski w toku dochodzenia przed WKKP przyznał się do zarzutów, postanowiono usunąć go z egzekutywy KM PZPR w Stalinogrodzie, ukarać naganą i wnioskować o pozabawienie go stanowiska (AP Kat. KW PZPR Kat. Sekretariat KW, sygn. 301/V/214, s. 1–5).

IPN BU 0193/8619, Akta osobowe Daniela Piękniewskiego.

W. Dubiański

Piętka Tymoteusz

s. Leona

ur. 20 IX 1927 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

10 IX 1945 – goniec Wydziału Więzień i Obozów WUBP Katowice; 1 I 1947 – wartownik w Komendanturze Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 7 VI 1949 – młodszy referent Sekcji II PUBP Gliwice; 22 VII 1950 – referent Sekcji II PUBP Gliwice; 1 V 1952 – referent Referatu II UBP na MiP Gliwice; 1 III 1953 – starszy referent Referatu II UBP na MiP Gliwice; 1 IX 1953 – starszy referent Sekcji V UBP na MiP Gliwice; 1954 – starszy referent Sekcji III UBP na MiP Gliwice; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji III PUdsBP Gliwice; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Gliwice; 1957–1958 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerów Operacyjnych CW MSW Legionowo; 1 IX 1958 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Gliwice; 1 I 1961 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Gliwice; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny SB KM MO Gliwice; 16 IV 1969 – II zastępca komendanta ds. SB KM MO Gliwice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Wydziału Paszportów KW MO Gliwice; 16 XI 1978 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 8 XI 1982 – zawieszony w czynnościach służbowych; 15 VI 1983 – wydany ze służby; 1 X 1985 – ponownie przyjęty na stanowisko zastępcy naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Katowice; 30 XI 1985 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 26 III 1969 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. SB KM MO w Gliwicach, ppłk. W. Sółdyka:

W zagadnieniach kleru i św[iadków] „Jebowy” pracuje b[ardzo] dobrze. Koncentrował wysiłek na zagrożonych wrogą działalnością parafiach i w odniesieniu do reakcyjnej i rewizjonistycznej części kleru. [...] Ze źródłami informacji pracował dobrze w myśl kierunkowych planów pracy

i potrzeb wynikających z określonych sytuacji. [...] jest pracownikiem obowiązkowym, sumiennym, stawiającym w pierwszym rzędzie interes służby.

IPN Ka 0229/381, t. 1–2, Akta osobowe Tymoteusza Piętki
A. Grochowiec

Pikuła Lucjan

s. Jana

ur. 5 II 1924 r. w Zaborzu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

9 IV 1945 – wartownik MUBP Chorzów; 1 I 1946 – młodszy referent Referatu V MUBP Chorzów; 1 VII 1946 – referent Referatu V MUBP Chorzów; 1 XI 1947 – starszy referent Sekcji V MUBP Chorzów; 15 X 1948 – starszy referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 V 1951 – kierownik Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 IV 1952 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 1 II 1953 – naczelnik Wydziału XI WUBP Katowice; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach; 27 XII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – naczelnik Wydziału IV KW MO Katowice; 31 V 1977 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1 XII 1950 r.:

Z agenturą księgową pracuje dobrze, ma podejście do nich i wie czego od nich żądać. W przeprowadzonych akcjach politycznych po linii kleru wykazał wiele inicjatywy, samodzielności i pomysłowości operacyjnej, za co kilkakrotnie był nagrodzony.

Charakterystyka z III 1965 r. podpisana przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. bezpieczeństwa w Katowicach, M. Dziekana:

W okresie opiniodawczym Wydział IV-ty ujawnił i zlikwidował nielegalnie istniejącą redakcję świadków Jechowy w Gliwicach. Osoby kolportujące materiały i odpowiedzialne za rozprowadzanie zostały aresztowane i skazane prawomocnymi wyrokami sądowymi. Przeprowadzono około 50 rewizji mieszkaniowych u członków św[wiadków] Jechowy i zdeponowano różnego rodzaju kolportowane materiały. Poważnie posunięto pracę operacyjną w kierunku okiełznania zakonu Franciszkanów w Panewnikach [Katowice].

IPN Ka 0229/124, Akta osobowe Lucjana Pikuły
R. Ciupa

Piórowski Jerzy

s. Stefana

ur. 10 XII 1947 r. w Smolicach, pow. Wadowice

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: inżynier

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 X 1974 – referent operacyjny Sekcji Dochodzeniowej do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KP MO Oświęcim; 1 VIII 1975 – inspektor Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1978 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1979 – kierownik Sekcji Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1980 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 14 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału Ogólnego KW MO Bielsko-Biała; 10 I 1986 – naczelnik Wydziału Ogólnego WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – funkcjonariusz KWP Bielsko-Biała.

Ostatni stopień uzyskany w służbie: major.

Charakterystyka z 1976 r.:

W okresie pracy na w.w stanowisku wykazał zaangażowanie i dobre chęci. Sumienny, zdyscyplinowany.

Charakterystyka z 1985 r.:

W należyty sposób organizuje pracę podległych funkcjonariuszy. Właściwie nadzoruje i koordynuje pracę jednostek terenowych. Wykazuje wysoki stopień zaangażowania osobistego w powierzone mu obowiązki.

IPN Ka 00275/47, Akta osobowe Jerzego Piórowskiego

E. Zajchowska

Piskorz Władysław

s. Ludwika

ur. 8 V 1927 r. w Bersce, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

25 V 1945 – młodszy referent Sekcji Walki z Bandytyzmem PUBP Miechów; 28 V 1946 – słuchacz VI Kursu Szkoły Specjalnej przy WUBP Kraków; 29 VII 1946 – referent Referatu V PUBP Miechów; 1 VI 1948 – starszy referent Referatu I PUBP Miechów; 10 XII 1948 – starszy referent Referatu III PUBP Limanowa; 1 I 1949 – starszy referent Referatu III PUBP Myślenice; 1 VIII 1951 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Myślenice; 1 III 1952 – zastępca szefa PUBP Myślenice; 1 VI 1952 – do dyspo-

zycji szefa WUBP Kraków; 1 VII 1952 – degradacja z przeniesieniem dyscyplinarnym na stanowisko starszego referenta przy Kierownictwie PUBP Oświęcim; 14 XI 1952 – wykładowca katedry zawodowej Szkoły Międzywojewódzkiej MBP w Katowicach; 1 VIII 1953 – wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP Stalinogród; 1 X 1954 – kierownik grupy szkoleniowej Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP Stalinogród; 1 VIII 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Tychy; 1 V 1956 – zastępca kierownika MUdsBP Chorzów; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Mysłowice; 1 VIII 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Chorzów; 1 X 1969 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Bytom; 30 IV 1974 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 5 VI 1974 – zwolniony na własną prośbę i przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Fragment charakterystyki z wniosku – o przeniesienie na wyższe stanowisko z 27 I 1952 r. – sporządzonego przez naczelnika Wydziału Personalnego WUBP w Krakowie:

Ppor. Piskorz był również karany przez obywatela Ministra 14-dniowym aresztem za stosowanie niedozwolonych metod w śledztwie, czego również nie stara się powtarzać i zwraca uwagę, by podobnego przestępstwa nie popełnili jego podwładni.

Fragment charakterystyki z 6 II 1960 r. sporządzonej przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO w Katowicach, plk. K. Małkiewicza:

[...] Umie organizować pracę i wykorzystywać racjonalnie własne kadry. Dzięki tym zaletom w 1959 r. jednostka, którą kieruje kpt. Piskorz osiągnęła znaczne wyniki w pracy operacyjnej. Zrealizowano 8 spraw ewidencji operacyjnej, aresztując 10 osób. W tym zlikwidowano nielegalną rewizjonistyczną organizację, wyjaśniono 61 spraw oraz założono nowych 47 spraw. Poczyniono również znaczny postęp w operacyjnym rozeznaniu terenu.

IPN Ka 0227/494, Akta osobowe Władysława Piskorza

R. Mozgol

Piwoński Stanisław

s. Franciszka

ur. 17 VII 1921 r. w Dąbiu, pow. Włoszczowa

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: kowal, ślusarz

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

28 I 1945 – referent gminny na gminę Moskorzew PUBP Włoszczowa; 5 II 1946 – starszy referent powiatowy PUBP Włoszczowa; 1 X 1947 – zastępca szefa PUBP Włoszczowa; 1 VI 1948 – zastępca szefa PUBP Pińczów; 1 I 1949 – zastępca szefa PUBP Czę-

stochowa; 1 IX 1952 – szef UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1953 – inspektor ds. szkolenia zawodowego w Kierownictwie WUBP Stalinogród, 1 VI 1955 – zastępca kierownika WUdsBP Stalinogród, 1 I 1957 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 I 1975 – kierownik Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 30 VI 1975 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 15 III 1971 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Dbą i zabiega o dobro służby. Na naradach podczas pobytu w jednostkach terenowych, rozmowach z kierownikami wskazuje na słabe ogniwa w naszej pracy oraz przyczyny ich powstania. Działania te przyczyniły się do poprawy pracy, szczególnie w jednostkach terenowych SB, wpłynęły na lepsze rozpoznanie, przeciwdziałanie a tym samym zwalczanie wrogich nam przejawów.

IPN Ka 0229/249, Akta osobowe Stanisława Piwońskiego

G. Kolek

Plaszczyk Kazimierz

s. Bolesława

ur. 27 IX 1924 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 X 1955 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry i Szkolenia KdsBP; 1 XII 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 I 1956 – zastępca naczelnika Wydziału „B” WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu niewywiązywania się z powierzonych zadań.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Wniosek z 21 XII 1956 r. o zwolnienie K. Plaszczyka z zajmowanego stanowiska podpisany przez kierownika WUdsBP w Stalinogrodzie, ppłk. F. Szlachcica:

Skierowany został przez Komitet Wojewódzki PZPR celem wzmocnienia pracy polityczno-wychowawczej wśród pracowników aparatu. Skierowany został do Wydziału „B” ponieważ Wydział ten w tym czasie wymagał pomocy partyjnej. Z zadań swoich nie wywiązał się, uległ naczelnikowi Wydziału i atmosferze panującej w Wydziale i wspólnie z nimi zaczął pić.

IPN Ka 0224/273, Akta osobowe Kazimierza Plaszczyka

M. Biała

Pluta Józef

s. Michała

ur. 1 XII 1911 r. w Łodzi

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: biuralista

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 II 1945 – starszy referent Wydziału Personalnego WUBP Łódź; 16 IV 1945 – kierownik PUBP Końskie; 24 VIII 1945 – zastępca kierownika WUBP Łódź; 15 X 1945 – zastępca kierownika WUBP Katowice; 1 II 1946 – zastępca kierownika WUBP Białystok; 20 VII 1946 – szef WUBP Białystok; 24 VII 1947 – szef WUBP Kielce; 5 II 1950 – do dyspozycji MBP; 13 III 1950 – naczelnik Wydziału II Departamentu III MBP; 1 VI 1950 – naczelnik Wydziału III Departamentu III MBP; 20 VII 1952 – inspektor przy ministrze BP; 1 II 1953 – inspektor Inspektoratu Ministra BP; 30 IV 1954 – zwolniony z powodu reorganizacji etatów w aparacie bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek z 3 III 1950 r. o przeniesienie J. Pluty sporządzony przez dyrektora Departamentu Kadr MBP, M. Orechwę:

Jako szef tego urzędu [WUBP w Kielcach] nie osiągnął ważniejszych rezultatów w pracy operacyjnej i większość czasu poświęcał sprawom administracyjno-gospodarczym, skutkiem czego praca operacyjna w całym urzędzie stała na niskim poziomie.

W informacji z 1949 r. podano, że jako szef WUBP w Kielcach Pluta w ogóle nie interesował się pracą, nie spotykał się z naczelnikami wydziałów. Miał pobierać większe przydziały z konsumu, które następnie przekazywał członkom swojej rodziny do rozprowadzania w ich sklepie. Ponadto wykorzystywał dla siebie i rodziny pracę warsztatów więziennych.

IPN BU 0193/7017, Akta osobowe Józefa Pluty

W. Dubiański

Pobrotyn Tadeusz

s. Władysława

ur. 28 IV 1927 r. w Przeuszynie, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 VIII 1945 – wartownik MUBP Skarżysko; 10 I 1946 – wartownik PUBP Kielce; 1 X 1946 – wartownik WUBP Kielce; 1 X 1947 – wartownik MUBP Częstochowa; 13 IX 1948 – słuchacz 4-miesięcznego Kursu w Szkole przy WUBP Kielce; 1 I 1949 – młodszy referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 1 III 1950 – referent Sekcji IV PUBP Częstochowa; 15 III 1951 – kierownik Referatu Komunikacji PUBP Częstochowa; 13 III 1952 – słuchacz Kursu „K” CW MBP Legionowo; 22 VII 1952 – kierownik Sekcji VIII UBP na MiP Częstochowa; 1 VI 1953 – zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 1 II 1954 – zastępca naczelnika Wydziału VIII WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału V WUdsBP Stalinogród; 15 III 1956 – zastępca kierownika MUdsBP Sosnowiec; 31 XII 1956 – zwolniony, odmówił dalszej pracy w SB. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z WUBP w Stalinogrodzie z 16 IV 1953 r.:

Z agenturą pracuje dobrze oraz posiada na swoim kontakcie liczną siatkę agencyjno-informacyjną. Wymieniony jest intelektualnym i ambitnym pracownikiem, posiadający perspektywę wzrostu [awansu] w aparacie BP.

IPN Ka 0224/150, Akta osobowe Tadeusza Pobrotyna

A. Dziuba

Podczaski Jerzy

s. Bogdana

ur. 8 II 1949 r. w Wielgomłynach, pow. Radomsko

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 II 1978 – młodszy inspektor Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 1979–1982 – słuchacz Wyższej Szkoły Oficerskiej MSW Szczytno; 1 VIII 1982 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 16 XI 1983 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Bielsko-Biała; 16 XI 1986 – p.o. naczelnik Wydziału Śledczego WUSW Bielsko-Biała; 16 I 1988 – naczelnik Wydziału Śledczego WUSW Bielsko Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 27 IX 1982 r. – za okres od 1 VIII 1982 r. do 27 IX 1982 r. – wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Bielsku Białej, st. sierż. Henryka Łuszczaka:

Jest staranny w wykonywaniu zadań, odpowiedzialny, przestrzegający tajemnicy państwowej i służbowej. Jest osobą o odpowiedniej kulturze osobistej, umie współżyć w kolektywie. Cechuje go obiektywizm i odpowiedni stosunek do przełożonych.

Postawa ideowa i społeczno-polityczna bez zastrzeżeń. Aktywnej działalności społecznej i politycznej nie przejawia. Posiada stosowne ambicje zawodowe i życiowe. Postawa moralna bez zastrzeżeń. Poza zainteresowaniami zawodowymi zajmuje się problematyką filatelistyki oraz uprawia turystykę.

IPN Ka 0239/115, Akta osobowe Jerzego Podczaskiego

K. Wiczorek

Podsiadło Waldemar

s. Romana

ur. 18 VI 1946 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik kolejowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1970 – wywiadowca Sekcji III Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 II 1974 – inspektor Samodzielnej Sekcji Operacyjno-Ochronnej KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Samodzielnej Sekcji Operacyjno-Ochronnej KW MO Katowice; 15 V 1977 – inspektor Grupy IV Wydziału VI Biura Ochrony Rządu MSW; 15 VI 1981 – inspektor Grupy IV Wydziału I Biura Ochrony Rządu MSW; 1 VI 1982 – starszy inspektor Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 X 1983 – kierownik Sekcji Va Wydziału V-2 WUSW Katowice; 16 V 1985 – zastępca szefa ds. SB RUSW Jastrzębie Zdrój; 1 XII 1987 – zastępca szefa ds. SB MUSW Chorzów; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 9 III 1987 r. wystawiona przez szefa RUSW w Jastrzębiu Zdroju, ppłk. F. Burego i zastępcę szefa WUSW ds. SB w Katowicach, płk. J. Birnbacha:

[...] Na rok 1986 postawił przed kierowaną służbą zadanie powiększenia stanu źródeł informacji o 50%, które przekroczył o 5%, uzyskując pozyski w neuralgicznych pionach resortu górnictwa [...]. Jego osobiste zaangażowanie w pracy oper[acyjnej] pozwoliło na podniesienie na wyższy poziom rozpoznania oper[acyjnego]. W stosunku do podwładnych jest wymagający, sprawiedliwy i obiektywny. Zleczone [...] zadania konsekwentnie wykonuje, kierując się zasadą cotygodniowych rozliczeń, rozmów indywidualnych i odpraw [...]. Cechuje go wysoki stopień samodzielności, inicjatywy oraz poczucia odpowiedzialności. Przed podjęciem decyzji analizuje jej skutki i przewiduje następstwa. Posiada umiejętność przewidywania zagrożeń i szybkiego reagowania w celu ich neutralizacji.

IPN Ka 0231/502, Akta osobowe Waldemara Podsiadło

E. Wiecha

Pokrzywiec Jan

s. Mirona

ur. 9 I 1923 r. w Mogielnicy, pow. Chełm

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

26 VIII 1949 – młodszy referent Referatu IV PUBP Puławy; 15 VI 1950 – referent Referatu IV PUBP Puławy; 20 IX 1950 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1951 – starszy referent Placówki Bezpieczeństwa Publicznego w Tytach PUBP Pszczyna; 1 V 1952 – kierownik Sekcji IV PUBP Pszczyna; 1 VII 1953 – zastępca szefa PUBP Pszczyna; 15 XII 1954 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu przy Centralnej Szkole Partyjnej w Warszawie; 11 VII 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 IX 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Gliwice; 1 VII 1956 – kierownik PDdsBP Lubliniec; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Lubliniec; 1 VI 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Częstochowie; 31 VII 1975 – zwolniony ze względu na stan zdrowia; 16 X 1983 – przyjęty ponownie na stanowisko inspektora Wydziału II WUSW Częstochowa; 30 IV 1990 – zwolniony. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

IPN Ka 0188/2, t. 1–2, Akta osobowe Jana Pokrzywca

M. Paszek

Polak Andrzej

s. Juliana

ur. 1 I 1935 r. w Kazimierzu Górniczym, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: ekonomista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 III 1962 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 3 IX 1965–31 VII 1966 – słuchacz Szkoły Oficerskiej Nr 1 CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1973 – kierownik Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1975 – starszy inspektor w Inspektoracie Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 IX 1977–25 VI 1978 – słuchacz 10-miesięcznego kursu w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 VII 1982 – zastępca naczelnika Wydziału III-1 KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB

KM MO Chorzów; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Chorzów; 30 XI 1987 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa za okres od 19 VI 1975 do 30 VI 1978 r. podpisana przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. P. Juszczyka:

W rozwiązywaniu problemów operacyjnych stosuje formy, metody i środki pracy operacyjnej w sposób nieszablonowy, wzbogacając je o elementy gry i kombinacji operacyjnej.

Opinia służbowa za lata 1970–1971 wystawiona 20 stycznia 1972 r. przez naczelnika Wydziału III, ppłk. H. Sikorę:

[...] *Por. A. Polak ma zdolność nawiązywania kontaktu z pracownikami naukowymi, dzięki czemu posiada rozeznanie sytuacji polityczno-operacyjnej w zabezpieczanym przez niego środowisku. Potrafi w sposób skuteczny stosować przedsięwzięcia natury profilaktycznej, zapobiegając szeregu zjawisk ujemnych jak np. zapobieganie realizacji zamiarów odmowy powrotu do kraju w trakcie planowanego wyjazdu, odcięcie od wpływu na młodzież akademicką przedstawicieli kadry naukowej reprezentujących orientację opozycyjną bądź będących jednostkami zdemoralizowanymi itp.*

IPN Ka 0229/424, Akta osobowe Andrzeja Polaka

M. Sikora

Polczyk Zygmunt (do 1948 r. Polczyk Rudolf)

s. Wilhelma

ur. 8 IX 1927 r. w Łagiewnikach Śląskich, pow. Świętochłowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

24 X 1950 – młodszy referent Sekcji IV PUBP Katowice; 1 VII 1951 – młodszy referent Referatu Komunikacji PUBP Katowice; 1 I 1952 – referent Referatu Komunikacji PUBP Katowice; 1 V 1952 – referent Referatu Ochrony PKP Stacja Osobowa PUBP Gliwice; 8 IX 1952 – słuchacz Roczego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP CW MBP Legionowo; 31 VII 1953 – do dyspozycji szefa WUBP Stalinogród; 1 IX 1953 – zastępca szefa UBP na MiP Bytom; 31 I 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 III 1956 – starszy instruktor Sekcji II Wydziału Kadry i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer szkoleniowy Sekcji II Wydziału Kadry i Szkolenia WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 X 1958 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Departamentu I MSW; 1 VII 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice (będąc w dyspozycji, wykonywał prace dla Wydziału III); 1 XI 1960 – starszy oficer operacyjny Samodzielnej Grupy

Specjalnej KW MO Katowice; 1 XI 1963 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1965 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1966 – kierownik Grupy IIIa Wydziału II KW MO Katowice; 1 VII 1969 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 X 1969 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 30 IX 1985 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z VII 1974 r.:

Na przestrzeni lat 1973–1974 podlegli mu pracownicy pozyskali do współpracy 34 tajnych współpracowników i zrealizowali 10 spraw operacyjnych poprzez aresztowanie figurantów. Obecnie przygotował i realizuje 8 sytuacji operacyjnych obliczonych na bezpośredni styk naszych TW ze służbami specjalnymi przeciwnika i ambasadą NRF w Warszawie. Osobiście obsługuje 4 TW i prowadzi 2 sprawy operacyjne na osoby podejrzane o współpracę z obcym wywiadem.

Charakterystyka z XI 1983 r.:

W sierpniu 1980 r. oddelegowany do działań operacyjnych na terenie buty »Katowice« gdzie przebywał do lutego 1981 r. i wykazał tam duży hart i odwagę.

IPN Ka 0229/136, Akta osobowe Zygmunta Polczyka

M. Niedurny

Połącik Czesław

s. Antoniego

ur. 18 IX 1928 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

20 IX 1945 – wartownik PUBP Będzin; 23 X 1946 – słuchacz 2-miesięcznego Kursu w Szkole przy WUBP Katowice; 23 II 1947 – młodszy referent UBP na MiP Będzin; 1 VIII 1947 – słuchacz Kursu Szyfrantów-Fotografów CW MBP Legionowo; 28 II 1948 – do dyspozycji dyrektora Departamentu II MBP; 1 IV 1948 – szyfrant-fotograf Referatu II PUBP Bielsko; 1 XI 1950 – oddelegowany do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i wysłany do pracy w Ambasadzie PRL w Ankarze; 1 IX 1952 – szyfrant Samodzielnej Sekcji Szyfrów Biura „C” MBP; 15 V 1953 – p.o. kierownik Samodzielnej Sekcji „C” WUBP Staliność; 1 X 1954 – kierownik Samodzielnej Sekcji „C” WUBP Staliność; 1 IV 1955 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” WUdsBP Staliność; 1 IV 1956 – starszy oficer techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” WUdsBP Staliność; 27 XII 1956 – starszy oficer techniki operacyjnej Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 1 I 1957 – kierownik Samodzielnej Sekcji „A” KW MO Katowice; 1 XI 1964 – kierownik Samodzielnej Sekcji Rejestracji Cudzoziemców KW MO Katowice; 1 XI 1965

– naczelnik Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 1 IV 1972 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 VI 1972 – I zastępca komendanta MO ds. SB KP MO Pszczyna; 1 IV 1974 – zastępca naczelnika Wydziału „C” KW MO Katowice; 31 XII 1975 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 17 V 1968 r. – za lata 1965–1967 – podpisana przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, ppłk. W. Kruszyńskiego:

Pomimo szczupłego stanu etatowego Wydział [KRG] pod jego kierownictwem dokonał aktualizacji zagadnień i spraw związanych z pobytem cudzoziemców na terenie woj. katowickiego. Zaktualizował kartotekę repatriantów, cudzoziemców na pobycie stałym i bezpaństwowców co jest pomocne dla pracy operacyjnej. W codziennej pracy kładzie główny nacisk na organizowanie pracy operacyjnej tak przez pracowników Wydziału jak i aparat GPK. Wyczulenie pracowników i kontrolerów na pracę operacyjną daje pozytywne wyniki w zabezpieczeniu granicy państwowej jak i ujawnieniu osób trudniących się przemytem.

IPN Ka 0229/174, Akta osobowe Czesława Połacika

E. Marek

Połowniak Henryk

s. Jana

ur. 24 XII 1914 r. w Nietulisku Dużym, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: szlifierz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

21 I 1945 – członek Grupy Operacyjnej województwa śląskiego; 2 IV 1945 – zastępca kierownika WUBP Katowice; 1 IX 1946 – I zastępca głównego komendanta Straży Morskiej w rezerwie MBP; 15 II 1947 – zwolniony na własną prośbę, przejście do WP (w latach 1947–1948 ukończył Wyższą Szkołę Oficerów Polityczno-Wychowawczych w Rembertowie, do 1952 r. służył w WOP, od 1958 r. w zawodowej służbie wojskowej; karierę wojskową ukończył w 1969 w Zarządzie II Sztabu Generalnego WP).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka służbowa z 4 I 1949 r. z Wyższej Szkoły Oficerów Politycznych:

Moralność średnia, inteligencja mała. Zdyscyplinowany, niezdrowo zarozumiały [...] Klasowo oddany. Politycznie pewny [...] Duże trudności w przyswajaniu wiedzy. Brak umiejętności operowania poznanym materiałem. Umie przekonywująco, przejrzyście referować.

Charakterystyka służbowa z 13 I 1949 r. wystawiona przez dyrektora Biura Personalnego MBP:

Pracował z oddaniem. Miał niedociągnięcia w pracy z powodu małego wykształcenia. Inteligencja średnia, ambitny, chce poświęcić się służbie wojskowej.

IPN Gd 213/797, Akta osobowe Henryka Połowniaka; IPN BU 00230/57/8, Akta osobowe Henryka Połowniaka

A. Dziuba

Poniedziałek Grzegorz

s. Zygmunta

ur. 29 VI 1953 r. w Nieleddwi, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: historyk

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 IX 1977 – młodszy inspektor Sekcji II Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 V 1979 – inspektor Sekcji Analityczno-Informacyjnej Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 8 X 1979–28 VI 1980 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW w Świdrze; 1 IX 1981 – kierownik Sekcji Analityczno-Informacyjnej Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 I 1982 – starszy inspektor Inspektoratu Analityczno-Informacyjnego przy zastępcy komendanta ds. SB KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Studiów i Analiz WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 19 VIII 1980 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Bielsku-Białej, Romana Potockiego:

Z nałożonych obowiązków służbowych wywiązuje się w sposób prawidłowy, jest pracownikiem zdyscyplinowanym, inteligentnym i koleżeńskim. W pracy operacyjnej przestrzega zasad konspiracji wykonywanych czynności w miejscu pracy i środowisku w którym przebywa. Realizuje bez zastrzeżeń zadania operacyjne i partyjne przydzielone przez kierownictwo Wydziału i organizację partyjną. Wyniki pracy operacyjnej w pełni uzasadniają jego przydatność na zajmowanym stanowisku jak również awans na wyższe stanowisko.

IPN Ka 0239/116, Akta osobowe Grzegorza Poniedziałka

M. Dendra

Popiołek Zygmunt

s. Zygmunta

ur. 1 I 1948 r. w Nowym Sączu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VI 1981 – młodszy inspektor Grupy Operacyjnej w Cieszynie Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1982 – inspektor Grupy Operacyjnej w Cieszynie Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 16 XII 1982 – inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 V 1983 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1985 – zastępca szefa ds. SB RUSW Oświęcim; 2 XI 1987–26 I 1988 – słuchacz 3-miesięcznego przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 IX 1988 – starszy inspektor Wydziału VI WUSW Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – starszy inspektor Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 15 V 1985 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV WUSW w Bielsku-Białej, ppłk. Stanisława Kałata:

Posiadana wiedza ogólna i zawodowa oraz osobiste predyspozycje w postaci bogatego doświadczenia w pracy w ruchu młodzieżowym i partyjnym pozwoliły mu na dość szybki awans do kategorii pracowników doświadczonych. Posiada na kontakcie sześć jednostek TW ze środowisk kleru rzymskokatolickiego z czego osobiście pozyskał trzy jednostki.

IPN Ka 0239/117, Akta osobowe Zygmunta Popiołka

A. Gryman

Potempa Józef

s. Józefa

ur. 2 XII 1924 r. w Preczowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IV 1946 – młodszy referent ekonomiczno-przemysłowy PUBP Nysa; 1 II 1947 – referent polityczno-społeczny PUBP Nysa; 1 XI 1947 – referent Referatu V PUBP Koźle; 20 IV 1948 – referent Referatu V MUBP Zabrze; 1 X 1950 – starszy referent Sekcji

V MUBP Chorzów; 1 XI 1951 – kierownik ROP przy Zakładach Przemysłu Azotowego MUBP Chorzów; 1 VII 1952 – zastępca szefa MUBP Siemianowice; 15 X 1952 – szef MUBP Siemianowice; 28 II 1955 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka służbowa wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, podpisana przez płk. J. Jurkowskiego:

Chor. Potępa Józef pracę swą rozpoczął od stanowiska młodszego referenta, kolejno awansując na stanowisko Kierownika RO. Na całej przestrzeni swej pracy wykazał, że pracę operatywną opanował dość dobrze. Z agenturą pracuje należycie. Jest zdolnym pracownikiem operacyjnym posiadającym własną inicjatywę i zmysł organizacyjny.

Pracownik poważny, inteligentny o dużym poczuciu odpowiedzialności.

IPN Ka 0189/38, Akta osobowe Józefa Potempy

M. Domagała

Potocki (Palichleb) Roman

s. Józefa

ur. 2 VIII 1937 r. w Tarnawie Dolnej, pow. Sucha Beskidzka

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik górnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 XI 1961 – służba przygotowawcza na stanowisko oficera operacyjnego Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – oficer operacyjny Wydziału IV KW MO Katowice; 9 IX 1963 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 IX 1964 – oficer operacyjny Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 16 XII 1973 – kierownik Sekcji Analityczno-Informacyjnej Wydziału IV KW MO Katowice; 30 IX 1975 – do dyspozycji komendanta KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1975 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1976–30 VI 1977 – słuchacz rocznego kursu w Wyższej Szkole KGB w Moskwie; 16 XII 1977 – naczelnik Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1980 – naczelnik Wydziału IV Departamentu IV MSW; 1 IV 1981 – naczelnik Wydziału VIII Departamentu IV MSW; 1 XII 1984 – naczelnik Wydziału V Departamentu VI MSW; 1 X 1985 – mianowany na stanowisko naczelnika etatu 060/61 Departamentu V MSW, delegowany do pracy w grupie operacyjnej Departamentu V w ZSRR, etat niejawny; 1 I 1988 – zwolniony z zajmowanego stanowiska do dyspozycji dyrektora Departamentu Nadzoru MSW; 15 IV 1989 – zwolniony ze względu na stan zdrowia; 18 XII 1989–31 V 1990 – zatrudniony czasowo na stanowisku starsze-

go referenta Punktu Paszportowego w Czechowicach-Dziedzicach Wydziału Paszportów WUSW Katowice.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa komendanta wojewódzkiego MO w Bielsku-Białej, płk. Ryszarda Witka: *Jako wyróżniający się naczelnik w pionie IV został przeniesiony służbowo z dniem 1.10.1980 r. do Departamentu IV na stanowisko naczelnika Wydziału IV.*

IPN BU 0604/1163, Akta osobowe Romana Potockiego; IPN Ka 266/141, Akta osobowe Romana Potockiego K. Banaś

Prokopski Stefan

s. Michała

ur. 4 IV 1900 r. w Komarzu, pow. Przemysł

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: kupiec

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 III 1945 – starszy oficer śledczy MUBP Mysłowice; 20 VIII 1945 – starszy referent MUBP Mysłowice; 15 IX 1945 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca kierownika MUBP Bytom; 1 II 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik PUBP Lubliniec; 11 X 1946 – zwolniony, aresztowany i przekazany Wojskowej Prokuraturze Rejonowej.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 4 VII 1946 r. sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, J. Wargina-Słomińskiego:

Zdolny, do pracy podchodzi poważnie lecz wskutek pociągu do „kieliszka” ma pewne niedociągnięcia. Spotykany w lokalach przy picciu wódki z osobami podejrzanymi. Dbą o utrzymanie dyscypliny i porządku w Urzędzie.

Charakterystyka z 23 VII 1946 r. sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach:

Przez częste zagładanie do kieliszka i przebywanie w nieodpowiednim towarzystwie, stworzył niezdrową atmosferę w Urzędzie i stał się tematem domysłów, co spowodowało przeniesienie.

S. Prokopskiemu po zatrzymaniu 11 X 1946 r. zarzucono, że: *będąc szefem PUBP w Lublińcu [...] nie wykazywał żadnej inicjatywy przy zwalczaniu band leśnych oraz elementów reakcyjnych i elementów podejrzanych o współpracę z Niemcami w czasie okupacji.* Przez opieślność dopuścił do ucieczki przed aresztowaniem osoby podejranej o działalność antypolską w czasie okupacji. Przed referendum zwolnił z aresztu osobę osadzoną w nim za sianie propagandy antyrządowej. Nie współpracował z miejscowymi partiami de-

mokratycznymi, zamiast tego *wolał w wolnych chwilach a czasem i podczas urzędowania iść do restauracji i popijając wódkę wspólnie z ludźmi o poglądach antydemokratycznych, lub też jawnych reakcjonistów, którzy postronnie wyrażali się, że Prokopski jest ich człowiekiem i idzie im na rękę. Innym razem Prokopski będąc w restauracji „Polonia” śpiewał piosenki w języku niemieckim, oraz używał różnych wyrażzeń, przez co podrywał autorytet UB jak również przez swoje nieodpowiednie postępowanie przyczynił się do rozluźnienia dyscypliny i moralnej demoralizacji podwładnych sobie pracowników.*

Ponadto został oskarżony o defraudację 27 500 zł z kasy Urzędu.

IPN Ka 0174/255, Akta osobowe Stefana Prokopskiego

W: Dubiański

Proszowski Stanisław

s. Jana

ur. 17 IV 1921 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

10 IV 1945 – młodszy referent MUBP Będzin; 5 V 1945 – zastępca kierownika Sekcji III MUBP Będzin; 7 II 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 17 IV 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. szef PUBP Zawiercie; 1 II 1947 – zastępca kierownika Sekcji III Wydziału V WUBP Katowice; 1 VI 1948 – kierownik Sekcji III Wydziału V WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – kierownik Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 15 VIII 1951 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 20 I 1952 – p.o. naczelnik Wydziału V WUBP Poznań; 1 II 1953 – naczelnik Wydziału XI WUBP Poznań; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału VI WUdsBP Poznań; 1 VIII 1955 – zawieszony w związku z aresztowaniem; 31 VIII 1955 – zwolniony z powodu aresztowania za zdradę tajemnic służbowych (dekonspiracja agentury).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia z 11 II 1948 r. wystawiona przez szefa PUBP w Będzinie:

[...] opinię ma niezbyt dobrą, gdyż u mieszkańców naszego terenu uchodzi za szabrownika, którzy go widzieli i wskazali, gdzie ma przechowywane meble z szabru.

Charakterystyka z 13 VII 1955 r. z WUdsBP w Poznaniu:

Podstawą przeniesienia do tutaj[ezszego] Urzędu było to, że na terenie wojew[ództwa] Stalino-grodzkiego często nadużywał alkoholu, czym skompromitował się.

IPN BU 0193/4931, t. 1–2, Akta osobowe Stanisława Proszowskiego

A. Dziuba

Pruszyński Maciej

s. Zygmunta

ur. 16 III 1946 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: specjalista administracji

wykształcenie: niepełne wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1968 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Mrągowo; 1 X 1969 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Pisz; 1 XI 1969 – oficer Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Mrągowo; 1970–1971 – kursant Wyższej Szkoły KGB Moskwa; 1 I 1972 – inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KP MO Mrągowo; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 II 1976 – kierownik Sekcji VII Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1979 – kierownik Sekcji Wydziału III A KW MO Częstochowa; 16 XII 1979 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 VIII 1986 – naczelnik Wydziału V WUSW Częstochowa; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Ochrony Gospodarki WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony w wyniku reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

IPN Ka 0188/429, Akta osobowe Macieja Pruszyńskiego

D. Węgrzyn

Ptak Józef

s. Wawrzyńca

ur. 15 III 1904 r. w Oświęcimiu, pow. Biała

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: zawodowy podoficer WP, tokarz

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 IX 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Chorzów; 1 I 1946 – starszy oficer śledczy Grupy Śledczej MUBP Chorzów; 1 V 1948 – kierownik Sekcji Śledczej, równocześnie p.o. zastępca szefa MUBP Chorzów; 31 III 1949 – wydalony dyscyplinarnie ze służby. Ostatni uzyskany stopień w służbie: sierżant.

Charakterystyka [bez daty] podpisana przez szefa MUBP w Chorzowie:

Stosunek do demokracji ludowej i jej Rządu jest bardzo przychylny, prawdziwy demokrata, do nacjonalizmu jest ustosunkowany wrogo. [...] Pod względem politycznym jest zupełnie pewny. Po linii śledczej i całość pracy w organach BP opanował bardzo dobrze, [...]. Jest samodzielny,

o dużej inicjatywie, posiada szybką orientację i zdolność decyzji, jest stanowczy, o wysokim poczuciu odpowiedzialności, pracowity jest bardzo, niema u niego godzin obliczonych co do pracy, pracuje z zapałem, [...]. Dodatkowo dla kierownika: potrafi do każdego pracownika podejść, umie dać mu dokładnie wytyczne jak ma pracować, umie poznawać kadry, w pracy jest bardzo wymagający od swych podwładnych, jak ktoś zrobi źle, to potrafi okrzanić, zarówno i odpowiednio go pouczy jak trzeba robić.

Charakterystyka z 20 IV 1949 r. (bez podpisu):

Jest to przedwojenny podoficer zawodowy. W okresie okupacji składał wniosek na „volksdeutscha”. Pracując w organach BP dopuścił się kilkakrotnych awantur w stanie nietrzeźwym oraz dotkliwego pobicia osób cywilnych. Do obecnego ustroju ustosunkowany nieprzychylnie, klasowo nie jest związany z obecną rzeczywistością. Przejawia tendencje klerykalne. Z nałożonych obowiązków wywiązał się słabo. Posiada skłonność do nadużywania alkoholu. W stanie nietrzeźwym podrywa autorytet organów BP.

IPN Ka 0204/419, Akta osobowe Józefa Ptaka

R. Mozgol

Puchalski Mirosław

s. Franciszka

ur. 10 XII 1932 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: niepełne średnie/wyższe

Przebieg służby:

18 IX 1950 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 26 VII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 12 VIII 1952 – młodszy oficer śledczy Sekcji III Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 VII 1954 – oficer śledczy Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – oficer śledczy Sekcji I Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1957 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1957 – oficer śledczy Samodzielnej Sekcji Śledczej KW MO Katowice; 1 III 1960 – starszy oficer śledczy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1963 – kierownik grupy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VII 1972 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału Śledczego KW MO Częstochowa; 7 XII 1979 – zmarł.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 13 VI 1973 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. S. Opitka:

Jako wyróżniający się w pracy został awansowany na stanowisko Inspektora Inspektoratu Kierownictwa Służby Bezpieczeństwa. Na tym stanowisku wykazuje dużo inicjatywy, pomysłowości i aktywności. Swą pracą przyczynia się do podnoszenia poziomu pracy w Referatach Sł. Bezp. Komend Powiatowych. W codziennym postępowaniu zarówno w służbie jak i poza nią wykazuje dużo taktu i rozważli, dzięki czemu jest powszechnie lubiany przez pracowników i szanowany przez kierownictwo.

Jest to człowiek o wysokiej kulturze osobistej, umiejący się zachować w każdym środowisku, inteligentny, posiadający rozległą wiedzę ogólną, dbający o osobisty wygląd.

IPN Ka 0188/165, Akta osobowe Mirosława Puchalskiego
M. Domagała

Puchała Ryszard

s. Romana

ur. 22 III 1922 r. w Ostrowach, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: niepełne średnie/średnie

Przebieg służby:

1 V 1945 – wartownik PUBP Lubliniec; 1 X 1945 – młodszy referent Sekcji Kontrwywiadowczej Miejskiej PUBP Lubliniec; 1 II 1946 – referent gminny PUBP Lubliniec; 1 VIII 1946 – referent Referatu I PUBP Lubliniec; 1 XI 1947 – referent Referatu IV PUBP Lubliniec; 1 V 1948 – starszy referent Referatu V PUBP Lubliniec; 1 IV 1950 – starszy referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 X 1951 – kierownik Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 IX 1952 – starszy wykładowca Szkoły Międzywojewódzkiej MBP w Katowicach; 1 VIII 1953 – starszy wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 X 1954 – zastępca kierownika Katedry Przedmiotów Operacyjno-Śledczych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Stalinogrodzie; 1 VIII 1955 – inspektor Inspektoratu Kierownika WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 XI 1958 – zastępca komendanta MO ds. bezpieczeństwa KP MO Będzin; 15 I 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 VI 1960 – kierownik Grupy Specjalnej w Częstochowie Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – kierownik Grupy Operacyjnej w Częstochowie Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1963 – II zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 31 X 1971 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 4 IX 1951 r. podpisana przez naczelnika Wydziału V WUBP Katowice, E. Jeziorskiego:

Pracując po linii kleru zakonnego, mimo poważnych trudności potrafił wgrzyźć się w te środowiska. Przeprowadzając szereg udanych i głębokich werbunków, co pozwoliło mu na założenie kilku konkretnych spraw agencyjnych po tej linii. Należy stwierdzić, że przy rozpracowaniu tych środowisk wykazał się durzą ambicją i upartością w dążeniu do wytkniętego celu. Napotykał często na duże trudności potrafił skutecznie łamać je szukając różnych dróg i stosując własne kombinacje. Obecnie rozpracowania najważniejszych zakonów na naszym terenie zostały dość dobrze wprowadzone.

IPN Ka 0188/236, Akta osobowe Ryszarda Puchały

E. Marek

Punda Antoni

s. Szymona

ur. 20 XII 1910 r. w Kodeńcu, pow. Włodawa

narodowość: ukraińska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

28 XI 1944 – zastępca dowódcy 2. Samodzielnej Brygady Zaporowej ds. polityczno-wychowawczych; 12 VI 1945 – szef Oddziału Organizacyjnego Zarządu Polityczno-Wychowawczego KBW; 25 X 1946 – zastępca dowódcy KBW ds. polityczno-wychowawczych; 15 II 1947 – szef Zarządu Informacji KBW; 11 VII 1949 – szef WUBP Olsztyn; 1 VI 1950 – szef Delegatury MBP Zielona Góra; 20 VII 1950 – szef WUBP Zielona Góra; 11 XII 1950 – do dyspozycji MBP; 1 III 1951 – szef WUBP Katowice; 1 XII 1951 – do dyspozycji MBP; 1 XII 1951 – starszy inspektor Inspektoratu Ministra BP; 1 IX 1953 – słuchacz 2-letniej Szkoły Partyjnej KC PZPR; 1 IX 1955 – dyrektor Dwuletniej Wyższej Szkoły Aktywu Kierowniczego KdsBP; 25 I 1957 – zastępca dyrektora Biura Ochrony Rządu MSW; 13 X 1962 – zmarł.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 7 VIII 1953 r. sporządzona przez dyrektora Departamentu Kadry, M. Orechwę:

Pracując na tym stanowisku [szefa WUBP w Olsztynie], a następnie na równorzędnym w Zielonej Górze – obowiązkom kierownika WUBP w zupełności podobał i jako jeden z lepszych Szefów WUBP o zdrowym partyjnym podejściu do spraw i ludzi – w 1950 r. został on przeniesiony na stanowisko szefa najpoważniejszego o skomplikowanej specyfice WUBP w Stalino-grodzie. Wg oceny kierownictwa MBP na pracy tej miał trudności w zabezpieczeniu kierownictwa Urzędem, w związku z czym ze stanowiska tego został odwołany do MBP, gdzie pracuje w charakterze starszego inspektora Ministra i z obowiązków swych wywiązuje się. Płk Punda pracując na wszystkich stanowiskach miał autorytet u podwładnych. Cechuje go skromność,

partyjne podejście do wszystkich spraw, umiejętność wysuwania i rozstawiania kadr. Główną wadą u płk. Pundy jest brak przygotowania teoretycznego, w związku czym uwzględniając to, że jeszcze nie jest starym (43 rok) bardzo pożądanym byłoby dać mu możliwość przeszkolić się.

IPN BU 0194/1425, t. 1–2, Akta osobowe Antoniego Pundy

W. Dubiański

Puss Alfred

s. Stanisława

ur. 13 IX 1924 r. w Tesłuchowie, pow. Dubno

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 V 1946 – cenzor-tłumacz Sekcji III Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 IX 1946 – starszy kontroler Sekcji I Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 I 1947 – młodszy referent Sekcji I Wydziału „B” WUBP Katowice; 1 III 1948 – młodszy referent Sekcji III Wydziału II WUBP Katowice; 1 III 1950 – młodszy referent Sekcji II Wydziału II WUBP Katowice; 10 IX 1950 – kierownik Sekcji II PUBP Gliwice; 1 V 1952 – starszy referent Referatu II UBP na MiP Gliwice; 1 II 1953 – kierownik Sekcji V UBP na MiP Gliwice; 15 VII 1954 – zastępca szefa UBP na MiP Gliwice; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Gliwice; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Gliwice; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 V 1968 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 XI 1969 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Ruda Śląska; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału II w Grupie Operacyjnej w Gliwicach KW MO Katowice; 31 V 1980 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka służbowa z 21 XI 1960 r. za okres 1959–1960, sporządzona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Gliwice, kpt. K. Loskę:

Starszy ofic[er] operac[yjny] Puss Alfred pracuje po zagadnieniu gospodarki narodowej (instytuty, biura projektowe), oraz częściowo po pionie Wydziału II-go. Na zajmowanym stanowisku w porównaniu do posiadanych możliwości i zdolności operacyjnych nie wywiązuje się należycie. Nie przejawia zbyt dużej inicjatywy, tak na odcinku operacyjnego rozpracowania przydzielonego mu odcinka pracy, jak również na odcinku prowadzonych przez siebie spraw ewidencji operacyjnej. [...] W pracy po zagadnieniu gospodarki narodowej, nie organizował pracy w myśl wytycznych, jakie na tym odcinku obowiązują. [...] Z posiadaną na swej łączności siecią TW w ilości 5 jednostek pracował i nadal pracuje dobrze.

IPN Ka 0229/177, Akta osobowe Alfreda Pussa

M. Sikora

Pycia Stanisław

s. Wincentego

ur. 17 VII 1909 r. w Uniejowie-Redzinach, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: kowal, ślusarz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 IV 1946 – referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 15 VII 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. szef MUBP Sosnowiec; 16 IV 1948 – zastępca szefa PUBP Zawiercie; 1 IV 1949 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Kluczbork; 1 VI 1951 – szef PUBP Kluczbork; 1 II 1952 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału X WUBP Opole; 15 IV 1953 – szef PUBP Koźle; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Koźle; 1 IV 1956 – zastępca naczelnika Wydziału IX WUdsBP Opole; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby na skutek reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN Wr 0126/1255, Akta osobowe Stanisława Pyci

R. Ciupa

Pytel Jerzy

s. Jana

ur. 4 IV 1937 r. w Bystrej, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: zootechnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VI 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Żywiec; 7 IX 1964 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 26 VII 1965 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Kraków; 15 VIII 1965 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Żywiec; 1 IV 1967 – oficer Grupy Oficerów Operacyjnych Referatu ds. SB KP MO Żywiec; 1 I 1969 – inspektor operacyjny Grupy Inspektorów Operacyjnych i Oficerów SB Referatu ds. SB KP MO Żywiec; 1 II 1972 – starszy inspektor operacyjny Grupy Inspektorów Operacyjnych i Oficerów SB Referatu ds. SB KP MO Żywiec; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji III Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 XII 1977 – starszy inspektor Sekcji III Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1980 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1981 – kierownik Grupy Operacyjnej w Żywcu Wydziału IV KW MO Bielsko-

Biała; 1 III 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Żywiec; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Żywiec; 15 I 1990 – do dyspozycji WUSW Bielsko-Biała; 15 II 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 12 XII 1977 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Bielsku-Białej, Ryszarda Janika:

Z tytułu pełnionych obowiązków kieruje i koordynuje pracę zespołu pracowników chroniących operacyjnie środowiska: naukowe, lekarskie i palestry. Duże doświadczenie zawodowe i polityczne umożliwiło J. Pytlowi w początkowym okresie osiągnięcie pozytywnych wyników przez niego oraz podległych mu pracowników. [...] Wadą J. Pytla było, że więcej angażował się bezpośrednio w pracę, natomiast w mniejszym stopniu kierował pracą Sekcji.

IPN Ka 0239/75, Akta osobowe Jerzego Pytla

A. Walkiewicz

Radosz Bogusław

s. Jana

ur. 7 XII 1930 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

7 III 1949 – wartownik PUBP Przemysł; 1 VIII 1950 – młodszy referent Referatu I PUBP Przemysł; 28 V 1951 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu w Szkole Międzywojewódzkiej Kraków; 1 XI 1951 – referent Referatu I PUBP Przemysł; 1 V 1952 – starszy referent Referatu I PUBP Przemysł; 1 III 1953 – zastępca szefa PUBP Krosno; 1 II 1956 – kierownik PDdsBP Leżajsk; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Przemysł; 1 IX 1958 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Funkcjonariuszy SB CW MSW Legionowo; 24 VII 1960 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Rzeszów; 1 VIII 1960 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Przemysł; 1 I 1961 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 VI 1963 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1969 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 VI 1972 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Sosnowiec; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Paszportów w Sosnowcu Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 15 I 1978 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa za okres 1963–1964, wystawiona 29 IV 1965 r. przez naczelnika Wydziału III KW MO Katowice, płk. S. Opitka i kierownika Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice, kpt. S. Ciosa:

[...] natychmiast przystąpił do organizowania pracy operacyjnej w środowisku twórczym, celem rozeznania wrogich elementów. Razem z innym pracownikiem wytypował ważniejsze środowiska twórcze, na które pozakładał teczki i zgromadził w nich wykazy osób należących do poszczególnych środowisk. [...] Opracował i pozyskał 3 tajnych współpracowników oraz opracował 2 kandydatów na tajnych w[spółpracowników], którzy zostaną pozyskami w I lub II kwartale b[ieżącego] r[oku]. Zorganizował 1 M[ieszkanie] K[onspiracyjne] dla potrzeb Grupy IV, ponadto pomagał w pozyskaniu 2 tajnych w[spółpracowników] i 1 L[okalu] K[ontaktowego] ofic[erowi] operac[yjnemu] pracującemu po tym samym zagadnieniu. Należy nadmienić, że wym[ieniony] wybitnie się przyczynił do rozeznania tych środowisk, z których Grupa IV miała b[ardzo] słaby i znikomy dopływ informacji. [...] Cechuje go przede wszystkim pracowitość i sumienność w wykonywanej pracy. Jest pracownikiem samodzielnym, z inicjatywą i pomysłowością w prowadzonych sprawach.

Opinia służbowa za okres 1970–1973, wystawiona 23 VII 1974 r. przez I zastępcę komendanta ds. SB KW MO w Katowicach, płk. S. Opitka:

Dobre przygotowanie operacyjne było głównym motywem przy mianowaniu go na samodzielne stanowisko I Z[astępcy] Komendanta MO ds. Służby Bezpieczeństwa w Sosnowcu. [...] zarysowuje się w porównaniu do 1972 r. pewien postęp w pracy jednostki, lecz jest on jeszcze nierównomierny po poszczególnych pionach [...]. Powinien więcej wykazywać twórczego niepokoju, koncentracji, kombinacji operacyjnych w sprawach, bowiem ma doświadczenie operacyjne i pożądane cechy na zajmowanym stanowisku.

IPN Ka 0228/77, Akta osobowe Bogusława Radosza

W. Dubiański, M. Kania

Radoszewski Tadeusz

s. Waclawa

ur. 31 X 1905 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik umysłowy

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

1 IV 1946 – zastępca szefa PUBP Pszczyna; 15 VII 1946 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Nysa; 1 II 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Opole; 1 X 1947 – szef PUBP Opole; 1 VII 1948 – do dyspozycji MBP; 2 VIII 1948 – zastępca szefa WUBP Gdańsk; 1 V 1952 – zastępca szefa WUBP Wrocław; 12 IV 1954 – zastępca dyrektora Biura Socjalnego MBP; 17 XII 1954 – zastępca dyrektora Departamentu Spraw Socjalnych MSW; 5 V 1955 – zastępca dyrektora, równocześnie p.o.

dyrektor Zarządu Spraw Socjalnych MSW; 1 VII 1955 – zastępca dyrektora Zarządu Spraw Socjalnych MSW; 1 II 1958 – szef Wydziału Socjalnego Centralnego Zarządu Służby Zdrowia MSW; 8 II 1964 – naczelnik Wydziału Socjalnego MSW; 29 II 1964 – przeniesiony na rentę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 15 II 1954 r. podpisana przez dyrektora Departamentu Kadr MBP: *Szczególnych uzdolnień i rozwojowej perspektywy na pracy operacyjnej nie posiada, w związku z czym nie może być on nadal wykorzystywany na stanowisku z[astęp]cy szefa WUBP Wrocław i w ogóle na kierowniczym stanowisku w aparacie operacyjnym. Biorąc pod uwagę jego doświadczenie kierownicze można go wykorzystywać na kierowniczej pracy administracyjnej w MBP.*

IPN BU 0194/1884, Akta osobowe Tadeusza Radoszewskiego

A. Dziuba

Ragan Czesław

s. Stanisława

ur. 3 II 1935 r. w Górnoli, pow. Busko-Zdrój

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1960 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IX 1962 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 4 I 1954 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Techniki Operacyjnej CW MSW Legionowo; 27 VII 1965 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 XII 1965 – starszy oficer Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 III 1968 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VIII 1972 – kierownik Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 IV 1973 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 II 1975 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Katowice; 20 VIII 1982 – p.o. naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 16 X 1982 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 11 VII 1983 – zastępca komendanta ds. polityczno-wychowawczych KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. polityczno-wychowawczych WUSW Katowice; 22 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 3 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

IPN Ka 0264/536, Akta osobowe Czesława Ragana

R. Ciupa

Rajecki Waclaw

s. Bronisława

ur. 13 IX 1919 r. w Cleveland, Ohio (USA)

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

14 IV 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; 15 VII 1944 – funkcjonariusz poczty specjalnej RBP; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej powiatu lublinieckiego/PUBP Lubliniec; ?–VIII 1945 – referent Wydziału Więzień i Obozów WUBP Katowice; 30 VIII 1945 – oficer ochrony osobistej Wydziału Ochrony Rządu MBP; 5 II 1946 – oficer dyżurny ochrony osobistej Wydziału Ochrony Rządu MBP; 1 VI 1946 – dyżurny oficer operacyjny Wydziału Ochrony Rządu MBP; 1 X 1947 – starszy wywiadowca Oddziału IV Wydziału Ochrony Rządu MBP; 5 VIII 1948 – oficer ochrony Grupy IV Oddziału II Wydziału Ochrony Rządu MBP; 1 I 1949 – oficer ochrony osobistej Wydziału III Departamentu Ochrony Rządu MBP; 15 VII 1950 – referent Sekcji III Wydziału V Departamentu Ochrony Rządu MBP; 15 I 1951 – starszy referent Sekcji III Wydziału V Departamentu Ochrony Rządu MBP; 15 V 1953 – starszy referent Sekcji VI Wydziału V Departamentu II MBP; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji III Wydziału II Departamentu IX KdsBP; 1 I 1956 – starszy referent Wydziału II Departamentu IX KdsBP; 1 IV 1956 – oficer techniki operacyjnej Wydziału II Sekcji IV Departamentu IX KdsBP; 28 XI 1956 – oficer techniki operacyjnej Sekcji VI Wydziału II Biura „T” MSW; 1 VIII 1960 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji III Wydziału II Biura „T” MSW; 1 IV 1962 – starszy oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału II Biura „T” MSW; 1 III 1965 – kierownik Sekcji III Wydziału II Biura „T” MSW; 1 VII 1965 – kierownik Sekcji II Wydziału II Biura „T” MSW; 15 IX 1967 – starszy oficer Sekcji II Wydziału II Biura „T” MSW; 22 IX 1967 – delegowany do pracy w MSZ do odwołania; 10 X 1969 – odwołany z delegacji i skierowany na poprzednie stanowisko; 15 X 1969 – inspektor Sekcji II Wydziału III Biura „T” MSW; 28 II 1970 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Notatka służbowa z 17 X 1966 r. sporządzona dla szefa Wydziału I Departamentu Kadry i Szkolenia MSW, ppłk. Zygmunta Jarka:

[...] *W związku, z tym że na terenie ZSRR zostaje utworzona Armia Polska mjr Rajecki wstępuje w szereg Wojska Polskiego w sierpniu 1943r. i pełni służbę w II Dywizji Piechoty jako kapral. W kwietniu 1944 r. zostaje skierowany do Spec. Szkoły w Kujbyszewie i po ukończeniu we wrześniu 1944 r. rozpoczyna służbę w resorcie bezpieczeństwa publicznego.*

IPN BU 0194/2919, Akta osobowe Waclawa Rajeckiego

K. Banaś

Rak Józef

s. Józefa

ur. 3 VII 1919 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: murarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 II 1945 – p.o. kierownik MUBP Dąbrowa Górnicza; 8 VIII 1945 – kierownik Sekcji Powiatowej PUBP Będzin; 1 II 1946 – p.o. zastępca szefa PUBP Będzin; 1 II 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef MUBP Chorzów; 1 VI 1948 – szef MUBP Zabrze; 1 IX 1951 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 X 1951 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV A WUBP Katowice; 29 II 1952 – zwolniony dyscyplinarnie, uznany za element przypadkowy.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Kilkakrotnie pominięty w awansach (1947 r., 1949 r. i 1950 r.) z powodów dyscyplinarnych oraz poszukiwania materiałów kompromitujących na jego rodzinę. Charakterystyki podkreślały jego przywiązanie do pracy w UB, *którą lubi*, odwagę, zdolności przywódcze, oraz cechy charakteru:

Często impulsywny, charakter nieco gburowaty, odważny, zdecydowany. Nałogów nie posiada.

Fragment charakterystyki [bez daty, niepodpisany] na druku urzędowym:

Ideowo oddany, świadomy, wierny syn klasy robotniczej. Przywiązany do Polski Ludowej. Docenia awans jaki otrzymał w Nowej Polsce. Politycznie pewny.

Fragment charakterystyki z 14 XII 1949 r. wystawionej przez szefa WUBP w Katowicach, płk. E. Dowkana:

Umiejętnie pracuje z agenturą, potrafi ją skutecznie i celowo nasadzać. Werbunki przeprowadza sprawnie, na kontakcie posiada poważną agenturę. Pracuje na obiekcie gdzie skupia się dużo różnego rodzaju inteligencji i elementów napływowych z zagranicy. [...] Jest jednym z lepszych Szefów w naszym województwie.

Zwolniony dyscyplinarnie ze względu na: rozpowszechnianie *falszywych i wrogich wiadomości o Związku Radzieckim*, utrzymywanie kontaktów z Niemcami w czasie okupacji, ujemną charakterystykę służbową oraz niemoralny tryb życia. Wydalony z partii.

IPN Ka 0174/291, Akta osobowe Józefa Raka

R. Mozgol

Rak Mirosław

s. Józefa

ur. 20 V 1933 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier leśnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

15 III 1955 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji VI Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IX 1956 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Starszych Oficerów OS KdsBP Gdańsk; 16 XII 1956 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Sekcji II Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1958 – starszy oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1959 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Zawodowej CW MSW Legionowo; 22 VII 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IX 1960 – starszy oficer operacyjny Sekcji VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 III 1962 – kierownik Grupy VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 VII 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Ruda Śląska; 1 XI 1969 – kierownik Grupy IV Wydziału II KW MO Katowice; 16 VI 1974 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 15 IV 1977 – naczelnik Wydziału II KW MO Katowice; 15 X 1982 – zwolniony ze służby na własną prośbę, wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny o awans na naczelnika Wydziału II z 25 III 1977 r. wystawiony przez komendanta KW MO w Katowicach, gen. bryg. B. Cadera:

Osobiście obsługuje 6-ciu tajnych wsp[ół]pracowników] i opracowuje 2 kandydatów. Uzyskiwane przez niego materiały przedstawiają wysoka wartość operacyjną a także polityczną np. w odniesieniu do dziennikarzy krajów kapitalistycznych [...] Dbą o to by siły i środki będące w dyspozycji Wydziału wykorzystano wszechstronnie w interesie ogólnego zabezpieczenia ładu i porządku w kraju.

IPN Ka 0229/180, Akta osobowe Mirosława Raka

R. Ciupa

Rakowiecki Zygmunt

s. Zenona

ur. 21 XII 1941 r. w Dobrej, pow. Turek

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pracownik banku

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 III 1969 – oficer operacyjny Referatu ds. SB KP MO Turek; 3 IX 1970–16 VII 1971 – słuchacz Oficerskiej Szkoły nr 1 CW MSW Legionowo; 15 II 1971 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Turek; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Konin; 15 III 1976 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Częstochowa; 16 IV 1976 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 VI 1981 – kierownik Sekcji Wydziału IV KW MO Częstochowa; 1 IV 1983 – zastępca kierownika ds. SB KMO Myszków; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Myszków; 1 II 1990 – p.o. starszy inspektor Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Częstochowa; 9 VII 1990 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 24 III 1981 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Częstochowie, mjr. S. Boczka:

Chętnie udziela rad i wskazówek mniej doświadczonym kolegom. W pełni przestrzega zasady zachowania tajemnicy państwowej i służbowej.

W połowie 1980 r. u tow[arzysza] Rakowieckiego wystąpiło okresowe zaniedbanie obowiązków służbowych, które w wyniku działalności profilaktyczno-opiekuńczej Kierownictwa Wydziału szybko zostały nadrobione. Zaniedbania te wynikały z faktu, iż tow. Rakowiecki w tym właśnie okresie skoncentrował się na przygotowaniu a następnie obronie pracy magisterskiej.

IPN Ka 0188/510, Akta osobowe Zygmunta Rakowieckiego

K. Wiczorek

Ramenda Marian

s. Stanisławy

ur. 20 IV 1948 r. w Choczni, pow. Wadowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: instruktor praktycznej nauki zawodu [mechanik]

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 X 1975 – referent techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1976 – młodszy inspektor Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1977 – inspektor Sekcji II Wydziału „T” KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1979 – podchorąży WSO MSW Legionowo; 21 V 1982 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Bielsko-Biała; 1 VI 1982 – starszy inspektor Sekcji VIb Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1983 – kierownik Sekcji VIIa Wydziału V WUSW Bielsko-Biała; 16 XII 1984 – zastępca szefa ds. SB RUSW Wadowice; 15 I 1990 – odwołany z zajmowanego stanowiska i przeniesiony do dyspozycji szefa WUSW w Bielsku-Białej; 15 I 1990 – do

dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 1 II 1990 – p.o. inspektor ds. prewencji Grupy Inspektorów RUSW Wadowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 19 III 1984 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału V WUSW w Bielsku-Białej, mjr. Jerzego Frydrycha:

W czasie trwania stanu wojennego, a także po jego zakończeniu wykazał się wzorową postawą i zaangażowaniem w realizowaniu postawionych przed nim zadań. Aktywnie uczestniczył w działaniach na rzecz zwalczania i likwidacji wrogiej politycznie działalności oraz zapewnienia ładu i porządku publicznego. Wielokrotnie nagradzany przez przełożonych. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym, wykazującym dużą inicjatywę. Ambitny, dobry organizator. Umiejętnie kieruje podległym zespołem osiągając dobre wyniki w pracy operacyjnej.

IPN Ka 0239/168, Akta osobowe Mariana Ramendy

K. Banaś

Raszka Władysław

s. Andrzeja

ur. 12 VIII 1944 r. w Cieszynie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 VIII 1969 – referent Sekcji II Wydziału Dochodzeniowego KMIP MO Częstochowa; 1 XII 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMIP MO Częstochowa; 13 IX 1971–15 VI 1972 – słuchacz Rocznej Szkoły Departamentu I MSW; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji III Wydziału II KW MO Częstochowa; 1 VIII 1978 – starszy inspektor ds. specjalnych Zespołu Stanowisk Samodzielnych Wydziału Inspekcji KW MO Częstochowa; 1 I 1984 – naczelnik Wydziału Paszportów WUSW Częstochowa; 6 IX 1988 – zawieszony w pełnieniu czynności służbowych; 31 XII 1988 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 4 IV 1978 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II KW MO w Częstochowie, A. Wilczka:

W wyniku nowego podziału administracyjnego kraju w czerwcu 1975 r. podjął pracę w Wydziale II KWMO w Częstochowie. W tym okresie organizacyjnym wykazał się aktywnością i zaangażowaniem, w dowód czego pod koniec czerwca 1975 r. został mianowany Kierownikiem Sekcji III. Organizując pracę na powierzonym mu odcinku wykazał braki w organizacji pracy zespołu oraz

w egzekwowaniu powierzonych zadań. Osiągane rezultaty w pracy zawodowej nie były adekwatne do posiadanych kwalifikacji i zdolności. Charakteryzuje się niejednolitym zaangażowaniem w pracę. Bywają jednak okresy, że włącza się aktywnie do wykonywania zadań.

IPN Ka 0188/367, Akta osobowe Władysława Raszka
A. Wąlkiewicz

Rejdak Sławomir

s. Romana

ur. 13 X 1948 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: inżynier mechanik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XII 1973 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KM MO Chorzów; 1 VI 1975 – inspektor Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału III A KW MO Katowice; 15 XII 1977 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XI 1978 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 V 1980 – kierownik Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału III A KW MO Katowice; 1 IX 1982 – kierownik Sekcji Wydziału V-1 KW MO Katowice; 16 VII 1984 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału V-1 WUSW Katowice; 16 VII 1987 – naczelnik Wydziału V WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia z 6 VIII 1984 r. wystawiona przez I sekretarza KZ PZPR, ppłk E. Lewickiego: *Tow. Rejdak Sławomir bezpośrednio angażował się w realizacji zadań, nie licząc się nigdy ze swym czasem po godzinach służby i w dni wolne od pracy. Osiągnął szczególnie dobre wyniki w zakresie eliminowania ekstremalnych działaczy „Solidarności” z władz tego związku, oraz na odcinku zwalczania nielegalnych struktur, które rozwijały działalność na terenie województwa.*

IPN Ka 0231/543, Akta osobowe Sławomira Rejdaka
G. Kolek

Reszka Wiesław

s. Józefa

ur. 29 IV 1932 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: brak

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

10 IX 1952 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 27 VII 1954 – referent Sekcji III PUBP Tarnowskie Góry; 1 IV 1955 – referent Sekcji IV MUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV MUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Mysłowice; 1 V 1958 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Sosnowiec; 1 VIII 1959 – oficer operacyjny Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 X 1961 – kierownik Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1970 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1973–12 VI 1974 – słuchacz rocznego przeszkolenia w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 30 IV 1988 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 19 I 1980 r. – za okres 1 X 1977–31 XII 1979 r. – podpisana przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB, płk. Adama Feliksa:

{...} organizuje pracę związaną z kontrwywiadowczym rozpoznaniem i zabezpieczeniem terenu woj. bielskiego przed wrogią i wywiadowczą działalnością obcych służb specjalnych. {...} cechuje {go} wysoka dyscyplina, jest konsekwentnym i wymagającym przełożonym. W pracy operacyjnej jest pilnym, dokładnym, przejawia własną inicjatywę i samodzielność w działaniu. Dbą i szkoli pracowników operacyjnych doskonaląc ich umiejętności ze szczególnym uwzględnieniem pracy z osobowymi źródłami informacji.

Opinia służbowa z 13 VI 1988 r. podpisana przez naczelnika Wydziału Kadr WUSW w Bielsku-Białej, pplk. Józefa Batelta:

Posiadał bardzo dobrą znajomość przedmiotu pracy operacyjnej oraz umiejętność prawidłowej analizy i oceny materiałów. Nadzorowany przez niego Wydział z powodzeniem realizował zadania związane z kontrwywiadowczym zabezpieczeniem terenu województwa bielskiego, osiągając bardzo dobre wyniki. Cechowała go stanowczość i poczucie odpowiedzialności za wykonawstwo zadań służbowych.

IPN Ka 0239/14, Akta osobowe Wiesława Reszki

E. Marek

Reszka Zdzisław

s. Michała

ur. 18 III 1928 r. w Ruszczyźnie, pow. Zamość

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: gimnazjalne/wyższe

Przebieg służby:

10 X 1946 – strażnik Więzienie Lublin; 1 X 1947 – starszy strażnik Więzienie Lublin; 1 VIII 1949 – starszy oddziałowy Więzienie Lublin; 1 V 1952 – kierownik Działu Bezpieczeństwa Ośrodek Pracy Więźniów Jelcz; 31 III 1953 – do dyspozycji szefa WUBP Wrocław; 1 V 1953 – kierownik Działu Polityczno-Wychowawczego, równocześnie p.o. kierownik Działu Specjalnego Więzienie Karno-Śledcze Zielona Góra; 15 VIII 1953 – kierownik Działu III Więzienie Karno-Śledcze Zielona Góra; 15 VIII 1954 – instruktor ds. Działu III Wydziału Więziennictwa WUBP Zielona Góra; 1 VIII 1955 – kierownik Działu Specjalnego Centralne Więzienie Zielona Góra; 15 II 1956 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Lublin; 1 III 1956 – starszy referent Sekcji II Wydziału Kolejowego KW MO Lublin; 1 VI 1956 – inspektor Grupy Operacyjnej Inspektoratu Kolejowego Wydziału IV KW MO Lublin; 1 IV 1957 – inspektor Sekcji I (Operacyjnej) Inspektoratu Kolejowego Wydziału IV KW MO Lublin; 1 VIII 1957 – inspektor Sekcji Operacyjnej Wydziału Kolejowego KW MO Lublin; 1 IX 1958 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej MO Szczytno; 31 VII 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Lublin; 1 IX 1960 – inspektor Sekcji Operacyjnej Wydziału Kolejowego KW MO Lublin; 15 III 1961 – kierownik Komisariatu Kolejowego KM MO Lublin; 1 XI 1966 – dyżurny miasta KM MO Lublin; 30 XI 1968 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach; 1 XII 1968 – starszy oficer Grupy Rejestracji Cudzoziemców KMiP MO Bielsko-Biała; 1 IV 1972 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 16 VII 1972 – starszy inspektor operacyjny Grupy Operacyjnej Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Bielsko-Biała; 18 V 1983 – starszy inspektor Grupy IV KMO Sucha Beskidzka (faktycznie w tym czasie szyfrant Ambasady PRL w Tunisie); 19 XI 1985 – starszy inspektor Wydziału II WUSW Bielsko-Biała; 3 IV 1986 – zmarł.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka służbowa wystawiona 17 XII 1971 r. przez I zastępcę komendanta ds. SB KMiP MO w Bielsku-Białej, ppłk. J. Jackowskiego:

Opiniowany w pionie Paszportów i R[ejestracji] C[udzoziemców] pracuje już przez okres 4 lat i z powierzonych mu obowiązków pracy wywiązuje się bardzo dobrze i dba o terminowe załatwianie spraw. Kpt. Reszka Zdzisław jest długoletnim i doświadczonym pracownikiem, a pracę i wykonywanie swoich obowiązków traktuje z pełną odpowiedzialnością i sumiennością. [...] Wykonując pracę na odcinku R[ejestracji] C[udzoziemców] i wyjazdów do krajów kapitalistycznych towarzysząc Reszka Zdzisław prowadzi szerokie rozmowy z tymi osobami i uzyskuje bardzo dużo

ciekawych informacji do pracy operacyjnej. [...] w pełni odpowiada na zajmowanym stanowisku, a nawet zasługuje na awans.

Wniosek dyrektora Biura „A” MSW, płk. Stanisława Siedleckiego, do ministra spraw wewnętrznych gen. bryg. Władysława Pożogi z 14 III 1983 r. o delegowanie ppłk. Z. Reszki do pracy w przedstawicielstwie dyplomatycznym PRL w Tunisie w charakterze nieetatowego szyfranta:

[...] za cały okres długoletniej służby w organach SB posiada pozytywne opinie służbowe. Charakteryzowany jest jako pracownik zdyscyplinowany i obowiązkowy. Wykazuje samodzielność i odpowiedzialność przy wykonywaniu codziennych obowiązków służbowych. Reprezentuje dobry poziom wiedzy ogólnej i zawodowej. [...] Spełnia wymogi zawodowe i zdrowotne do samodzielnej pracy szyfrowej na placówce PRL za granicą.

IPN Ka 0238/242, Akta osobowe Zdzisława Reszki.

W. Dubiański, M. Kania

Rewers Bolesław

s. Stanisława

ur. 22 VIII 1915 r. w Koninie

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: podoficer zawodowy Wojska Polskiego

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

18 XI 1944 – dowódca plutonu ochrony gmachu PUBP Jarosław; 21 I 1945 – funkcjonariusz Grupy Operacyjnej powiatu frysztackiego; 28 I 1945 – kierownik MUBP Mysłowice; 14 XII 1945 – kierownik MUBP Bytom; 18 III 1946 – kierownik PUBP Opole; 27 IV 1946 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

W 1945 roku oceniany pozytywnie. Wydalony dyscyplinarnie ze służby z powodu tego, że przed wizytą Stanisława Mikołajczyka w Opolu 8 IV 1946 r. – jako szef tamtejszego PUBP – nie poczynił odpowiednich przygotowań dla zabezpieczenia operacyjnego tej wizyty. Dodatkowo w kilka dni później w stanie nietrzeźwym groził funkcjonariuszom UB w Oleśnie i rozbił samochód służbowy.

Pismo naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP w Katowicach do MBP z 27 IV 1946 r.:

Rozkazem Szefa Woj[ewódzkiego] Urz[ędu] Bezp[ieczeństwa] Publ[icznego] w Katowicach ob. mjr. Wargin-Słomińskiego ob. Rewers Bolesław został ukarany 14-sto dniowym aresztem. Jednocześnie wnosię o zwolnienie jego z pracy w Organach Bezpieczeństwa Publicznego.

IPN Ka 0205/24, Akta osobowe Bolesława Rewersa

D. Węgrzyn

Rogacz Jan

s. Jana

ur. 30 VI 1910 r. w Nivce, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: walcownik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

20 II 1945 – referent gminny PUBP Pszczyna; 1 IX 1945 – referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji Miejskiej PUBP Pszczyna; 15 XI 1945 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca kierownika PUBP Pszczyna; 30 VIII 1946 – zastępca szefa PUBP Pszczyna; 15 IV 1947 – zastępca szefa PUBP Koźle; 1 VII 1948 – zastępca szefa PUBP Strzelce; 1 IV 1950 – kierownik Sekcji III Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 I 1951 – kierownik Sekcji III Wydziału „A” WUBP Opole; 30 IX 1952 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Podanie do dyrektora Departamentu Kadr MBP, Warszawa 27 X 1952 r.:

Zwracam się do towarzysza pułkownika z prośbą o pozostawienie mnie w szeregach Organów Bezpieczeństwa Publicznego ze względu, że ja pisałem o zwolnienie swego czasu, co zostało przychylnie mi załatwione. Prośbę o zwolnienie pisałem w rozgorzyczeniu nie myśląc, że mi tak trudno będzie odejść, bo lata pracy w naszych organach robią swoje.

IPN Wr 0126/506, Akta osobowe Jana Rogacza

D. Węgrzyn

Rojewski Ryszard

s. Wincentego

ur. 17 VIII 1921 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 III 1945 – sekretarz MUBP Dąbrowa Górnicza; 1 I 1946 – buchalter-rewident Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 1 VII 1946 – starszy buchalter Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 1 X 1948 – zastępca naczelnika Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 1 X 1950 – naczelnik Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 15 IV 1956 – naczelnik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 28 II 1957 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Jurkowskiego: *Jako Naczelnik Wydziału Finansowego pracę ma opanowaną dobrze, posiada własną inicjatywę i zdolności kierownicze. Szczególnie interesuje się zagadnieniem podniesienia kwalifikacji zawodowych wśród pracowników jemu podległych.*

Na wszelkie wykroczenia pracowników reaguje. Jest wymagający. Często wyjeżdża w teren w celu kontroli pracy referentów finansowych i wszelkie niedociągnięcia likwiduje na miejscu.

IPN Ka 0224/162, Akta osobowe Ryszarda Rojewskiego

M. Domagała

Rosowski Zygmunt

s. Jana

ur. 6 X 1923 r. w Podwołoczyskach, pow. Skalát

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektryk

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

15 IV 1946 – ślusarz Sekcji Transportu Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 1 XI 1946 – elektryk Sekcji Transportu Wydziału Gospodarczego WUBP Katowice; 20 VI 1947 – monter Sekcji Łączności Wydziału II WUBP Katowice; 7 II 1948 – młodszy referent Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 1 V 1949 – referent Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IV 1951 – referent Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VIII 1951 – starszy referent Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 15 IX 1952 – kierownik Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VII 1953 – zastępca naczelnika Wydziału IX WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Stalinogród; 16 XII 1956 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 27 XII 1956 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 15 II 1960 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IV 1960 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Wodzisław Śląski; 20 IX 1968 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 31 XII 1968 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 10 III 1962 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. bezpieczeństwa, ppłk M. Dziekana, i starszego inspektora SB KW MO w Katowicach, ppłk. S. Piwońskiego:

Kapitan Rosowski posiada wyjątkowe zdolności do zjednywania sobie otoczenia i przyjaciół. Utrzymuje szerokie kontakty z miejscowymi władzami partyjnymi i państwowymi. Kontakty jednak, choć są utrzymywane na płaszczyźnie służbowej mają charakter raczej prywatny. Sugerować by jednak należało, aby kontakty ograniczać do potrzeb służbowych, wolny czas poświęcać

na wykonanie obowiązkowych zadań. Jest on ponadto inteligentny, bardzo energiczny, wymowny i szybko orientujący się w sytuacji. Wygląd zewnętrzny bardzo dobry, ubiera się starannie i rzeczywiście poprawnie.

IPN Ka 0227/125, Akta osobowe Zygmunta Rosowskiego

G. Kołek

Rozdolski Mieczysław

s. Stanisława

ur. 29 VII 1940 r. w Gorlicach

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 X 1961 – referent Sekcji III Wydziału IV (milicyjnego) KM MO Gliwice; 10 XI 1961 – słuchacz SP MO Piła; 27 VII 1962 – referent Sekcji III Wydziału IV (milicyjnego) KM MO Gliwice; 1 X 1963 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV ds. Przystępstw Gospodarczych KM MO Gliwice; 1 I 1964 – wywiadowca Służby „A” Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 4 X 1965–20 VII 1966 – słuchacz Szkoły Oficerskiej nr 3 CW MSW Legionowo; 1 XII 1966 – starszy wywiadowca Sekcji I Służby „A” KW MO Katowice; 15 VII 1967 – kierownik zmiany Sekcji V Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 III 1983 – kierownik Sekcji Obserwacji Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 20 IV 1986 – słuchacz dwumiesięcznego szkolenia w Wyższej Szkole KGB Leningrad; 1 I 1988 – naczelnik Wydziału „B” WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Zastępca szefa WUSW ds. SB w Bielsku-Białej, płk Jerzy Siejek, w opinii służbowej z 2 II 1989 r. odnotował:

Od stycznia 1964 do chwili obecnej pracuje nieprzerwanie po zagadnieniach pionu „B”. Przeszedł wszystkie stanowiska służbowe w Wydziale „B” od wywiadowcy do Naczelnika dzięki czemu nabył duże doświadczenie. Nie stwierdza się braków w kwalifikacjach zawodowych na zajmowanym stanowisku.

IPN Ka 0239/171, Akta osobowe Mieczysława Rozdolskiego

K. Banaś

Rudolf Józef

s. Józefa

ur. 8 IV 1921 r. w Białej

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: zawodowe/średnie

Przebieg służby:

12 II 1945 – oficer śledczy PUBP Biała; 1 VIII 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. szef PUBP Biała; 1 I 1949 – starszy referent Sekcji I Wydziału III WUBP Kraków; 15 III 1949 – starszy referent Sekcji VIII Wydziału IV WUBP Bydgoszcz; 1 XII 1950 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1952 – kierownik Sekcji III Wydziału Górnicztwa WUBP Katowice; 1 VIII 1953 – zastępca szefa UBP na MiP Będzin; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji VI Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 X 1955 – zastępca naczelnika Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Będzin; 1 XI 1958 – starszy oficer operacyjny Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Katowice; 1 XI 1963 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1965 – kierownik Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1966 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 VII 1969 – zastępca naczelnika Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 1 IV 1972 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportowego i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 XII 1973 – starszy inspektor Inspektoratu Kierownictwa Służby Milicji KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor przy zastępcy komendanta ds. SB KW MO Bielsko-Biała; 31 I 1977 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 6 I 1961 r. wystawiona przez inspektora Samodzielnej Grupy Specjalnej przy KW MO w Katowicach, mjr. J. Bobonia:

*W początkowym okresie czasu był nieco wybuchowy, jednak wpływ środowiska, w jakim się obecnie znajduje, pozwolił prawie całkowicie usunąć tę wadę. Mimo zmiany zagadnień dość szybko przyswoił sobie tajniki pracy wywiadowczej. W grupie powierzono mu trudny odcinek pracy, z którego wywiązuje się dobrze. Sprawy przez niego realizowane, zostały pozytywnie ocenione, przez Dep[ar-
tament] I-szy.*

IPN Ka 0236/18, Akta osobowe Józefa Rudolfa

G. Kolek

Rumelt Abraham (Adam)

s. Izaaka

ur. 1 V 1914 r. w Kałuszu (Rosja)

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: krawiec

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 V 1947 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 19 VI 1948 – kierownik Sekcji III Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VII 1948 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – zastępca dyrektora ds. gospodarczych Szpitala WUBP Katowice; 17 V 1955 – służba w Centralnym Zarządzie Służby Zdrowia MSW; 21 IX 1956 – zastępca dyrektora wojewódzkiego ds. administracyjno-gospodarczych Zarządu Służby Zdrowia MSW; 12 III 1957 – zwolniony z wojskowej służby zawodowej i przeniesiony do rezerwy.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

We wniosku z 17 I 1957 r. o przeniesienie oficera do rezerwy dowódca Jednostki Wojskowej nr 1725, ppłk dr med. W. Górny, odnotował:

Na skutek odniesionych ran i przeżyć wojennych oraz pobytu w więzieniu nie zawsze potrafił zachować się w sposób taktowny i opanowany. W wyniku czego stracił autorytet wśród części podwładnych, co w konsekwencji spowodowało, że część załogi jednostki w której w/w pełnił służbę zażądała kategorycznie usunięcia kpt. Rumelta Adama z zajmowanego stanowiska.

IPN BU 0194/315, Akta osobowe Abrahama (Adama) Rumelta

K. Banaś

Rusinek Bronisław

s. Michała

ur. 24 VIII 1918 r. w Staroście, pow. Lubartów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 X 1944 – wywiadowca Sekcji II PUBP Lublin; 12 I 1945 – funkcjonariusz Grupy Operacyjnej na województwo kieleckie; 1 II 1945 – kierownik MUBP Dąbrowa Górnicza; 10 V 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Czeladź; 30 XII 1945 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Charakterystyka z 28 XII 1945 r. sporządzona przez kierownika MUBP w Czeladzi:
Z pracy wywiązuje się dobrze, jest punktualny, politycznie pewny, lecz większe zamięłowanie ma do pracy na roli, ponieważ ma majątek więc pragnie się tam osiedlić i pracować.

IPN Ka 0205/95, Akta osobowe Bronisława Rusinka

W. Dubiański

Ryszkiewicz Janusz

s. Tadeusza

ur. 24 VIII 1949 r. w Werbkowicach, pow. Hrubieszów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inżynier elektryk

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 V 1974 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 21 I–3 VIII 1975 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW w Świdrze; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Gliwicach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 X 1981 – kierownik Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Grupy Operacyjnej Wydziału V KW MO Katowice; 20 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 (Grupa Operacyjna w Gliwicach) KW MO Katowice; 18 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Wodzisław Śląski; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Wodzisław Śląski; 12 VI 1987 – zawieszony w czynnościach służbowych; 30 VI 1987 – do dyspozycji szefa WUSW w Katowicach; 12 VIII 1987 – wydalony dyscyplinarnie ze służby.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 25 IV 1983 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. polityczno-wychowawczych w Katowicach, płk. Z. Nikiela, oraz komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach – z upoważnienia zastępcy komendanta wojewódzkiego ds. SB w Katowicach – płk. Z. Baranowskiego:

Praca operacyjna na obiektach, na których sprawował pieczę jest właściwie zorganizowana. Pozy-skana przez niego znaczna ilość źródeł informacji stanowi wartość operacyjną, są one wyprzedzające i ujawniające fakty i zagrożenia. Jako przełożony wykazał odpowiednie predyspozycje organizatorskie, inicjatywę własną, samodzielność oraz umiejętność do nawiązywania kontaktów służbowych. Jest oficerem o wysokiej kulturze osobistej, mocno zaangażowany w pracy operacyjnej. Jako członek PZPR, pełni obecnie funkcję członka egzekutywy OOP.

IPN Ka 0231/141, t. 1–2, Akta osobowe Janusza Ryszkiewicza

A. Gryman

Sałek Jan

s. Józefa

ur. 30 I 1933 r. w Woli Raniżowskiej, pow. Kolbuszowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: brak zawodu

wykształcenie: niepełne średnie/średnie

Przebieg służby:

10 IX 1952 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo;
27 VII 1954 – oficer śledczy PUBP Bielsko-Biała; 1 IV 1955 – referent Sekcji IV PUdsBP Bielsko-Biała; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV PUdsBP Bielsko-Biała;
31 XII 1956 – zwolniony ze służby w wyniku reorganizacji; 1 XII 1962 – ponownie przyjęty do służby na stanowisko oficera operacyjnego Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Bielsko-Biała; 1 III 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMip MO Bielsko-Biała; 1 II 1972 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMip MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji III Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1981 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1984 – zastępca naczelnika Wydziału IV, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału „W” WUSW Bielsko-Biała; 3 IV 1985 – odwołany ze stanowiska zastępcy naczelnika Wydziału IV, przeniesiony do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału „W” WUSW Bielsko-Biała; 1 II 1986 – naczelnik Wydziału „W” WUSW Bielsko-Biała; 16 VI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Bielsko-Biała; 15 II 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 4 I 1979 r. – za okres 1 VI 1975 r. do 31 XII 1978 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Bielsku-Białej, mjr. R. Potockiego:

Jest to długoletni pracownik o bogatym doświadczeniu w pracy operacyjnej i szerokiej wiedzy zawodowej. Walory te pozwalają mu organizować każdą pracę w zakresie zainteresowań Wydziału, w zależności od aktualnych potrzeb kadrowych. W wyniku tego na przestrzeni ostatnich trzech lat kierował on kolejno pracami wszystkich sekcji w Wydziale IV. Doskonale zna zagadnienie i profil pracy przez co osiąga dobre rezultaty zawodowe. Ostatnio kieruje pracą sekcji zakonnej. [...] Jest dobrym organizatorem pracy, wykazuje się daleko idącą samodzielnością i inicjatywą. Umie podejmować trafnie decyzje nawet w złożonych sytuacjach operacyjnych.

Wniosek z 2 XI 1989 r. o nadanie stopnia podpułkownika MO:

W służbie wyróżnia się sumiennością, zdyscyplinowaniem i pracowitością. Jest przelozonym cieszącym się autorytetem i uznaniem podwładnych. [...] Należy do przodujących naczelników pionu „W” w czołówce krajowej.

IPN Ka 0239/64, Akta osobowe Jana Sałka

E. Marek

Samborski Feliks

s. Zygmunta

ur. 2 IV 1926 r. w Augustowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 I 1947 – młodszy referent Sekcji Powiatowej UBP na MiP Gliwice; 17 XI 1947 – referent Sekcji III PUBP Gliwice; 5 II 1948 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 15 IV 1949 – referent Referatu „B” Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1950 – wykładowca Szkoły Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 VI 1951 – wykładowca Katedry Operacyjnej Szkoły Międzywojewódzkiej Katowice; 1 XI 1953 – starszy wykładowca Katedry Przedmiotów Operacyjnych Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP WUBP Stalinogród; 1 X 1954 – kierownik Gabinetu Metodycznego Katedry Przedmiotów Operacyjno-Śledczych WUBP Stalinogród; 1 IX 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 X 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Chorzów; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Nowy Bytom; 1 II 1958 – starszy oficer operacyjny Sekcji VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik Grupy VII Wydziału II KW MO Katowice; 1 III 1962 – kierownik Grupy VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1966 – kierownik Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 30 XI 1969 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Fragment charakterystyki – z wniosku o awans z 31 XII 1952 r. – sporządzonej przez komendanta Międzywojewódzkiej Szkoły w Katowicach, kpt. N. Chmielnickiego:

Wymieniony jest pracownikiem zdyscyplinowanym, sumiennym i koleżeńskim, posiada własną inicjatywę, w pracy jest skrupulatnym i obojętnym, w stosunku do kursantów i siebie wymagającym. Ogólnie jest na dobrym poziomie ma dobrze opanowaną metodykę zajęć, jest jednym z lepszych wykładowców w Katedrze operacyjnej.

IPN Ka 0227/148, Akta osobowe Feliksa Samborskiego

R. Mozgol

Samek Stanisław

s. Stanisława

ur. 22 I 1947 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1969 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 2 IX 1971–18 VII 1972 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 VIII 1977 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 16 IX 1983 – kierownik Sekcji V Wydziału III WUSW Katowice; 1 IX 1984 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Katowice; 1 XII 1985 – naczelnik Wydziału III-1 WUSW Katowice; 16 VIII 1986 – naczelnik Wydziału III WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony ze służby z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

W notatce dotyczącej Stanisława Samka, sporządzonej 17 IV 1973 r. w Departamencie II MSW, stwierdzono, że nie podola on trudnościom związanym z pracą w wywiadzie:

[...] szczególnie pod względem odporności na dłużej obciążenie psychiczne w warunkach zagrożenie bezpieczeństwa osobistego i powierzonych zadań.

W opinii służbowej, wystawionej 31 XII 1975 r. w macierzystym Wydziale Śledczym KW MO w Katowicach, opisano go w superlatywach. Stwierdzono, że należał do wyróżniających się pracowników Wydziału. Uczestniczył w postępowaniu przygotowawczym przeciwko: porywaczowi samolotu, kilku innym osobom podejrzany o nielegalne przekroczenie granicy oraz domniemanemu sprawcy kolportażu ulotek.

IPN Ka 0231/542, Akta osobowe Stanisława Samka

R. Ciupa

Samiec Zygmunt

s. Stanisława

ur. 10 VIII 1923 r. w Pałeczniczy, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 V 1945 – młodszy referent Sekcji II MUBP Katowice; 15 I 1946 – referent ewidencji operatywnej UBP na MiP Nysa; 23 II 1946 – referent kontrwywiadu Sekcji Miejskiej UBP na MiP Nysa; 11 VIII 1946–I 1947 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu Szefów i Zastępców Szefów Urzędów CS MBP Łódź; 1 IV 1947 – starszy referent Sekcji V Wydziału IV WUBP Katowice; 1 XI 1948 – starszy referent Referatu IV Wydziału Miejskiego WUBP Katowice; 15 VI 1949 – zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 31 I 1951 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik (zdegradowany do szeregowca).

Charakterystyka z 11 V 1949 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału IV w Katowicach: *[...] w pracy zawodowej należycie zorientowany. Posiada zdolność kierowniczą i własną inicjatywę. Z agenturą współpracuje dobrze [...] czyni starania by praca referatu dawała pomyślne rezultaty. Dobro pracy i należyte jej wykonanie leżą mu na sercu, toteż nie szczędzi godzin pracy dla tegoż celu [...].*

IPN Ka 0181/27, Akta osobowe Zygmunta Samca

A. Grochowiec

Sampolski (Byk) Stefan

s. Władysława

ur. 11 II 1911 r. w Nietuliskach Dużych, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: buchalter

wykształcenie: średnie/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

3 III 1945 – przyjęty do służby w WUBP Katowice; 2 V 1945 – buchalter Sekcji Finansowej WUBP Katowice; 1 VI 1945 – kierownik Sekcji Finansowej WUBP Katowice; 6 II 1946 – naczelnik Wydziału Finansowego WUBP Katowice; 1 V 1950 – kwatermistrz Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 25 III 1954 – zawieszony w czynnościach służbowych; 5 IV 1954 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1954 – kwatermistrz WUBP Kraków; 7 XII 1954 – naczelnik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego WUdsBP Kraków; 1 IV 1955 – zastępca dyrektora Departamentu Administracyjno-Gospodarczego KdsBP; 3 XII 1956 – szef Oddziału Finansowego KG MO; 15 II 1965 – zastępca dyrektora Departamentu Finansowego MSW; 18 VIII 1967 – zastępca dyrektora, równocześnie p.o. dyrektor Departamentu Finansowego MSW; 1 X 1967 – dyrektor Departamentu Finansowego MSW; 1 I 1972 – starszy inspektor Grupy do Zleceń Specjalnych MSW; 26 VIII 1972 – attaché konsularny w Konsulacie Generalnym PRL w Bratysławie (CSRS) na etacie niejawnym starszego inspektora, w punkcie operacyjnym Departamentu I MSW; 31 VII 1974 – odwołany z placówki ze względu na stan zdrowia i skierowany na urlop; 16 III 1975 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 10 X 1967 r. wystawiona przez dyrektora Departamentu Kadr MSW, płk. T. Mikusia:

Płk. Sampolski posiada odpowiednie przygotowanie zawodowe do pracy na zajmowanym stanowisku. Podczas pracy ukończył wyższe studia administracyjne oraz uzyskał tytuł dyplomowanego biegłego księgowego jednostek budżetowych. Obok tego ponad 20-letnia praktyka na różnych stanowiskach kierowniczych w aparacie finansowym i gospodarczym pozwala mu

na właściwe kierowanie pracą jednostki. W pracy zawodowej wykazał się inicjatywą, umiejętnościami organizacyjnymi i pracowitością. W stosunku do podwładnych wymagający, ale jednocześnie wyrozumiały oraz przejawiający troskę o właściwe i obiektywne rozwiązywanie spraw ludzkich. [...].

IPN BU 01737/109, Akta osobowe Stefana Sampolskiego

A. Kondracki

Sawicki Teodor

s. Sergiusza

ur. 6 I 1910 r. w miejscowości Lewickie, pow. Białystok

narodowość: białoruska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 XII 1944 – instruktor Wydziału Personalnego WUBP Białystok; 24 II 1945 – referent ds. powiatowych Wydziału Personalnego WUBP Białystok; 5 VII 1945 – p.o. kierownik Wydziału Personalnego WUBP Białystok; 15 IV 1947 – do dyspozycji Biura Personalnego MBP; 6 V 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Białystok; 25 X 1947 – naczelnik Wydziału Personalnego WUBP Olsztyn; 25 IV 1951 – naczelnik Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia WUdsBP Białystok; 1 XI 1957 – starszy oficer operacyjny Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Białystok; 1 I 1958 – zastępca naczelnika Wydziału „T” KW MO Białystok; 30 IX 1962 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Twarze białostockiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Białymstoku. Informator personalny, red. P. Łapiński, Białystok 2007, s. 218; *Twarze olsztyńskiej bezpieki. Obsada stanowisk kierowniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Olsztynie. Informator personalny*, red. P. Kardela, Białystok 2007, s. 168. Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Bi 98/1777, Akta osobowe Teodora Sawickiego, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Sawin Kazimierz

s. Tichona

ur. 8 XII 1926 r. w Ciągowicach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: szewc

wykształcenie: podstawowe/średnie niepełne

Przebieg służby:

10 I 1945 – przyjęty do MO i skierowany do szkoły MO w Chorzowie KW MO Katowice; 15 III 1946 – milicjant I Komisariatu KM MO Gliwice; 6 VI 1947 – milicjant Batalionu Specjalnego KG MO; 30 VI 1947 – milicjant KM MO Chorzów; 1 XI 1947 – milicjant KP MO Zawiercie; 27 XII 1948 – milicjant III Komisariatu KM MO Chorzów; 15 VII 1950 – starszy wywiadowca Referatu II Sekcji III KM MO Chorzów; 1 V 1952 – starszy referent Referatu II Sekcji III KM MO Chorzów; 1 I 1954 – starszy referent Sekcji II Wydziału III KW MO Stalinogród; 15 VII 1954 – starszy referent Sekcji I Wydziału III KW MO Stalinogród; 15 V 1955 – kierownik Sekcji II Wydziału III KW MO Stalinogród; 1 I 1957 – inspektor Grupy II Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 IV 1957 – kierownik Sekcji II Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 I 1958 – zastępca naczelnika Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 XI 1961 – inspektor Inspektoratu Komendanta KW MO Katowice; 1 X 1965 – starszy inspektor Inspektoratu Szkolenia KW MO Katowice; 1 VII 1967 – do dyspozycji komendanta KW MO Katowice; 1 X 1967 – zastępca komendanta KM MO Chorzów; 1 VIII 1968 – I sekretarz KZ PZPR KW MO Katowice; 1 VIII 1971 – komendant KMIP MO Będzin; 1 III 1975 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Katowice; 28 III 1977 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Kielce; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Kielce; 31 VII 1987 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 28 I 1961 r. wystawiona przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach:

Tow. Sawina cechuje pracowitość, uczciwość, inicjatywa i upór. Tow. Sawin jest samodzielny ma doświadczenie w pracy, rozeznanie i zapał, zachęca podwładnych do uzyskiwania lepszych wyników, lepszej sprawności i skuteczności. W postawie tow. Sawina zachodzą pozytywne zmiany, staje się bardziej opanowany, zrównoważony, stanowczy i konsekwentny. Te pozytywne zmiany winny być kontynuowane [...].

IPN BU 0604/946, Akta osobowe Kazimierza Sawina

S. Woźniak

Sawka Eustachy

s. Jana

ur. 7 IV 1912 r. w Gajach, pow Lwów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromechanik

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

6 V 1945 – wywiadowca Sekcji VII MUBP Katowice; 1 VI 1945 – referent Sekcji II MUBP Katowice; 1 I 1946 – referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji III Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Koźle; 1 IV 1947 – szef PUBP Koźle; 1 VII 1950 – szef PUBP Będzin; 1 VI 1951 – komendant Ośrodka Pracy Więźniów w Łagiewnikach; 1 VI 1952 – starszy referent Sekcji III Wydziału IV A WUBP Katowice; 29 IX 1952 – kierownik Sekcji IV Oddziału Informacji ds. ZSW Jednostka Wojskowa 2478 w Katowicach; 9 V 1953 – starszy oficer operacyjny Oddziału Informacji ds. ZSW Jednostka Wojskowa 2478 w Stalinogrodzie; VIII 1953 – starszy oficer operacyjny Oddziału Informacji ds. ZSW Podoficerska Szkoła Łączności 19. Brygady WOP w Braniewie; 16 IX 1954 – popełnił samobójstwo. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek o przeniesienie Eustachego Sawki ze stanowiska szefa PUBP Będzin na stanowisko komendanta OPW w Rokitnicy, Katowice I 1951:

Jego dotychczasowa praca wykazała, że winien być niezwłocznie zdjęty z zajmowanego stanowiska, ponieważ nie posiada żadnych kwalifikacji zawodowych jak również poziomem uświadomienia politycznego nie odpowiada stanowisku jakie obecnie zajmuje. Zadania operacyjne jakie stoją przed Urzędem w Będzinie nie będą i nie mogą być wykonane pod jego kierownictwem dlatego, że zadania te przerastają jego zdolności operacyjne.

IPN BU 0902/716, t. 1–2, Akta osobowe Eustachego Sawki

D. Węgrzyn

Serkowski Ludwik

s. Romana

ur. 13 VIII 1919 r.

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

5 IX 1944 – oficer Sekcji Śledczej RBP; 9 XI 1945 – zastępca kierownika Sekcji II Wydziału VIII Departamentu I MBP; 16 XII 1945 – kierownik Sekcji II Wydziału IV

Samodzielnego MBP; 1 VII 1947 – zastępca naczelnika Wydziału II Departamentu Śledczego MBP; 1 IV 1949 – naczelnik Wydziału II Departamentu Śledczego MBP; 1 IX 1951 – naczelnik Wydziału III Departamentu Śledczego MBP; 12 XI 1952 – zastępca szefa WUBP Katowice; 1 II 1955 – Naczelnik Wydziału I Oddziału III KG MO; 15 V 1955 – naczelnik Wydziału III Oddziału III KG MO; 1 XI 1955 – starszy inspektor Grupy Inspektorów ds. Specjalnych Oddziału III KG MO; 31 V 1956 – zwolniony. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

15 lipca 1954 r. Sekretariat stalinogrodzkiej KW PZPR rozpatrywał sprawy łamania praworządności przez WUBP. Wyjaśnienia na temat stosowania „niewłaściwych metod śledczych” składali szef Urzędu Jurkowski i Serkowski. Zdaniem WKKP przy KW PZPR Serkowski wiedział *nie tylko o stosowaniu niewłaściwych metod w śledztwie, lecz przyglądał się i sam dopuszczał się tego przy oficerach śledczych*. Serkowski potwierdził, że raz obserwował śledczego stosującego „niewłaściwe metody śledcze”, inne zarzuty uznał za nieprawdziwe. Sekretariat nie przyjął jego wyjaśnień i za łamanie praworządności postanowił go odsunąć od pracy śledczej w WUBP i udzielić mu nagany z ostrzeżeniem. Ostatecznie karę partyjną wymierzyła Serkowskiemu CKKP przy KC PZPR. Jednocześnie z postępowaniem przed WKKP i CKKP toczyło się sądowe, którym objęto Serkowskiego i 10 funkcjonariuszy Wydziału Śledczego. W *Postanowieniu o umorzeniu śledztwa z 11 VIII 1954 r.*, wydanym przez wiceprokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej Stanisława Kopytowskiego, stwierdzono: *[...] mając na uwadze, że od chwili popełnienia wykroczeń ze strony funkcjonariuszy WUBP w Stalinogrodzie upłynął znaczny okres czasu, a postępowanie przed organami kontroli partyjnej, wyniki jego postępowania oraz fakt postępowania karnego spełniły dostateczną rolę represyjną i profilaktyczną – należało postanowić jak w sentencji [umorzyć sprawę] (AP Kat. KW PZPR Katowice, Sekretariat KW, 301/V/219, s. 4–7).*

M. Piotrowski, *Ludzie bezpieki w walce z narodem i Kościołem. Służba Bezpieczeństwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1944–1978 – Centrala*, Lublin 2000, s. 746.

W. Dubiański

Siępietowski Władysław

s. Jana

ur. 19 IV 1911 r. w Skarbce Dolnej, pow. Ilża

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

7 II 1945 – kierownik PUBP Ostrowiec Świętokrzyski; 1 III 1945 – kierownik PUBP Lubliniec; 1 II 1946 – p.o. kierownik PUBP Pszczyna; 15 III 1947 – zwolniony za niewywiązywanie się z powierzonych obowiązków.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Zarzuty stawiane Siepietowskiemu za czyny popełnione w trakcie służby w organach bezpieczeństwa:

W sierpniu 1945 r. będąc w stanie nietrzeźwym zmusił do stosunku płciowego służącą.

4 IX 1945 r. SSK w Lublińcu rozpatrywał dwie sprawy, w których zapadły wyroki uniewinniające. Oburzony tym Siepietowski podczas odjazdu składu sędziowskiego użył wobec niego obelżywych słów za co został ukarany naganą przez szefa WUBP w Katowicach.

W lutym 1946 r. rozdał depozyt PUBP w Pszczynie między pracowników. Dla siebie zabrał m.in. dwie maszyny do szycia i motocykl.

30 IV 1946 r. bezprawnie pobił trzy osoby za brak odpowiedniej dekoracji okien z okazji święta 1 Maja.

7 V 1946 r. bezprawnie aresztował telefonistkę centrali kolejowej w Pszczynie.

9 VI 1946 r. reprezentując UB na wiecu przedreferendalnym w Mikołowie w stanie nietrzeźwym aresztował bez powodu małżeństwo.

Lekceważący stosunek do swojego zastępcy w PUBP Pszczyna Józefa Budzyna.

Nie dopilnowywał godzin pracy w UB. Pracownicy wychodzili szybciej z pracy, a on sam znikał z pracy na długie godziny bez wyjaśnień dokąd się udawał.

5 II 1947 r. złapanego na kradzieży mienia PUBP Pszczyna swojego podwładnego zwolnił bez wyciągnięcia żadnych konsekwencji.

Ten sam pracownik w styczniu 1947 r. okradł depozyt PUBP Pszczyna, Siepietowski nie wyciągnął konsekwencji.

16 II 1947 r. na zabawie Siepietowski pobił się o kobietę. Pokonany nakazał dwóm funkcjonariuszom dotkliwie pobić i aresztować swojego rywala.

W styczniu 1947 r. pijany wartownik PUBP w Pszczynie został rozbity przez patrol KBW. Siepietowski nie wyciągnął żadnych konsekwencji w stosunku do upijającego się na służbie wartownika. Siepietowski nie interesował się kim są podlegli mu pracownicy PUBP w Pszczynie. Sprzątaczką, będącą kobietą lekkich obyczajów, utrzymywała stosunki seksualne z funkcjonariuszami, prawdopodobnie także z Siepietowskim.

Słaby w pisaniu i czytaniu Siepietowski nie orientował się w pismach i instrukcjach dlatego zlecał pewne czynności faworyzowanym pracownikom, których wyróżniał nagrodami pieniężnymi i materialnymi.

Defraudacje pieniędzy.

Ze względu na zasługi wojenne i stratę dwóch braci w czasie wojny wniesiono tylko o wydalenie Siepietowskiego z UB z pominięciem innych kar.

IPN Ka 0181/44, Akta osobowe Władysława Siepietowskiego

W. Dubiański

Siewniak Jacek

s. Józefa

ur. 6 VI 1958 r. w Kaniowie, pow. Bielsko-Biała

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

30 XII 1978 – milicjant plutonu ZOMO Katowice; 16 I 1979 – milicjant plutonu lekkiego kompanii BCP ZOMO Katowice; 1 XI 1980 – inspektor Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 16 V 1982 – starszy inspektor Sekcji III Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 16 XI 1982 – kierownik Sekcji III Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1989 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału V WUSW Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka słuchacza Szkoły BCP ZOMO w Katowicach z 15 IX 1980 r. podpisana przez komendanta szkoły, plk. K. Wilczyńskiego:

[...] W 1979 roku jego zdjęcie zostało umieszczone w tablicy wzorowych funkcjonariuszy ZOMO Katowice. U opiniowanego nie stwierdzono żadnych nałogów.

Wniosek personalny z 27 IV 1982 r. podpisany przez naczelnika Wydziału V KWMO w Bielsku-Białej, pplk. Jerzego Benbenka: *W okresie pobytu w Szkole Podoficerskiej MO w Katowicach został wyróżniony odznaką „Przodujący Funkcjonariusz ZOMO” oraz dwukrotnie pochwałami i nagrodami pieniężnymi.*

Charakterystyka za 1984 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V WUSW w Bielsku-Białej, pplk. J. Benbenka:

Umysł analityczny, duże umiejętności w prowadzeniu i realizacji kombinacji operacyjnych. Prowadzi najcenniejszą agenturę Wydziału. Bardzo sumienny i zdyscyplinowany. [...]. Wyróżniony tytułem Funkcjonariusza Roku.

IPN Ka 0239/140, Akta osobowe Jacka Siewniaka

B. Benczew

Sikora Henryk

s. Jana

ur. 21 X 1924 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 III 1949 – starszy referent Sekcji VIII Wydziału IV WUBP Katowice; 1 XII 1949 – starszy referent Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 1 VIII 1951 – kierownik Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IV 1952 – kierownik Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 15 IX 1952 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – naczelnik Wydziału IX WUBP Katowice; 1 IX 1954 – naczelnik Wydziału IV WUBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa; 1 IV 1962 – przyjęty ponownie na stanowisko starszego oficera operacyjnego Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1962 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1968 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału III A KW MO Katowice; 28 III 1977 – zastępca komendanta MO ds. SB KW MO Katowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Katowice; 13 IV 1987 – zmarł.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia służbowa z 17 II 1984 r. wystawiona przez szefa WUSW w Katowicach, R. Szustera:

Funkcję Z-cy Szefa WUSW d/s Służby Bezpieczeństwa pełni od 1977 r. posiadając bezpośredni nadzór nad wydziałami, które organizują pracę operacyjną przy zwalczaniu urogięj działalności ekstremalnych działaczy b. „Solidarności”. Pod jego kierunkiem zrealizowano szereg spraw operacyjnych w których zastosowano skomplikowane przedsięwzięcia i kombinacje operacyjne, które doprowadziły od faktycznego rozbitcia podziemia „Solidarności” w wojew. katowickim.

IPN BU 0604/1063, Akta osobowe Henryka Sikory

R. Ciupa

Sikora Marian

s. Pawła

ur. 25 XII 1917 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

12 IV 1945 – kasjer Sekcji Finansów WUBP Katowice; 13 VIII 1945 – zastępca kierownika PUBP Głubczyce; 1 X 1945 – kierownik Sekcji Gospodarczej Wydziału III WUBP Katowice; 1 IV 1946 – kierownik Wydziału Konsumów WUBP Bydgoszcz; 1 X 1947 – naczelnik Wydziału Konsumów WUBP Bydgoszcz; 1 VI 1948 – naczelnik Wojewódzkiego Oddziału Konsumów WUBP Bydgoszcz; 1 XII 1950 – kwatermistrz Kwatermistrzostwa WUBP Łódź; 1 II 1954 – kwatermistrz Kwatermistrzostwa WUBP Szczecin; 1 I 1955 – przekazany do dyspozycji KG MO; 15 V 1955 – szef Służby Administracyjno-Kwaterunkowej Kwatermistrzostwa KG MO; 1 XII 1965 – starszy inspektor w kierownictwie Wy-

działu V Zarządu Zaopatrzenia MSW; 2 XII 1965 – kurier dyplomatyczny oddelegowany do Departamentu I MSZ; 1 IV 1968 – naczelnik Wydziału Zaopatrzenia Gospodarczego Centralnego Zarządu Służby Zdrowia MSW; 20 V 1969 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 30 V 1960 r.:

Lubi porządek i pilność w pracy i tego wymaga od podległych mu pracowników. W trosce o gospodarkę jednostek wojewódzkich często wyjeżdża w teren, gdzie bezpośrednio udziela pomocy w rozwiązywaniu zagadnień. Aktywnie udziela się również w pracy partyjnej.

IPN BU 0194/2708, Akta osobowe Mariana Sikory

R. Ciupa

Sikorski Wincenty

s. Wincentego

ur. 24 II 1943 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: mechanik urządzeń radiotechnicznych

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IV 1972 – oficer techniki operacyjnej Sekcji Ib Wydziału „T” KW MO Katowice;
1 XI 1972 – oficer techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice;
1 I 1975 – referent techniki operacyjnej Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice;
1 VI 1976 – inspektor Sekcji II Wydziału „T” KW MO Katowice; 10 XI 1978 – starszy inspektor Sekcji Ia Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Zawiercie; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Zawiercie; 5 V 1990 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN Ka 0231/734, Akta osobowe Wincentego Sikorskiego

M. Biała

Siniawski Stanisław

s. Antoniego

ur. 20 XII 1920 r. w Raciborówce (Rosja Radziecka)

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

1 IX 1944 – komendant gmachu RBP; 22 X 1944 – komendant ochrony WUBP Lublin; 12 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej powiatu Zawiercie dla województwa kieleckiego i kierownik PUBP Zawiercie; 12 V 1945 – kierownik PUBP Cieszyn; 17 III 1946 – do dyspozycji kierownika WUBP Białystok; 18 IV 1946 – szef PUBP Łomża; 10 III 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Białystok; 12 IX 1947 – kierownik Sekcji VI Wydziału IV WUBP Białystok; 23 I 1948 – kierownik Sekcji III Wydziału IV WUBP Białystok; 1 VII 1948 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Białystok; 1 II 1950 – naczelnik Wydziału IV WUBP Białystok; 20 V 1953–20 IX 1953 – do dyspozycji Departamentu Kadry MBP; 4 V 1953 – rozkazem MBP ukarany dyscyplinarnym zdjęciem ze stanowiska naczelnika Wydziału IV i 21-dniowym aresztem zwykłym za demoralizowanie powierzonych mu kadr i zaniedbywanie obowiązków służbowych; 20 IX 1953 – zwolniony z 3-miesięcznym odszkodowaniem w związku z odkomenderowaniem do ZSRR. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 1953 r.:

[...] jako przełożony, obowiązkiem, którego jest rozwijać u podległych czujność i bojowość wobec wroga – stale podnosić ich poziom moralno-polityczny, demoralizował powierzone mu kadry i sam zaniedbywał obowiązki służbowe nie wykonując poleceń kierownictwa. Przez nadużywanie alkoholu, niejednokrotnie w cz[ę]ści służby i z podległymi pracownikami oraz zaniedbywanie obowiązków służbowych powodował upadek dyscypliny w jednostce, co znajduje jaskrawy wyraz w tym, że w drugiej połowie 1952 r. czterech podległych mu funkcjonariuszy aresztowano i przekazano do Sądu za dopuszczenie się łamania zasad praworządności rewolucyjnej i nadużycia, a wobec szeregu pracowników kierownictwo WUBP zastosowało kary dyscyplinarne. W zasadzie wszystkie te przestępstwa i wykroczenia popełniane były w skutek nadużywania alkoholu.

IPN Bi 98/1179, Akta osobowe Stanisława Siniawskiego.

A. Kondracki

Siuda Zygmunt

s. Józefa

ur. 29 III 1925 r. w Strzemieszycach Wielkich, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 IV 1945–3 V 1945 – słuchacz Specjalnego Kursu Nauk Wojskowych i Fachowych Szkoły Podchorążych WUBP Katowice; 7 VI 1945 – referent PUBP Rybnik; 3 VII 1945 – młodszy oficer śledczy PUBP Rybnik; 1 VI 1946 – młodszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 5 II 1948 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW

MBP Legionowo; 15 IV 1949 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1951 – kierownik Sekcji III Wydziału „A” WUBP Katowice; 15 VIII 1953 – zastępca naczelnika Wydziału „A” WUBP Stalinogród; 28 II 1955 – zwolniony z powodu otrzymania nagany.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa wystawiona przez naczelnika Wydziału I WUBP w Katowicach:

Pracę operacyjną, a w szczególności pracę z agenturą opanowaną ma dobrze, zna zagadnienia wchodzące w kompetencje Sekcji II, jak również orientuje się w technice pracy pozostałych Sekcji Wydziału I i z powierzonych mu obowiązków wywiązuje się bez zastrzeżeń.

[...] Pomimo wykształcenia powszechnego cechuje go wrodzona inteligencja, umie zachować godność pracownika BP.

IPN Ka 0189/44, Akta osobowe Zygmunta Siudy

M. Domagała

Siudak Euzebiusz

s. Jana

ur. 19 I 1914 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: stolarz

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 V 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII PUBP Lubliniec; 12 X 1945 – słuchacz CS MBP Łódź; 29 I 1946 – do dyspozycji kierownika WUBP Katowice; 5 II 1946 – p.o. zastępca kierownika MUBP Dąbrowa Górnicza; 15 VII 1946 – zastępca szefa PUBP Koźle; 1 II 1947 – szef PUBP Racibórz; 5 X 1949 – zawieszony w wykonywaniu czynności służbowych; 31 XII 1949 – zwolniony dyscyplinarnie za zaniedbywanie obowiązków służbowych, nadużywanie stanowiska dla celów prywatnych. Wstępując do służby, podał niezgodne z prawdą informacje dotyczące jego wcześniejszej przynależności partyjnej i działalności konspiracyjnej.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Fragment pisma do Naczelnika Wydziału II Departamentu Kadr MBP w Warszawie (brak daty):

Jako Szef Urzędu dopuścił się nadużyć w ten sposób, że za sprzedane z Urzędu różnego rodzaju rzeczy (opony, motory) przywłaszczył sobie kwotę ponad 100 000 zł. Poza tym utrzymywał bliższe stosunki z osobami, które przechodziły w rozpracowaniu jako podejrzane o wywiad lud nadużycia. Przez systematyczne niedbalstwo w pracy i niewłaściwe odnoszenie się do pracowników doprowadził

do bardzo niskiego poziomu pracy. Wielu bowiem referentów widząc, że Szef upija się w restauracjach z osobami będącymi w rozpracowaniu obawiało się aby te z kolei nie były przez niego uprzedzone.

IPN Ka 0181/54, Akta osobowe Euzebiusza Siudaka

D. Węgrzyn, E. Zajchowska

Skopowski Romuald

s. Juliana

ur. 17 II 1939 r. w Józefówce, pow. Tarnopol

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Lubań Śląski; 1 V 1963 – przeniesiony na własną prośbę do dyspozycji I zastępcy ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 V 1963 – oficer operacyjny Grupy II Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1966 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 14 XII 1966–22 XII 1967 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – inspektor Grupy II Wydziału III KW MO Katowice; 16 II 1970 – kierownik Grupy IV Wydziału III KW MO Katowice; 16 II 1972 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 13 XI 1972 – słuchacz 10-miesięcznego przeszkolenia operacyjnego w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 1 VII 1973 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 1 VIII 1973 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Katowice; 16 V 1977 – naczelnik Wydziału III A KW MO Katowice; 30 IV 1981 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 5 X 1972 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Katowicach, ppłk H. Sikorę:

Po objęciu stanowiska kierownika aktywnie włączył się do pracy, przy jego udziale pozyskano 22 tajnych współpracowników i założono szereg spraw operacyjnych, rozszerzono znacznie zakres uzyskiwanych informacji ze środowisk operacyjnie zabezpieczonych. [...] Posiada on dużo własnej inicjatywy w pracy operacyjnej, którą w pełni wykorzystuje w bezpośredniej realizacji czynności operacyjnych. [...] Jest sumienny i zdyscyplinowany. Cechuje go duże zaangażowanie w pracę zawodową. Swoją postawą daje dobry przykład pracownikom.

W latach siedemdziesiątych pod pseudonimem „Julian Matej” pisał teksty piosenek dla zespołu SBB i Haliny Frąckowiak. Źródło: T. Szyborski, *O esbeku, który pisał piosenki*, „Polska. Dziennik Zachodni” z 28 I 2009 r.

IPN Ka 0229/345, Akta osobowe Romualda Skopowskiego

E. Wiecha

Skowyra Tadeusz

s. Pawła

ur. 6 I 1924 r. w Zamościu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bednarz, ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

2 II 1945 – naczelnik Obozu Pracy w Mysłowicach; 25 X 1945 – naczelnik Więzienia w Cieszynie; 1 III 1948 – naczelnik Więzienia w Strzelcach Opolskich; 15 III 1950 – naczelnik Wydziału Więziennictwa WUBP Katowice; 15 IX 1952 – naczelnik Wydziału Więziennictwa WUBP Poznań; 1 VIII 1955 – naczelnik CW Rawicz; 31 VII 1957 – do dyspozycji dyrektora Centralnego Zarządu Więziennictwa; 31 VIII 1957 – zwolniony ze służby; 1 X 1958 – komendant OPW Wałbrzych; 1 VII 1962 – psycholog Działu Penitencjarnego CW Katowice; 1 V 1963 – zastępca komendanta OPW Szeroka; 1 IV 1964 – inspektor ds. skarg CW Katowice; 1 IX 1967 – inspektor Działu Organizacyjno-Prawnego CW Katowice; 1 X 1971 – kierownik Działu Penitencjarno-Ochronnego ZK Łupków; 1 XI 1971 – naczelnik ZK Uherce; 31 I 1974 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: komisarz.

Opinia sporządzona 17 IV 1947 r. przez szefa PUBP w Cieszynie, L. Wajntrauba:

Jest pracownikiem pilnym oddanym Polsce Ludowej. Jego zachowanie się względem podwładnych jest taktowne i ogólnie [jest] lubiany.

IPN Rz 54/747, Akta osobowe Tadeusza Skowiry

W. Dubiański

Skrzypczyk Aleksander

s. Kazimierza

ur. 14 XI 1939 r. w Porębie, pow. Zawiercie

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz maszynowy, elektryk

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 VI 1963 – kontroler Powiatowego Inspektoratu Ruchu Drogowego KP MO Strzelce Opolskie; 1 VIII 1963 – kontroler-kierowca Powiatowego Inspektoratu Ruchu Drogowego KP MO Strzelce Opolskie; 3 I 1964–14 XI 1964 – słuchacz Podoficerskiej Szkoły Ruchu Drogowego w Iwicznej k. Warszawy; 1 IV 1967 – milicjant kontroler KP MO Strzelce Opolskie; 16 VI 1970 – oficer operacyjny Referatu ds. SB KP MO Strzelce

Opolskie; 2 IX 1971 – słuchacz Operacyjnej Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 VII 1972 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Strzelce Opolskie; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji VI Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 V 1977 – kierownik Sekcji VI Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1979 – kierownik Sekcji VI Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Częstochowa; 16 II 1985 – naczelnik Wydziału VI WUSW Częstochowa; 31 X 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 31 III 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka za 1985 r. podpisana przez Szefa WUSW w Częstochowie, płk. B. Galanta.

Zaangażowany w realizację zadań. Dobry organizator. Przejawia wiele własnej inicjatywy. Dyspozycyjny. Zdyscyplinowany i wymagający zarówno od siebie, jak i podwładnych. Surowy w ocenach. W wielu przypadkach do realizacji zadań podchodzi zbyt emocjonalnie. Wykazuje jeszcze brak doświadczenia w rozwiązywaniu problemów kadrowych. Postawa ideowo-moralna bez zastrzeżeń.

IPN Ka 0188/362, Akta osobowe Aleksandra Skrzypczyka

M. Sikora

Słaboń Bronisław

s. Jana

ur. 7 III 1926 r. w Kępiu, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

8 I 1952 – młodszy referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 IV 1952 – młodszy referent Referatu Miejskiego Wydziału V WUBP Katowice; 1 XII 1952 – referent Referatu Miejskiego Wydziału V WUBP Katowice; 15 I 1953 – referent Sekcji IV Wydziału XI WUBP Katowice; 15 IV 1953 – starszy referent Sekcji IV Wydziału XI WUBP Stalinogród; 1 VI 1953 – starszy referent Sekcji III Wydziału XI WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 30 VI 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 VIII 1955 – starszy referent Sekcji IIIa Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IIIa Wydziału VI WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Grupy V Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1959 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1962 – kierownik Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 II 1969 – inspektor Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy II

Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1975 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 31 VII 1979 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 26 III 1969 r. – za okres 1 I 1967–30 III 1969 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, ppłk. L. Pikuleę:

Według podziału kompetencji osobiście odpowiedzialny był i nadal pozostaje – za organizowanie pracy operacyjnej w prowincji zakonu OO. Franciszkanów w Panewniku wraz z Wyższym Seminarium Duchownym. [...]

W pracy z tajnymi współpracownikami był niezbyt wymagający ograniczając się do tego, co dany tajny współpracownik sam mu przekazał. W ostatnim okresie czasu stan ten uległ dużej poprawie, która przyniosła zwiększenie efektów pracy z TW Ilość i jakość tajnych współpracowników będących na kontakcie tow. Słabonia można uznać za zadawalające. Jednak z uwagi na to, że są to prawie jednostki wywodzące się z kilku innych zakonów, a nie z tego w którym tow. Słabon organizuje pracę operacyjną, tj. prowincja OO. Franciszkanów, stąd też posiada słabe rozpoznanie powierzonego mu zagadnienia.

IPN Ka 0236/127, Akta osobowe Bronisława Słabonia

E. Marek

Smyczek Leon

s. Franciszka

ur. 21 XII 1902 r. w Kończycach, pow. Katowice

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

4 IV 1945 – referent gminny PUBP Katowice; 7 VIII 1945 – zastępca kierownika PUBP Katowice; 1 I 1946 – p.o. zastępca kierownika MUBP Zabrze; 1 II 1947 – referent Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 17 III 1948 – zwolniony za pijaństwo oraz zagubienie broni służbowej.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: starszy sierżant.

Charakterystyka z 24 I 1947 r. sporządzona przez zastępcę szefa WUBP w Katowicach, M. Kłosowicza:

Pracował w okresie wyborów bardzo mało i źle. Z powierzonego mu zadania kontroli obwodów wywiązywał się źle. Jest leniwy, ma szerokie stosunki wśród restauratorów, często upija się. Jest członkiem PPR nie nadaje się do pracy w Urzędzie Bezpieczeństwa.

IPN Ka 0205/306, Akta osobowe Leona Smyczka

W. Dubiański

Sobkowiak Józef

s. Ignacego

ur. 13 III 1910 r. w Dąbrowie, pow. Poznań

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 V 1946 – referent Sekcji Powiatowej UBP na MiP Bytom; 1 VI 1947 – referent Referatu V UBP na MiP Bytom; 1 XI 1947 – referent Sekcji V PUBP Bytom; 1 I 1950 – starszy referent Sekcji V PUBP Bytom; 1 I 1951 – kierownik Sekcji V PUBP Bytom; 1 IV 1951 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Bytom; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1952 – szef PUBP Pszczyna; 15 XI 1954 – szef PUBP Wodzisław Śląski; 1 IV 1955 – kierownik PDdsBP Wodzisław Śląski; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Wodzisław Śląski; 1 IV 1960 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 24 XII 1961 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 1 VI 1947 r. wystawiona przez szefa UBP w Bytomiu, kpt. A. Kasperskiego:

Posiada w sobie w średnim stopniu samokształcenie, godność osobistą – zrównoważony i opanowany, spokojny i koleżeński. Obyty w obcowaniu z ludźmi, przez co umie się wszędzie znaleźć tak jak przystoi na pracownika i do każdej sprawy podejść, co mu ułatwia w dużej mierze pracę. Posiada w sobie ideowość, wymowny i prawdomówny, skłonności do alkoholu i awantur nie posiada.

IPN Ka 0225/283, Akta osobowe Józefa Sobkowiaka

G. Kolek

Sołdyk Wiesław

s. Józefa

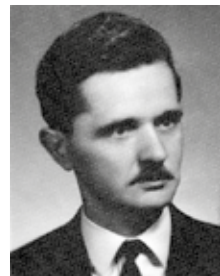
ur. 13 X 1925 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: murarz

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

7 VI 1945 – młodszy referent PUBP Cieszyn; 10 II 1946 – młodszy referent Referatu V UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – referent Sekcji V PUBP Gliwice; 1 II 1950 – star-

szy referent Sekcji V PUBP Gliwice; 20 I 1951 – kierownik Sekcji V PUBP Katowice; 8 VIII 1952 – starszy referent Sekcji X Wydziału IV WUBP Katowice; 15 XII 1952 – kierownik Sekcji X Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – kierownik Sekcji I Wydziału IX WUBP Katowice; 1 IX 1954 – kierownik Sekcji II Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji II Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji II Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1959 – kierownik grupy Wydziału III KW MO Katowice; 1 XII 1960 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Gliwice; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Gliwice; 16 VI 1974 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Zabrze; 1 VI 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 31 VII 1975 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 9 XII 1949 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału dla Spraw Funkcjonariuszy WUBP w Katowicach, W. Zakrockiego:

Pracę operacyjną ma opanowaną, w pracy z agenturą poczynił ostatnio pewne postępy [...]. Jest samodzielnym pracownikiem, zdyscyplinowanym, szczerze oddany pracy zawodowej, posiada szybką orientację, tajemnicy służbowej umie dotrzymać.

IPN Ka 0229/257, Akta osobowe Wiesława Söldyka

M. Paszek

Sołtysiak Teodor

s. Bolesława

ur. 20 I 1936 r. w miejscowości Monchecourt (Francja)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: księgowy

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 IX 1959 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 XII 1961 – słuchacz Rocznej Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 3 VIII 1962 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 X 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 IV 1968 – inspektor Grupy III Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy III Wydziału IV KW MO Katowice; 1 II 1976 – kierownik Sekcji II Wydziału IV KW MO Katowice; 16 V 1979 – inspektor Sekcji Terenowej Wydziału IV KW MO Katowice; 1 X 1980 – starszy inspektor Sekcji II Wydziału IV KW MO Katowice; 16 III 1981 – kierownik Sekcji VIII Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IX 1981 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO

Pszczyna; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Pszczyna; 1 II 1990 – przeniesiony „na wykaz przejściowy” RUSW Pszczyna; 5 VI 1990 – zwolniony ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 30 XII 1969 r. – za okres od 1 IV 1968 r. do 30 XII 1969 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, pplk. L. Pikulę:

Por. Sołtysiak T. jest pracownikiem samodzielnym, postępującym z rozwagą i odpowiedzialnością. W pracy operacyjnej cechuje go wnikliwość i konsekwencja, jest zdyscyplinowanym, inteligentnym i koleżeńskim. Potrafi celnie planować i realizować przedsięwzięcia w prowadzonych sprawach. Chętnie wykonuje zlecone mu zadania.

Opinia służbowa z 15 IX 1980 r. – za okres od 24 I 1980 r. do 13 IX 1980 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, mjr. J. Birnbacha:

Na przestrzeni ostatniego roku wykazał się bardzo dobrymi wynikami pracy i przykładowym zaangażowaniem. Szczególną aktywność zawodową prezentował w okresie VIII Zjazdu PZPR m.in. uniemożliwiając kolportaż ulotek antysocjalistycznych przed obiektem sakralnym przez figuranta sprawy „Emisariusz” oraz działań Wydziału związanych z peregrynacją kopii obrazu MB Częstochowskiej w Zagłębiu, zabezpieczając uroczystości organizowane w poszczególnych parafiach. W ostatnim okresie czasu uzyskał szereg informacji wyprzedzających o aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w kraju istotnie pomagając w rozładowaniu napięć społecznych.

IPN Ka 0231/299, Akta osobowe Teodora Sołtysiaka

L. Marek

Sowiński Bolesław (Buchbinder Samuel)

s. Hermana

ur. 30 XII 1923 r. w Królewskiej Hucie, pow. Świętochłowice

narodowość: żydowska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

5 III 1945 – młodszy oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Będzin; 15 II 1946 – p.o. kierownik Sekcji ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 II 1947 – naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 V 1948 – naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Bydgoszcz; 7 I 1950 – kierownik Sekcji II Wydziału I Biura ds. Funkcjonariuszy MBP; 1 II 1953 – kierownik Sekcji III Wydziału IV Departamentu IV MBP; 15 IV 1954 – kierownik Sekcji I Wydziału VI Departamentu IV MBP; 31 III 1955 – zwolniony ze służby z powodu podawania sprzecznych informacji na temat swojej przeszłości.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 31 I 1949 r. wystawiona przez szefa WUBP w Bydgoszczy:

Do spraw podchodzi umiejętnie. Jest to zdolny, bardzo pracowity i zdyscyplinowany pracownik. Posiada duży zasób inicjatywy własnej. Szybką orientację, zdolność decyzji i duże poczucie odpowiedzialności w pracy. Ponadto posiada zdolności kierownicze, umiejętnie podchodzi do rozstawiania i poznawania kadr. W stosunku do podwładnych bezwzględny, wymagający, lecz sprawiedliwy.

IPN BU 0193/1817, Akta osobowe Bolesława Sowińskiego

G. Kolek

Stach Leon (Storch Werner Leon)

s. Maksymiliana

ur. 19 IX 1919 r. w Katowicach

narodowość: polska

pochodzenie: rzemieślnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

7 VIII 1947 – zastępca naczelnika Wydziału Zdrowia WUBP Katowice; 1 V 1949 – naczelnik Wydziału Zdrowia WUBP Katowice; 15 II 1950 – naczelnik Wydziału Służby Zdrowia WUBP Katowice; 1 VIII 1951 – zastępca szefa Szefostwa Służby Zdrowia MBP; 1 V 1953 – zastępca dyrektora Departamentu Służby Zdrowia MBP; 10 II 1954 – p.o. dyrektor Departamentu Służby Zdrowia MBP; 14 XII 1954 – przekazany do dyspozycji MSW.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN BU 0193/7320, Akta osobowe Leona Stacha, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W: Dubiański

Stachurka Jerzy

s. Stanisława

ur. 25 XII 1953 r. w Świętochłowicach

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: prawnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1976 – inspektor Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału III KW MO Katowice; 1 XII 1980 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VII 1982 – starszy inspektor Wydziału III-1 KW MO Katowice; 1 I 1983 – kierownik Sekcji Analitycznej Wydziału III-1 KW MO Katowice; 25 V 1983 – kierownik Sekcji I Wydziału III-1, równocześnie p.o. zastępca naczelnika Wydziału III-1 KW MO Katowice; 1 XII 1983 – kierownik Sekcji I Wydziału III-1 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – kierownik Sekcji Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 30 XII 1981 r. wystawiona przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, J. Grubę:

W stosunkowo krótkim czasie stał się samodzielnym pracownikiem, uzyskującym pozytywne wyniki w działaniach operacyjnych. Dostarczyły one wartościowych informacji o osobach, które podjęły zdecydowanie wrogą, antysocjalistyczną działalność. Od 13 grudnia 1981 r. aktywnie uczestniczył w rozpracowywaniu a następnie internowaniu osób łamiących postanowienia „Dekretu o stanie wojny”. Swoją sumiennością i zaangażowaniem w znacznym stopniu przyczynia się do neutralizowania działań na szkodę naszego ustroju.

IPN Ka 0231/530, Akta osobowe Jerzego Stachurki

M. Dendra

Stanisławek Szymon

s. Józefa

ur. 11 II 1913 r. w Bujakowie, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 IV 1945 – zastępca kierownika PUBP Bielsko; 15 X 1945 – kierownik Sekcji I MUBP Bielsko; 1 I 1946 – starszy referent Sekcji I UBP na MiP Bielsko; 11 VIII 1946 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu Szefów i Zastępców Szefów CS MBP Łódź; 1 IV 1947 – starszy oficer śledczy UBP na MiP Bielsko; 1 II 1950 – zastępca szefa PUBP Bielsko; 1 XII 1951 – zastępca szefa PUBP Pszczyna; 1 I 1953 – kierownik Sekcji I PUBP Pszczyna; 30 IV 1953 – zwolniony dyscyplinarnie za utrzymywanie kontaktów z przedstawicielami „prywatnej inicjatywy” i za pomoc w uniknięciu poboru do wojska.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 1945 r.:

Politycznie średnio rozwinięty. W pracy wywiązuje się nie źle, jednak jak zauważyłem musi być pilnowany bo gdy tylko ma możliwość skorzystania i nieobecności kier. pozwala sobie na jakiś wyjazd lubi popić no i przy okazji różnego rodzaju niepotrzebne rzeczy. [...] Uwydatniają się tendencje nacjonalistyczne Ślązaka.

Charakterystyka z 1948 r.:

Pracę opanowaną posiada dobrze, jest energicznym, potrafi pracować samodzielnie i kierować pracą całego referatu doskonale. Posiada szybką orientację i zdolność decyzji. [...] Godności osobistej nie zatracza i nie wywyższa się i odnosi się do każdego z szacunkiem i sam jest poważanym przez innych. Jako st. oficer śledczy posiada dość psychologii co powinno cechować oficera śledczego, umie poznawać ludzi, i odpowiednio do każdego przygotować się do przesłuchiwania.

Charakterystyka z 1951 r.:

[...] pracuje w PUBP Bielsko od 1945 r. Na miejscu tym zaśnieździł się.

IPN Ka 0206/31, Akta osobowe Szymona Stanisławka

A. Kondracki

Stankiewicz Czesław

s. Karola

ur. 19 VII 1925 r. w Babicach, pow. Oświęcim

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: mechanik

wykształcenie: niepełne średnie/średnie

Przebieg służby:

10 I 1946 – młodszy referent Referatu IV UBP na MiP Racibórz; 1 III 1946 – młodszy referent Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 15 VI 1946 – starszy referent Referatu V UBP na MiP Bielsko; 1 II 1947 – p.o. zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 1 II 1948 – kierownik Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 VI 1951 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 1 I 1952 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 1 V 1953 – naczelnik Służby Transportowej Kwatermistrzostwa WUBP Stalinogród; 25 III 1954 – zawieszony w czynnościach służbowych z polecenia ministra bezpieczeństwa publicznego; 15 IV 1954 – do dyspozycji szefa WUBP Stalinogród; 25 V 1954 – zwolniony [Były zastrzeżenia co do jego postawy i „niejasnej przeszłości”. Biuro ds. Funkcjonariuszy MBP prowadziło dochodzenie w tej sprawie. Podejrzewano go o przynależność w czasie okupacji do „bandy rabunkowej na terenie Czechosłowacji”, którą Stankiewicz określał mianem „grupa partyzancka”].

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Pismo z 1 XII 1954 r. podpisane przez zastępcę naczelnika Wydziału VI Departamentu Kadr MBP w Warszawie:

Z powierzonych obowiązków służbowych wywiązywał się, był niezłym organizatorem. Przejawiały się jednak u niego skłonności do nadużywania alkoholu. W okresie służby kilkakrotnie był karany naganą i aresztem domowym za lekceważenie obowiązków służbowych i nadużywanie alkoholu.

IPN Ka 0206/33, Akta osobowe Czesława Stankiewicza

E. Marek

Stawarz Karol

s. Franciszka

ur. 19 V 1922 r. w Zabłociu, pow. Żywiec

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: pomocnik murarski

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

2 III 1945 – referent Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 3 VII 1947 – starszy referent Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 26 IV 1949 – słuchacz X Kursu Przeszkolenia Kierowników Jednostek MO Łódź; 1 II 1950 – szef Sekcji I Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 15 IV 1951 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1952 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 31 VII 1953–1 IX 1953 – zawieszony w czynnościach służbowych; 9 XI 1953 – słuchacz kursu aktywu kierowniczego MBP Ośrodek Szkolenia MBP; 1 IX 1955 – zastępca komendanta wojewódzkiego MO Stalinogród; 15 VI 1962 – komendant wojewódzki MO Katowice; 25 I 1969 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 5 X 1969 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Uzasadnienie wniosku z 7 I 1969 r. o odwołanie ze stanowiska komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach sporządzone przez ministra spraw wewnętrznych, F. Szlachcica: *W ostatnim okresie u płk Stawarza wystąpiło pewne zarozumiałstwo, które nie znajduje pokrycia w pracy zawodowej. Na zwracane mu uwagi nie zawsze w sposób samokrytyczny reaguje. Komitet Wojewódzki w Katowicach jest tego samego zdania.*

IPN BU 706/804, Akta osobowe Karola Stawarza

W. Dubiański

Stefańczyk Jan

s. Jana

ur. 8 V 1918 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 XII 1944 – kierownik Sekcji VII PUBP Ostrów Mazowiecka; 15 I 1945 – kierownik PUBP Ostrów Mazowiecka; 1 I 1946 – zastępca kierownika, równocześnie p.o. kierownik Wydziału IV UBP dla m. st. Warszawa; 1 XI 1946 – naczelnik Wydziału IV WUBP Warszawa; 15 IV 1948 – zastępca naczelnika Wydziału VIII UBP dla m. st. Warszawa; 1 XI 1948 – naczelnik Wydziału VIII Departamentu IV MBP; 20 IV 1950 – naczelnik Wydziału IV Departamentu IV MBP; 12 XI 1952 – zastępca szefa WUBP Katowice; 1 VIII 1955 – słuchacz kursu specjalnego w Moskwie; 1 VIII 1956 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr KdsBP; 1 IX 1956 – zastępca dyrektora Departamentu V KdsBP; 1 I 1957 – I zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Warszawa; 1 II 1958 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Gdańsk; 1 XII 1959 – zastępca dyrektora Biura „B” MSW; 10 X 1963 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

IPN BU 0194/1624, Akta osobowe Jana Stefańczyka

M. Niedurny

Stęclik Szymon

s. Ludwika

ur. 18 VII 1952 r. w Miastku

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: magazynier

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

16 IX 1977 – milicjant Plutonu Patroli Zmotoryzowanych i Pogotowia MO KW MO Częstochowa; 16 XI 1977 – milicjant-kontroler Kompanii Kontroli Drogowej Wydziału Ruchu Drogowego KW MO Częstochowa; 1 VI 1982 – młodszy inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 16 VII 1983 – inspektor Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 IX 1984 – starszy inspektor Wydziału V WUSW Częstochowa; 16 IV 1986 – kierownik sekcji Wydziału V WUSW Częstochowa; 1 VII 1989 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału V WUSW Częstochowa; 1 XI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału Ochrony

Gospodarki WUSW Częstochowa; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 10 VII 1983 r. wystawiona przez dowódcę kompanii WSO MSW, por. Waldemara Stańczyka, oraz dowódcę Kursu WSO, mjr. Ryszarda Rzępołucha:

Z pełną odpowiedzialnością i zaangażowaniem wypełniał zadania stawiane przed podchorążymi po ogłoszeniu stanu wojennego. Brał bezpośredni udział w likwidowaniu strajków na terenie zakładów pracy w Warszawie oraz przywracaniu ładu i porządku publicznego na ulicach stolicy. Za udział w działaniach tych wyróżniany był przez komendanta Stołecznego i Komendanta WSO nagrodami pieniężnym.

IPN Ka 0188/528, Akta osobowe Szymona Stęćlika

A. Gryman

Stolarczyk Aleksander

s. Edmunda

ur. 1 VI 1936 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1962 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Częstochowa; 9 IX 1963–21 VII 1964 – słuchacz WSO Legionowo; 1 III 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1971 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Częstochowa; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 VII 1979 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Częstochowa; 16 XII 1979 – I sekretarz KZ PZPR KW MO Częstochowa; 7 V 1981 – naczelnik Wydziału III A KW MO Częstochowa; 1 XII 1981 – naczelnik Wydziału V KW MO Częstochowa; 1 VIII 1983 – naczelnik Wydziału V WUSW Częstochowa; 16 VI 1986 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej Departamentu V MSW, oddelegowany do ochrony budowy Elektrowni Atomowej w Smoleńsku; 10 X 1988 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 16 XI 1988 – p.o. kierownik Inspektoratu Ochrony Przemysłu WUSW Częstochowa; 1 II 1989 – kierownik Inspektoratu Ochrony Przemysłu WUSW Częstochowa; 31 X 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 31 I 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 27 IV 1971 r. wystawiona przez I zastępcę komendanta miejskiego i powiatowego MO ds. SB w Częstochowie, ppłk. W. Syjotę:

Jest pracownikiem zdyscyplinowanym, samodzielnym i sumiennym. W okresie poważnych wydarzeń politycznych np.: „marzec 68”, „grudzień 70”, umiejętnie i szybko podejmował decyzje, w wyniku których uzyskiwał obiektywne i treściwe informacje, pozwalające na wypracowanie właściwych przedsięwzięć. W pracy codziennej cechuje go inicjatywa i ambicja zawodowa.

IPN Ka 0188/363, Akta osobowe Aleksandra Stolarczyka

M. Sikora

Styła Józef

s. Józefa

ur. 12 IV 1931 r. w Wadowicach

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik włókiennik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

16 XI 1965 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Gliwice; 1 II 1966 – referent dochodzeniowy Sekcji II Wydziału Dochodzeniowego KMIP MO Bielsko-Biała; 27 IV–20 XII 1968 – słuchacz Szkoły Podoficerskiej MO Piła; 3 IX 1970–16 VII 1971 – słuchacz Szkoły Oficerskiej SB MSW Warszawa; 16 IX 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMIP MO Bielsko-Biała; 16 VII 1972 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMIP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Bielsko-Biała; 16 III 1982 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 1 VIII 1983 – naczelnik Wydziału „B” WUSW Bielsko-Biała; 15 XII 1987 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 14 IV 1986 r. – za okres od 31 I 1982 r. do 31 I 1985 r. – wystawiona przez szefa WUSW w Bielsku Białej, plk S. Nowaka:

[...] Posiada bogate doświadczenie zawodowe i życiowe, które umiejętnie wykorzystuje w codziennej pracy. Powierzone mu zadania realizuje bardzo dobrze. Właściwie organizuje pracę w podległym mu Wydziale. Dbą o właściwy dobór kadr, w szybkim tempie zapewnił sobie pełną obsadę kadrową. Podejmuje decyzje rozważnie i są one przemyślane. Na bieżąco służy pomocą i radą funkcjonariuszom o krótkim stażu pracy[...].

IPN Ka 0239/6, Akta osobowe Józefa Styły

K. Wiczorek

Suchoń Bernard

s. Jana

ur. 11 VIII 1923 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

25 VII 1945 – wartownik MUBP Sosnowiec; 2 XII 1945 – wartownik MUBP Dąbrowa Górnicza; 24 IV 1946 – słuchacz IX Kursu Bezpieczeństwa Publicznego Szkoła przy WUBP Katowice; 16 VI 1946 – młodszy referent Referatu III PUBP Strzelce; 1 II 1947 – referent Referatu III PUBP Strzelce; 1 XI 1947 – referent Placówki w Gogolinie PUBP Strzelce; 1 VII 1948 – referent Referatu I PUBP Strzelce; 1 I 1950 – referent Sekcji I MUBP Chorzów; 1 IV 1951 – starszy referent Sekcji I MUBP Chorzów; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1952 – zastępca szefa MUBP Mysłowice; 15 XI 1954 – zastępca szefa PUBP Kłobuck; 30 IV 1955 – zwolniony ze służby w ramach reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

IPN Ka 0183/186, Akta osobowe Bernarda Suchonia

R. Ciupa

Sulek Stanisław

s. Jana

ur. 30 III 1933 r. w Piastowie, pow. Radom

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1953 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej SB KOS MBP Gdańsk; 20 IX 1954 – referent Wydziału I WUBP Wrocław; 1 IV 1955 – referent operacyjny WUdsBP Wrocław; 1 IV 1956 – oficer operacyjny WUdsBP Wrocław; 31 XII 1956 – zwolniony; 1 XI 1957 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Wrocław; 1 VII 1961 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Wrocław; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Wrocław; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Wrocław; 1 VI 1971 – kierownik Grupy IV Wydziału III KW MO Wrocław; 16 VIII 1975 – starszy inspektor Wydziału Inspekcji Zespołu ds. SB KW MO Częstochowa; 16 I 1978 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Częstochowa;

1 IV 1980 – naczelnik Wydziału Śledczego KW MO Częstochowa; 15 XII 1983 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 5 XII 1977 r. naczelnika Wydziału Inspekcji KW MO Częstochowa, S. Cyby:

[...] *Posiada umiejętności organizacyjne, potrafi w sposób właściwy podejmować decyzje, które są merytoryczne, słuszne i zasadne. Ma duże poczucie odpowiedzialności w wykonywaniu pracy zawodowej i społecznej. W sposób właściwy przestrzega tajemnicy państwowej i służbowej. Cechuje go koleżeński stosunek do współpracowników. Jest bardzo taktowny, uczynny i opanowany, obowiązkowy i zdyscyplinowany. Potrafi być również samokrytyczny, co pomaga mu w ocenach i kierowaniu własnym postępowaniem. [...].*

IPN Ka 0188/288, Akta osobowe Stanisława Sułka
A. Wałkiewicz

Suszek Jerzy

s. Saula

ur. 23 IV 1918 r. w Sosnowcu

narodowość: żydowska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: korespondent handlowy

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

12 VI 1945 – sekretarz PUBP Nysa; 10 IX 1945 – kierownik Sekcji Miejskiej PUBP Nysa; 1 VIII 1947 – p.o. szef PUBP Strzelce Opolskie; 1 XII 1947 – szef PUBP Strzelce Opolskie; 1 VI 1948 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 15 IX 1948 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału V WUBP Katowice; 15 III 1949 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 30 IV 1949 – zwolniony na własną prośbę (Pierwotnie w rozkazie o zwolnieniu jako przyczynę podano aresztowanie, skierowanie sprawy na drogę sądową za wydanie polecenia podległemu pracownikowi, by stosował niedozwoloną metodę śledztwa – bicie. J. Suszek został skazany na 10 miesięcy aresztu).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Fragment charakterystyki – z 13 X 1947 r. z wniosku o awans – wystawionej przez dyrektora Biura Personalnego MBP, ppłk. M. Orechwę:

W aktach personalnych w/w znajdują się dwa raporty jeden z sierpnia i grudnia 1946 r. odnośnie ob. Suszka Jerzego o jego chwiejności politycznej. Pomimo ujemnych raportów i niesprawdzonej przeszłości jego z okresu okupacji proponuję pozostawić go w Służbie Bezpieczeństwa, obecnie pracuje dobrze.

Opinia komisji MBP z 28 XII 1948 r.:

Posiada dość silne nawyki drobnomieszczańskie. Mimo, że pracuje od 1945 r. w aparacie bezpieczeństwa do Partii wstąpił dopiero w 1947 r. Droga systematycznej pracy nad sobą stara się je systematycznie przesuwać. Z pracy wywiązuje się zadowolająco. Na zajmowanym stanowisku może pozostać.

IPN Ka 0214/52, Akta osobowe Jerzego Suszka

R. Mozgol

Sworzeń Zygmunt

s. Jana

ur. 4 IX 1947 r. w Chełmku, pow. Biała

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: chemik-technolog

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 VI 1976 – młodszy inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1976 – inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 II 1977 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 19 IX 1977–24 VI 1978 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW w Warszawie/Świdrze; 1 X 1978 – kierownik Sekcji III Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 15 XII 1983 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUSW Bielsko-Biała; 1 IX 1985 – naczelnik Wydziału III WUSW Bielsko-Biała; 1 XI 1989 – naczelnik Wydziału Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa WUSW Bielsko-Biała; 15 III 1990 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Notatka służbowa z 10 VII 1985 r. z przeglądu akt osobowych:

Kpt. Sworzeń Zygmunt z powierzonych obowiązków służbowych wywiązuje się wzorowo. Cechuje go pracowitość, sumienność i obowiązkowość oraz wysokie zdyscyplinowanie. Swoim zaangażowaniem i właściwą postawą potrafi zmobilizować podwładnych do rzetelnego wykonawstwa zadań służbowych. Stosuje zasadę wychowania poprzez pracę.

IPN Ka 0240/4, Akta osobowe Zygmunta Sworzonia

E. Marek

Sybirski Leszek

s. Konrada

ur. 12 VI 1952 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: inż. górnik

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 I 1977 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice z umieszczeniem na etacie inspektora Sekcji VIa Wydziału III A KW MO Katowice; 16 XII 1977 – inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – inspektor Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 V 1982 – kierownik Sekcji Va Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 VI 1989 – zastępca szefa ds. SB MUSW Piekary Śląskie; 5 V 1990 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Fragment wniosku – z 23 XII 1981 r. o nadanie stopnia porucznika – podpisanego przez komendanta wojewódzkiego MO w Katowicach, płk. J. Grubę:

[...] *Organizowane przez niego działania operacyjne zasługują na pozytywną ocenę. Dostarczyły one wartościowych informacji o osobach, a szczególnie o tych, które od sierpnia 1980 r. podjęły zdecydowanie wrogą antysocjalistyczną działalność. Od 13 grudnia 1981 r. aktywnie uczestniczy w rozpracowywaniu a następnie internowaniu osób, które łamią postanowienia „Dekretu o stanie wojny”. Szczególnie wyróżnił się w czasie działań na terenie KWK „Staszic” i „Wujek” prowadząc rozpoznawanie operacyjne, które w znacznym stopniu przyczyniło się do skutecznego zakończenia strajków. Swoją postawą wpływa mobilizująco na współtowarzyszy. Aktywnie uczestniczy w działalności społeczno-politycznej.*

IPN Ka 0231/290, Akta osobowe Leszka Sybirskiego

T. Palkij

Sydorów Aleksander

s. Mikołaja

ur. 1 I 1929 r. we Lwowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe zawodowe

Przebieg służby:

18 II 1955 – starszy referent Sekcji IV Wydziału I WUBP Stalinogród, 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji III Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny

Sekcji III Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji II Wydziału II KW MO Katowice; 1 X 1958 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 1 XI 1961 – starszy oficer ewidencji operacyjnej Sekcji I Wydziału „C” KW MO Katowice; 15 X 1964 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Wodzisław Śląski; 1 IV 1967 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Wodzisław Śląski; 15 XII 1972 – do dyspozycji dowódcy WOP Warszawa; 20 XII 1972 – zastępca dowódcy Granicznej Placówki Kontrolnej Zembrzydowice, Górnośląska Brygada WOP; 15 VI 1979 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 28 III 1969 r. wystawiona przez I zastępcę ds. SB KP MO w Wodzisławiu Śląskim, kpt. Edwarda Cyrana:

W pracy operacyjnej posiada inicjatywę. Z nakładanych obowiązków wywiązuje się należycie. Posiada głęboką wiedzę operacyjną i dobrą znajomość zagadnienia, po którym pracuje. Jest zdyscyplinowanym pracownikiem. Moralnie prowadzi się bez zastrzeżeń. W pracy społecznej się udziela, jest wykładawcą szkolenia politycznego dla funkcjonariuszy M.O. przy tut. Komendzie.

IPN Ka 0244/3, Akta osobowe Aleksandra Sydorowa
G. Kolek

Syjota Władysław

s. Ludwika

ur. 7 III 1919 r. w Międzybrodziu Białym, pow. Biała

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik ekonomista

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

12 VIII 1945 – wywiadowca Sekcji VII MUBP Gliwice; 1 I 1946 – młodszy referent Referatu I UBP na MiP Gliwice; 1 VI 1946 – referent Referatu I UBP na MiP Gliwice; 1 VIII 1946 – referent Referatu V UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – starszy referent Sekcji V PUBP Gliwice; 22 VII 1948 – kierownik Sekcji V PUBP Gliwice; 15 II 1950 – zastępca szefa PUBP Gliwice; 1 X 1950 – zastępca szefa PUBP Cieszyn; 1 VI 1951 – szef PUBP Pszczyna; 10 IX 1952 – słuchacz CW MBP Legionowo; 1 XI 1953 – szef MUBP Sosnowiec; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Będzin; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Cieszyn; 1 II 1963 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Częstochowa; 28 II 1973 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 10 III 1965 r. – za okres 1963–1964 – wystawiona przez I zastępcę komendanta MO ds. bezpieczeństwa, płk. M. Dziekana:

Oceniając nakład i wyniki pracy Referatu na przestrzeni lat 1963–1964 należy stwierdzić, że płk Syjota dobrze kierował i właściwie wymagał od podległego stanu osobowego bowiem ma do zanotowania szereg zrealizowanych spraw i udanych werbunków tajnych współpracowników. W 1963 r. Referat ds. Bezpieczeństwa założył 7 spraw ewidencji operacyjnej i pozyskano do współpracy 3 tajnych współpracowników, zaś w 1964 r. założono 18 spraw i podniesiono stan agentury o 14 tajnych współpracowników oraz założono w myśl obowiązujących wytycznych 300 teczek na księży. Kilka zrealizowanych spraw zakończono aresztami i udowodniono winę.

IPN Ka 0227/469, Akta osobowe Władysława Syjoty

M. Sikora

Syposz Henryk

s. Stanisława

ur. 29 VIII 1919 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

5 II 1945 – starszy referent PUBP Zawiercie; 2 VIII 1945 – p.o. zastępca kierownika PUBP Tarnowskie Góry; 15 IV 1946 – starszy oficer śledczy PUBP Zawiercie; 11 VIII 1946 – słuchacz 6-miesięcznego Kursu CS MBP Łódź; IV 1947 – p.o. szef PUBP Pszczyna; 10 XI 1947 – szef PUBP Pszczyna; 1 VI 1951 – szef PUBP Będzin; 20 X 1951 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – naczelnik Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IX 1954 – naczelnik Inspektoratu Wiejskiego WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik MUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Katowice; 30 XI 1964 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Do 1947 roku w charakterystykach przeważają opinie negatywne: *szybko się denerwuje, wykazuje czasem brak samodzielności i lenistwo*. W kolejnych jednak latach ocena była pozytywna, chwalono: inteligencję, sumienność i doświadczenie funkcjonariusza.

W 1951 r. zarzucono funkcjonariuszom PUBP w Pszczynie nadużycia w trakcie przymusowego skupu zboża, zaś Syposzowi brak nadzoru, za co ukarano go przeniesieniem na niższe stanowisko. WKKP wyjaśniała: *pełnomocnik KW [PZPR] Suwała, prac. PUBP Strójny popełnili szereg wykroczeń. Niepotrzebnie przeprowadzali rewizje u biednych i średniorolnych chłopów, szukając zboża w szafach i łózkach*.

IPN Ka 0227/52, Akta osobowe Henryka Syposza; AP Kat. KW PZPR, Kat. WKKP 17, *Relacja w sprawie skupu zboża w powiecie pszczyńskim*, s. 6.

R. Ciupa

Szachtej Roman

s. Władysława

ur. 5 XII 1918 r. w Czortkowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: brak zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

IV 1944 – kursant Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; 18 VIII 1944 – starszy oficer śledczy WUBP Rzeszów; 25 I 1945 – oficer śledczy, równocześnie zastępca kierownika Sekcji Śledczej WUBP Kraków; 10 III 1945 – p.o. kierownik Sekcji VIII MUBP Kraków; 13 III 1945 – p.o. kierownik MUBP Kraków; 5 VI 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Kraków, tymczasowo aresztowany; 10 VIII 1946 – zwolniony; 1 IX 1946 – starszy oficer Oddziału Informacji Wojsk Bezpieczeństwa Wewnętrznego województwa olsztyńskiego; IX 1946 – starszy oficer Informacji 11. Samodzielnego Batalionu Operacyjnego Wojsk Bezpieczeństwa Wewnętrznego województwa olsztyńskiego; 1 II 1948 – p.o. szef Oddziału Informacji 11. Pułku KBW we Wrocławiu; 31 XII 1948 – szef Oddziału Informacji 11 Pułku KBW we Wrocławiu; 25 VIII 1949 – szef Wydziału Informacji 11. Pułku KBW MBP; 10 VI 1951 – naczelnik Wydziału „Z” WUBP Katowice; 1 VIII 1951 – naczelnik Wydziału IV A WUBP Katowice; 1 VIII 1952 – szef Oddziału Informacji ds. Zastępczej Służby Wojskowej przy Zarządzie Informacji Wojsk Wewnętrznych; 1 VIII 1953 – szef Wydziału Informacji 12. Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza przy Zarządzie Informacji Wojsk Wewnętrznych; 4 VI 1956 – do dyspozycji szefa Głównego Zarządu Informacji; 22 VI 1956 – wydalony z resortu. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 8 VI 1956 r. podpisana przez szefa Oddziału Kadr Głównego Zarządu Informacji, mjr. J. Ćwika:

[...] Mjr. Szachtej jako długoletni pracownik włożył wiele wysiłku i posiada pewne zasługi w pracy organów Informacji, szczególnie w pierwszych latach jego służby, gdzie wykazał się pracowitością. Odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi. Niemniej jednak w ostatnich latach zaniedbał się w pracy, nie przywiązywał wagi do wychowania i pomocy podległym mu oficerom. W stosunku do przełożonych pozornie zdyscyplinowany jednak wydawane polecenia niejednokrotnie ignorował. Nie zawsze szczerzy, niedociągnięcia w pracy starał się tuszować, opryskliwy w obcowaniu z innymi oficerami. Stosunek do braków i niedociągnięć bezkrytyczny. [...].

Moralnie prowadził się niezbyt dobrze, posiada skłonności do nadużywania alkoholu, za co w przeszłości był karany dyscyplinarnie. Uprawiał myślistwo, które w rezultacie przekształciło się w kłusownictwo. [...].

IPN BU 0902/811, Akta osobowe Romana Szachteja

A. Kondracki

Szamota Władysław

s. Edwarda

ur. 22 I 1923 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

15 III 1950 – referent Placówki w Chybiu PUBP Bielsko; 1 VII 1950 – referent Referatu IV PUBP Bielsko; 1 V 1952 – kierownik Sekcji IV UBP na MiP Bielsko-Biała; 15 II 1956 – zastępca kierownika PUdsBP Bielsko-Biała; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Bielsko-Biała; 3 VIII 1961 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Cieszyn; 1 II 1963 – p.o. zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Cieszyn; 1 V 1963 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Cieszyn; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Cieszyn; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Bielsko-Biała; 15 II 1981 – zwolniony z powodu nieprzydatności do służby. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1977 r.:

Wydział Paszportów kierowany przez płk. Władysława Szamotę z powodzeniem realizuje główne zadania. Prawidłowo realizowana jest całość pracy paszportowo-administracyjnej, operacyjno-rozpoznawczej. Płk Szamota trafnie podejmuje decyzje w sprawach wyjazdów czasowych, prywatno-turystycznych, służbowych oraz stałych do krajów kapitalistycznych. Odpowiedzialny jest również za podejmowane decyzje za pośrednictwem Urzędów Konsularnych w stosunku do obywateli PRL przebywających za granicą w sprawach dotyczących wznowień paszportów, rozszerzenia terytorialności, wydawania paszportów wielokrotnych i konsularnych.

IPN Ka 0238/169, Akta osobowe Władysława Szamoty

K. Banaś

Szata Zenon

s. Juliana

ur. 17 VII 1923 r. w Gzichowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VII 1948 – młodszy referent Oddziału Ekspozytury Kolejowej w Bielsku PUBP Bielsko; 20 VIII 1948 – słuchacz II 4-miesięcznego Kursu Pracowników Operacyjnych w Szkole

przy WUBP Katowice; 1 I 1949 – młodszy referent Referatu Kolejowego PUBP Bielsko; 1 XII 1950 – referent Referatu Komunikacji PUBP Bielsko; 1 V 1952 – starszy referent Sekcji VIII UBP na MiP Bielsko-Biała; 1 X 1953 – kierownik Referatu Ochrony przy Stacji i Parowozowni PKP w Czechowicach UBP na MiP Bielsko-Biała; 1 VII 1954 – kierownik Sekcji VIII UBP na MiP Bielsko-Biała; 1 VIII 1954 – kierownik Oddziału VIII w Bielsku przy Wydziale VIII WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Oddziału V w Bielsku przy Wydziale V WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Oddziału V Bielsku przy Wydziale V WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Bielsko-Biała; 1 XI 1962–25 XI 1963 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – starszy inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 V 1972 – zastępca komendanta MO ds. SB KMiP MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału III KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1976 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Bielsko-Biała; 31 VII 1977 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 23 VII 1976 r. wystawiona przez komendanta wojewódzkiego MO w Bielsku-Białej, E. Witka:

Pod jego kierownictwem Wydział rozbudował formy pracy operacyjnej. Przynosi to widoczne efekty w lepszym rozeznaniu sytuacji i nastrojów w zakładach gospodarki uspołecznionej województwa bielskiego. W okresie ćwiczeń „LATO 76” z wyprzedzeniem uzyskiwał cenne informacje z kluczowych przedsiębiorstw; co w szeregu przypadkach pozwoliło uniknąć napięć i stanów konfliktowych. Osobistym zaangażowaniem dawał w tym czasie wzór do naśladowania dla innych funkcjonariuszy.

IPN Ka 236/19, Akta osobowe Zenona Szaty
T. Marszałek

Szczepanik Jan

s. Jana

ur. 6 III 1898 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 V 1946 – p.o. szef PUBP Katowice; 1 III 1947 – zwolniony na własną prośbę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Niedatowana charakterystyka wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, plk. J. Kratkę:
Do UB skierowany został w wyniku akcji werbunkowej PPR. W pracy operatywnej natrafia na pewne przeszkody z uwagi na brak doświadczenia i krótki okres czasu pracy w naszych organach.

Energiczny, inteligentny, poważny, Cieszy się autorytetem, zachowuje się godnie jak przystało na pracownika UB. Politycznie pewny. Rokuje nadzieje na przyszłość.

Pismo do Wydziału I Biura Personalnego MBP w Warszawie – z 11 II 1947 w sprawie zwolnienia J. Szczepanika – wystawione przez szefa WUBP w Katowicach, plk. J. Kratkę: *Mimo dużych wysiłków i chęci sprostania trudnym zadaniom Szefa Urzędu – nie podolał jak sam oświadczył nie czuje się na siłach do pracy w naszych organach. Jest to człowiek inteligentny, poważny i oddany. W porozumieniu z KW PPR skierowany zostanie z powrotem do pracy w przemyśle.*

IPN Ka 0181/175, Akta osobowe Jana Szczepanika

W. Dubiański

Szczepara Edward

s. Michała

ur. 8 X 1923 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

21 X 1948 – młodszy referent Sekcji V MUBP Chorzów; 22 VII 1949 – referent Sekcji V MUBP Chorzów; 1 IX 1949 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 21 VIII 1950 – kierownik Sekcji V PUBP Gliwice; 1 XII 1951 – zastępca szefa PUBP Gliwice; 1 IV 1953 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału V WUBP Katowice; 1 XI 1954 – szef MUBP Szopienice; 1 IV 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Sosnowiec; 1 IX 1955 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Aktywu Kierowniczego OS KdsBP Warszawa; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Fragment charakterystyki z 9 III 1949 r. sporządzonej przez szefa MUBP w Chorzowie [podpis nieczytelny]:

Ustosunkowanie się jego do kleru jak również i dogmatów religijnych jest negatywne, i zapatrywania swoje na każdym kroku podkreśla a szczególnie na zebraniach politycznych w tutajszym] Urzędzie. W kierunku tym posiada dość głębokie wyrobienie antyklerykalne i nie okazuje najmniejszej skłonności do dogmatów religijnych. Stanowisko jego w kierunku tym jest świadomie zdecydowane i jest pewnym przeciwnikiem tak kleru jak i dogmatów religijnych.

IPN Ka 0224/205, Akta osobowe Edwarda Szczepary

R. Mozgol

Szczygieł Leszek

s. Waclawa

ur. 15 X 1939 r. w Zawierciu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencje

zawód: technik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VIII 1965 – oficer operacyjny Grupy IV Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy IV Wydziału II KW MO Katowice; 4 IX 1967 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 21 VII 1968 – inspektor Grupy VIII Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1970 – starszy inspektor Grupy VIII Wydziału II KW MO Katowice; 16 III 1972 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 X 1975 – kierownik Sekcji VII Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Katowice; 20 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Katowice; 14 IV 1986 – starszy inspektor Departamentu V MSW (oddelegowany do Grupy Operacyjnej Departamentu V MSW w NRD do pracy na stanowisku asystenta pełnomocnika PHZ „Centrozap” Katowice na budowie grafitowni w Bitterfeld); 15 IV 1990 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 17 VI 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 31 XII 1979 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III A, ppłk. R. Skopowskiego:

[...] *Kpt. L. Szczygieł otrzymał 3 nagrody Ministra Spraw Wewnętrznych, nagrodę Dyrektora Departamentu III i Departamentu I za przekazywanie informacji i osobowych źródeł na rzecz wym. Departamentu. Nadzorowana przez niego Sekcja od początku osiąga b. dobre wyniki w pracy zawodowej. Oprócz właściwego nadzoru podległych funkcjonariuszy osobiście angażował się w realizację najważniejszych przedsięwzięć [...].*

IPN Ka 0231/613, Akta osobowe Leszka Szczygła

G. Kolek

Szer Eljasz (Szer Edward, Scherr)

s. Salomona

ur. 19 II 1921 r. w Kołomyi

narodowość: żydowska

pochodzenie: syn urzędnika prywatnego

zawód: tłumacz, ekonomista

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 V 1946 – starszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 VI 1946 – kierownik Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 15 XI 1946 – kierownik Sekcji I Wydziału I, równocześnie p.o. zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Katowice; 31 XII 1946 – zastępca naczelnika Wydziału I WUBP Katowice; 1 III 1948 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Katowice; 30 VI 1948 – zwolniony dyscyplinarnie w związku z aresztowaniem za przyjęcie łapówki.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 24 IX 1946 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału I w Katowicach, podpisana wz. przez Bolesława Szymczyka:

[...] jest pracownikiem bardzo inteligentnym i posiada odpowiedni zasób zmysłu organizacyjnego, co czyni go dobrym Kierownikiem Sekcji. W pracy swej jest dobrym, jedynym brakiem jego wynikającym z usposobienia że jest za mało stanowczym, co, przyczynia się do zmniejszenia dyscypliny w Sekcji. [...] można powiedzieć że jest pracownikiem sumiennym i zasługuje na uznanie i awans.

IPN Ka 0214/106, Akta osobowe Eljasza Szera

E. Wiecha

Szewczyk Witold

s. Antoniego

ur. 27 I 1938 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1960 – starszy oficer dochodzeniowy Wydziału Dochodzeniowego KM MO Chorzów; 1 IX 1962–1 VIII 1964 – słuchacz 2-letniej Oficerskiej Szkoły MO w Szczytnie, Wydział Kryminalistyki; 1 VII 1967 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 V 1971 – kierownik Grupy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 3 X 1972 – student Instytutu Prawa ASW Warszawa; 3 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IX 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 16 IX 1979 – naczelnik Wydziału III KW MO Częstochowa; 31 X 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 31 III 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 7 VII 1979 r. – za okres od 1976 do 1979 r. – wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. P. Juszczyka:

W pracy cechuje go energia i zaangażowanie oraz właściwy stosunek do przełożonych i podwładnych. W rozwiązywaniu problemów operacyjnych stosuje formy, metody i środki pracy operacyjnej w sposób nieszablonowy, wzbogacając je o elementy gry i kombinacji operacyjnej. Posiada umiejętność poprawnego kształtowania stosunków międzyludzkich, jest koleżeński i uczynny, w sposób obiektywny ocenia wysiłek i wyniki pracowników nadzorowanych zespołów. Bardzo dobry organizator i kierownik zespołu pracowniczego, przestrzegający w pełni obowiązujące zasady pracy i konspiracji naszych działań. Za osiągnięte pozytywne wyniki w całokształcie pracy zawodowej był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany.

IPN Ka 0188/365, Akta osobowe Witolda Szewczyka

M. Sikora

Szlachcic Franciszek

s. Jana

ur. 5 II 1920 r. w Byczynie, pow. Chrzanów

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1945 – kierownik Kontrwywiadu PUBP Chrzanów; 4 III 1946 – starszy referent Grupy do Walki z Bandytyzmem PUBP Chrzanów; 1 II 1947 – szef PUBP Olkusz; 1 II 1948 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Kraków; 25 III 1949 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Poznań; 1 V 1949 – zastępca szefa WUBP Kraków; 1 VI 1950 – p.o. szef WUBP Olsztyn; 1 XI 1952 – szef WUBP Olsztyn; 1 III 1953 – szef WUBP Rzeszów; 15 III 1954 – do dyspozycji Departamentu Kadr MBP; 9 IV 1954–12 IV 1955 – słuchacz Kursu Specjalistycznego w Wyższej Szkole KGB Moskwa; 20 V 1955 – kierownik WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 9 I 1957–4 V 1962 – komendant wojewódzki MO Katowice; 1 III 1962 – wiceminister MSW; 25 I 1971 – minister MSW; 22 XII 1971 – odwołany ze stanowiska i przeniesiony do pracy w randze sekretarza KC PZPR.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: generał brygady.

Podanie F. Szlachcica o zatrudnienie w PUBP w Chrzanowie z 30 I 1945:

Ja niżej podpisany proszę o przyjęcie do powyższego urzędu. Proszę swą motywuję dlatęgo, że ta praca była moim marzeniem od najmłodszych lat.

Charakterystyka z 26 XI 1946 r. sporządzona przez szefa PUBP w Chrzanowie, J. Siemka: *Jest to najzdolniejszy i najenergiczniejszy pracownik operatywny naszego urzędu. Rozpracował osobicie działającą na naszym terenie bandę AK „Błyskawica” złożoną z 29 ludzi, w bandzie urobił agenta „Śmigły” schwytał zastępcę komendanta „Błyskawicy” Włocha Józefa pseudo „Groźny”.*

Agenturalnie rozpracował miejsce ukrycia broni przez bandę, zabierając 7 karabinów i 2 pistolety. Ostatnio zwerbował 3 informatorów.

Fragment wniosku z 31 I 1947 r. o awans F. Szlachcica na szefa PUBP w Olkuszach:

Człowiek skromny, uczciwy, nadzwyczaj bojowy, znany partyzant. Z pracy swej wywiązuje się bez zarzutu, wykazuje dużą inicjatywę i samodzielność. Ob. Szlachcic jest filarem w pracy agenturalnej urzędu.

Wystąpienie F. Szlachcica na naradzie aktywu kierowniczego WUdsBP w Stalinogrodzie 26 VI 1956 r.:

Mamy wdzięczne pole do popisu – rozpracowanie przywódców i aktywu ziomkostwa, do rozpracowania znajdujących się osób w kraju mających kontakty z ziomkostwem. Tutaj pole do popisu mają wszyscy. Każdy Urząd winien postawić sobie za zadanie walkę z ziomkostwem. [...] Cała góra AK, Andersowcy tworzą grupy opozycyjne i osobami mającymi kontakty z nimi a przebywającymi w kraju trzeba się interesować. Wszystkimi tymi ludźmi należy się interesować zwłaszcza teraz przed wyborami do sejmu [...]. Walka z klerem jest ciężka i długa, bo z klerem nie rozprawimy się ani za 5 ani za 10 lat i tu trzeba umocnić się w pracy z klerem, a szczególnie z klerem parafialnym.

IPN BU 0604/1633, t. 1–2, Akta osobowe Franciszka Szlachcica; IPN Ka 0103/30, t. 1, Protokoły z narad i odpraw 1954–1956, k. 299, 300, 303.

W. Dubiański

Szlęk Kazimierz

s. Józefa

ur. 26 I 1919 r. w Czarnocinie, pow. Pińczów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: stolarz

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

15 II 1945 – referent Sekcji II PUBP Będzin; 21 VIII 1945 – kierownik Sekcji II PUBP Będzin; 1 I 1946 – starszy referent gminny UBP na MiP Będzin; 1 VIII 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. szef PUBP Rybnik; 1 XI 1947 – szef PUBP Rybnik; 1 VI 1950 – szef PUBP Gliwice; 1 IX 1952 – usunięty ze stanowiska, przekazany do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 30 IX 1952 – zwolniony na własny wniosek z powodu wyczerpania nerwowego. Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 1949 r.:

Z agenturą pracuje umiejętnie i planowo, [przez] co w dużej mierze przyczynił się do likwidacji band terrorystycznych [oddziałów podziemia niepodległościowego] na tamt[ejszym] terenie. Uwidoczniło się u niego w dużej mierze poczucie odpowiedzialności, jest pracowitym, a co za tym idzie odpowiednio kieruje pracą urzędu [...]. Poziom intelektualny mierny. Posiada godność osobistą, jest ideowym i oddanym w pracy.

IPN Ka 0214/130, Akta osobowe Kazimierza Szlęka

A. Dziuba

Szłęczak Sławomir

s. Bolesława

ur. 15 XII 1941 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 VI 1964 – wywiadowca Sekcji II Wydziału „B” KW MO Katowice; 4 X 1965 – słuchacz Szkoły Oficerskiej nr 3 CW MSW Legionowo; 20 VII 1966 – do dyspozycji I zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VIII 1966 – wywiadowca Sekcji II Wydziału „B” KW MO Katowice; 1 III 1967 – oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 X 1972–31 VII 1975 – słuchacz ASW Warszawa; 1 IX 1975 – starszy inspektor Inspektora-tu Analityczno-Informacyjnego zastępcy komendanta ds. SB KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1975 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 30 VI 1981 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 18 XI 1978 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego ds. SB KW MO Bielsko-Biała, płk. A. Feliksa:

Pod kierunkiem kpt. Sławomira Szłęczaka Wydział „B” SB pomysłnie realizuje zadania służbowe. Wyraża się to m.in. w pozyskaniu 21 osobowych źródeł informacji w tym 10 TW i 11 KO tylko po zagadnieniu operacyjnego zabezpieczenia cudzoziemców z krajów kapitalistycznych przebywających w obiektach hotelowych. [...] Spośród pozyskanych w wydziale „B” SB osobowych źródeł informacji dwie jednostki przekazano do dyspozycji Departamentu I MSW. Uzyskano 1170 zdjęć dla potrzeb własnych i wydziałów. [...] Kpt. Sławomira Szłęczaka cechuje poczucie odpowiedzialności i sumienności w wykonywaniu zadań. Przestrzega tajemnicy państwowej i służbowej. Przejawia w działaniach inicjatywę i samodzielność, jak również zdolności organizacyjne.

IPN Ka 0268/66, Akta osobowe Sławomira Szłęczaka

T. Marszałek

Szopa Feliks

s. Szczepana

ur. 27 V 1906 r. w Skrzeszowicach, pow. Miechów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

5 II 1945 – intendent MUBP Sosnowiec; 1 I 1946 – referent aparatu powiatowego Sekcji I Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 III 1947 – starszy referent ds. więziennictwa Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 15 XI 1947 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Więziennictwa MBP; 1 II 1948 – zastępca naczelnika ds. polityczno-wychowawczych Więzienia Sosnowiec-Ostrogórska; 1 VII 1948 – starszy referent polityczno-wychowawczy Wydziału Więziennictwa WUBP Katowice; 1 IV 1950 – kierownik Sekcji VII Wydziału V WUBP Katowice; 15 I 1952 – zastępca naczelnika Wydziału X WUBP Katowice; 15 XI 1954 – zastępca szefa MUBP Sosnowiec; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Będzin; 1 IX 1956 – naczelnik Wydziału X WUdsBP Stalinogród; 28 XI 1956 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Stalinogród; 28 II 1957 – zwolniony w wyniku reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek personalny z 5 I 1952 r. szefa WUBP w Katowicach, J. Jurkowskiego, do dyrektora Departamentu Kadr MBP:

W związku z nowopowstałym Wydziałem X-tym na terenie naszego WUBP, na stanowisko zastępcy naczelnika proponujemy dotychczasowego kierownika S[ekcji] VII Wydziału V-go por. Szopę Feliksa. [...] posiada odpowiedni poziom wyrobienia politycznego, bierze aktywny udział w życiu partii, jest członkiem Komisji Kontroli Partyjnej w WK PZPR, jako b[yły] członek KPP, politycznie pewny.

IPN Ka 0224/263, Akta osobowe Feliksa Szopy

A. Dziuba

Szota Julian

s. Franciszka

ur. 11 VII 1920 r. w Zawierciu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

19 VII 1945 – wartownik PUBP Cieszyn; 1 VI 1947 – słuchacz IV Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 4 VIII 1947 – młodszy referent Referatu IV PUBP Cieszyn; 1 I 1950 – referent Referatu IV PUBP Cieszyn; 28 II 1951 – starszy referent Placówki w Skoczowie PUBP Cieszyn; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Kierownictwa CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1952 – zastępca szefa PUBP Kłobuck; 1 XI 1952 – szef PUBP Kłobuck; 15 VI 1953 – szef PUBP Lubliniec; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Tarnowskie Góry; 31 XII 1956 – zwolniony w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

We wniosku z 13 XII 1956 r. kierownika WUdsBP w Stalinogrodzie, pptk. F. Szlachcica, odnotowano, że por. Szota był przewidziany do pozostania w aparacie, nie zgodził się jednak na „dalszą pracę w przyszych organach bezpieczeństwa”, dlatego został zwolniony.

IPN Ka 0224/187, Akta osobowe Juliana Szoty

K. Banaś

Szuster Ryszard

s. Stanisława

ur. 28 X 1926 r. w Łodzi

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: przewlekacz włókienniczy

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

8 II 1945 – cenzor Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Łódź; 24 V 1945 – starszy referent Wojewódzkiego Wydziału Cenzury Wojennej WUBP Łódź; 1 X 1945 – starszy referent Wydziału II Głównego Urzędu Cenzury MBP; 1 III 1946 – starszy referent Wydziału I Głównego Urzędu Cenzury MBP; 5 IX 1946 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału VIII WUBP Bydgoszcz; 1 I 1947 – naczelnik Wydziału „B” WUBP Bydgoszcz; 10 I 1948 – naczelnik Wydziału II WUBP Bydgoszcz; 1 XII 1950 – naczelnik Wydziału II WUBP Warszawa; 15 V 1951 – naczelnik Wydziału IV WUBP Warszawa; 12 VIII 1953 – kierownik Sekcji I Wydziału II Departamentu VII MBP; 1 II 1954 – kierownik Sekcji na etacie 012/26 Departamentu VII MBP; 15 V 1954 – kierownik Sekcji na etacie 062/10 Departamentu VII MBP; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji na etacie 060/1 Departamentu I KdsBP; 1 VI 1956 – starszy oficer operacyjny na etacie 060/16 Departamentu I KdsBP; 28 XI 1956 – starszy oficer operacyjny na etacie 060/1 Departamentu I MSW; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny na etacie 060/14 Departamentu I MSW; 12 VII 1957 – powołany do zawodowej służby wojskowej i przekazany do dyspozycji MSW; 1 VII 1958 – starszy oficer operacyjny Wydziału I Departamentu I MSW; 5 XI 1958 – inspektor Wydziału I Departamentu I MSW; 1 V 1961 – inspektor Wydziału II Departamentu I MSW; 15 I 1962 – starszy inspektor Wydziału II Departamentu I MSW; 1 IX 1962 – I zastępca komendanta MO ds. bezpieczeństwa KW MO Olsztyn; 20 IV 1965 – zastępca kierownika Głównego Inspektoratu MSW; 4 IX 1967 – komendant CW MSW Legionowo; 1 XII 1972 – komendant Wyższej Szkoły Oficerskiej MSW Legionowo; 1 I 1973 – zwolniony z zawodowej służby wojskowej, przyjęty do służby w MO na stanowisko komendanta WSO MSW Legionowo; 25 II 1973 – I zastępca komendanta ds. SB KW MO Rzeszów; 1 VI 1975 – komendant wojewódzki MO Siedlce; 27 V 1983 – komendant wojewódzki MO Katowice; 1 VIII 1983 – szef WUSW Katowice; 1 VI 1988 – kierownik Głównego Inspektoratu MSW; 3 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: generał brygady.

Charakterystyka z 31 XII 1960 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału I Departamentu I MSW, L. Szmida:

Posiada rozwinięte cechy kierownicze. W pracy systematyczny, dokładny i niezawodny. Twardo i nieustępliwie trzyma się swego zdania. Jakikolwiek żądanie zmiany założonych przez niego planów, czy przedsięwzięć, wymaga silnej argumentacji. W wydatkach operacyjnych – rozsądnie oszczędny, z dużą troską o mienie państwowe. Bardzo ambitny. Jest to inteligentny pracownik szczebla kierowniczego, posiadający szanse dalszego awansu.

IPN BU 0604/2012, Akta osobowe Ryszarda Szustera

M. Dendra

Szymoniak Edmund

s. Franciszka

ur. 21 III 1925 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

25 VIII 1945 – kursant IV Specjalnego Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 27 IX 1945 – referent Sekcji VI MUBP Katowice; 1 I 1946 – referent Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 1 XI 1946 – młodszy referent Sekcji I Wydziału VIII WUBP Katowice; 1 I 1947 – młodszy referent Sekcji I Wydziału „B” WUBP Katowice; 1 III 1948 – referent Sekcji II Wydziału II WUBP Katowice; 22 VII 1948 – starszy referent Sekcji V Wydziału II WUBP Katowice; 15 III 1950 – kierownik Sekcji V Wydziału II WUBP Katowice; 1 V 1952 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału II WUBP Kielce; 15 VII 1953 – starszy inspektor Departamentu II MBP; 15 II 1954 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MBP; 9 IV 1954 – słuchacz Kursu Specjalistycznego w Moskwie; 12 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału VII Departamentu II KdsBP; 28 XI 1956 – starszy oficer Wydziału I Departamentu II MSW; 1 V 1960 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Katowice; 10 IX 1970 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 14 II 1952 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału II WUBP w Katowicach [podpis nieczytelny]:

Pracę zawodową po linii Sekcji V opanował bardzo dobrze, wykonuje ją z zamilowaniem i ciągle pracuje nad pogłębianiem swych kwalifikacji w tym kierunku. [...] Posiada liberalny stosunek do współpracowników, tolerując i kryjąc ich błędy.

Charakterystyka z 23 II 1963 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO w Katowicach, ppłk. M. Dziekana:

Jako naczelnik Wydziału umie organizować pracę, planować zadania, rozdzielać je i dopilnować wykonania. Jest ponadto bardzo pracowity, pilny i nałożone na niego zadania wykonuje z całym zrozumieniem i dokładnie. W podejściu do ludzi wymagający i stanowczy, ale równocześnie dba o dobro swych pracowników. [...] Dużo wysiłku oddaje dla szkolenia pracowników Wydziału, starając się o ich poziom zawodowy, ogólny i polityczny.

IPN Ka 0227/204, Akta osobowe Edmunda Szymoniaka

M. Paszek

Ślęzak Władysław

s. Piotra

ur. 14 V 1910 r. w Olbrachcicach, pow. Radomsko

narodowość: polska

pochozenie: chłopskie

zawód: rolnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

16 V 1945 – młodszy referent PUBP Radomsko; 24 IX 1945 – starszy referent PUBP Radomsko; 9 X 1945 – do dyspozycji kierownika WUBP Katowice; 6 XI 1945 – p.o. zastępca kierownika MUBP Gliwice; 10 I 1946 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

3 XI 1945 r. w piśmie do WUBP w Katowicach kierownik gospodarczy MUBP w Gliwicach donosił, że Ślęzak już drugiego dnia urzędowania wyniósł podczas nieobecności szefa MUBP nowy dywan perski o wymiarach 3,5 m × 3 m. Ponadto wyniósł trzy cenne obrazy zdjęte ze ścian urzędu, zabierał także inne rzeczy, jak np. naczynia i sztucce ze stołówki. Prośba Ślęzyka z 9 I 1946 r. o zwolnienie z pracy skierowana do WUBP w Katowicach: *Proszę uprzejmie Obyw. Kierownika WUBP o zwolnienie mnie z pracy. Ja pracuję od 14 maja 45 r. w Województwie Łódzkim, pow. Radomsko. Staralem się o przeniesienie mnie na Śląsk. Zostałem przeniesiony i dostałem stanowisko Z-cy kierownika MUBP w Gliwicach. Pracuję tu od dnia 6 XI 45 r. do dnia dzisiejszego. Nie wiem z jakich powodów zostaje przeniesiony. Ja mam gospodarstwo w pow. Radomskim, zostawiłem wszystko, pewne moje oszczędności wydałem na sprowadzenie swojej rodziny, żony i dwoje dzieci i znów mam przewozić się z miejsca na miejsce, gdzie pochłaniają pewne koszta, na które nie mam funduszy. Zdrowia również nie mam, ponieważ 6 XI 45 r. jadąc tramwajem z Chorzowa do Gliwic, nastąpiła katastrofa. Ja doznałem złamania ręki i obrażeń cielsnych, dostałem zawrotu głowy i zaniku pamięci. Proszę Obyw. Kierownika o pozostawienie mnie na miejscu przez dwa miesiące, a to dlatego, żebym się mógł wyleczyć i pobrać swoje odszkodowanie w Dyrekcji Tramwajowej w Katowicach. Proszę uprzejmie o zwolnienie mnie po dwóch miesiącach z pracy, może ja jako chłop nie powinienem tu zajmować miejsca drugim, no ale trudno, powrócę na swoją gospodarkę i będę pracował na roli dla Państwa nadal, tak jak pracowałem podczas okupacji w konspiracji i przyniosłem duże przysługi dla Państwa Demokratycznego. Jeżeli władze zauważy-*

by jakieś braki z mej strony, to nie jest moja niechęć, brak zdrowia, które straciłem w pracy konspiracyjnej przy tej strasznej katastrofie tramwajowej. Do tego nie jestem młody mam 36 lat, nie mam zdrowia, kuracja moja musi trwać przynajmniej 7 miesięcy. Wykształcenia nie mam dostatecznego. Proszę uprzejmie o zważenie moich motywów i sprawę przychylnie załatwić.

IPN Ka 0214/202, Akta osobowe Władysława Ślęzaka

W. Dubiański

Ślosarczyk Marek

s. Władysława

ur. 21 IX 1954 r. w Bielsku-Białej

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

7 XI 1977 – inspektor Wydziału III KW MO Kraków; 9 X 1978 – słuchacz Studium Podyplomowego ASW w Świdrze; 16 VIII 1979 – do dyspozycji komendanta KW MO Bielsko-Biała; 1 IX 1979 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 1 VI 1980 – kierownik Sekcji IV Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 16 VIII 1981 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału III A KW MO Bielsko-Biała; 16 IV 1982 – kierownik Sekcji I Wydziału V KW MO Bielsko-Biała; 1 IV 1985 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Bielsko-Biała; 16 VII 1985 – zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Bielsko-Biała; 1 IV 1986 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów WUSW Bielsko-Biała; 16 I 1987 – naczelnik Wydziału Paszportów WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 30 XI 1982 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału V KW MO w Bielsku-Białej, płk. Jerzego Benbenka:

Mimo krótkiego okresu pracy w roku 1980 został mianowany na stanowisko Kierownika Sekcji I zwanej Analityczną, której celem jest wypracowanie m.in. analiz i prognoz zagrożeń dla Kierownictwa Wydziału, Kierownictwa Komendy wojewódzkiej i Ministra Spraw Wewnętrznych. [...] W okresie stanu wojennego, wypracowane przez Zespół Sekcji Analitycznej kierowanej przez niego prognozy zagrożeń oraz rozwoju sytuacji przyczyniły się do trafności w podejmowaniu decyzji. Mimo pracy w Sekcji Analitycznej posiada na swym kontakcie cenne źródła informacji, których materiały wykorzystywane są do spraw operacyjnych prowadzonych przez Wydział.

IPN Ka 0239/174, Akta osobowe Marka Ślosarczyka

T. Marszałek

Świątkowski Edward

s. Stanisława

ur. 27 III 1931 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik budowlany

wykształcenie: niepełne średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1956 – referent terenowy PDdsBP Wodzisław Śląski; 1 IV 1956 – oficer operacyjny PDdsBP Wodzisław Śląski; 1 IX 1956 – słuchacz Oficerskiej Szkoły nr 4 RSO KdsBP Czerwieńsk; 5 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa; 1 XI 1957 – ponownie przyjęty do służby na stanowisko oficera operacyjnego Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Wodzisław Śląski; 1 IX 1958 – słuchacz Rocznej Szkoły Obserwacji Zewnętrznej CW MSW Legionowo; 24 VII 1959 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 IX 1959 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Tarnowskie Góry; 1 I 1962 – oficer ewidencji operacyjnej Sekcji I Wydziału „C” KW MO Katowice; 1 VI 1964 – oficer operacyjny Grupy V Wydziału IV KW MO Katowice; 1 I 1965 – starszy oficer operacyjny Grupy V Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy V Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Grupy V Wydziału IV KW MO Katowice; 1 V 1971 – kierownik Grupy V Wydziału IV KW MO Katowice; 16 XII 1973 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji KW MO Katowice; 30 IV 1981 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 18 XII 1964 r. – za okres 1 VI 1964–15 XII 1964 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV, ppłk. L. Pikulę:

[...] dał się poznać jako pracownik sumiennie wykonywujący swoje obowiązki służbowe. W pracy, na stanowisku oficera grupy analityczno-dokumentacyjnej daje dużo własnej inicjatywy zmierzającej w kierunku ulepszenia ewidencji dokumentów operacyjnych i sprawozdawczości Wydziału IV.

Opinia służbowa z 7 II 1972 r. – za okres 1970–1971 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, ppłk. L. Pikulę:

W praktycznym działaniu podejmuje decyzje, w których dominuje troska o zwiększenie efektywności dynamiki i kultury pracy, głównie w dziedzinie potrzeb sporządzania i redagowania kompleksowych dokumentów analityczno-informacyjnych, które stanowią zasadniczą treść jego obowiązków służbowych.

IPN Ka 0264/328, Akta osobowe Edwarda Świątkowskiego

E. Marek

Świderski Kazimierz

s. Bronisława

ur. 1 I 1920 r. w Gnojnicach, obwód Kamieniec Podolski
(Rosja Radziecka)

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: buchalter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VIII 1944 – buchalter Wydziału Finansowego RBP Lublin; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej powiatu bielskiego; 1 II 1945 – kierownik MUBP Bielsko; 1 II 1946 – kierownik PUBP Cieszyn; 1 IX 1946 – p.o. szef PUBP Lwówek Śląski; 1 IV 1947 – p.o. szef PUBP Bystrzyca; 26 XI 1947 – szef PUBP Bystrzyca; 16 II 1948 – szef PUBP Kłodzko; 1 V 1950 – szef PUBP Namysłów; 15 X 1950 – naczelnik Wydziału Szkolenia WUBP Opole; 15 VII 1953 – funkcjonariusz Departamentu Szkolenia MBP; 31 XII 1956 – zwolniony; 16 II 1959 – funkcjonariusz Wydziału II KW MO Warszawa, następnie inspektor Wydziału Szkolenia KW MO Warszawa; 25 IV 1968 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: b.d.

Protokół kontroli przeprowadzonej 21 V 1946 r. w PUBP w Cieszynie:

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że por. Świderski Kazimierz nie dorósł do pełnienia obowiązków Szefa Urzędu. Kontrola pracy operatywnej wykazała, że sieć agenturalno-informacyjna przedstawia się w oplakanym stanie. Nadmienić należy, że jeden z referentów zwerbował swego brata na informatora a ob. Świderski zatwierdził werbunek. Spotkania z agenturą odbywają się przypadkowo, nieobjęte planem jak również pracą referentów nie była kontrolowana przez szefa Urzędu. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z pracownikami ob. Świderski nie miał kontroli nad pracą operatywną, co w sumie doprowadziło do powszechnego nieróbstwa, rozluźnienia dyscypliny i karygodnych wystąpień pracowników. Por. Świderski nie docenił ważności chwili w okresie przedwyborczym jak zapewnienie bezpieczeństwa ludności w powiecie w obliczu zbliżających się wyborów. Grasujące bandy w powiecie natrafiały na podatny grunt. Komisja stwierdziła rodzinne stosunki i pewnego rodzaju popełnione nadużycia. Kosztem pracowników ob. Świderski „dożywił” swego szwagra-komendanta Urzędu, ob. Wójtowicza, któremu jak stwierdzono wydane zostało masło, cukier i konserwy. Nadmienić należy, że wspomniany komendant Urzędu z racji więzów pokrewieństwa jakie w/w łączyły z ob. Świderskim odgrywał rolę „drugiego” Szefa Urzędu. Jak twierdzą pracownicy tegoż Urzędu ob. Świderski dużo czasu poświęcał swoim prywatnym interesom, a praca operatywna leżała odłogiem. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że za czas pobytu ob. Świderskiego w Cieszynie Urząd nie może się wykazać najmniejszą pracą operatywną. Reasumując powyższe Komisja uważa, że ob. Świderskiego Kazimierza należy z zajmowanego stanowiska zdjąć wraz z wnioskiem o przekazanie do dyspozycji MBP.

IPN BU 0194/2434, Akta osobowa Kazimierza Świderskiego

W. Dubiański

Świerczyński Aleksander

s. Leona

ur. 8 XII 1928 r. w Wieluniu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: pracownik społeczno-polityczny ZMP

przy Brygadzie „Służba Polsce”

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

2 XI 1949 – młodszy referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 22 VII 1950 – referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 22 VII 1951 – starszy referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1952 – starszy referent Wydziału IV (oddelegowany do MUBP Nowy Bytom) WUBP Katowice; 15 XII 1952 – kierownik Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VIII 1953 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Stalino- gród; 1 IX 1955 – kierownik Katedry Przedmiotów Operacyjnych OS KdsBP Gdańsk; 1 I 1957 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Gdańsk; 1 VII 1962 – naczelnik Wydziału IV KW MO Gdańsk; 15 IV 1982 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 16 IV 1977 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Gdańsku, płk. Władysława Jaworskiego:

W poprzednim okresie opiniowania, w stosunku do pptka A. Świerczyńskiego obok elementów pozytywnych były wniesione uwagi, szczególnie w nie podejmowaniu zadań trudnych i skomplikowanych oraz spóźniania się do pracy. Aktualnie wymieniony z obowiązków służbowych wywiązuje się dobrze. [...] posiada duże doświadczenie i osobisty dorobek operacyjny w zakresie problematyki Departamentu IV. Na swym kontakcie posiada trzech tajnych współpracowników, których należy określić jako wartościowych operacyjnie. [...] działania operacyjno-rozpoznawcze Wydziału IV mają charakter coraz głębszy i jakościowo wartościowszy. Jest to rezultatem osobistego zaangażowania się i kierowania w tym zakresie przez pptka A. Świerczyńskiego. Jest też duży postęp w zakresie pozyskania nowych źródeł informacji, szczególnie w odniesieniu do obiektu „Delta”. Liczący się dorobek operacyjny występuje w zakresie działań dezintegracyjnych i dezinformacyjnych.

Raport z 27 XI 1981 r. komendanta wojewódzkiego MO w Gdańsku, płk. Jerzego Andrzejewskiego:

[...] pptk A. Świerczyński jest winny zaginięcia Zarządzenia Nr 0022/80 MSW [...]

Uwagi wniesione przez płk. Sylwestra Paszkiewicza, zastępcę komendanta wojewódzkiego MO, do sprawozdania z postępowania dyscyplinarnego z 9 III 1982 r.:

[...] adekwatną karą [...] winno być wydalenie ze służby. Biorąc jednak pod uwagę długoletni staż pracy w resorcie [...] proponuję: [...] zwolnić ze służby w związku z nabyciem praw emerytalnych.

IPN Gd 214/2148, Akta osobowe Aleksandra Świerczyńskiego

S. Woźniak

Świergała Bogusław

s. Piotra

ur. 9 I 1922 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ślusarz

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

10 IV 1945 – sekretarz MUBP Świętochłowice; 18 IV 1945 – oficer śledczy MUBP Świętochłowice; 15 IX 1945 – referent MUBP Świętochłowice; 9 II 1946 – p.o. zastępca kierownika PUBP Rybnik; 1 II 1947 – zwolniony jako nie nadający się do pracy w UB (*Okazał się elementem bezwartościowym, pijakiem, często w stanie pijanym wszczynają awantury. Nie ma pojęcia o pracy w UB. Ukarany został dyscyplinarnie za awantury, nie miał żadnego autorytetu wśród pracowników i był przez nich ignorowany.*)

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka służbowa, Warszawa 1 II 1947 r.:

Ppor. Świergała pracował w Organach BP od 18 kwietnia 1945 roku. W początkowym okresie pracował nieźle, z pracy wywiązywał się możliwie. Ukończył szkołę BP z wynikiem bardzo dobrym, po czym przeniesiony został na wyższe stanowisko, co wywołało u niego nieuzasadniony przypływ pychy i dumy. Zaczął się systematycznie upijać i awanturować, nadużywać stanowiska służbowego. Zanieczywał obowiązki służbowe, demoralizował swoich podwładnych. Jest leniwy i zarozumiały. Ze Służby Bezpieczeństwa zwolniony został jako pracownik bezwartościowy.

IPN Ka 0181/227, Akta osobowe Bogusława Świergały

E. Zajchowska

Świerkot Jacek

s. Jana

ur. 3 IX 1922 r. w Brzeźcach, pow. Pszczyna

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

2 III 1945 – p.o. kierownik Sekcji V Wydziału I WUBP Katowice; 1 VII 1945 – p.o. kierownik PUBP Zawiercie; 12 XI 1945 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1946 – zwolniony na własną prośbę (motywowal ją złym stanem zdrowia)

oraz koniecznością opieki nad 60-letnim ojcem, któremu musiał pomóc w pracy na 12 ha gospodarstwie).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

IPN Ka 0214/58, Akta osobowe Jacka Świerkota

W. Dubiański

Tomalak Czesław

s. Wincentego

ur. 5 V 1913 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: kowal

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

30 III 1945 – młodszy oficer śledczy MUBP Sosnowiec; 11 VI 1945 – starszy oficer śledczy Sekcji VIII MUBP Sosnowiec; 1 II 1946 – starszy oficer śledczy MUBP Dąbrowa Górnicza; 15 VII 1946 – starszy oficer śledczy MUBP Sosnowiec; 1 II 1947 – p.o. zastępca szefa PUBP Zawiercie; 1 V 1947 – oficer śledczy Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 20 IX 1947 – oficer śledczy Wydziału Śledczego WUBP Olsztyn; 30 IV 1948 – zwolniony na własną prośbę (ze względu na stan zdrowia i z przyczyn finansowych).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 9 VI 1945 r. wystawiona przez kierownika Sekcji VIII MUBP w Sosnowcu, B. Michalika:

Natura popędliwa, energiczny, średnio orjentujący się, [...] mimo swych słabych stron wykształcenia pracę swą wykonuje dokładnie i sumiennie.

Wniosek personalny o zwolnienie dyscyplinarne z 30 VIII 1947 r.:

[...] został przeniesiony do PUBP w Zawierciu na stanowisko Szefa, po krótkim czasie w/w Urząd doprowadził do rozkładu wprowadzając tam pijaństwo i nieróbstwo [...].

IPN Bi 052/692, Akta osobowe Czesława Tomalaka

S. Woźniak

Tracz Czesław

s. Ignacego

ur. 6 VII 1924 r. w Brzozowicy Będzińskiej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: cieśla

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

3 III 1945 – młodszy referent Sekcji II WUBP Katowice; 25 III 1945 – młodszy referent MUBP Gliwice; 1 IV 1945 – kierownik Sekcji II MUBP Gliwice; 1 I 1946 – starszy referent Referatu V UBP na MiP Gliwice; 22 V 1946 – zastępca kierownika Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 15 XI 1946 – starszy referent Referatu III UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – kierownik Sekcji III PUBP Gliwice; 1 III 1949 – zastępca szefa MUBP Chorzów; 15 VII 1949 – szef MUBP Chorzów; 1 X 1950 – zastępca szefa PUBP Katowice; 1 VI 1951 – kierownik Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1953 – szef Obiektu nr 4 UBP przy Zakładach Mechanicznych im. J. Stalina w Łabędach WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 30 IV 1955 – zwolniony ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Fragmety charakterystyki z 29 XI 1947 r. wystawionej przez szefa PUBP w Gliwicach [podpis nieczytelny]:

W pracy operatywnej jest dobrze zorientowany. Z powierzonych mu obowiązków wywiązuje się dobrze. Posiada bowiem umiejętność podchodzenia do spraw werbunkowych. Jest samodzielny i szybko orientuje się. Pracuje z poczuciem odpowiedzialności i ważności swego zadania. Ostatnio okazał się w pracy leniwy, jest zdyscyplinowany i punktualny. Tajemnicy służbowej dotrzymuje. Do podległych sobie referentów odnosi się przykładowo i z godnością. Jest pracownikiem dość inteligentnym i zrównoważonym, jest odważnym i uczciwym. Posiada pociąg do alkoholu, uważa, że jest na zbyt niskim stanowisku.

IPN Ka 0189/53, Akta osobowe Czesława Tracza

R. Mozgol

Trojanowski Grzegorz

s. Edmunda

ur. 9 V 1948 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XII 1972 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KMIP MO Tychy; 1 X 1974 – podchorąży WSO Legionowo; 21 VI 1977 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Katowice; 1 VII 1977 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 16 XII 1977 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału V-2 KW MO Katowice; 16 VIII 1982

– kierownik Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 VIII 1983
– zastępca szefa ds. SB RUSW Racibórz; 15 V 1990 – zwolniony na własną prośbę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wniosek personalny z 19 XI 1979 r. podpisany przez naczelnika Wydziału III A KW MO w Katowicach, R. Skopowskiego:

Organizuje pracę operacyjną na 3 obiektach przemysłowych o kluczowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Jest pracownikiem obowiązkowym i zdyscyplinowanym. Posiada na kontakcie 12 tajnych współpracowników, z których 3 pozyskał w br. Z posiadanymi osobowymi źródłami informacji pracuje ofensywnie i wszechstronnie, zapewniając sobie właściwy dopływ informacji o występujących zagrożeniach. Wynikiem tego jest założenie w br. 7 spraw operacyjnych i zakończenia 5 ze skutkiem pozytywnym. W sprawach tych opracował 89 meldunków uzupełniających, świadczących o wszechstronnym dogłębnym ich wyjaśnianiu [...].

IPN Ka 0231/313, Akta osobowe Grzegorza Trojanowskiego

W. Dubiański

Trzęsimech Wanda

c. Józefa

ur. 4 I 1924 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: biuralistka

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

9 II 1945 – maszynistka Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 25 VIII 1945 – starsza maszynistka Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 I 1946 – sekretarz Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 3 VI 1949 – instruktor Sekcji II Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 X 1952 – starszy referent opieki nad matką i dzieckiem Samodzielnego Referatu Socjalnego WUBP Katowice; 1 XI 1952 – starszy referent Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 15 II 1953 – zastępca naczelnika Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 15 X 1954 – naczelnik Wydziału Ogólno-Administracyjnego WUBP Staliność; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału X WUdsBP Staliność; 1 IX 1956 – naczelnik Sekretariatu WUdsBP Staliność; 28 XI 1956 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Staliność; 27 XII 1956 – oficer sprawozdawczy Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 I 1957 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa Jednostek Bezpieczeństwa KW MO Katowice; 15 II 1960 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 15 IV 1966 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 1 IV 1967 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 IV 1973 – zastępca naczelnika Wydziału Ogólnego KW MO Katowice; 30 VI 1975 – przeniesiona na emeryturę. 1 IX 1985

– zatrudniona ponownie na stanowisku inspektor Wydziału „C” WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniona.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 19 III 1947 r. sporządzona przez naczelnika Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach, J. Weisa:

Pracowita i zdyscyplinowana. [...] Podkreślić należy absolutną pewność co do zachowania tajemnicy służbowej. Zamknięta w sobie. W stosunku do współpracowników i stron szorstka i mało przystępna. Od podwładnych za mało wymaga. Uczciwa, prawdomówna, nie utrzymuje stosunków towarzyskich.

IPN Ka 0260/674, Akta osobowe Wandy Trzësimiech

W. Dubiański

Tutak Marian

s. Stefana

ur. 13 V 1941 r. w Czeladzi, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pedagog

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 X 1975 – młodszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XI 1978 – inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 1 VII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – kierownik Sekcji Wydziału V KW MO Katowice; 20 III 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-1 KW MO Katowice; 10 VII 1984 – p.o. zastępca szefa ds. SB MUSW Mysłowice; 1 XII 1984 – zastępca szefa ds. SB MUSW Mysłowice; 28 II 1986 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 27 XI 1984 r. wystawiona przez szefa MUSW w Mysłowicach, ppłk. P. Szajczyka:

Kpt. Marian Tutak w MUSW w Mysłowicach pracuje od dnia 10.07.1984 r. pełniąc obowiązki z-cy Szefa MUSW ds. Służby Bezpieczeństwa. W tym okresie dał się poznać jako zdyscyplinowany funkcjonariusz oraz wymagający przełożony. Pracę określoną zakresem swoich obowiązków służbowych, wykonuje na bieżąco i rzetelnie. Jako przełożony właściwie kieruje pracą podległych sobie funkcjonariuszy, w stosunku do których jest wymagający, ale jednocześnie obiektywny i sprawiedliwy. Kierowany przez niego pion realizuje wyznaczone zadania, zabezpieczając tym samym teren miasta Mysłowic przed wpływami wrogich i obcych ideowo czynników wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

IPN Ka 0229/182, Akta osobowe Mariana Tutaka

M. Domagała

Ulewicz Kazimierz

s. Stanisława

ur. 27 IX 1915 r. w Woźnikach, pow. Radomsko

narodowość: polska

pochodzenie: inteligentkie

zawód: buchalter

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 III 1947 – zastępca naczelnika Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 I 1948 – naczelnik Wydziału Ogólnego WUBP Katowice; 15 III 1949 – naczelnik Wydziału Szkolenia WUBP Katowice; 1 IX 1952 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Katowice; 31 XII 1952 – zwolniony na własną prośbę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa z 17 XI 1947 r.:

Przyszedł do naszego aparatu już z dużym zasobem wiedzy fachowej i praktyki po linii personalnej. Zdolność szybkiego przyswajania sobie wiadomości i dobra pamięć czynią go pracownikiem wartościowym z perspektywą wysunięcia na stanowisko po linii innej niż personalnej. Zdyscyplinowany i pracowity z wyrobionymi zdolnościami kierowniczymi. Zawsze znajduje odpowiedni stosunek do podwładnych, wywierając dodatni wpływ na otoczenie.

IPN Ka 0214/332, Akta osobowe Kazimierza Ulewicza

M. Domagała

Wach Jerzy

s. Franciszki

ur. 18 III 1939 r. w Piekarach Śląskich, pow. Tarnowskie Góry

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1963 – referent operacyjno-dochodzeniowy Sekcji Kryminalnej KP MO Tarnowskie Góry; II–X 1963 – słuchacz Szkoły Podoficerskiej MO w Pile; 1 V 1966 – inspektor Sekcji I Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 VI 1966 – inspektor Sekcji Ib (do walki z bandytyzmem) Wydziału Służby Kryminalnej KW MO Katowice; 1 XI 1967 – inspektor Sekcji Operacyjno-Dochodzeniowej do Walki z Przestępstwami Kryminalnymi KP MO Tarnowskie Góry; 1 XII 1967 – referent Sekcji IV do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KP MO Tarnowskie Góry; 1 V 1968 – oficer Referatu ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 4 IX 1969–15 VII 1970 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej nr 1

CW MSW Legionowo; 1 XII 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Tarnowskie Góry; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Chorzowie Wydziału III A KW MO Katowice; 16 VIII 1976 – starszy inspektor Grupy Operacyjnej w Bytomiu Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1978 – kierownik Sekcji I Wydziału IV KW MO Katowice; 16 VI 1981 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Tarnowskie Góry; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Tarnowskie Góry; 15 VII 1990 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Wniosek personalny z 10 III 1981 r. w sprawie mianowania kpt. Wacha zastępcą naczelnika Wydziału IV:

[...] organizuje pracę operacyjną w dyspozycyjnych ośrodkach kurii katowickiej i jej agendach. Pozytywne wyniki jakie uzyskuje wraz z podległym mu kolektywem świadczą o jego umiejętnościach organizacyjnych i kierowniczych. Wykazuje wiele własnej inwencji i pomysłowości, co przynosi konkretne efekty operacyjne, zwłaszcza w zakresie uzyskiwania informacji wyprzedzających.

IPN Ka 0231/646, Akta osobowe Jerzego Wacha

E. Marek

Wachelko Tadeusz

s. Antoniego

ur. 18 VI 1917 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 I 1946 – młodszy referent Referatu V UBP na MiP Bielsko; 1 IV 1946 – referent Referatu V UBP na MiP Bielsko; 1 III 1947 – starszy referent Referatu V MUBP Sosnowiec; 15 IV 1947 – referent Referatu V UBP na MiP Bielsko; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu V PUBP Bielsko; 21 II 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 3 VI 1949 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Bielsko; 1 II 1950 – szef PUBP Głubczyce; 1 IX 1951 – szef PUBP Przeworsk; 15 IX 1952 – zwolniony na własną prośbę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Rz 0054/2636, Akta osobowe Tadeusza Wachelko, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Walocho Jerzy

s. Stanisława

ur. 1 VIII 1939 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektryk

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

16 VIII 1965 – starszy referent operacyjny KD MO Katowice-Szopienice; 1965–1966 – Szkoła Podoficerska MO w Pile; 1 X 1967 – inspektor Grupy III Wydziału II KW MO Katowice; 6 I 1971–23 XII 1971 – słuchacz Oficerskiej Szkoły Operacyjnej CW MSW Legionowo; 1 III 1973 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 XI 1976 – kierownik Grupy „W” w Gliwicach Wydziału „W” KW MO Katowice; 1 II 1979 – zastępca naczelnika Wydziału „W” KW MO Katowice; 16 IX 1981 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Katowice; 16 VI 1989 – zastępca naczelnika Wydziału II WUSW Katowice; 5 IV 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji organów bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka:

[...] pracuje po zagadnieniu zabezpieczenia terenu wojew. katowickiego przed penetracją służb specjalnych RFN. Aktualnie pracuje w 4-ch sprawach operacyjnego sprawdzenia gdzie realizuje kombinacje operacyjną zmierzającą do bezpośredniego dotarcia do figuranta rozpracowania aktualnie zamieszkałego na terenie RFN.

IPN Ka 0231/211, Akta osobowe Jerzego Walochoy

R. Ciupa

Wandzel Antoni

s. Ludwika

ur. 4 V 1929 r. w Kalnej, pow. Biała Krakowska

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik budowlany

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

15 IV 1954 – referent terenowy PUBP Pszczyzna; 1 IV 1955 – referent terenowy PDdsBP Pszczyzna; 1 IX 1955 – słuchacz Rocznej Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Referentów i Oficerów Śledczych CW KdsBP Legionowo; 31 VII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 1 VIII 1956 – oficer operacyjny PDdsBP Pszczyzna; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Pszczyzna;

2 VIII 1959 – zawieszony; 23 X 1959 – uchylenie zawieszenia; 1 XI 1959 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 X 1963 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Katowice; 1 XI 1968 – inspektor Wydziału II KM MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KM MO Katowice; 1 IV 1974 – I zastępca komendanta ds. SB KP MO Pszczyna; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału II (Grupa Operacyjna w Rybniku) KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Jastrzębie-Zdrój; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Jastrzębie-Zdrój; 15 V 1985 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Katowicach, ppłk. E. Kasperskiego (opinia służbowa za okres 1983–1984; brak dokładnej daty):

W pracy operacyjnej Służby Bezpieczeństwa cechuje go skrupulatność, wnikliwość i trafność w podejmowaniu decyzji. Wykazuje dużo inicjatywy własnej. Potrafi dokładnie nakreślić zadania i konsekwentnie śledzi bieg realizacji. U podwładnych wyrabia sobie autorytet pracowitością i rozważą w egzekwowaniu zadań służbowych. W ocenach podległych pracowników kieruje się obiektywizmem i poczuciem odpowiedzialności. Bezkonfliktowy. Wiele uwagi zwraca na kształtowanie prawidłowych postaw ideowych wśród funkcjonariuszy SB i MO. W okresie trudnej i skomplikowanej sytuacji społeczno-politycznej specyficznego miasta Jastrzębie Zdr. wykazał się w pełni zdolnościami organizatorskimi zapobiegając incydentem politycznym.

IPN Ka 0229/129, Akta osobowe Antoniego Wandzla

A. Gryman

Wargin-Słomiński Józef

s. Jana

ur. 16 III 1904 r. w Jastrzębcu, pow. Sepólno

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: górnik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

25 X 1945 – p.o. kierownik Wydziału IV Departamentu I MBP; 7 XII 1945 – p.o. kierownik WUBP Katowice; 19 VII 1946 – do dyspozycji Biura Personalnego MBP; 31 VII 1946 – zastępca naczelnika Wydziału II Samodzielnego MBP; 1 III 1947 – zastępca naczelnika Oddziału IV Wydziału II Samodzielnego MBP; 17 VII 1947 – urlop bezterminowy i bezpłatny; 1 XII 1947 – naczelnik Wydziału I Departamentu I MBP; 5 VII 1949 – zwolniony (skierowany do Głównego Zarządu Informacji Wojska Polskiego). Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia z 1951 r. wystawiona przez szefa Głównego Zarządu Informacji MON, płk. Wozniesińskiego:

Pracował na stanowiskach kierowniczych, jako kierownik słaby, w służbie i życiu pozastudiowym cechowały go nawyki dygnitarskie, nie posiadał należytego autorytetu wśród pracowników i podwładnych [...].

Centralne Archiwum Wojskowe, 1362/68/195, Akta osobowe Józefa Wargina-Słomińskiego; Karta ewidencyjna Józefa Wargina-Słomińskiego [kartoteka funkcjonariuszy w BUiAD IPN]; M. Piotrowski, *Lu-dzie bezpieki w walce z narodem i Kościołem. Służba Bezpieczeństwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1944–1978 – Centrala*, Lublin 2000, s. 481.

W. Dubiański

Weis Jerzy

s. Franciszka

ur. 12 X 1903 r. w Łazach, pow. Lubliniec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: hutnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 XII 1946 – naczelnik Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 31 V 1950 – zwolniony na własną prośbę z powodu działalności w okresie przedwojennym w ruchu anarcho-syndykalistycznym.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 15 XI 1948 r. wystawiona przez dyrektora Biura Personalnego, płk. M. Orechwę:

Prace Wydziału Personalnego dobrze zorganizował i należycie nią kieruje. Posiada autorytet w Urzędzie. Ścisłe współpracuje z partią w całości swej pracy. Politycznie nie budzi zastrzeżeń. Aktywnie udziela się partyjnie i społecznie i zajmuje stanowisko członka Miejskiej Rady Narodowej w Chorzowie.

IPN Ka 0214/405, Akta osobowe Jerzego Weisa

T. Marszałek

Werner Ireneusz

s. Jana

ur. 21 V 1932 r. w Milowicach, pow. Sosnowiec

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

18 IX 1950 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 25 VII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 12 VIII 1952 – młodszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1952 – młodszy referent Sekcji II Wydziału I WUBP Katowice; 1 XI 1953 – referent Sekcji II Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji II Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji II Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1960 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1970 – starszy inspektor Grupy VIII Wydziału II KW MO Katowice; 1 III 1972 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału III A KW MO Katowice; 16 I 1977 – kierownik Sekcji Paszportów w Sosnowcu Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 16 IX 1981 – zastępca naczelnika Wydziału Szkolenia KW MO Katowice; 1 XII 1981 – zastępca komendanta ds. polityczno-wychowawczych KM MO Sosnowiec; 16 VII 1983 – naczelnik Wydziału Paszportów KW MO Katowice; 5 III 1989 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 25 XI 1986 r. wystawiona przez zastępcę szefa WUSW ds. SB w Katowicach, płk. E. Matysa:

W okresie pracy w organach Resortu Spraw Wewnętrznych, ppłk I. Werner zajmował szereg stanowisk od referenta do Naczelnika Wydziału. W każdym okresie swej pracy zawodowej posiadał pozytywne opinie, wykazywał się zmysłem operacyjnym i organizacyjnym. Te walory zdecydowały, iż został mianowany Naczelnikiem Wydziału Paszportów. Jako Naczelnik Wydziału właściwie kieruje podległymi pracownikami [...] przejawia wiele własnej inicjatywy i pomysłowości w realizacji bieżących zadań.

IPN Ka 0231/57, Akta osobowe Ireneusza Wernera

M. Domagała

Wewer Zdzisław

s. Stanisława

ur. 8 V 1937 r. w Głębowszczyźnie, pow. Brasław

narodowość: polska [do 1957 obywatelstwo sowieckie, repatriant, do 1957 r. w ZSRR]

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

6 II 1958 – milicjant Drużyny Służbowej KP MO Pasłęk; 15 VIII 1958 – słuchacz Kursu Podoficerskiego OS MO Iwniczna; 1 IV 1959 – dzielnicowy Posterunku Miejskiego KP

MO Pasłęk; 15 IX 1959 – słuchacz Szkoły Oficerskiej MO Szczytno; 1 VIII 1961 – referent operacyjno-dochodzeniowy KP MO Pasłęk; 1 IX 1961 – p.o. kierownik Referatu Operacyjno-Dochodzeniowego KP MO Morąg; 1 III 1962 – kierownik Powiatowego Inspektoratu Kontroli Ruchu Drogowego KP MO Morąg; 5 IV 1962 – słuchacz Kursu Kierowników Powiatowych Inspektoratów Kontroli Ruchu Drogowego OS MO Iwniczna; 1 XII 1963 – zastępca komendanta powiatowego MO Iława; 12 II 1964 – słuchacz Kursu Zastępców Komendantów Powiatowych OSO MO Łódź; 8 X 1965 – komendant powiatowy MO Bartoszyce; 24 IV 1973 – słuchacz Kursu Komendantów Powiatowych ODKK MSW Łódź; 1 VI 1975 – komendant miejski MO Olsztyn; 16 IX 1978 – zastępca komendanta ds. Służby Milicji KW MO Krosno; 1 IV 1981 – komendant wojewódzki MO Piotrków Trybunalski; 1 VIII 1983 – szef WUSW Piotrków Trybunalski; 16 II 1988 – zastępca szefa SB MSW; 1 VI 1988 – szef WUSW Katowice; 13 VI 1990 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Notatka z 23 VI 1988 r. podpisana przez wiceministra MSW, gen. bryg. H. Dankowskiego: [...] *Towarzysz płk Wewer wykazywał duże zainteresowanie problematyką Służby Bezpieczeństwa. Uczestniczył bezpośrednio w okresowych analizach sytuacji wewnętrznej oraz opracowaniu dokumentów analityczno-prognostycznych. Brał m.in. udział w posiedzeniach Sztabu MSW powołanego do zabezpieczenia uroczystości 45 rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim i uroczystości 1 i 3 maja. [...]*

IPN BU 0242/3260, Akta osobowe Zdzisława Wewera

M. Niedurny

Węgrzyński Bogdan

s. Mieczysława

ur. 3 X 1938 r. w Warszawie

narodowość: polska

pochodzenie: inteligenckie

zawód: robotnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XII 1960 – inspektor Referatu Kadr KW MO Katowice; 1 III 1962 – starszy oficer Samodzielnej Sekcji Kadr i Szkolenia KW MO Katowice; 16 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Myszków; 1 XII 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Zawiercie; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału III A KW MO Katowice; 15 VIII 1975 – do dyspozycji komendanta wojewódzkiego MO Częstochowa; 1 IX 1975 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 III 1976 – starszy inspektor Inspektoratu Analityczno-Informacyjnego Zastępcy Komendanta ds. SB KW MO Częstochowa; 1 IV 1979 – zastępca naczelnika Wydziału

lu „B” KW MO Częstochowa; 15 XII 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 31 XII 1989 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Oceniany jako pracownik zdecydowany i wyrobiony politycznie. Jak podkreślano *głęboko przeżywał trwający od kilkunastu lat i ciągle postępujący kryzys polityczny w PZPR.*

IPN Ka 0188/349, Akta osobowe Bogdana Węgrzyńskiego
D. Węgrzyn

Wiecheć Bolesław

s. Grzegorza
ur. 2 X 1907 r. we Franciszkowie, pow. Radom
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: stolarz
wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

12 X 1944 – kierownik Sekcji IV PUBP Przemysł; 21 I 1945 – członek Grupy Operacyjnej powiatu katowickiego; 1 II 1945 – kierownik MUBP Świętochłowice; 18 I 1946 – zwolniony dyscyplinarnie za niewywiązywanie się z obowiązków służbowych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Pismo – z 18 I 1946 r. z Wydziału do spraw Funkcjonariuszy – do Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach podpisane przez kierownika Sekcji ds. Funkcjonariuszy, kpt. J. Messinga: *Będąc kierownikiem MUBP w Świętochłowicach nie wywiązywał się z pracy, wysyłał samochody urzędowe bez niczyjej wiedzy na zarobki. Gdyby nie orzeczenie lekarskie, że Wiecheć jest niepoczytalny byłby oddany pod sąd.*

IPN Ka 0214/423, Akta osobowe Bolesława Wiehecia
W. Dubiański

Wiechno Waldemar

s. Stefana
ur. 16 V 1936 r. w Zawierciu
narodowość: polska
pochodzenie: robotnicze
zawód: technik papiernik
wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1962 – starszy referent „KO” KD MO Katowice; 1 VIII 1966 – inspektor Sekcji II Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KW MO Katowice; 16 I 1971 – inspektor Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 21 II 1971 – starszy inspektor Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 1 IV 1972 – inspektor Wydziału Paszportów i Dowodów Osobistych KW MO Katowice; 1 VIII 1972 – inspektor Grupy II Wydziału IV KW MO Katowice; 1 III 1974 – starszy inspektor Wydziału IV KW MO Katowice; 10 VII 1978 – kierownik Grupy Operacyjnej w Tychach Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IV 1980 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 16 X 1983 – naczelnik Wydziału IV WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 5 VI 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Fragment opinii służbowej z 31 I 1976 r. wystawionej przez naczelnika Wydziału IV KW MO w Katowicach, ppłk. L. Pikulę, i I sekretarza POP-OOP PZPR, J. Birnbacha:

Kpt. Wiechno po zagadnieniu Sekcji I Wydziału IV, pracuje od grudnia 1973 r. Zabezpiecza operacyjnie: Wyższe Śląskie Seminarium Duchowne oraz młodzieżowy ruch „oazowy”. Prowadzi 2 sprawy obiektowe krypt. „Kolegium” i „Nowi” oraz 12 teczek ewidencji operacyjnej księży. Na swoim kontakcie posiada 2 jednostki tajnych współpracowników o dużych możliwościach przyszłościowych pozyskane w okresie opiniodawczym. W opracowaniu posiada 2 kandydatów z których jeden jest pracownikiem naukowym kurii katowickiej. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat opracował szereg informacji dla kierownictwa resortowego i instancji partyjnych po swoim zagadnieniu. Pozyskał również szereg wartościowych danych dotyczących Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego.

IPN Ka 0231/264, Akta osobowe Waldemara Wiechno

R. Mozgol

Wiekiera Tadeusz

s. Franciszka

ur. 27 IV 1937 r. w Słupi, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: technik hutnik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

15 II 1962 – starszy referent Sekcji VI Wydziału IV (milicyjnego) KM MO Gliwice; 1 IV 1967 – referent Sekcji II Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Gliwice; 15 VII 1968 – inspektor Sekcji VII Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KW MO Katowice; 16 III 1970 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Gliwice; 1 VIII 1971 – starszy inspektor Referatu ds. SB KM MO Gliwice;

1 II 1975 – zastępca naczelnika Wydziału „B” KW MO Katowice; 15 IV 1982 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 7 XII 1963 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO w Gliwicach, ppor. J. Bogusza:

Jest zdyscyplinowany, skromny, inteligentny i koleżeński. Przejawia inicjatywę w ujawnianiu i zwalczaniu przestępstw gospodarczych. Brał czynny i aktywny udział w prowadzonych rozpracowaniach przez sekcję i wykazał wiele inwencji. Jest przedsiębiorczym i samodzielnym pracownikiem [...]. Pracuje nad sobą i stale pogłębia swoją wiedzę zawodową i ogólną przez samokształcenie. Jest długoletnim członkiem PZPR – bierze czynny udział w życiu społeczno-politycznym. Światopogląd marksistowsko-leninowski ma skryształizowany. Moralnie prowadzi się bez zastrzeżeń.

IPN Ka 0228/550, Akta osobowe Tadeusza Wiekiera

M. Paszek

Wieniewski Janusz

s. Władysława

ur. 12 II 1941 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: inteligencja

zawód: nauczyciel

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 II 1966 – oficer śledczy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 3 I 1967–7 VII 1967 – słuchacz Oficerskiego Kursu Specjalistycznego Biura Śledczego CW MSW Legionowo; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VIII 1975 – kierownik Sekcji II Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 16 IX 1979 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 16 X 1982 – naczelnik Wydziału III KW MO Katowice; 16 VIII 1986 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 1 XII 1986 – zastępca szefa ds. SB MUSW Świętochłowie; 8 III 1987 – zgon.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 18 XII 1973 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału Śledczego KW MO w Katowicach, pplk. K. Janoszka:

Por. Janusz Wieniewski reprezentuje wysoki poziom inteligencji, wiedzy ogólnej i specjalistycznej. Jest pracownikiem o żywiołowym temperamencie i ruchliwym usposobieniu. Jako człowiek bardzo elokwentny i towarzyski, posiada cenną umiejętność publicznego występowania i przedstawiania swojego stanowiska zarówno w sposób abstrakcyjny, jak i konkretny – w zależności od poruszanego tematu. Zarówno w stosunkach z przełożonymi i współpracownikami jak i osobami z zewnątrz, posiada

duże wyczucie taktu i kultury osobistej. Z przydzielonych spraw wywiązuje się dobrze, wykazując przy tym dużo inicjatywy i pomysłowości.

IPN Ka 0229/384, Akta osobowe Janusza Wieniewskiego

M. Domagała

Wierczyński (Wiercigroch) Alojzy

s. Jana

ur. 1 VI 1923 r. w Kaniowie, pow. Bielsko

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

6 IV 1945 – referent gminny PUBP Bielsko; 15 X 1945 – referent gminny Sekcji Powiatowej MUBP Bielsko; 1 I 1947 – referent personalny UBP na MiP Bielsko; 1 VI 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 XI 1948 – starszy referent Referatu IV PUBP Bielsko; 15 XI 1949 – referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 15 XII 1949 – referent Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 22 VII 1950 – starszy referent Sekcji Ia Wydziału IV WUBP Katowice; 1 IX 1951 – starszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – kierownik Sekcji I Wydziału IX H WUBP Katowice; 1 IV 1955 – zastępca naczelnika Wydziału Górniczo-Hutnicznego WUdsBP Stalinogród; 1 I 1957 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Katowice; 16 III 1970 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 31 III 1970 – przeniesiony na emeryturę

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Wywiad z 17 X 1951 r. przeprowadzony przez szefa PUBP w Bielsku-Białej dla WUBP w Katowicach:

Z okresu jego pracy w Bielsku jest znany jako człowiek kierujący się zawsze chęcią zysku, któryby za pieniądze wszystko oddał i wszystkich sprzedał, z pracy wywiązuwał się dobrze w Urzędzie jednak kiedy przyszło wyjechać w teren na akcję to wymieniony okazał się wielkim thurzem i był bardzo ostrożnym w stosunku do takich akcji.

Sprawozdanie z przeprowadzonego dochodzenia dyscyplinarnego z 13 I 1970 r. podpisane przez naczelnika Wydziału II KW MO w Katowicach, ppłk. W. Lesia, oraz zastępcę naczelnika Wydziału III, mjr. S. Cybę:

Z całości kształtu zebranych materiałów wynika, że w postępowaniu mjr. Wierczyńskiego przejawia się zła wola. Mimo ostrzeżeń nie odciął się od rodziny M [...], a wręcz odwrotnie czynnie angażował się do świadczenia im różnych usług, nadużywając swych kompetencji służbowych. Mjr Wierczyński będąc wysoko postawiony w hierarchii służbowej SB winien zdawać sobie sprawę ze swych czynów. Jego postępowanie udokumentowane w trakcie dochodzenia dyscyplinarnego jest poważnym sygnałem

naruszenia etyki pracy oficera SB i członka partii. [...] proponujemy wydalić mjr. Wierczyńskiego z organów Służby Bezpieczeństwa jako pracownika nieodpowiedzialnego.

IPN Ka 0227/205, t. 1–2, Akta osobowe Alojzego Wierczyńskiego

A. Kondracki

Wierzbicki Tadeusz

s. Marcina

ur. 28 X 1934 r. w Antonówce, pow. Sarny

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

10 III 1959 – starszy referent Sekcji do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Toruń; 15 IX 1959 – słuchacz Szkoły Oficerskiej MO w Szczytnie; 1 VIII 1961 – starszy referent Sekcji do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Toruń; 1 IX 1961 – starszy referent Referatu I Wydziału IV do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Toruń; 1 X 1962 – starszy referent Referatu IX Wydziału IV do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Toruń; 1 III 1963 – starszy referent Sekcji II Wydziału IV (milicyjnego) KM MO Zabrze; 1 V 1966 – kierownik Sekcji V Wydziału do Walki z Przestępstwami Gospodarczymi KM MO Zabrze; 1 III 1968 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik Sekcji Wydziału III A KW MO Katowice; 1 VIII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału III A (Grupa Operacyjna w Chrzanowie) KW MO Katowice; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 KW MO Katowice; 16 X 1984 – starszy inspektor Grupy II Departamentu V MSW; 16 X 1987 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUSW Katowice; 24 VII 1989 – p.o. zastępca szefa ds. SB RUSW Rybnik; 1 IX 1989 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 5 IV 1990 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 26 V 1962 r. wystawiona przez komendanta KM MO w Toruniu, Z. Grochowskiego:

Z obowiązków swoich wywiązuje się dobrze. W pracy zawodowej wykazuje on dużo inicjatywy, dlatego też ma dobre wyniki. Mimo, że jest on młodym funkcjonariuszem, ma dobrze opanowany zawód funkcjonariusza MO. Jest człowiekiem inteligentnym i zdyscyplinowanym. Pracę w aparacie MO traktuje bardzo poważnie. Jako członek PZPR bierze czynny udział w życiu politycznym naszej jednostki. Moralnie prowadzi się bez zastrzeżeń. Nalógów nie ma.

Pracując w Grupie IV Departamentu V MSW, został delegowany do operacyjnej ochrony obywateli polskich zatrudnionych w zakładach przemysłowych NRD.

IPN Ka 0231/249, Akta osobowe Tadeusza Wierzbickiego
M. Paszek

Wikliński Zygmunt

s. Romana

ur. 5 XI 1916 r. w Bobrku, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

4 IV 1945 – referent Sekcji VI MUBP Gliwice; 23 VII 1945 – słuchacz III Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 16 VIII 1945 – wywiadowca MUBP Gliwice; 1 XI 1945 – referent gminny na gminę Toszek Sekcja Powiatowa MUBP Gliwice; 21 IV 1947 – słuchacz Kursu Kierowniczego CS MBP Łódź; 24 XI 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 XII 1947 – starszy referent Sekcji V PUBP Będzin; 27 I 1948 – starszy referent Referatu V PUBP Zawiercie; 1 IV 1949 – zastępca szefa PUBP Zawiercie; 1 VI 1951 – szef PUBP Zawiercie; 1 IV 1955 – kierownik PUdsBP Tychy; 1 IX 1956 – słuchacz Dwuletniej Wyższej Szkoły Aktywu Kierowniczego OS KdsBP Warszawa; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinoogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Tychy; 1 IV 1967 – I zastępca komendanta ds. SB KMIP MO Tychy; 31 VII 1968 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 12 XII 1946 r. sporządzona przez szefa UB na MiP Gliwice, B. Kanarka: *Zapalony ideowiec Demokracji i sympatyk Rządu Jedności Narod. Pod każdym względem politycznie pewny [...] Sposobem zachowania się [...] zdobywa zaufanie i sympatię, co ułatwia mu w dużej mierze wywieranie dodatniego wpływu na tamt. ludzi przez uświadamianie ich i przekonywanie o słuszności obecnego ustroju i wartości Rządu Jedn. Narod. [...] jego teczki obserwacyjne znajdują się w przykładowym porządku [...] pełen inicjatywy i samodzielności [...] nalógów [...] nie posiada żadnych.*

Charakterystyka sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Jurkowskiego [brak dokładnej daty: 1951/1952]:

Cechuje go bojaźń i niepewność siebie przed wydawaniem nawet w niezbyt poważnych sprawach decyzji. Posiada z tego powodu trudności w zorganizowaniu sobie pracy i kontroli podległego sobie aparatu. W postępowaniu jego jako Kierownika jednostki daje się wyczuć pewien liberalny stosunek do pracowników, co wpływa ujemnie na zagadnienie dyscypliny pracy.

IPN Ka 0227/173, Akta osobowe Zygmunta Wiklińskiego
A. Kondracki

Wilczek Augustyn

s. Władysława

ur. 20 XII 1926 r. w Brzozie Stadnickiej, pow. Łańcut

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: ekonomista

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

10 IX 1952 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej KOS MBP Gdańsk; 10 VIII 1953 – referent Sekcji III Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 VII 1954 – starszy referent Sekcji II Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – starszy referent Sekcji VII Wydziału IV WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – starszy referent Sekcji IV Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji IV Wydziału IV WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1960 – starszy oficer operacyjny Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Katowice; 16 VII 1972 – kierownik grupy Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1973 – zastępca komendanta ds. SB KMip MO Częstochowa; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału II KW MO Częstochowa; 22 III 1980 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Częstochowa (w tym czasie delegowany do placówki MSZ w Madrycie w charakterze szyfranta); 1 IX 1982 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Częstochowa; 1 IV 1983 – zastępca kierownika ds. SB KMO Lubliniec; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Lubliniec; 30 IV 1987 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Notatka służbowa z 18 X 1978 r. [brak wystawcy]:

Cechuje go duże poczucie odpowiedzialności za realizację zadań. Właściwie organizuje i nadzoruje pracę w podległym mu Wydziale. Swoją postawą mobilizuje podwładnych do rzetelnej i sumiennej pracy. Cieszy się szacunkiem wśród podległych mu pracowników Wydziału oraz poszanowaniem Kierownictwa Służbowego. Wydział II SB pod jego kierownictwem osiąga pozytywne wyniki w pracy.

Okresowa opinia służbowa z 11 V 1986 r. sporządzona przez zastępcę szefa ds. SB WUSW w Częstochowie, ppłk. S. Boczka:

[Płk A. Wilczek] będąc wymagającym wobec siebie, potrafi konsekwentnie egzekwować rzetelne wykonywanie obowiązków zarówno od podwładnych jak i współtowarzyszy. W ocenach podwładnych jest obiektywny. Łatwo adoptuje się do nowych sytuacji, potrafiąc właściwie je ocenić. Posiada umiejętność podejmowania szybkich i trafnych decyzji [...].

IPN Ka 0188/325, Akta osobowe Augustyna Wilczka

M. Domagała

Wilk Jan

s. Wojciecha

ur. 22 V 1919 w Czyszkach, pow. Lwów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: szewc

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

IV 1944 – słuchacz Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; VIII 1944 – cenzor RBP; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej na powiat Pszczyna, następnie kierownik PUBP Pszczyna; 15 IV 1946 – p.o. szef PUBP Wolsztyn; 21 VIII 1950 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Szamotuły; 15 I 1951 – zwolniony dyscyplinarnie za nadużycia oraz zatajenie służby brata w AK.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Opinia z 28 II 1946 r. sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, J. Wargina-Słomińskiego:

Ppor. Wilk Jan skierowany z Grupą Operacyjną Rozkazem Personalnym MBP 16 z dnia 21 I 1945 na kierownika Grupy Operacyjnej w Pszczynie, pełnił obowiązki Kierownika Urzędu w Pszczynie. Za okres jednego roku pracy doprowadził Urząd do całkowitego rozkładu. Nie przeprowadzał kontroli w sekcjach skutkiem czego doprowadził do zaniku dyscypliny wśród pracowników. Nie wykazał najmniejszej inicjatywy ani energii, praca operatywna stała na niskim poziomie i rosnące w powiecie organizacje reakcyjne natrafiały na podatny grunt. Skłonny do alkoholu i zabaw czas poświęcony pracy oddawał swoim interesom. Wskutek takiego stanu rzeczy zawieszony został w urzędowaniu i wobec powyższego prosimy o zwolnienie w/w względnie o skierowanie do dyspozycji Ministerstwa.

IPN BU 0193/4744, Akta osobowe Jana Wilka

W. Dubiański

Winiawski (Wajntraub) Leon

s. Filipa

ur. 22 VI 1914 r. w Sosnowcu

narodowość: żydowska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 V 1945 – referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 14 V 1945 – kierownik Sekcji II Specjalnej WUBP Katowice; 1 II 1946 – zastępca kierownika Wydziału VII

WUBP Katowice; 1 VI 1946 – szef PUBP Cieszyn; 15 III 1949 – naczelnik Wydziału V WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – inspektor przy Kierownictwie WUBP Katowice; 25 XI 1951 – zastępca naczelnika Wydziału II Departamentu VII MBP; 1 VI 1952 – naczelnik Wydziału II Departamentu VII MBP; 15 V 1953 – naczelnik Wydziału III Departamentu VII MBP; 15 V 1954 – naczelnik Wydziału V Departamentu VII MBP; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału V Departamentu I KdsBP; 1 IX 1955 – naczelnik Wydziału III Departamentu I KdsBP; 31 I 1957 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka sporządzona przez szefa WUBP w Katowicach, płk. J. Kratkę [brak daty wystawienia]:

Ma za sobą piękną kartę walk z reakcyjnym podziemiem. Po objęciu urzędu [w Cieszynie] po por. Świdorskim podniósł pracę w Urzędzie, zlikwidował nieróbstwo, wzmocnił dyscyplinę.

Wniosek z 9 II 1949 r. o przeniesienie na inne stanowisko sporządzony przez szefa WUBP w Katowicach, ppłk. E. Dowkana:

Jeden z najlepszych szefów powiatowych. Ma za sobą konkretne wyniki pracy.

IPN BU 01737/95, Akta osobowe Leona Winiawskiego

W: Dubiański

Wiśniewski Mieczysław

s. Michała

ur. 26 I 1919 r. w Wojsławicach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: krawiec

wykształcenie: zawodowe

Przebieg służby:

1 IV 1945 – referent Sekcji I MUBP Będzin; 1 I 1946 – oficer śledczy UBP na MiP Będzin; 15 XI 1946 – starszy oficer śledczy UBP na MiP Będzin; 1 III 1947 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca naczelnika Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice; 1 I 1948 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Olsztyn; 1 II 1950 – naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Olsztyn; 1 IX 1951 – do dyspozycji Departamentu Kadr MBP; 1 X 1951 – starszy referent Wydziału I Biura ds. Funkcjonariuszy MBP; 1 III 1954 – naczelnik Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Rzeszów; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału Kadr i Szkoleń WUdsBP Rzeszów; 28 XI 1956 – kierownik Samodzielnej Sekcji „W” KW MO Rzeszów; 1 II 1959 – naczelnik Wydziału „W” KW MO Rzeszów; 31 X 1965 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 15 IX 1965 r. wystawiona przez zastępcę komendanta MO ds. bezpieczeństwa województwa rzeszowskiego, płk. M. Maszarę:

[...] problematykę Wydziału „W” ma opanowaną wystarczająco dobrze. Posiada umiejętność kierowania wydziałem i podległymi sobie pracownikami [...]. Jest pracownikiem ideowym, zajmującym prawidłową postawę polityczno-moralną.

IPN Rz 0056/3861, Akta osobowe Mieczysława Wiśniewskiego

S. Woźniak

Witek Edward

s. Franciszka

ur. 26 XI 1925 r. w Moczydłowie, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

10 IV 1945 – p.o. kierownik poczty specjalnej WUBP Katowice; 10 I 1948 – kierownik poczty specjalnej WUBP Katowice; 25 V 1950 – starszy referent planowania i zaopatrzenia Służby Żywnościowej Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 1 VII 1951 – starszy referent planowania i zaopatrzenia Służby Żywnościowej Kwatermistrzostwa, równocześnie zastępca naczelnika Służby Żywnościowej WUBP Katowice; 1 XI 1952 – kierownik Referatu Kwaterunkowo-Eksploatacyjnego Służby Budowlanej Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 1 VII 1953 – naczelnik Służby Żywnościowej Kwatermistrzostwa WUBP Stalinogród; 1 IX 1954 – zastępca kwatermistrza WUBP Stalinogród; 31 XII 1954 – przekazany do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

IPN Ka 0227/159, Akta osobowe Edwarda Witka

M. Paszek

Witek Ryszard

s. Romana

ur. 25 I 1929 r. w Wilkowiecku, pow. Opatów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: krawiec

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 VI 1950 – milicjant Posterunku MO Janów KP MO Częstochowa; 25 IV 1951 – milicjant Posterunku MO Lipiew KP MO Częstochowa; 15 IX 1951 – słuchacz CW MO Słupsk; 1 VII 1952 – komendant Posterunku MO Miedźno KP MO Częstochowa; 16 IX 1952 – komendant Posterunku MO Miedźno KP MO Kłobuck; 1 I 1953 – komendant Posterunku MO Kłobuck KP MO Kłobuck; 1 V 1954 – zastępca komendanta KP MO Kłobuck; 1 X 1956 – komendant KP MO Kłobuck; 1 X 1959 – odwołany z zajmowanego stanowiska i skierowany do WSNS przy KC PZPR; 1 VIII 1962 – inspektor Inspektoratu Szkolenia KW MO Katowice; 25 V 1963 – powołany do pracy w KW PZPR Katowice; 1 IV 1967 – inspektor KW MO Katowice; 1 I 1970 – naczelnik Wydziału Kadr KW MO Katowice; 15 II 1974 – zastępca komendanta KW MO Katowice; 1 VI 1975 – komendant wojewódzki MO Bielsko-Biała; 10 XII 1980 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 31 I 1981 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Opinia z 2 XI 1980 r.:

Potwierdzony został fakt wykorzystywania stanowiska służbowego przez Komendanta Wojewódzkiego płk R. Witka w budowie prywatnej willi. Powierzył on jej prowadzenie naczelnikowi Wydziału Inwestycji KW MO.

IPN Ka 291/319, Karta ewidencyjna Ryszarda Witka; IPN BU 710/315, Akta osobowe Ryszarda Witka E. Zajchowska

Witkowiec Zenon

s. Michała

ur. 20 XII 1918 r. w Będzinie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: krawiec

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 II 1945 – starszy referent Sekcji II MUBP Dąbrowa Górnicza; 1 V 1945 – zastępca kierownika MUBP Dąbrowa Górnicza; 1 VIII 1945 – kierownik Sekcji Walki z Bandytyzmem MUBP Dąbrowa Górnicza; 1 II 1946 – starszy referent Referatu I MUBP Dąbrowa Górnicza; 8 III 1946 – starszy referent Referatu V MUBP Dąbrowa Górnicza; 15 III 1946 – starszy referent UBP na MiP Będzin; 15 III 1947 – kierownik Sekcji Miejskiej UBP na MiP Będzin; 1 XI 1947 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 XII 1947 – starszy referent Sekcji V PUBP Będzin; 1 VII 1948 – starszy referent w Kierownictwie PUBP Będzin; 1 III 1949 – zastępca szefa PUBP Będzin; 1 VIII 1950 – kierownik Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 III 1952

– kierownik Sekcji II Wydziału IV WUBP Katowice; 1 XI 1952 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Kraków; 1 III 1953 – zastępca naczelnika Wydziału IX WUBP Kraków; 5 VII 1954 – szef UBP Nowa Huta; 1 IV 1955 – kierownik MUdsBP Nowa Huta; 1 II 1956 – kierownik Delegatury Nr 23 w Nowej Hucie WUdsBP Kraków; 31 XII 1956 – zwolniony ze względu na reorganizację aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Wniosek o przeniesienie z 25 VI 1948 r. podpisany przez szefa WUBP w Katowicach, płk. S. Antosiewicza:

[...] Politycznie wyrobiony jest dobrze. Pracę operatywną całkowicie opanował. Z agenturą pracuje b. dobrze, ma na swoim kontakcie najpoważniejszą agenturę jaka jest w Urzędzie. W pracy jest samodzielny, posiadając własną inicjatywę. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym. Swym postępowaniem i pracowitością wpływa dodatnio na innych pracowników Urzędu.

Pismo z 27 IV 1950 r. dyrektora Biura ds. Funkcjonariuszy MBP do ministra bezpieczeństwa publicznego w sprawie ppor. Zenona Witkowicza, zastępcy szefa PUBP w Będzinie (dotyczyło pobicia przesłuchiwanego):

[...] niewłaściwie kierował dochodzeniem w opisanej wyżej sprawie [...] nie dawał wskazówek odnośnie sposobu prowadzenia dochodzeń, jak również nie interesował się pracą podległych mu funkcjonariuszy.

Opinia z 20 XI 1950 r. dotycząca pracownika oraz rodziny wystawiona przez szefa PUBP w Będzinie:

Wśród znajomych w Dąbrowie Górniczej i pracowników UB w Będzinie nie jest lubiany, ponieważ posiada manię wyższości i lubi się często upijać do nieprzytomności [...]. W roku 1947 kiedy był z-cą szefa Urzędu po godzinach służbowych pracował w domu jako krawiec [...]. Jest on karierowiczem i posiada manię wyższości.

IPN Kr 058/182, Akta osobowe Zenona Witkowicza

S. Woźniak

Witkowski Henryk

s. Stefana

ur. 23 XI 1924 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

1 XII 1949 – kierownik ROP przy kopalni im. J. Stalina MUBP Sosnowiec; 1 IX 1950 – kierownik ROP przy kopalni „Miłowice” MUBP Sosnowiec; 1 III 1951 – referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 15 VI 1951 – referent Sekcji II Wydziału Górnictwa

WUBP Katowice; 1 XI 1951 – starszy referent Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 1 X 1953 – kierownik Sekcji IX G PUBP Rybnik; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji IV PUdsBP Rybnik; 15 X 1955 – zastępca kierownika MUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

IPN Ka 0224/154, Akta osobowe Henryka Witkowskiego

J. Roś

Witkowski Julian

s. Mieczysława

ur. 3 XI 1918 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

23 VI 1945 – referent Sekcji III MUBP Sosnowiec; 1 I 1946 – referent gminny PUBP Głubczyce; 1 III 1946 – referent gminny PUBP Katowice; 1 XI 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef MUBP Sosnowiec; 18 IX 1948 – zawieszony w wykonywaniu obowiązków służbowych; 1 X 1948 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 31 I 1949 – zwolniony dyscyplinarnie (Utrzymywanie bliskich kontaktów z kobietą, która kolabowała w czasie okupacji z Niemcami).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 1948 r.:

Brak poczucia odpowiedzialności za powierzone mu stanowisko, lekkomyślny. Nie posiada autorytetu Szefa Urzędu

IPN Ka 0181/33, Akta osobowe Juliana Witkowskiego

E. Zajchowska

Wojarski Stanisław

s. Bronisławy

ur. 27 III 1908 r. w Radomsku

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: cieśla górniczy

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

4 VII 1945 – zastępca kierownika PUBP Cieszyn; 12 XI 1945 – zwolniony ze względu na nieprzydatność do pracy; 1 XII 1949 – kierownik ROP przy kopalni „Siemianowice” PUBP Katowice; 1 IX 1950 – starszy referent ROP przy kopalni „Pokój” PUBP Katowice; 10 III 1951 – p.o. kierownik ROP przy Fabryce Lin i Drutu w Sosnowcu MUBP Sosnowiec; 1 IX 1952 – komendant gmachu MUBP Mysłowice; 31 III 1955 – zwolniony na własną prośbę (oświadczył, że *w organach d/s BP nie ma żadnej przyszłości*). Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka z 14 IX 1945 r. wystawiona przez kierownika PUBP w Cieszynie, kpt. S. Siniawskiego:

Jest pracownikiem słabym, na tym stanowisku, i lekceważy sobie sprawę. Z powieżonych [sic] zadań wywiązuje się niebardzo dobrze, jakie mu są powieżone [sic]. Politycznie, jest uświadomiony, w duchu demokratycznym i posiada pewne wyrobienie polityczne. W otaczającym środowisku, niebardzo umie się znaleźć, i do spraw podejść.

IPN Ka 0183/10, Akta osobowe Stanisława Wojarskiego

A. Kondracki

Wojciechowski Henryk

s. Jana

ur. 12 I 1925 r. w Rzeszówku, pow. Jędrzejów

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

20 IV 1945 – funkcjonariusz WUBP Kielce przeniesiony do WUBP Legnica; 27 III 1946 – referent gminny PUBP Wałbrzych; 1 X 1947 – starszy referent Sekcji IV PUBP Wałbrzych; 23 VI 1948 – słuchacz Kursu Oficerów Śledczych CW MBP Legionowo; 1 V 1949 – starszy referent PUBP Żagań; 1 I 1950 – zastępca szefa PUBP Żagań; 1 XI 1950 – zastępca naczelnika Wydziału IV WUBP Zielona Góra; 1 I 1952 – naczelnik Wydziału IV WUBP Zielona Góra; 1 VI 1953 – naczelnik Wydziału IX WUBP Zielona Góra; 1 IX 1954 – naczelnik Wydziału IV WUBP Zielona Góra; 1 I 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału II KW MO Zielona Góra; 1 I 1958 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Zielona Góra; 1 VII 1962 – naczelnik Wydziału IV KW MO Zielona Góra; 15 X 1963 – II zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Zielona Góra; 1 V 1967 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Zielona Góra; 16 IV 1969 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Kraków; 1 VI 1975 – zastępca komendanta ds. SB KW MO Częstochowa; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB WUSW Częstochowa; 30 XI 1983 – zastępca dyrektora Departamentu Kadr MSW; 15 XII 1983 – starszy inspektor Departamentu V MSW (delegowany do pracy

w Grupie Operacyjnej Departamentu V MSW w Czechosłowacji); 1 II 1987 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 15 VII 1987 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 15 I 1947 r. sporządzona przez szefa MUBP w Wałbrzychu, kpt. K. Kubicę:

Zasady pracy opanowuje powoli, z agenturą współpracuje słabo, brak inicjatywy i samodzielności. Jest zdyscyplinowany, pracowity, mało inteligentny, mało pracuje nad sobą. Ma małe skłonności do pijaństwa. Był karany za spowodowanie awantury w stanie nietrzeźwym.

Opinia z 2 I 1980 r. podpisana przez ministra spraw wewnętrznych, gen. dyw. S. Kowalczyka:

Posiada zdolności organizatorskie oraz zdolności podejmowania szybkich i trafnych decyzji. Bardzo pracowity, sumienny, staranny. Wyczulony na stan dyscypliny w szerokim jej pojęciu.

IPN BU 0604/922, t. 1–2, Akta osobowe Henryka Wojciechowskiego

E. Zajchowska

Wojciechowski Jan

s. Grzegorza

ur. 27 IX 1913 r. w Mińsku Litewskim (Rosja)

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: nauczyciel

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

25 IX 1944 – kierownik Sekcji VII PUBP Chełm Lubelski; 23 V 1945 – zwolniony jako nienadający się do pracy; 9 VII 1945 – zatrudniony ponownie jako kierownik Sekcji VIII MUBP Gliwice; 1 X 1945 – starszy referent, równocześnie p.o. szef PUBP Koźle; 8 VII 1946 – zawieszony w wykonywaniu obowiązków służbowych; 3 XII 1946 – zwolniony jako nie nadający się do pracy w UB.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Raport z Wydziału ds. Funkcjonariuszy WUBP Katowice do MBP, Katowice, 7 VIII 1946:

Przez swoje postępowanie poderwał autorytet UB w Koźlu. W stosunku do pracowników tego Urzędu zachowuje się ujemnie przez co następowało rozluźnienie w pracy. Utrzymuje bliższe znajomości i stosunki z reakcją. Doprowadza do nieporozumienia w partii PPR gdzie jest członkiem wskutek czego wytacza sprawę przeciwko członkowi tej partii w Koźlu B. Jerzemu w Sądzie Grodzkim w Koźlu, podczas gdy sprawa ta podlegała rozpatrzeniu przez partię. [...] W dniu 6 III 1946 roku został przytrzymany funkcjonariusz tego Urzędu za pijaństwo i osadzony w areszcie na 24 godzin. Po zwolnieniu go [...] został wezwany przez Szefa Wojciechowskiego telefonicznie, gdzie Wojciechowski kazał

dać mu 25 gum. Rozkaz wykonał goniec tego Urzędu Tomecki, któremu polecił Szef aby bił mocno w przeciwnym razie on Tomecki będzie biły. Tomecki wykonał polecenie Szefa i po skończonym biciu Szef Wojciechowski zadzwonił na wartownię, że gdy będzie wychodził z gmachu ma [być] kopnięty. W tym czasie służbę na wartowni pełnił wartownik Bartosik, który wykonał polecenie Szefa Wojciechowskiego.

IPN Wr 0126/1539, Akta osobowe Jana Wojciechowskiego

D. Węgrzyn

Wojdas Eugeniusz

s. Jana

ur. 13 IX 1925 r. w Wojkowicach Komornych, pow. Będzin

narodowość: polska

pochozenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

2 IV 1949 – młodszy referent Sekcji II Wydziału V WUBP Katowice; 15 VII 1949 – księgowy Referatu Finansowego Kwatermistrzostwa WUBP Katowice; 1 III 1950 – p.o. kierownik ROP przy kopalni „Grodziec” PUBP Będzin; 1 II 1951 – kierownik ROP przy kopalni „Grodziec” PUBP Będzin; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 22 VII 1952 – starszy referent Sekcji III Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 1 VI 1953 – kierownik Sekcji IX G PUBP Będzin; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji G-H PUdsBP Będzin; 1 IX 1956 – zastępca kierownika PUdsBP Będzin; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO Myszków; 1 IX 1957 – starszy oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 1 XI 1962 – starszy oficer operacyjny Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO w Katowicach; 1 XI 1963 – kierownik Grupy Analityczno-Sprawozdawczej Wydziału IV KW MO Katowice; 16 IX 1968 – zastępca naczelnika Wydziału Kontroli Ruchu Granicznego KW MO Katowice; 1 VII 1969 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 30 IV 1971 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z 8 I 1965 r. – za okres 1963–1964 r. – podpisana przez naczelnika Wydziału IV, ppłk. L. Pikulę:

Obok dobrych rezultatów w pracy własnej dużo uwagi poświęcił pracy całej Grupy. Wykazał przy tym znaczne umiejętności organizacyjne oraz samodzielne, koncepcyjne rozwiązywanie problemów. [...] Postawa etycznie-moralna godna członka Partii, skromny, opanowany, bez szkodliwych namiętności. Z aparatem Służby Bezpieczeństwa związany. Przez kolektyw towarzyszy jest ceniony. Jest aktywnym w życiu partyjnym. W stosunku do przełożonych odznacza się szczerością.

IPN Ka 0227/270, Akta osobowe Eugeniusza Wojdasa

E. Marek

Wojna Edmund

s. Alfreda

ur. 2 II 1950 r. w Hucisku, pow. Końskie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie techniczne/wyższe

Przebieg służby:

1 V 1972 – inspektor operacyjny Grupy Paszportów i Dowodów Osobistych Referatu ds. SB KM i P MO Bielsko-Biała; 1 VI 1975 – starszy inspektor Sekcji I Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 X 1981 – p.o. kierownik Sekcji I Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 I 1982 – kierownik Sekcji I Wydziału IV KW MO Bielsko-Biała; 1 III 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Wadowice; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Wadowice; 15 XII 1984 – do dyspozycji szefa WUSW Kielce; 16 III 1985 – zastępca naczelnika Wydziału V WUSW Kielce; 1 VII–31 XII 1985 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału V WUSW Kielce; 1 VIII 1986 – zastępca naczelnika Wydziału VI WUSW Kielce; 21 X 1988 – do dyspozycji szefa WUSW Kielce; 1 II 1990 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji WUSW Kielce; 31 III 1990 – zwolniony.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka z 20 XII 1977 r. sporządzona przez zastępcę naczelnika Wydziału IV KW MO w Bielsku-Białej, mjr. B. Słabonia:

[...] Od 1.06.1975 r. pozyskał 6 jednostek TW, w tym 2 jednostki w 1977 r. Za pozyskanie cennej jednostki TW w roku 1975 został wyróżniony nagrodą pieniężną Komendanta Wojewódzkiego MO. Organizuje pracę operacyjną w stosunku do alumnów świeckich i zakonnych Seminarium Duchownych, pochodzących z terenu woj. bielskiego oraz po duszpasterstwie akademickim. Posiada na kontakcie 7 jednostek tajnych współpracowników, w tym 4 dobre, z którymi praca jest systematyczna. W opiniowanym okresie podejmował szereg działań zmierzających do ograniczenia naboru do W[yższego] S[eminarium] D[uchownego], osiągając pozytywne wyniki.

IPN Ki 103/4313, Akta osobowe Edmunda Wojny

W. Dubiański

Wojtkowski Henryk

s. Jana

ur. 2 II 1921 r. w Siemiatyczach, pow. Bielsk Podlaski

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: sanitariusz

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

20 IV 1945 – referent personalny MUBP Siemianowice; 12 X 1945 – słuchacz CS MBP Łódź; 5 II 1946 – referent Sekcji I Wydziału III Zarządu Personalnego MBP; 1 IV 1946 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice z przydziałem do PUBP Katowice; 15 IV 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. zastępca szefa PUBP Tarnowskie Góry; 15 VII 1946 – p.o. zastępca szefa PUBP Głubczyce; 1 III 1947 – p.o. szef PUBP Głubczyce; 1 XI 1947 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 4 X 1948 – zwolniony dyscyplinarnie (m.in. za zatajenie przedwojennej służby ojca w policji oraz antagonizowanie pracowników podległego mu PUBP w Głubczycach).
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Pismo z 19 VII 1946 r. szefa WUBP w Katowicach, mjr. J. Wargina-Słomińskiego, do MBP: *Po skierowaniu z MBP objął stanowisko zastępcy szefa w Tarnowskich Górach, lecz w niedługi czas potem okazało się, że grywał w karty z pracownikami w czasie obowiązujących godzin urzędowania, wskutek czego przeniesiony został do UB w Głubczycach.*

IPN Ka 0181/351, Akta osobowe Henryka Wojtkowskiego
W. Dubiański

Wolski Witold

s. Józefa

ur. 18 XI 1911 r. w Krakowie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik administracji

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

4 II 1945 – kierownik gospodarczy MUBP Chorzów; 1 X 1945 – kierownik Wydziału III WUBP Katowice; 5 VI 1946 – zwolniony na własną prośbę ze względu na stan zdrowia.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Charakterystyka wystawiona przez kierownika WUBP w Katowicach, J. Wargina-Słomińskiego w 1946 r.:

Wykazuje zmysł organizacyjny po linii gospodarczej, mając ku niej odpowiednie kwalifikacje nabyte przez przygotowanie teoretyczne i praktyczne. Cieszy się uznaniem i zaufaniem odnośnie wykonywania swych obowiązków. Jest inteligentnym, jednak nie zawsze uprzejmym w podejściu do pracowników WUBP, których trochę ironizuje niekiedy w sprawach załatwianych u niego. Wobec obecnego rządu jest lojalny.

IPN Ka 0213/74, Akta osobowe Witolda Wolskiego
T. Marszałek

Woronecki Edmund (do 1960 r. Pasiciel Edmund)

s. Mariana

ur. 7 I 1929 r. w Saint Entienne-Laire (Francja)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektryk

wykształcenie: podstawowe/średnie techniczne

Przebieg służby:

21 VIII 1949 – aplikant śledczy Wydziału Śledczego WUBP Warszawa; 15 V 1950 – młodszy oficer śledczy Referatu Śledczego PUBP Wołomin; 23 X 1950–26 II 1951 – słuchacz Kursu Oficerów Śledczych CW MBP Warszawa; 1 VI 1951 – oficer śledczy MUBP Chorzów; 1 III 1952 – starszy oficer śledczy MUBP Chorzów; 15 IV 1953 – starszy oficer śledczy UBP na MiP Będzin; 1 X 1953 – kierownik Sekcji Śledczej UBP na MiP Będzin; 1 IV 1955 – starszy oficer śledczy Sekcji I Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – oficer techniki operacyjnej Sekcji I Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 XII 1958 – starszy oficer techniki operacyjnej Etatu „N” (niejawnego) Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 I 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Etatu „N” Wydziału „T” KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy referent techniki operacyjnej Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 1 XI 1975 – naczelnik Wydziału „T” KW MO Częstochowa; 15 VI 1985 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 8 VII 1974 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „T” KW MO w Katowicach, płk. H. Kotulę:

Z powierzonych obowiązków wywiązuje się dobrze, przejawia wiele inicjatywy i pomysłowości w kierunku podnoszenia poziomu wykonywanej pracy zarówno osobistej jak i podwładnych. Jest staranny i dokładny w realizacji zadań, które wykonuje terminowo i bez usterek. Jest pracownikiem zdyscyplinowanym o dużym poczuciu odpowiedzialności za podejmowane decyzje w zakresie wykonywanej pracy. Cechuje go zdrowa ambicja i dążność do stałego podnoszenia jakości pracy. Do podwładnych odnosi się uprzejmie i taktownie, jest wobec nich koleżeński i uczynny, ale zarazem wymagający.

IPN Ka 0188/296, Akta osobowe Edmunda Woroneckiego

E. Wiecha

Woźniak Zygmunt

s. Franciszka

ur. 29 III 1925 r. w Przeczycach, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

1 VI 1947 – młodszy referent UBP na MiP Gliwice; 1 XI 1947 – młodszy referent Placówki w Pyskowicach PUBP Gliwice; 1 VII 1948 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 15 IV 1949 – referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 III 1950 – referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – starszy referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 1 X 1950 – słuchacz II Roczno Kursu Szkolenia Partyjnego w CS PZPR w Łodzi; 1 VIII 1951 – starszy referent przy Państwowym Urzędzie Repatriacyjnym Wydziału I WUBP Katowice; 1 II 1952 – inspektor Inspektoratu Kontroli WUBP Katowice; 1 II 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału I WUBP Katowice; 1 VIII 1953 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji I Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – starszy oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 I 1957 – kierownik Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 IX 1959 – starszy oficer operacyjny Grupy VI Wydziału II KW MO Katowice; 1 XII 1960–1 III 1961 – delegowany służbowo do Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Pszczyna; 1 III 1961 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Ruda Śląska; 1 VII 1967 – zastępca naczelnika Wydziału „C” KW MO Katowice; 1 XII 1973 – inspektor Szkolenia Zawodowego Inspektoratu Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego KW MO Katowice; 1 VI 1975 – naczelnik Wydziału „C” KW MO Częstochowa; 1 IV 1980 – naczelnik Wydziału II KW MO Częstochowa; 15 X 1983 – do dyspozycji szefa WUSW Częstochowa; 15 XI 1983 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Charakterystyka z 21 VI 1979 r. wystawiona przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Częstochowie:

Cechuje go dobra znajomość zagadnień i zasad pracy operacyjnej na powierzonym odcinku, którą zdobył w okresie długoletniej służby. Jest oficerem posiadającym zdolności organizatorskie oraz zdolności podejmowania szybkich i trafnych decyzji. Posiada poczucie odpowiedzialności i stanowczości, które w codziennej służbie wdraża podległym sobie funkcjonariuszom, w stosunku do których jest bardzo wymagający.

IPN Ka 0235/494, Akta osobowe Zygmunta Woźniaka

M. Dendra

Woźnica Alicja

c. Jakuba

ur. 25 VI 1916 r. w Częstochowie

narodowość: polska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: stenotypistka

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

23 V 1945 – referent Wydziału Walki z Bandytyzmem WUBP Katowice; 15 VII 1945 – referent ds. aparatu powiatowego Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 I 1946 – starszy referent Sekcji I Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 II 1947 – kierownik Sekcji I Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 VI 1948 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 IX 1948 – zastępca naczelnika Wydziału Personalnego WUBP Katowice; 1 VIII 1951 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 30 IX 1951 – zwolniona na własną prośbę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka służbowa wystawiona przez naczelnika Wydziału Personalnego, kpt. W. Dobrowolskiego:

Wóznica Alicja jest jedną z najlepszych pracowników Wydziału Personalnego. Obecnie pełni obowiązki Kierownika I Sekcji Wydz. wywiązując się wzorowo. Energiczna, bystra, inteligentna, uświadomiona politycznie i społecznie. Posiada nieugięty charakter. Umie postępować z podwładnym sobie personelem. Odznacza się dużą wydajnością w pracy. Rygorystka w przestrzeganiu dyscypliny pracy [...].

IPN Ka 0231/83, Akta osobowe Alicji Wóznicy

M. Domagała

Wójcik Stanisław

s. Franciszka

ur. 13 II 1925 r. w Kamionce Strumiłowej, woj. tarnopolskie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

14 IV 1944 – słuchacz Szkoły Specjalnej NKWD w Kujbyszewie; 2 IX 1944 – cenzor Cenzury Wojennej RBP; 21 I 1945 – kierownik Grupy Operacyjnej, następnie kierownik PUBP Tarnowskie Góry; 9 VIII 1945 – kierownik Sekcji IV Wydziału Ochrony Rządu MBP; 1 IV 1946 – starszy wywiadowca Sekcji IV Wydziału Ochrony Rządu MBP; 1 IX 1947 – starszy oficer ochrony Wydziału Ochrony Rządu MBP; 1 I 1949 – dowódca ochrony Wydziału II Departamentu Ochrony Rządu MBP; 1 VII 1949 – oficer ochrony osobistej Wydziału II Departamentu Ochrony Rządu MBP; 1 II 1953 – starszy oficer ochrony osobistej Wydziału II Departamentu Ochrony Rządu MBP; 22 III 1955 – starszy oficer ochrony Wydziału II Departamentu VIII KdsBP; 1 IV 1956 – oficer ochrony Wydziału II Departamentu VIII KdsBP; 28 XI 1956 – oficer ochrony Wydziału I Biura Ochrony Rządu MSW; 19 IX 1958 – zawieszony w obowiązkach służbowych; 5 XI 1958 – zwolniony z powodu niedo-

pełnienia obowiązków służbowych (podczas akcji zatrzymania dopuścił do ucieczki podejrzanych).

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka kursanta kaprała Wójcik Stanisława Wojciechowicza, VI 1944 (tłumaczenie z języka rosyjskiego):

Na kursach z dziedzin specjalnych uczył się dobrze, a na pozostałych zadowolająco. Praktyczne zadania ze specjalnych dziedzin rozwiązywał powoli. Z charakteru trochę ociężały. Zdyscyplinowany. Może być wykorzystany jako zwykły pracownik kontrwywiadu po linii agentury.

IPN BU 0193/6370, Akta osobowe Stanisława Wójcika

D. Węgrzyn

Wrona Henryk

s. Stefana

ur. 6 IX 1925 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: rachmistrz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

15 VII 1949 – młodszy referent Referatu „C” Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 IX 1950 – młodszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Katowice; 20 IX 1950 – słuchacz Rocznej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 8 VIII 1951 – starszy referent Sekcji V Wydziału I WUBP Katowice; 1 VI 1952 – kierownik Sekcji I UBP na MiP Gliwice; 15 I 1953 – zastępca szefa UBP na MiP Gliwice; 15 VII 1954 – starszy referent Sekcji III Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 30 IV 1955 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podporucznik.

Charakterystyka z 25 VI 1954 r. wystawiona przez szefa Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Stalinogrodzie, płk. J. Jurkowskiego:

Początkowy zapał z czasem osłabł i zarysowała się u wyżej wymienionego pewna demobilizacja, która doprowadziła do całkowitego zaniedbania się w pracy. Wynikiem tego zaniedbania jest fakt, że jako Zastępca Szefa nie prowadzi żadnych spraw jak również nie obsługuje agentury. Ponadto lekceważy obowiązki służbowe i współpracę z szefem, ograniczając się niejednokrotnie do 8 godzin pracy, w chwilach których winien dłużej pracować. W ostatnim okresie przejawiał pewne skłonności do używania alkoholu podrywając sobie tym autorytet u podwładnych pracowników. Jednocześnie nadmienia się, że wyżej wymieniony posiada duże znajomości na terenie Gliwic z osobami nie-

związanymi z aparatem BP i często tytułuje się szefem Urzędu podrywając tym samym autorytet właściwemu kierownikowi jednostki.

IPN Ka 0183/234, Akta osobowe Henryka Wrony
T. Marszałek

Wroński Adam

s. Stefana

ur. 26 I 1929 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

1 VII 1951 – młodszy referent Sekcji I Wydziału IV WUBP Katowice; 1 I 1952 – referent Sekcji IV Wydziału IV WUBP Katowice; 1 II 1953 – referent Sekcji I Wydziału IX H WUBP Katowice; 1 V 1953 – starszy referent Sekcji I Wydziału IX H WUBP Stalinogród; 1 IV 1955 – referent Sekcji II Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 1 IV 1956 – oficer operacyjny Sekcji II Wydziału Górniczo-Hutniczego WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony na własną prośbę; 15 II 1962 – oficer operacyjny Grupy VIa Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1963 – starszy oficer operacyjny Grupy VIb Wydziału III KW MO Katowice; 1 V 1966 – kierownik Grupy VIb Wydziału III KW MO Katowice; 1 I 1969 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 1 XII 1972 – p.o. I zastępca komendanta ds. SB KP MO Wodzisław Śląski; 1 VIII 1973 – zastępca naczelnika Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – starszy inspektor Wydziału Inspekcji Zespołu ds. SB KW MO Katowice; 31 VII 1979 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia służbowa z dnia 18 VI 1974 r. – za okres 1970–1973 – wystawiona przez I zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB, płk. S. Opitka:

Bezpośrednio nadzoruje pracę grup II, III i IV, powołanych do zwalczania dywersji ideologicznej, wykrywania sprawców wrogiej propagandy pisanej, ochrony środowisk twórczych, kadry naukowo-dydaktycznej i studentów wyższych uczelni oraz środków masowego przekazu. [...] Na przełomie 1973–1974 r. przy wydatnej pomocy kpt. Wrońskiego ustalono kilku sprawców wrogiej propagandy pisanej. [...] Osobiście posiada w opracowaniu 2 kandydatów na TW oraz prowadzi wyjaśnienie wstępnych materiałów operacyjnych.

IPN Ka 0228/165, Akta osobowe Adama Wrońskiego
M. Sikora

Wróbel Henryk

s. Ignacego

ur. 22 III 1937 r. w Liszce Dolnej, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: b.d.

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

1 VII 1963 – służba w pionie milicyjnym KW MO Opole; 1 IV 1969 – inspektor Wydziału II KW MO Opole; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału II KW MO Opole; 1 III 1972 – funkcjonariusz pionu milicyjnego KW MO Opole; 1 III 1975 – funkcjonariusz pionu milicyjnego KW MO Katowice; 1 III 1982 – kierownik sekcji Wydziału V-1 KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Piekary Śląskie; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB MUSW Piekary Śląskie; 16 X 1985 – do dyspozycji szefa WUSW Jelenia Góra; 1 VI 1986 – służba w pionie milicyjnym.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opis sporządzony na podstawie wypisu z akt o sygnaturze IPN Kr 0208/159, Akta osobowe Henryka Wróbla, przygotowanego do publikacji w internetowym katalogu pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy organów bezpieczeństwa państwa, w myśl art. 52a pkt 6 Ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (DzU z 1998 r., nr 155, poz. 1016 z późn. zm.).

W. Dubiański

Wróbel Marian (do 1945 r. Wajnberg Eljasz)

s. Abrama

ur. 6 VII 1923 r. w Żarnowie, pow. Opoczno

narodowość: żydowska

pochodzenie: mieszczańskie

zawód: elektryk

wykształcenie: średnie

Przebieg służby:

22 III 1945 – referent PUBP Opoczno; 5 IV 1945 – słuchacz III Kursu CS MBP Łódź; VI 1945 – zastępca kierownika PUBP Wieluń; VII 1945 – zastępca kierownika Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 1 VIII 1945 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik PUBP Rybnik; 1 VIII 1946 – kierownik Sekcji III Wydziału V WUBP Katowice; 1 XI 1946 – aresztowany, sprawę skierowano do sądu; 10 XII 1946 – zwolniony dyscyplinarnie.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: bez stopnia.

Pismo z Wydziału I WUBP w Katowicach z 16 XI 1946 r. do Biura Personalnego MBP: *Zawiadamy, że ob. Wróbel Marian zatwierdzony Rozkazem MBP nr 213 z dnia 8 VII 1946 roku w charakterze starszego referenta z jednoczesnym pełnieniem obowiązków Szefa Urzędu w Rybniku zatrzymany został przez Wydział ds. Funkcjonariuszy i osadzony w areszcie w dniu 1 bm. Ob. Wróbel Marian z dniem 1 VIII 1946 roku przeniesiony został do pracy w Wydziale V, gdzie pełnił obowiązki kierownika Sekcji, gdyż jak twierdził w Rybniku nie czuł się bezpiecznie i obawiał się zemsty za zlikwidowane częściowo bandy. W okresie pracy w tym Wydziale osadzony został za wprowadzenie rozkładu w pracy, demoralizację, zanik dyscypliny w UB w Rybniku.*

IPN Ka 0181/371, Akta osobowe Mariana Wróbla

D. Węgrzyn

Wysłych Romuald

s. Dominika

ur. 5 VII 1930 r. w Drogomyślu, pow. Cieszyn

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik ekonomista

wykształcenie: średnie techniczne

Przebieg służby:

28 II 1953 – referent Referatu V PUBP Cieszyn; 1 IX 1954 – słuchacz Międzywojewódzkiego Kursu Przeszkolenia Oficerów BP w Katowicach; 1 VII 1955 – referent terenowy PUdsBP Cieszyn; 1 IV 1956 – oficer operacyjny PUdsBP Cieszyn; 27 XII 1956 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Cieszyn; 1 I 1960 – starszy oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KP MO Cieszyn; 1 IV 1967 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KP MO Cieszyn; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału Paszportów KW MO Bielsko-Biała; 15 I 1983 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka z 8 XII 1964 r. wystawiona przez zastępcę komendanta ds. bezpieczeństwa KP MO w Cieszynie, kpt. W. Szamotę:

Z pracy zawodowej wywiązuje się dobrze. Jest pracownikiem zdolnym, sumiennym, wykazującym dużo sprytu i pomysłowości. Na ogół wykazuje samodzielność w podejmowaniu decyzji w występujących problemach pracy operacyjnej. W codziennej pracy przy styku ze społeczeństwem dopomaga mu posiadana inteligencja, kulturalne podejście i odpowiednia prezencja zewnętrzna [...].

IPN Ka 0238/207, Akta osobowe Romualda Wysłycha

M. Domagała

Wziątek Edmund

s. Waclawa

ur. 15 I 1921 r. w Wittstock (Niemcy)

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: gorzelnik

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

23 VII 1945 – słuchacz Szkoły przy WUBP Katowice; 16 VIII 1945 – referent MUBP Katowice; 5 XI 1945 – zastępca kierownika Sekcji III MUBP Katowice; 1 I 1946 – referent Referatu V MUBP Katowice; 20 I 1946 – słuchacz CS MBP Łódź; 22 V 1946 – starszy referent Referatu V PUBP Nysa; 15 II 1947 – starszy referent Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 IV 1948 – kierownik Sekcji II Wydziału V WUBP Katowice; 1 I 1949 – kierownik Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Katowice; 1 XI 1951 – naczelnik Wydziału Górnictwa WUBP Katowice; 27 XI 1952 – słuchacz Kursu Aktywu Kierowniczego CW MBP Legionowo; 15 VIII 1953 – zastępca szefa WUBP Wrocław; 28 XI 1956 – starszy inspektor Samodzielnej Grupy Specjalnej KW MO Wrocław; 1 X 1958 – II zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Wrocław; 25 IV 1961 – I zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Gdańsk; 8 IV 1965 – I zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Olsztyn; 1 IV 1969 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr MSW; 1 VII 1969 – starszy inspektor Wydziału VI Departamentu II MSW; 1 VI 1971 – starszy inspektor Grupy III Departamentu II MSW; 1 I 1972 – starszy inspektor Wydziału VI Departamentu II MSW; 1 VIII 1973 – starszy inspektor Inspektoratu przy Kierownictwie Departamentu III MSW; 1 X 1974 – starszy inspektor Wydziału VIII Departamentu III MSW; 1 VI 1975 – starszy inspektor Grupy V Departamentu III MSW (skierowany do pracy w Grupie Operacyjnej w NRD); 1 VI 1978 – dyrektor Grupy Rezerwowej Departamentu Kadr MSW; 31 VII 1978 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Fragment charakterystyki z 18 VI 1946 r. wystawionej przez szefa PUBP w Nysie, J. Filipka: [...] *okazał się pracownikiem zdyscyplinowanym w wykonywaniu obowiązków i poleceń, fachowo wyszkolonym i dobrym organizatorem. Pełni on funkcję kier[ownika] placówki w Głucholazach [...] natogom nie ulega.*

Fragment notatki służbowej z 9 IX 1963 r. dotyczącej plk. Wziątka:

[...] *od samego początku starał się nawiązać jak najszersze znajomości ze wszystkimi wpływowymi ludźmi w Gdańsku. Znajomości te wykorzystuje nie dla dobra służby lecz odwrotnie. Przez kilka dni jest ciągle nieobecny w pracy, gdzie ciągle pije właśnie ze znajomymi różnego rodzaju, a nawet przygodnie zapoznanymi ludźmi. [...] Bardzo często zdradza on tajemnice służbowe opowiadając przy wódce ludziom postronnym różne prawdziwe i nieprawdziwe posunięcia naszej służby.*

IPN BU 0604/262, Akta osobowe Edmunda Wziątka

A. Dziuba

Zajac Edward

s. Adama

ur. 1 VI 1926 r. w Waleńczowie, pow. Częstochowa

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

10 VIII 1945 – wartownik PUBP Strzelce Opolskie; 1 II 1946 – kurier poczty specjalnej PUBP Strzelce Opolskie; 15 IV 1946 – referent gminny PUBP Strzelce Opolskie; 15 VIII 1946 – referent gminny PUBP Katowice; 1 XI 1947 – starszy referent Placówki w Rudzie Śląskiej PUBP Katowice; 15 IV 1949 – referent Sekcji VI Wydziału I WUBP Katowice; 1 X 1950 – starszy referent Sekcji VI Wydziału I WUBP Katowice; 1 IX 1951 – kierownik Sekcji VI Wydziału I WUBP Katowice; 10 XI 1953 – szef UBP na MiP Bytom; 1 IV 1955 – kierownik MUdsBP Bytom; 1 IX 1955 – słuchacz Wyższej Szkoły Podwyższania Kwalifikacji Aktywu Kierowniczego w Warszawie; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 27 XII 1956 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Chorzów; 1 VIII 1957 – zastępca komendanta ds. bezpieczeństwa KM MO Zabrze; 1 III 1962 – do dyspozycji zastępcy komendanta ds. bezpieczeństwa KW MO Katowice; 1 VI 1962 – kierownik grupy Wydziału II KW MO Katowice; 30 IX 1962 – zwolniony z powodu dopuszczenia do chrztu swoich dzieci i udziału córki w I Komunii św.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

IPN Ka 0225/315, Akta osobowe Edwarda Zajaca

E. Zajchowska

Zajac Jerzy (od 1980 r. Zaczyński Jerzy)

s. Józefa

ur. 20 VI 1941 r. w Rejowcu, pow. Chełm

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: b.d.

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 XI 1963 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Bytom; 3 IX 1965 – słuchacz Szkoły Oficerskiej nr 1 CW MSW Legionowo; 1 VIII 1966 – oficer operacyjny Referatu ds. Bezpieczeństwa KM MO Bytom; 1 IV 1967 – oficer Referatu ds. SB KM MO Bytom; 1 IV 1969 – inspektor operacyjny Referatu ds. SB KM MO Bytom; 1 X 1972 – starszy inspektor Wydziału III [faktycznie skierowany do pracy w zakresie

zadań Departamentu I, ale z powodu braku etatu umieszczony na etacie Wydziału III] KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału IV KW MO Katowice; 1 IX 1976–30 VI 1977 – słuchacz Kursu Specjalnego Wyższej Szkoły KGB w Moskwie; 1 IX 1979 – naczelnik Wydziału IV KW MO Siedlce; 15 VII 1984 – zwolniony ze względu na stan zdrowia.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Opinia służbowa z 8 VIII 1979 r. podpisana przez zastępcę komendanta wojewódzkiego MO ds. SB w Katowicach, płk. J. Bobonia:

Jest dobrym organizatorem, w sposób właściwy kieruje powierzonym mu zespołem ludzi. Posiada znajomość problematyki zawodowej. Rozwiązując skomplikowane sytuacje operacyjne stosuje wielokierunkowe, nieszablonowe przedsięwzięcia wykazując przy tym dużo pomysłowości oraz inwencji własnej. Jest wymagający zarówno w stosunku do siebie jak i podległych funkcjonariuszy. [...] Mjr Zajac jest inteligentny, energiczny, posiada duży autorytet u podwładnych. Cechuje go zdyscyplinowanie, obowiązkowość i pełna świadomość wytyczonych celów i kierunków pracy.

IPN Lu 0344/10, Akta osobowe Jerzego Zaczyńskiego (Zająca)

L. Marek

Zarzycki Artur

s. Tadeusza

ur. 2 IX 1952 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: polonista

wykształcenie: wyższe

Przebieg służby:

16 XI 1978 – młodszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 XII 1980 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 XII 1981 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 16 I 1983 – kierownik sekcji Wydziału III KW MO Katowice; 1 II 1988 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Katowice; 16 VII 1988 – zastępca naczelnika Wydziału III WUSW Katowice; 1 XI 1989 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 31 VII 1990 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Opinia służbowa z 13 I 1983 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału III KW MO w Katowicach, mjr. J. Wieniewskiego:

Posiada odpowiednie przygotowanie teoretyczne, a uzyskane w toku dotychczasowej pracy doświadczenie praktyczne pozwala mu na prawidłową organizację pracy operacyjnej oraz samodzielne podejmowanie właściwych decyzji operacyjnych i koordynowanie pracy w Sekcji. Jest pracownikiem su-

miennym, zdyscyplinowanym, wykazującym dużo własnej inicjatywy w realizacji stawianych przed nim zadań.

IPN Ka 0231/485, Akta osobowe Artura Zarzyckiego

G. Kolek

Zawadzki Czesław

s. Ignacego

ur. 24 IX 1914 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz maszynowy

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

21 IV 1945 – referent na gminę Zagórze PUBP Będzin; 20 X 1945 – młodszy referent MBP (faktycznie słuchacz Szkoły Bezpieczeństwa w Warszawie); 10 I 1946 – p.o. zastępcy kierownika PUBP Cieszyn; 8 VII 1946 – zginął podczas akcji zbrojnej przeciw grupie KWP „Wędrowiec”. Był bratankiem wojewody A. Zawadzkiego.

Ostatni uzyskany stopień: podporucznik.

Charakterystyka z 15 X 1945 r. wystawiona przez kierownika PUBP w Będzinie, por. Kowalskiego:

Z pracy mu powierzonej wywiązywał się dobrze, w krótkim czasie opanował prace powierzoną mu. Politycznie orientuje się dobrze, był pracownikiem uczciwym i cętym, jest pracownikiem pewnym. Przy ukończeniu Szkoły Bezpieczeństwa – rokuje [na] pracownika wartościowego.

IPN Ka 0213/190, Akta osobowe Czesława Zawadzkiego

G. Kolek

Zawadzki Marian

s. Zygmunta

ur. 1 VIII 1934 r. w Busku Zdroju

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik metalurg

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 I 1963 – oficer operacyjny Wydziału III KW MO Katowice; 7 IX 1964 – słuchacz Szkoły Oficerskiej CW MSW Legionowo; 26 VII 1965 – oficer operacyjny Wydziału III

KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Wydziału III KW MO Katowice; 16 IX 1973 – kierownik grupy Wydziału III KW MO Katowice; 1 VI 1975 – kierownik sekcji Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XI 1981 – zastępca naczelnika Wydziału III A (Grupa Operacyjna w Będzinie) KW MO Katowice; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V (Grupa Operacyjna w Będzinie) KW MO Katowice; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-1 (Grupa Operacyjna w Będzinie) KW MO Katowice; 1 V 1983 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Będzin; 1 VIII 1983 – zastępca szefa ds. SB RUSW Będzin; 15 II 1984 – szef RUSW Będzin; 5 V 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 13 II 1984 r. wystawiona przez szefa WUSW w Katowicach, płk. R. Szustera:

[...] dążeniu do osiągania wyników – poza codziennymi obowiązkami, kontrolą i rozliczaniem spełnia rolę inspiratorską, pogłębiając pracę operacyjną, zmierzającą do jeszcze lepszego rozpoznania zamiarów przeciwnika. Jest dobrym organizatorem działań własnych i kolektynu, który nadzoruje. Od listopada 1983 r. kieruje całą jednostką, zarówno pionem jak i SB – wywiązując się należycie z powierzonych mu obowiązków. Z uwagi na krótki okres czasu jaki upłynął od mianowania go Z-cą Szefa ds. SB nie jest w rezerwie kadrowej, lecz swą ofiarnością, zaangażowaniem i umiejętnościami dowiódł, że w pełni zasługuje na mianowanie go na proponowane stanowisko. [...]

IPN Ka 0264/553, Akta osobowe Mariana Zawadzkiego

K. Wiczorek

Zawisza Robert

s. Gustawa

ur. 17 VIII 1940 r. w Harbutowicach, pow. Cieszyn

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: bez zawodu

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

15 XI 1962 – kontroler Inspekcji Ruchu Drogowego KP MO Cieszyn; 1 III 1963 – kontroler Powiatowej Inspekcji Ruchu Drogowego KP MO Cieszyn; 1 IX 1963 – kontroler-kierowca Powiatowej Inspekcji Ruchu Drogowego KP MO Cieszyn; 1 V 1966 – kierownik garaży Sekcji Gospodarczej KP MO Cieszyn; 1 IV 1971 – milicjant Plutonu Służbowego KP MO Cieszyn; 1 VIII 1971 – milicjant-kierowca Referatu ds. SB KP MO Cieszyn; 1 VI 1975 – młodszy inspektor Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 1 IV 1977 – inspektor Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 1 VII 1981 – inspektor, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 15 III 1982 – in-

spektor Wydziału „B” KW MO Bielsko-Biała; 1 XI 1986 – starszy inspektor Wydziału „B” WUSW Bielsko-Biała; 31 VII 1990 – zwolniony w związku z reorganizacją aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka z 15 VI 1984 r. wystawiona przez naczelnika Wydziału „B” KW MO w Bielsku Białej, por. J. Styłę:

Jest jedynym specjalistą Wydziału „B” SB WUSW w Bielsku Białej w zakresie fotografii i filmu operacyjnego oraz związanej z tym obróbki chemicznej. W dziedzinie tej, wykorzystując swoją wiedzę techniczną i pedagogiczną przeszkolił siedmiu funkcjonariuszy, którzy aktualnie dobrze opanowali podstawowe tajniki pracy techniczno-operacyjnej. Prócz specjalizacji w zakresie fotografii i filmu operacyjnego, w sposób należyty pracuje z agenturą w ochronianych przez Wydział „B” obiektach. Dowodem tego jest przekazanie na rzecz Departamentu I MSW, TW pseudonim „Wichłacz”, przyczynienie się poprzez posiadane osobowe źródła informacji do realizacji prowadzonej przez Wydział II SB WUSW sprawy krypt. „Satelit”. Uczestniczył również w realizacji zatrzymania figurantów sprawy szpiegowskiej Jurzaka i Adamaszka. Aktywnie uczestniczył w budowie, wyposażaniu i tworzeniu legendy obiektu bazy „Hel” tworzonej dla potrzeb Wydziału „B” WUSW, a także lokalu konspiracyjnego krypt. „Bramin”. [...] Jego wkład pracy dla potrzeb rozwijającego się Wydziału zasługuje na szczególne uwzględnienie z punktu widzenia służby operacyjnej i jest miernikiem jego wysokich kwalifikacji fachowych niezbędnych w konspiracji pracy wydziału „B” WUSW.

IPN Ka 0273/3, Akta osobowe Roberta Zawiszy

T. Marszałek

Zborowski Marian

s. Stanisława

ur. 7 XI 1926 r. w Zagórzcu, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: pomocnik zegarmistrza

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

27 VII 1945 – wartownik MUBP Bytom; 15 I 1946–15 II 1946 – słuchacz VII Specjalnego Kursu Szkoła przy WUBP Katowice; 20 II 1946 – młodszy referent Referatu I MUBP Zabrze; 15 III 1946 – referent Placówki Kolejowej w Strzelcach Ekspozytury Kolejowej PUBP Strzelce Wielkie; 15 VII 1946 – starszy referent Placówki Kolejowej w Strzelcach Ekspozytury Kolejowej PUBP Strzelce Wielkie; 1 XI 1947 – referent Placówki Kolejowej PUBP Strzelce Wielkie; 1 XI 1948 – starszy referent Placówki Kolejowej PUBP Strzelce Wielkie; 1 I 1949 – starszy referent Referatu Kolejowego PUBP Strzelce Wielkie; 1 VI 1949 – kierownik Sekcji III PUBP Katowice; 15 I 1951 – starszy referent Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 15 IX 1951 – słuchacz Rocznej Szkoły Kierownictwa CW MBP Legiono-

wo; 8 VIII 1952 – do dyspozycji szefa WUBP Katowice; 1 IX 1952 – kierownik Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 1 XI 1953 – zastępca szefa UB na MiP Gliwice; 1 IV 1955 – zastępca kierownika PUdsBP Gliwice; 16 XII 1956 – do dyspozycji kierownika WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa. Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Charakterystyka służbowa wystawiona przez szefa WUBP w Katowicach, plk. Jurkowski, brak daty:

Ze względu na krótki okres pracy w Wydziale III [Zborowski Marian] specjalnych osiągnięć nie ma. W czasie swojej pracy w Sekcji IV wykazuje zdolność organizacyjną i własną inicjatywę [...] Jest pracownikiem chętnym, zdyscyplinowanym, może służyć przykładem dla innych pracowników ze swoją świadomością polityczną i poziomem intelektualnym.

IPN Ka 0224/155, Akta osobowe Mariana Zborowskiego
M. Domagała

Zegadło Zygmunt

s. Ignacego

ur. 26 X 1931 r. w Klimontowie, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/wyższe

Przebieg służby:

10 IX 1952 – słuchacz Dwuletniej Szkoły Oficerskiej CW MBP Legionowo; 27 VII 1954 – młodszy oficer Sekcji I Wydziału Śledczego WUBP Stalinogród; 15 I 1955 – oficer śledczy Sekcji I Wydziału VII WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa; 15 IV 1961 – zatrudniony ponownie, oficer Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 I 1963 – starszy oficer Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy Terenowej Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 VI 1970 – kierownik grupy Wydziału Śledczego KW MO Katowice; 1 IV 1971 – inspektor Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Katowice; 16 IV 1972 – zastępca komendanta ds. SB KM MO Katowice; 16 X 1973 – I zastępca komendanta ds. SB KM MO Chorzów; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału III A KW MO Katowice; 1 XII 1981 – zastępca naczelnika Wydziału V KW MO Katowice; 1 II 1982 – zastępca naczelnika Wydziału V-2 KW MO Katowice; 1 XII 1983 – do dyspozycji szefa WUSW Katowice; 29 II 1984 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1972 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału Kadry KW MO w Katowicach, mjr. H. Thala:

Sprawy będące w jego prowadzeniu były dobrze dokumentowane, w związku z tym nie było uwag ze strony organów prokuratorskich. W ogóle jego pracę cechuje bardzo duża dokładność i staranność. Dobry organizator, przejawia dużo własnej inicjatywy i samodzielności.

IPN Ka 0229/385, Akta osobowe Zygmunta Zegadły

M. Paszek

Zelek Antoni

s. Franciszka

ur. 17 I 1920 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: tokarz

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

26 V 1945 – młodszy wywiadowca Sekcji VII Wydziału I WUBP Katowice; 10 VIII 1945 – wywiadowca Sekcji VII Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1946 – referent Sekcji III Wydziału III A WUBP Katowice; 15 VII 1947 – starszy referent Sekcji III Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 VI 1948 – starszy referent, równocześnie p.o. kierownik Sekcji III Wydziału „A” WUBP Katowice; 30 XII 1948 – p.o. naczelnik Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 II 1949 – kierownik Sekcji III Wydziału „A” WUBP Katowice; 15 II 1950 – kierownik Sekcji I Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 IX 1950 – zastępca naczelnika Wydziału „A” WUBP Katowice; 15 XII 1952 – naczelnik Wydziału „A” WUBP Katowice; 1 IV 1955 – naczelnik Wydziału „B” WUdsBP Stalinogród; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji struktur aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Pismo kierownika Sekcji VII Wydziału I WUBP w Katowicach – z 11 VIII 1945 r. – B. Króla do Wydziału Personalnego WUBP w Katowicach:

[...] jest pracownikiem b[ardzo] dobrym, a co najważniejsze jest jednym z nielicznych, piszących ortograficznie. Posiada dużą dozę inicjatywy własnej, z nikim nie zadziera, spokojny, zachowuje się bez zarzutu. Za znakomite rozpracowanie bandy Akowskiej został przedstawiony do pochwały. Charakterystyka służbowa wystawiona 15 II 1956 r. przez zastępcę kierownika WUdsBP w Stalinogrodzie, mjr. J. Gajka:

Obecnie na stanowisku naczelnika Wydziału „B” z pracy pomimo braków wywiązuje się, jest chętny i zdyscyplinowany. W pracy napotyka na pewne trudności w utrzymaniu dyscypliny, co w pewnym sensie daje się tłumaczyć specyfiką pracy i rozmieszczeniem ludzi w terenie. Dokładną wszelkich starań, by niedomagania te usunąć i należy stwierdzić, że w roku 1955 na tym odcinku zauważono pewną poprawę. [...] Do stron ujemnych należy zaliczyć to, że mało pracował nad podniesieniem poziomu politycznego, był oderwany od życia organizacji partyjnej, od szkolenia ideologicznego i kolektywu. Z tej właśnie przyczyny wynikały niedomagania, jak

wadliwy styl pracy Wydziału na pewnych odcinkach. Braki te próbował nadrobić wysiłkiem fizycznym.

IPN Ka 0224/120, Akta osobowe Antoniego Zelka
W. Dubiański, M. Kania

Zelmański Zbigniew

s. Leona

ur. 19 VI 1937 r. w Podhorcach, pow. Stryj

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: ślusarz

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

1 XII 1956 – posterunkowy KP MO Koźle; 1 I 1958 – przewodnik psa służbowego KP MO Koźle; 1 XII 1958 – dzielnicowy KP MO Koźle; 1 VI 1959 – komendant KP MO Koźle; 1 VI 1966 – posterunkowy KP MO Koźle; 1 VIII 1966 – kierownik Referatu Ogólnego KP MO Koźle; 16 XII 1968 – inspektor Sekcji VI Wydziału do Walki z Przesłępstwami Gospodarczymi KW MO Opole; 1 VIII 1970 – starszy inspektor Sekcji VI Wydziału do Walki z Przesłępstwami Gospodarczymi KW MO Opole; 1 IX 1975 – kierownik Sekcji VI Wydziału III KW MO Częstochowa; 1 I 1977 – zastępcza naczelnika Wydziału „B” KW MO Częstochowa; 1 IV 1979 – naczelnik Wydziału „B” KW MO Częstochowa; 31 I 1990 – przeniesiony na emeryturę.
Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 21 VIII 1972 r. wystawiona przez zastępcę naczelnika Wydziału do Walki z Przesłępstwami Gospodarczymi KW MO w Opolu, mjr. M. Ziubrzyckiego:

Systematycznie pracuje nad podnoszeniem kwalifikacji zawodowych i wiedzy ogólnej studiując literaturę specjalistyczną oraz wybrane zagadnienia z periodyków politycznych oraz społeczno-gospodarczych. Posiadaną wiedzę zawodową wykorzystuje biorąc aktywny udział w szkoleniach zawodowych w wydziale oraz praktycznie stosując ją do działań profilaktycznych i represyjnych przeciwko przestępcom gospodarczym. W pracy zawodowej cechuje go inwencja, wytrwałość i stanowczość oraz wysoka kultura i właściwy stosunek do obywateli. [...] cieszy się autorytetem i zaufaniem wśród pracowników [...].

IPN Ka 0188/347, Akta osobowe Zbigniewa Zelmańskiego
M. Paszek

Zębala Marian

s. Filipa

ur. 29 IX 1912 r. w Dąbrowie Górniczej, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

5 IV 1945 – oficer śledczy Sekcji VIII Wydziału I WUBP Katowice; 1 I 1946 – starszy oficer śledczy Sekcji II Wydziału IV A WUBP Katowice; 1 III 1946 – słuchacz Kursu Oficerów Śledczych CS MBP Łódź; 20 V 1946 – starszy oficer śledczy Sekcji III Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 1 X 1946–1 III 1947 – p.o. zastępca naczelnika Wydziału Śledczego WUBP Katowice; 18 XI 1947 – starszy oficer śledczy PUBP Strzelce; 31 V 1949 – zwolniony dyscyplinarnie za niestawienie się do pracy, upicie się w towarzystwie kobiety lekkich obyczajów i umożliwienie jej zabrania dokumentów służbowych. Ostatni uzyskany stopień w służbie: chorąży.

Charakterystyka sporządzona w XII 1946 r. przez naczelnika Wydziału Śledczego WUBP w Katowicach, S. Michalik:

Prace po linii śledczej zna bardzo dobrze [...] lecz bez kontroli pracować nie może [...] Zdolności decyzji nie posiada w ogóle, poczucie odpowiedzialności jest na niskim poziomie [...] Zdolności kierowniczych nie posiada, nie umie odpowiednio pokierować ludźmi. W stosunku do podwładnych jest mało wymagający [...] Z wszystkimi pracownikami żyje na stopie koleżeńskej [...] Często lubi wypić, niektóre dni to nawet codziennie.

IPN Ka 0213/210, Akta osobowe Mariana Zębali

W: Dubiański

Zieliński Lucjan

s. Aleksandra

ur. 17 V 1923 r. w Nivce, pow. Będzin

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: elektromonter

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 IX 1947 – monter Sekcji Łączności Wydziału II WUBP Katowice; 15 VI 1948 – technik Stacji TKN Wydziału II WUBP Katowice; 22 VII 1950 – starszy technik Sekcji IV Wydziału II WUBP Katowice; 1 VI 1951 – zastępca naczelnika Wydziału Łączności WUBP Katowice; 15 XI 1952 – naczelnik Wydziału Łączności WUBP Katowice;

1 I 1957 – naczelnik Wydziału Łączności KW MO Katowice; 30 IV 1977 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: podpułkownik.

Charakterystyka z 1958 r.:

Realizuje linię Partii w życie. Jest członkiem PZPR. Pod jego kierownictwem Wydz[iał] Łączności pracuje dobrze, widać postępy w porównaniu do lat ubiegłych.

IPN Ka 0260/879, Akta osobowe Lucjana Zielińskiego

E. Zajchowska

Ziemliński Jan

s. Adama

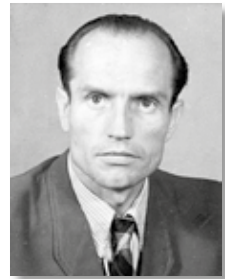
ur. 6 IX 1914 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

poходzenie: robotnicze

zawód: kierowca

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

11 IX 1945 – referent Sekcji III MUBP Katowice; 1 I 1946 – referent Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 20 III 1947 – zastępca szefa, równocześnie p.o. szef PUBP Zawiercie; 1 III 1949 – szef PUBP Zawiercie; 1 II 1950 – szef PUBP Racibórz; 6 XII 1951 – słuchacz Kursu Aktywu Kierowniczego MBP; 1 VIII 1952 – kierownik Sekcji I Wydziału III Departamentu X MBP; 1 VIII 1953 – kierownik Sekcji II Wydziału II Departamentu X MBP; 15 VI 1954 – do dyspozycji dyrektora Departamentu VII MBP; 15 VII 1954 – kierownik Sekcji III Wydziału V Departamentu VII MBP; 1 XI 1954 – kierownik sekcji Departamentu VII MBP; 1 IV 1955 – kierownik Sekcji Departamentu I KdsBP; 1 IV 1956 – starszy oficer operacyjny Departamentu I KdsBP; 20 V 1957 – oficer ewidencji operacyjnej Sekcji I Wydziału II Biura Ewidencji Operacyjnej MSW; 1 XI 1958 – kierownik Sekcji I Wydziału IV Biura Ewidencji Operacyjnej MSW; 28 II 1962 – przeniesiony na emeryturę.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Charakterystyka Jana Ziemińskiego z II 1949 r.:

Posiada bystrą orientację oraz zdolność decyzji. Udziela chętnie wskazówek z zakresu pracy operatywnej pracownikom urzędu dając im odpowiednie nastawienie [...] Posiada powszechnie wykształcenie, pracuje jednak nad sobą uczęszczając na kursy dokształcające. W życiu prywatnym prowadzi się nienagannie. Stosunki towarzyskie utrzymuje z ludźmi politycznie pewnymi. Zdradza skłonności do alkoholu, nie nadużywając go.

Charakterystyka Jana Ziemińskiego z XII 1949 r.:

W pracy operacyjnej zorientowany dobrze, lecz jest jeszcze jednym ze słabszych Szefów naszego województwa [...] Na mniejszym powiecie dalby sobie całkowicie radę, gdyż jest pracowity i zdyscyplinowany. Posiada w pewnym stopniu zdolności kierownicze oraz własną inicjatywę.

IPN BU 0194/1249, t. 1–2, Akta osobowe Jana Ziemińskiego

A. Dziuba

Zwoliński Ignacy
(do 12 X 1945 r. **Zynger [Zinger] Icek**)

s. Chaskiela

ur. 12 II 1911 r. w Chmielniku, pow. Busko Zdrój

narodowość: żydowska

pochozenie: mieszczańskie

zawód: krawiec

wykształcenie: podstawowe

Przebieg służby:

1 VI 1945 – referent Sekcji III, równocześnie p.o. kierownik Sekcji III MUBP Zabrze; 3 VIII 1945 – kierownik Sekcji Walki z Bandytyzmem MUBP Zabrze; 1 I 1946 – starszy referent Referatu VII MUBP Zabrze; 28 III 1946–31 V 1946 – p.o. kierownik Sekcji I Wydziału VII WUBP Katowice; 1 IV 1946 – starszy referent Sekcji I Wydziału III WUBP Katowice; 1 VI 1946 – starszy referent Referatu III MUBP Zabrze; 1 XI 1947 – starszy referent Referatu III MUBP Zabrze; 1 IX 1949 – starszy referent Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 VIII 1950 – kierownik Sekcji II Wydziału III WUBP Katowice; 1 XII 1950 – kierownik Sekcji IV Wydziału III WUBP Katowice; 1 V 1952 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Katowice; 21 XII 1953 – starszy referent Sekcji II Wydziału IV Departamentu III MBP; 15 VII 1954 – inspektor Samodzielnego Wydziału do Walki z Bandytyzmem MBP; 30 VI 1955 – zwolniony ze względu na brak możliwości wykorzystania funkcjonariusza w służbie ze względów organizacyjnych.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: kapitan.

Charakterystyka:

Na początku służby pracował bardzo dobrze, akcje prowadził wzorowo, dbał o dyscyplinę ludzi, wymagający, ale także koleżeński. Dobre wychowanie polityczne, obojętkowy, punktualny. W pracach operacyjnych wykazuje się odwagą, akcje przeprowadza planowo, wykazuje się samodzielnością i inicjatywą. Bez nałogów, karny i zdyscyplinowany, decyzje podejmuje pewnie, posiada zdolności kierownicze. Wykazuje świadomość pracy operatywnej, lecz jest także zarozumiały i pewny siebie. Wyjaśnienia i instrukcje przyjmuje drwiąco i z lekceważeniem.

W 1952 roku ukarany naganą przez OOP przy Wydziale III WUBP w Katowicach za niewłaściwe zabezpieczenie akcji, w wyniku czego zbiegł podejrzany o szpiegostwo Antoni Fornal.

IPN BU 0193/5882, Akta osobowe Ignacego Zwolińskiego

E. Wiecha

Zygmunt Eugeniusz

s. Karola

ur. 28 V 1917 r. w Pirocicach, pow. Pińczów

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: robotnik

wykształcenie: niepełne średnie

Przebieg służby:

12 VII 1945 – wywiadowca Sekcji VIII MUBP Gliwice; 1 I 1946 – oficer śledczy UBP na MiP Gliwice; 1 III 1946 – słuchacz Kursu Oficerów Śledczych CS MBP Łódź; 22 V 1946 – referent Sekcji Powiatowej UBP na MiP Gliwice; 1 IX 1946 – oficer śledczy UBP na MiP Gliwice; 5 V 1948 – referent Sekcji V Wydziału V WUBP Katowice; 1 VII 1948 – referent Sekcji III Wydziału V WUBP Katowice; 20 III 1950 – referent Referatu Miejskiego Wydziału V WUBP Katowice; 22 VII 1950 – starszy referent Sekcji VI Wydziału V WUBP Katowice; 15 XII 1951 – kierownik Sekcji III Wydziału V WUBP Katowice; 15 VIII 1953 – zastępca naczelnika Wydziału V WUBP Stalinogród; 15 VII 1954 – zastępca naczelnika Wydziału III WUBP Stalinogród; 1 I 1956 – inspektor Grupy Specjalnej w Pszczynie Wydziału III WUdsBP Stalinogród; 31 I 1957 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa.

Ostatni uzyskany stopień w służbie: porucznik.

Fragment charakterystyki służbowej z 30 V 1947 r. wystawionej przez szefa UBP na MiP w Gliwicach, B. Kanarka:

Z pracy wywiązuje się dobrze, wykonuje ją dokładnie i starannie. Posiada szybką orientację i własną inicjatywę. Jest pracowity, zdyscyplinowany [...] Jest inteligentny, zrównoważony, obyty w obcowaniu z ludźmi, wymowny i przekonujący.

IPN Ka 0224/265, Akta osobowe Eugeniusza Zygmunta

A. Dziuba

Żmijewski Henryk

s. Antoniego

ur. 22 XII 1922 r. w Sosnowcu

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: urzędnik

wykształcenie: niepełne średnie/wyższe

Przebieg służby:

10 IX 1945 – kierownik Sekcji III MUBP Katowice; 1 I 1946 – zastępca kierownika Sekcji I Wydziału V WUBP Katowice; 15 VII 1946 – starszy referent, równocześnie p.o. szef PUBP

Racibórz; 1 II 1947 – szef PUBP Katowice; 15 VII 1948 – zastępca naczelnika Wydziału III Departamentu I MBP; 20 X 1948 – zastępca naczelnika, równocześnie p.o. naczelnik Wydziału III Departamentu I MBP; 1 III 1950 – naczelnik Wydziału V Departamentu I MBP; 16 VIII 1954 – szef WUBP Gdańsk; 1 I 1955 – kierownik WUdsBP Gdańsk; 25 V 1955 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr i Szkolenia KdsBP; 15 VI 1955 – naczelnik Wydziału I Departamentu II KdsBP; 1 I 1956 – zastępca dyrektora Departamentu II KdsBP; 28 XI 1956 – zastępca dyrektora Departamentu II MSW; 1 IV 1961 – kierownik Grupy Operacyjnej MSW „Wisła” w Moskwie Departamentu II MSW; 30 IX 1965 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadr i Szkolenia MSW; 1 XI 1965 – zastępca dyrektora Departamentu II MSW; 21 VIII 1968 – dowódca Grupy Specjalnej Departamentu II MSW przy II Armii WP; 10 XI 1970 – zastępca dyrektora Zarządu Kontroli Ruchu Granicznego MSW; 10 V 1971 – odwołany ze stanowiska; 4 VI 1971 – zwolniony ze służby w związku z udowodnionym udziałem w grupie przestępczej zajmującej się przemytem złota. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Fragment charakterystyki służbowej z 25 IX 1945 r.:

[...] wykazuje duże zainteresowanie się pracą, jest nadzieja, że będzie oddanym pracownikiem Urzędu Bezpieczeństwa. Wyrobiniony politycznie dość dobrze. Z rozmowy można wyczuć, że jest poglądów Demokratycznych, pomimo, że jest w PPS nie jest przesiąknięty „Reformizmem” II Międzynarodówki.

Fragment charakterystyki służbowej z 5 IV 1952 r.:

[...] opanował na wysokim poziomie swoje kwalifikacje zawodowe. Dobrze kieruje sprawami i dobrze obchodzi się z personelem. Posiada jedną wadę, tj. doбира sobie personel taki, który by mu schlebiał, czyli skakał koto niego.

IPN BU 0218/68, Akta osobowe Henryka Żmijewskiego

A. Dziuba

Żmudziński Stanisław

s. Waclawa

ur. 26 IV 1924 r. w Mieścisku, pow. Wągrowiec

narodowość: polska

pochodzenie: chłopskie

zawód: b.d.

wykształcenie: podstawowe/średnie

Przebieg służby:

22 II 1945 – przyjęty do MO dla celów ewidencyjnych KW MO Poznań; 3 VII 1945 – kursant Szkoły Oficerów Polityczno-Wychowawczych MO w Łodzi; 23 X 1945 – zastępca komendanta Szkoły Szeregowych Centrum Wyszkozenia MO w Słupsku; 16 VI 1947 – p.o. zastępca komendanta wojewódzkiego MO ds. polityczno-wychowawczych KW MO Kraków; 15 III 1949 – zastępca komendanta ds. polityczno-wychowawczych KW MO Kato-

wice; 2 XII 1949 – inspektor w Kierownictwie KW MO Katowice; 1 X 1950 – zastępca komendanta, równocześnie p.o. komendant wojewódzki MO Opole; 1 X 1950 – komendant wojewódzki MO Opole; 1 VII 1953 – komendant wojewódzki MO Zielona Góra; 15 VII 1954 – komendant wojewódzki MO Stalinogród; 1 II 1957 – komendant wojewódzki MO Kraków; 1 X 1965 – komendant wojewódzki MO Wrocław; 1 XII 1965 – do dyspozycji dyrektora Departamentu Kadry; 31 XII 1965 – zwolniony ze względu na stan zdrowia. Ostatni uzyskany stopień w służbie: pułkownik.

Z charakterystyki służbowej z 18 III 1950 r.:

Porównując go z innymi zastępcami K[omendan]tów Wojew[ódzkich] MO w kraju muszę powiedzieć, że mało jest takich, którzy zagadnienia teoretyczne marksizmu znają lepiej od niego [...] W służbie jest bardzo ostry, nie toleruje braków i błędów. Nie przepuszcza nawet drobnych niedociągnięć, ale było szereg wypadków przekroczenia dozwolonych granic w tej dziedzinie. Ma zły stosunek do ludzi. Były wypadki, że »rugując« za niedociągnięcia służbowe lub za niedbalstwo posuwał się za daleko i obrażał podwładnych, używając obraźliwych sformułowań. Lubił podwładnego wykrzyzczyć. Na ogół podwładni obawiali się go i w kilku wypadkach skarżyli się na niewłaściwe potraktowanie. Za te wypadki był jeden raz bity przez KW PZPR i przez komitet partyjny przez KW MO. Przeprowadzał samokrytykę.

IPN BU 0194/1962, Akta osobowe Stanisława Żmudzińskiego

M. Niedurny

Żywiólek Zygmunt

s. Leona

ur. 27 III 1936 r. w Gęzynie, pow. Zawiercie

narodowość: polska

pochodzenie: robotnicze

zawód: technik mechanik

wykształcenie: średnie/wyższe

Przebieg służby:

1 IX 1954 – słuchacz KOS MBP Czerwieńsk; 24 VI 1956 – oficer operacyjny Sekcji IIIa MUdsBP Zabrze; 31 XII 1956 – zwolniony z powodu reorganizacji aparatu bezpieczeństwa; 1 IV 1957 – zatrudniony ponownie jako wywiadowca Sekcji I Wydziału „B” KW MO Katowice; 25 III 1958 – oficer operacyjny Sekcji I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VIII 1965 – starszy oficer operacyjny Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 IV 1967 – inspektor Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1970 – kierownik Grupy I Wydziału II KW MO Katowice; 1 VI 1975 – zastępca naczelnika Wydziału II KW MO Częstochowa; 16 I 1978 – starszy inspektor Zespołu ds. SB Wydziału Inspekcji KW MO Częstochowa; 30 VI 1983 – do dyspozycji komendanta KW MO Częstochowa; 31 VIII 1983 – przeniesiony na emeryturę. Ostatni uzyskany stopień w służbie: major.

Opinia z 18 IX 1974 r. kierownika Grupy I Wydziału II SB KW MO Katowice podpisana przez I sekretarza OOP nr 2, kpt. E. Matysa, i naczelnika Wydziału II, ppłk. W. Lesia: *Kpt. Żywiołek posiada dobre przygotowanie zarówno teoretyczne jak i praktyczne po zagadnieniach pracy kontrwywiadowczej. Posiadanie tej wiedzy oraz umiejętne wykorzystanie jej w codziennej pracy przyczynia się do coraz to lepszych wyników tak w pracy osobistej jak i kolektynu, którym kieruje. [...] W życiu organizacji partyjnej bierze czynny udział – pełni funkcje wykładowcy po linii szkolenia partyjnego.*

IPN Ka 0188/283, Akta osobowe Zygmunta Żywiołka

M. Kobyłańska

Indeks osób

A

Adamaszek 529
Adamczyk Paweł 69, 72, 105
Adamiec Bonawentura 47
Adamiec Włodzimierz 96, 105, 106
Adamski Marian 79, 87, 106
Andre (Andree) Edward 61, 107
Andrzejewski Jerzy 486
Antczak Zbigniew 99, 107, 108
Antman Marian 68, 108
Antosiewicz Stefan 28, 46, 109, 510
Austen Adam 88, 109, 110

B

Babecka (Rudzka) Anna 54, 110
Babiak Jerzy 77, 111
Badura Alojzy 55, 111, 112
Badylak Zdzisław 57, 112
Balbus Tomasz 11, 13, 371
Balsam Ignacy (Izaak) 53, 113
Balazy Euzebiusz 90, 113, 114
Banaś Kornelia 161, 181, 257, 303, 355, 371, 377, 388, 410, 421, 425, 432, 434, 471, 480
Baniak Stanisław 47, 114, 115
Baranowski Zygmunt 83, 115, 116, 435
Baran Stanisław 70, 115
Barecki Marian 88
Bartkowiak Alfons 101, 116, 117
Bartocha Włodzimierz 99, 117
Bartosik Józef 70, 514
Bartosz (Bartos) Roman 58, 62, 69, 118
Basiak Eustachiusz 59, 118, 119
Bassaraba Władysław 94, 119, 120
Baszkiewicz Józef 47, 48, 74, 120, 208, 346

Baścik Władysław 93, 94, 97, 121
Batełt Józef 255, 427
Bebel Marian 99, 121, 122
Bebłot Marian 65, 67
Bechta Mariusz 12
Bednarek Jerzy 12, 13
Bednarowicz Franciszek 67, 122, 123
Bejm Stanisław 311
Bem Grzegorz 98, 99, 123
Bemler Julian 78, 124
Benbenek Jerzy 93, 94, 124, 125, 199, 351, 445, 483
Benczew Beno 110, 445
Bendek Antoni 47, 48, 53, 77, 125, 126
Bereda Lucjan 61, 64, 67, 126
Betka Mieczysław 101, 127
Będkowski Janusz 99, 127, 128
Będlewski Józef 63, 66, 70, 128, 129, 298
Biała Małgorzata 162, 231, 323, 361, 399, 447
Białas Henryk 48, 51, 77, 129, 130
Białas Jerzy 58, 59
Biedermann J. 382
Biegański Stanisław 58, 130
Bielaszka Czesław 65
Bieniek Władysław 69, 130, 131
Biernacki Mieczysław 60, 66, 131, 132
Bierut Bolesław 301, 355
Bigaj Stanisław 85, 132, 133
Birnbach Jerzy 83, 86, 133, 155, 198, 217, 381, 402, 456, 500
Birnbach Stefan 76, 134
Błażejowski Czesław 287
Błażyński Z. 109
Bleszyński Ryszard 83, 92, 134, 135

Indeks osób

Boboń Jerzy 50, 51, 74, 83, 135, 136, 209, 433, 526
Boczek Stanisław 98, 99, 136, 137, 194, 280, 424, 505
Bogacki Leon 95, 137
Bogdański Henryk 64
Bogusz J. 501
Bojda Stanisław 97, 137, 138
Boksenbaum Edmund 25, 53, 138, 139
Borecki (Byk) Czesław 26, 60, 139
Borkala Józef 291
Borodziej Włodzimierz 209
Borysiewicz Aleksandra 176
Bożyk Marian 102, 140
Brańka Kazimierz 94, 95, 97, 140, 141
Brol Jan 61, 141, 142
Bryniarski Idzi 49
Brystygier Julia 187
Brzoza Jerzy Zbigniew 54
Brzozowski Jan 96, 142
Brzósiewicz Alojzy Marek 101, 143
Brzytwa Stanisław 51, 59, 73, 143, 144
Buchacz Mieczysław 52, 144
Budzyn Józef 49, 50, 51, 68, 74, 145, 361, 444
Bukar (Bik) Józef 18, 49, 145, 146
Bulenda Tadeusz 90, 92, 146, 147
Bury F. 359, 402
Burzyński Kazimierz 64, 147
Bytomski Z. 155

C

Caba Henryk 54
Cader Adam 95, 148
Cader Benedykt 74, 83, 148, 149, 214, 325, 352, 423
Cebo Kazimierz 49, 146, 149, 150
Celuch Grzegorz 230, 267
Cesarczyk Marian 87, 150, 151
Chelmecki Antoni 94, 96, 151
Chład Eugeniusz 101, 152
Chmielewski Zbigniew 82, 83, 85, 153, 185
Chmielnicki Naum 58, 65, 66, 67, 153, 154, 437

Chmielowiec Piotr 11
Chojecki Aleksander 52, 154
Chojnacki Adolf 257
Cichoń Mieczysław 321
Cichopek Adam 90, 155
Cichopek Edward 84, 156
Cierpiał Ryszard 59, 66, 156, 157
Cierpiał Tadeusz 76, 80, 88, 157, 158
Ciesielski Józef 67, 71, 72, 131, 158, 159
Cieślak Marian 204
Cieślik Józef 69
Cilecki Eugeniusz 75, 159
Cios Stanisław 48, 160, 419
Ciszek Zbigniew 65, 160, 161
Ciucka Czesław 77, 88, 161, 162
Ciupa Robert 12, 116, 120, 145, 169, 201, 225, 258, 260, 281, 309, 331, 360, 363, 387, 396, 417, 420, 423, 438, 446, 447, 464, 469, 494
Ciurlik Zygmunt 70, 162
Cuber Marian 47, 52, 163
Cyba Stanisław 75, 80, 99, 163, 164, 465, 502
Cybulski Józef 67
Cylc Jerzy 89
Cyran Edward 51, 59, 71, 82, 94, 164, 165, 468
Czapla Czesław 58
Czechowski Bolesław 65, 165
Czerkawski Zdzisław 90, 166, 179
Czerwiński Tadeusz 49, 59, 166, 167
Czopiński Lucjan 62, 167
Czubak Tadeusz 48
Czubara K. 12

Ć

Ćwik Antoni 93, 168
Ćwik J. 470

D

Danel Franciszek 63, 66, 69, 169
Danielewski Walenty 48, 75, 169, 170
Danilecki Tomasz 11
Dankowski Bolesław 63, 80, 81, 120, 170, 171, 358

- Dankowski Henryk 498
 Dawid Stanisław 65, 171
 Dawidziuk Michał 93, 94, 97, 172
 Dąbrowski 61
 Debudaj Władysław 85, 86, 91, 173
 Demczuk Mikołaj 70, 72, 173, 174
 Dendra Marta 115, 118, 119, 271, 306, 314, 377, 381, 385, 407, 458, 481, 518
 Denkowski Andrzej 85, 91, 174, 175
 Długoszewski Mieczysław 98, 175, 176
 Dobrowolski Waclaw 46, 110, 176, 177, 333, 519
 Domagała Marta 117, 165, 175, 221, 257, 288, 290, 305, 307, 313, 329, 376, 409, 414, 431, 449, 491, 492, 497, 502, 505, 519, 523, 530
 Domagała Włodzimierz 76, 177, 178
 Domb (Dąb) Józef 63, 178
 Doros Jerzy 90, 178, 179
 Dowgiało Feliks 65, 179, 180
 Dowkan Eugeniusz 46, 119, 125, 129, 158, 180, 181, 258, 342, 422, 507
 Dragnunow 333
 Drębkowski Zenon 76, 82, 87, 88, 181
 Drozdowski Aleksander 13
 Dróżdź Mirosław 102, 182
 Dryja Leszek 93, 94, 95, 182, 183
 Dubiański Waclaw 12, 13, 17, 33, 73, 82, 92, 97, 102, 105, 108, 112, 130, 132, 146, 159, 162, 167, 181, 184, 185, 186, 187, 188, 195, 205, 207, 211, 214, 222, 234, 239, 241, 243, 246, 247, 248, 252, 253, 256, 264, 268, 269, 280, 283, 285, 291, 298, 299, 312, 318, 320, 326, 332, 342, 343, 348, 349, 352, 357, 358, 369, 371, 375, 393, 395, 400, 411, 416, 419, 429, 435, 440, 443, 444, 451, 453, 457, 460, 473, 477, 483, 485, 488, 490, 491, 493, 496, 499, 506, 507, 515, 516, 522, 532, 533
 Dubiel Tadeusz 71
 Dubiński Kazimierz 63, 73, 183, 184
 Duda Michał (Morser Daniel) 52, 154, 184, 185
 Duda Stanisław 91, 185
 Dudek Adrian 95
 Duksztulski Benedykt 47, 186
 Duljasz Hipolit 46, 186, 187
 Durnaś Antoni 84, 89
 Duszyk Jan 93
 Dymitr Michał 63
 Dyszy Waclaw 47, 48, 51, 187, 188
 Dziadosz Władysław 60, 188
 Dziadul Jan 222, 223
 Dziekan Marian 47, 66, 72, 74, 82, 188, 189, 245, 313, 321, 360, 373, 396, 431, 468, 481
 Dziuba Adam 13, 149, 197, 214, 226, 261, 262, 270, 293, 401, 407, 411, 420, 477, 479, 524, 535, 536, 537
 Dziurok Adam 12, 13, 17, 33, 243, 350
 Dziwirek Kazimierz 61
- E**
 Eser Ingo 209
- F**
 Fabian Władysław 75, 80, 85, 86, 173, 189, 190, 192, 348
 Faltus Andrzej 82, 98, 143, 190, 191, 393
 Faron Adam 85, 191, 192
 Feliks Adam 75, 80, 93, 192, 239, 427, 478
 Figiel Antoni 47, 48, 52, 193
 Fijał Andrzej 99, 100, 101, 193, 194
 Filinger Jan 100, 194, 195
 Filipczyk Ryszard 48, 195
 Filipek Jan 66, 68, 524
 Fink (Finkienberg) Marek 18, 46, 57, 196, 258
 Flame Henryk, „Bartek” 378
 Fortretlich (Vortrefflich) Salomon 47
 Forycki Stefan 47, 52, 196, 197, 387
 Fotek Wiesław 84, 197, 198
 Frazik Wojciech 13
 Frąckowiak Halina 450
 Frey-Bielecki Jan 109
 Frydrych Jerzy 93, 94, 198, 199, 425
 Fugas Mieczysław 46, 77
- G**
 Gach Józef 64, 67
 Gajda Jan 61, 200

Gajda Stefan 57, 200, 201
Gajek Jan 46, 48, 69, 74, 75, 201, 531
Gajek Mieczysław 60, 70, 76, 77, 82, 202
Gaj Lesław 88, 199
Gajówka Ryszard 84, 202, 203
Galant Bronisław 98, 203, 204, 224, 269, 452
Galant Maria 101, 205
Gałązka Eugeniusz 84, 86, 206
Garbarz Ryszard 78, 86, 88, 206, 207
Gawron Józef 61
Gawron Wiktor 76, 79, 84, 207, 208
Gęborski Czesław 64, 208, 209, 210
Gibała Emil 69, 210
Gieroba Feliks 67
Ginter Stanisław 73, 211
Girek Dionizy 55, 57, 75, 76, 79, 81, 82, 211, 212, 231
Głowacki Romuald 229
Gnatowski Władysław 90, 212, 213
Gocek Tadeusz 55, 81, 213, 214
Gołębiowski Stefan 74, 214
Gondek Zbigniew 99, 100, 215
Goraj Kazimierz 84, 86, 90, 215, 216
Gorczak Franciszek 49
Góra Bolesław 70
Górniak Teofil 59, 64, 69, 80, 216
Górny Jan 86, 217
Górny W 434
Górski Jan 84
Grabowski Eugeniusz 98, 218
Gregorczyk Mieczysław 82, 218, 219
Grela Zdzisław 54, 75, 219, 220
Grochowiec Agnieszka 120, 390, 391, 396, 439
Grochowski Z. 503
Grodecki Tadeusz 53, 220, 221
Gromadka L. 111
Grosse Beno (Dymant Benek) 64, 221, 222
Grotkiewicz Eugeniusz 63
Grotte Józef (Roman Feliks) 48, 63, 64
Gruba Jerzy 83, 222, 223, 273, 330, 458, 467
Grudziński Stanisław 60, 71, 223, 224

Gryl Lech 100, 101, 224
Gryman Adam 113, 138, 147, 160, 167, 176, 218, 227, 228, 250, 254, 265, 282, 299, 317, 351, 380, 408, 435, 462, 495
Grynczuk W. 62
Grzyb Aleksander 63, 72, 73, 214, 225
Gursz Henryk (Bołasz Augustyn, Górski Franciszek, Kubicki Jan) 67, 225, 226
Gustab Ryszard 60, 65, 71, 73, 81, 226
Gwóźdź Czesław 65
Gwóźdź Władysław 54, 55, 227

H

Hanczar Stanisław 101, 227, 228
Handke Waldemar 12
Hanusiak Stanisław 98, 205, 228, 229
Herod Józef 67, 72, 229
Hodowany Jan 100, 230, 386
Homa Józef, „Konrad” 378
Hudzik Stanisław 79, 82, 230, 231
Huszcza Tadeusz 47
Hyla Julian 87, 89, 231

I

Idzik Stanisław 89, 232
Igras Stanisław 96, 232, 233
Iwaneczko Dariusz 11
Iwański Jerzy 56
Izdebski Jakub 13

J

Jabłoński Janusz 77, 88, 233, 234, 385
Jabłoński Wiesław 35, 65
Jachimowicz Michał 72, 73, 234
Jachno Mieczysław 47, 235
Jachowicz Jerzy (Stanicki Andrzej, Skrzydlewski Kazimierz) 47, 235, 236, 328
Jackowski Jan 79, 95, 236, 237, 428
Jakóbczak Jan 61, 237, 238
Jakubas Eugeniusz (Gedeon) 83, 238, 239
Janasz J. 179
Janik Ryszard 93, 119, 239, 418

- Jankowski H. 175
Janoska Kazimierz 57, 69, 81, 82, 240, 241
Janoszek Karol 30, 49, 76, 77, 78, 87, 137, 150, 241, 288, 300, 345, 501
Janus Lucjan 75, 85, 87, 89, 242, 334, 371
Januszewski Ryszard 51, 242, 243
Jański Jerzy 98, 182, 243, 316
Jarka Zygmunta 421
Jarośniński Henryk 57, 77, 88, 244
Jasik Zygmunt 91, 92, 245
Jasińska Helena 48, 245, 246
Jasiński Bronisław 62, 63, 246
Jasiński Czesław (Huppert Herbert) 23, 68, 247
Jasiński Jan 30, 72, 80, 81, 247, 248
Jaworski A. 108
Jaworski Tadeusz 67
Jaworski Władysław 486
Jedrusik Czesław 72
Jegliński Anatol 313
Jeziorski (Jezierski) Edward 48, 50, 51, 248, 414
Jędrzcyk Winnicjusz 87, 249
Jędrusik Czesław 250
Józefowski Mieczysław 61, 250, 251
Jóźwiak Władysław 57
Jura Tadeusz 64, 251, 252
Jurkowski (Jungman) Józef 12, 18, 36, 46, 105, 132, 157, 165, 178, 201, 243, 252, 276, 288, 296, 320, 365, 374, 409, 431, 443, 479, 504, 520, 530
Jurzak 529
Juszczyk Piotr 74, 83, 132, 241, 252, 253, 280, 388, 404, 475
- K**
Kachnicz Z. 12
Kac Markus 18, 49, 253
Kaczmarczyk Jan 58, 62, 82, 95, 254
Kaczmarczyk Zbigniew 97, 255
Kaczmarek Krzysztof 11, 12, 13
Kaczorowski Tadeusz 71, 255, 256
Kaczyński Ryszard (Henryk?) 56
Kalfas Marian 82, 256, 257
Kałat Stanisław 94, 257, 408
Kamiński Łukasz 13
Kanarek Beniamin 52, 59, 62, 246, 257, 258, 356, 504, 536
Kania Jan 49, 50
Kania Marcin 207, 239, 241, 246, 283, 318, 326, 341, 419, 429, 532
Kapuściński Stanisław 76, 88, 258, 259
Kardela Piotr 13, 440
Karwacki Jerzy 76, 89
Kason (Kosson) Tadeusz 54
Kasperski Aleksander 49, 58, 119, 259, 260, 332, 454
Kasperski Edward 83, 260, 495
Kasprzyk Marian 63, 261
Kaszański Zenon 47, 193, 210
Kazielski Tadeusz 71, 261, 262
Kazmierski (Kazimierski) Wacław (Hartglass Jakub) 50, 262
Kempski Marek 223
Kencki Marek 97, 263
Kędziora Henryk 60, 295
Kilka Alojzy 73, 263, 264
Kisiel Henryk 76, 88, 259, 264, 283
Kiszczak Czesław 223
Klementowski Robert 11
Klepuszewski Adam 92, 265
Klikiewicz Antoni 61, 64, 250, 369
Kliś Paweł 81, 265, 266
Kluska Andrzej 96, 266, 267
Kłaptocz Zygmunt 84, 91, 267, 268, 390
Kłosowicz Mieczysław 46, 49, 268, 453
Kłosowski Edward 98, 268, 269, 306
Knap (Knop) Janusz 101, 269, 270
Knap Paweł 13, 162, 186
Knieja Józef 62, 70, 270, 298
Kobyłańska Monika 156, 171, 206, 213, 231, 266, 270, 279, 300, 328, 332, 539
Kobyliński Izidor 35, 63
Kochanowski Jerzy 209
Kolman Robert 101
Kolek Grzegorz 115, 123, 131, 147, 165, 199, 200, 210, 280, 308, 321, 343, 346, 347, 399, 426, 432, 433, 454, 457, 468, 474, 527

Indeks osób

- Kołodziejski Henryk 86, 91, 92, 270, 271
Kondracki Adam 135, 152, 226, 294, 295, 302, 368, 386, 440, 448, 459, 470, 503, 504, 512
Kontowicz Ryszard 100, 271, 272
Kopczyk Stanisław 101, 272, 273
Kopczyński Jerzy 86, 91, 273
Kopeć 356
Koperek Józef 168
Kopka Bogusław 11
Korepta Witold 58, 61, 81, 274
Korkuć Maciej 11, 12, 109
Korol Stanisław 60, 274, 275
Korzec Bronisław 95, 275, 276
Kos Henryk 55, 276
Kossakowski Ryszard 99, 277
Kost Adolf 46, 50
Kościański Rafał 12
Kotara Jan 95, 96, 277, 278
Kotnis Stanisław 88, 100, 278, 279
Kotula Henryk 77, 87, 278, 279, 280, 517
Kowal 201
Kowalczyk Stanisław 99, 102, 218, 280, 389, 513
Kowal E. 226
Kowalik Apolinary 58, 59, 79, 80, 127, 281
Kowalik Edward 101, 281, 282
Kowalik Ferdynand 47, 81, 282, 283
Kowal Józef 60
Kowalski Czesław 58, 283, 284
Kowalski Edward 70, 284
Kowalski 63
Kowalski Józef 46, 57, 285, 527
Kowalski Stefan 69, 285, 286
Kowalski Tadeusz 95, 96, 286, 287
Kozak Andrzej 91, 287, 288
Kozak Jan 59, 288
Kozak Marian 48, 51, 53, 58, 59, 216, 289
Kozera Roman 49, 290
Koziański Wacław 55, 290, 291
Kozioł Henryk 60, 291
Krajewski Kazimierz 12, 35
Krakowiak Edward 59, 291, 292
Kratko Józef (Josif) 18, 28, 46, 157, 163, 167, 196, 290, 292, 293, 348, 472, 473, 507
Kraus Zdzisław, „Andrus” 378
Krauze Zdzisław 57, 61, 293
Kręgiel Stanisław 58, 60, 61, 79, 294
Królikowski Władysław 60, 294, 295, 303
Krupski Mikołaj 145
Kruszyński Włodzimierz 48, 74, 75, 181, 237, 266, 406
Kryszak Mieczysław 92, 295, 296
Krzysztofiński Mariusz 11, 12, 13
Krzyworzeka Wiesław 60
Kubat Stanisław 73
Kubiak Zdzisław 48
Kubica 58
Kubica Kazimierz 62, 513
Kubica Tadeusz 58, 60, 296
Kucharski Tadeusz 47, 49, 184
Kuchta Stefan 88, 279, 297
Kukuła Teodor 272
Kula Józef 70, 297, 298
Kulka Stanisław 57, 59, 69, 80, 88, 169, 298, 299
Kułak Seweryn 68, 299
Kupczak Zygmunt 87, 299, 300
Kupczyk Ryszard 99, 300, 301
Kurowski Eugeniusz 97, 301, 302
Kurowski Mieczysław 92, 302
Kuryło Mieczysław 72, 303
Kuszarski Emil 67
Kwasek Edmund 253
Kwecko Jan 73, 304
Kwiecień Alfred 81, 85, 304, 305
Kwiecień Włodzimierz 98, 100, 305, 306
Kwinta Jan 64, 306
Kwinta Marian 55, 307
Kwoczek Krzysztof 94, 141
Kzyziół Władysław 23, 67, 307, 308
- L**
Lachendrowicz Józef 97, 308, 309
Lasak Roman 49, 57
Las Daniel 76, 309

Lasek Stanisław 93, 310
 Last Edward 48, 310, 311
 Lech Jan 49, 311, 312, 379
 Lechowski 237
 Lemberg Hans 209
 Leś Władysław 74, 75, 79, 83, 238, 249,
 312, 313, 332, 338, 502, 539
 Letmanowski Edward 52
 Lewicki E. 426
 Linek Bernard 13
 Lipski Stefan 53, 313
 Litewka Jan 100, 314
 Lorens Stanisław 72, 315
 Loska Kazimierz 62, 80, 315, 316, 416

Ł

Łabuszewski Tomasz 12, 35
 Łada Wojciech 101, 316, 317
 Łagan Jan 56
 Łapiński Piotr 12, 13, 440
 Łebek Zdzisław 91, 317, 318
 Łobacz Mieczysław 48
 Łobacz Władysław 59, 69, 318
 Łuczak Agnieszka 12
 Łuczak Zdzisław 59, 318, 319, 356
 Łukasiewicz Kazimierz 58, 319, 320, 321
 Łukasik Czesław 47, 79, 320, 321
 Łukasiewicz Jullian 56, 321
 Łuszczak Henryk 95, 322, 401
 Łyczko Serafin 58, 61, 68, 322, 323
 Łyko Stefan (Kaczmarek Bogusław) 54, 323

M

Machelski Zenobiusz 89, 323, 324
 Machura Zdzisław 101, 324, 325
 Maciejewski Andrzej 87, 325
 Maciejewski Edward (Drapich Edward) 76,
 326
 Magdziarz Adam 55, 327
 Magdziarz Zdzisław 83, 85, 89, 327, 328
 Majchrowicz Ryszard 84
 Majchrzak Grzegorz 11
 Majdak Stefan 71

Majka Zygmunt 98, 329, 330
 Maj Mieczysław 66, 328, 329
 Majzner Tadeusz 98, 101, 102
 Makocki Jerzy 191
 Małach Zygmunt 55
 Małkiewicz Kazimierz 74, 240, 330, 398
 Mały Kazimierz 66, 69, 70, 331
 Marchwicki Henryk 83, 213, 331, 332
 Marczewski Mieczysław 140
 Marek Edward 58, 332
 Marek Łucja 12, 127, 133, 137, 155, 158,
 183, 194, 217, 244, 245, 273, 301, 330, 389,
 390, 406, 415, 427, 436, 453, 456, 460, 466,
 484, 493, 514, 526
 Markowski Mirosław 58, 59, 333
 Marszałek Janusz 87, 89, 333, 334
 Marszałek Tomasz 154, 166, 178, 204, 210,
 239, 297, 316, 325, 334, 392, 394, 472, 478,
 483, 496, 516, 521, 529
 Martela Zygmunt 73, 334
 Martyniak Feliks 59, 72, 144, 335
 Martynus Marian 66, 67
 Marzec Jerzy 49, 336
 Masternak Józef 59, 63
 Maszara Mikołaj 508
 Maśnica Jerzy (Ginter) 83, 336, 337
 Matys Edmund 83, 337, 338, 497, 539
 Mazurek Ryszard 64, 338, 339
 Mączko Stanisław 83, 92, 339
 Mąka Paweł (Pinek) 47, 340
 Messing Juliusz 18, 52, 340, 341, 499
 Miądowicz (Miodowicz, Miadowicz) Franciszek 54
 Michalik Bolesław 58, 62, 63, 64, 72, 73, 82,
 341, 488
 Michalik Stanisława 49, 342, 533
 Michalski Józef 50, 62, 63, 67, 342, 343
 Michenko Karol 33, 71, 343
 Michnik Feliks 370
 Miedzigórska (Cwifeld) Danuta 46, 344
 Mika Alojzy 46, 50
 Miklas Marian 286
 Mikołajczyk Stanisław 429
 Mikulski Bolesław 70, 344

Indeks osób

Mikuła Jerzy 53
Mikuś Teodor 439
Minkowicz Aleksander 93
Mistrzak Zygmunt 90, 345
Miszta Eugeniusz 72, 345, 346
Mizera Tadeusz 46, 54, 76, 346, 347
Modrzejewski Bronisław 48
Mokros Mieczysław 85, 86, 91, 347, 348
Morawski Eugeniusz 46, 74, 348, 349
Morel Salomon 50, 349, 350
Mozal Stanisław 61, 350, 351
Mozgol Ryszard 130, 144, 157, 163, 185,
224, 235, 248, 288, 292, 333, 335, 356, 357,
380, 398, 413, 422, 437, 466, 473, 489, 500
Mrozek Michał 94, 95, 351
Mrozek Stanisław 60, 66, 68
Mucha Waclaw 75, 77, 352
Murzyn Tadeusz 76
Musialik Leszek 100, 102, 353
Musiał Filip 13
Musiał Marek 84, 353, 354
Musiał Stanisław 61, 354
Musiał Waclaw 68, 355
Myszor Mieczysław 53

N

Najderski Zygmunt 57, 71, 72
Nalberski Stanisław 52, 59, 355, 356
Nalbierski S. 335
Nanuś Marian 58, 59, 64, 356, 357
Napura Kazimierz 67, 71, 73, 357
Nawrocki Zbigniew 11, 12
Nebelski Bogusław 86, 357, 358
Neja Jarosław 13
Niedurny Marcin 12, 124, 126, 134, 136,
143, 153, 189, 190, 208, 212, 216, 223, 234,
242, 253, 260, 272, 286, 293, 313, 330, 338,
365, 369, 372, 405, 461, 498, 538
Niedźwiedz Mieczysław 92, 358, 359
Nikiel Zygmunt 62, 75, 106, 359, 360, 435
Nosol Zdzisław 47, 68, 69, 74, 360, 361
Nowacki Władysław 64, 361
Nowak Antoni 61, 80, 362

Nowak Jerzy 87, 231, 249, 363
Nowak Klemens 55, 363, 364
Nowakowski Bolesław 69, 364, 365
Nowak Stanisław 93, 141, 200, 257, 267,
322, 392, 463
Nowojski Henryk 98, 102

O

Ociepka Jerzy 77, 87, 365, 366
Odrobina Józef 62
Odrzywołek August 52, 55, 59, 366
Ogórek Bolesław 62, 366, 367
Okwiet Teodor 101, 367, 368
Olczyk Władysław 71, 368, 369
Oleniak Franciszek 63
Olkowski Jan 394
Olszewski Jan 66, 73, 369
Olszewski Kazimierz 53
Olszewski Lucjan 63, 370
Opalka Lucjan 94
Opalko Leonarda (Nadler Lorka) 54, 370
Opitek Janusz 85, 86, 371
Opitek Stanisław 49, 51, 55, 74, 75, 160,
164, 177, 207, 256, 326, 363, 365, 372, 383,
399, 413, 419, 521
Opoczyński Stanisław 79, 85, 372, 373
Orechwa Mikołaj 176, 180, 187, 196, 252,
400, 415, 465, 496
Osiński Józef 96, 373, 374
Osłoński Henryk 55, 69
Ostachowski Stanisław 61, 294, 374, 375
Ostasz Grzegorz 12
Ostrowicz Zdzisław 84, 354, 375
Otrębski Zbigniew 68, 376
Ozga Marcin 13, 162, 186

P

Pabiasz Zygmunt 87, 376, 377
Paczkowski Andrzej 12
Paczyński Stanisław 92, 377
Pająk Antoni 58, 378
Palka Tadeusz 80, 378, 379
Palkij Tomasz 121, 141, 148, 170, 179, 180, 182,

- 193, 195, 220, 229, 236, 252, 255, 264, 276,
277, 309, 315, 321, 327, 339, 345, 378, 467
- Palka Władysław 68
- Pałys Kazimierz 59, 379, 380
- Panek Michał 57, 68, 69, 81, 380
- Papierniak Józef 88, 381
- Parol M. 364
- Pasek Janusz 85, 90, 381, 382
- Pasierb Mieczysław 165
- Paszek Marta 106, 108, 111, 112, 114, 122,
125, 142, 154, 168, 224, 237, 274, 278, 310,
323, 361, 375, 379, 403, 455, 482, 501, 504,
508, 531, 532
- Paszkiwicz Sylwester 486
- Paśoła Bogusław 77, 382, 383
- Patorski Roman 99, 383
- Paulukiewicz Tadeusz 47, 55, 71, 72, 384
- Pawężowski Bogusław 88, 384, 385
- Pawlak Konrad 100, 385, 386
- Pawlik Marian 98
- Pawłowicz Jacek 13
- Pazio Aleksander 60, 63, 386, 387
- Pechalski Franciszek 48
- Pendziński (Pędziński) Bonifacy 71, 72, 262,
387, 388
- Perek Edmund 12, 75, 86, 155, 388, 389
- Perliceusz Alojzy 99, 389, 390
- Peroń Jerzy 92, 390
- Perzyna Paweł 13
- Pest Dawid 52, 319, 356
- Piacko Bronisław 76, 87, 91, 391
- Piasecki Henryk 154
- Piasecki Ryszard 96, 391, 392
- Piątek Przemysław 12
- Piekarczyk Władysław 55
- Pieszko Kazimierz 59, 392, 393
- Pietrowicz Agnieszka 12
- Pietrzyk Kazimierz 99, 102, 393, 394
- Piękniewski Daniel 46, 129, 289, 394, 395
- Piętka Tymoteusz 80, 88, 395, 396
- Pikulski Stanisław 314
- Pikuła Lucjan 50, 51, 75, 86, 158, 396, 453,
456, 484, 500, 514
- Pilarski 308
- Pilat Leszek 12
- Piotrowski Mirosław 11, 443, 496
- Piotrowski Paweł 10, 13, 35, 40, 231, 371
- Piórowski Jerzy 93, 397
- Piskorz Władysław 60, 72, 79, 80, 397,
398
- Pisuliński Jan 12
- Piwoński Stanisław 46, 61, 62, 321, 398,
399, 431
- Plaszczyk Kazimierz 52, 399
- Pluta Józef 46, 400
- Plątek Aleksander 64
- Pobrotyn Tadeusz 55, 70, 72, 400, 401
- Podbiał P. 290
- Podczaski Jerzy 95, 401, 402
- Podlubny Wincenty 60, 61
- Podsiadło Waldemar 90, 402
- Pokrzywiec Jan 62, 65, 68, 80, 403
- Polak Andrzej 84, 90, 403, 404
- Polczyk Zygmunt (Rudolf) 59, 75, 83, 404,
405
- Poleszak Sławomir 12
- Połacik Czesław 55, 76, 77, 78, 81, 87, 405,
406
- Połowniak Henryk 36, 46, 406, 407
- Poniedziałek Grzegorz 95, 407
- Popiołek Zygmunt 97, 408
- Potempa Józef 70, 408, 409
- Potocki (Palichleb) Roman 94, 407, 409,
410, 436
- Požoga Władysław 429
- Prokopski 64
- Prokopski Stefan 58, 65, 410, 411
- Proszowski Stanisław 50, 73, 411
- Pruszyński Maciej 99, 100, 412
- Przybylski Jan 61, 235
- Prak Józef 59, 412, 413
- Puchalski Mirosław 100, 413, 414
- Puchala Ryszard 79, 80, 136, 414, 415
- Punda Antoni 46, 248, 335, 336, 415, 416
- Puss Alfred 62, 81, 83, 416
- Pycia Józef 58, 67

Indeks osób

Pycia Stanisław 64, 70, 73, 417
Pytel Jerzy 97, 204, 417, 418

R

Radkiewicz Stanisław 340
Radosz Bogusław 81, 418, 419
Radoszewski Tadeusz 66, 67, 68, 419, 420
Ragan Czesław 77, 87, 88, 339, 366, 377, 420
Rajecki Waclaw 65, 421
Rak Józef 57, 59, 61, 72, 356, 422
Rak Mirosław 75, 81, 83, 213, 316, 337, 423
Rakowiecki Zygmunt 102, 423, 424
Ramenda Marian 97, 424, 425
Raszka Władysław 101, 425, 426
Rap (Rap) Mieczysław 65, 72
Rejdał Sławomir 85, 426
Reszka Wiesław 75, 93, 138, 142, 254, 266, 310, 427
Reszka Zdzisław 95, 276, 428, 429
Rewers Bolesław 58, 66, 67, 429
Rogacz Jan 65, 71, 430
Rojewski Ryszard 54, 55, 430, 431
Rokicki Konrad 35
Rokicki Paweł 13
Romaniak Andrzej 12
Rosowski Zygmunt 49, 50, 77, 82, 431, 432
Roś Jarosław 140, 144, 215, 219, 304, 324, 334, 511
Rozdolski Mieczysław 95, 432
Różalski F. 122
Rudolf Józef 51, 57, 75, 76, 79, 432, 433
Rudzińska Agnieszka 13
Rudziński Władysław 68, 69
Rumelt Abraham (Adam) 49, 434
Rus Ber 68
Rusinek Bronisław 61, 434, 435
Ryszkiewicz Janusz 86, 92, 435
Rzępoluch Ryszard 462

S

Sałek Jan 94, 96, 436

Samborski Feliks 60, 81, 437
Samek Stanisław 84, 206, 437, 438
Samiec Zygmunt 70, 438, 439
Sampolski (Byk) Stefan 54, 55, 439, 440
Sawicki Teodor 46, 440
Sawin Kazimierz 74, 83, 441
Sawka Eustachy 57, 65, 308, 384, 442
Senyszyn Władysław 55
Serkowski Ludwik 46, 442, 443
Sidorczyk Piotr 65
Siedlecki Jerzy 174, 235
Siedlecki Stanisław 429
Siejek Jerzy 93, 151, 172, 183, 374, 432
Siemek Józef 476
Siępietowski Władysław 65, 68, 443, 444
Siewniak Jacek 94, 445
Sikora Henryk 49, 50, 75, 83, 85, 126, 151, 166, 203, 242, 271, 328, 375, 377, 404, 445, 446, 450
Sikora Marian 62, 446, 447
Sikora Mirosław 123, 128, 133, 151, 159, 164, 191, 192, 198, 203, 249, 268, 287, 306, 322, 354, 366, 373, 404, 416, 452, 463, 469, 476, 521
Sikorski Wincenty 92, 447
Siniawski Stanisław 60, 73, 291, 447, 448, 512
Siudak Euzebiusz 61, 65, 68, 449, 450
Siuda Zygmunt 52, 448, 449
Skalski M. 221
Skonieczny R. 295
Skopowski Romuald, „Julian Matej” 75, 77, 85, 87, 147, 317, 328, 348, 450, 474, 490
Skowyrza Tadeusz 50, 451
Skrzypczak Jerz 12
Skrzypczyk Aleksander 98, 99, 451, 452
Skubisz Paweł 13, 162, 186
Skulski Mieczysław 48, 52, 53, 113
Słaboń Bronisław 94, 452, 453, 515
Słusznik M. 171
Smyczek Leon 64, 72, 453
Sobczak Stefan 18, 340
Sobkowiak Józef 68, 72, 82, 454

- Soczawa Stanisław 51, 77
 Sojczyński Stanisław, „Warszyc” 238, 275
 Sołdyk Wiesław 80, 82, 118, 395, 454, 455
 Sołtysiak Teodor 86, 91, 455, 456
 Sowiński Bolesław (Buchbinder Samuel) 52, 456, 457
 Stach Leon (Storch Werner Leon) 56, 457
 Stachowiak Stanisław 56
 Stachurka Jerzy 84, 457, 458
 Stanisławek Szymon 58, 68, 458, 459
 Stankiewicz Czesław 50, 70, 459, 460
 Stańczyk Waldemar 462
 Starzemski Stefan 287
 Stawarz Karol 74, 202, 245, 460
 Stefaniak Marcin 12, 13
 Stefańczak Jan 46, 461
 Stęplik Szymon 99, 100, 461, 462
 Stolarczyk Aleksander 98, 99, 101, 128, 194, 228, 462, 463
 Stonawski (Stanowski) Leon 54
 Stopiak Wandelin 97
 Straszewski Konrad 350
 Strojny 469
 Strzempke Józef 71
 Studencki Henryk (Studniberg Chaim) 50
 Styła Józef 93, 95, 463, 529
 Suchocka Hanna 349
 Suchoń Bernard 64, 66, 464
 Sułek Stanisław 100, 101, 230, 464, 465
 Suszek Jerzy 49, 50, 70, 465, 466
 Suwała 469
 Swica Józef 67
 Sworzeń Zygmunt 93, 94, 466
 Sybirski Leszek 91, 467
 Sydorów Aleksander 74, 467, 468
 Syjota Władysław 57, 60, 62, 68, 70, 79, 80, 462, 468, 469
 Symba Henryk 307
 Syposz Henryk 49, 52, 57, 63, 68, 71, 80, 379, 469
 Szachrej Roman 53, 470
 Szajczyk P. 491
 Szamota Władysław 58, 79, 96, 471, 523
 Szaralo Włodzimierz 50
 Szarota Tomasz 12
 Szata Zenon 79, 93, 471, 472
 Szczepanik Jan 23, 63, 221, 472, 473
 Szczepanik W. 147
 Szczepara Edward 50, 62, 70, 71, 473
 Szczygieł Leszek 85, 474
 Szer Eliasz (Szer Edward, Scherr) 47, 49, 474, 475
 Szewczyk Witold 84, 98, 325, 475, 476
 Szlachcic Franciszek 46, 74, 147, 372, 399, 460, 476, 477, 480
 Szlachcic S. 108
 Szlęk Kazimierz 62, 69, 380, 477
 Szlęzak Sławomir 95, 478
 Szmidt Leszek 481
 Szopa Feliks 51, 57, 70, 478
 Szota Julian 64, 65, 71, 479, 480
 Szpak 139
 Szpytma Mateusz 13
 Sztolebski (SztoBELski) Adam 66
 Szruka Jerzy 228
 Szumański Stanisław 72
 Szuster Ryszard 83, 116, 232, 265, 297, 339, 381, 389, 446, 480, 481, 528
 Szwagrzyk Krzysztof 10, 12, 13, 371
 Szymanek 67
 Szymańska Irena 48
 Szymański Stanisław 65
 Szymborski Tomasz 450
 Szymczyk Bolesław 47, 55, 67, 70, 475
 Szymik Leopold 55
 Szymoniak Edmund 77, 278, 481, 482
- Ś
 Ślęzak Władysław 62, 482, 483
 Ślosarczyk Marek 94, 96, 483
 Śmiałek Mieczysław 68, 69
 Światło Józef 109
 Świątkowski Edward 76, 484
 Świderski Kazimierz 57, 60, 112, 485, 507
 Świderski Mieczysław 71

Indeks osób

Świerczyński Aleksander 49, 486
Świergala Bogusław 69, 487
Świerkot Jacek 73, 487, 488
Świetlik Konrad 141

T

Tarka Krzysztof 13
Thal H. 244, 299, 305, 530
Toborek Tomasz 238, 275
Tomalak Czesław 73, 488
Tomasik Józef 159
Tomecki 514
Torbus Jan 47, 58
Tracz Bogusław 13
Tracz Czesław 59, 64, 488, 489
Tracz 66
Trojanowski Grzegorz 91, 489, 490
Trzemięch Wanda 51, 54, 76, 77, 490, 491
Tutak Marian 85, 91, 491

U

Ulewicz Kazimierz 46, 54, 347, 492
Ulman Andrzej 100

W

Wachelko Tadeusz 58, 62, 493
Wach Jerzy 86, 92, 492, 493
Wajdzik Czesław 93
Wajntraub Leon 48, 50, 60, 187, 451, 506,
zob. także Winiawski Leon
Walocha Jerzy 84, 88, 199, 494
Walkiewicz Agnieszka 106, 137, 151, 202,
216, 232, 273, 276, 319, 325, 337, 370, 382,
418, 426, 465
Wandzel Antoni 81, 83, 90, 494, 495
Wargin-Słomiński Józef 46, 221, 260, 285,
323, 333, 410, 429, 495, 496, 506, 516
Warzecha Ryszard 114
Weis Jerzy 46, 491, 496
Wenklar Michał 12, 13
Werner Ireneusz 88, 110, 496, 497
Wewer Zdzisław 83, 497, 498
Węgrzyn Dariusz 12, 107, 117, 126, 139,

142, 150, 171, 174, 177, 178, 188, 201, 238,
251, 263, 275, 302, 318, 336, 351, 354, 367,
412, 429, 430, 442, 450, 499, 514, 520, 523
Węgrzyński Bogdan 100, 498, 499
Wiecha Łukasz 110, 139, 172, 173, 192,
199, 229, 259, 289, 296, 311, 340, 359, 374,
402, 450, 475, 517, 535
Wiecheć Bolesław 71, 499
Wiechno Waldemar 86, 499, 500
Wieczorek Karolina 109, 233, 291, 383,
384, 402, 424, 463, 528
Wiekiera Tadeusz 77, 87, 500, 501
Wieniewski Janusz 84, 92, 156, 501, 502,
526
Wierczyński (Wiercigroch) Alojzy 51, 74,
502, 503
Wierzbicki Tadeusz 85, 86, 91, 503, 504
Wikliński Zygmunt 72, 73, 82, 376, 504
Wilczek Augustyn 80, 98, 102, 425, 505
Wilczyński Kazimierz 445
Wilk Antoni 317
Wilk Jan 68, 506
Winiawski Leon 48, 50, 60, 506, 507,
zob. także Wajntraub Leon
Wiśniewski Mieczysław 52, 507, 508
Witek Edward 55, 472, 508
Witek Ryszard 93, 125, 410, 508, 509
Witkowicz Zenon 57, 509, 510
Witkowski Henryk 63, 510, 511
Witkowski Julian 70, 511
Wojarski Stanisław 60, 511, 512
Wojciechowski Henryk 98, 123, 368, 512,
513
Wojciechowski Jan 65, 513, 514
Wojdas Eugeniusz 57, 75, 76, 81, 514
Wojna Edmund 97, 515
Wojtkowski Henryk 62, 71, 515, 516
Wojtowicz R. 117
Wojtusik Julian 176
Wolniczek Stanisław 47
Wolski Witold 54, 516
Worobiec Jerzy 54
Woronecki (Pasciel) Edmund 100, 517

- Wozniesiński Dymitr 496
Woźniak Aleksander 46
Woźniak Szymon 344, 441, 486, 488, 508, 510
Woźniak Zygmunt 77, 81, 98, 100, 517, 518
Woźnica Alicja 46, 211, 518, 519
Wójcik Przemysław 12
Wójcik Stanisław 71, 519, 520
Wrona Henryk 62, 520, 521
Wroński Adam 75, 82, 521
Wróbel Henryk 91, 522
Wróbel Marian (Wajnberg Eljasz) 69, 522, 523
Wydmańska Grażyna 88
Wypchał Stefan 58
Wysłych Romuald 96, 523
Wziątek Edmund 50, 330, 524
- Z**
- Zajac Edward 58, 79, 82, 525
Zajac (Zaczyński) Jerzy 86, 525, 526
Zajchowska Elżbieta 129, 196, 284, 339, 341, 344, 353, 362, 364, 366, 383, 397, 450, 487, 509, 511, 513, 525, 534
Zakrocki Wincenty 52, 455
Zalewski Franciszek 387
Zanga Szulim 292
Zarzycki Artur 84, 526, 527
- Zawadzki Czesław 60, 527
Zawadzki Marian 85, 90, 527, 528
Zawarczyński Adam 83, 84
Zawisza Robert 95, 528, 529
Zborowski Kazimierz 61
Zborowski Marian 62, 529, 530
Zegadło Zygmunt 79, 80, 85, 86, 530, 531
Zelek Antoni 52, 531, 532
Zelmański Zbigniew 100, 282, 532
Zębala Marian 49, 533
Ziarkowski Mieczysław 50
Zieliński Lucjan 53, 533, 534
Ziemliński Jan 68, 73, 534, 535
Zilberfaden (Zylberfaden?) Beniamin 47
Ziubrzycki M. 391, 532
Złotkowski Stefan 47
Zwoliński Ignacy (Zynger, Zingier Icek) 48, 535
Zwolski Marcin 11
Zych Tadeusz 12
Zygmunt Eugeniusz 48, 50, 536
Zyl Jerzy 47
- Ż**
- Żelazko Joanna 12
Żmijewski Henryk 63, 68, 114, 536, 537
Żmudziński Stanisław 74, 537, 538
Żywiólek Zygmunt 98, 538, 539

